

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:

<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Et Tidsskrift til kristelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme.

Udgivet af

Ansgarius-Foreningens Forstanderskab.

Redigeret af

ANDR. JOHANSEN,
Præst ved St. Ansgars Kirke.

---

45. Aargang.

KJOBENHAVN.

I Kommission hos Grösserer A. Millech.

Wm V. Mohns Bogtrykkeri.

1897.

Register

til

Nordisk Ugeblad for 1897.

I. Afhandlinger, Aktstykker, Fortællinger o. desl.

	Side
„Et godt og velsignet Nytaar!“.....	2
Den fjerde Stand (Kard. Manning).....	6
Smaabreve fra Würishofen (Dr. Thorson)..... 19, 40, 278,	323
Jesu Navnefest.....	35
Leo XIII.s Juletale til Kardinalerne.....	37
Leo XIII. og Bibelen.....	51
Silkeborg Kneippkuranstalt med Billede.....	53
Et Besøg hos Franciskanerinderne i Bonn (M. F.).....	69
Oprettelsen af den h. Families Forening.....	73
Carl Evalds „Børnekorstoget“ (sr.)..... 83, 103,	122
St. Josefs Kirken i Horsens..... 88,	99
Et uheldigt Angreb (Joh. Jørgensen).....	106
Leo XIII.s Resultater.....	126
Fastemandat.....	137
Askeonsdags Betydning.....	146
Et Besøg i Würishofen.....	156
Biskoppeligt Hyrdebrev.....	169
De tyske Biskoppers Hyrdebreve.....	197
Saxo Grammaticus.....	211
Petrus i Rom (Joh. Jørgensen).....	216

IV

	Side
Pater Esser og Hr. M. (af en Dansker)	225
Guds Veje og Menneskers Veje	233
M.'s sidste Artikel (Joh. Jørgensen).....	241
Den h. Paaskekommunion	248, 263
Protestantisk Sandhedskjærlighed (J. J.)	252
„Sit pro ratione voluntas“ (F. Esser).....	257, 273
„Le sagre grotte“	291
Afladen og „Afladskræmmeren“ Tetzl (Literaturnmeldelse)	296
Indbydelse til Mariakongregationen for Ynglinge (v. Geyr) .	307
Rosenkrans-Klokken	309
Kirkelig Kundgjørelse om den h. Families Forening.....	319
Helligdommens Lampe (Kard. Wisemann) 328, 339, 389, 406,	423, 436, 452
Vore katholske Folkeskoler	346
Leo XIII.s Encyklika i Anledning af Pintsefesten	355, 369
Kirkelig Kundgjørelse om Pintsefesten	366
Fra Island (af en Søster)	396, 403
Kongen af Siam hos Paven	410
Fra Island (Joh. Frederiksen)	467, 500
Den hellige Ambrosius	472, 483, 506, 517, 538, 552, 601, 617
En Bøn til den Helligaand (ens)	491
Sorte Ordenssøstre i Amerika (P. Sveinson)	499
Katholske Jubilæer i England.....	515
Et mærkværdigt Brev fra H. Heine	523
Blomster i Troens Lys.....	531
Nicodemus (ens)	547
Indvielsen af Kirken i Maribo (Billeder hertil S. 818 flg.) .	563
Erindringer fra Faskrudsfjord (M. Osterhammel) ...	579, 595, 611
Indvielsen af St. Anna Kapel paa Amager.....	589
St. Josefssøstrene bedømte af en Protestant.....	605
† Forstanderinden Mére M. Placide	625
Leo XIII.s Encyklika om Rosenkransen	630, 643
Biskop Albertus Hyrdebrev	648
Domitian (A. de Waal)....	651, 659, 682, 707, 730, 746, 759, 774, 793, 809, 824
En dansk luthersk Biskop om Skriftemaalet (J. J.).....	666
Klokkevielse i Horsens.....	668
Sanct Philip Neri (Joh. Jørgensen).....	675, 697, 712, 723, 737
„Relikvierne“ i Doberan (F. Esser)	691
Kollekterne i 1897.....	717
Bjørnstjerne Bjørnson og den katholske Kirke.....	754

V

	Side
Privatvelgjørenheden i Middelalderen, særlig i Norden (W. Schmitz) 769, 786, 802,	817
Religiøs Literatur (J. J.).....	780
Katholikernes Antal paa hele Jorden.....	797
Biskoppelig Hyrdeskrivelse om Pavejubilæet	833

Betragtninger i hvert Nummer indtil Advent.

II. Digte.

(rudelis Herodes (Joh. Frederiksen).....	24
Jesu Navn (sr.)	36
Der er saa trange Kamre (Joh. Jørgensen)	45
St. Ansgars Fest (1012).....	68
Bønnen (M.C.Jensen).....	126
Kund Lavards Liv (Joh. Jørgensen)	142
Jesu Korsvej (1012)	155, 190, 196, 210, 247
Aftensaugen „Deus creator“ (1012)	237
Auxilium Christianorum (1012).....	322
Kristi Himmelfart (sr.).....	345
Mariasalme (sr.)	353
Een Kirke — Jesu Brud (M.C.J)	387
Det ringer til Kirke — (M.C.J.)	420
„Kommer hid til mig“ (M.C.J.)	435
„Salige ere de, som søge“ (M.C.J.)	483
De Helliges Samfund (1012).....	721
Jesu Gjenkomst (M.C.J.)	753
Længsel efter Forløseren (sr.)	785
Hil dig. Maria! (sr.).....	801

III. Fra Vejbrødet.

Moloch Alkohol, 14. Kardinal Cullen, 15. Katholik med Afvigelser, 62. Hvad Ligbrænding kan føre til, 135. Catholicis-

VI

men paa Kreta, 166. Brysseler Kniplinger. 166. St. Bernhard, 167. Et Barn, som var klogere end sin Fader. 191. En Martyr for Skriftemaalet, 221. Ogsaa et Kapel. 350. Sindsligevægt, 366. Profetens Fane, 447. Bibelpriser. 495.

IV. Efterretninger fra Ind- og Udland.

Rom. 12, 47, 60, 134, 163, 219, 270, 302, 348, 383, 463, 511, 576, 607, 624, 687, 846. — **Italien.** 29, 30, 133, 670. — **Frankrig.** 25, 47, 61, 134, 335, 349, 445, 462, 591, 637, 798. — **Spanien.** 575, 623. — **Portugal.** 61. — **Tyskland.** 26, 48, 119, 134, 151, 221, 350, 431, 446, 479, 494, 510, 606, 785. — **Holland.** 151, 269, 830. — **Bryssel.** 846. — **England.** 62, 117, 119, 150, 163, 206, 221, 268, 301, 429, 442, 461, 575, 607, 637, 783. — **Rusland.** 220, 444, 463, 478, 575, 671. — **Asien.** 349, 525, 526, 670. — **Afrika.** 165, 302. — **Amerika.** 13, 118, 527, 687. — **Australien.** 479. — **Sverige.** 622, 636 (Msgr. Bitter og Kongens Regeringsjubilæum). — **Norge.** (Nye Kirker i Trondhjem, Stavanger, Drammen). 447 (Seb. Kneipp). — **Danmark.** Frederiksberg, 10 (Elisabethssøstrenes Virksomhed), 132 (Past. em. Jensens Foredrag), 150 (Oprettelsen af den h. Families Forening), 301 (Konfirmation), 318 (Førstekommunion). — **Sundbyerne** paa Amager, 46 (St. Anna Kapel og Skole), 428 (Kjøb af Jordstykke, Past. em. N. Hansen), 589 (St. Anna Kapel og Skole indvies), 767 (Pastor Fr. Ronge). — **Ordrup.** 149, 162 (Aftenunderholdning, Knud Lavards Tableauer). — **Maribo.** 543, 829 (Kirkevielse). — **Odense.** 217 (M. C. Jensens Foredrag), 441 (Bispevisits og Konfirmation), 783 (Elisabethf. Basar og Generalmøde). — **Svendborg.** 414 (Bispevisits og Konfirmation), 475 (Præstekonferents). — **Kolding.** 46 (M. C. Jensens Foredrag), 318 (Pastor Buchs Primit), 477 (Bispevisits og Konfirmation, Den h. Famil. Forening oprettes). — **Fredericia.** 117, 477 (Concordia), 286 (Op. af den h. Fam. Forening), 460 (Bispevisits og Konfirmation), 734 (Pastor Heiden i Dødsfare). — **Horsens.** 658 (Klokkevielse, Ny Prædikestol), 781 (Menighedsjubilæum). — **Silkeborg.** 476 (Sjælemesse for Seb. Kneipp). — **Aarhus.** 46 (Julefest), 509 (Pastor H. Gaméls Primit), 830 (P.

VII

Günthers Foredrag). — Randers. 161 (Op. af den h. Fam. Forening). **Kjøbenhavn.** 10 (Juleindsamlingen. Kirkestolene). 44 (Biskoppens Fødselsdag). 45, 160, 266, 701 (Unios Møder). 57, 541, 686, 781 (St. Knuds Broderskab, Totalafholdsforening). 94, 130, 148, 282, 319, 384, 750 (Den h. Families Forening). 116 (Kath. Syge- og Ligkasse. St. Josefssøstrenes Virksomhed). 130 (Ansgariusforeningen). 161 (Biskoppens Hyrdebrev). 204 (Indvielse af Korsvejen). 238 („Berlingske Tid.“ og Religionerne paa Jorden). 239, 509 (Vincentforeningens Møder). 266 (St. Ansgarskirkeus Dekoration). 282 (Elisabethf. Bazar). 287 (Ynglingeforeningen). 300 (Førstkommunikanterne. Søster Michelles Død). 301, 334, 412, 475, 718, 766 (St. Josefs Gildes Møder). 318 (Konfirmation). 334 (Sjælemesse for Brandkatastrofens Ofre i Paris). 348 (Ynglingekongregationens Stiftelsesf.). 365 (Pintse-Novena). 393 (Pintse-Konfirmationen). 412 (St. Elisabeths Understøttelsesf. Kulhjælp). 428 (Biskoppens Navnedag). 475 (Gjentofte-Ulykken og St. Josefs Hospital). 492 (St. Elisabeths Systue. Pastor Brauns Rejse). 558 (Aviserne og Katholicismen. Pastor V. Klemps Primitis). 622 (Biskoppens Rejse til Ems). 655 (Mére Placides Død). 667, 734 (Forstandervalg). 718 (Forelæsninger over Palestriua). 750 (Bjørnsou om Paven). 766, 797 (Elisabethf. Kollekt). 798 (St. Josefssøstrenes Bazar). 814, 820 (Biskoppens Rejse til Rom). — **Island.** 282 („Politiken“ og Katholicismen paa Island). 735 (Pastor J. Frederiksens Sygdom). 750 (Pastor V. Klemps Afrejse til Island.)

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær. Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

Nr 4.

Søndagen den 24. Januar.

1897.

Indhold: Betragtning. Leo XIII. og Bibelen. Silkeborg Kneippkuranstalt. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Rom. Portugal. Frankrig. England. — „Fra Vejbyrnet“. — Bekjendtgjørelser.

Betragtning

til III. Søndag e. Epiphanie.

—o—

I. »Herre, om Du vil, saa kan Du rense mig.«

1. Den Spedalske kjendte sit Onde i hele dets Udstrækning, dets Hæslighed, Smerte og Fare. Han ønskede af ganske Hjærte at blive helbredet. Fuld af Tillid og Ydmyghed kommer han til Frelseren og bønfalder om Hjælp i sin Nød. Hvis vi virkelig følte vor aandelige Elendighed, hvis vi oprigtig ønskede at komme ud af den, hvis vi bad om Helbredelse med en saadan Ydmyghed og Tillid, saa bleve ogsaa vi rensete fra den Aandens Besmittelse, som klæber ved os.

2. Frelseren bliver greben af Medlidenhed og skænker barmhjærtig den Spedalske Sundheden: Kristus rører ved ham, og Spedalskheden viger. — Jesu Medfølelse med vore Lidelser hans Barmhjærtighed og

Magt bør opmuntre os til at have Tillid til ham. Men hvis vi, — skjønt Frelseren saa ofte kommer til os i den h. Kommunion, skjønt han er hos os i Bønnens Timer og naar vi læse hans hellige Ord, — dog ere lige nedsunkne i Elendighed, da maa dette være os en Anledning til Frygt; thi vi selv og vor Mangel paa Villie bære da ene Skylden derfor.

3. Efter at have helbredt den Spedalske paalægger Jesus ham ikke at tale om det Vidunder, der er sket med ham. Frelseren vil lære os, at vi ikke ved vore Gjæringer bør stræbe efter Menneskenes Beundring eller intet sigende Bifald. Lad os ikke miste Frugten af vore Arbejder for saa daarligt et Bytte; men hellige al vor Vandel ved en ren Hensigt og være tilfredse, naar blot Gud bifalder, hvad vi gjøre.

II. Høvedsmandens Tjener.

1. Denne Høvedsmand elskede sin Tjener; han led med ham, han søgte Lægedom for ham, han skaffede ham Lindring. Jesus beundrer ham derfor, thi han vidste, hvor ofte de Store i denne Verden ere ufølsomme for deres Undergivnes Lidelser. Lad os efterligne Høvedsmanden, lad os føle for vore Medbrødre og forsøge at komme dem til Hjælp. Derved stemmer vi Gud naadigere for os; thi den Barmhjærtige skal vederfares Barmhjærtighed.

2. Hvad der dernæst tiltrækker sig vor Beundring, er at se saa stor Tro og Fromhed hos en Mand, der er opvoxet i Krigens Tummel, hvilket saa ofte medfører Ugudelighed og et daarligt Levned. Men denne anvendte sin Formue til at ære Gud: Han byggede en Synagoge, hvori Guds Lov blev forkyndt og Salmer sungne til hans Pris. Han troede fast paa Gud; end ikke i Israel havde Kristus fundet saa stor Tro. Denne Fremmedes Tro og Fromhed vil engang beskæmme mange Kristne: gid vi ikke maa være blandt disse.

3. Beundringsværdigt er det endelig ogsaa, at Hovedsmanden trods den Velgjerning, han har vist Jøderne ved at bygge denne Synagoge, er saa beskeden og ydmyg, at han ikke vover selv at træde frem for Frelseren og betragter sig som uværdig til at modtage Jesus i sit Hus. Maaatte vi være besjælede af lignende Følelser, særlig hver Gang vi udtale Hovedsmandens Ord: »Herre, jeg er ikke værdig!«

Leo XIII. og Bibelen.

— 0 —

Allerede for tre Aar siden har Pave Leo XIII. i sin apostoliske Skrivelse om Bibelen og dens Anvendelse overfor Nutidens Vantro fremhævet Vigtigheden af de moderne filologiske og historiske Profanvidenskaber for Studiet af den h. Text. I et *Breve*, som han for nylig har sendt til de tre Hovedmedarbejdere paa et fremragende Bibelværk (*Sacrae scripturae cursus*), der for Tiden udgives af de tyske Jesuiter, nemlig Patrene R. Cornely, Jos. Knabenbauer og F. v. Hummelauer, kommer den h. Fader tilbage til den samme Gjenstand. Vi bringe dette Breve som et nyt Bevis paa den uskrømtede og ærlige Højagtelse, som Paven viser enhver virkelig videnskabelig Bestræbelse og som sikkert staar i mærkelig Modstrid med den Forestilling, Mange endnu den Dag i Dag have om den katolske Kirkes Frygt og Rædsel for den moderne Videnskab. Det omtalte Breve har følgende Ordlyd:

»Leo XIII., Pave. Elskede Sønner, Hilsen og den apostoliske Velsignelse. Hvor meget de bibelske Studiers Fremgang ligger Os paa Hjærte, fremgaar tilstrækkelig af den Rundskrivelse, som Vi for tre Aar siden have udsendt til alle den katolske Kirkes Biskopper angaaende de hellige Bøger. Vi belyste i den

Skrivelse de hellige Bøgers ophøjede Værdighed og mangesidige Nytte, udtalte Os paa en udførlig Maade om Ordningen af de bibelske Studier og viste, paa hvilken Maade dette herlige Fag skulde dyrkes, for at Kirkens Klerus under disse Studier kunde faa en rig- holdig og nøjagtig Undervisning imod de gængse Vildfarelser. I Særdeleshed indskærpede Vi ogsaa, at Resultaterne, som erfarne, troende katholske Fagmænd havde høstet paa de profane Videnskabers Omraade, nemlig paa Filologiens, Historiens, Naturvidenskabernes og andre beslægtede Videnskabsgrenes Omraade, skulde samvittighedsfuldt benyttes, for at opnaa en endnu fyl- digere Forstaaelse af Skriften og et endnu uomstøde- ligere Bevis paa dens Sandhed.

Eftersom dette ligger Os paa Hjærte, anse Vi deres Arbejde for yderst gavnligt, som have deres Opmærksomhed og Flid henvendt paa at forklare og forsvare den h. Skrift. Iblandt deres Tal, fortjener I, elskede Sønner, en rosende Omtale, fordi I allerede i længere Tid med ikke ringe Møje og stor Skarpsindig- hed have været beskjæftigede med Fortolkningen af de hellige Bøger. Med Taknemlighed have Vi modta- get det udmærkede Værks forskjellige Bind, som I hidtil have offentliggjort og som Vi gjerne have tilladt Eder at tilegne Os. Vi bringe Eder vor Lykønskning i Anledning af det lykkelig udførte Arbejde, og maatte Gud skjænke Eder Liv, Kraft og rigelig Naade til den lykkelige Afslutning af det paabegyndte Arbejde. Maatte Vor Velvillie imidlertid ogsaa trøste og op- muntre Eder. Som Bevis herpaa meddele vi Eder og Alle, som tage Del i Eders udmærkede Gjerning, af ganske Hjærte i Herren den apostoliske Velsignelse.

Givet i Rom ved St. Peter den 14. Okt. 1896, i vort Ponti- fikats nittende Aar.

Leo XIII., Pave.

Silkeborg Kneippkuranstalt.

(Tildels efter „Silkeborg Dagblad“.)

—o—

I Anledning af vore »Smaa breve fra Wörishofen« er der fra velvillig Side bleven os tilsendt nogle Meddelelser om, at man i *Silkeborg* har opført en *Kneippkuranstalt*, hvor Vandet vil komme til at spille en lignende Rolle som i Wörishofen. Den 11. September 1896 blev Grundstenen lagt, Bygningerne ere nu rejste — den 14. Nov. fandt Rejsegildet Sted — og Anstalten vil antagelig blive aabnet midt i April d. A., og derefter holdt aaben hele Aaret baade Sommer og Vinter; det har nemlig vist sig i de udenlandske Kneippkuranstalter, at man om Vinteren ofte opnaar bedre Resultater end om Sommeren.

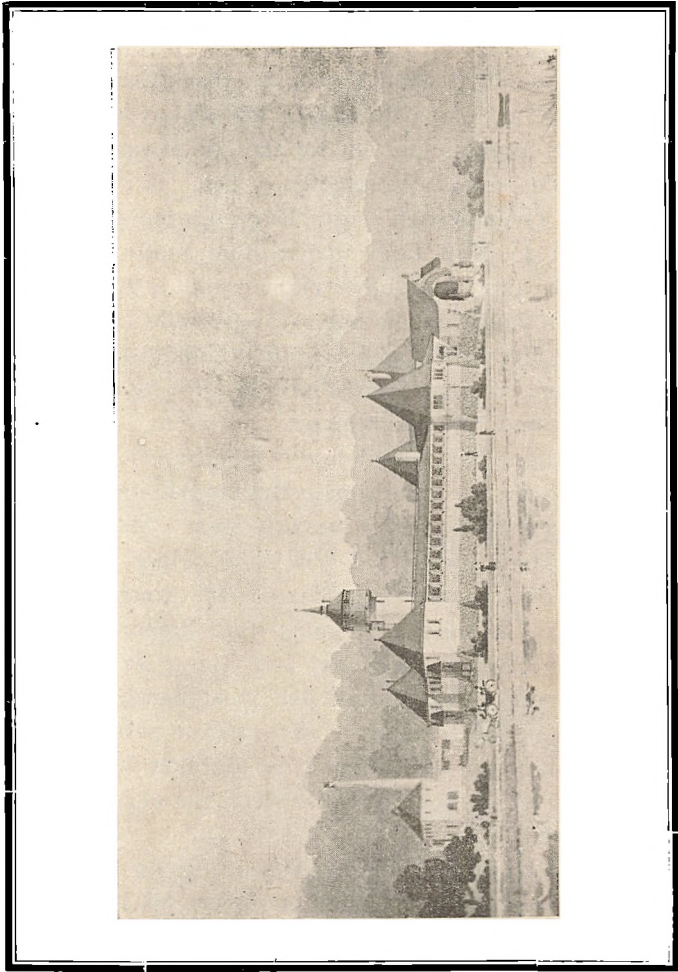
Anstalten har betydelige Dimensioner, og man forbauses over, at det originale Bygningskomplex kunde bygges for den nedenfor nævnte Sum. Man forstaar ogsaa nu Berettigelsen af Prælat Kneipps Anerkjendelsesskrivelse — efter at Planer over Anstalten vare blevne ham tilsendte — nemlig, at Silkeborg Kneippkuranstalts Anlæg og hele Indretning er fortrinlig gjennemtænkt og at det er den mest hensigtsmæssige Anstalt, som nu eksisterer. En saadan personlig Udtalelse af Kneipp faar uden Tvivl dobbelt Værdi, naar man husker, at der nu allerede eksisterer over 200 Kneippkuranstalter.

Hovedbygningen er 78 Alen lang og 28 $\frac{1}{2}$ Alen bred; gjennemsnitlig 6 Alen og højere til Loftet. Til Lys og Luftforholdene er der taget ganske specielle Hensyn. Anstalten, som netop i Kraft af sin Beliggenhed, maa siges udmærket at svare til Hygiejnens Fordringer, ligger fuldstændig i Læ for Øst- og Nordenvind, medens den er aaben for Syd og Vestenvind.

Lægens Konsultationsværelse og to Venteværelser

for Patienterne ligge imod Syd, Anstaltens Facade mod Øst og Vest.

Midt for Anstalten, bag ved Hovedbygningen, rejser sig det slanke og pyntelige Vandtaarn til Optagelse af Højtryks-Vandreservoirret; Taarnet maaler fra Grunden til Spirets Spids 36 Alen i Højden. Til venstre og

bag ved Anstalten ser man en høj Dampskorsten og en Bygning bestemt til Kjedelhus, Damppperne, Vaskehus, Tørrestue, Beholderrum til varmt Vand til Varmtvands-Badeanstalten og Kulhuset. Endnu længere til venstre, lige i Nærheden af Damppperne, findes en stor i Cement muret Cistjerne, som rummer ca. 400 Tdr. Vand; deraf suger Pumperne Kildevand og trykker det op i Vandtaarnet.

Paa det sydlige Hjørne af Anstalten findes den imponerende og ganske originale Indgangsport til Anstalten. Det hele gjør et meget stateligt Indtryk.

Men som det saa ofte er gaaet, saaledes gaar det ogsaa her. Overslaget holder ikke Stik. Anstalten fik og færdig samt Grunden var ansat til 70,000 Kr., inklusive Fondet for uforudsete Udgifter, men den vil koste ca. 76,000 Kr.

Naar man veed, at alene Kildevandsanlægget i Wö-rishofen har kostet 75,000 Kr., og erindrer, hvor stor Pris Kneipp sætter paa Kildevand, kan man kun ønske Bestyrelsen til Lykke med, at den med saa faa Bekostninger har fundet koldt Kildevand i rigelig Mængde af udmærket Kvalitet og ledet det i den foran nævnte store Cisterne. Uforudseelige Terrænvanskeligheder, Skifertage i Stedet for Cementstenstage etc. etc. vil ogsaa medføre en extra Udgift af 5 a 6,000 Kr.

Om endskjønt Silkeborg Borgere, Silkeborg Bank og Sparekasse samt enkelte andre Byer velvilligst have støttet Sagen langt ud over det almindelige, har dog Bestyrelsen for Silkeborg Kneippkuranstalt haft mange Vanskeligheder at overvinde; men har alligevel hidtil i alle Maader varetaget sit Hverv med Flid og Udholdenhed.

Med Henblik paa det smukke Formaal, Kneippkuranstalten har sat sig, appellerer Bestyrelsen derfor til alle, som ere velvilligt stemte for Sagen, om at tegne sig for det resterende Beløb i Aktier.

Aktiernes Størrelse er 100 Kr. og indbetales i Silkeborg Bank i Silkeborg.

»Silkeborg Dagblad« meddeler fremdeles, at ifølge Anstaltens Love faa Aktionærene, efter de sædvanlige Afskrivninger etc. ere foretagne, ingensinde mere end højst 5 pCt. Udbytte pro anno. Bestyrelsen arbejder gratis og fører Tilsyn med Anstaltens Drift; derved opnaaes betydelige Beparelser. Overskudet anvendes udelukkende til Lettelse af fattige Patienters Kurbrug.

Anstaltens Formaal er at gjøre det muligt ogsaa for fattige Patienter at underkaste sig en Kneippkur, thi man har begrundet Haab om, at man allerede for 2 Kr. 50 Øre pr. Dag kan skaffe mindre Bemidlede Lægehjælp, Kurbehandling samt Kost og Logis. Mere velhavende og formuende Patienter kan faa komfortabelt Logis samt Kost til højere Priser — fuldstændig efter Behag.

Alle Patienterne bo hos Private eller i Hotellerne, Kuranstalten har ikke Værelser til Leje; derved er det muligt at skaffe Logis efter hver enkelts Evne.

Fra 1. Marts 1897 blive alle Forespørgsler angaaende Logis med eller uden Pension, Kurbehandlingernes Dagspris, Kurtiden, Steder, hvor man billigst kjøber de af Kneipp foreskrevne Urter og alt iøvrigt til Kuren henhørende nøjagtig efter hans Forskrift etc., besvaret ved direkte mundtlig eller skriftlig Henvendelse til *Kneippkur-Bureauet i Silkeborg*.

Lægevidenskabelige Forespørgsler rettes derimod til *Kurlægen* for Silkeborg Kneippkuranstalt, Hr. Læge *Thorson*, som til Slutningen af Februar — ialt 8 Maa- neder — opholder sig hos Kneipp.

Foruden den specielle Koldtvands-Kneippkur findes der i samme Bygning en Romersk- samt Varmtvands Badeanstalt for Byens og Omegnens Beboere, Tilrejsende og saadanne svagelige Patienter, som med Læmpe

fra tempererede Bade skulle gaa over til ren Koldtvands Behandling. Turister og Tilrejsende, som ville rekreatere sig, kunne ved samme Lejlighed gennemgaa en Afhærdningskur eller blive befriede for mindre Lidelser samt samle sig praktiske Erfaringer, saa at de kunne følge Kneipps Anvisninger rigtigt i Hjemmet.

Praktiske Vejledninger vil Alle — baade Syge og Sunde — kunne samle sig i Silkeborg Kneippkuranstalt, saa at de kunne forstaa og handle efter Kneipps populære Bog »*Børneplejen*» og andre Bøger, og derved danne en sund og kraftig Slægt. —

Kneippkuranstalten vil altsaa ikke alene bestræbe sig for at hjælpe de Lidende, men paapege de Mangler, vor nuværende Levemaade og Børneopdragelse i hygiejnisk Retning lider af, nøje efter Sebastian Kneipps Theorier.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Kjøbenhavn. I et af sine Møder, som det kgl. belgiske medicinske Akademi afholdt ifjor, er der bleven fældet en Dom over et Lovudkast angaaende Brænderi, som fortjener almindelig Opmærksomhed, fordi denne Dom tillige er et Udtryk for hele det medicinske Akademis Anskuelse angaaende de store Farer, som Alkohol bringer med sig. De belgiske Læger erklære følgende, som vel ogsaa maa gjælde for Danmarks Vedkommende: »I det moderne Samfund er det i Virkeligheden Alkohol, man mest maa frygte som den Fjende, der fremkalder en Mængde Sygdomme. Det forpester de enkelte Mennesker i Tusindvis og ødelægger Generationer. Det undergraver Grundlagene for det sociale Velvære, Arbejdsdygtigheden, Udviklingen af den aandelige Kraft og Sandsen for Moralitet.

Drankeren er en Svøbe for sin Familie, en daarlig Søn, en daarlig Ægtefælle; han avler fra Hjemmet af forkomne, elendige Børn og bliver deres værste Ødelægger. Han bander, stjæler og myrder og kjender hverken til Sædelighed eller Retfærdighed. Der existerer intet guddommeligt eller menneskeligt Bud, til hvis Overtrædelse Alkohol ikke driver og tilskynder. Hele Menneskeslægten skulde rejse sig mod denne Fjende.«

Paa et andet Sted siges der: »I vore Dage forkynder Videnskaben mere og mere, at Alkohol maa regnes med blandt *Giftene*. De nyere Undersøgelser, man har foretaget i Tyskland i Henseende til Alkohols Virkninger paa Hjærnen, navnlig de i Kräpelins Laboratorium foretagne psycho-physiologiske Forskninger, vise, at Alkohol er en overordentlig farlig Gift for den menneskelige Organisme og især for et saa følsomt Organ, som Hjærnen er«. Akademiet optræder fremdeles mod den Anskuelse, at en bedre Opdragelse og Indprentningen af gode Grundsætninger skulde kunne betragtes som tilstrækkelige Midler til Alkohol-Ondets Bekæmpelse. Det drejer sig om en »passion invincible«, en uovervindelig Lidenskab, altsaa om en fuldstændig Tilintetgjørelse af Villien overfor denne Lidenskab. Man har set Mennesker med fuldtud tilstrækkelig udviklede Aandsevner blive et Bytte for Alkoholismen. Derimod anbefales en *Prisforhøjelse* for alkoholiske Drikkevarer som et praktisk Kampmiddel. Man vilde da sjældnere og i et ringere Kvantum kunne hengive sig til Drik. Til Slutning siges der: »Alkohol er den store Leverandør til Fattig- og Idiotanstalterne og en af de virksomste Aarsager til Folkets Forarmelse. I et Land, hvis Befolkning er i høj Grad hengiven til Drik, bliver det tilsidst næsten en Umulighed at behandle med et gunstigt Resultat en hvilkensomhelst svær Sygdom hos en Alkoholiseret.«

Overfor saadanne Udtalelser kan man kun glæde sig over ethvert Fremskridt, som Modarbejdelsen af Alkohol gjør her i vort Land, navnlig ved Oprettelsen af Totalafholdsforeninger; thi skjønt den maadeholdne Nydelse af alkoholiske Drikkevarer i og for sig vel ikke er skadelig eller syndig, er det dog en Kjendsgjærning, at Grændserne for Maadehold ofte ere saare ubestemmelige, og at der for mange Menneskers Vedkommende ikke gives noget andet Hjælpemiddel end Totalafhold.

Hidtil var det forbundet med Vanskeligheder for Katholiker at være Medlemmer af de store Totalafholdsforeninger, som under forskellige Navne ere oprettede her og andetsteds, fordi disse Foreninger tildels bleve ansete af Kirken tillige som hemmelige Selskaber med religiøse Ceremonier og Skikke. Ingen katholsk Kristen, som ønsker at tage Del i Kirkens Sakramenter og overhovedet at være Medlem af Kirken, tør saaledes bl. a. lige saa lidt være Medlem af »Odd-Fellow-« eller »Good-Templar-« Loger som af nogensomhelst andet med Frimureriet beslægtet Selskab. Det laa derfor nær, at Katholikerne i de forskellige Lande dannede deres egne Totalafholdsforeninger med Love og Optagelses-Ceremonier, som vare godkjendte af de kirkelige Foresatte og arbejdede som levende Grene i Kirkens store Foreningsliv. I denne Henseende er navnlig England, Irland og Nordamerika gaaet i Spidsen, idet Katholikerne i disse Lande have grundlagt storartede Totalafholdsforeninger, som staa i den inderligste Forbindelse med Kirken og ere vigtige Led i Menighedslivet. I Tyskland og navnlig i Schweiz har man i de senere Aar ogsaa begyndt at organisere sig og at fremme Totalafholdssagen, idet man mere og mere faar Øjnene op for, hvor vigtig hele denne Sag er baade for Nutiden og Fremtiden.

Hvad Danmark angaar, er det jo bekjendt, at

nogle Medlemmer af den kjøbenhavnske Menighed for nogle Aar siden søgte at oprette en katholsk Afholdsforening under Navn af »Catholic. Temperance Union«. Den bestod et Par Aar, men standsede saa af forskjellige Grunde sin Virksomhed, i alt Fald som katholsk Menighedsforening. I *Svendborg* har der derimod i flere Aar existeret en katholsk Afholdsforening under Navn af »*St. Knuds Broderskab*«, som har de kirkelige Forsattes Approbation og arbejder i fuld Forstaaelse med Kirken og dens Gejstlighed.

I Slutningen af det henrundne Aar oprettedes en lignende Afholdsforening under Navn af »*St. Knuds Broderskab*« her i den kjøbenhavnske Menighed, med de samme Love og Optagelses-Ceremonier som Broderskabet i *Svendborg* og arbejdende ligesom dette som Led af Menighedens Foreningsliv. »*St. Knuds Broderskab*«, som holder ugentlige Møder hver *Tirsdag* Aften Kl. 8 i Forsamlingslokalet, *Bredgade 67, 2. S. o. G.*, og uden Tvivl vil have Fremtiden for sig, naar det bliver ledet i Kirkens Aand og med den fornødne Klogskab og Takt, er saaledes den eneste bestaaende katholske Afholdsforening her i Menigheden, som kan anbefales til Katholikerne og støttes af Dhrr. Gejstlige. »*St. Knuds Broderskabs*« nuværende Formand er Hr. Skomager *Sofus Jensen*, som har Bopæl i *Borgergade 51, 3. S. o. G.* og ellers træffes hver *Tirsdag* Aften i Forsamlingslokalet.

Vi kunne endnu tilføje, at der foruden i *Svendborg* rimeligvis ogsaa i flere andre Provindsbyer vil blive oprettet lignende Broderskaber eller Totalafholdsforeninger, som det ovennævnte, for at give Katholiker, som føle Trang dertil, Lejlighed til at være Medlemmer af Afholdsforeninger, som ikke hindre dem i Opfyldelsen af deres religiøse Pligter.

Rom. Hellig tre Kongers Festen og dens Oktav har siden ældgammel Tid i Kirken »*St. Andrea della*

Valle« hvert Aar været et gribende Symbol paa den katholske Kirkes verdensomspændende Kald, idet denne Fest hvert Aar bliver fejret der paa en ganske ejendommelig Maade. Den 6. Januar blev det hellige Messeoffer frembaaret i Kirken som festlig Højmesse efter *armenisk* Ritus. den 7. efter *syrisk*, den 8. efter *ruthe-nisk*, den 9. efter *bulgarisk*. den 10. efter *græsk*, den 11. efter *maronitisk*, den 12. efter *melkitisk* og den 13., Slutningsdagen, efter *kaldæisk* Ritus. Den 6. og 11. Januar blev der prædiket paa *tysk*, den 7. og 12. paa *engelsk*, den 8. paa *polsk*, den 9. paa *spansk* og den 10. og 13. paa *fransk*. Oven over Højaltret var anbragt den ældgamle pragtfulde og storartede Hellig tre Kongers-Krybbe med et vidunderlig smukt Jesusbarn.

Portugal. Portugal kan i Aarets Løb fejre to betydningfulde Jubilæer. Den 8. Marts fejrer hele Portugal det 400aarige Jubilæum til Minde om den Dag, *Vasco de Gamas* Flaade stak i Søen ved Lissabon, for at opdage en ny Verden, ved hvilken Lejlighed han for første Gang sejlede omkring Afrikas sydligste Spids, (det gode Haabs Forbjærg) og derved opdagede Søvejen til Indien. — Den 8. Maj ere 300 Aar hendirundne, siden den berømte Dogmatiker og Jesuit *Suarez*, født i Granada den 5. Januar 1548, besteg den dogmatiske Lærestol i Universitetet i Coimbra. Universitetet og Staden ruster sig til en glimrende Festlighed. *Suarez* døde den 5. September 1617 i Lissabon.

Frankrig. Kardinal-Ærkebiskop *Boyer* af Bourges, som for nylig er afgaaet ved Døden, har efterladt følgende Ønsker angaaende sin Begravelse: Man maatte ikke balsamere hans Lig eller paa nogensomhelst anden Maade søge at bevare hans jordiske Levninger mod Forgængelighedens Lov; Bønnerne, som Kirken foreskriver, skulde bedes, men den sædvanlige Begravelses-Pragt undlades; til Graven skulde man transportere ham i de Fattiges Ligvogn, for at denne maatte

minde om hans beskedne Vugge; ingen Krans maatte henlægges paa hans Kiste; ingen Ligtale skulde der holdes og de militære Æresbevisninger afsiges. Efter Begravelsen skulde de faa Penge, der blev tilbage som hans personlige Efterladenskab, uddeles blandt de Fattige.

England. »Catholic Gazette« skriver: »Det er en bekendt Sag, at Paven med stor Opmærksomhed følger den katholske Kirkes Fremskridt i England. Efter hans udtrykkelige Ønske har Kardinal Vaughan af Westminster ladet udarbejde i de forskjellige Bispedømmer en Statistik over Konvertiternes Antal. I Løbet af de sidste femten Maaneder er henved 1500 *Konvertiter* blevne optagne i den katholske Kirkes Skød i Storbritannien. Deres Antal beløber sig alene i Bispedømmet Westminster (London) til 200.

➤ Fra Vejbyrnet. ➤

»Katholik med Afgivelser« er det nyeste »tekniske Udtryk« for en Daabsattestkatholik. I Mähren begynde nu ogsaa de katholske politiske Foreninger at røre sig, hvad naturligvis giver Anledning til, at Liberale og Radikale ogsaa begynde at modarbejde; navnlig søge de at forstyrre de katholske Foreningers Møder. I en saadan Forsamling, som den katholske politiske Forening for Distriktet Wallachich-Mesiritisch havde sammenkaldt i Kohowa, hændte følgende muntre Episode. En radikal Agitator, en Jurist, mente at kunne omvende de Forsamlede til sine Anskuelse om Religion, Kirke og Gejstlighed. Da han saa, at al hans Overtalelseskunst intet frugtede, sagde han: Folk, jeg ser, at I have Tillid til Eders Gejstlige«, hvortil Katholikerne svarede i Kor: »Ja, det have vi!« »Jeg ser ogsaa«, vedblev Agitatoren, »at de have Indflydelse iölandt Eder,« og paany raabte Forsamlingen: »Ja uden Tvivl have de det!« »Velan,« mente Agitatoren, »saa vil

jeg ikke kunne overbevise Eder.« »Nej, De ikke!« lød Svaret prompt. — Saa udspandt der sig en Samtale mellem Agitatoren og Stedets Sognepræst, som sagde: »Jeg forundrer mig ikke over, at De som Protestant taler om den katholske Kirke og dens Gejstlighed, som De lige har gjort det«. Agitatoren erklærede: »Jeg kan bevise baade af Matriklen og min Daabsattest, at jeg er Katholik«. »Saa maa De være en mærkelig Katholik«, svarede Sognepræsten; hvortil Agitatoren sagde: »Jeg er Katholik med Afvigelser eller Modifikationer«. — «Folk!» raabte Præsten saa til de Forsamlede, »have I nogen Sinde tidligere set en Katholik med Afvigelser? Denne Herre mener at være en saadan«. En hjærtelig Latter fra de Forsamledes Side opfyldte Salen, og Vennerne af Katholiken med Afvigelser saa meget forlegne ud. — Tiderne, da Katholikerne ikke vovede at mukke, naar en Fritænker eller Liberal udkrammede sin Visdom, ere aabenbart forbi; nu til Dags forstaar man allerede at bide de liberale Frasehelte af og at gjøre dem til Gjenstand for almindelig Latter. Østerrigs Katholiker begynde overhovedet at røre sig alle Vegne.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 24. Januar. 3. Søndag e. H. 3 Konger. Den h. Familie: Jesus, Maria og Josef. — **25. M.** Pauli Omvendelse. — **26. Ti.** Oktav af St. Knuds Fest. — **27. O.** Johannes Krysostomus, Biskop og Kirkelærer. — **28. To.** Votiv-officium af det allerh. Sakramente. — **29. F.** Frants af Sales Biskop og Kirkelærer. — **30. L.** Martina, Jomfru og Martyrinde.

Søndag den 31. Januar. 4. Søndag e. H. 3 Konger. Danmarks Apostel, den h. Ansgars festlige Mindedag. (I Vikariatets samtlige Kirker og Kapeller afholdes Ansgarius-Bonifacius-Kollekt til Bedste for de mest trængende kirkelige Aanstalter her i Landet).

St. Knuds Broderskab. Tirsdag den 26. Januar holdes om Aftenen Kl. 8 offentligt Møde med Foredrag af Formanden, Hr. Jensen, i Lokalet, Bredgade 67, 2. S. o. G., hvortil alle Menighedens Medlemmer ere hjærtelig indbudne.

Bestyrelsen.

Mariakongregationen for Ynglinge holder **Fælleskommunion** Søndag den 24. Januar Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjærtø Kirke, Stenosgade.

Tirsdag den 26. Jan. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses i St. Ansgars Kirke en h. Sjølemesse for afd. Frantz Georg Schreiber.

Den katolske Syge- og Ligkasse afholder sin aarlige **Generalforsamling** Onsdag den 27. Jan. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften i Forsamlingsværelset, Bredgade 64.

A. C. Møde Onsdag den 27. Januar Kl. 8. Foredrag af S. A. Rasmussen.

St. Josefs Gilde. Paa Manges Opfordring vil højærv. Hr. Pastor Esser begynde en Række offentlige Foredrag om **Pressen** og **Literaturen**.

- 1) Om Pressens Betydning i Almindelighed.
- 2) Om den slette og mindre gode Presse.
- 3) Om Nødvendigheden af en Bog-Censur.

Første Foredrag vil finde Sted **Mandag d. 25. Januar Kl. 8 $\frac{1}{4}$** , præcis i Lokalet, Bredgade 67, 2. S. o. G.

Adgangen er aaben for alle katolske Mænd og Ynglinge. For at være sikker paa Plads kunne Adgangskort afhentes hos:

Højærv. Hr. Pastor **Braun**,
Bredgade 64.³

E. Justiniano,
Gernersgade 45.

F. Simonsen,
Petersens Passage 9 A¹

J. Nielsen,
Brørsons g. 10.¹

Lærer **C. Ertner**,
Bredgade 67.³ o. G.

J. C. Jørgensen,
Gothersgade 43.

H. Raith,
Ahornsgade 14, St.

Rosenkransbroderskabet indbydes til at overvære den højtidelige Procession med den h. Ansgars Relikviskrin. som finder Sted Søndag den 31. Jan. Kl. 6 i St. Ansgars Kirke. — Jomfruernes Forening tager som sædvanlig Del i Processionen med Broderskabets Faner.

Ansgariusforeningen. Søndag den 31. Januar, efter Pontifikalmessen i St. Ansgars Kirke, afholdes den aarlige Generalforsamling, hvortil alle Foreningens Medlemmer, baade Mænd og Kvinder, indbydes. Regnskabet fremlægges. Mødested: Forsamlingsværelset i St. Ansgars Præstebolig.

Voxlys. Undertegnede anbefaler sig herved med Holmblads og Asps **Voxlys** til Fabrikernes Priser i Anledning af Kyndelmisse.

E. Justiniano,
Gernersgade 45. Hj. af Ny Kronprinsessegade.

C. Binger's
Garveri og Tøjrensings-Etablissement,
Saxogade 82, Hj. at Istedgade,
bringes i Menighedens velvillige Erindring.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær. Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen. Bredgade 64. 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 5.

Søndagen den 31. Januar.

1897.

Indhold: Betragtning. St. Ansgars Fest. Et Besøg hos Franciskanerinderne i Bonn. Et Par Ord til Danmarks Katholiker om den h. Families Forening. — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til IV. Søndag e. Epiphanie.

—o—

Og se, der rejste sig en Storm, saa at Skibet skjultes af Bølgerne.

1. Gud tillader, at gode Mennesker undertiden hjemses af heftige Lidenskaber eller Fristelser udefra; han tillader det for at forøge deres Aarvaagenhed og befri dem fra al tom Selvtillid til egne Kræfter og egen Dyd.

2. Han tillader det for at tilskynde os til større Nidkærhed. Naar vore onde Tilbøjeligheder aldrig truede med at tage Magten fra os, saa vilde vi blive forsømmelige i at bekæmpe dem. Naar vi under en Fristelse føle, at der er Fare paa Færde, da anvende vi alle vore Kræfter paa at overvinde Fristelsen, og netop denne Kraftanstrængelse er det, som sikrest be-

varer os mod det Onde; i Fredstid vænnes vi efterhaanden til Lunkenhed; Fristelserne ere smaa, vi give lettere efter for dem og udsættes derved for lidt efter lidt at synke dybere og dybere. Alvorlig anfægtet af en Lidenskab se vi den i al dens Udstrækning, vi forstaa de Farer, den rummer, vi føle Afsky for den og bekæmpe den. Fremtidig vil den ikke formaa at skuffe os, saa vi tro, den i nogen Afskygning skulde være uskadelig. Vi ere paa vor Post imod dens svageste Spirer.

3. Gud tillader det for at drage os nærmere til ham. *Herre, frels os, vi forgaar!* sagde Disciplene, da de saa Uvejret. Naar vi blive bange for Alt det, der truer os, da tage vi vor Tilflugt til Gud, vi bede til ham med brændende Hjærte, vi henvende os til ham med Tillid, vi søge Ly under Korset, den gjenopstandne Frelser vinder Skikkelse i vore Hjærter. Salig den Trængsel, som fører os til Gud!

»Mester, bryder Du Dig ikke om, at vi omkomme!«

1. Naar vor Nød er paa sit Højeste, og vi menneskelig talt ikke kunne se nogen Frelse, da er det denne Tanke, som i et svagt Øjeblik kan forøge vor Ængstelse: Mon Gud bekymrer sig om, hvad der bliver af os? Mon han, som styrer Stjernernes Løb og leder Klodernes Gang, har Tanke for de Bekymringer, der true os? Mon ikke Begivenhederne i vort jordiske Liv svinde til de ligegyldigste Ubetydeligheder for hans Blik, der har set Slægter efter Slægter fødes, leve og dø? (Text efter Mark. 4, 38).

Dette er en Fristelse for at forøge vor Uro og hindre os i at tage vor Tilflugt til ham, som alene kan hjælpe os. Selv om det synes, som Herren sover og ikke ser det Uvejr, der rejser sig imod os, saa er dog hans Øre altid aabent for vor Bøn. Men han afventer vor Bøn. Først naar vi fulde af Anger hen-

vende os til ham, svarer han os: »I lidet troende, hvorfor ere I bange?«

»Herre, frels os, vi forgaa!«

2. Da Disciplene begyndte Sejlturen, var Vejret smilende og Havet stille; først da de kom ud paa Dybet, rejste Stormen sig. Dette er et Billede paa det menneskelige Liv. I Barndommen og den første Ungdom er som oftest alt endnu fredeligt og forholdsvis godt; vi begynde vor Rejse i den Tro, at det er en Lystfart. Men midt ude i Livet gaa Bølgerne højt og vi kunne ofte fristes til at sige: Vi forgaa. Hos Disciplene var denne Frygt taabelig, fordi Herren selv var iblandt dem; havde de ikke haft ham med, da var der god Grund til at ængstes, thi ingen af dem havde kunnet sige: »Ti og bliv stille!« til det truende Vejr. Heller ikke for os er der Grund til Frygt, hvis vi have Herren ombord, thi da vil han jævne vor Vej selv gjennem Bølgerne, og alt vil atter blive ganske stille. Og derfor er det saa vigtig, at alle de, der endnu ere i Havn og endnu beskyttes og værnes mod Livets ublide Storme, at de lære at faa Herren ombord, at Børnene lære at stole paa ham og tage deres Tilflugt til ham, som engang er den Eneste, der vil formaa at hjælpe dem trygt gjennem Livets Brænding.

St. Ansgars Fest.

—o—

Lover Herren, alle Slægter,
 pris ham, alle Folkeslag,
 fordi han, som alting mægter,
 trindtom planter Korsets Flag.
 Sine Bud vil rundt han sende
 for at bryde Dødens Magt;
 indtil alle Tidens Ende
 staar han selv med dem i Pagt.

Lover Herren, Nordens Lande,
 pris ham, Danmarks Kristenfolk,
 at han hid til vore Strande
 sendte Ansgar som sin Tolk.
 Han fik Lov blandt os at virke,
 stærk i Troen, øm og ren;
 han har grundet Danmarks Kirke
 paa den sande Hjørnesteen.

Lover Herren for hans Naade!
 han gav Væxt i rette Stund.
 Ordet, som Sankt Ansgar saaede,
 det faldt ej paa Klippegrund,
 det kom ikke tomt tilbage,
 men blev Danmarks bedste Skat
 i de stolte Stormagtsdage
 og Fornedrelsernes Nat.

Lover Herren, dybt i Støvet,
 og formild hans Vredes Dom!
 Ansgars Tro blev fra os røvet,
 og hans Kirke styrtet om.
 Jordisk Kløgt og jordisk Lære
 gav man os for Kirkens Tro;
 Kristus selv, hvert Alters Ære,
 maatte ikke blandt os bo.

Lover Herren i det høje,
 thi hos ham er Miskundhed.
 Han har set med Faderøje
 paa vor Nød og Jammer ned.
 Han, som Undere kan virke,
 aabner os sin milde Favn;
 atter rejses Danmarks Kirke,
 viet ind med Ansgars Navn.

Lover Herren da med Glæde
 for den Hyrde, han os gav,
 som, da selv han var til Stede,
 vogted Hjorden med sin Stav,
 og som sender Herrens Styrke
 daglig ved sin Bøn til Jord
 over dem, der fromt ham dyrke
 og vil følge i hans Spor.

Lover Herren, alle Slægter,
 pris ham, alle Folkeslag,
 fordi han, som alting mægter,
 rejser trindt sit Kirketag.
 Der er Fred for alle Stakler,
 Lægedom for alle Brist;
 thi i vore Tabernakler
 bor den Herre Jesus Krist.

1012.

Et Besøg hos Franciskanerinderne i Bonn.

—o—

Den venlige Forstanderinde for Franciskanerinderne i Bonn, Søster *Simon Petra*, havde indbudt mig til at overvære Messen den 8. Dec. i deres Huskapel i Maar-

gasse, og uden at tænke paa, om jeg kunde naa derhen, lovede jeg at komme Kl. 7. Loven er ærlig nok, men ak, Holden er ofte grumme besværlig — og jeg stod helt fortvivlet paa Kejsersplatz i Mørke. Det var nemlig den alleruheldigste Tid, man kunde gaa ud paa; thi Gaslygterne slukkes Kl. 7 og det er endnu ikke rigtig begyndt at lysne i Gaderne. Ja, jeg var hed om Ørene; men gik dog trøstig igjennem det bløde Dynd og de store Vandpytter paa Münsterplatz, hvor Beethovens Statue stod og saa mørk og truende ned paa den øde Plads. Inidlertid viste den mig dog Retningen, i hvilken jeg maatte gaa. Hvorledes jeg egentlig fandt den rette Vej, er mig aldeles ubegribeligt, men jeg kom lykkelig og velbeholden i rette Tid til Maargasse.

Hvilket Syn mødte mig dog, idet jeg aabnede Kapeldøren! Lige for mig vare Fløjdørene aabnede og et Lyshav strømmede mig imøde. Det er et ganske overordentlig tiltalende lille Kapel, af Størrelse omtrent som St. Josefssøstrenes Huskapel paa Toldbodvejen, men med en mindst firdobbelt Højde. Loftet var inddelt i Hvælvinger og smukt dekoreret i brogede Farver.

Selve Højalteret straaledede i et Lyshav, imellem Lysene og paa alle Stagerne vare hvide Liljer anbragte i saa rig Fylde, at det Hele var som en eneste Liljebuket. I det elektriske Lys, som overstraaledede Voxlysenes gullige Skjær og gav det Hele et feagtigt Præg, toge disse Liljer sig vidunderlig dejligt ud.

Dog overgik Mariagrotten alt andet. Her var nemlig *Alt* hvidt, saaledes vare bl. a. hvide Liljer fæstede midt paa Lysene med hvide Silkesløjfer. Det passede saa ret til den ubesmített Undfangnes Fest og virkede paa mig som en Aabenbaring fra Englenes rene, kyske Verden!

Søstrene sang udmærket kjønt — navnlig var der én Stemme, hvis Solosang var noget ganske ualmindeligt. En meget gammel, ærværdig Præst med sne-

hvide Haar fuldstændiggjorde det ejendommelige og stemningsfulde Indtryk, jeg fik af denne uforglemmelige Morgen.

Efter Messen blev jeg indbudt til at se Klosteret og dets forskjellige Indretninger i Næstekjærlighedens Tjeneste. Allerede det lille Taleværelse gav strax et Begreb om, hvor man var. De høje tilgitrede Vinduer med matte Glas, det mørktmalede Træværk om Vinduer og Døre, de ligesaa mørkebrunt malede Stole og Borde gjorde et hyggeligt Indtryk i Modsætning til de hvidkalkede Vægge. En net Straamaatte laa under Bordet, og i en smuk Kamin blussede Ilden, som ogsaa bidrog til at gjøre Værelset helt hyggeligt. En venlig Søster kom og fortalte mig om Søstrenes Virksomhed. Forbausende er det rigtignok, hvad der her bliver udrettet med tomme Hænder.

Hver Morgen gaar en Franciskanerinde hen paa Torvet, en ung Pige ledsager hende og hjælper hende at trække en temmelig stor Vogn, et Slags tohjulet Trækkevogn. Søsteren beder nu enhver Grønt- og Frugthandlerske om lidt af deres Varer. Af En faar hun et enkelt Kaalblad, en Kartoffel eller en Frugt, af en Anden noget andet, men det bliver tilsidst saa meget, at Vognen har Top paa Læsset. Saa gaar det hjemad til Klostreet, hvor Gaverne ordnes. Den enkelte Handlende kan ikke mærke den lille Gave, men de gode Søstre bespise dermed hver eneste Dag 150 Personer. Er det ikke smukt og faar man ikke Lyst til at tage virksom Del i en saadan ædel og opofrende Gjerning?

Det mente i alt Fald en meget rig, fornem Dame; dertor lod hun en hel ny Sidefløj til Klostreet opføre, i den Hensigt at forskaffe gamle, svagelige Personer, navnlig hendes egne Tjenestefolk, en sorgfri Alderdom og kjærlig Pleje. En Del Værelser bleve ogsaa givne Søstrene til fri Raadighed, og her modtage de nu be-

talende Pensionærer. Jeg saa det altsammen og ved ikke, hvad jeg mest skal beundre, den rige Dames lykkelige Idé eller de gode Søstres beundringsværdige Opfindsomhed med Hensyn til Udnyttelsen af disse Værelser, hvor de pleje de elendigste Stakler, som de kunne finde. Jeg besøgte f. Ex. en Kone, som hverken havde Hænder eller Fødder — hun var født saaledes — men Udtrykket i hendes Øjne viste, at hun elskede sine Plejersker. Jeg selv fik kun med Nød og næppe Lov til at gaa bort, saa glad var hun over mit Besøg. Jeg betragtede mine egne ti Fingre og tænkte paa, hvilket Regnskab jeg engang skal aflægge for Brugen af disse ti Fingre. Jeg tænkte, at dersom denne Stakkel havde haft sine Fingre, vilde hun maaske have udrettet ganske anderledes nyttige Ting, end jeg har udrettet. Hvor lidt paaskjønner man egentlig den store Lykke at være sund og rask; først naar man enten mister sin Førlighed eller blot for en Tid er berøvet Brugen af enkelte Lemmer, føler man ofte, hvor lykkelig man var. — Men videre vandrede vi.

Jeg saa de store Kjøkkener, Vaskehuse og øvrige huslige Indretninger. Alt var ganske ualmindelig praktisk indrettet, saa at Søstrene derved sparede baade Tid og Kræfter.

Der var navnlig en meget stor Kjedel, som vakte min Interesse. Den havde i Bunden et Afløb for det smudsige Vand, og Laasen til dette Afløb blev aabnet ved, at man trak i en Kjæde, som gik fra Bunden op til den øverste Rand, hvor den var fastgjort. Tillige var der ogsaa to Vandhaner oppe ved Randen, den ene med varmt Vand, den anden med koldt. Bekvemmere kunde det jo ikke være.

I et rummeligt Værelse fandt jeg flere gamle Koner i deres fineste Helligdagspuds og bedende Rosenkransen. I et mindre Værelse var en Del unge Piger beskjæftigede med Forberedelserne til Middagsmaden, og

her lød smukke Sange, mens de flinke Fingre skrællede Kartoffler eller udførte andet lignende Arbejde.

Have og Høsegaard, ja selv den berømte Trækkevogn, som gaar til Torvs hver Morgen og vender hjem med fuldt Læs — alt blev det vist mig med en Glæde og Iyer, som tilkjendegav, hvor højt Søsterne elske deres Gjerning. Jeg forlod det hyggelige Kloster og de elskværdige Søstre efter flere Timers Ophold og vil uden Tvivl sent glemme alt det Smukke, jeg saa hos Franciskanerinderne i Maargasse. —

M. F.

Et Par Ord til Danmarks Katholiker om Oprettelsen af den hellige Families Forening.

—o—

I alle Sognekirker i det danske Vikariat blev der, efter Biskoppens Anordning, i Søndags prædiket om »*Den hellige Familie, Jesus, Maria og Josef*« og om den forestaaende Oprettelse af »*Den hellige Families Forening*«, som allerede i flere Aar har bestaaet og virket til stor Velsignelse i andre Lande i den katholske Verden. Under Aftenandagten i St. Ansgars Kirke, Vikariatets Moderkirke, var det den højærværdigste Biskop selv, som i sin Prædiken forklarede de Tilstedeværende denne Forenings Væsen, Indretning og ophøjede Betydning, idet Hs. biskoppelige Højærværdighed tillige erklærede, at *den højtidelige Oprettelse af »den h. Families Forening«* vilde finde Sted for St. Ansgars Sogns Vedkommende *Søndag d. 7. Februar* (Kyndelmisse) under Aftenandagten Kl. 6 i St. Ansgars Kirke.

I en apostolisk Skrivelse af 14. Juni 1892 — meddelte

den højærværdigste Biskop — har den h. Fader, Pave *Lco XIII*, paavist, at baade Familiernes og Statens Lykke og Velfærd hovedsagelig afhænger af den kristelige Opdragelse, og at det derfor var af største Vigtighed, at Religionens Aand og en kristelig Levevis blev plejet med Omhu og Udholdenhed i Familien.

»Derfor har den barmhjærtige Gud,« saaledes skriver den h. Fader, »da han besluttede at fuldbyrde Menneskeslægtens Forløsning, indrettet det saaledes, at strax den første Begyndelse til dette store Værk viste Verden det ophøjede Billede af hin hellige Familie i Nazareth, i hvilken alle Mennesker skulde have det fuldkomneste Mønster paa al huslig Dyd og Hellighed for Øje . . . . . I Virkeligheden have Familiefædrene i den h. Josef et herligt Forbillede paa faderlig Aarvaagenhed og Omsorg; Mødrene have i den saligste Jomfru og Gudsmoder Maria et udmærket Exempel paa Kjærlighed, from Ærbarhed, ydmyg Underkastelse og fuldkommen Troskab; Børnene have i Jesus, som var hine tvende underdanig, et himmelsk Mønster paa Lydighed, som de skulle beundre, ære og efterligne. De Adelbaarne kunne lære af denne Familie af kongeligt Blod at være maadeholdne i Lykke og at bevare deres Værdighed i Ulykke; de Rige skulde erkjende, at Dyden maa skattes langt højere end Rigdom. Haandværkerne og alle hine, som navnlig i vore Dage føle sig saa ophidsede paa Grund af deres huslige Nød og fattige Forhold, skulde ligeledes se hen til hine hellige Ægtefæller i Nazareth og derved komme til Erkjendelse af, at de snarere burde glæde sig over deres Forhold end være bedrøvede over dem. Med den h. Familie dele de jo Arbejde og Møjsommeligheder og Bekymringerne for det daglige Brød. Ogsaa den h. Josef maatte med sin Dagløn bestride alle Livsfornödenheder, ja endog Guds Søns egne Hænder øvede sig i dagligt Arbejde. Man behøver derfor heller ikke

at forundre sig over, at Saamange, som vare velsignede med Rigdomme, have givet Afkald paa dem, følgende en højere Vidsoms Indskydelse, for at leve fattigt med Jesus, Maria og Josef.«

Allerede tidlig blev derfor Andagten til den h. Familie holdt i Ære i den katholske Kirke, men navnlig udbredte den sig siden det 17. Aarhundrede over Italien, Frankrig og Belgien, ja næsten over hele Europa; endog hinsides Verdenshavet begyndte den at blomstre herlig, især i Kanada, hvor den første Biskop af Quebec, Frants af Montmorency-Laval, og den ærværdige Margrethe Burgeois arbejdede med Iver for dens Udbredelse.

»I den nyere Tid,« saaledes vedbliver den h. Fader, »har Vor elskede Søn Frants Filip Francoz af Jesu Selskab grundlagt den h. Families fromme Forening i Lyon, som med Guds Hjælp giver Løfte om glædelige og rigelige Frugter. Den saa lykkelig begyndte Forening har det smukke Formaal, at knytte de kristelige Familier fastere til den hellige Familie eller helt at indvie dem til den, for at ogsaa Jesus, Maria og Josef maa beskytte og kjærlighedsfuldt drage Omsorg for disse Familier, som for deres Ejendom. Foreningsmedlemmerne komme ifølge Statutterne sammen i Hjemmet og holde der foran et Billede af den hellige Familie deres fromme Bønner og Andagtsøvelser; ogsaa bestræbe de sig for med dens Hjælp, forenede ved Troens Baand og den inderlige Kjærlighed til Gud og Mennesker, at indrette deres Livsvandel efter hint ophøjede Forbillede . . . . Og for at denne Andagts sande Aand ikke skal svinde med Tiden lidt efter lidt, have Vi givet Vor Rituskongregation det Hverv, at udkaste Statuter, ifølge hvilke alle Foreninger af den h. Familie, som oprettes i hele den katholske Verden, skulde være indbyrdes forbundne saaledes, at en eneste Forstander leder og styrer dem alle med øverste Fuldmagt. Disse Statuter, som ovennævnte Kongregation har samlet efter en nøjagtig Prøvelse, lyde saaledes:

Statuter

for de kristelige Familiers almindelige Forening.

I. Foreningens Formaal bestaar i, at indvie de

kristelige Familier til den hellige Familie i Nazareth og at have den for Øje som en Gjenstand for særegen Andagt og Efterligning, idet man beder en daglig Bøn foran et Billede af den hellige Familie og bestræber sig for at efterligne de herlige Dyder, hvormed den lyser for Alle, navnlig for Arbejderstanden.

2. Foreningen har sit Sæde og Midtpunkt i Rom, hos Hs. Helligheds Kardinal-Vikar, som tillige er Foreningens Protektor. Ved Siden af ham staar Sekretæren i den h. Ritus-Kongregation, tilligemed to andre af ham udvalgte Prælater, og en Gejstlig som Sekretær. Med dette Raad leder han Foreningen, hvorsomhelst den udbreder sig, og dråger Omsorg for, at Foreningen vedbliver at bevare den Aand, af hvilken den er fremgaaet, tillige med sin ejendommelige Karakter, og at den stedsø vinder større Udbredelse.

3. I ethvert Bispedømme eller Apostolisk Vikariat udnævner Biskoppen en Præst til Diöcesan-Direktør, for at Foreningen kan udbredes blandt de Troende.

4. Diöcesan-Direktørerne sætte sig i Forbindelse med Sognepræsterne, som alene skulle foretage Optagelsen af de i deres Sogne boende Familier. Hvert Aar i Majmaaned give Sognepræsterne Diöcesan-Direktøren Underretning om Antallet af nye Familier, som have ladet sig optage i Foreningen og han meddeler det da atter efter Biskoppens Anvisning til Central-Præsidiat i Rom.

5. Familiernes Indvielse til den hellige Familie sker efter det af den h. Fader, Pave Leo XIII., stadfæstede og foreskrevne Formular, enten af hver enkelt Familie for sig, eller af flere Familier i Fællesskab i Sognekirken og overfor Sognepræsten eller hans Stedfortræder.

6. Billedet af den hellige Familie skal findes i ethvert Hjem, som hører til Foreningen, og Familie-medlemmerne skulle mindst én Gang daglig, om muligt om Aftenen, forsamle sig foran det til fælles Bøn. I dette Øjemed kan særlig anbefales den af Paven godkendte Bøn (Kath. Bønnebog S. 627), og Gjentagelsen af de tre bekjendte Skudbønner (Kath. Bønnebog S. 188):

Jesus, Maria og Josef! Eder skjænker jeg mit Hjærte og min Sjæl.

Jesus, Maria og Josef! Staar mig bi i min sidste Kamp!

Jesus, Maria og Josef! maatte min Sjæl drage bort i Fred under Eders Beskyttelse!

7. Billedet af den hellige Familie kan enten være det, hvorom Pius IX. taler i sin Skrivelse af 5. Januar 1870, eller et andet, som fremstiller vor Herre Jesus Kristus i det forborgne Liv, som han førte sammen med sin velsignede Moder og hendes jomfruelige Brudgom, den h. Josef; dog er der stedse paa Grundlag af Tridentiner-Konciliets Beslutninger forbeholdt Biskopperne Ret til at udelukke saadanne Billeder, som maatte synes at stemme mindre overens med Foreningens Aand.

8. De i Foreningen optagne Familier have Del i alle Aflad og aandelige Naadeskatte, som Paverne have bevilget den og som findes angivne paa Optagelsesbeviset.

9. Kardinal-Protektoren vil i Overensstemmelse med sit Raad udstede Bestemmelser, hvori der gives Meddelelse om de enkelte Anordninger til Foreningens Fremgang, om de specielle Foreningsfester, Titularfestdagene, den fælles aarlige Fornyelse af Indvielsen, de forskjellige Møder o. s. v. —

Disse Statuter har den h. Fader godkendt og stadfæstet og tillige ophævet alle tidligere Bestemmelser angaaende denne Sag, som navnlig vare indeholdte i en Apost. Skrivelse af 3. Okt. 1865, saavel som ogsaa alle hine, som angik Hovedforeningen i Lyon. Alle nu bestaaende Foreninger af den hellige Familie, hvad Titel de end føre, skulle gaa over i denne eneste og almindelige Forening. Undtagne ere kun de religiøse Samfund, som bære denne Titel, hvis Konstitutioner ere godkendte af den h. Stol, og de egentlige Broderskaber, naar de ere kanonisk oprettede og ledes efter de af Paverne foreskrevne Regler, navnlig efter de i Klemens VIII's Bulle »Quæcumque« af 7. Dec. 1604 indeholdte. Dog skulle disse Broderskaber og religiøse Samfund, naar de maaske hidtil have optaget og agereget Familier, for Fremtiden undlade dette, fordi Sognepræsterne alene skulle besørge dette. Det er imidlertid ikke nødvendigt, at Familier, som allerede ere optagne i en saadan Forening, atter blive indskrevne,

for at vinde Afladen og de øvrige aandelige Fordele; det er tilstrækkeligt, at de overholde det, som er foreskrevet i disse nye Statuter. --

»Vi haabe tillidsfuldt,« saaledes slutter den h. Fader, »at Alle, til hvem Omsorgen for Sjælens Frelse er betroet, navnlig Biskopperne, ville tage virksom Del i Vore Bestræbelser for at fremme denne Forening. Thi Enhver, som erkjender og begræder med Os den sørgelige Forandring og Fordærvelse af Sæderne blandt de Kristne, den religiøse Aands og Fromheds Uddøen i Familierne og den overdrevne Begjærlighed efter timelige Ting, han vil sikkert ogsaa af ganske Hjærte ønske, at der paa en virksom Maade maa blive raadet Bod paa saa mange og saa store Onder. Man kan imidlertid ikke tænke sig noget, som kunde udøve en gavnligere og kraftigere Indflydelse paa kristelige Familier end den hellige Families Exempel, som omfatter alle huslige Dyder i deres højeste Fuldenthed. De bør derfor drage Omsorg for, at ret mange Familier, navnlig af den arbejdende Klasse, som man jo paa en ganske særegen Maade søger at besnære, slutte sig til denne fromme Forening. Man give inidlertid Agt paa, at Foreningen ikke bliver utro mod sit Maal eller undergaar vilkaarlige Forandringer; man maa meget mere ubrødelig holde fast ved hine Fromhedsøvelser, som engang ere blevne bestemte, og saaledes, som de ere blevne fastslaaede. Maatte da Jesus, Maria og Josef, naar de paakaldes i de kristelige Boliger, naadig beskytte disse Hjem! Maatte de nære Kærligheden i dem, fremme gode Sæder, tilskynde til Efterlignelse af deres Dyder og lindre og lette de Trængsler, som true Menneskene fra alle Sider!«

Ja, kjære Læsere, maatte den h. Faders Ønske gaa i Opfyldelse ogsaa her, idet denne saa velsignelsesrige Forening lidt efter lidt vinder Fremgang i det danske Vikariats Menigheder! Ingen katholsk Familie tør savnes blandt de Navne, som Aar for Aar skulle sendes til den h. Fader i Kristenhedens Hovedstad; ethvert katholsk Hjem maa eje Billedet af den hellige Familie i Nazareth, for at alle Hjemmets Medlemmer hver Aften kunne samles om det og der bede deres Bønner og ved Synet af det opmuntres til at efterligne de skønne huslige Dyder, som Jesus, Maria og Josef have

øvet i det fromme Hjem i Nazareth. Hvilken Lykke for Menighederne, hvilken Velsignelse for Sjælene, om alle katholske Hjem her i vort Fædreland lode sig indskrive i den hellige Families Forening og bleve oprigtige, trofaste og fromme Medlemmer af denne Forening! Eders Hjem, kjære Læsere, vilde da blive som Helligdomme, som Planteskoler og sikre Værn for Religion og Dyd baade for Ægtefællerne og for Børnene, og ledsagede af den almægtige Guds Velsignelse vilde I med Tillid og Fortrøstning kunne gaa Fremtidens truende Uvejr imøde.

Lad os derfor haabe, at ethvert Hjem i St. Ansgars Menighed møder paa næste Søndag i sin Sognekirke, for at indvie sig til den hellige Familie i Nazareth og for højtidelig at lade sig optage i de kristelige Familiers almindelige Forening. Ret opfattet og trofast efterlevet, vil denne Forening, det tvivle vi ikke et eneste Øjeblik om, blive en aandelig Surdeig, der opfrisker Familielivet og udbreder Velsignelse baade til Børnene og til Forældrene, til de Smaa saa vel som til de Store.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 31. Januar. 4. Søndag e. H. 3 Konger. Danmarks Apostel, den h. Ansgars festlige Mindedag. (I Vikariatets samtlige Kirker og Kapeller afholdes Ansgarius-Bonifacius-Kollekt til Bedste for de mest trængende kirkelige Anstalter her i Landet). — **1. Februar, M. Ignatius, Martyr og Biskop.** — **2. Ti. Marias Renselse eller Kyndelmisse** (fejres næste Søndag). — **3. O. Ansgarius, Biskop og Bekjender, Nordens Apostel** (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Messe for Ansgariusforeningen). — **4. To. Andreas Corsini, Bekjender og Biskop.** — **5. F. Agathe, Jomfru og Martyrinde** (Kl. 8 $\frac{1}{2}$, højtidelig Prælatmesse til Ære for Jesu guddommelige Hjærte; Kl. 8 Aften: Broderskabsandagt med Prædiken). — **6. L. Titus, Bekj. og Biskop.**

Søndag den 7. Februar. 5. Søndag e. H. 3 Konger. Marias Renselse eller Kyndelmisse (Den højtidelige Pontifikal-Lysvielse i St. Ansgars Kirke begynder Kl. 9 $\frac{1}{2}$. Enhver, som ønsker V or Lys indviede, kan aflevere dem til Sakristanen).

St. Ansgars Kirke. Søndag den 31. Jan. (St. Ansgars Fest) holdes Kl. 10 højtidelig Pontifikalmesse med Prædiken og om Aftenen Kl. 6 højtidelig Festandagt med Prædiken og Procession med den h. Ansgars Relikviskriu, som er udstillet hele Dagen i Kirken.

Søndag den 7. Februar (Marias Renselses Fest) holdes om Aftenen Kl. 6 Festandagt med højtidelig Oprettelse af „**Den**

h. Families Forening. Katholiker, som høre til St. Ansgars Sogn og ønske Optagelse i Foreningen, bedes melde sig hos Sognepræsten efter Andagten, og i den nærmest paafølgende Tid.

Angariusforeningen. Søndag den 31. Januar, efter Pontifikalmessen i St. Ansgars Kirke, afholdes den aarlige Generalforsamling, hvortil alle Katholiker, baade Mænd og Kvinder, have Adgang. Regnskabet fremlægges. Oversigt over Foreningens Virksomhed. Valg af Bestyrelsesmedlemmer. Mødested: Forsamlingsværelset i St. Ansgars Præstebolig.

Rosenkransbroderskabet indbydes til at overvære den højtidelige Procession med den h. Ansgars Relikviskrin, som finder Sted Søndag den 31. Jan. Kl. 6 i St. Ansgars Kirke. — Jomfruenes Forening tager som sædvanlig Del i Processionen med Broderskabets Faner.

Mødreforeningen. Tirsdag den 2. Februar Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses den h. Messe i St. Ansgars Kirke for Foreningens Medlemmer og Anliggender. Efter Messen holdes et kort Foredrag.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion Søndag den 7. Februar (Kyndelmisse) Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjerte Kirke.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer anmodes om at møde til de bestemte Tider Fredag d. 5. Februar til Tilbedelse i St. Ansgars Kirke.

Bestyrelsen for **St. Elisabeths Understøttelsesforening** har begyndt sin Indsamling for at skaffe **Kul til de Fattige**. Desværre har Vinteren jo ret meldt sig med sine Følgesvende: Arbejdsløshed og Nød, saa at ethvert Kulkort, som Foreningen jo før jo hellere kan udstede, vil være en stor Velgjerning i de Fattiges Hjem. Bestyrelsen haaber derfor paa en lige saa varm Tilslutning som ifjor fra Menighedens Side.

Voxlys. Undertegnede anbefaler sig herved med Holmblads og Asps **Voxlys** til Fabrikernes Priser i Anledning af Kyndelmisse.

E. Justiniano,
Gernersgade 45. Hj. af Ny Kronprinsessegade.

Skomager Meyer, Danmarksgade 18, 2. S., anbefaler sig med Herre-Saaler og Flækker for 2 Kr. og Dame-Saaler for 1 Kr. 50 Øre.

C. Binger's
Farveri og Tøjrensning-Etablissement,
Saxogade 82, Hj. at Istedgade,
bringes i Menighedens velvillige Erindring.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen. Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 6.

Søndagen den 7. Februar.

1897.

Indhold: Betragtning. En Fortælling om Børnekorstoget. St. Josefskirken Aabning i Horsens. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til V. Søndag e. Epiphanie.

—0—

Klinten iblandt Hveden.

Lader begge Dele voxte sammen indtil Høsten.

1. Ved at taale de Onde viser Herren sin Langmodighed. Paa alle Steder og til alle Tider syndes der imod Gud af Menneskene. Han kunde straffe dem og tilintetgøre dem, der fortørne ham, men han gør det ikke. Tværtimod overøser han ofte saadanne Mennesker med Godt. Guds Langmodighed synes undertiden uden Grænse; maatte vi blot ikke stille altfor store Krav til den, men stræbe selv at være overbærende mod vore Omgivelser; et Ord, en Ubetydelighed kan bringe os helt ud af Fatning.

2. Gud taaler de Onde for at vise sin Godhed. Han søger dem, han viser dem Æmhed, han venter

paa dem, han undlader intet, for at vinde dem tilbage. han bliver ikke træt. Hvo kan modstaa saa stor Godhed? Hvo har endnu Hjærte til at trodse ham?

Om Overbærenhed.

1. Naar Vrede opfylder vor Sjæl, tro vi at finde Lindring ved at ytre den i Ord og Væsen; men derved bliver Uroen i vort Indre kun større. Lidenskaben søger at overbevise os om, at en Uhøflighed bør besvares med Uhøflighed. Men Næstens pirrelige Sind bliver ikke blidere ved et træffende, vredagtigt Svar, der kun tjener til at gøre hans irritable Stemning værre. Hvorimod nogle venlige Ord maaske kunde have slukket Ilden, førend den greb om sig; dog er det sikrere helt at tie, hvis man føler sig saaret og ikke er vis paa, at være ganske Herre over sin egen Heftighed. Thi det Øje, som Harmen blinder, ser ikke, hvad der er Synd; Heftighed er som et Slør, der dækker vore Øjne og hindrer os i at skelne mellem Ret og Uret. Gid vi derfor som Frants af Sales, kunde slutte den Pagt med vor Tunge: aldrig at tale, naar Hjærtet var i Uro.

2. Man kunde maaske mene, at det dog undertiden var tilladt at blive vred, forudsat, at man ikke syndede derved. Men deri bestaar netop Vanskeligheden: theoretisk kunde det maaske synes rigtigt i visse Tilfælde, at vise Vrede overfor Personer, der forglemte sig; men i Praxis lader det sig meget vanskelig udføre, uden at vi derved gøre os skyldige i nogen Fejl. Derfor er det under alle Forhold det sikreste aldrig at irettesætte nogen uden med største Blidhed og altid at dempe enhver Form for Forbitrelse, thi selv om den kan være berettiget, virker den sjældent noget godt. Frants af Sales skriver, at han aldrig har givet efter for Vrede uden bagefter at fortryde det. Lad os drage Nytte af denne Erfaring.

En Fortælling om Børnekorstoget.

—o—

Bogtrykkerkunsten er en god katholsk Opfindelse, og i Begyndelsen benyttedes den næsten kun til at trykke Bibelen og gudelige Skrifter. Men Tiderne skifte, og Bogtrykkerkunstens Afbenyttelse har med Tiden undergaaet en sørgelig Omskiftning. Nutildags trykkes der flere unyttige Ting end gavnlige, flere ugudelige end gudelige, flere antikatholske end katholske.

Naar vi nu i Dag udpege en af disse Bøger, som efter vort Skøn helst ikke skulde være skrevne, — *Carl Ewalds »Børnekorstoget«* — saa skal dermed ikke være sagt, at den hører til de værste af deres Genre. Den kunde endogsaa med Lethed være bleven en ganske ypperlig baade underholdende, belærende og opdragende Bog, dersom Forfatteren havde haft den allermindste Kundskab om den katholske Kirke og paa allermindste Maade kunnet sætte sig ind i katholsk Tænke- Tale- og Handlemaade. Men Forfatteren mangler fuldstændig denne Kundskab og Evne; hvad han ved om Katholicismen, naar ikke udover, hvad han har lært sig til af Romaner o. dsl.; derfor er Billedet, han tegner af Korstogstiden, i det hele taget usandt og unaturligt, og dertil kommer, at, hvergang han omhandler Emner, der strejfe det katholske Dogme, gør han sig skyldig i de mest komiske Misforstaaelser, der ikke kan andet end vække Latter og Hovedrysten hos den kyndige Læser. Det er dette Uheld hos en Mand, som aabenbart er gaaet til sin Opgave med den bedste Vilje, der gør en Betragtning af hans Værk saa lærerig, og det er derfor, vi netop have valgt denne Bog til Gjenstand for en lidt mere indgaaende Omtale.

Førend vi gaa videre, ville vi i al Korthed refe-

rere, hvad Historien beretter om Børnens Korstog. Det var i Aaret 1212, efter det fjerde Korstogs Stranding paa Konstantinopels Mure, medens hele Kristenheden endnu var opfyldt af Tanken om at generobre det h. Land, at der pludseligt opstod et underligt Røre i Børneverdenen. I Frankrig dannede der sig en Hær af Dreng og Piger under Anførsel af en Hyrdedreng ved Navn Stefan. De kom i Tusindvis til Marseille og indskibede sig der paa syv Skibe i den faste Overbevisning, at det vilde lykkes dem at befri Herrens Grav fra de Vantros Magt. Men to Skibe strandede i Nærheden af Sardinien, Resten blev ført til Alexandria og solgt til Saracenerne. Det hele Foretagende var bleven misbilliget af Frankrigs Konge, Universitetet i Paris og mange besindige Præster. Et lignende Tog, 20,000 Mand stærkt, udgik fra Tyskland. Ogsaa det bestod mest af Dreng og Piger, men der sluttede sig ogsaa paa Vejen alskens Røverpak til, som haabede at gøre godt Bytte. Deres Anfører var en vis Nikolaus fra Køl'n, som dog kun var et Værktøj i sin ryggesløse Faders Haand. Tusinder omkom paa Vejen, Tusinder deserterede, 7000 naaede Genua, nogle faa Hundreder kom til Brindisi, men blev af Stadens Biskop tvungne til at vende tilbage (cf. Hurter, Innocens III. 1835. II. B. S. 416 ff.).

I vore Dage, hvor man næppe mere kender anden Begejstring end for Penge og Livets Nydelse, eller naar det gaar højt, for en eller anden Videnskab, men ikke for Troen og de overnaturlige Ting, er man mest tilbøjelig til at erklære Børnekorstogene, saasom ogsaa hele Korstogsbevægelsen, for Sværmeri og aandeligt Galsskab. Men naar man hører, at af de mange Tusinde Medlemmer af det franske Børnekorstog, der solgtes til Slaveri i Ægypten, ikke en Eneste kunde bevæges til Frafald fra Troen, skønt flere bleve dræbte (Hurter S. 419) saa maa man indrømme, at de dog bleve

baarne af noget andet end flygtigt Sværmeri, — det holder ikke Stand under den Slags Prøvelser --- nej, de maa have været besjælede af dyb Trosøverbevisning, stærkt, næsten mandigt Trosmod, eller, hvad Carl Ewald kalder det et Sted »hellig Trosiver«, hvormed rigtignok ikke skal være sagt, at selve Børnekorstogene vare en sund Ytring af Tidens begejstrede Trosliv.

Lad os nu komme til Carl Ewald. Han skildrer i sin Bog det tyske Korstog, idet han grupperer dets brogede, mest sørgelige Scener omkring Fortællingens Hovedfigurer, den unge Konrad af Hohenfels, hans Søster Agnes og Smedesønnen Frants fra Worms. Han viser unægtelig stor Fortællekunst, og hvad de tre Hovedpersoner angaar, maa man sige, at han i det hele taget løser sin Opgave særdeles heldig. Enkelte Replikker falde vistnok ikke naturlig i deres Mund; Frants's Oplevelser i Skoven ved Thal ere i høj Grad usandsynlige, ja unaturlige, men i det hele er Karaktertegningen gennemført med stor Kunst og vækker og vedligeholder uafbrudt Læserens Interesse; den lille uskyldige Agnes især, er en saa fin og ren Skikkelse, som om den var portræteret efter den h. Agnes i »Fabiola«. Men for Resten har Evnen svigtet Forfatteren; han har ikke forstaaet at tænke sig ind i den katholske Middelalders Tanke- og Levesæt.

Strax den første Person, hvis Bekendtskab vi gøre, Ridderfruen Gertrud af Hohenfels, er ikke tænkt og tegnet i Middelalderens kristelige og ridderlige Aand. Hendes Mand er død i Fangenskab hos Saracenerne. »Derefter gik Aarene, den ene Dag som den anden, og ingen saa hende nogen Tid smile. Høj og statelig gik hun rundt i sin sorte Enkedragt og sagde intet, uden det var højst fornødent. Aldrig gæstede hun Naboerne, og aldrig tog hun mod Besøg. Aldrig red hun til Bøn (skal vel hedde: til Messe) til Klosterkirken i Erbach, som hun havde gjort før. Alle

paa Borgen vare rædde for hende, sjælden talte hun til sine Børn og kyssede dem aldrig som andre Mødre. Men kom der hende en Munk for Øje, da optændtes hun i et heftigt Raseri og sagde saa mange bespotende Ord og Trusler, som var nok til mange Aars Pine i Skærsilden«. (Skærsilden spiller en Bussemands Rolle i Forfatterens Fantasi; mere senere). Det hellige Land omtalte hun kun med største Bitterhed. »De kalder det det hellige Land«, sagde Fru Gertrude. »Det onde Land skulde de kalde det. Saa mange Tusinde kristne Riddere lod deres Liv derovre, og Gud i Himlen rørte ikke en Haand for at frelse dem.«

Vi skulle ikke nægte, at en saadan Forbitrelse jo var *mulig* ogsaa paa hine Tider; men den er *yderst usandsynlig*, og det er dog ikke en Forfatters Sag, naar han vil karakterisere en Tid, da at fremdrage det mindst tænkelige, det abnorme, men fremfor alt det, der er hele Tidens Fælleseje, altsaa i vort Tilfælde den Trosbegejstring, der end ikke skrækker tilbage for det største Offer, hvorved det gælder at fremme en hellig Sag.

Usandsynlig er ogsaa den Medfart, hun lader sin Søn blive til Del. Da denne havde talt med Munken Anno — hvorom strax mere — greb Fru Gertrude sin Søn i hans lange gule Haar og bøjede hans Hoved tilbage.

»Hvad sagde Munken til dig?« spurgte hun.

Drengen saa paa hende, men sagde intet. Saa *gav hun ham en Kindhest*, saa han tumlede overende.«

Og atter senerehen »tabte Fru Gertrude Taalmodigheden. Hun løftede sin Haand og *slog ham paa hans Kind*, saa det klang«.

Den Slags Skildringer kunne passe til en Bondekone, men næppe til en Ridderfrue.

Meget mindre formaar Forfatteren at skildre en Munk; Munkevæsenet, Munkenes Tænke og Handlemaade unddrager sig fuldstændig hans Kundskab. Det

er derfor Skade, at han lader Munken — især Munken Anno — spille en saa stor Rolle i Fortællingen; de kunde ikke blive andet end Karrikatur fra først til sidst.

Munken Anno staar en Dag i Borggaarden og læser op af en Pergamentsrulle. »Ingen vidste, hvem han var, og hvordan han var kommen ind«. (Dette er højst usandsynligt, da Borgen kun havde een Adgang, nemlig en Vindebro, som dog næppe kan have været uden Bevogtning). »Han havde et *vredt Ansigt* (hvorfor vredt, da han dog kom i det helligste Ærinde?) og *store, strenge Øjne*, der brændte dybt inde under hans Pande.«

Til Fruen siger han: »Jeg er Broder Anno, en af de tusinde, som Innocens har udsendt for at prædike Korstog over den ganske kristne Verden«. Her bliver han lidt vel stortalende. Historien ved ikke noget om de tusinde, som Innocens III. har udsendt, men kun om enkelte Legater, han sendte til forskellige Fyrster og Riger.

Da tilsidst Fruen kommanderede: »Fort med ham«, »da *krummede Munken sin Ryg som et Rovdyr, naar det laver sig til Spring*, og hans Øjne brændte, saa selv Borgfruen veg et Skridt tilbage«. Det er et ypperligt Billede af en Munk, der i mange Aar har arbejdet paa at spæge sig, underkue sine Lidenskaber og lære at beherske sig selv!

I Stedet for Moderen faar Munken saa fat paa Sønnen. Han har flere Sammenkomster med ham i Skoven og overtaler ham til at aflægge Korstogsløfte, og ifald hans Moder ikke vil lade ham gaa, at *rømme fra Borgen*. »Din Moder sætter sig forgæves mod Guds Vilje«, sagde han til Drengen. »Om du gaar med, da kan du muligen *løse hendes Sjæl af Skærsilden*, naar hun engang skal staa til Ansvar for sin ugudelige Trods mod den hellige Kirke og dens Tjenere«. (Atter den Bussemand Skærsilden! Men en besynderlig Dogmatik er det, Munken prædiker her; i en katholsk Lærebog har han ikke læst den). (Forts.)

St. Josefskirkenes Aabning i Horsens.

—o—

Det bliver i Aar 25 Aar siden, at den første regelmæssige, katholske Gudstjeneste atter blev holdt i Horsens gamle By, hvor dog saa ærværdige Minder som den ældgamle Sognekirke »Vor Frelzers Kirke« og Klosterkirken, der er bleven bygget af St. Franciskus' Søner, endnu stode som Minder om henrundne Slægters levende Kjærlighed til Moderkirken. Den højærværdige Pater Brüggemann, der den Gang var Vikar i Fredericia, men nu er ansat i Aarhus, overtog det byrdefulde Hverv, at være den første Sognepræst for den unge Menighed. Kun ringe og uanseligt var det første Lokale, som benyttedes til Gudstjenesten; det laa i en Baggaard i Søndergade. I 1874 lykkedes det at købe det daværende gamle »Hotel Royal« i Nørregade. I Hotellets Gaard fandtes en ny Bagbygning, som havde tjent til Arbejderforeningens Forsamlingshus. Under højærv. Hr. Pastor Lichtle's fra Odense kyndige Ledelse blev der i denne Bygning indrettet et rigtig hyggeligt og tiltalende Kapel, Skolelokaler og Lejlighed til Præsten. Den 17. December 1874 blev det nye Kapel indviet af den højærværdigste Biskop, Msgr. von Euch, som den Gang var Sognepræst i Fredericia, medens omtrent samtidig den nuværende Sognepræst i Emden, Pastor Böhmer, var bleven Sjælesørger for Horsens Menighed. Dette Kapel har under Navnet »St. Josefs Kapel« indtil nu været Horsens beskedne katholske Kirke. Især under den nuværende afholdte Sognepræst, højærv. Hr. Pastor Kerff, der siden Slutningen af 1878 har afløst Pastor Böhmer, der var bleven Sognepræst ved St. Ansgar i Kjøbenhavn, har Menigheden vundet stærk Fremgang, og var det

derfor en bydende Nødvendighed at tænke paa at bygge en Kirke i Horsens.

Især blev dette nødvendigt paa Grund af Skolens stærke Udvikling. Omendskjønt i Aaret 1882 den ny Pigeskole var bygget og saaledes Drengene alene fik Skolelokalerne i Præstegaarden, bleve dog de nye Lokaler snart for trange, at endda Byen Sundhedskommission maatte forbyde Optagelsen af flere Børn i Skolen paa Grund af, at Lokalerne vare overfyldte. Den eneste Udvej for at skaffe Plads til Børnene var nu at bygge en ny Kirke og derefter at benytte det gamle Kapel til Skolelokaler.

I mange Aar var der med dette for Øje allerede bleven begyndt paa at samle til en Byggefond, men først ved afdøde Kobberhandler *van der Rheydt's* Legat af 17,000 Kroner kunde Pastor Kerff tænke paa at føre Planen ud i Livet. Den nævnte Sum vilde vel ikke kunne slaa til til Fuldførelsen af en Kirke, men der kom Velgjørere til baade i Indlandet og Udlandet, og er endda ikke hele Kirkens Byggegjæld bleven dækket, og mangler der endnu vigtige Ting i Kirkens Udstyrelse, saa er der dog Haab om, at i Aarets Løb Resten af Byggesummen vil blive tilvejebragt, og det endnu manglende vil blive anskaffet. Men dermed have vi egentlig allerede foregreben det, som vi først i det følgende skulde fortælle.

Den 26. April 1896 lagde Pater Brüggemann Grundstenen til St. Josefs Kirke. Det var Meningen, at den skulde have været færdig til Vinterens Begyndelse. Men som sædvanlig ved saadanne store Byggeforetagender trak Fuldendelsen længere ud, og kunde den nu først tages i Brug paa St. Ansgarsfesten den 31. Januar 1897. Saaledes som den daværende Pastor von Euch havde indviet det gamle Kapel i 1874, havde han nu ogsaa som Biskop glædet sig til at kunne konsekreere Kirken, men da en temmelig stor Del af Konse-

krations-Ceremoniellet foregaar udenfor Kirken, ansaa Hs. biskoppelige Højærværdighed det for heldigst i Betragtning af Vinterkulden, at opsætte Konsekrationen til en varmere Aarstid. Men da paa den anden Side Kirken skulde tages i Brug, blev den i Fredags i al Stilhed indviet af Pastor Kerff, og aabnedes den derefter for Gudstjenesten Søndag den 31. Januar.

Derfor blev denne Dag for Horsens Menighed en sand Højtidsdag, og alle, som have taget Del i Festligheden, ville sige, at den var baade opløftende og opbyggelig. Saaledes skriver »Horsens Avis«: »Den højtidelige Handling gjorde et særdeles smukt og tiltalende Indtryk. Sang og Musik vare mønsterværdige, og de mange Ceremonier virkede ret ejendommeligt paa Ikke-Katholikerne, særlig den Ærbødighed, Gejstligheden og dens Hjælpere udviste mod det hellige Sakramente paa Hovedalteret ved talrige Knæfald,« og »Horsens Folkeblad« slutter et længere Referat med Ordene: »Det maa indrømmes, at der i den katholske Gudstjeneste er meget for Øje og Øre, og meget, der er i Stand til at indgyde Stemning.«

Festligheden tog sin Begyndelse med en højtidelig Procession fra det gamle Kapel til den ny Kirke for at ledsage Jesus Kristus i Alterets helligste Sakramente ved hans Indtog i hans ny Bolig. Processionen aabnedes af et Musikkor, derefter fulgte Menighedens ny Fane, baaret af Hr. Rumiesky, Ministranterne, Pigerne i hvide Slør og med brændende Vokslys i Hænderne, Søstrene og de fremmede Præster. Derefter kom Pastor Kerff, som bar det hellige Sakramente i Ciboriet under en Silkebaldakin og endelig fulgte hele Menigheden. Til Musikens Toner sang man paa Vejen »Sjung din Konge Glædessalmer«. Kirken var tom, kun enkelte særlig indbudne befandt sig paa de reservede Pladser. Iblandt disse bemærkes Borgmester Lendrop i Uniform, Kirkens Arkitekt, Hr. Estrup, dens Bygmester, Hr. Mohr,

Rigsdagsmand Jens Busk, Godsforvalter Aae fra Boller, Konsul Caspar Nielsen, og flere Notabiliteter. Fra de katholske Nabomenigheder vare tilstede Overretssagfører Schwenn fra Aarhus, Kjøbmand Casper Gerlach fra Fredericia og Papirmester Dünnwald fra Silkeborg.

Efter at en Salme var afsunget og det hellige Sakramente var nedsat i Tabernaklet, tog Pastor Kerff Ordet fra Altret. Vi lade hermed følge hans smukke Tale, idet vi benytte os af det udførlige Referat i »Horsens Folkeblad«:

Et Lands Historie har sine Mærkedage. Ligesaa Kirkens Historie, i det store, som i det smaa. Denne store Forsamling med Byens øverste Person i Spidsen, vidner om, at det for den katholske Kirke i Dag er en særlig Mærkedag. Ved Udgangen af dette Aar er det 25 Aar siden, at denne Menighed var samlet til sin første højtidelige Gudstjeneste i et ubetydelig lille Rum. Dets Vægge var efterhaanden blevne alt for snævre, og det viste sig nødvendigt at bygge et nyt Gudshus. Ved Veldædighed fra forskjellige Sider, skete det om-sider, at vi lagde Grundstenen til denne Kirke. Under Ledelsen af en dygtig Bygmester er dette Hus bleven rejst til Guds Ære og hans Forherligelse. Da denne Kirke nu tages i Brug for første Gang, føler jeg Trang til at takke den Mand, som har ledet denne Bygnings Opførelse og sørget for, at alt blev saa smukt prydet til Guds Ære. Min Tak er ogsaa henvendt til de mange, hvis Hænder med Mursten og Pensel have slynket dette Hus. Vi kunne sige med Rette, at denne Bygning er rejst til Guds Ære og til Bolig for Herren, som ved sine Naademidler vil lede Menneskene til Sallighed. Vel er denne Bygning med dens Taarn en Prydelse for Byen; men den er først og fremmest et *Gudshus*. Vi have lige baaret det højærværdigste Alterens Sakramente fra det gamle Kapel. Hvad var det vel andet end Kristus selv i Brødets Skikkelse.

Idet vi opbevare og bevogte dette velsignede Brød, hvorom denne Lampe minder os, som stadig er tændt, have vi Jesus Kristus selv tilstede i dette Gudshus. Det er ofte saaledes med Menneskene, at de spørge: hvorledes er han nu til Stede. Han har aflagt sin Synlighed og er skjult i Brødets Skikkelse. Naar vi Mennesker hver Dag staa overfor Hemmeligheder i Naturen, ere omringede af Hemmeligheder trindt om, saa er der ingen Grund til at tvivle om de Naademidler, Jesus selv har indstiftet. Dette Hus er Guds Hus, Herrens Bolig. Men derfor har Herren ogsaa sat sine Vogtere ved Boligen, Præsterne, der skulle uddele Naadegaverne og hans Velsignelse. Strax ved Indgangen møde vi Døbefonten. Der blive vi tvættede fra Arvesynden. Og her er Prædikestolen, hvor Guds Ord forkyndes. Men det kan ske ved Menneskene, at de glemme de Sandheder, de som Børn have lært. Men saa kan det ske, at Guds Røst atter kan minde dem om disse Sandheder. Atter se vi her Skriftestolen, og ligesom der blev beredt den fortabte Søn et Gæstebud, saaledes er der her beredt et Gæstebud ved Alterbordet, Alterens heiligste Sakramente. Her mindes vi ogsaa om Kristi hele menneskelige Liv.

Da Salomons Tempel blev indviet, bad han Gud skue ned paa Folket og alle kommende Slægter. Saaledes vil vi ogsaa paa denne Dag opløfte vore Hænder til Gud og takke ham for hans Velgerninger mod denne Menighed og bede om hans Velsignelse for de mange, som komme her. Og vi vil bede ham lede alle ind paa den rette og fuldkomnere Vej. Vi paakalde hans Naade og Velsignelse ogsaa for kommende Slægter, saa dette Hus ikke blot bliver en Bolig for ham, men ogsaa mange Mennesker til Velsignelse. —

Saa begyndte Højmessén. Hvad der særlig tildrog alles Opmærksomhed, var den smukke Sang fra Børnene, der vare indøvede af højærv. Hr. Pastor Heiden

fra Fredericia, der ogsaa deltog i Sangen. Ved Sangen histod et Strygeorkester og, som »Horsens Folkeblad« skriver: »Det vel indøvede Kors Sang lød opbyggeligt og smukt gennem Kirken. Korsangen lededes af Pastor Heiden, Fredericia, der forbausede ved en ualmindelig smuk Stemme«.

Under Højmessen prædikede Menighedens tidligere Kapellan, højjærv. Hr. Pastor Helmke, særdeles gribende om den h. Ansgar og sluttede han med Ordene:

Den katholske Kirke er ikke noget nyt Trossamfund, som søges indført. Det er den katholske Kirke, som først har plantet Korsets Træ i den danske Jordbund. Jeg vil haabe at ogsaa dette Gudshus vil blive til Velsignelse for den nuværende og for fjærne Slægter. Glæder eder og takker for Guds Naade imod eder! Betragter dette Gudshus som eders dyreste Ejendom. Alle I, som ere her til Stede, jeg betragter eders Nærværelse som Vidnesbyrd om, at I agte den gamle katholske Kirke. Værer overbeviste om, at den ikke vil andet end gjøre Menneskene lykkelige for Tid og Evighed. Kristendommens Hoveddyd er Kjærlighed. Jeg vil bede om, at alle i den Tid, som kommer, maa blive sammenknyttede med Troens Baand, saaledes at de med en Mund og et Hjærte kunne lovprise den treenige Gud!

Under Gudstjenesten var den rummelige Kirke aldeles overfyldt af en andægtig lyttende Skare af Tilhørere.

Kl. 3 holdtes et Festmaaltid i Skolen. Deri deltog Borgmester Lendrop, Arkitekt Estrup, Rigsdagsmand Jens Busk, Konsul C. Nielsen, de fremmede Præster nemlig Brüggemann og Schmidt fra Aarhus, Helmke fra Randers, Heiden fra Fredericia, Storp fra Kolding, Schreiber fra Odense. Desuden de allerede nævnte Herrer fra Fredericia, Aarhus og Silkeborg og Repræsentanterne for Horsens Menighed, af hvilke vi særlig

ville fremhæve den gamle 85aarige Bogbinder Marquard, der med ungdommelig Begejstring og Kraft bragte P. Kerff Menighedens Tak for alt hans Arbejde. Under Bordet herskede en meget gemytlig Stemning, Pastor Kerff bød Velkommen og talte for Paven og Kongen, for Biskoppen, for Borgmesteren, og for Arkitekten. Borgmesteren og Bogbinder Marquard for Pastor Kerff, Arkitekt Estrup for Menigheden i Horsens, Folkethingsmand Busk for gamle Marquard, Overretssagfører Schwenn for Danmark og Pastor Heiden for Haandværkerne.

Om Aftenen Kl. 6 prædikede Pastor Brüggemann smukt og opbyggeligt over Texten: »Dette er Guds Hus og Himmelens Port«, og sluttedes Andagten med Te Deum og den sakramentale Velsignelse.

I næste Nummer af Ugebladet ville vi bringe en udførlig Beskrivelse af Kirkebygningen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. I Anledning af Oprettelsen af *den h. Families Forening* i St. Ansgars Sogn ville vi til yderligere Vejledning meddele følgende. *Den h. Fader, Pave Leo XIII.*, ønsker udtrykkelig, at den h. Families Forening skal indføres *i alle Sognekirker i hele Verden*, og at *alle katholske Familier* maatte slutte sig til den. Foreningens *Hovedformaal* er *Familiernes Heliggjørelse*, med *den h. Familie i Nazareth som Mønster*. I enhver Familie, som har sluttet sig til Foreningen, skal der derfor ogsaa findes *et Billede af den h. Familie*, foran hvilket hele Familien daglig, om muligt om Aftenen, bede en fælles Bøn. Kun hele Familier kunne optages; men det er ikke nødvendigt, at ethvert enkelt Medlem af Familien giver sit Samtykke til Op-

tagelsen. Optagelsen sker i Almindelighed i Kirken i Sognepræstens Nærværelse ved en højtidelig *Indvielse til den h. Familie*. Familier, i hvilke Faderen eller Moderen eller begge ere døde, men Børnene endnu danne en Familie, kunne ogsaa finde Optagelse i Foreningen. Forpligtelserne ere meget simple. Foreningens Familier maa hjemme have et *Billede af den h. Familie* og *daglig bede i det mindste noget foran dette Billede*. Den h. Fader har i denne Henseende *anbefalet* Bønnen, som findes i Bønebogen S. 627 og paa Optagelsesbeviset. Fremdeles skulle de *en Gang hvert Aar* i Fællesskab fornye den højtidelige *Indvielse* i Sognekirken. Det er Alt.

Ved den højtidelige Oprettelse af Foreningen paa Søndag Aften i St. Ansgars Kirke vil der i Kirkens Midtgang være opstillet *en Urne*, i hvilken enhver Familie, som lader sig optage denne Aften, maa nedlægge *en Seddel*, paa hvilken *Familiens Navn* er skrevet, d. v. s. Faderens (resp. Moderens) For- og Efternavn, og Stilling, Familiemedlemmernes *Antal* samt Gade og Husnummer. Efter Andagten eller i de paafølgende Dage ville de saaledes indmeldte Familier da kunne afhente deres Optagelsesbevis hos Sognepræsten, som fører en Fortegnelse over de i Foreningen optagne Familier. Tillige maa Familiemedlemmerne under *den højtidelige Indvielsesbøn*, som den højærværdigste Biskop vil bede foran den h. Families Gruppebillede, der er opstillet i Kirkens Midtgang, søge at følge med Ordene i Bønnen, for saaledes at tage Del i Indvielsesakten. -- Maatte da ret mange af Menighedens Familier paa Søndag Aften indvie sig til den h. Familie i Nazareth og derved slutte sig til den h. Families skønne og velsignelsesrige Forening! Vi kunne endnu tilføje, at forskellige smukke Billeder af den h. Familie ere udstillede i *Weber & Verwers* Butik i Gothersgade 47.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 7. Februar. 5. Søndag e. H. 3 Konger. Marias Renselse eller Kyndelmisse (Den højtidelige Pontifikal-Lysvielse i St. Ansgars Kirke begynder Kl. 9 $\frac{1}{2}$. Enhver, som ønsker Voxlys indviiede, kan aflevere dem til Sakristanen). — **8. M.** Johannes af Matha. Bekjender. — **9. Ti.** Blasius, Martyr og Biskop (**Blasiusvelsignelse** efter enhver h. Messe). — **10. O.** Oktav af St. Ansgars Fest. — **11. To.** Johannes af Britto, Martyr. — **12. F.** Polykarp, Mart. og Biskop. — **13. L.** 26 japan. Martyrer.

Søndag den 14. Februar. Septuagesima.

St. Ansgars Kirke.

Søndag den 7. Februar (Marias Renselses Fest) holdes om Aftenen Kl. 6 Festandagt med højtidelig Oprettelse af „**Den h. Families Forening**“. Katholiker, som høre til St. Ansgars Sogn og ønske Optagelse i Foreningen, bedes melde sig hos Sognpræsten. Nærmere Forklaring findes inde i Bladet under „Kjøbenhavn“.

Ansgariusforeningen. Søndag den 14. Februar, efter Højmessens i St. Ansgars Kirke, fortsættes den aarlige Generalforsamling. Valg af Bestyrelsesmedlemmer. Mødested: Forsamlingsværelset i St. Ansgars Præstebolig.

Den levende Rosenkrans (1. Afd.). Mødet den 14. Februar paa Toldbodvejen **bortfalder** paa Grund af Ansgariusforeningens Generalforsamling.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion Søndag den 7. Februar (Kyndelmisse) Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjærte Kirke.

St. Josefs Gilde. Mandag den 8. Februar Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften alm. Møde for alle Brødre i Lokalet, Bredgade 67, 2. S. o. G.

Bestyrelsen for **St. Elisabeths Understøttelsesforening** har begyndt sin Indsamling for at skaffe **Kul til de Fattige**. Desværre har Vinteren jo ret meldt sig med sine Følgesvende: Arbejdsløshed og Nød, saa at ethvert Kulkort, som Foreningen jo før jo hellere kan udstede, vil være en stor Velgjerning i de Fattiges Hjem. Bestyrelsen haaber derfor paa en lige saa varm Tilslutning som ifjor fra Menighedens Side.

Nørrebro's Vincentskonferents beder om brugte Klæder, Skotøj og Lignende til sine Fattige. Pengebidrag samt Indmeldelser af aktive og bidragydende Medlemmer modtages af Præsidenten, højærv. Hr. Pastor Neuvel ved St. Josefs Hospital.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen. Bredgade 64. 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 7.

Søndagen den 14. Februar.

1897.

Indhold: Betragtning. St. Josefskirken i Horsens. En Fortælling om Børnekorstoget. Et uheldigt Angreb (af Joh. Jørgensen). Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Fredericia. England. Amerika. Irland. Tyskland. — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til Søndag Septuagesima.

—o—

Arbejderne i Vingaarden.

1. Den Vingaard, Gud ønsker, vi skulle anvende vor Tid og vore Kræfter paa, er vor egen Sjæl, som er skabt i hans Billede, købt ved hans Blod. Han har betroet os Omsorgen for denne Sjæl; han opfordrer os og tilskynder os fra Livets Morgen indtil dets Aften til at arbejde paa den med stor Omhu, for at den maa blive rig paa Fromhedens og Hellighedens Frugter. Han opmuntrer vor Iver ved at love os en Belønning, der er uendelig i Varighed, uendelig i Salighed.

2. Med hvor megen Alvor har Du lagt Haanden paa Værket og arbejdet paa din Helliggjørelse i din Ungdoms første Aar? i den modnere Alder? og nu i disse sidste Aar? Maaske var Du langt mere optaget af de

timelige Fornødenheder end af de aandelige, maaske har Du tænkt mere paa at behage Verden end paa at gjøre din Sjæl ren overfor Gud. — Men hvordan det end staar til, er Du end naaet til den ellefte Time, begynder det at helde mod Aften for Dig og Gravens Skygger falde over din Vej, saa fortvivl dog ikke, bliv dog ikke haabløs. Stræb at indvinde den tabte Tid arbejd med fordoblet Iver, saa kan Du endnu haabe at opnaa den Løn, der er forjættet de gode Arbejdere.

»Kald paa Arbejderne og giv dem Lønnen.«

1. Læg Mærke til, at først, da det er bleven Aften, giver Vingaardens Herre Befaling til at betale Arbejderne. Gud skjænker os ikke her i Livet Belønningen for den Gjerning, vi have gjort, men ved Livets Slutning, ved Døden; eller snarere i den Evighed, som Døden fører os ind i. Men Ventetiden bør ikke forekomme os lang: *en Dag* er saa hurtig gaaet. Kristus sammenligner i Dagens Evangelium vort Liv med en eneste Dag, fordi det i Sammenligning med hele Evigheden ikke er at betragte som mere. »For Herren er een Dag som tusinde Aar og tusinde Aar som een Dag.« 2 Petr. 3.

2. Læg dernæst Mærke til, at Kristus her udtrykkelig siger, at Alle modtage samme Løn, den lovede Denar; uden Hensyn til hvor meget eller hvor lidt de Salige have udført her i Livet, uden Hensyn til den større eller mindre Grad af Iver, de have vist, aabner Gud den samme Himmel for dem alle, den samme Salighed bliver det Alles Lod at nyde; hvilket ikke hindrer, at Evnen til at nyde denne Salighed mulig kan være forskjellig hos de forskjellige; jo mere, vi have længtes efter en elsket Afdød, desto større Glæde ville vi føle ved Gjensynet; ligesaa i Forhold til Gud: jo højere vi have elsket ham, medens vi levede, desto større Glæde ville vi føle ved i Evigheden at se ham.

St. Josefskirken i Horsens.

—o—

»Nørregades Pryd« kalder »Horsens Folkeblad« den ny katholske Kirke i Horsens og det med Rette. Thi St. Josefskirken er ikke alene en Pryd for Nørregade, men tillige for hele Byen. Men i Nørregade vil man særlig lægge Mærke til den, navnlig paa Grund af det smukke Kirketaarns ejendommelige Beliggenhed midt i de øvrige lave Huses Flugtlinie. Kirkens Arkitekt, Hr. H. F. J. Estrup, havde nemlig ved denne Lejlighed særlige Vanskeligheder at overvinde. Den smalleste Del af Byggepladsen ligger nemlig i Gadelinien, og kom derved Arkitekten paa den heldige Tanke at bygge Taarnet foran og ved Siden af Kirken, saa at det lille Indgangsrum imellem det fremtidige Gitter og Portalen paa den ene Side begrænses af Taarnet og paa den anden Side af Facaden. Derved kunde denne sidste ogsaa bedre komme til sin Ret, end naar Taarnet var bleven bygget midt for Hovedportalen.

Kirken er bygget i den gotiske Murstensarkitektur, saaledes som den var almindelig i Danmark i det fjortende og femtende Aarhundrede, dog minde enkelte Partier navnlig i Dekorationen ogsaa om Arkitektens Studier i norditaliensk Bygningskunst. Taarnets Beliggenhed ved Siden af Kirken, det femdobbelte hvide Kalkstensbælte paa Midten af Taarnet, som bryder Murstenenes ensformige røde Farvetone, Kirkeloftets Konstruktion og Dekoration minde om italienske Motiver, medens den øvrige Murstensarkitektur, Taarnets og Kirkens takkede Gavle, de røde Tagsten paa Taarnet, den af kløvet Granit byggede Sokkel og Blindingerne i Taarnets og Kirkens Facader minde os om saa mange gamle, herlige, danske Kirker.

Taarnet hæver sig lodret i Vejret. Det hviler støt og fast paa en smuk Kampestenssokkel. Det underste Rum, som lukkes ved en smuk Egetræs-Dob-

beltdør, er bestemt til Ligkapel. Højere oppe ligger et Rum, hvorfra Klokkeringningen vil ske og øverst oppe er den rummelige Klokkestue, som med sine fire store Dobbeltvinduer, der deles ved en Kalkstenssøjle, giver Taarnet dets egentlige Præg. Taarnet ender øverst, som de fleste gamle danske Taarne, med to spidse takkede Gavle. Taarnets ydre Bredde er 8 Alen og dets Højde 40 Alen.

Kirkens Facade vender ud imod Nørregade. En bred Stentrappe af bornholmsk Granit fører til den smukke Portal. Foroven afsluttes Facaden ved en saakaldet Trappegavl i sex Afsatser. Den øverste Afsats eller Tinde ligger 24 Alen over Jorden. Smukke Blindinger i Muren bryde dens Ensformighed og et stort, rundt Vindue bringer Lys til Orgeltribunen.

Igjennem en lille Forstue træde vi derpaa ind i Kirken. Det som først fængsler vort Øje er det ejendommelige, men smukke og stilfulde Loft. Da Pengemidlerne ikke vare tilstrækkelige for at kunne bygge rigtige Hvælvinger, og da et fladt Loft næsten altid virker kedeligt og sædvanligt meget trykkende, naar Kirken ikke er forholdsvis meget høj, har Arkitekt Estrup valgt at lægge Loftet ind imellem Tagkonstruktionen og tillige at gjøre denne saa rig som muligt. Da nu alle Bjælker ere livligt dekorerede, og ved smukke Mellemlid forbundne med hinanden, gjør det hele et meget tiltalende Indtryk. Den rige Dekoration, som er anvendt imellem Loftsbjælkerne, fortsættes paa Kirkens Sidevægge og imellem de sex Par spidsbuede Vinduer, som paa hver Side lade rigeligt Lys falde ind i Kirken. Væggene ere holdte i en gullig Farvetone, og forneden findes der en smukt malet Sokkel. Imellem Vinduerne hænge lidt tarvelig udstyrede Korsvejsstationer, hvis stærkt forgyldte Rammer desværre ikke helt passe til Kirkens Stil.

Gulvet er belagt med Fliser i hvide, gule, røde og

sorte Farver. Foruden den brede Midtgang findes to Sidegange langs med Væggene. Der er femten Stole paa hver Side. Paa Epistelsiden er der ogsaa anbragt en Dør, som bruges til Kirkens Indgang paa Søndagene. Over Hovedindgangen findes Orgelpulpituret, og i de Rum, som saaledes opstaa ved Siden af Indgangen, ere Døbefonten og Skriftestolen opstillede. Især den sidste tiltrækker sig vor Opmærksomhed. Den er holdt i oldnordisk Stil. Som Forbillede er benyttet en Korstol, der stammer fra Færøerne og som findes i oldnordisk Musæum i Kjøbenhavn.

Ved Siden af Korbuen staa den provisoriske Prædikestol og St. Josefsalteret, hvortil det gamle Højalter fra Kapellet er brugt. Kirkens indvendige Længde fra Korbuen til Væggen er 33 Alen, dens Bredde omtrent 15 Alen og dens Højde 16 Alen.

Koret ligger et Trin højere end den øvrige Kirke. Det er baade lyst og rummeligt. Fire store Vinduer give det rigeligt Lys. I de tre Vinduer bagved Altret ere prægtige Glasmalerier anbragte. I det midterste Vindue se vi den gode Hyrde, et Faar bærer han kærlighedsfuldt paa sine Arme, medens to andre søge Beskyttelse hos ham. I Vinduet paa Epistelsiden ses et meget tiltalende Billede af den h. Jomfru med Jesusbarnet paa Armen, som bærer en Rosenkrans i sin Haand. Paa Epistelsiden se vi den h. Mikael i Kampen med Dragen, som nedstødes af ham i Helvedes Afgrund. Alle tre Figurer staa under godt stiliserede Baldakiner og ere omgivne af en smuk Frise. Overhovedet maa vi sige, at Vinduerne ere meget godt udførte. De ere forfærdigede i det berømte Institut for Glasmaleri af Viktor von der Forst i Münster.

Alteret minder i sin Stil om den franske Gotik. Som Kirkeloven foreskriver det, er det egentlige Alter bygget af Sten. Overbygningen er derimod af Træ. I Midten findes Tabernaklet, som er særlig rigt deko-

reret, over Tabernaklet hvælver sig en Baldakin, der ender i et Kors, som hviler paa fire lette Søjler. Under Baldakinen staar det smukke Alterkors. Sex større og sex mindre Alterstager bære Lysene under Guds-tjenesten. Den øverste Del af Alteret er malet med stærke Farver, medens Sandstenen har beholdt sin naturlige Farve.

Korets Hvælving er holdt i en anden Stil end Kirkens Loft, idet den er inddelt i mindre Firkanter eller Kassetter, der ere malede med forskellige Farver. Korets Vægge ere endnu ikke blevne dekorerede, de ere kun holdte i en gullig Tone, men det hele passer godt sammen. Koret, som Kirkens mest betydningsfulde Del, hvor Jesus Kristus selv har opslaaet sin Trone i Tabernaklet, bør nemlig ogsaa ved sin Glans og særlig rige Udsmykning fremtræde for Øjet som Kirkens vigtigste Parti. Men desværre tillode Midlerne ikke mere at fuldende Korets Udsmykning, som forhaabentlig kun er opsat til bedre Tider.

Koret er $10\frac{1}{2}$ Alen bredt og $12\frac{1}{2}$ Alen langt. Fra Koret kommer man ind i Sakristiet og ved Siden af dette er Varmeapparatet anbragt.

Vi ville til Slutning ogsaa endnu nævne de Mestre, som have leveret det smukke Arbejde til Kirken. Vi have allerede nævnet Arkitekten, H. F. J. Estrup i Horsens; Kirkens Bygmester var Murmester Mohr, Tømrerarbejdet er af M. P. Hansen; Alteret og Skriftestolen af Snedkermester Leifer og det øvrige Snedkerarbejde af R. Bro; Dekorationen er foretaget efter Arkitektens Tegninger af Mestrene Warnich og Møller, og endelig er Blikkenslagerarbejdet af Mester H. P. Wolff, som ogsaa har lavet de nydelige og stilfulde smaa Bøsser ved Kirkens Indgangsdøre.

En Fortælling om Børnekorstoget.

(Fortsat.)

—o—

Medens han nu fortalte Konrad om Børnekorstoget, saa han »slet ikke paa ham, men ud i Rummet. *Snart raabte han højt*, som om han prædikede for en stor Forsamling; *snart hviskede han*, saa Drengen næppe kunde høre hans Ord. Men *bestandig stærkere brændte hans Øjne*, og han *slog Kors for sig hvert Minut*, og *Fraaden stod ham om hans Mund*, mens han fortalte o. s. v.« Et rigtigt Billede af en fanatisk Munk, men ikke noget Virkelighedsbillede! Som det synes, har Forfatteren læst en Del om de muhamedanske Munke, Dervisherne og overført det Læste paa de katholske Munke.

Ligefrem modbydelig er Scenen med Ruthard i Skoven. Forfatteren har vist eugang hørt Tale om Eneboere, der ikke kæmmede og toede sig, og han giver sig trøstigt til at tegne os et Billede af en saadan i al dets Uhyggelighed. Han har hørt, at Landsbyen hed Snærpe, men o. s. v.

Men vi vil kun holde os til Anno. Hans Gang til Ruthard har ikke været andet end et diplomatisk Kneb for igennem Samtalen med den haardtstraffede Riddersmand at bestyrke Konrad i hans Forsæt.

Vi træffe ham atter i Worms, hvor han, saaret af en Dolk, Fru Gertrude har kastet efter ham, holder en fanatisk Tale for Byens halvt troende og halvt vantro Befolkning. »Munken knælede paa Vognen og løftede sit Ansigt mod Himlen i hellig Begejstring og Bøn. Saa sprang han op og *truede udover Folket med knyttede Hænder og vrefdefunklende Øjne*«. Derefter lyver han for Folket, idet han siger, at Paven har givet ham Magt til at vie Børnene til Korstoget. Vel skal Innocens, da han hørte om Børnenes Færd, have sukket og sagt; »Disse Børn gjøre os til Skamme; medens vi sove,

drage de muntert ud for at vinde det hellige Land« (Hurter S. 418); vel har han ogsaa vægret sig ved at løse de større Drenges Korstogsløfte og forlangt, at de i en modnere Alder skulde udføre det; men ingen Historieskriver ved et Ord af, at han har givet sit Samtykke til deres Tog eller bemyndiget Nogen til at vie Børnene dertil. Da nu »Broder Anno havde sagt det, faldt han igen paa Knæ. Han rakte sine foldede Hænder mod Himlen og *sang en latinsk Salme*«, hvilket ikke forfejler at gjøre et dybt Indtryk paa Tilhørerne. *Latinen* synes Forfatteren overhovedet at have stor Respekt for. Han synes vel nærmest at betragte det som et Slags Abracadabra, hvorved Munken opnaar alt, hvad han vil. Derfor lader han ham hvert Øjeblik mumle en hel Del Latin, snart til Velsignelse, snart til Forbandelse. Paa Læseren, som kjender lidt til Munkelivet, gjør det hver Gang en ret komisk Virkning. Men det kommer bedre endnu. Thi »da Sangen var til Ende, teede Munken sig som en Rasende. Han *sprang op og dansede paa Vognen . . .* og skreg med *tindrende Øjne og Fraaden om Munden*: »Den hellige Krig! den hellige Krig!« Fjernt og nær gentoges Raabet af dem, der hørte det. De saa paa hinanden og *hoppede og sprang*.« Ja, nu har vi da de dansende Dervisher fuldfærdige, med Overdervishen, Munken, i Spidsen. Saadan maa de unægtelig se ud, de rigtige, — protestantiske, ikke de katholske — Munke. *Proficiat!*

Ret interessant er Jammerscenen i Klostercellen i St. Gallen, hvor Anno kæmper sin Kamp imod Tvivlen. Denne Scene beviser, at C. Ewald vilde være en ypperlig Lærer i Askese; han kunde faa Ansættelse som Novicemester, hvad Dag det skulde være. Der sidder den af Tvivl pinte Munk i sin Celle og hudstryger sig, medens Frants sidder og kikker derpaa. »Han var nogen til Bæltstedet. . . . »Ti Slag for min Hoffærdighed,«

sagde han og slog de ti Slag, saa Blodet sprang . . . .
 »Femten Slag for mit Had og fyrretyve Slag for min Vantro,« sagde Anno. *Slagene regnede ned over hans Skuldre, Blodet løb, Fraaden stod ham om Munden, Øjnene lukkede han fast i.*« Saa kommer et Skriftemaal for Frants. »Jeg tænkte, jeg skulde blive optaget blandt *Helgenerne*, naar jeg havde ført Korshæren til Jerusalem.« Saadan en dristig Tanke vilde nok aldrig falde en rigtig Helgen ind. Til sidst kommer endnu »100 Slag for min Vantro!« og saa er Munken helbredet og kan optage sin Gjerning paa ny. *Probatum est!*

Lad os komme til Ende med Munken. Flere Steder gjør Forfatteren ham ligefrem til en *ussel Bedrager*, nemlig, da Konrad vendte tilbage fra Montferat, hvorhen Br. Anno havde sendt ham for at bede Greven om Hjælp mod Røverne. Da han kom igjen i lueforgyldt Rustning og mødte Korshæren ved Foden af et Kors, »steg Anno op paa Stendyssen om Korsets Fod og talte med sin mægtige Stemme om Konrad, der var kommen tilbage *som et Varsel fra Gud i lueforgyldt Rustning* og med Korset paa sit Bryst.« Det var dog altsammen gaaet ganske naturligt til uden nogen Indgriben af den højere Magt.

Dog nok om Anno. Munken er, hvad man ikke kunde vente anderledes, bleven til en ret modbydelig Fanatiker. Der er jo kun de to Munketyper, der findes paa det protestantiske Repertoire, de fede, dorske og usædelige, og de magre, herskesyge og fanatiske Munke. Da der ikke var Brug for den første Type i denne Fortælling, maatte den anden holde for. I Prof. H. F. Ewalds (Faderen til vor Forfatter) »Liden Kirsten« optræder ifølge Referatet i »Berlingske« ogsaa »saadan en Munkeskikkelse som den herskesyge og fanatiske Broder Jacob.« Men naar Referenten kalder den »tegnet med *god og skarp Karakteristik*« og dertil knytter den Bemærkning, at »man mærker tydeligt, at Ewalds

Skildringer hvile paa *grundige historiske Studier*,« saa lyder det næsten som Jespers Ord i »Erasmus Montanus:« »Han maaler ham min Sandten Skæppen fuld,« hvormed han viser, at han forstaar lige saa meget Latin som Per Degn. Referenten kjender til de historiske Munke lige saa meget som Forfatteren, nemlig intet.

(Forts.)

Et uheldigt Angreb.

—o—

I Søndagstillæget til »Nationaltidende« for 31. f. M. har den bekjendte Hr. M., dækket af Anonymitetens skærmende Skjold, rettet et af sine sædvanlige Angreb paa »Pavekirken«.

Hr. M. begynder med at underholde sine Læsere om de katholske Konvertiter, i hvis Kreds han synes at færdes meget og at have gjort grundige Studier.

»Hvori ligger det,« spørger M., »at de fleste Konvertiter ikke igjen forlader Romerkirken?«

Unægtelig trænger dette til en Forklaring.

Især naar man — som M. — gaar ud fra, »at det er *Illusioner* og ikke Sandhedens Magt, som gjør Katholicismen dragende for mange, og at Pavekirkens Herlighed i sig selv er en skuffende Herlighed.«

Og »den Ting staar fast« for Hr. M. Han paataager sig endog at »eftervise« den Ting.

Lad os se, hvorledes han bærer sig ad dermed. Men lad os først besøge hans Konvertit-Klinik, hvor de stakkels Patienter hviler i deres behagelige Illusioner.

Først er der *Fanatikerne*, som lider af aandelig Blindhed. De ser ikke »Skavankerne ved det Nye, som de har kastet sig over.« De er formentlig inku-rable.

Dernæst kommer de, som af »ydre Hensyn« hol-

des tilbage i »Romerkirken«. Dem er der vistnok heller ikke noget at gjøre ved. Dog burde Hr. *M.* maaske ikke forsmaa at samle ind til et Fond for katholske Konvertiter, som af Frygt for »Besværligheder og Tab« forbliver i den katholske Kirke, skønt deres Hjærte er hos Protestanterne.

Saa er der en tredje Klasse — for dem *er* Illusionerne bristede, men de har i det Stille dannet sig en »mere ideel Katholicisme« og tilbringer iøvrigt Tiden med at »sørge over de herskende Strømninger i Kirken«. Hr. *M.* erklærer, at »saadanne Kredse findes der faktisk trindt om i den katholske Verden, bestaaende af fødte Katholiker« — samt af Konvertiterne med de brustne Illusioner.

Hr. *M.* bruger Ordet *faktisk*. Han maa altsaa være ganske vis paa Rigtigheden af, hvad han skriver. Er det da for meget at bede ham — i Sandhedens Navn og for Sandhedens Skyld — oplyse mig undertegnede om, hvor disse Kredse *faktisk* findes? Jeg nærer det faste Haab, at Hr. *M.* vil gjøre mig denne Tjeneste.

Der gives endelig endnu en fjerde Klasse Konvertiter, som forbliver i Katholicismen. Om dem skriver Hr. *M.*, at de er »aandelige Pasgængere«, som ikke »gaa i Dybden«, og som derfor ikke kunne gennemskue Illusionerne. Nu, Hr. *M.*, hvorfor tale saa haanligt om de Enfoldige og Fattige i Aanden? Vi kan ikke alle gaa i Dybden, og Jesu Kristi Religion er ikke udelukkende eller fortrinsvis bestemt for de Lærde og Skriftekloge. De Skriftekloge havde i sin Tid en ganske anden Religion, nemlig *Farisæismen*. Tro mig, Hr. *M.*, det var — ogsaa i aandelig Forstand — *Pasgængere*, som bar Herren ind i Jerusalem.

Imidlertid — lad alt dette fare. Lad os se, hvorledes Hr. *M.* efterviser, at »Pavekirken« byder paa en falsk og skuffende Herlighed. Thi Herlighed har den

— det indrømmer Hr. *M.* Dens Enhed, dens Almindelighed, Alder og Ufejlbarhed, alt dette er meget imponerende. Men alligevel — det er Illusion altsammen! *Vanitas Vanitatum!* Illusionernes Illusion!

Den katholske Kirke kan nemlig ikke være Kristi Kirke — fordi Kristus siger: »Mit Rige er ikke af denne Verden«, og »Guds Rige kommer ikke saaledes, at man kan pege derpaa«.

Da nu »Pavekirken« er »haandgribelig« og »synlig« og »organiseret«, saa slutter Hr. *M.* deraf, at den ikke kan være identisk med Guds Rige. »Det er klart, at det er Illusionen og ikke Sandheden, som drager, naar Mennesket fristes til at mene, at i denne Skikkelse møder man netop den ægte, blivende Kirke«.

Svaret paa denne Indvending er ikke vanskeligt at finde, og Hr. *M.* vilde formodentlig selv give mig det, hvis jeg tillod mig at holde følgende lille Foredrag for ham — et Foredrag, som kun er en efter hjemlige Forhold læmpet Omskrivning af, hvad Hr. *M.* siger om den katholske Kirke.

Jeg vilde nemlig, ligesom Hr. *M.*, gaa ud fra Ordene Luc. 17, 20: »Guds Rige kommer ikke saaledes, at man kan pege derpaa«. Og jeg vilde saa sige:

»Stil dette Ord overfor den lutherske Kirkes haandgribelige Synlighed, og det bliver klart, at i Herrens Øjne er denne ikke nogen Ypperlighed ved et Kirkesamfund. Stil fremdeles Folkekirkens faste Organisation med Kultusminister og Sjællands Biskop i Spidsen og et Hierarki af Bisper, Præster og Degne, stil denne Herlighed i Lys af Kristi Ord: »Mit Rige er ikke af denne Verden«. Hvad nytter det saa med alle kultusministerielle Reskripter, alle Landemoder, Provsteretter og Præstekonventer, og hvad betyder saa hele Folkekirkens Organisme som et nationalt Legeme under et statsligt-kirkeligt Dobbelt hovede? Det er just denne

Herlighed, der dømmes af Herrens Ord som ukirkelig, stridende mod Guds Riges Væsen».

Ja, Hr. *M.*, det er Deres egne Ord. Og, saafremt De ikke er *Kvæker* og kun anerkjender »det indre Lys«, vil De skynde Dem med at svare mig, at *Guds Rige i Hjærterne* ganske vist ikke kan paapeges, og at det er et Rige *i Verden*, ikke *af Verden*, men at der til denne indre, sande Kirke dog ogsaa maa svare en ydre, virkelig Kirke, fordi saaledes er nu engang Kristendommens Vilkaar her paa Jorden.

Men i saa Fald bliver det fra Romerkirkens Synlighed hentede Argument egenlig ganske uvirksomt. Eller snarere: det bliver altfor virksomt, thi det gaar mød *al* ydre Kirke — hvilket dog næppe er Hr. *M.s* Hensigt. Lad os da hellere stikke dette farlige Sværd i Skeden!

Hr. *M.* retter imidlertid nye Angreb mod den forhadte »Romerkirke«.

Han taler f. Ex. om, at »Pavens Præsteskab er et uundværligt Mellemlid, uden hvis Medvirkning ingen kan faa Samfund med Gud, og Ingen blive salig, hvor meget end Kristus paakaldes som Frelser.« Og pathetisk udbryder han: »Saa stor er Forvanskningen i det, som udgør Kristendommens inderste Kærne«.

Atter her taler Hr. *M.* som en *Kvæker*. Maaske han da til syvende og sidst virkelig tilhører denne Sekt, som forkaster alt kirkeligt Embede.

Thi — Haanden paa Hjærtet, Hr. *M.*! — er det ikke saaledes, at ogsaa *Folkekirkens* Præsteskab er »et uundværligt Mellemlid, uden hvis Medvirkning Ingen kan faa Samfund med Gud og Ingen blive salig?« Er det ikke Folkekirkens »Præsteskab«, som ved *Daaben* bringer den Nyfødte i Samfund med Gud? Er det ikke Folkekirkens »Præsteskab«, som forvalter de øvrige *Naademidler*, uden hvilke Ingen kan blive salig — naturligvis bortset fra de Undtagelsestilfælde, hvor kristne

Mennesker ikke *kan* faa Adgang til Naademidlerne? Er det ikke Folkekirkens »Præsteskab«, som tilsiger Syndernes Forladelse i sit Embeds Medfør; er det ikke det samme »Præsteskab«, som forvalter Nadveren og ikke tillader Lægmand at uddøle Alterbrødet og Vinen? Har vi da ikke her den samme »store Forvanskning i det, som er selve Kristendommens inderste Kærne«?

Lutherdommen har da egenlig ikke noget at lade den katholske Kirke høre, synes jeg. Hvad mener De, Hr. *M.*?

Jeg har kun her villet belyse et Par enkelte Punkter i »Nationaltidendes« længe Angreb. Man ser, at Hr. *M.* ikke er heldig i det Principielle og Theoretiske.

At han desuden gjør sig skyldig i en Række faktiske Vildfarelser og Fejltagelser, er ikke til at undres over. Den Mand, som kan anklage Katholicismen for dens Synlighed, uden at betænke Lutherdommens lige saa store Synlighed, er ikke videre kløgtig. Det bør man i hvert Fald antage for at redde hans Ære. Thi hans Angreb vilde ellers være i højeste Grad *perfide*.

Besyderligt tager unægtelig følgende Paastande sig ud, og man véd næppe, om man tør tilskrive dem Uvidenhed. »Nationaltidende« vælger dog som Regel sine Kræfter blandt de solideste og lærdeste.

Hr. *M.* skriver: »De, som ikke kende Kirkens Historie, kunne overtales til at tro paa, at den katholske Kirkelære har været den samme i de første Aarhundreder som i vore Dage«. Har Hr. *M.* mon aldrig hørt Navne som *Hurter, Newman, Manning?* Troer han, at disse fremragende Lærde ikke kendte Kirkens Historie? Mener han, at de Hundreder af anglikanske Gejstlige, som er vendt tilbage til deres Fædres Tro, ikke kender Kirkehistorien? Véd han ikke, at en af de første danske Konvertiter — *C. A. Hoffding-Muus* — netop var inde i den gamle Kirkehistorie som næppe nogen paa

hans Tid? Og for ham — som for *Newman* — blev Studiet af Oldkirken netop Vejen til »Romerkirken«.

For den engelske Theologs Vedkommende tillader jeg mig at henvise Hr. *M.* til den smukke og lærerige Bog: »*Essay on the Development of Christian Doctrine*«. Den senere Kardinal begyndte dette Skrift som Anglikaner. Men alt, som han skrev, overvældede *Kendsgærrningernes Magt* ham i den Grad, at han endte Bogen med følgende skønne Ord, som jeg hverken vil forholde Hr. *M.* eller »Nordisk Ugeblads« Læsere:

»Disse var de Tanker, som et Menneske nærede, der længe havde bedt til den Albarmhjærtige og anraabt Ham om ikke at forskyde sine Hænders Værk eller overlade ham til sig selv, medens hans Øjne saae dunkelt, og hans Hjærte var beklemt, og han var overladt til sin Fornuft alene. Og nu, kære Læser, Tiden er kort, Evigheden lang. Skyd ikke det bort, som du her har funden; betragt det ikke som et blot og bart Æmne til Strid; forhærd dig ikke i den Beslutning at gendrive det, ligegyldig hvorledes! forfør ikke dig selv og bild dig ikke ind, at jeg drives af Skuffelse eller Lede eller Rastløshed eller saarede Følelser eller utilbørlig Følsomhed eller anden Svaghed. Befæst dig ikke i Fortidens Tanker, som ere blevne dig kære; beslut ikke, at *det* skal være Sandhed, som du ønsker var Sandhed. Gjør dig intet Afgudsbilled af dine Fordomme. Tiden er kort, Evigheden er lang.«

Saaledes ender dette Skrift, efter hvis Fuldendelse *Newman* gik hen og aflagde sit første Skriftemaal for en Munks Fødder. Og til yderligere Forklaring og Stadfæstelse staar der, nederst paa Bladet, disse Ord af *Siméons* Hymne: *Nunc dimittis scrvum tuum, Domine, secundum verbum tuum in pace; quia viderunt oculi mei salutare tuum.* »Herre, nu lade du din Tjener fare i Fred, thi mine Øjne have set din Frelse.«

Højstærede Hr. *M.* — til hvilken Klasse af Kon-

vertiter vil De regne denne Mand? De véd sikkert, at han ikke sluttede sig til én af Deres »faktiske« Kredse af Skumlere, men at han blev katholsk Præst, sammen med *Faber* (ogsaa en Konvertit) grundlagde de engelske *Oratorianeres* Orden og tilsidst — o Skræk! — blev *Kardinal*.

Men Sagen er, at Newman ikke — som Hr. *M.* — fordrede en død *Identitet* mellem Oldkirken og Nutidskirken. Det, han forlangte og søgte, fandt han — nemlig en *organisk Udvikling* af det, som var givet ved Kirkens Begyndelse, til det, som nu er den katholske Kirke.

Newman saae, at det store Træ, som nu skygger over al Verden, virkelig var voxet op af Sennepskornet, som blev lagt i Begyndelsen.

Mod denne Synsmaade kan en Protestant sikkert ikke have noget at indvende. Netop »den frie, kirkelige Bevægelse« er det jo, der altid bliver fremholdt som Protestantismens Kærne og Klenodie. I en Artikel, jævnsides med Hr. *M.'s* i samme Nr. af »Nationaltidende«, ser jeg ogsaa, at Professor *Bugge* fra Kristiania i Bethesda har sagt nogle Ord, som ret godt udtrykker det katholske Princip. Professoren udtalte: »Herrens Aand er i alle Omskiftelser den vejledende i Kirkens Historie, i Reglen gennem dens store Mænd; deri ligger altsaa Garantien for, at de nødvendige livsfrodige Forandringer indenfor Kristendommen aldrig vil udviske det Grundlag, der er givet i Skriften.« Dette er ganske vor Mening, Hr. *M.*! Blot ønske vi — istedenfor det vage »store Mænd«, hvortil enhver lille Sekterer jo kunde falde paa at regne sig — at bruge det mere præcise Udtryk: »Kirkens Læreembede«.

Jeg anbefaler iøvrigt de derpaa følgende Linier af Prof. *Bugges* Foredrag til Hr. *M.'s* stille Meditation. Der staar noget *meget uprotestantisk* om, at »kun de Benaadede« kan fortolke Skriften. Hvad bliver der da

af den Opfordring, Hr. *M.* i sin Artikel retter til *Lægfolk*, selv at se efter i Bibelen, at Katholicismen er forkert? Hvem skal nu en stakkels protestantisk Lægmand følge? Maa han selv læse Bibelen og dømme ud fra sin Læsning og Forstaaelse — eller bør han vende sig til de Benaadede? Og hvor er de Benaadede saa at finde? Prof. Bugge hører jo sikkert til Lauget, men er rejst til Norge igen. — Og mon Hr. *M.* hører til de Benaadede?

Man kan knap tro det, naar man videre fremme i Hr. *M.*s Artikel læser, at »Helgenerne har præsteret mere end der kunde forlanges af dem til Fuldkommenhed«. *Mere* end cirkelrund kan en Cirkel næppe være, og *mere* end fuldkommen kan den Fuldkomne ikke være. Men Hr. *M.* taler yderligere om »Rester af Fuldkommenhed«! Han skulde da ikke have saadan et Par Rester liggende, for jeg tilstaar, at jeg gjerne vilde bese dem lidt nærmere.

Hr. *M.* vil imidlertid næppe indlade sig herpaa, thi han har selv haardt Brug for disse Rester. Han bygger nemlig paa dem en ny Anklage mod »Pavekirken« — den nemlig, at Læren om de Helliges Fortjenester er »en Krænkelse af Kristi fuldgyldige Fortjeneste«.

Hvis Hr. *M.* virkelig brød sig om at faa dette Spørgsmaal opklaret, kunde han med Lethed naa dette Maal. Han kunde f. Ex. begive sig hen i *Høsts* Boglade i Gothersgade og dér for en billig Penge tilkøbe sig *Deharbes* »store Lærebog«, hvor han i tre smaa korte Paragrafer — 39. 84 og 85 — vilde finde al fornøden Oplysning. Saadan har jeg selv baaren mig ad, da jeg gjerne vilde vide, hvad den katholske Kirke lærte om disse Ting. Og — det er ikke, fordi Methoden er min egen, at jeg roser den — men jeg synes virkelig, at Fremgangsmaaden er ganske fornuftig, ret praktisk og egenlig ikke kostbar.

Men Hr. *M.* kan ogsaa faa Lov at blive siddende i sin Stue. Jeg gaar nemlig ud fra, at der i hans Reol, maaske endog paa hans Bord, findes et Exemplar af det Ny Testamente. Jeg beder ham da slaa op i Brevet til Kolossenserne, 1. Kapitel, 24. Vers. Dér staar:

»Nu glæder jeg mig i mine Lidelser for Eder og udfylder i mit Kød det, som fattes i Kristi Lidelser, for hans Legeme, som er Kirken.«

Hvis dette Sted har nogen Mening, saa er det den, at Paulus — Protestantismens Yndling blandt Apostlene — fremsætter den Lære, som Hr. *M.* i sin Artikel har fordømt — at de Helliges Lidelser kan tilvendes de øvrige Troende som Fyldestgørelse overfor Gud og saaledes gavne hele Kirken, det er alle Troende.

Paulus bruger her det stærke Udtryk »det, som *fattes* i Kristi Lidelser.« Kristi Lidelse og Død er naturligvis overflødig tilstrækkelige til Syndernes Forladelse og alle Troendes Retfærdiggørelse — »Jesu Kristi hans Søns Blod renser os fra al Synd« (1. Joh. 1, 7.) Men Paulus taler heller ikke herom. Han mener kun, at de Lidelser, som Gud sender ham, vil han bære i Forening med Kristi Lidelser og ofre Gud dem til Udslettelse af de *Syndestrafte*, som ogsaa de Retfærdiggjorte maa lide. Han lærer altsaa, ligesom den katholske Kirke, at Vor Herres bitre Lidelse og Død borttager vor Synd og dermed den evige Straf — men ingenlunde de timelige Straffe. At dette stemmer med Virkeligheden og Erfaringen, behøver kun at antydes. Hvis alle Syndestraffene udslettedes med Synden, maatte — som *Leo Tolstoj* har gjort opmærksom paa — den Retfærdiggjorte være fri for al Sygdom, Nød, Ulykke, ja for selve Døden.

Straffen bortfalder altsaa ikke, fordi Synden bortfalder. Gælden skal betales »indtil sidste Hvid«. Jesus har slettet vor uendelige Skyld, men Skyldens

endelige Renter maa hver enkelt Sjæl udrede, her eller hisset.

Dette er Betydningen af Skriftens mange Ord om at lide med Kristus og at følge Kristus efter. Dette er Grundvolden for al Bod og al Askese.

Hr. *M.* ender sin Artikel med en Beretning om, hvad der skal være hændt paa Vatikanerkonciliet i 1870. Hovedpunktet heri er det, at en Del Biskopper rejste fra Rom, inden Konciliet havde vedtaget Dogmet om Pavens Ufejlbarhed. Disse Bisper — siger *M.* — flygtede, fordi de ikke vilde vedtage Dogmet.

Faktum er, at disse Koncilsfædre ingenlunde var mod Dogmet selv — men de ansaae det for uhensigtsmæssigt at promulgere det *netop dengang*, under saa vanskelige Forhold for Kirken. Historien har iøvrigt givet disse Biskopper Uret — thi under den tyske Kulturkamp sejrede Kirken netop i Kraft af den forøgede Enhed og Enighed, som Dogmet skabte.

Hine Bisper efterlod sig ved deres Afrejse fra Rom en skriftlig Erklæring, hvori de erklærede at ville bøje sig under Konciliets Afgørelse. Det kan derfor med Sandhed siges, at kun *to* af Koncilsfædrene stemte *mod* Dogmet. Kun *to* udtalte deres »*Non placet*« under Slutningsafstemningen i det fjerde offentlige Møde.

At den pavelige Ufejlbarhed var anerkendt i Kirken længe før 1870, beviser iøvrigt Dogmet om Marias ubemittede Undfangelse. Dette Dogme blev nemlig fastslaaet *af Paven alene*; intet Koncil blev sammenkaldt for at vedtage det, og alligevel modtog hele Kirken det som Troessætning. Hvis der havde været nogen virkelig Opposition til Stede mod den pavelige Ufejlbarhed, vilde den have haft rig Anledning til at give sig Luft i 1854.

Hr. *M.* citerer forskellige Ord, som Biskop *Hefe*le »skal have ytret« eller skal have skrevet. Da Hr. *M.* imidlertid ikke finder det fornødent at opgive, hvor han

har sine Citater fra, finder jeg det heller ikke fornødent at gendrive ham. Men jeg tillader mig at henvise ham til Kardinal *Mannings* Bog »Vatikanerkonciliet sande Historie«.

Jeg troer nu at være færdig med Hr. *M.'s* Angreb. Det forekommer mig, at han har været meget uheldig, og at han nok kunde have Grund til at gøre »Pavekirken« en Undskyldning.

Dog hengiver jeg mig ikke til forfængelige Haab. *M.* vil vedblive med stadig de samme Artikler af samme, hundred Gange gendrevne Indhold.

Imidlertid, jeg vil dog sende ham min Artikel. Naar jeg da næste Gang læser et Angreb af *M.* paa den Kirke, hvortil jeg er saa lykkelig at høre, kan jeg med frelst Samvittighed sige til mig selv: »Den Mand skriver *mod bedre Vidende.*«

Johannes Jørgensen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. I Slutningen af forrige Maaned afholdt *den katholske Syge- og Ligkasse* sin aarlige Generalforsamling. Mødet, som overværedes af Sognepræsten ved St. Ansgars Kirke, var ret talrig besøgt. Af Aarsberetningen for 1896 frengik, at Syge- og Ligkassens Formue er *1393 Kr. 97 Øre*, hvilket — trods et Par Dødsfald og en Del Sygdom — er *274 Kr. 10 Øre* mere end ifjor. Medlemsantallet var 69, nemlig 21 mandlige, 42 kvindelige Medlemmer og 6 Æresmedlemmer. Efter at de ordinære Valg vare foretagne, udspandt der sig en livlig Diskussion om, hvorvidt det vilde være heldigt at arbejde hen til Oprettelsen af en selvstændig Begravelseskasse og tillige for Fremtiden at give fri Medicin. Stemningen for en

saadan Reform syntes at være almindelig. Man tør haabe, at det vil lykkes den energiske Bestyrelse at bringe den katholske Syge- og Ligkasse fremad, og at ret Mangê ville støtte denne nyttige Institution indenfor Menigheden, saa at Bestyrelsen maa faa Glæde af sit Arbejde til Gavn for de Syge — hvad vi ønske den af ganske Hjærte.

— Vi bragte for nylig en Meddelelse om St. Elisabethssøstrenes Virksomhed i Sygeplejen i det henrundne Aar; i Dag kunne vi meddele vore Læsere følgende Oplysninger om *St. Josefs søstrenes Virksomhed paa St. Josefs Hospitalet* i Griffenfeldtsgade i 1896. Patienternes Antal har været 987, nemlig 279 Mænd og 708 Kvinder, baade Katholiker og Anderledestroende. 102 Syge ere afgaaede ved Døden. Forplejningsdagene vare 31,756 og Nattevagterne 2,181.

Fredericia. Fra denne By skrives der til os, at Sognepræsten, højærv. Pastor Heiden, er bleven udnævnt til Æresmedlem af den derværende katholske Forening »*Concordia*» paa denne Forenings Generalforsamling, som fandt Sted i Slutningen af forrige Maaned. Desværre meddeler Referenten intet om Foreningens Virksomhed i det henrundne Aar.

England. Det katholske England skal, ifølge Meddelelse fra en paalidelig Kilde, i en nær Fremtid faa en ny ærkebiskoppelig Stol i den nordlige Del af Landet. Under den nuværende Ærkebiskop af Westminster, Kardinal *Vaughan*, rangerer ikke færre end 14 Suffraganer, hvis Bispestole til Dels ligge Hundreder af Mil fra hverandre. I det hele gives der i England — ifølge det nyeste Bind af *Catholic Directory* — 26 katholske Ærkebiskopper og Biskopper, 3090 Præster, 1812 Kirker og Kapeller; for et Aar siden vare de vedkommende Tal kun 24, 3014 og 1789. Af de 3090 Præster tilhøre 947 Ordensstanden. Tallet af Omvendelser til Katholicismen var 15,000 i de sidste 15

Maaneder, deraf 2000 i Ærkediooceset Westminster. Siden den senere Kardinal Newmans Overgang (1845) ere omtrent 500 anglikanske Gejstlige gaaede over til den katholske Kirke. De for nogle Uger siden her i Bladet opgivne Tal angaaende de engelske Konvertiter vare desværre blevne formindskede formedelst en Trykfejl, som blev overset af Korrektøren.

Amerika. Fra Quebec i Kanada meddeles den sørgelige Efterretning, at et Ursulinerindekloster er brændt, og at syv Søstre ved denne Lejlighed ere omkomne i Flammerne. Ilden opstod i Kapellet paa Hellig tre Kongers Dag, Kl. 6 om Morgenen, idet et Lys faldt om og antændte nogle Draperier, som omgav Kapellets Julekrybbe, og inden faa Øjeblikke stod alt i lys Lue, skjönt Ilden straks blev opdaget af Sakristi-Søsteren, som øjeblikkelig gjorde Allarm. Heldigvis vare de fleste af de unge Piger, som ellers ere Pensionærer i Klostret og besøge Skolen, rejste hjem i Anledning af Juleferien, ellers var Ulykken bleven endnu større, da der i Skoletiden opholder sig 50—60 Pensionærer i Klostret foruden Søstrene, ialt henved 100 Personer. Da der blev gjort Allarm, søgte Søstrene først og fremmest at frelse de Unge, som vare anbetroede til deres Omsorg og endnu ikke vare staaede op. Det lykkedes ogsaa at faa dem alle ud af det brændende Hus, men under dette Arbejde tilsatte de syv Søstre, blandt hvilke Priorinden, selv Livet. Efter at have overbevist sig om, at alle Børnene vare i Sikkerhed forsøgte de at frelse sig, men det var da for sent; de vare afskaarne fra alle Udgange og kunde end ikke naa til Vinduerne, for at vove et Spring for Livet: de bleve kvalte af Hede og Røg. De Øvrige, som vare frelste, fandt Husly i den nærliggende Landsby, hvis Beboere med stor Deltagelse toge sig af de Ulykkelige. Den materielle Skade beløber sig til 75,000 Dollars.

— Rom er stedse meget omhyggelig i Valget af Biskopper, og det er saare sjældent, at man i Vatikanet tager fejl; man kan tværtimod sige, at, naar Paven udnævner en Mand til Biskop, er Valget i Almindelighed udmærket. Katholikerne have for længe siden erkjendt dette; men noget nyt er det derimod, at se Protestanter anerkjende det i Bladene. Dette er imidlertid sket i disse Dage i de amerikanske Blade, som i høje Toner have rost den h. Stols Visdom i Valget af Dr. Quigley til Bispesædet i Buffalo og Dr. Prendergast til Coadjutorembedet hos Ærkebiskop Ryan af Philadelphia.

Irland. »Daily News« meddeler, at Regeringen, om den kan komme til en Forstaaelse med de katholske Biskopper i Irland, er villig til at oprette et katholsk Universitet i dette Land og bevilge 25 Millioner til det.

Tyskland. Preussens Befolkning, hvad angaar Religionsbekjendelse, inddeles efter Folketælling af 2. December 1895 paa følgende Maade: Katholiker 10,999,505, Protestanter 20,430,899, andre Kristne 39,794, Jøder 379,716, andre Religioners Bekjendere 202, med ubestemt Opgivelse af Konfession 4379, uden Opgivelse af Religionsbekjendelse 628 Personer.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 14. Februar. Septuagesima. — **15. M.** Raymond af Pennafort, Bekjender. — **16. Ti.** Ihukommelse af Herrens Bøn i Oliehaven. — **17. O.** Serviterordenens syv Grundlæggere, Bekjendere. — **18. To.** Cyrillus af Alexandria, Biskop og Kirkelærer. — **19. F.** Ferialdag. — **20. L.** Votivofficium af den ubesmittede Undfangelse.

Søndag den 21. Februar. Sexagesima.

Unio's Fastelavnsfest,

Theaterforestilling og Bal

afholdes **Søndag d. 28. Februar 1897** (Fastelavnssøndag) Kl. 7^{3/4}, præcis i Hr. Myginds Lokaler, Linnésgade.

Nærmere af det udførligere Program som følger med næste Nr. af Ugebladet.

Ansgariusforeningen. Søndag den 14. Februar, efter Højmessens i St. Ansgars Kirke, fortsættes den aarlige Generalforsamling. Valg af Bestyrelsesmedlemmer. Mødested: Forsamlingsværelset i St. Ansgars Præstebolig.

Den levende Rosenkrans (1. Afd.). Mødet den 14. Februar paa Toldbodvejen **bortfalder** paa Grund af Ansgariusforeningens Generalforsamling.

Rosenkranskirken.

Søndag den 21. Februar (Sexagesima) Kl. 5 Efterm. vil den **højtidelige Oprettelse af „Den h. Families Forening“** finde Sted i Rosenkranskirken. Katholiker, som høre til Rosenkranskirken Sogn og ønske Optagelse i Foreningen, anmodes om at medbringe i Kirken en skreven Seddel, indeholdende Navn, Stilling, Bopæl og Familiemedlemmernes Antal, og derhos at melde sig hos Sognepræsten efter Andagten eller i de nærmest paafølgende Dage for at modtage Optagelsesbevis.

H. Slump, Sognepræst.

Mariaforeningen vil ogsaa i Aar efter Evne komme trængende Førstkommunikanter og Konfirmander til Hjælp, for saa vidt de have gjort sig værdige dertil. Skemaer, som de Ansøgendes Forældre eller Værger selv maa afhente hos Undertegnede (Form. Kl. 9—10 eller Efterm. Kl. 3—4), maa ligeledes udfyldes og afleveres af dem selv inden den 28. Februar enten hos Fru Günther (Bangertsgade 7.) eller Fru Ronge (Lykkesholmsallé 14 C.) eller hos undertegnede

Joh. Braun, Sognepræst.

St. Josefs Gilde. Mandag d. 22. Februar Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften fortsætter højærv. Hr. Pastor **Esser** sine **Foredrag** i Forsamlingslokalet, Brødgade 67; 2. S. o. G. — Nogle faa Adgangskort kunne endnu afhentes paa de i Ugebladets Nr. 4 angivne Steder.

F. Jørgensen,

Skomager.

Østergade Nr. 28, 2. S. o. G.

At min kjære Moder, **Anna Maria Jørgensen**, Enke efter Mekanikus P. Jørgensen af Hobro, i en Alder af 76 Aar, efter et langt Sygeleje og gjentagende styrket med Kirkens Naademidler, er afgaaet ved Døden i Søndags Aftes, bekjendtgjøres for deltagende Trosfæller. R. I. P.

Den kjære Afdøde, som bliver begravet i Hobro, anbefales til Menighedens Forbøn.

Kjøbenhavn, d. 10. Febr. 1897.

Thora Jørgensen.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær. Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen. Bredgade 64. 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 8.

Søndagen den 21. Februar.

1897.

Indhold: Betragtning. En Fortælling om Børnekorstoget. Bønnen. Leo XIII.s Resultater. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Italien. Frankrig. Hamburg. Rom. — Fra Vejbyrnet. — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til Søndag Sexagesima.

—o—

Sædemanden.

1. Sæden er Guds Ord, som vi høre saa ofte; og tillige er den hin Guds Røst, som vi fornemme i vort Indre; den er de Indskydelser, de hellige Stemninger, Gud vækker i vor Sjæl. En Del af Sæden faldt ved Vejen, og den onde Aand kom og tog Ordet bort af deres Hjærte, for at de ikke skulde tro og vorde salige. Her vises os tydelig tvende Ting, der hindre, at Guds Ord kan faa den forønskede Virkning i os; for det første: Aandens Adspredthed, hvoraf Fristeren betjener sig for at bortlede vor Opmærksomhed fra de gode Tanker, der lejlighedsvis falde os ind, eller komme til os udefra. Dernæst: Hjærtets Haardhed og Tørhed, der hindre det Gode i at trænge igjennem og fæste Rod.

2. En Del af Sæden faldt iblandt Torne: Guds Ord modtages af Hjærter, hvor det kvæles af Livets Bekymringer, dets Rigdomme og Nydelser; saa at det ikke bærer Frugt. Ere vi ikke Alle ofte Vidne til, at dette er Tilfældet med andre og med os selv? Livets Bekymringer, tusinde Planer og Foretagender lægge Beslag paa vore Tanker og ligesom kvæle Gudsfrygtens Sæd. . Vi ere som afmægtige til at løfte vor Aand til Gud; og det, Jordan byder os i Erstatning, er kun Torne, nagende Bekymringer, der berøve os Hjærtets Fred. Lad os bede Gud, at han vil befri os fra en saa sørgelig Tilstand; og lad os selv stræbe at leve i denne Verden uden at knytte vort Hjærte for fast til den. —

3. En Del af Sæden endelig faldt i den gode Jord og bar Frugt i Taalmodighed. Du ønsker at dette maa være Tilfældet med Dig. Vær da tro i altid at følge Guds Indskydelser; betragt Guds Ord med et brændende Ønske om at erkende Sandheden og med den faste Vilje at aabne Dit Hjærte for den.

En Fortælling om Børnekorstoget.

(Sluttet.)

—o—

Der er endnu tilbage at levere nogle Prøver paa, hvorvidt Forfatteren sidder inde med den katholske Moral og Dogmatik; den kan man ikke undvære, naar man skriver om middelalderlige Emner.

Vi have allerede sagt, at *Skærsilden* betragtes af Forfatteren som en Slags Bussemand. Men helt galt bliver det dog, naar han lader en gammel Mand sige til Røverhøvdingen Eicho: »Du var alle dine Dage en stor Misdæder, Eicho. Men det du gjør her, fordømmer din Sjæl til *evig Pine* i Skærsilden.« Nej, saa dumme var da Middelalderens Bønder dog ikke, at de troede paa

en evig Skærsild. De havde nok med Troen paa et evigt Helvede og vare ligesom vi glade over, at man fra Skærsilden slipper ind i den evige Salighed.

Maaske kan man lettere tilgive en Protestant, at han lader Munken læse *en Messe om Aftenen*. Messen læstes ogsaa i Middelalderen kun om Morgen.

Lidt udførligere maa vi gjengive følgende Scene, der strider i lige Maade mod Morallæren og Dogmatikken. Da Konrad vandrede med Anno hen til Ruthard i Skoven, følte han Skrupler over sin Flugt og sagde da til Broder Anno: »Broder Anno. *Giv mig Absolution for den Synd*, jeg begik ved at være ulydig mod Moder.«

Munken trak haanlig paa Skuldrene og lo. — Skønt det ikke er sagt videre pænt, kunde Munken jo for saa vidt have Grund til at le, som det var et tosset Forlangende, at kræve Absolution uden et egentligt Skriftemaal. Men Munken mener det ikke saaledes.

»Din tossede Dreng,« sagde han. »Du skulde bleven hjemme mellem Pigerne paa Hohenfels og leget med Agnes. Du er alt for lille til at drage i den helige Krig.«

»Tag Vare paa din Mund,« sagde Drengen vredt. »Jeg taaler ingen Fornærmelser, ikke engang af dig. (Den tapre Hanekylling!) Men jeg ved, at man skal lyde sin Fader og sin Moder, og altsaa har jeg syndet.« — Det var ikke saa ganske lige endda. Hvis det var Gud, der kaldte ham, saa maatte han forlade sin Moder, ogsaa imod hendes Villie, thi man skal adlyde Gud mere end Menneskene. Hvis han derimod ikke var kaldt af Gud, saa kunde heller ikke Absolutionen have borttaget hans Synd, da han jo holdt fast ved sit syndige Forsæt. Munken synes ikke at have været stiv i Papirerne; thi han svarer ham:

»Vist har du det (nemlig syndet). Men (— nu, kære Læser, se, om du kan lade være at le —) *der er*

syv Synder og syv hundrede og syv og halvfjersindstyve andre Synder. (Det vilde være en ypperlig Tjeneste, Forfatteren vilde vise os Skriftefædre, hvis han gav os en Liste over disse 7 Synder og 777 andre Synder; det vilde uden Tvivl betydelig lette os Arbejdet i Skriftestolen.) *Stundom er det en Synd ikke at synde.* (Nej, virkelig?) Hvis du ikke havde fulgt Raabet i dit Hjerte og draget Sværdet for Kristi Skyld, *da havde du begaaet en Dødssynd.* (Det maa være noget græseligt noget! De 7 Synder og de 777 andre Synder er da vel kun tilgivelige Synder. For Resten kender den katholske Moral ingen andre Synder end Overtrædelserne af Guds og Kirkens *Bud*; men i ingen af dem staar: Du skal drage Sværdet for Kristi Skyld.) At du flygtede fra Borgen, *er kun en ringe Synd, hvis Tilgivelse er indesluttet i det Forskud paa Himlen,* du erhverver dig ved dit Tog til det hellige Land.« (Det er en dejlig Munkemoral, den; men katholsk er den ikke, ligesaa lidt som den Anskuelse, at der gives Forskud paa Himlen, og, hvis der gaves, at der deri kunde være indesluttet Tilgivelse for en Synd, man var i Færd med at begaa. Først et Par Timer i Katekismus, maa vi bede, førend man skriver om slige Ting!) Underhandlingen endte med, at Munken førte Konrad til Ruthard for der at overbevise ham om, at det er den største Synd af alle »at bryde sit Korstogs-Løfte«.

Om muligen ligesaa interessant er Skriftescenen i Brindisi. Her har Frants fortalt Biskoppen — NB! ikke skriftet — at han kun har været med paa Toget af verdslige Hensyn. »Biskoppen blev meget vred og sagde i en streng Tone: »Saa har du jo taget Herrens Navn forfængeligt.« Men da Drengen mente: »Det har jeg maa-ske nok. Men jeg har gjort mit bedste paa hele Toget,« da mumlede Biskoppen »en hel Del Latin for sig selv og rystede paa Hovedet. En Stund gik han op og ned ad Gulvet, som om han betænkte sig paa, hvorvidt han kunde for-

lade Frants den Synd eller ej. Saa lagde han sine Hænder paa hans Hoved og sagde:

»Du er en brav Dreng, og har du syndet i din Tanke, saa tilsiger jeg dig herved dine Synders Forladelse.«
— Utroligt! altsaa Syndsforladelse uden Skrifte, uden Anger, uden Forsæt! Og det skal endogsaa en Biskop have gjort. Og i Stedet for at give Synderen en Bod, løser Biskoppen ham endogsaa godmodig fra hans Løfte om at drage til Jerusalem og bekriige de Vantro. Ja, saa maa det katholske Skriftemaal være ret en lystelig Sag.

Der kunde være endnu meget at udsætte paa »Børnekorstoget«, selv bortset fra en Del større eller mindre *Utroligheder*, som f. Ex. at *den vældige Pave Innocens* skal have sendt en Herold med seks Trompetere og et stort Følge til Herberget for at stævne *Drengen Konrad* af Hohenfels for sin Trone. Dog lad det sagte være nok.

Vi gjentage endnu en Gang, at »Børnekorstoget« indeholder i sig Spiren, som en saa fortrinlig Fortæller som Carl Ewald med Lethed kunde have udviklet til at blive en ganske ypperlig Fortælling, naar han blot havde kunnet overkomme den væsentligste Betingelse, at sætte sig ind i det, der gennemtrængte, bar og beherskede hele Middelalderen, den katholske Tro. Da maatte Bogen rigtignok være bleven omstøbt fra først til sidst. Som den nu er, vilde det være en Synd, om katholske Forældre gav den til deres Børn.

sr.

Bønnen.

—o—

Bønnen er et Raab til Himlen,
 Bønnen er et Sjælebad —
 Er jeg sorgfuld, vil jeg bede,
 Bede til jeg bliver glad.

Bønnen er en Himmelstige,
 Engle flyver op og ned,
 Og en paradisisk Luftning
 Fylder Hjærtet med Guds Fred.

Som til Moder sød at ile
 For at græde Sorgen ud —
 Saadan er det ømt at bede
 Om et Naadesmil fra Gud.

Som paa spejlblank Sø at vugges
 Under Sang fra Skov og Lund —
 Saadan er en Bønnens Time
 I en stille Andagts-Stund.

M. C. J.

Leo XIII.s Resultater.

—o—

Overvejer man de gunstige Resultater, som Pave Leo XIII.s »Politik« — om man saa vil sige — har haft, siden Pavevalget fandt Sted den 20. Februar 1878, saa glæder man sig ret af Hjærtet over, at man er en katolsk Kristen. Aldrig har den romerske Stols Anseelse — trods alle Fjendtligheder fra forskellige Sider — været større i hele Verden, end i vore Dage, og det baade hos Katholikerne og Anderledestroende.

Fremfor alt blandt Katholikerne! Man mindes, forat

anføre et Exempel, hvorledes nogle Kirkefyrster og katolske Professorer i Nordamerika indtil henimod Slutningen af forrige Aar, med Ærkebiskop *Ireland* i Spidsen, indtogte et Standpunkt i Henseende til forskjellige Spørgsmaal af grundlæggende Betydning, navnlig paa Skolevæsenets Omraade, som truede med at blive skjæbnesvangert for Kirkens Fremtid i Amerika. Det kom saa vidt, at Paven maatte træde til, og han gjorde det ved at afskedige Rektoren for det katolske Universitet i Washington, Msgr. *Keane*, som var den egentlige videnskabelige Repræsentant for nævnte Retning. Denne Forholdsregel syntes at være et tveægget Sværd, og man frygtede en Del for, at Msgr. *Ireland*s og *Keane*s Tilhængere, som ikke vare faa, paa en eller anden Maade vilde gjøre Opposition. Men Pavens Autoritet sejrede; Msgr. *Keane* har underkastet sig og er rejst til Rom, for der at stille sig til *Leo XIII.*s Disposition. Man tør haabe, at dermed er en temmelig betænkelig Krisis i Kirkens Udvikling i Nordamerika bleven overvundet.

Et lignende Resultat har den pavelige Politik haft i Frankrig, rigtignok paa et andet Omraade. Blandt de franske Katholiker hersker der som bekjendt endnu bestandig Modsætningen mellem Monarkisterne (de, som arbejde paa Gjenoprettelsen af Bourbonernes Dynasti) og de saakaldte »Rallierede«, d. v. s. dem, som ifølge *Leo XIII.*s Raad anerkjende det bestaaende republikanske Statsvæsen. For nylig har det nu vist sig, hvor meget de Førstes Antal og Indflydelse er gaaet tilbage i Løbet af de sidste Aar. Ved den bekjendte Msgr. *d'Hulsts* Død var et Mandat til Deputeretkammeret blevet ledigt i *Brest*, og Monarkisterne haabede at kunde besætte det med en af deres Egne, som det hidtil stedse havde været Tilfældet. Dette Haab er imidlertid grundigt blevet tilintetgjort. Thi ogsaa de »Rallierede« toge Del i Valgkampen. Deres Kandidat var *Abbé Gayraud*, Monarkisternes derimod *Grev de Blois*.

Valgkampen var meget heftig og man maa med Beklagelse sige, at der blev kæmpet mod Abbé Gayraud med en Forbitrelse, som gjør Monarkisterne liden Ære. Og dog vare alle deres Anstrængelser forgjæves; for nogle Dage siden er den »Rallierede« gaaet frem af Valgurnen som Sejrherr og det med en ganske overvældende Stemmeflerhed. Dette uventede gunstige Resultat tvinger endog »Hamb. Nachrichten« til at bekjende, at Leo XIII's Politik i Frankrig har glimrende bestaaet sin Prøve.

Men ogsaa i de ikke-katholske Lande kunne lignende Sejre fastslaaes. Hvor farligt og stridende mod al Menneskekløgt forekom det ikke Mange, da Paven ifjor i en Bulle officielt fortalte Anglikanerne, at deres formentlige Præstevielse var en værdiløs Ceremoni og uden nogensomhelst Betydning. Et saadant Skridt vilde standse Gjenforeningen i mange Aar! Saaledes forekom det den menneskelige Klogskab, men netop det Modsatte har været Tilfældet. Det er jo nu for nylig blevet bekjendt, at ikke mindre end 15.000 Anglikanere ere vendte tilbage til den katholske Kirke i Løbet af de sidste Maaneder. Det er uden Tvivl et herligt Resultat, og det saameget mere, som man maa betænke, at vi først staa ved Begyndelsen af Høsten.

Og som det gaar i England, gaar det ogsaa i Orienten. Det er bekjendt nok, hvor talrige Omvendelserne ere blandt de skismatiske Koptere i Ægypten; i Lilleasien kan det samme siges om Syrerne, Grækerne og Armenierne, og endog fra Kaldæerne i det fjærne Mesopotamien komme de trøstefuldeste Efterretninger. Ogsaa der hersker der blandt Lægfolket og den lavere Gejstlighed en almindelig Længsel efter at forlade Skismaet og at blive gjenforenet med Rom. Mindst kjender man til en lignende Bevægelse i Rusland, hvad ljo fuldtud finder sin Forklaring i det russiske Kirkeregimentes Natur. Men bortset fra, at Pa-

vens Politik dog ogsaa der kan fremvise adskillige lykkelige Resultater, er ogsaa hos den russiske Klerus Ønsket om en Gjenforening med Rom langt mere udbredt og levende, end man i Almindelighed antager. og man trænger maaske kun til et Stød ovenfra, for at bringe Lavinen til at rulle. Imidlertid er det rigtignok tvivlsomt, om den russiske Kirkes nuværende »Styrer«, Pobjedonosjeff, vil give dette Stød.

Under alle Omstændigheder ville Begivenhederne, som for nylig have tildraget sig og endnu tildrage sig indenfor det græsk-skismatiske Patriarkat i Konstantinopel, vække alvorlige Tanker hos de Rettænkende indenfor det græske Skismas hele store Omraade. Patriarken er som bekjendt bleven *tvungen til at træde tilbage* af et Parti blandt den højere Klerus. Bebrejdelserne, man retter imod ham, ere mange, men en af de vigtigste er den, at han paa forskjellige Maader *har gjort sig skyldig i aabenbart kætterske Lærdomme. Blandt andet skulle disse Lærdomme findes i den Rundskrivelse, som Patriarken i sin Tid udsendte mod — Pave Leo XIII's Encyklika og hvori han bekæmper Gjenforeningen med Rom.* Den skismatiske Patriarks Demission er saaledes indirekte en herlig Sejr for den katholske Kirke og forhaabentlig et vigtigt Skridt henimod den h. Faders Maal, at der maa blive »een Hjord og een Hyrde«.

Dette korte Rundskue turde være tilstrækkeligt til at begrunde vor Paastand, at Leo XIII's Pontifikat er et af de herligste Afsnit i den katholske Kirkes Historie. Det er derfor i Virkeligheden fuldtud berettiget, naar en italiensk Komité har undfanget den Idee, at foranstalte ved Afslutningen af det nittende Aarhundrede en storartet Taksigelsesfest i hele den katholske Verden. Paa Pave Leo XIII. kan man jo med Rette anvende Lignelsen i Evangeliet: han har ikke blot trofast vaaget over de Talenter, som hans guddommelige

Herre og Mester havde anbetroet ham, men han har ogsaa aagret med dem og vundet nye, som han har føjet til.

Forøvrigt befinder den h. Fader sig for Tiden saa vel, som det overhovedet er muligt for hans høje Alder — den 2. Marts bliver han jo 87 Aar. Adskillige Mindedage vil den h. Fader kunne fejre i Aar, saafremt Gud opholder ham. Den 14. Februar var det 60. Aar siden, Pave Gregor XVI. udnævnte ham til pavelig Husprælat, og den 23. December bliver det 60. Aar siden, han modtog Præstevielsens hellige Sakramente — paa den Dag vil Leo den XIII. altsaa kunne fejre sit *Diamant-Jubilæum som Præst*, og endelig bliver det i Juli 25 Aar siden, han blev Medlem af den h. Frants af Assisis tredie Orden.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. *Ansgariusforeningens* aarlige Generalforsamling afholdtes den 31. Januar, den h. Ansgars Fest. Mødet, der var besøgt af 18 mandlige Medlemmer, aabnedes med en Bøn. Efter at Sekretæren havde oplæst Protokollen fra forrige Aars Generalmøde, fremlagde Kassereren det reviderede Regnskab for 1896. Af dette fremgik, at Indtægterne i Aarets Løb tillige med forrige Aars Kassebeholdning udgjorde 3936 Kr. 58 Øre, Udgifterne derimod 2250 Kr. 33 Øre, saa at Kassebeholdningen for 1897 er 1686 Kr. 25 Øre (imod 1306 Kr. 38 Øre ifjor).

Formanden gav dernæst en kort Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Aar. Han meddelte bl. a. at Medlemsantallet var uforandret, nemlig 133, idet der i Aarets Løb var indmeldt 3 nye Medlemmer, men i samme Tidsrum vare 3 Medlemmer af-

gaaede ved Doden. Ejendommeligt nok havde Ugebladet, skjønt der dog stadig kom nye Medlemmer til Kirken, mistet 11 Abonnenter i Aarets Løb, imidlertid har det dog givet et Overskud af 266 Kr. (imod 64 Kr. 52 Øre ifjor). Forøvrigt havde Foreningens Virksomhed i det henrundne Aar kun udstrakt sig til Udgivelsen af Ugebladet; tillige var der dog bleven taget Særtryk af den pavelige »Encyklika om Kirkens Enhed« og af Fortællingen »Krans og Krone«, ligesom Foreningen ogsaa havde bekostet Udgivelsen af en katholsk »Væggekalender for 1897«.

Forinden Regnskabet's Godkjendelse blev sat under Afstemning, cirkulerede blandt Deltagerne i Mødet nogle Afskrifter af Regnskabet, medens Formanden tillige gav Medlemmerne Lejlighed til at udtale sig om forskellige Sager vedrørende Foreningens Liv. Flere Ønsker fremkom, bl. a. Ønsket om fra Tid til anden at se i Ugebladet en Liste over Fødte, Ægteviede og Døde i Menigheden, endvidere et Forslag om Udsendelsen af Friexemplarer af Ugebladet til forskellige Foreninger, for derved at hverve nye Abonnenter for Bladet, et Ønske om fremtidige Væggekalenderes Format o. s. v., altsammen Forslag og Ønsker, som Bestyrelsen vil have sin Opmærksomhed henvendt paa.

Sidste Punkt paa Dagsordenen, Bestyrelsesvalg, blev udsat til et nyt Møde, som afholdtes Søndag den 14. Februar. I dette Møde, som var besøgt af 17 Medlemmer, blev Formanden, Hr. Observator Dr. *C. Pechüle* eenstemmig gjenvalgt ved skriftlig Afstemning, medens den øvrige Bestyrelse gjenvalgtes under Et ved Haandsoprækning med alle Stemmer mod 1. Ansgariusforeningens Bestyrelse bestaar saaledes af Dhrr. Observator, Dr. *C. Pechüle*, Formand, Pastor *Joh. Braun*, Næstformand, Grosserer *C. B. Lohrer*, Kasserer, Grosserer *J. May*, Sekretær, og Dr. theol. *B. Hansen*, Assistent. Til Revisorer af næste Aars Regnskab blev gjenvalgt Hr. Sakristan

M. Jensen og i den anden afgaaede Revisors Sted valgt Hr. Korrespondent *P. Petersen*.

— I den henrundne Uge har Hr. *M. C. Jensen*, forh. Præst i Statskirken, holdt nogle religiøse Foredrag om Aftenen Kl. 8 i Rosenkranskirken, som ved denne Lejlighed var fyldt indtil sidste Plads af Katholiker og Anderledestroende. Foredraget havde til Thema i Søndags: »Ruinerne af Knud Lavards Kapel i Haraldsted«, i Tirsdags: »Kamp og Sejr«, og i Torsdags: »Maria- og Helgendyrkelsen«. Ogsaa ved disse Foredrag har Taleren, ligesom ved de andre Foredrag i forskjellige af vore Provindsbyer, uden Tvivl opnaaet sit ædle Formaal: at oplyse sine Medkristne og ophæve blandt Anderledestroende adskillige Fordomme mod den katolske Kirke, dens Lære og Institutioner. Desværre saa Ugebladet, som allerede trykkes Fredag Middag, sig ikke i Stand til forud at give sine Læsere Underretning om disse smukke og indholdsrige Foredrag.

— I Anledning af forskjellige Forespørgsler angaaende Optagelsen i »den hellige Families Forening«, kunne vi meddele, at ethvert virkeligt Hjem kan optages i Foreningen, altsaa ogsaa saadanne, i hvilke Forældrene ere døde, men Børnene endnu danne en Familie eller et Hjem. Det er en Selvtølge, at ogsaa Ægtefæller, som ingen Børn have, kunne indvie deres Hjem til den hellige Familie i Nazareth og derfor optages i Foreningen. Indmeldelser kunne naturligvis ske hos Sognepræsten til enhver Tid i Aarets Løb, og man tør vel haabe, at ethvert Hjem med Tak til Gud vil indvie sig jo før jo hellere til den h. Familie i Nazareth og derved indtræde i den h. Families skjønne og velsignelsesrige Forening. Kan der vel findes et Hjem, som vil udelukke sig fra dette store almindelige kristelige Familiesamfund, hvorfra saamegen Velsignelse vil tilflyde Medlemmerne? et Hjem, som ikke med Glæde vil slutte sig ret inderligt til hin helligste Fa-

milie, som er et Mønster og Forbillede for alle kristelige Familier, den hellige Familie i Nazareth?

Italien. Om Roms Tilbagegang siden Byen blev Kongeriget Italiens Hovedstad skriver et italiensk Blad følgende: »Hvor er det rige, gennem Aarhundreder op-hobede, af Barbarer og Freimede respekterede *Fattig-gods* i Rom blevet af, denne Arvelod for de Syge, de Arbejdsudygtige, de Forældreløse og Folkets ubemidlede giftefærdige Døtre? Det er altsammen forsvundet under Statens Klør! Den lille Røst, der er bleven tilbage, vil snart gaa samme Vej. Frimurersektens Hjælper glæde sig ved fede Gager, medens den Syge ryster af Feberkulde udenfor det forhen saa gjæstfrie Hospital, det forældreløse Barn ser sig prisgivet alskens Forførelse og Forsømmelse udenfor Vajsenhuset, der nu kun har saa og saa mange Pladser færre, end forhen under Pavens Herredømme, medens den Sultne forgjæves banker paa hos Velgjørenhedskasserne, som for længe siden ere blevne tømte, og forgjæves ser sig om efter Brød i Klostrene, som ere blevne forvandlede til Kaserne. Roms ældgamle berømte Villaer, omgivne af herlige Haver og Parkanlæg, ere forsvundne, og i deres Sted møder Øjet kun hæslige, høje Lejekaserne, som allerede ere nærved at falde sammen. Den ene Kjøbmand gaar fallit efter den. Fra de stolte Adelspaladser ere Rigdomme og Kunstskatte forsvundne for længe siden, og i de forgyldte Sale breder Elendigheden sig, indtil Udvandring ogsaa her bliver den sidste Udvej. Allerede nu udvandre hvert Aar henved 250,000 Italiener fra deres Fædreland, for at søge Lykken i fremmede Lande, særlig i Amerika. O, lykkelige romerske Folk, som siden »den herlige Befrielse fra Pavens Herredømme« i 1870 er frigjort saa temmelig fra alle den jordiske Tilværelses Lænker! Trods alt Kirke- og Klostergodset og de veldædige Stiftelsers Gods,

som snart er opbrugt indtil den sidste Centesimo, er Kongeriget Italien nu snart et Folk i det blotte Linned!

Frankrig. Siden deres Grundlæggers, den salige Jean Baptiste de la Salle's Død i Aaret 1717, har *Skolebrødrenes* Institution taget et mægtigt Opsving i Frankrig. De talte i Aaret 1719 kun 274 Brødre og 9885 Elever, medens der ved Slutningen af Aaret 1896 fandtes 14,141 undervisende Brødre og 324,157 Elever i deres forskjellige Skoler, som ere spredte over hele Landet; — en af de faa glædelige Kjendsgjerninger i det nuværende Frankrig.

Hamborg. Vincentsforeningen, den katholske Kjøbmandsforening »Hansa« den katholske Svendeforening og den katholske Ynglingeforening foranstaltede for nylig en Festlighed til Bedste for *de fattige Skoleborns Bespisning*. Der opførtes ved denne Lejlighed et religiøst Skuespil »Hermenegild« i »Conventgartens« store Sal, som var besat indtil sidste Plads. De mest ansete Familier i Menigheden havde givet Møde ved denne Attenunderholdning til Fordel for de fattige Børn. Indtægten beløb sig til over 2000 Mark.

Rom. Pave Leo XIII. har for nylig udgivet en *Konstitution*, som er rettet til *Indexkongregationen* og i første Linie vender sig imod *Iettrocnhed* og *Overtro*, idet den h. Fader gaar ud fra »den moderne utøjlede Skrivesyge« og »den store Udbredelse af slette Bøger«.

Paragraf 12 erklærer: Det er forbudt, at offentliggjøre, læse eller beholde Bøger, hvori læres eller anbefales Troldom, Spaadomskunster, Magie, Aandebesværgelse eller andre lignende overtroiske Ting.

Paragraf 13: Bøger og Skrifter, som berette om nye Aabenbarelser, Visioner, Profetier, Vidundere, eller anbefale nye Andagtsformer, ogsaa under Paaskud af at være private, ere forbudte, naar de offentliggjøres uden de kirkelige Foresattes Tilladelse.

Efter forskjellige Bestemmelser angaaende Tryk-

ningen af religiøse Billeder, Udbredelsen af Aflad, Trykningen af liturgiske- og Bøneböger, erklærer Konstitutionen følgende om *Aviser*.

Paragraf 21: Aviser, Blade, Revuer, som med Hensigt angribe Religion og Sædelighed, ere forbudte. baade ifølge naturlig og kirkelig Ret. Biskopperne skulle i Nødstilfælde paa en passende Maade gjøre de Troende opmærksomme paa en saadan Læsnings Farer og fordærvelige Følger. Ingen Katholik, navnlig ingen Gejstlig tør skrive nogetsomhelst i Aviser, Tidsskrifter, o. s. v. af en anden end en retfærdig og forstandig Grund.

Andre Bestemmelser ordne Tilladelsen til at læse og opbevare forbudte Bøger. I Kapitlet, som omhandler Censuren, gives der følgende Anvisninger, som vedrøre Forfattere og Forlæggere:

Paragraf 43: Ingen Bog, som er underkastet kirkelig Censur; maa trykkes, naar den ikke paa Titelbladet bærer Forfatterens og Forlæggerens For- og Efternavn saavel som Stedet og Aaret for Trykningen og Udgivelsen; Biskopperne kunne tilstede Undtagelser for denne Regel. Nye Oplag og Oversættelser maa hver Gang have ny Autorisation. Slutningen af Konstitutionen handler om Straffene for Overtrædelser.

❧ Fra Vejbyrnet. ❧

— **Hvad Ligbrænding kan føre til.** Asken af en i Gotha brændt Afdød naaede for nylig i Bromberg paa Auktionsbordet og blev under en Auktion over Konkurs-Gjenstande *solgt* for 15 Mark. Asken i Urnen var de jordiske Levninger af den for nogle Aar siden i Berlin afdøde Bankier Albert Aron. Da Arons Testamente i sin Tid blev aabnet, fandt man, at han havde indsat sin mangeaarige Prokurist Müller til Universalarving og tillige bestemt, at Liget skulde brændes og Urnen med Asken opstilles i Müllers Bankier-Kontor i Bromberg, hvilket ogsaa skete. Da Müller imid-

lertid døde ifjor ved en ulykkelig Hændelse, gik Arons Bankforretning kort efter fallit, og det var Grunden til, at Urnen med Asken af Forretningens første Grundlægger kom under Hammeren. Stakkels Aron! Havde han ladet sig begrave, som andre ordentlige Folk, vilde han have undgaaet den Tort, at se sit Støv solgt til den Højtbydende for 15 Mark! Og Vedkommende har maaske endog kjøbt det for Urnens Skyld!

Kirkelig Kalender.

Søndag den 21. Februar. Sexagesima. — 22. **M.** Peters Stol i Antiokia. — 23. **Ti.** Ihukommelse af Jesu Lidelse. — 24. **O.** Mathias Apostel. — 25. **To.** Margrethe af Cortona, Bodfærdig. — 26. **F.** Peter Damian, Biskop og Kirkelærer. — 27. **L.** Votivofficium af den ubesmittede Undfangelse.

Søndag den 28. Februar. Quinquagesima (Fastelavn.)

Rosenkranskirken.

Søndag den 21. Februar (Sexagesima) Kl. 5 Efterm. vil den højtidelige Oprettelse af „Den h. Families Forening“ finde Sted i Rosenkranskirken. Katholiker, som høre til Rosenkranskirkenes Sogn og ønske Optagelse i Foreningen, anmodes om at medbringe i Kirken en skreven Seddel, indeholdende Navn, Stilling, Bopæl og Familiemedlemmernes Antal, og derhos at melde sig hos Sognepræsten efter Andagten eller i de nærmest paafølgende Dage for at modtage Optagelsesbevis.

H. Slump, Sognepræst.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion i Jesu Hjærte Kirke Søndag den 28. Februar Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

A. C. Møde Onsdag den 24 ds. Kl. 8. P. Breitung: **Ligbrænding.**

St. Josefs Gilde. Mandag d. 22. Februar Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Aften fortsætter højjærv. Hr. Pastor **Esser** sine **Foredrag** om **Pressen** og **Litteraturen** i Lokalet, Bredgade 67, 2. S. o. G. Adgang for alle katholske Mænd og Ynglinge.

Unios Fastelavnsfest afholdes **Søndag d. 28. Februar 1897** Kl. 7 $\frac{3}{4}$ præcis i Hr. Myginds Lokaler, Linnésgade. Se forøvrigt Programmet, som følger med dette Nr. af Ugebladet til indenbys Abonnenter

St. Mariæ Skole ved Rosenkranskirken paa Frederiksberg afholder den **aarlige Examen** Onsdag den 24. ds. i Drengklasserne og Torsdag den 25. ds. i Pigeklasserne. Børnenes Forældre eller Værger og alle Skolens Velyndere indbydes til at overvære denne Examen

St. Elisabeths Understøttelsesforening holder Møde i Lokalet, Bredgade 67, 2. S. o. G. Søndag d. 28. Februar Kl. c. 11 $\frac{1}{2}$ (efter Højmessens i St. Ansgars Kirke). Medlemmerne give Beretning om deres Virksomhed i det forløbne Kvartal og modtage nye Adresser for det kommende Kvartal.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 9.

Søndagen den 28. Februar.

1897.

Indhold: Fastemandat Betragtning. Knud Lavards Liv. Askeonsdag. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Frederiksberg. England. Holland. Tyskland. — Bekjendtgjørelser.

Fastemandat

for Tiden fra Askeonsdag 1897 indtil den samme Dag 1898 bliver herved i Henhold til de af den hellige Fader Os overdragne Special-Fuldmagter for det Apostoliske Vikariats Omraade bestemt som følger:

- I. Den paabudte *Faste*, som kun tillader ét fuldstændigt Maaltid, én Kollation og en Smule Brød om Morgenen*), men udelukker al anden Nydelse af *Spise*, bliver bestaaende paa alle Dage af *den 40 Dages Fastetid* med Undtagelse af Søndagene, desuden paa alle *Tamperdage og Vigilie-Fastedage* før Jul, før Pintse, før Petri og Pauli Fest, Mariæ Himmelfart og Allehelgen. De øvrige Vigilie-Fastedage ere forlagte til *Onsdagene*

---

*) Theologerne pleje at regne indtil 4 Lod.

og *Fredagene i Adventstiden*. Fastedagene skulle hvergang Søndagen forud forkyndes fra Prædikestolen.

- II. *Abstinentbudet*, som forpligter til fuldstændig Afholdelse fra Kjødspise, forbliver bestaaende paa *Askeonsdag, Skærtorsdag, Paaskelørdag* og Aarets *samlige Fredage*. Paa alle de øvrige Dage tillades Nydelsen af Kjødspiser, dog med den Indskrænkning, at der paa samtlige befalede *Fastedage* (cfr. Nr. 1) tillades Nydelsen af Kjød kun *én Gang*, nemlig ved Hovedmaaltidet.
- III. Paa alle Aarets Fastedage som ogsaa paa Søndagene i Fastetiden er den *samtidige* Nydelse af *Kjød- og Fiskespiser* forbuden ved et og samme Maaltid. Dette Forbud *gjælder* for Alle *uden Undtagelse* fra det fyldte syvende Leveaar, saafremt de ikke ere alvorligt syge.
- IV. *Kjødssupper* og med Fedt, Flæsk eller Blod tilberedte Spiser, for saa vidt de enten ikke indeholde Kjøddele eller kun i en aldeles uvæsentlig Grad, tør nydes hver Dag, alene med Undtagelse af den h. *Langfredag*, og det ogsaa i Forening med Fiskespiser.
- V. De i aktiv Tjeneste staaende Militærpersoner, og, saafremt disse føre egen Husholdning, ogsaa deres Hus- og Bordfæller; — fremdeles Gjæstgivere og Spiseværter og deres Gjæster, samt alle de, som jævnlig faa deres Mad fra et offentligt Spisested; Handelsbetjente, Svende, Lærlinge, Tjenestetyende og Arbejdere, naar de koster af Ikke-Katholiker; Medlemmerne og Tjenestefolkene i konfessionelt blandede Familier; de af Ikke-Katholiker Indbudne, samt Ikke-Katholikernes øvrige Hus- og Bordfæller, endvidere de paa offentlige Bade- og Kuranstalter under Kur værende Personer, Rejsende og Fattige

ere, med Undtagelse af den h. *Langfredag*, aldeles fritagne for *Abstinenten*.

- VI. Alle approberede Skriftefædre meddeles herved Myndighed til, i paatrængende Tilfælde, hvor det synes nødvendigt, og hvor ikke blot *Sandse- ligheden* forlanger det, at forvandle Faste- eller Abstinentebudet for *enkelt* Troende til en anden from Gjerning; dog kunne kun Sognepræsterne og Rektorerne gjøre Brug af denne Fuldmagt udenfor Skriftemaalet.

Hermed er forøvrigt ingen Fuldmagt givet til at dispensere fra den *samtidige* Nydelse af *Kjød- og Fiskespiser* paa de befalede Fastedage (cfr. Nr. III).

- VII. Med Hensyn til den for *Alle* eftergivne Stræng- hed af det oprindelige Faste- og Abstinentebud, *skulle alle Troende, som ere i Stand dertil*, i Fastetiden nedlægge en *Almisse* i de Bøsser, som til den Ende blive at anbringe i alle Kirker og Kapeller med Paaskrift: »**Faste-Almisser**«. Disse Faste-Almisser, som anvendes til Bedste for Vi- kariatets kirkelige Anstalter, blive at *indsende* til Vikariatet straks efter Fastetidens Afslutning. Hvo som ikke er i Stand til at give en saadan Almisse, skal paa Søndagene i den hellige Faste- tid bede den smertefulde Rosenkrans for Kirkens Anliggender.

- VIII. I Overensstemmelse med det h. Tridentiner-Kon- cils Bestemmelse (S. XXIV. de ref. c. 4) forordne Vi, at der i samtlige Sognekirker i den hellige Fastetid skal holdes en *særcgen Fasteandagt*, be- staaende af en Prædiken, Salmer og Bønner, hvorom Vi overlade d'Hrr. Sognepræster at anordne det Nærmere. Disse Andagter skulle slutte med den sakramentale Velsignelse og Prædikenerne have Menneskets sidste Ting eller Frelserens Lidelse og

Død eller et andet dermed i nær Forsbindelse staaende Æmne til Gjenstand.

Paa *Søgnedagene* i den h. Fastetid bliver under eller efter Skolemessen Rosenkransen om Kristi Lidelse eller andre passende Bønner at forebede for Kirkens Anliggender.

- IX. I de saakaldte *lukkede* Tider, d. e. fra Askeonsdag indtil den første Søndag efter Paaske, og fra første Adventssøndag indtil Herrens Aabenbarelse inkl., maa ingen Brylluper finde Sted. Men i selve *Faste- og Adventstiden* skulle de Troende ogsaa overhovedet afholde sig fra alle *Danse og andre støjende offentlige Forlystelser*.
- X. Tiden for Opfyldelsen af det kirkelige Bud om *Pauske-Kommunionen* fastsættes i Medfør af et paveligt Indult, at skulle vare fra Palmesøndag indtil Kristi Himmelfart, og for Katholikerne, som bo langt borte fra en Kirke, indtil anden Pintsedag. De Troende gjøres herved opmærksomme paa den ældgamle kirkelige Forskrift om at modtage Paaske-Kommunionen i deres resp. *Sognekirker*, en Forskrift, der ogsaa under vore kirkelige Forhold bør søges saavidt muligt overholdt.
- XI. *Højtideligholdelsen af den første h. Kommunion* bliver fastsat til den første Søndag efter Paaske, forsaavidt der ikke af særlige Grunde udtrykkelig maatte blive tilstaaet en Undtagelse fra denne Forskrift.

Nærværende *Fastemandat* bliver at oplæse i alle katholske Gudshuse i Vikariatet Søndag Quinquagesima d. 28. Februar, — *Hyrdebrevet* skal oplæses i to lige Dele Søndag Quinquagesima og 1. Søndag i Fasten.

Kjøbenhavn, den 24. Februar 1897.

✠ **Johannes,**

Biskop af Anastasiopolis,
Apostolisk Vikar for Danmark og Island.

*) Den højærværdigste Biskops Hyrdebrev følger i Nr. 11 af Ugebladet. Red.

Betragtning til Søndag Quinquagesima.

—o—

Den Blinde ved Jericho.

1. »Dersom I vare blinde, da havde I ingen Synd. Men nu sig I: vi se. Derved bliver Eders Synd.« Lad os indrømme, at vi ere blinde overfor meget af, hvad der angaar vor Frelse og Evigheden. Kun vi selv kunne vide, hvorvidt denne Blindhed er vor egen Skyld. Om Egenkærlighed og Hensyn til Verden har blindet vort Syn, eller om Ligegyldighed har vænnet os af med at betragte Livets Maal, saa vi efterhaanden have tabt det af Syne. Men hvad end vor Blindhed skyldes, saa kunne vi alle ydmyge os overfor Gud, fordi vi kun ere saa lidt ivrige for at blive seende.

2. Alle de Omkringstaaende sagde til den Blinde, at han skulde tie stille, men han raabte kun højere. Han frygtede, at det gunstige Øjeblik skulde gaa tabt, det Øjeblik, da *Jesus gik forbi*. Gid ogsaa vi maatte vide at benytte den Lejlighed, der gives os, og ikke lade os holde tilbage af Hensynet til Mennesker. Tiden vender ikke tilbage.

3. Frelseren hørte med Mildhed den Blindes Bøn og skænkede ham godhedsfuldt det, han saa ivrigt bad om. Fuld af Taknemmelighed fulgte den Helbredte sin Velgjører og lovpriste ham. Hvis Gud saa, at vi vilde anvende de Naadegaver, vi bede ham om, i hans Tjeneste, til hans Pris, saa bleve vi maaske snarere bønhørte.

Betragtning over Jesu Daab.

1. Frelseren vilde modtage den Daab, som Johannes den Døber havde stiftet, for at tilskynde Synderne til Anger og Bod. Kristus fornedrede sig derved langt dybere end ved Menneskevordelsen, ja selv ved sin

Lidelse og Død; thi ved at modtage denne Daab stiller han sig lige med Syndere. Hvo vil vel vove at ønske at blive regnet for Hellig, naar han ser den Helligste af alle Hellige at regne sig blandt Syndere!

2. Alt forener sig for at forherlige den fornærede Frelser: Johannes forkynder, at han er Messias, Israels Forløser, Verdens Frelse; den Helligaand nedstiger over ham i Skikkelse af en Due: Gud kalder ham sin Søn, den elskelige, i hvem han har Velbehag. Her opfyldes det Ord, at hvo sig selv fornædret skal op højes. Gid vi maatte lære af dette Exempel.

3. Den kristne Daab — paa hvilken Johannes' Daab kun var et Forbillede — har gjenfødt os og frembringer lignende Virkninger hos os. Vi blive deri, ved Troen, som Gud skjænker os, forenet med Jesus Kristus som Grenen er det med Vinstokken; vi blive den nye Pagts Børn. Den Helligaand drager med sin Naade ind i vor Sjæl. Den himmelske Fader erklærer os for sine elskelige Børn og Arvinger til Himlen. — Tak Gud for denne usigelige Velgjerning og forny det Løfte, Du ved Daaben har givet Gud, da vil ogsaa Du føle den Lykke, som Daabens Naade skjænker.

Knud Lavards Liv.

(6 Tableauer.)

Af Johannes Jørgensen.

I.

(Knud Lavards Afsked fra Skjalm Hvides Hjem.)

Til Jorsal drog Kong Erik,
Drotten saa ejegod,
at se den hellige Jordbund,
der drak Vorherres Blod.

Han drog fra Land og Rige,
han drog fra et Folk i Sorg.
Efter ham græd det spæde Barn
paa Herr Skjalm Hvides Borg.

Aarene svinder som Sne for Sol,
Kong Erik er længst i Jord.
Men Sønnen hos Herr Skjalm Hvide,
han voxer sig stærk og stor.

Skon og stor og med Haar som Guld
spænder han Buens Strænge.
I finder ret aldrig hans Mage,
I lede baade langt og længe!

II.

(Kamp med Venderne.)

»Fætter Henrik, Fætter Henrik,
det er mig, din Fætter Knud!
Ligger du endnu og sover?
Det er Knud! Staa op, kom ud!«

Obotriterkongen vaagner,
ser Knud Lavard højt til Hest,
ser hans raske Faner flagre
i den muntre Morgenblæst.

»Det er ham, den unge Fole,
der har aldrig Bidslet kendt;
jeg er fangen, han er Herre,
Lykkens Medbør har sig vendt.«

Og fortvivlet flygter Fyrsten,
slipper Krone, Magt og Land.
Bag ham gjalder Lavards Lurer,
medens Borgen staar i Brand.

III.

(Vendernes Omvendelse og Vidgauts Daab.)

Det er i den hellige Julenat,
af Sne er Markerne hvide.
De stærke Klokker ringer saa brat
til Messe ved Midnatstide.

Der ganger de frem til den hellige Daab,
som ofrede før til den Onde.
De kommer i Anger, i Tro og Haab
til Ham, som gør Syndere sunde.

Og forrest i Rækken Vidgaut gaar
med ydmygt foldede Hænder.
Bag ham som Fadder Knud Lavard staa
med Kærten, som Præsten tænder.

»Forsager du Djævlen, og troer du paa
Vorherre, som for os døde?«
Knud Lavard svarer, mens Taarer staa
i Øjet, og Kinderne gløde.

IV.

(Knud Lavards Kongekroning.)

Ved Kejser Lothars Hof er Fest.
En fremmed Mand, en sjælden Gæst
er stævnet hid fra høje Nord,
hvor Vikinger og Bjørne boer.

Det er en Mand, saa skøn som faa,
med Gyldenhaar og Øjne blaa;
han rider paa en guldskoet Hest
og sidder Lothars Side næst.

Nu knæler han i Kirkechor
for Romas Kejser dybt mod Jord
og rejser sig med Tak og Bøn
— en kongekronet Kongesøn.

v.

(Knud Lavards Død.)

De Skove staa saa dunkle,
 saa mat de Stjærner funkle,
 det er endnu før Dag.
 Mens Vinternatten lider,
 Knud Lavard ensom rider
 til Haraldsted i Mag.

I Skoven Ulve tude,
 Og Uglerne er ude,
 men Lavard rider frem.
 sit *Ave* tyst han beder,
 imens en Stjerne leder
 ham som til Bethlehem.

»Hil, Magnus, hil, min Frænde!
 De vise Konger trende
 dig give Held og Fred!«
 Saa raaber Lavard aaben-
 og stiger uden Vaaben
 af Hesten rolig ned.

Alt dages det foroven.
 Da rasler det i Skoven,
 og Hærmænd bryder frem.
 »Nu«, skriger Magnus, »var dig!
 Hvem arver Danmark? svar mig!
 Du eller jeg? sig frem!«

Forgæves Lavard maner
 til Fred, thi før han aner,
 har Magnus draget Sværd.
 De lod ham ej i Live;
 Gud dennem det tilgive,
 som vog den Herre dør.

VI.

(Knud Lavards Skriulæggelse.)

Ærkebisp Eskild af Lunde Stol
læser den hellige Messe idag.
Ringsted Kirke er fyldt af Sol,
det er saa skøn en Skærsommerdag.

Herr Eskild løfter de Knogler af Muld —
Ærkebisp Eskild af Lunde Stol —
Knogler saa rene som røden Guld,
klare og lyse som Sommersol.

Han svøber dem baade i Silke og Lin
— Ærkebisp Eskild af Lunde Stol —
han lægger dem i det forgyldne Skrin,
der straalere fra Altret i Sommersol.

Paa Altret ofres Guds Legem og Blod;
ved Matyrskrinet de Blinde se,
Dankongen knæler for Alterets Fod:
»*Sancte Canute, ora pro me!*«

Askeonsdags Betydning.

—o—

Allerede i den gamle Pagt møde vi ofte Brugen af *Aske*. Den er et Udtryk for *Sorg* og *Smerte*. Om Tamar, som blev saa skændigt behandlet af sin Halvbroder Amnon, læse vi saaledes: »*Saa stroede hun Aske paa sit Hoved* og sonderrev sin lange Kjortel«. Navnlig er Asken et Symbol paa et sandt *bodfærdigt Sindelag*. Saaledes læse vi f. Ex. i Jobs Bog: »Derfor straffer jeg mig selv og *gjør Bod* i Støv og *Aske*.«

Siden det ottende Aarhundrede finde vi i hele Kirken, at Askevielsens betydningsfulde Ceremoni blev højtideligholdt paa den første Fastedag, som altid er

Onsdagen efter Søndag Quinquagesima, hvorfor denne Onsdag ogsaa har faaet Navn af »Askeonsdag«. I den gamle Bodsdisciplins Dage bleve de, som gjorde offentlig Bod, paa denne Dag bestrøede med Aske. Et oprigtigt, bodfærdigt Sindelag tilskyndede saa i en senere Tid, efter at den gamle Bodsdisciplin var bleven formildet, de fromme Kristne til at lade deres Hoved eller Pande betegne med Askekorset. Denne Ceremoni blev i Middelalderen holdt saaledes i Ære, at Alle toge Del i den.

Asken, som Biskoppen eller Præsten betjener sig af og som bliver brændt af det foregaaende Aars indviede Palmegrene, er bleven indviet under opløftende kirkelige Bønner, den er derfor et *Sakramentale* og vel egnet til at vække og befæste i os et ægte bodfærdigt Sindelag. Aske er det, som bliver tilbage af brændte Legemer. I det vi lade vort Hoved bestrø med Aske, bekjende vi altsaa overfor Gud og Mennesker, at vi ere »Støv og Aske«. Vi *ydmøge* os overfor Gud og aflægge tillige den Bekjendelse, at vi Alle ere lige for Gud og at Rang og Stand intet gjælder i hans Øjne. Men alt dette hører til en ordentlig *Bodsakts* sande Væsen. Asken selv er skarp og bitter. Derved antydes, at ogsaa Boden har sine Vanskeligheder og Besværligheder. Og eftersom Aske er det legemlige Livs Oplosning, er den ogsaa meget passende et Symbol paa Døden og alle *de jordiske Tings Forgængelighed*. Denne alvorlige Tanke udtaler Kirken med særligt Eftertryk, idet den ved Uddelingen af Askekorset siger følgende gribende Ord: »*Ihukom, o Menneske, at Du er Støv og igjen skal blive til Støv*«.

Til denne saa alvorlige Sandhed passe de lystige Fastelavnslojer, som drives langt ind i Fastetiden, uden Tvivl kun saare slet. Alle disse Selskaber, Baller, Maskerader, Koncerter o. s. v., som ere den eneste Gjenstand for Mangfoldiges Tanker netop i Fastetiden, ere

som en Satire paa Herrens Kors- og Lidelsesvandring. Lader os med et ydmygt og bodfærdigt Sindelag overvære det hellige Messeoffer paa Onsdag, forsaavidt som Kalds- og Standspligterne ikke lægge Hindringer i Vejen, og med Askekorset tegnet paa var Pande træde ind i den naaderige Bods- og Selvfornægtelsestid, som skal forberede os til den stille Uges ophøjede Ceremonier. Hvem véd, maaske er det den sidste hellige Fastetid, Herren over Liv og Død skjænker os, for at vi i den skulle arbejde paa at bringe vort Legeme ind under Aandens Herredømme.

Skjænk, o Herre! — saaledes beder Kirken for os paa denne Dag — dine Troende Naade til, baade med tilbørlig Fromhed at begynde og med uforstyrret Andagt at fuldkomme Fastetidens Helligholdelse; ved Jesum Kristum, vor Herre!«

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Søndag den 7. Februar, Marias Renselsesfest, oprettede den højærværdigste Biskop »*Den h. Families Forening*« indenfor St. Ansgars Sogn. Imidlertid synes der at have hersket en Del Uklarhed blandt Menighedens Medlemmer angaaende Betingelserne for Hjemmenes Optagelse i Foreningen, hvilket hindrede adskillige i at indmelde sig efter den første højtidelige Indvielse. Flere synes saaledes bl. a. at have næret den fejlagtige Anskuelse, at kun Familier med Børn, og Hjem, i hvilke begge Forældrene ere ilive, kunde blive optagne. Imidlertid vil det Forsømte med Lethed kunne indhentes, idet Optagelse i denne saa velsignelsesrige Forening kan finde Sted til vilkenskensomhelst Tid i Aarets Løb.

Til den højtidelige Aftenandagt havde Menig-

nighedens Medlemmer baade fra Byen og Forstæderne indfundet sig talrigt. Efter en Salme prædikede den højærværdigste Biskop om Foreningens Oprettelse og Betydning, hvorefter den højtidelige Indvielse fandt Sted foran det smukke Gruppebillede af den h. Familie, som den herværende Mødreforening i sin Tid har faaet anskaffet. Midt foran Kommunionbænken var Gruppen opstillet, omgivet af Lys og Blomster; foran knælede den højærværdigste Biskop tillige med Kirkens Gejstlighed og bad den foreskrevne Indvielsesbøn, medens Børnene repræsenteredes af en Del Dreng og hvidklædte Smaapiger, som knælede paa begge Sider af Gruppen med brændende Lys i Hænderne. Midt i Kirken var opstillet en Urne til Nedlæggelse af Navnene paa de Familier, som ved denne højtidelige Lejlighed lode sig optage i Foreningen. Festligheden, der sluttede med den sakramentale Velsignelse, gjorde et saare opbyggeligt og opløftende Indtryk og har uden Tvivl aabnet en ny Kilde til Velsignelse for adskillige Hjem i vor Menighed. Vi skyldte den højærværdigste Overhyrde en oprigtig Tak for, at han følgende den h. Faders Opfordring har givet Stødet til Oprettelsen af denne fromme Forening i de forskjellige Menigheder her i vort Fædreland. Vi kunne endnu tilføje, at 45 kristelige Hjem indenfor St. Ansgars Sogn ere blevne optagne i den h. Families Forening og uden Tvivl ville blive efterfulgte af mange andre. En lille Bog vedrørende Foreningen vil udkomme om nogle Uger.

— Vi gjøre vore Læsere opmærksomme paa, at de her i Bladet indeholdte smukke Sange »*Knud Lavards Liv*,« der ere forfattede af Hr. Johannes Jørgensen, have tjent som Text til sex Tableauer eller levende Billeder som bleve fremstillede af St. Andreaskollegiets Elever under en musikalsk Aftenunderholdning med Lotteriden 2. Februar til Bedste for Island. Efter Forlydende

vil en Gjntagelse af Tableauerne finde Sted paa Kollegiet Tirsdag den 2. Marts om Aftenen.

Frederiksberg. Søndag Sexagesima, den 21. Febr. oprettedes *den h. Families Forening* i Rosenkranskirkens Sogn. I Gudshuset, som ved denne Lejlighed var fyldt indtil sidste Plads af Menighedens Medlemmer, var ved Siden af Alteret opstillet et smukt Billede af den h. Familie i Nazareth omgivet af talrige Blomster og straalende i et sandt Lyshav. Foran Billedet knælede i en Halvkreds 10 hvidklædte Smaapiger med Lys i Hænderne. Sognepræsten, højærv. Pastor Slump, holdt Festprædikenen, i hvilken han nærmere udviklede det kristelige Familielivs Betydning for de enkelte Individer, for Samfundet og for Kirken, hvorefter den højtidelige Indvielse fandt Sted og 38 Hjem bleve optagne i Foreningen. Under Gudstjenesten ledsagede Hr. Lorentzen med et smukt Orgelspil de forskjellige flerstemmige Sange, som et Kor af Smaapiger udførte i Anledning af Festligheden. — Samme Dag oprettedes Foreningen ogsaa i Randers.

England. Fra Dag til Dag vokser Antallet af ansete anglikanske Gejstlige, som vende tilbage til Katholicismen i England. Nu begynder ogsaa *Skotland* at katholicere. En Protestant skriver derom i et af Skotlands største Blade: »Skotland vender ikke lidt efter lidt, som man plejer at sige, men med Kæmpeskridt tilbage til den katholske Kirke.«

I den *anglikanske Statskiske* bliver Tilstanden stedse mere broget. For nogen Tid siden blev der i St. Augustins' Kirke i Stepney-London holdt en højtidelig *Sjælemesse* for den afdøde Ærkebiskop Dr. Benson, i Overværelse af 38 Gejstlige, og ved hvilken Lejlighed en anglikansk Gejstlig efter Messen prædikede om *Skærsilden*, hvis Tilværelse han søgte at bevise. Da den nye Ærkebiskop Dr. Temple blev indført i sin Kathedralkirke i Canterbury, protesterede Flere,

fordi »denne Indførelse kun var den største Svindel og den største Løgn; Regeringen udnævnte jo kun Ærkebiskopperne og indførte dem«.

I Aar fejre *Katholikerne* saavel som *Protestanterne* det 13. Centenarium til Minde om Englands Apostel, *den h. Augustinus'* Ankomst til Landet med 40 Benediktinere fra St. Andreasklostret i Rom. Disse Munke landede i Aaret 597 paa det Sted, hvor Byen Rams-gate nu ligger. Herfra begave de sig til Canterbury, hvor Kong Ethelbert af Kent opholdt sig. Paa Pintse-festen 597 lod Ethelbert sig døbe, og henimod Jul blev 10,000 af hans Undersaatter døbte. Canterbury blev den h. Augustinus' Bispesæde og senere det fornemste Bispesæde i Kristenheden efter Rom. Den *anglikanske* Ærkebiskop af Canterbury vil nu ogsaa højtideligholde denne Festlighed tillige med alle anglikanske Biskopper i England, de engelske Kolonier og Nordamerika, idet han har indbudt alle til Lambeth, hans Opholdssted i London, skjønt de jo intet have at gjøre med hele denne Centenariumsfest, fordi Augustinus og hans Munke kom fra Rom og — ligesom Ansgar her i Danmark — bleve sendte af Paven, den katholske Kirkes synlige Overhoved. Kort sagt: Modsigelser alle Vegne.

Holland. Msgr. Alfons *Joosten*, apostolisk Vikar af Curacao, er afgaaet ved Døden i Arnheim i Holland. Han var i ni Aar Biskop af ovennævnte hollandske Koloni i Vestindien og havde under Meddelelsen af Konfirmationens hellige Sakramente til spedalske Børn paa-draget sig en Smitte, som havde et to-aarigt Martyrium til Følge.

Tyskland. To praktiske Beslutninger have, ifølge »Tremona«, de større katholske Foreninger i Dortmund fattet. Den ene lyder: »Vi forpligte os til, *ikke at købe* eller lade købe *i nogensomhelst Butik*, i hvilken *skamløse Billeder* ere udstillede«. — Den anden Beslutning lyder: »For at sætte en Stopper for den

Uskik, at *Gæstebud i Anledning af Bryllupper* fortættes langt ind i Natten mellem Lørdag og Søndag, til Skade for de religiøse Pligters Opfyldelse om Søndagen, ville vi i vore Omgangskredse arbejde paa, at hindre Lørdags-Bryllupper saa meget som muligt«.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 28. Februar. Quinquagesima (Fastelavn.) — 1. **Marts, M.** Votivofficium af St. Ansgar. — 2. **Ti.** Karl den Gode, Martyr.

Onsdag den 3. Marts, Askeonsdag. I St. Ansgars Kirke Kl. 9 højtidelig Pontifikal-Askevielse og Højmesse; Fastens Begyndelse. — 4. **To.** Kasimir, Bokjender. — 5. **F.** Ihukommelse af Frelserens h. Tornekrone (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Broderskabsmesse til Ære for Jesu guddommelige Hjærte; Kl. 8 Aften: Korsvejsandagt). — 6. **L.** Ferialdag.

Søndag den 7. Marts. 1. **Søndag i Fasten.**

St. Elisabeths Understøttelsesforening holder Møde i Lokalet, Bredgade 67, 2. S. o. G. Søndag d. 28. Februar Kl. c. 11 $\frac{1}{2}$ (efter Højmassen i St. Ansgars Kirke). Medlemmerne give Beretning om deres Virksomhed i det forløbne Kvartal og modtage nye Adresser for det kommende Kvartal.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion i Jesu Hjærte Kirke Søndag den 28. Februar Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Unios Fastelavnsfest afholdes **Søndag d. 28. Februar 1897** Kl. 7 $\frac{3}{4}$ præcis i Hr. Myginds Lokaler, Linnésgade.

Mødreforeningens Møde Tirsdag den 2. Marts bortfalder.

Angariusforeningens Messe læses Onsdag d. 3. Marts Kl. 7.

St. Ansgars Kirke. Fredag den 5. Marts Kl. 8 Aften ville Kirkens nye **Korsvejsstationer** blive højtidelig indviede af den højjærværdigste Biskop.

Jesu Hjærte Kirke. Hver Torsdag Aften Kl. 8 $\frac{1}{4}$ holdes i Fastetiden Korsvejsandagt.

Rosenkransbroderskabet holder Møde med Procession Søndag den 7. Marts Kl. 6 i St. Ansgars Kirke. — Jomfruernes Forening deltage med Broderskabets Faner i Processionen.

Vincentskonferentsernes

Generalmøde finder Sted **Søndag den 7. Marts** Kl. c. 11 $\frac{1}{2}$ (efter Højmassen i St. Ansgars Kirke). Til Mødet, som afholdes i Lokalet, Bredgade 67, 2. S. o. G., indbydes herved indtrængende alle aktive og bidragydende samt Æresmedlemmer. Til Fælleskommunionen i de resp. Konferentskirker er samme Dag ifølge Statutterne knyttet en fuldkommen Aflad.

Lokalbestyrelsen.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech. Kjøbmagergade 13. 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen. Bredgade 64. 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 10.

Søndagen den 7. Marts.

1897.

Indhold: Betragtning. Jesu Korsvej. Et Besøg i Wörishofen. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Randers. Ordrup. England. Rom. Afrika. „Fra Vej-brynet“. — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til I. Søndag i Fasten.

—o—

Jesu Fristelse i Ørkenen.

Den onde Aand forstaar godt, naar han vil friste os, at drage Nytte af vort Legemes og vor Sjæls forskjellige Tilbøjeligheder, for ved dem at afvende os fra det Gode og forlede os til det Onde. Da han derfor saa, at Frelseren led af Sult efter at have fastet i fyrretyve Dage, saa nærmede han sig ham i Skikkelse af et Menneske og tilsyneladende greben af Medfølelse for Frelseren siger han: »Hvis Du er Guds Søn, da sig, at disse Stene skulle blive Brød«.

Hvis Du fristes af din Begjærlighed eller af et andet Menneske til at overskride den kristelige Maa-deholdenhed, til at lægge altfor stor Vægt paa, hvad der behager Smagen, saa gjentag Frelserens Ord til

Dig selv: »Mennesket lever ikke af Brød alene,« men ogsaa af den aandelige Næring, der opretholder og udvikler Sjælens Liv. Hvor taabeligt og lavt at gjøre en Afgud af sit Legeme paa Sjælens Bekostning! Følg den Anvisning, Forfatteren af Jesu Efterfølgelse giver: »De timelige Ting maa Du bruge; men Du bør attraa de evige Goder.«

2. Efter sit første Nederlag opgiver Fristeren ikke Forsøget. Han søger en anden og højere Form for Fristelse og retter sine Vaaben mod Sjælens Egenskaber. Han fører Frelseren op til Templets Tinde og siger til ham: »Hvis Du er Guds Søn, saa styrk Dig ned; thi der staar skrevet: Han har givet sine Engle Befaling om Dig, og de skulle bære Dig paa Hænderne, at Du ikke skal støde din Fod paa nogen Sten.« Ved et saadant Vidunder vilde Jesus have grundfæstet sit Ry og forud sikret sig, at hans Prædiken blev gunstig modtaget. Men Frelseren svarede kun: »Der staar ogsaa skrevet: »Du skal ikke friste Herren din Gud!«

Lær af Frelseren at være paa Vagt mod den onde Aands Efterstræbelser. Djævlen trættes aldrig. Selv vore Sejre over ham blive for ham et nyt Middel til Fristelse. Du kan have overvundet ham ved at nægte dine Sanser et eller andet; og han vil da stræbe at vække forfængelige, selvglade Følelser hos Dig, eller maaske Foragt for dem, der ikke have gjort noget lignende. Til andre Tider kan han paatage sig Skikkelse af en Lysets Engel og tilskynde til det Onde under Foregivende af, at det er godt. »Fra Djævlens Snarer, frels os, o Herre!«

3. Tilsidst førte Fristeren Vorherre op paa et saare højt Bjærg og viste ham alle Verdens Riger og deres Herlighed og sagde: »Dette vil jeg give Dig, om Du vil tilbede mig!« Se heraf, hvorledes Djævlen frister og forfører Menneskene: ved falske, bedrageriske Løf-

ter, ved Forsøg paa at smigre deres Hovmod og daarlige Tilbøjeligheder. Kan Du endnu lade Dig bedaare deraf? Men det er ligesaa daarlige at lade Dig forlede til Frygt for Ting, som maaske aldrig ville hænde. Og Fristeren er det ligemeget, om han skuffer Dig ved Længsel efter tilkommende Goder eller Ængstelse for Sorger. Derfor: »Tro paa Gud og fortrøst Dig paa hans Barmhjærtighed alene«. Da vil Gud ogsaa sende sine Engle at tjene Dig og bevare Dig fra Farer.

Jesu Korsvej.

I.

Jesus bliver dømt til Døden.

Jesus Krist anklaget for Pilatus's Trone,
han, den skyldfri, rene — hvad har han at sone?
Selv hans Dommer vidner: »Jeg fandt ingen Brøde,
hvorfor han med Rette dømmes kan til Døde«.

Men: »Korsfæst ham!« Hoben tusindtunget svarer,
»Du er Cæsars Fjende, hvis hans Liv Du sparer«.
Og den svage Romer vasker sine Hænder,
dømmer *ham* til Døden, der til Synd ej kjender.

Jesus, ja, jeg véd det: ogsaa jeg istemte
Mængdens Raab, hver Gang jeg Herrens Bud forglemte;
hver Gang jeg er falden, hver Gang jeg har fejlet,
har ved mine Synder jeg din Dom beseglet.

Men naar Du med Vælde højt i Skyen kommer,
naar jeg brødetynget staar for Dig, min Dommer,
spar mig for den bitre Dom, Du maatte lide,
giv mig Plads i Flokken ved din højre Side!

Et Besøg i Wørishofen.

(Efter „Silkeborg Avis“ af C. Commichau.)

—o—

Vi kom den 31te Januar om Eftermiddagen til *Wørishofen*, og ved den venlige og festlige Modtagelse, der blev os til Del, fik vi straks Indtrykket af, at Danskerne ere velkomne i den bayerske Landsby og blandt det bayerske Folk.

Silkeborg er ingenlunde en ubekjendt By i *Wørishofen*; tværtimod, der tales om Silkeborg, dens smukke Beliggenhed og Kneippkuranstalten, som om den kun laa faa Mil derfra.

Vi bleve modtagne af Læge Thorson og en større Forsamling af Kurgjæster — for Tiden opholde sig mellem 600 og 800 der — i Restaurant »Merk« med Musik, der intonerede »Kong Christian« og derefter, til vor endnu større Overraskelse, »Den Gang jeg drog afsted«.

De fleste i Forsamlingen kjendte Indholdet af Sangen — en bayersk Gendarm var ogsaa tilstede —, men ingen Mislyd hørtes. Kneipps Billede var smykket med smaa Dannebrogslag. De kan tænke Dem, Hr. Redaktør, at alt dette har glædet vore danske Hjærter.

Efter en meget vel tilberedt Aftensmad — ikke fuldstændig efter Kneipps Recept — tilbragte vi flere behagelige Timer blandt Kurgjæster fra forskjellige Lande.

Næste Formiddag havde vi Foretræde hos den gamle Prælat, *Sebastian Kneipp*, i hans Konsultations-time. Efter en kort Tale til Prælaten, — hvilken han hørte staaende — noget som sker yderst sjældent — og efter at have indbudt Prælaten til at gjæste Danmark, fik vi Tilladelse til at overvære Konsultationen, der varede i $1\frac{1}{2}$ Time. Ogsaa dette maa betragtes som en ualmindelig Gunstbevisning, da det ikke i de sidste $1\frac{1}{2}$ Aar er bleven tilladt Lægfolk — undtagen

Kejseren af Østerrigs Broder, Erkehertug Josef — at overvære Kneipps Konsultationer.

At der frembød sig gribende Momenter, behøves vel næppe at anføres, dybt trænge disse Minder sig ind i et alvorligt Menneskes Hukommelse. Vi undlade imidlertid at omtale alle de overraskende Resultater af Helbredelser eller betydelig Bedring af Patienter, som i længere eller kortere Tid have benyttet Kuren i Wörishofen — det ville vi overlade til Læge Thorson.

Da vi tale om Læger, skal det strax siges her, at Silkeborg Kneippkuranstalts Læge, Hr. Thorson, nyder Prælatens fulde Tillid, er meget afholdt af sine Kolleger, har stor Anseelse i Wörishofen, og er i høj Grad elsket af Patienterne samt meget populær iblandt Indbyggerne.

En Oversættelse af et skriftligt Vidnesbyrd fra Prælaten om Læge Thorson skal her hidsættes:

»Det har glædet mig meget, at der i Silkeborg bliver indrettet en Vandkurhelbredelsesanstalt aldeles efter min Methode og at den bliver aabnet i dette Foraar under Ledelse af en praktiserende Læge, Hr. Th. Thorson, som har opholdt sig i forrige og dette Aar her i Wörishofen, og har tilegnet sig en saadan Kundskab og Erfaring i min Helbredelsesmethode, at han med Rette nyder min fulde Tillid. Læge Thorson er en rolig og besindig Karakter, og jeg mener, at jeg paa det varmeste og med fuld Ret kan anbefale netop denne Læge til Patienter, som ville bruge min Vandkur-Helbredelsesmethode. Silkeborg Kneippkuranstalt skal hermed paa det bedste anbefales. Maatte den mangfoldiggjøre sig og give mange Syge den tabte Sundhed tilbage; dette ønsker jeg af hele mit Hjærte.

Wörishofen, den 27. Januar 1897.

S. Kneipp.

Ganske i samme Aand udtalte Prælaten sig mundtlig til os og gav Hr. Thorson, der fungerede som Kur-

læge den Dag, vi overværede Konsultationen, det bedste Vidnesbyrd.

Samme Eftermiddag bleve alle Planerne til Silkeborg Kneippkuranstalt forelagte Prælaten i Overværelse af 25 fremmede Læger, alle Repræsentanter af Lægeforeningen, som samles hvert Aar her og som har akcepteret det Kneipp'ske System. Disse Læger holdt Lægekongres den 1ste og 2den Februar i Wørishofen.

Prælaten udtalte efter at have set Planerne:

»Mine Herrer! *Silkeborg Kneippkuranstalt er den største, bedst indrettede, mest hensigtsmæssige og bedst gennemtænkte Special-Anstalt, som endnu findes.* Det skal være mig en Glæde personlig at gjæste Silkeborg og takke de Folk, som have bidraget til og saa vakkert have paataget sig det byrdefulde Hverv at rejse denne smukke Anstalt. Guds Velsignelse hvile over dem, deres Familie og Børn.« Prælaten udtalte sig derefter meget tillidsfuldt om Silkeborg Kneippkur-Anstalts Fremtid.

Kommer der ikke særlige Omstændigheder i Vejen, har Prælaten bestemt lovet til Foraaret eller Sommeren at gjæste Silkeborg og holde Foredrag i Kjøbenhavn. Vor danske Bademester og Bademesterinde bleve ligeledes overordentlig rosende omtalte nede i Wørishofen, hvor de for Tiden befinde sig, og i det hele taget fik vi Indtrykket af, at Prælaten og hans Omgivelser har faaet meget store Tanker om Danskerne.

Silkeborgenserne og de Patienter, der søge til Silkeborg Kneippkur-Anstalt, have altsaa al mulig Grund til at være vel tilfredse med det Arbejde for Kneippkuren, som er naaet hidtil og som varsler saa godt for Anstaltens Fremtid.

Vort Besøg i Børneasylet for vanskabte Børn, som behandles efter den Kneipp'ske Methode, var ikke mindre interessant. Der hersker gennem hele Asylet den største Renlighed, og Værelserne ere lyse og luftige.

Børneasylet, der rummer indtil 300 Børn, passes af barmhjærtige Søstre, og det var velgjørende at se den Kjærlighed, Mildhed og rolige Alvor, med hvilken Søstrene omgaaes de stakkels Børn.

Dette og de smukke Helbredelsesresultater, som opnaaes der, frembringe et Indtryk, som vanskeligt vil glemmes.

Der findes i Asylet fire store Forsamlingsværelser for mindre og større Børn, to for Pigebørn og to for Drengene, samt et Huskapel.

At der trods $1\frac{1}{2}$ Grads Frost den første Dag samt Slud og Snesjap den næste Dag, saa's Mange, Gamle og Unge, gaa omkring paa bare Ben — Overlægen, Hr. Baumgarten ikke undtagen — og at vi alle fik en reglementeret Gyldning med 5 Graders koldt Vand i Geramillers Badeanstalt, skal noteres. Særlig skal det Heltemod, som de to fyldigere Herrer af vort Rejse-selskab udviste, rosende omtales. Det følger af sig selv, at vi alle ogsaa taalte de indvendige Gyldninger og Doucher af ægte Münchenerøl.

Den 1. Februar om Aftenen vare vi samlede med de fremmede Kneipp-Læger, alle intelligente Mænd, repræsenterende Amerika, Portugal, Holland, Belgien, Rusland, Schweiz, Italien, Tyskland, Danmark o. fl. andre Lande.

Prælaten mødte ogsaa ved denne Lejlighed.

Efterat Overlæge, Hr. Baumgarten i en udmærket Tale havde motiveret Lægernes Standpunkt overfor det Kneippske System og med begejstrede Ord havde opfordret alle Kneipp-læger til Sammenhold og ufortrødent Arbejde trods Modgang og Anfægtelser, talte Prælaten Kneipp i en halv Time. Flere Læger havde derefter Ordet, og Kneipp gav, kort før han Kl. 11 forlod Forsamlingen en af sine mesterligt fortalte Historier til bedste. Den handlede om Løven, Ulven, Æslet og Ræven, og der laa en fin Symbolik til Grund for den

lille Fortælling, thi Kneipp anvender med Forkjærlighed »Lignelser«.

At Kneipp fik mange Hurraer, deriblandt et kraftigt fra os Danske, hvilket han øjensynligt glædede sig meget over, skal ligeledes noteres, saavel som at Læge Thorson indtog Hæderspladsen ved Prælatens højre Side. Det Indtryk, vi fik, var, at vi befandt os iblandt intelligente, hæderlige og energiske Mænd med Hjærte og Aand paa rette Sted — Mænd, som ikke ere til Sinds at gaa af Vejen for smaalige eller alvorlige Forfølgelser, men tværtimod med Eftertryk og Alvor ville forfægte Kneipps Theori paa lægevidenskabelig Vis.

Det passer derfor slet ikke og har intet Steds hjemme, naar man hist og her hører en Læge af Skolemedicinen falde over de Kneippske Læger og erklære det Kneippske System for Humbug samt dets Haandhævere for Humbugsmagere; *det tænkende Publikum vil snart danne sig sin egen Mening om disse Ting*, mærke sig umotiverede Angrebs Adresse, og senere tilbagevise disse med Styrke, thi saa meget tysk have vi lært, at vi kunne citere:

»Mann merkt die Absicht und wird verstimmt.«

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. I Søndags afholdt den katholske selskabelige Forening »Unio« sin aarlige Fastelavnstest i Myginds Lokaler i Linnésgade. Den store Festsal, i hvilken Skolemødet i sin Tid blev holdt, var fyldt indtil sidste Plads af et festlig klædt Publikum — »Unio«s Medlemmer og en Del Gjæster — som morede sig fortræffelig over de to lystige Farcer: »De to Døve« og »I Pensionat«, i hvilke Rollerne bleve udførte af Foreningsmedlemmer med en Dygtighed, der langt overgik

det diletantmæssige. De Spillende hostede da ogsaa velfortjent Bifald og bleve gjentagende fremkaldte hver Gang en Akt var tilende. I Pauserne udførtes flere smukke men vanskelige Musiknumre, som krævede særegen Dygtighed og Forstaaelse og lønnes med alle musikalske Tilstedeværendes livlige Bifald. Efter en længere Pause, under hvilken Theatret blev nedtaget og Salen ryddeliggjort, fandt et lille Bal Sted, hvis Kotillons bragte Deltagerne forskellige behagelige Overraskelser. I Fællesspisningen før Ballet deltog c. 100 Personer. Under hele Festen herskede den muntreste Stemning, som ikke et eneste Øjeblik forstyrredes af nogensomhelst Mislyd, saa at Foreningen som sædvanlig gjorde sit Navn Ære.

-- Den højærværdigste Biskops *Hyrdebrev*, hvis første Del ifølge Biskoppens Anordning i Søndags blev oplæst tillige med Fastemandatet i alle Vikariatets Kirker og Kapeller, omhandler i Aar *Ægteskabet og det kristelige Familienliv* og tager særlig Hensyn til Oprettelsen af *den h. Families Forening* i Vikariatets forskellige Menigheder. I næste Nummer af Ugebladet ville vi meddele vore Læsere hele Ordlyden af denne smukke og praktiske Hyrdeskrivelse fra vor apostoliske Overhyrde.

Randers. Søndag Sexagesima blev *den h. Families Forening* indført i vor Menighed. Opfordringen dertil fremgik af selve Menigheden, idet flere, efter at have læst Ugebladets oplysende Artikler om dette smukke Foretagende, ytrede det Ønske, at ogsaa vi maatte slutte os til samme. Efter Højmessens holdt Sognepræsten en Tale til dem, som havde meldt sig til Optagelse, og til alle Tilstedeværende, idet han kort forklarede den nye Forenings Betydning for Nutiden og særlig fremhævede den store Velsignelse, som er forbunden med den fælles Bøn i Jesu Navn. Saa blev Indvielsesbønnen bedet foran et med Blomster og Lys prydet Bil-

lede af den h. Familie. Højtideligheden sluttede — efter indhentet biskoppelig Tilladelse — med den sakramentale Velsignelse. Foreningen tæller foreløbig 12 Familier som Medlemmer.

Ordrup. Om Festen i Tirsdags paa St. Andreas-Kollegiet skriver »Dannebrog«: Som flere af vore Læsere maaske vide, giver det katholske Andreaskollegium i Ordrup aarlig en musikalsk-dramatisk Underholdning for særlig Indbudne. Forestillingen finder Sted Dagen før Aske-Onsdag, altsaa Dagen før Fasten begynder — en Slags dansk Karneval, om man vil.

Der er to Ting, de Ordrup-Studerende udmærke sig ved: Kyndighed i Latin og i Musik.

Det første fik vi ingen Prøve paa — heldigvis. Det andet fik vi kun altfor lidt af. Hele Aftenen vilde vi, uden at kjede os, have siddet og hørt paa denne Elevkoncert — i dobbelt Forstand. Da Aftenen indlededes med en Arie af Verdis »Troubaduren«, følte man strax, at her stod man overfor andet end almindelige Fuskere, og en Fløjtesolo af Elev paa Kollegiet G. Christiansen satte En ligefrem i Koncertstemning.

En ca. fjortenaarig Elev K. S. henrykkede med en fransk Udtale, saa nydelig, som man sjelden hører i en Latinskole — desværre var hans Stemme i Overgangsstadiet.

Saa fulgte 6 Tableauer, fremstillende Stykker af Knud Lavards Historie, alle smagfuldt arrangerede, og endelig kom Aftenens Clou — Holbergs »Abracadabra.«

Ærlig talt — meget »Abracadabra« var der ikke, men de Agerende gik med Liv og Sjæl op i deres Opgaver. Jeronimus og Henrik, særlig den sidste, reddede Situationen ved en for Begyndere sjelden Naturalighed. Alt ialt — en interessant Aften for det »udsolgte« Hus af Venner og Kjendinge, der lønnede de Agerende med rigeligt Bifald.

England. Efter Forlydende agter den h. Fader at ophøje et af *de nordlige Bispedømmer* i England til et *Ærkesædes* Rang, for derved at lette det apostoliske Overhyrdeembedes Byrde for Kardinal-Ærbiskop Vaughan af Westminster, som nu maa have baade Omsorg og Ansvar for 14 Suffraganbispesæder, der staa under hans øverste Ledelse. Valget af det nye Ærkesæde vakler endnu mellem Bispesæderne Salford og Liverpool.

Rom. I »Osservatore Romano« offentliggjøres Rituskongregationens to Dekreter, som ere blevne forkyndte i Mødet den 14. Februar i Overværelse af den h. Fader og vedrøre to Kanonisationer eller Helgenerklæringer, nemlig den salige *Peter Fouriers* af St. Augustinus regulære Korherrers Orden og den salige *Antonius Zaccarias*, Grundlæggeren af St. Pauls regulære Klerikeres Orden, sædvanlig kaldet Barnabiterordenen. Kanonisations-Højtideligheden skal atter, som før 1870, finde Sted i *St. Peterskirken* og er fastsat til Kristi Himmelfartsfest. En Del Biskopper ville i den Anledning besøge Rom, for at deltage i Højtidelighederne. Ellers plejer Paven selv at fejre den højtidelige Pontifikalmesse under Kanonisationsfestligheden; paa Grund af sin høje Alderdom, som ikke taaler altfor stor Overanstængelse, vil Pave Leo XIII. indskrænke sig til i Koret at bivaane Pontifikalmessen, som skal frembæres af en Kardinal. — Forøvrigt har den h. Fader i Tirsdags fejret sin 87. Fødselsdag og i Onsdags sin Kroningsdags 19. Anniversarium i bedste Velgaaende, som giver godt Haab om, at Gud endnu en Tidlang vil opholde Leo XIII. til Velsignelse for Kirken. Utallige Gratulationer indløb i Anledning af de to Mindedage fra alle Verdensdele.

— *Kronprinsessen* af Norge og Sverige, hvis skrøbelige Helbred hvert Aar kræver et længere Ophold i Syden, besøgte den 19. Februar Paven, som havde en længere Samtale med hende. Efter Besøget hos Paven

aflagde den svenske Kronprinsesse ogsaa Besøg hos Kardinal-Statssekretær Rampolla, som kort efter gjenjældte Besøget i hendes midlertidige Bopæl i Rom.

— Den 6. f. M. døde i Turin, i en Alder af 82 Aar, General *Cadorna*, som i 1870 førte de italienske Tropper mod Rom og ind i Byen gennem Breschen ved Porta Pia. Han var født i Mailand. Sin Afsked udbad han sig i 1877. Betegnende for ham er det, at han i sin Tid udtrykkelig vægrede sig ved, at møde til Festlighederne i Rom i Anledning af 25 Aarsdagen for Byens Indtagelse. Før sin Død havde han oprigtig udsonet sig med Kirken og modtog dens Naademidler paa sit Dødsleje.

— Under Pave Leo XIII.s 19aarige Pontifikat ere 206 nye hierarkiske Værdigheder blevne oprettede i Kirken, nemlig: 2 Patriarkater, 13 Ærkebispedømmer, 16 til Metropolitansæder ophøjede Bispestole, 90 nye Bispedømmer, 2 Abbeder, 2 apostoliske Delegationer, 46 apostoliske Vikariater, 10 til Vikariater ophøjede apostoliske Præfekturer og endelig 25 nye apostoliske Præfekturer. Et glimrende Bevis for de Resultater, hvormed den katholske Kirke endnu bestandig varetaget sit ophøjede Kald, der omspænder hele Verden.

— I Anledning af Aarsdagen for Pave Leo XIII.s Kroning modtog den h. Fader Medlemmerne af *det diplomatiske Corps* under forskjellige Audienser, som fandt Sted i Slutningen af forrige Maaned. Den 25. Februar blev den østerrigske Gesandt, Grev *Revertera*, modtaget, derefter den spanske Gesandt *Merry del Val*, og de befuldmægtigede Ministre for Ecquador, Hr. *Larrea*, for Chile, Hr. *Matte*, og for Belgien, Baron *d'Erp*, tilligemed deres Legationspersonale. Den 26. Februar modtog Paven den bayerske Gesandt, Baron *Cetto* og de befuldmægtige Ministre for Regeringerne i *Columbia* og *Brasilien*, den russiske Ministerresident Hr.

Iswolsky og Ministeren for *Nicaragua* med deres Legationspersonale.

— Den h. Fader har selv meddelt Ærkebiskopperne af Lyon og Rouen, Msgr *Couillié* og Msgr. *Sourien*, at de ville blive udnævnte til Kardinaler i det næste Konsistorium.

— En hel Stamme af *Nestorianere*, omfattende 15 Familier, har underrettet den katholske Ærkebiskop *Sahar* i Ommodia (Assyrien) om, at den har til Hensigt at vende tilbage til den katholske Moderkirke.

— Den h. Bodfærdige *Margrethe af Cortonas* Fest den 22. Februar, blev i Anledning af at det i Aar var 600 Aar siden den Helliges Død fejret med stor Højtidelighed baade i Cortona og i Kirken St. Balina paa Aventinerhøjen i Rom. Hendes Legeme hviler endnu efter 600 Aars Forløb uskadt i Franciskanerkirken i Cortona.

Afrika. I Øst-Afrika have de saakaldte »Hvide Fædre« opnaaet mærkelige Resultater. Pater *van der Burgt* har i Juli 1896 betraadt Urundi, hvor ingen Europæer endnu havde været, for at grundlægge Missions-Stationen St. Antonius. Indbyggerne, de saakaldte Warundier, gjaldt for at være meget krigerske og tillige ondsksfulde Mennesker; af den Grund løb da ogsaa alle Missionærens Lastdragere bort fra Karavanen ved Landets Grænse. Rygtet om Missionen var dog allerede trængt ind til det raa Bjærgfolk (nordøst for Tanganjika-Søen), og da Missionskaravanen betraadte Landet, foranstaltede baade Høvdingerne og Folkemaserne uhørte Ovationer til Ære for Missionæerne. Man maa med Spænding imødesee nærmere Efterretninger for Fremtiden. Hidtil dannede Landet Urundi en tom Plet paa Afrikas Kort; Pater van der Burgt vil uden Tvivl nu udfylde det tomme Rum.

❧ Fra Vejbrynet. ❧

— **Katholicismen paa Kreta.** Blandt de 200,000 Kristne, som for Tiden leve paa Øen Kreta, findes der næppe 1000 romerske Katholiker (tilhørende den latinske Ritus), og disse bo i de større Stæder: Kanea, Kandia og Rethymo. Da Venedig i 1204 bemægtigede sig Herredømmet over Øen, som forhen adlød Byzantinerne, oprettedes der paa Øen ikke mindre end 11 Bispestole; Kandia blev Metropol som Ærkebispesæde. Man kan vel derfor antage, at hele Øen den Gang har været katholsk. Men efter 1669, da Øen faldt i Tyrkernes Hænder, forlode de latinske Biskopper med næsten alle katholske Misionærer Landet, som nu blev overladt til den skismatiske Klerus. Pius IX. gjenoprettede i 1874 det gamle latinske Bispesæde i Kandia som Sufragansæde under Ærkesædet i Smyrna. Den nuværende Biskop af Kandia er en Kapuciner munk, Angelo di St. Giovanni Rotondo; foruden Biskoppen findes der sex Præster paa Kreta, spredte i de forskjellige Byer, og fem Lægbrødre. Der er tre katholske Sogne af latinsk Ritus paa Øen, nemlig i Kanea, Rethymo og Kandia, og en Missionsstation i Sitia, som besøges lejlighedsvis. Dér er tre katholske Kirker og sex Skoler (fire Dreng- og to Pigeskoler) med 200 Elever. I Kanea lede syv St. Josefssøstre et Vajsenhus; tillige have de et lille Hospital og beskæftige sig med Sygepleje i Byens Familier. Søstrene ere alle fra Frankrig, Kapucinerne derimod fra Italien.

— **Brysseler-Kniplinger.** Traadene, som anvendes til de kostbare Brysseler-Kniplinger, maa være saa fine, at Maskinarbejde her nægter sin Tjeneste. Dog gives der endog i Belgien kun Faa, som ere i Stand til at fremstille Traadene, der ere saa fine og delikate, at allerede den tørre Luft vilde være tilstrækkelig til at gjøre dem ubrugelige. Traadene maa derfor forarbejdes i

mørke, underjordiske Kjældere, hvor Kniplerskerne tilbringe deres bedste Aar. En belgisk Kniplerske kan sjældent arbejde i sit Kald mere end 10 Aar; hendes Syn er da allerede saa svagt, at hun ikke mere er i Stand til at fremstille det fine Væv. Fornylig skal imidlertid en Ingeniør have opfundet en Maskine, som er i Stand til at erstatte de menneskelige Hænder.

— **Sankt Bernhards Klostret.** Det berømte Kloster og Hospitium i Alperne »*Store Sankt Bernhard*« med de bekjendte »St. Bernhards Hunde,« som i gamle Dage havde stor Betydning for Rejsende, der passerede St. Gothards Bjærg, blev for nylig begravet af en vældig Sne-Lavine, som skred ned over Klostret. En Del af Klostret med Refektoriet blev ødelagt af Lavinen, som slog Murene ind; den øvrige Del modstod heldigvis Lavinens Magt, saa at det lykkedes Munkene, at grave en Tunnel fra Hospitiets anden Etage gennem Snemasserne og saaledes at sætte sig i Forbindelse med Yderverdenen. Fra Aosta er der sendt en Mængde Arbejdere op i Bjærgpasset, for at bortrydde Snemasserne omkring Hospitiet.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 7. Marts. 1. Søndag i Fasten. — 8. M. Johannes af Gud. Bekjender. — 9. Ti. Franciska Romana, Enke. — 10. O. (Tampérdag) De 40 Martyrer i Sebaste. — 11. To. Thomas af Aquin. Bekj. og Kirkelærer. — 12. F. (Tampérdag) Ihukommelse af Frelserens h. Landse og Nagler — 13. L. (Tampérdag) Gregor, Pave og Kirkelærer.
Søndag den 14. Marts. 2. Søndag i Fasten.

Rosenkransbroderskabet holder Møde med Procession Søndag den 7. Marts Kl. 6 i St. Ansgars Kirke. — Jomfruernes Forening deltage med Broderskabets Faner i Processionen.

St. Josefs Gilde. Mandag d. 8. Marts Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften alm. Møde for alle Brødre i Lokalet, Bredgade 67, 2. o. G.

Vincentskonferentsernes

Generalmøde finder Sted **Søndag den 7. Marts** Kl. c. 11 $\frac{1}{2}$ (efter Højmessen i St. Ansgars Kirke). Til Mødet, som afholdes i Lokalet, Bredgade 67. 2 S. o. G., indbydes herved indtrængende alle aktive og bidragydende samt Æresmedlemmer. Til Fælleskommunionen i de resp. Konferentskirker er samme Dag ifølge Statutterne knyttet en fuldkommen Aflad.

Gudstjeneste i Fastetiden.

St. Ansgars Kirke: Hver Søndag Kl. 7 stille Messe, Kl. 8 Prælatmesse, Kl. 10 Højmesse med Prædiken, Kl. 6 Fasteandagt med Prædiken — Hver Fredag Aften Kl. 8 Korsvejsandagt. — Paa Hverdage stille Messe Kl. 7 og 8 $\frac{1}{4}$.

Rosenkranskirken: Hver Søndag Kl. 7 stille Messe, Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Højmesse og Prædiken, Kl. 5 Fasteandagt og Katekese. — Hver Fredag Kl. 8 Korsvejsandagt.

Jesu Hjertes Kirke: Hver Søndag Kl. 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe, Kl. 10 Højmesse med Prædiken, Kl. 6 Fasteandagt med Prædiken. — Hver Torsdag Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Korsvejsandagt. — Paa Hverdage Kl. 7, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe.

Mariaforeningen holder Møde, under hvilket Skemaerne fremlægges, i Dag Søndag den 7. Marts efter Højmessens i St. Ansgars Kirke.

Elisabethforeningen, som antager sig forældreløse Børn, holder Generalmøde Onsdag den 10. Marts Kl. 10 Form. i St. Ansgars Præstebolig. Bestyrelsen giver en Oversigt over Foreningens Regnskab og Virksomhed.

Plads søges. En yngre dannet Kvinde ønsker Plads i en Forretning eller en anden pæn Beskæftigelse. Vedkommende er fink til Kontorarbejde og har beskæftiget sig i længere Tid med Porcellænsmalning. Billet, mrk. J. modtager Redaktionen.

Laan søges. En fast Kontormand ønsker at laane 100 Kr. mod maanedlige Afdrag á 12 Kr. Garanti kan gives i Vedkommendes Gage. Billet mrk. Laan modtager Redaktionen, som giver nærmere Oplysninger.

100 Æggeretter af Charles Minet faas i alle Boglader og hos Axel Andersen, Nørrebrogade 18 A. — Pris 90 Øre.

Billeder af den h. Familie.

Hos Forgylder Weber & Vervens, Gothersgade 47. forefindes et rigt **Prøve-Udvalg** af **Billeder**, passende for Medlemmer af den h. Families Forening. Flere af Billederne ere meget smukke, og Priserne (med Ramme) variere fra 1 Kr. til højere Priser.

Skræder A. Wiehe,

Rømersgade 20, 3. Sal til Gaden,

Anbefaler sig med alt Faget henhørende. Flot Suit, god Pasning garanteres, stort Prøvelager forefindes.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær. Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13. 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 11.

Søndagen den 14. Marts.

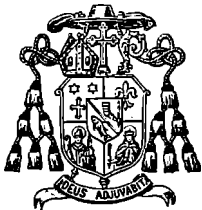
1897.

Indhold: Biskoppeligt Hyrdebrev. Jesu Korsvej. „Fra Vejbrynet“. — Bekjendtgjørelser.

Biskoppeligt Hyrdebrev i Anledning af Fastetiden.

Johannes,

ved Guds Barmhæjrtighed og den Apostoliske
Stols Naade

Biskop af Anastasiopolis,

Hs. Helligheds Husprælat,

Apostolisk Vikar for Danmark og Island,

til det højærværdige Præsteskab og det Apostoliske
Vikariats Troende.

Hilsen og Velsignelse i Herren!

Højtelskede i Herren!

Atter staa vi ved Begyndelsen af den hellige Faste-
tid, og atter udgaar til os Herrens alvorsfulde Formaning,

den han fordem ved Profeten Joels Mund henvendte til det jødiske Folk: »Omvender Eder til mig af Eders ganske Hjærte med Faste, Graad og Klage. Sønderriver Eders Hjærter og ikke Eders Klæder, og vender om til Herren, Eders Gud, thi han er naadig og barmhjærtig, langmodig og af stor Miskundhed« Joel, 2, 12—13. Og Kirken, ved hvilken Kristus selv taler til os, kalder os Alle paa den første Dag i den hellige Fastetid, paa Askeonsdagen, til Guds- huset, og tegner Askekorset paa vor Pande med de Ord: »Thukom, o Menneske, at du er Støv og igjen skal vorde til Støv.« Med denne Alvorstale og ved denne betydningsfulde Ceremoni indfører Kirken os i den hellige Fastetid; erkjend, o Menne- ske, Jordelivets Forgjængelighed og Tomhed, gaa ind i dig selv og hold Dom over dig selv, ransag og prøv dit forbi- gangne Liv i det Lys, som den uundgaaelige Død kaster hen over det, bekjend og begræd dine Synder, øv alvorlig Bod og forbedre oprigtig dit syndefulde Liv, — og for at du ikke skal blive en Spillebold for dit egenkjærlige Hjærte, for dit flagrende og overfladiske Sind, fordyb dig i Be- tragtingen af vor guddommelige Frelzers bitre Lidelse og Død.

Denne Opfordring udgaar til os Alle, thi vi Alle ere Syndere, vi Alle have Bodfærdighed behov. Og ligesom den angaar enhver Enkelt, saaledes angaar den ogsaa det menneskelige Samfund, betragtet som et Hele, thi hele det menneskelige Samfund trænger til at renses og fornyes i den sande Bodfærdigheds Aand, for at et i Sandhed kriste- ligt Liv atter kan vinde Skikkelse, for at de aandelig døde Masser kunne vækkes og oplives. Ligesom Israel fordem for- lod Herren, sin Gud, hengav sig til fremmede Guder og fornægtede Fædrenetroen, og derved hjemfaldt baade til sædelig og social Elendighed, saaledes se vi ogsaa nutildags i den kristelige Verden, i alle Samfundslag, Frafald fra Gud, Vantro, Ringagt mod Guds og Kirkens Bud, og som Følge deraf Selvforgudelse, Hovmod, overdreven Luxus, Nydelses-

syge, sædelig Udskejelse, Ukjærlighed. Uretfærdighed, Opsætsighed, revolutionære Sammensværgelser, som gaa ud paa at kuldkaste den bestaaende kristelige Orden, at undergrave den kristelige Tro, og at indføre et nyt Hedenskab i det menneskelige Samfund. Tør vi da undres over, at man hører almindelige Klager over den tiltagende Opløsning af alle Forhold, og at klartseende Mænd med de uholdbare og faretruende Tilstande for Øje med berettiget Bekymring se Fremtidens Udvikling imøde. Men hvad gavne vel Klageraab? De kunne ikke frelse os fra den truende Fare. Skal den fjernes, skulle bedre og sundere Tilstande hidføres, saa maa vi, den Enkelte saavel som Alle, lægge alvorligen Haand paa Værket. Vi maa forlade de Veje, paa hvilke den gudløse og aabenbaringsfjendtlige moderne Strømning har ført os, vi maa dæmme op imod den, naar og hvor den vil overskylle vort Hjærte og vort Hjem, vi maa holde os til den Vej, paa hvilken der alene findes Redning og Frelse. Denne Vej har Kristus vist os ved sin Lære og ved sit Exempel: »Kristus er Vejen, Sandheden og Livet« Joh. 14, 6. »Og der er ikke Frelse i nogen Anden; thi der er intet andet Navn under Himmelen givet Menneskene, hvorved vi skulle frelses«. Apostl. Gjærn. 4, 12. — Den førkristelige Verden, Jøderne og Hedningerne, har engang fundet Frelse for den sædelige og sociale Elendighed ved at annamme Kristendommen, og ikke anderledes vil det nuværende for en stor Del afkristnede Samfund finde Hjælp og Frelse. Tilbage til Kristus, tilbage til Kirken som den af Gud satte Lærer, tilbage til et Liv, efter den kristne Tros Grundsætninger og Leveregler! Uden dette ville alle Forsøg paa at fjerne de forhaandenværende Onder glippe og vise sig magtesløse. Naar derfor vort eget Vel og vore Medmenneskers Velfærd ligger os paa Hjærtet, saa bør vi, saavidt det staar til os, rette alle vore Anstrængelser paa, at den kristelige Tro allevegne bliver gjenoplivet og opflammet i Folkets Hjærte, og at Troens Lærdomme og Sætninger gjøre sig igjen

gjældende baade i Privatlivet og i det offentlige Liv. Vel ved jeg, at vi her paa Grund af vort Mindretal ikke kunne udøve nogen nævneværdig Indflydelse paa det offentlige Livs Omdannelse i kristelig Aand, men hvad vi kunne og hvad vi skulle gjøre, er, at vi se os om i vort eget Liv, at vi samvittighedsfuldt undersøge, hvorledes det staar til med vor Tro og med vort Liv efter Troen, om og hvorledes vi kunne siges at leve, som vor hellige katholske Tro byder os det. Det Fejlagtige bør rettes, det Mangelfulde bør udfyldes, vor Tænke- og Handlemaade bør bringes i Samklang med Troens Grundsætninger og Forskrifter. Særlig bør vi dernæst være virksomme paa den af Forsynet os tildelte Arbejdsmark; om end det store offentlige Arbejdsfelt er tilstænget for Eder, saa er der dog en mindre Kreds, indenfor hvilken I kunne gjøre Eders Indflydelse gjældende i den angivne Retning. Jeg tænker her fremfor alt paa Eder, kristelige Forældre, Familiefædre og Husmødre. Opbygger Eders Hjem paa et kristeligt Grundlag, gjører Kristus til dets Grundvold, vælger den h. Familie, Jesus, Maria og Josef til det lysende Forbillede for Eders Familieliv, da ville I baade bevare for Eder selv de dyrebareste Goder og vinde den Lykke og Velsignelse, der er forjættet Gudfrygtigheden; og tillige ville I da ogsaa efterkomme hin den guddommelige Frelzers Befaling: »Lader Eders Lys skinne for Menneskene, for at de maa se Eders gode Gjerninger og prise Eders Fader, som er i Himlen.« Matth. 5, 16. Intet er vigtigere i Nutiden end Familielivets Befæstelse i den kristelige Aand, thi netop der er det, at Faren truer, at Kampen staar. Den moderne Aand, som intet vil vide af Jesus Kristus som Menneskehedens Forløser og det kristelige Familielivs Grundlægger, vil for enhver Pris løsrive Familien fra dens overnaturlige Grundvold og berøve den dens kristelige Præg. Saa vil det da baade være aktuelt og svare til de Ønsker, som vor h. Fader Pave Leo XIII. har tilkjendegivet ved Oprettelsen af *den fromme Forening af*

alle kristelige Familier til Ære for den hellige Familie i Nazareth, naar jeg idag henvender til Eder; kjære Diöcesanere nogle retledende og belærende Ord om den kristelige Familie, om dens Værdighed og Hellighed, om de Farer, der true den og om de Hjælpemidler, der ere skikkede til at bevare og beskytte den.

Familien er den vigtigste Forening paa Jorden. Gud selv har indstiftet den i Paradiset, og fra Paradiset har den med Menneskene udbredt sig paa Jorden. Den bærer i sit Skjød baade de Enkeltes saavel som Menighedernes og Staternes Vel og Ve. Hvad Kilderne ere for Floderne, det er det huslige Samfund for det offentlige Samfund; thi Stat og Kirke faa deres Medlemmer af Familien. Men, om disse fra Familien udgaaende Medlemmer skulle blive gode Statsborgere og gode Kristne, retskafne Mennesker i deres Kald og gudfrygtige Husfædre, gode Mødre og fromme Hustruer, rettænkende Herskaber og pligttro Tjenestetyende, det afhænger af Familien, fra hvilken de udgaa, og i hvilken de faa deres Opdragelse for Livet. Det er da selvindlysende, at jo mere Dyd og Fromhed, der hersker i en Menigheds, i en Stats Familier, desto større Tugt og Orden findes der i Menigheden og i Staten.

Derfor vilde ogsaa Verdensforløseren, som var kommen for at omdanne og forny Menneskeheden, fremforalt lægge Haand paa Træets Rod og skjenke Familien et nyt Liv. Vi vide jo, i hvilken Tilstand Guds Søn forefandt Familien, da han indtraadte i Menneskeheden. Ægteskabet var vanhelliget og fornedret ved Flerkoneri; Familiebaandet sønderrevet ved Kvindens uværdige Stilling; hun blev ikke længere betragtet som Mandens jævnbyrdige Livsledsagerinde, men som Trælkvinde; hun var ikke længere den trofaste Deltagerske i hans Lidelser og Glæder, men Spilleboldten for hans Luner og Lidenskaber. Og Børnene? De bleve ansete for en Byrde, prisgivne til Hungersdøden, kastede for de vilde Dyr og ofrede til Guderne; intet kjærligt Moderøje

smilede til dem, Familielivets søde og uforglemmelige Erin- dringer var ikke til for dem.

Ind i denne Menneskehed traadte Jesus for at blive dens Frelser og Forløser. Hvad gjorde han nu, for at hel- lige Familien og gjenoprette dens oprindelige Renhed? Han mindede allerførst om Guds Anordning i Paradiset: »I Be- gyndelsen skabte Gud Mand og Kvinde; . . . . men hvad Gud selv har sammenføjet, skal Mennesket ikke adskille.« Og eftertrykkelig tilføjer han: »Enhver, som skiller sig fra sin Hustru og tager en Anden tilægte, bedriver Hoer; og hvo som ægter den, som er skilt fra Manden, bedriver Hoer.« Luc. 16, 18. Saaledes gjenopretter han Grundvol- den for Familien, Ægteskabets Enhed og Uopløselighed. En livsvarig Forening kan ikke bygges paa rent natur- lige Tilbøjeligheder, eller paa rent timelige Interesser; den kræver et andet og fastere Grundlag, et Grundlag som endog bliver ved og holder Stand, om end den naturlige Tilbøje- lighed tager af, omend Ungdommens Skjønhed og Ynde falmer og de timelige Forhaabninger gaa op i Røg. Og dette Grundlag gav Guds Søn, idet han forenede Naturens Hemmeligheder med Naadens Hemmeligheder, og nedsæn- kede et overnaturligt, et guddommeligt Liv i Ægtepagten. I vide jo, hvilke de Kanaler ere, hvorigjennem Jesu Kristi overnaturlige Naadeliv tilføres de Troende, det ere de hel- lige Sakramenter, og saaledes har han ophøjet den naturlige Ægtepagt til et Sakramente, i hvilket begge Ægtefæller blive indlemmede i Jesu Kristo og i og ved ham faa Styrke og Hjælp til Oyfildelsen af deres Pligter. Men derved har han givet den Pagt, som den naturlige Kjærlighed har sluttet, et højere Præg; han har helliget den ved den overnaturlige Kjærlighed.

Guds Søn vidste, at der behøvedes et stærkt og kraftigt Baand til varigt at knytte Hjærterne sammen i en Verden, hvor der findes saa megen Selvsyge og Smaalighed, hvor Lidenskaber og Svagheder i Tusindtal og tidt i de hæsligste

og mest afskrækkende Former beherske Menneskehjærterne. Og hvilket Baand mon det kan være? Den naturlige, sandselige Kjærlighed? Der er intet Lunefuldere og Omskifteligere til, end denne. Snart er den en opblussende Ild, som udslukkes efter en stakket Stund og efterlader kun Kulde og Lede; snart ligner den et Træ, der bærer sin Foraars-Blomsterpragt som et straalende Brudeklæde; en eneste Rimfrost støder til og ødelægger al dens Skjønhed og Glands. Nej, kun den overnaturlige Kjærlighed, som udgaar fra Jesu Hjærte, giver den naturlige Kjærlighed Fasthed og Bestand; kun den overlever Lykkens Omskiftninger og Tidens Ødelæggelser; kun den er stærkere end Menneskehjærtets Lunefuldhed og Vankelmodighed, ja den er stærkere end Døden. Denne overnaturlige Kjærlighed værner om Samvittighedens Helligdom, idet den endog ordner Tankerne og Begjæringerne og kalder dem for Guds Domstol: »Men jeg siger Eder, at hver den, som ser paa en Kvinde for at begjære hende, har allerede bolet med hende i sit Hjærte.« Math. 5, 28. Denne overnaturlige Kjærlighed gjør Hjærtet mildt og taalmodigt, saa det kan bære over med Andres Svagheder og Fejl, og paatrykker den naturlige Kjærlighed hine herlige Egenskaber, som den h. Apostel Paulus fremstiller som det gudfrygtige Livs herlige Smykke. »Kjærligheden er taalmodig, er velvillig; den handler ikke ubesindigt, den er ikke opblæst, den er ikke ærgjerrig, den søger ikke sit Eget, den opirres ikke, den tænker ikke Ondt, den glæder sig ikke ved Uretfærdighed, men glæder sig ved Sandhed, den taaler Alt, den tror Alt, den udholder Alt.« 1. Kor. 13, 4--8.

Om end Trængslernes Vandfloder overskyldte denne overnaturlige Kjærlighed, saa udslukkes den dog ikke; den holder Stand, om end Lykkens Solskin, der forskjønnede Bjerg og Dal i Livets Morgengry, skjuler sig bag sorte Skyer i Livets Aftenstund. Lykkelig den Mand og lykkelig den Hustru, som har nedlagt deres Ægtekjærligheds Ed i

Jesu guddommelige Hjærte; de ville være stærke til at bære en saadan Eds Byrde et helt Menneskeliv igjennem! Ved denne overnaturlige Kjærlighed og alene ved den magte Ægtefællerne at opfylde og virkeliggjøre det hellige og op-højede Krav, som den h. Apostel Paulus i Epheserbrevet stiller til Ægtefolkens gjensidige Kjærlighed og gjensidige Pligter. »Elsker Eders Hustruer,« saaledes tilraaber Apostelen alle Mænd, »ligesom og Kristus har elsket Kirken, og givet sig selv hen for den, for at han kunde fremstille Kirken for sig selv i dens Herlighed, som den, der ikke har Plet eller Rynke eller noget Saadant, men er hellig og ubesmittet. Saaledes skulle ogsaa Mændene elske deres Hustruer som deres egne Legemer. Hvo som elsker sin Hustru, han elsker sig selv. Thi ingen har nogensinde hadet sit eget Kjød, men han føder og plejer det, ligesom og Kristus Kirken.« Eph. 5. 25—29. Ja, ligesom Kristus elsker sin Kirke og værner om den indtil Tidernes Ende, saaledes skal ogsaa Familiefaderen være Familiens Værn og Støtte i gode saavel som i onde Dage. Ligesom Jesus Kristus har hengivet sig for sin Kirke, saaledes skal Manden give sig hen for sin Familie, og ligesom Jesus Kristus har baaret og endnu stedse bærer Omsorg for, at hans Kirke lyser ren og hellig som et herligt Billede i Verden, saaledes skal ogsaa Manden sørge for, at Familien i dens hele Virken og Væren bliver et tro Billede af Jesu Liv og kan nyde Alles Agtelse.

Jesu Kristi Kjærlighed og Hengivelse er Mandens Forbillede. Hvor meget siges der ikke ved disse faa Ord! Hvor usigelig har ikke Herren elsket sin Kirke! For dens Skyld har han tilbagelagt saa mange møjsommelige Veje; paa den tænkte han, naar han om Dagen arbejdede paa Sjælens Frelse og tilbragte Natten i Bøn; for den har han hengivet sig selv og udgydt sit Blod paa Korsets Træ: for dens Skyld fornyer han dette Offer og denne Hengivelse hver Dag i det h. Messeoffer. Saaledes skal ogsaa Manden opofre sig

selv og sine Kræfter for Familiens Vel; han skal sørge og arbejde for den. Vel kræver alt dette Offer, Arbejde og Forsagelse, og et stærkt Hjerte maa Manden eje, for at kunne bære disse Sorger og Anstrengelser. Men et Blik paa Frelseren, hans Forbillede, giver ham denne Styrke, og Bøn og Naade bevare og forøge den end mere.

Det er herlige og vigtige Opgaver, der ere lagte i den kristelige Familiefaders Haand: Omsorgen for alle hans Kjæres timelige Vel, Familielivets og Huslighedens Pleje, Fromhedslivets Udvikling, Børnenes religiøse og sædelige Opdragelse, Tilsynet med den hele Husholdning. Men til at opfylde disse Opgaver har Gud givet Manden en Medhjælp i Hustruen; hun skal dele hans Arbejder og Sorger. I et fromt Sindelag og med utrættelig Pligttroskab skal hun styre Husvæsenet, være en omhyggelig og kjærlighedsfuld Husmoder for alle Husfæller, være uafsladelig virksom for den Enkeltes som for Alles Vel. Husmoderen er Familiens Hjærte, der ligesom uddeler og modtager Kjærlighed i den skjønneste Vexelvirkning. Hun giver Familien det rette Præg, og af hendes stille, bramfrie, kjærlige Virksomhed afhænger Familiens Lykke og Velfærd. I højere Grad end Manden forstaar hun at vinde Hjærterne, og netop derfor er hendes Indflydelse paa dem stærkere og varigere. Hun er for alle Husfæller, — allermest for Børnene — det Arnested, fra hvilket Kjærlighed og Guds frygt udstraaler over alle Hjærter.

Der tales i vore Dage saa meget om Kvindens Eman- cipation, om hendes fuldstændige Ligeberettigelse med Manden. De, som føre slig Tale, kjende ikke til Menneskeslæg- tens og Gudsrigets Historie, de ere uvidende om, at den store Lov, under hvilken Kvinden staar, er en Offerets og Offerlivets Lov. Gud selv har stillet hende under denne Lov, dengang han lukkede Paradisets Porte for Menneskene. Men denne Lov, som udenfor Kristendommen er en uafsladelig Kilde til Kvindens Nedværdigelse og Underkuelse, hvor bliver den ikke indenfor Kirken en uafbrudt og rigeligt

strømmende Kilde til rig Velsignelse, til Udøvelsen af alle kristelige Dyder, ja, til Heroisme for den kristelige Kvinde. Hendes Stilling og Værd forstaas kun ved Foden af Korset og i Jesu Kristi Kirke. — Apostelen Paulus skildrer den af Gud fastsatte Orden, naar han skriver til Colosserne: »I Kvinder, værers Eders Mænd underdanige som det sømmer sig i Herren. I Mænd, elsker Eders Hustruer og værers ikke bitre imod dem. I Børn, adlyder Eders Forældre i Alt, thi det er velbehageligt i Herren.« Col. 3, 18—20. Dermed fremstiller den h. Apostel i faste og tydelige Træk den af Gud for Familien trufne *Ordning*, og idet han derved fastslaar en væsentlig Betingelse for Familiens Velfærd og Fred, betegner han samtidig den nutildags af Aabenbaringens Fjender saa højtpriste *Emancipation* af Kvinden som et Angreb paa den guddommelige Verdensorden.

Det var Guds Villie fra Begyndelsen af, at Kvinden skulde være Mandens Livsledsagerinde og Medhjælperke; udriver man hende af dette Kald, tildeler man hende samme Opgave som Manden, saa fornægter man den særlige Bestemmelse og de huslige Evner, Gud har skjænket hende, og idet man opfordrer hende til en Vædekamp med Manden, stiller man hende en Opgave, hvis umulige Løsning ikke blot vil hidføre hendes legemlige og moralske Underkuelse, men ogsaa hele Familielivets Undergang. Men forstaar man ved hin *Emancipation* af Kvinden hendes Udfrielse af en uværdig Stilling i Forholdet til Manden, Ophøret af en Trælkvindes Underordnelse, saa er den en ægte kristelig Fordring. Apostelen selv fremfører den jo, som vi have set, thi han kræver ikke en Slavindes Underordnelse, ikke et Tyendes Lydighed, men en fri Medhjælperkes Underordnelse. Kjærligheden maa være Grundlaget for dette Forhold. »I Mænd, elsker Eders Hustruer og værers ikke bitre imod dem.« Ved Kjærligheden stiller Apostelen dem begge lige. Og saaledes har Kirken fra Begyndelsen af opfattet og hævdet Kvindens Stilling; den har igjennem alle Aarhundreder kraftigen

varetaget hendes Rettigheder og hævet hende op fra den uværdige Fornedrelse, i hvilken den gudløse Menneskeheds Forfald havde nedstyrtet hende. Hvor Kristendommen, eller hvad der er det Samme, hvor Kirken har kunnet gjøre sin Lære og sine Velsignelser gjældende, der er ogsaa Kvindens, den kristelige Hustrus Rettigheder blevne anerkjendte og hævdede. Efter Kristendommens Lære er Kvinden lige saa lodig som Manden og lige i Værdi med ham; thi hendes Sjæl er ligesom hans bleven forløst af Kristus for den samme Pris, og derfor siger Apostelen: »Her er hverken Mand eller Kvinde, thi I ere Alle Eet i Kristus Jesus«. Gal. 3, 28. Hun har den samme overnaturlige Livsopgave tilfælles med Manden; begge skulle være den Ene den Andens Støtte og Tilskyndelse paa Dydens og den kristelige Fuldkommenheds Vej, men fremforalt skulle de begge i Fællesskab løse den vigtige Opgave i deres Efterkommere at efterlade en Slægt, der tjener Herren i Gudsfrygt og Troskab.

Højtelskede i Herren. Bliver Ægteskabet opfattet saaledes, som den h. Apostel Paulus skildrer det efter dets inderste og dybeste Væsen, bliver Familien dannet efter de kristelige Principer, føle Ægtefællerne sig forenede med hinanden i en hellig og uopløselig Forbindelse, ligesom Kristus er forenet med Kirken, drage og suge Ægtefællerne vedvarende aandelig Kraft og Styrke af den vidunderlige Naadestrøm, som den sakramentale og af Kirken indviede Ægtepagt har udgydt over deres ægteskabelige Liv, holder Manden sig stedse levende for Øje, at han i Ægteskabet skal repræsentere Jesu Kristi lige saa stærke som milde Kongedømme, kommer Hustruen altid ihu, at den herlige Opgave er falden i hendes Lod, at hun skal fremstille Kristi Offerliv og Offerkjerlighed, betragte endelig begge, Mand og Hustru, de Børn, som Gud maatte skjænke dem, som et anbetret Gode, som de skulle vogte, bevare og udvikle i Overensstemmelse med Guds vise Hensigter og for hans Interesser, fordi Gud er

denne Gaves Giver, — møde vi alle disse Forudsætninger, ja, da bliver Familien et jordisk Paradis, forsaavidt der endnu kan tales om et Paradis hernede, den bliver en Glæde for Guds Engle i Himlen, der have den Opgave at bevogte den, en Pryd for Kirken, der plejer og velsigner den, et Værn og urokkeligt Bolværk for Samfundet, der venter sin Redning af den.

Men svarer Virkelighedsbilledet overalt til dette kristelige Ideal? Er Familien overalt et Paradis, en Pryd, et Værn? Ak, desværre maa vi svare: Nej, kun altfor mange Familier ere ikke andet end Vrægebilleder af en kristelig Familie. Hvad vilde det nytte at lukke sine Øjne for denne sørgelige Kjendsgjerning? Det er tværtimod nødvendigt, at bevare et aabent Blik for Tidens Brøst; man kan kun afstive, hvor man iagttager Brøstfældigheden. Men hvori er Grunden at søge, at Familielivet, det kristelige Familieliv indenfor store Kredse gaar sin fuldstændige Opløsning imøde? Den kristelige Aand udslukkes indenfor Familiehjemmene; istedetfor Guds frygt og Fromhed findes der Kulde og religiøs Ligegyldighed, istedetfor Kjærlighed og Endrægtighed møder man Egenvillie og Gjenstridighed, istedetfor Flid og Nøjsomhed støder man paa Lediggang og Nydelsesyge. Frafald fra Gud og Kristendommen, som faaer sit træffende Udtryk i det borgerlige Ægteskab, fuldender Familiens Nedværdigelse og Vanhelligelse. Hvem kunde vel uden den dybeste Sorg og Smerte være Vidne til, at en hedensk Aand mange Steder begynder at drage ind i Ægteskabets Helligdom og skaber hedenske Tilstande: Ægteskaber uden Gud og Religion, den ægteskabelige Troskab ofte kun en tom Skygge, Skilsmisse, som om der var Tale om et Klæde- og Boskifte, for at tie om Andet, som Gjenstandens Hellighed forbyder os at nævne. Det er de Onder, som true os Alle, fordi de true Ægteskabet, det er de Farer, som nærme sig med Kæmpeskridt, for at opløse

og tilintetgjøre Familien. Og hvorledes kunde det vel være anderledes!

Følger mig kun et Par Øjeblikke under nogle Overvejelser, ser, hvorledes saa mange Ægteskaber blive forberedte og afsluttede. Bekjendtskaber indledes paa den letfærdigste Maade; blind Lidenskab eller timelig Hensyntagen ere de ledende Motiver. Enhver Stand kræver en vis Forberedelse; men saare Mange indtræde i Ægtestanden uden al Forberedelse, uden Kjendskab til de almindeligste huslige Arbejder, uden Sands for Orden og Renlighed; istedetfor at forberede sig til at løse Ægteskabslivets mangfoldige Opgaver og bære dets Besværligheder, have de Hovedet fuldt af Drømmerier og skuffende Indbildninger af den Slags, det usalige Hang til Romanlæsning saa tidt fremelsker. — Ægteskabet er et Sakrament, hvortil man bør forberede sig værdig; men hvor Mange glemme ikke Sjælens Forberedelse, imedens de ere optagne af den verdslige Forberedelse; ja, hvor Mange lukke ikke deres Hjærte for Naadens Røst i det vigtige Øjeblik, hvor de træffe deres Standvalg, og indtræde i Ægtestanden med et skyldbetyngt Hjærte!

Men hvorledes, spørger jeg, kan Lykke og Velsignelse herske i et saadant Ægteskab? I Familien skal den Ene leve for den Anden; det sker kun derved, at Enhver forstaar at underordne sine Ønsker og Tilbøjeligheder, hvor det gjøres fornødent; kun saaldes trives Familiens Vel. Men hvorledes er dette muligt, naar man ikke har lært at nægte sig Noget til Bedste for Andre, og er ukjendt med at ofre Noget for Andres Velfærd? Ved det daglige Samliv og Samkveni i Familien komme efterhaanden de menneskelige Svagheder og Fejl tilsyne, men hvorledes kan man finde sig i dem, naar man ikke besidder Taalmodighed og Eftergivenhed til at sætte sig ud over de opstaaede Differentser. Der findes intet Ægteskab, ingen Familie, for hvilken Lykkens Sol smiler bestandig, der komme Uvejrsskyer og tunge, mismodige Dage; men hvor ere saa de Ægtefolk, som bære dem

taalmødt med hinanden, og istedetfor at give deres Ærgrelse Luft i bebrejdende Ord, beflicte sig paa at støtte, at opmuntre hinanden? Mon det er dem, som ere indtraadte i Ægteskabet uden Religion og leve i Ægteskabet uden Gud og Religion?

Lad os se os om iblandt Familierne, der omgive os. Der er en Familie, som lever i ret gode Kaar. Hverken Nød og Bekymring eller Overlæsselse med trættende Arbejde staar hindrende i Vejen for dens huslige Lykke. Men Husfaderen anser Familielivet for en Byrde; langtfra at søge og finde sin Lykke og Hygge i dets Skjød, synes han at sky det; saasnart Forretningerne ere endte, iler han bort for at søge Fornøjelse og Glæde derude, langt borte fra Hjemmet. Ligesaa lidt finder Hustruen Behag i den stille, huslige Virksomhed; hun lokkes og drages af de tomme Adspredelser, som selskabelige Sammenkomster med og uden Navn og andre offentlige Forlystelser tilbyde. Og de voxne Sønner og Døtre følge Forældrenes Exempel, kun at de gaa Hver deres egen Vej; deres Valgsprog bliver snart, at der er bedst at være, hvor man morer sig bedst. Og de yngre Børn ere overladte til dem selv, og opvoxe uden Tugt og Tilsyn. Her have vi et Vrægebillede af en kristelig Familie. — Men følger mig videre, og jeg vil vise Eder endnu et andet Billede, en Arbejderfamilie. Manden sidder paa en Beværtning indtil sent om Aftenen; og derhjemme venter en Hustru gnaven og vranten paa ham; i Hjemmet er der kun Fred, saalænge de ere langt borte fra hinanden. Han er bleven fremmed for sin Familie, fordi han ingen Hygge og Pleje fandt der; kun Kulde og Bebrejdelse istedetfor et elskende Hjærte, Urenlighed og Uhygge istedetfor Orden og Renlighed. Saa begyndte han at sky det Sted, hvor han skulde have fundet sin Lykke, og let-sindige Omgangsvener med løse Sæder bidroge deres til, at han efterhaanden gled dybere og dybere ned ad den slibrige Skrænt, der vanskelig tillader sine Ofre atter at naa op til en hæderlig og lykkelig Stilling. Saaledes glem-

mer han sine Pligter imod sit Hjem, glemmer sine sultne Børn, og svarer med Mishandlinger paa de Bebrejdelser og Ukvemsord, som hans Hustru udslynger imod ham. Give Gud, at jeg her oprullede et Billede, som kun var et Indbildningsfoster eller som tilhørte længst henfarne Tider! Men nej, desværre er det kun svage Træk af en Virkelighedstegning, som Nutiden fremstiller altfor ofte for os i de grelleste Farver.

Kristelige Familier i mit Vikariat, naar denne Skildring, taget i sin Almindelighed, ikke kan anvendes paa Eder, naar Tidens Strøm endnu ikke har ført Vantroens og Uguddelighedens Dynd ind i Eders huslige Kredse, hvem skyldes I denne Lykke? Hvem anden end Kirken som har stillet Eders Familieliv under Korsets Skygge. Aabenbaringstroen er Eders Lys, Kirken Eders Fører, Jesu Kristi Aand gennemsyrrer og besjæler Eder, derfor staar Eders Familieliv endnu ukrænket og beskyttet mod det moderne Raaddenskab. Men tager Vare paa dette kostbare Gode og værer betænkte paa at lade det gaa i Arv til Eders Børn! Kristelige Mænd, har Gud stillet en Hustru ved Eders Side, som øver sand Fromhed og Fromhedens Gjerninger, da anerkjender denne Lykke med Tak til Gud, plejer og omhegner Fromhedens dyrebare Klenodie hos Eders Hustruer, istedetfor at trække paa Smilebaand eller endog at spotte over den, naar den kommer paa Tale. Betænker vel, hvor let Eders Ringeagt og Eders Spot kan lægge sig som en giftig Aande paa Guds frygtens fine Blomst og ødelægge den; men derved ødelægge I Eders ægteskabelige Livs Lykke, den overnaturlige ægteskabelige Kjærlighed, som alene skjenker den naturlige Kjærlighed det rette Præg og Værd. Ærer da den fromme Hustru og kappes med hende i Dyd og Guds frygt! Men I, kristelige Ægtehustruer, agter vel paa, at Eders Fromhed, for at den kan være Eders herligste Smykke, altid er en klog og velordnet Fromhed, en Fromhed, der ikke gjør Skaar i Eders Ægtefælles Rettigheder eller velbegrundede Krav. Enhver Fromhedsøvelse skal styrke

Eder til samvittighedsfuldt og nøjagtigt at opfylde Eders Standspligter; Samkvenmet med Gud og de Hellige i Bøn skal forøge Eders Blidhed og tiltrækkende Elskværdighed, for at I kunne være den Sol, der i den huslige Kreds spreder Varme og Lykke. Ak, I vilde i Sandhed skade Eder og Fromheden, naar Eders Ægtefæller kunde sige, at Gudfrygtighedens Øvelser ikke gjorde Eder blidere, taalmodigere, flittigere, samvittighedsfuldere, husligere; og at I efter at have været i Gudshuset og til den hellige Kommunion, ikke vare mindre lunefulde i Eders Adfærd, ikke mindre ufordragelige i Eders Tale, ikke mindre paastaelige i Eders Meninger. Nej, kristelige Kvinder, I tør ikke glemme, at I i en vis Forstand skulle være for Eders Ægtefæller den Prædiken, som de desværre tidt ikke høre i Kirken, at I skulle være den frelsende Engel, der holder dem borte fra de farlige Selskaber og drager dem op af Syndens Afgrund, ikke ved mange Ord, men ved megen Dyd og ved megen Bøn. Kommer dette Eders Kald ihu, kristelige Kvinder! I Eders Haand ligger allermest Familiens Lykke. —

Hidindtil har jeg forsøgt i en kort Fremstilling at minde Eder, mine kjære Diöcesanere, om Ægteskabets og Familiens Hellighed og Værdighed, jeg har søgt at paapege de Farer og Onder, de ere udsatte for; hører nu ogsaa, hvad vor hellige Fader Pave Leo XIII., Kirkens øverste Hyrde og Lærer, han, som er stillet paa Tidens højeste Tinde og derfor bedre end nogen Anden erkjender Nutidens aandelige Sygdomme og de Lægemedler, der ere tjenlige til at helbrede dem, siger Eder om den kristelige Familie og om Midlerne til at højne og bevare den; hører, hvorledes han i sin herlige Apostoliske Rundskrivelse af 14. Juni 1892 med en Faders kjærlige Røst taler til Eder om den hellige Familie i Nazareth og opstiller den for Eder som det lysende Forbillede, der skal oplyse, opmuntre og vejlede Eder.

»Ingen,« siger den h. Fader. »kan undslaa sig for at anerkjende, at baade de Enkeltes, og det hele Samfunds

Velfærd hovedsagelig afhænger af, hvorledes det staar til med Familielivet. Jo dybere Rødder Fromheden og Dyden slaar i Hjemmet, jo ivrigere Forældrene ved Ord og Exempel holde Børnene til at opfylde Guds Bud, desto rigeligere ville de Velsignelser være, som tilflyde hele det menneskelige Samfund. Det er derfor af største Vigtighed, at Familien baade bliver grundlagt paa en hellig Maade, og at den vedbliver at staa under hellige Loves Beskyttelse, at en sand religiøs Aand og en kristelig Levevis uophørlig hersker og plejes i dem. Derfor har den barmhjærtige Gud, da han besluttede at fuldbyrde Menneskeslægtens Forløsning, som Aarhundreder ventede paa, truffet en saadan Anordning, at Begyndelsen til dette store Værk netop viste Verden et lysende Forbillede paa en af Gud selv indrettet Familie, i hvilken alle Mennesker skulde have det fuldkomneste Mønster paa et sandt Familieliv, paa al Dyd og Hellighed for Øje. Det var hin Familie i Nazareth, i hvilken Retfærdighedens Sol levede i Løndom, førend den straaledede for alle Folkeslag i hele sin Glans i Jesus Kristus, vor Gud og Frelser, tillige med den jomfruelige Moder og hendes Ægtefælle, den h. Josef, Jesu Plejefader. I Sandhed, den gjensidige Kjærlighed, Sædernes Hellighed, Fromhedens Øvelser, med ét Ord, Alt det, som pryder og adler Familielivet, straaledede i det klareste Lys i denne Familie, som skulde tjene til Forbillede og Mønster for alle andre. Indrettet var denne Familie netop saaledes efter det guddommelige Forsyns Plan, for at enhver Kristen, — naar han kun betragtede den med Opmærksomhed — i alle Stillinger og Forhold maatte kunne finde i den en Opmuntring og Tilskyndelse til Dyd. I Virkeligheden have Familiefædrene i Josef det herligste Forbillede paa faderlig Aarvaagenhed og Omsorg; Mødrene se i den helligste Jomfru og Gudsmoder et lysende Exempel paa Kjærlighed, Ærbarhed, Ydmyghed og fuldkommen Tro, og Familiens Børn have i Jesus, om hvem der jo staar skrevet »han var dem underdanig« et i Sandhed gud-

dommeligt Mønster paa Lydighed, som de maa beundre, ære og efterligne. De Fornemme ville lære af denne Familie af kongeligt Blod at beherske sig selv, at være maadeholdne i Lykke og at bevare deres Værdighed i Ulykke. De Rige ville erkjende, at Dyden maa skattes højere end Rigdom; Arbejderne og alle de, som navnlig i vore Dage blive saa ophidsede paa Grund af deres Fattigdom og huslige Nød, ville ved Synet af disse helligste Personer i Hjemmet i Nazareth, som have delt Lod med dem, erkjende, at de snarere burde glæde sig over deres hjemlige Vilkaar end være bedrovede over dem. Thi med den hellige Familie dele de jo Arbejdet, Mojsommelighederne og Bekymringerne for det daglige Brød. Ogsaa Josef maatte med sin Dagløn bestride alle Livsfornødenheder; ja endog Guds Søns egne Hænder øvede sig i svært Arbejde. Man bør derfor heller ikke forundre sig over, at mange Mennesker, som vare velsignede med Rigdomme, gave Afkald paa disse, følgende en højere Visdoms Indskydelse, for at leve i Fattigdom med Jesus, Maria og Josef.«

Saavidt den hellige Fader. — For nu at bringe dette Forbillede det katholske Folk saa nært som muligt, opretter den hellige Fader *den fromme Forening af den hellige Familie*, opstiller bestemte Statuter for den, foreskriver Betingelserne for at kunne blive optaget i den, og udtaler sit Ønske om, at denne Forening maatte blive indført i samtlige katholske Sogne af den over hele Verden udbredte Kirke. Ja, han siger udtrykkelig: »Vi haabe tillidsfuldt, at Alle, til hvem Omsorgen for Sjælenes Frelse er betroet, navnlig Biskopperne, ville tage virksom Del i Vore Bestræbelser for at fremme denne Forening«. Det er en storslaet, vidtrækkende Tanke, som den hellige Fader søger at virkeliggjøre ved denne nye Forening. Hvor vilde ikke Jordens Aasyn blive fornyet, naar vi Alle med Redebonhed lyttede til vor fælles Faders kjærlighedsfulde Hyrderøst, naar vi Alle vilde være med til at danne denne den hele Jordkreds

omspændende fromme Forening, naar vi Alle vilde sætte vor Ære i at være et Led af denne overnaturlige Kjæde, der binder Jorden til Himlen! --

Ganske vist har vor h. Kirke allerede før været overmaade rig og frugtbar paa fromme Foreninger og Broderskaber, som ere blevne anbefalede af Paverne; de forfølge allesammen herlige Formaal og ere stillede under hellige Patroner. Den nye Forening vil paa ingen Maade gjøre Skaar i de gamles Rettigheder eller formindske deres Virksomhed. Den nye Forening henvender sig til *Familierne*, og ikke, som de øvrige, til de Enkelte. Alle de katolske Familier i de forskjellige Sogne skulle i den nye Forening med alle deres Medlemmer, Fader, Moder, Børn og de øvrige Paarørende stille sig under den hellige Familie af Nazareths Beskyttelse, de skulle paa en særlig Maade med en udtrykkelig af den h. Fader approberet og anbefalet Bøn indvie sig til Jesus, Maria og Josef. Denne Indvielse sker bedst i Sognekirken, men kan ogsaa finde Sted i Hjemmet. Og denne Indvielse skal aarlig paa en bestemt Dag, nemlig paa den 3. Søndag efter Helligtrekongersfest, offentlig fornyes og gjentages i Kirken. Herom skal Familien hver Dag erindres, naar den om Aftenen forsamler sig om et Billede af den hellige Familie og knælende beder den daglige Foreningsbøn. Jesu, Marias og Josefs Billede skal i Hjemmet indtage Hæderspladsen, saa at det er synligt for Alles Blikke og ligesom uvilkaarligt dagligt minder de samtlige Familiemedlemmer om, at de tilhøre den hellige Familie, som de engang have indviet sig til, og at det er deres helligste Opgave at indrette deres Væren og Virken efter den hellige Families Forbillede, at lære af den at bede, at arbejde, at lide saaledes, som den har bedet, arbejdet og lidt.

I se strax, Højtelskede i Herren, at der her er Tale om en Forening, ved Siden af hvilken de øvrige Foreninger og Broderskaber ret godt kunne vedblive at bestaa; at vi her have at gjøre med en Forening, der har en universal ka-

tholsk Karakter og skal omfatte de rigeste og fattigste Familier; den er lige god og lige nødvendig for Alle. Denne Forening kræver ingen materielle Ydelser, afholder ingen særlige Møder, den sammenkalder aldrig sine Medlemmer til særskilte Forsamlinger; dens eneste aarlige højtidelige Møde finder Sted i Sognekirken ved Fornyelsen af Indvielsen. Men I ville ogsaa strax have lagt Mærke til, at det, som er Kjærnepunktet i denne Forening, som udgjør dens Særpræg, det er den *daglige Husandagt* foran den hellige Families Billede. Derved skal Familiehjemmet atter blive et Gudshus i det Smaa; derved skal de helligste Personer, Jesus, Maria, Josef, igjen komme til at staa lyslevende i Familiens Midte; kun saaledes kan Jesus drage Alles Hjerter, ogsaa de Smaas til sig, kun saaledes kan den helligste Jomfru og Gudsmøder komme til at staa for Alle som den ejsede og milde Beskytterinde og Hjælperinde i al Nød og Fare, kun saaledes vinde vi den h. Josef kjær, som det uforligneligste Forbillede i alle Livets Forhold, som den mægtige Trøster i Dødens bitre Time. —

Ak, hvorfor er den fælles Husandagt vegen bort fra saa mange Hjem! hvorfor har den saa at sige maattet søge Husly hos faa fromme katholske Familier! Mon det ikke tildels kommer heraf, at vi maa beklage en saadan Nedgang paa det religiøse Familielivs Omraade, at vi maa være Vidner til denne paafaldende Mangel paa religiøs Energi, til denne Slaphed i religiøse Grundsætninger, til denne sløve Lige-gyldighed overfor alle religiøse Idealer.

Kristelige Familier! Den h. Faders Opfordring til at samles i den h. Families Forening er derfor tillige en Opfordring til Eder, til at gjengive den forsømte Husandagt den tilbørlige Hædersstilling i Eders huslige Orden, til at gjøre den fælles Bordbøn og den fælles Aftenbøn til en af de fundamentale Piller, hvorpaa Eders Husvæsen hviler. O, hvor voxer ikke Hjerterne sammen ved den fælles Bøn! Hvor er det ikke et Skuespil for Englene, og en harmonisk

Musik for Gud, naar ved Aftenbønnen de rene klare Børnestemmer smelte sammen med Forældrenes dybe inderlige Toner. En saadan Familie giver Gud Herren den ham tilkommende Ære; den bygger sig i sin Bøn et fast Taarn, imod hvilket de onde Magter intet formaa. den skaber sig et Værn, under hvilket Familiens Lykke og Velsignelse trygt kan hvile. — Børnene kunne jo ikke altid blive hjemme; den Tid kommer, hvor de skulle kæmpe paa egen Haand, hvor tusindfoldige Farer og Fristelser ville omringe dem. Men om end Moderens kjærlige Ord og Faderens alvorlige Formaning ikke længere staa ved deres Side, saa forbliver dog eet uudsletteligt i deres Hjertes Inderste: Erindringen om kristeligt Liv og om Bøn i Forældrehjemmet. I stille Timer fremstiger denne Erindring i Aanden og vækker fromme alvorlige Tanker i Sjælen og stille Længsler efter den maaske bortvegne fordums Hjærtedefred og Lykke. Spørger jeg de Ældre: Hvilke ere de Erindringer, som staa lysest i Eders Hjærte fra Barndomsdagene, ongivne af Fredens forgyldende Skjær; da ville de uden Tvivl svare mig: det var de Timer, da vi som Børn bad med vore Forældre. Forældre, vender da tilbage til den ældgamle, til den ægte katholske Skik, at holde fælles Husandagt. Eders Familier ville blive velsignede, Eders Børn ville voxte og trives som Træer, der ere plantede ved Vandbækkene.

Saa være da nu den almindelige fromme Forening af de kristelige Familier til Ære for den h. Familie i Nazareth Eder Alle paa det Indstændigste anbefalet. Jesu Kristi Statholder indbyder Eder til at indtræde i den, Eders Biskop og hele hans nidkjære Klerus nærer det inderligste Ønske, at se Eder Alle flokkes under dette nye og dog saa ældgamle kristelige Banner. »Thi Intet,« siger den hellige Fader, »kan udøve en større og gavnligere Indflydelse paa de kristelige Familier, end den h. Families Exempel, som omfatter alle huslige Dyder i deres højeste Fuldendelse og Fuldkommenhed.« — Betænker vel, hvilket virksomt Hjælpe-

middel Eders hellige Kirke tilbyder Eder, for at sikre Ægteskabets Værdighed og Hellighed, for at lette Eder Opfyldelsen af Eders Standspligter under saa mange Farer. Eders Fromhed giver mig ogsaa en Ret til at vente, at I ikke ville vise Eder forsømmelige i at blive delagtige i de overmaade rigelige, aandelige Gunstbevisninger og Aflad, som Kirkens Overhoved har beriget denne Forening med. Og er dette Eder endnu ikke nok, »saa kunne I,« som den h. Fader siger, »vente endnu større Velgjerninger af dem, til hvem I have indviet Eder, af Jesus, Maria og Josef, som naadigen ville staa Alle dem bi i dette Jordeliv, som dyrke og paa kalde dem, og tilsidst skjenke disse deres Tjenere den Naade, at de i Dødens sidste Øjeblik med stammende Læber udtale deres helligste Navne, Jesus, Maria og Josef«.

Gud den Almægtige velsigne Eder, Faderen † og Sønnen † og den Helligaand †. Amen.

Kjøbenhavn, den 24. Februar 1897.

✠ **Johannes,**

Biskop af Anastasiopolis,
Apostolisk Vikar for Danmark og Island.

Jesu Korsvej.

II.

Jesus tager Korset paa sig.

Jesu Kors vær hilset! Frelsens Tegn Du høje!
Stil min Herres Kvaler mig kun klart for Øje.
Som et Lam, der venter paa sin Død, taalmodig
staar han midt i Flokken, spottet, pisket, blodig.

Korset lægges paa ham; selv skal han det bære,
skønt de skarpe Kanter dybt i Kjødet skære.
Langsomt frem han vandrer gennem Folkets Klynger,
Me'ns den svære Byrde ham mod Jorden tynger.

Dog en større Vægt end selve Marterpælen
centnertung ham hviler knugende paa Sjælen:
Han er den, som bærer hele Verdens Synder;
fra hans Kors vor Frelse underfuldt begynder.

Naar mit eget lille Kors mig da har saaret,
vil med Tak jeg mindes det, som han har baaret.
Herre, for din Korsbyrd, giv mig Mod og Kræfter
til mit Kors at tage, Dig at følge efter!

1012.

❖ Fra Vejbrynet. ❖

— **Et Barn, som var klogere end sin Fader.** En Mand, som var hengiven til Drik, fortalte en Morgen sin Hustru, hvad han havde drømt i Nattens Løb. Han saa fire Rotter, som nærmede sig ham. Den første var tyk og fed, de to andre vare meget magre og den fjerde blind. Manden var noget overtroisk og derfor urolig fordi han havde hørt, at det betød en Ulykke, naar man drømte om Rotter. Hverken han eller hans Kone kunde tyde Drømmen. Men hans lille kloge Søn blev en Josef for denne nye Farao. »Den store fede Rotte,« sagde han til Faderen, »er Værtshusholderen i Hjørnekjælderens, hvor Du bringer dine Penge hen, de to magre Rotter ere Moder og mig, og den blinde Rotte er Dig selv, Fader.«

— * * Menneskene skrive lærde Bøger om sociale Problemer — om Kampen mellem Kapital og Arbejde, om Fattigdommen i store Byer og Lignende; men den fuldkomne og eneste Løsning er indeholdt i Jesu Bjærgprædiken.

— * * Man kan ofte høre sige, at en af Marias store Dyder var hendes stadige trofaste Medvirkning med Guds Naade. Hvad betyder det vel andet end at hun stedse var lydige mod Gud?

Kirkelig Kalender.

Søndag den 14. Marts. 2. Søndag i Fasten. — 15. M. 16. Ti.
 Feriedage. — **17. O.** Patritius, Bekjender og Biskop. — **18. To.**
 Erkeengelen Gabriel. — **19. F. Josef,** Jesu h. Plejefader.
 — **20. L.** Johannes Sarcander, Martyr.
Søndag den 21. Marts. 3. Søndag i Fasten.

St. Ansgars Kirke. Tirsdag den 15. Marts Kl. 8
 Aften begynder den aarlige **Triduums-Andagt** til Ære for den
 h. **Josef** og fortsættes Onsdag og Torsdag, hver Aften Kl. 8.
 St. Josefs Fest (Fredag den 19. Marts) holdes om Morge-
 nen Kl. 8¹/₄ Højmesse og Kl. 8 Aften højtidelig **Korsvejs-**
andagt med Prædiken. — **Triduums-Bønner**, som benyttes
 under Andagterne, faas ved Kirkens Indgang hos Hr. Stein;
 sammesteds faas **Korsvejsandagt** med Billeder (10 Øre).

Gudstjeneste i Fastetiden

St. Ansgars Kirke: Hver Søndag Kl. 7 stille Messe, Kl. 8
 Prælatmesse, Kl. 10 Højmesse med Prædiken, Kl. 6 Fasteand-
 agt med Prædiken. — Hver Fredag Aften Kl. 8 Korsvejs-
 andagt og Prædiken. — Paa Hverdagene stille Messe
 Kl. 7 og 8¹/₄.
Rosenkranskirken: Hver Søndag Kl. 7 stille Messe, Kl. 9¹/₂
 Højmesse og Prædiken, Kl. 5 Fasteandagt og Katekese. —
 Hver Fredag Aften Kl. 8 Korsvejsandagt.
Jesu Hjertes Kirke: Hver Søndag Kl. 7 og 8¹/₂ stille Messe,
 Kl. 10 Højmesse med Prædiken, Kl. 6 Fasteandagt med Præ-
 diken. — Hver Torsdag Kl. 8¹/₄ Korsvejsandagt. — Paa
 Hverdagene Kl. 7, 7¹/₂ og 8¹/₂ stille Messe.

Den levende Rosenkrans (1. Afd.) Møde med Exhortation
 Søndag den 14. Marts Kl. c. 11¹/₂ paa Tolbodvejen 14.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion
 Søndag den 21. Marts Kl. 8¹/₂ i Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade.

Unio. Søndag den 21. Marts Kl. 9 Foredrag af Hr. Stud.
 med. S. A. Rasmussen om „Usynlige Fjender.“

Mærk. Nogle ledige Timer ønskes besatte med Bogføring,
 Korrespondance, Revision etc. Kopist Wael,
 Svanemosegaardsvej 5. V.

100 Æggeretter af Charles Minet faas i alle Boglader og
 hos Axel Andersen, Nørrebrogade 18 A. — Pris 90 Øre.

Hermed følger en Meddelelse fra Elisabethforeningen.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 12.

Søndagen den 21. Marts.

1897.

Indhold: Betragtninger. Jesu Korsvej. De tyske Bikoppers Hyrdebrev. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. England. — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til II. Søndag i Fasten.*)

—O—

Jesu Forklarelse.

I. „Her er godt for os at være“.

1. En Kristen er lykkelig paa Grund af de Goder, han er i Besiddelse af: Han ejer Troen, der aabenbarer ham Guds Storhed og den anden Verdens Lyksalighed; han ejer Guds Naade, der gjør ham til Guds Barn, Ven og Arving; han har Sakramenterne, Guds Ord, Jesu Eksempel og er forenet med Guddommen. Dette er en Lykke, som vi aldrig fuldtud ville forstaa at skatte; lad os ikke misbruge den!

2. En Kristen er lykkelig ved det Haab, han ejer, om evig Salighed i Himmelen. Ved den ringeste Handling, der er udført i Naadens Stand og i en god Hen-

---

*) Forsinket af Mangel paa Plads i forrige Nr.

sigt, kan den Kristne sikre sin Salighed. I det Øjeblik han dør, kan han indgaa til Himmels Herlighed, hvilket ikke var Tilfældet med den gamle Pagts Retfærdige. Lad os takke Gud, fordi han har villet skænke os en saa salig Opvaagnen efter Døden, og lad os stræbe at leve saaledes, at vi intet maa have at udsone i Skærsilden, der kunde opholde os paa Vejen til Himmelen.

II. I Paradiset er der godt at være.

1. Der vil blive godt at være i Paradiset, fordi vi der ingen uopfyldte Ønsker have; alle vore Længsler ere tilfredsstillende. Guds Huses Skjønhed, Sjælens Salighed, Samfundet med Gud, med Kristus, Gjenforeningen med vore Elskede, alt bidrager til at gjøre os lykkelige. »Lovet være Gud og vor Herres Jesu Kristi Fader, som efter sin store Barmhjærtighed har gjenfødt os til et levende Haab ved Jesu Kristi Opstandelse fra de Døde, til en uforkrænkelig, ubesmittelig og uvisnelig Arv, som er bevaret til os i Himmelen!«

2. I Paradiset vil der blive godt for os at være, fordi der intet er at frygte. Det er vore Ønsker og vor Frygt, som gjøre os ulykkelige her i Livet. Men hvad skulle vi kunne frygte i Himmelen? Sygdom, Synd, Død, vor Lykkes Omvekslen, Træthed, Utilfredshed, intet af alt dette findes hos Gud. Sygdom og Synd ere ophørte, vi leve ikke længere i Kamp mod dem, deres Tid er forbi. Ingen Skilsmisse truer os, vort Liv er evigt, vor Salighed er uomskiftelig. »Vor nuværende Trængsel, som er stakket og let, skaffer os en over al Maade stor og evig Vægt af Herlighed!«

Betragtning til III. Søndag i Fasten.

— 0 —

I. Jesus helbreder en Stum.

Den Kristne, der lever i Dødssyndens Stand, er at ligne ved denne Stumme, der var besat af en ond Aand.

1) Et saadant stakkels Menneske er virkelig under den onde Aands Herredømme og vil vedblive at være det hele Evigheden igjennem, hvis han dør i sin Synd. 2) Han er *blind* for sin ulykkelige Tilstand, blind for Storheden af sin Synd og for de sørgelige Følger, den vil faa for ham i Tid og Evighed. 3) Han er ogsaa *stum*: stum til at bede, til at skrifte oprigtig.

Hvis Du, maaske i længere Tid, har levet i denne sørgelige Tilstand og lykkelig er kommet ud deraf, da erkjend ydmyg, at det skyldes et Vidunder af Jesu Naade og Barmhjærtighed, og elsk ham saa meget højere derfor.

II. Bevar dit Hjærte, thi fra Hjærtet udgaar Livet.

1. Vis Gud den Taknemmelighed, Du føler over, at han paa vidunderlig Maade har friet Dig ud af den onde Aands, af Syndens Lænker, ved at bevare Dit Hjærte rent, saa Du ikke paany falder tilbage i Synden.

Onde Tanker ere for dem, der finde Behag i dem, en Forbrydelse; men for dem, der afsky de daarlige Tanker, modstaa dem og forjage dem, ere de kun en Anledning til at vinde Sejre og vokse i Naaden. End ikke det fuldkomneste Menneske er sikret mod en saadan Kamp, man bør derfor ikke blive bedrøvet eller ængstelig over den, men modstaa og ikke give efter, fordi man bliver træt.

2. Vort af Naturen fordærvede Hjærte er Kilden til disse Tanker, det er den Jord, der kun bærer Tidsler og Torne. Men som oftest opstaa daarlige Tanker

kun i vort Indre, naar de ere foraarsagede udefra af, hvad vi høre eller se, hvad der paavirker vore Sanser. Det sikreste Middel til at undgaa dem er da at vaage over vore Sanser; at tænke paa Guds Nærværelse, paa at Han ser alt, hvad der rører sig i vor Aand og i vort Sind. Bøn og Læsning af gode Bøger frembringer rene og fromme Tanker i os, Arbejde og sund Beskjæftigelse er et Værn mod alt ondt. Hvis vi elske Gud, ville vi ogsaa tænke paa ham; thi »hvor Eders Skat er, der vil ogsaa Eders Hjærte være«.

Jesu Korsvej.

III.

Jesus segner første Gang under Korset.

Jesu Kræfter svigte, han kan ikke flytte
Foden mer og finder ingen Steder Støtte;
medens Slag og Skjældsord over Herren regner,
under Korsets Byrde han til Jorden segner.

Dog de raa Soldater ingen Medynk kjende;
fremad maa og skal han, Korsets Vej til Ende;
videre han slæbes, og, saa tit han standser,
skaanselløst de støder ham med deres Lanser.

Hele Verdens Synder, som han paa sig tager,
det er Byrden — véd jeg —, som mod Jord ham drager;
men det Overmaal da, der til Fald ham bringer,
er det *mine* Synder, som i Knæ ham tvinger?

Herre, naar jeg snubler under Syndens Byrde,
tag mig da ved Haanden, du vor gode Hyrde,
rejs mig op af Faldet, lær min Fod at træde
Korsets Vej, som fører hjem til Himlens Glæde!

De tyske Biskoppers Hyrdebrev

i Anledning af Fasten.

—o—

Biskop *Simar* af *Paderborn* omtaler i sit Hyrdebrev *vor guddommelige Frelzers skjulte Liv i det stille Hjem i Nazareth*. Han viser hvorledes Krybben, ikke Korset, var Jesu første Offeralter. »Saa dybt har Guds Søn fornedret og ydmyget sig midt iblandt sine Skabninger, at en lille og uanselig Bys Indvaanere i Løbet af en lang Aarrække ansaa ham for en af deres Ligemænd, for en fattig, jævn Haandværker!« Blandt den rige Skat af Lærdomme, som ere indeholdte i dette naaderige Offers Prædiken, fremhæver Biskoppen en, som »synes ham særlig indholdsrig«, nemlig Fattigdommens Værd og de Fattiges høje Værdighed. Ordet: »Salige ere de Fattige i Aanden, thi Himmeriges Rige er deres« var »et Retfærdighedens og Fredens Budskab; det forkynder for alle, hvad enten de ere rige eller fattige, den samme Ret til den guddommelige Barneret heneden og til Himlen«. Fattigdom i Aanden er en Grundbetingelse for den evige Frelse — »et herligt Fredsbudskab for alle Mennesker, navnlig ogsaa i vore Dage, hvor saamegen Utilfredshed plager og adsplitter Menneskene, en Utilfredshed, hvis egentlige og sidste Grund maa søges i det elendige Mammon. Arbejdere og Arbejdsgivere »maa blive Disciple og Efterfølgere af Jesus Kristus, fattige i Aanden, ligesom han var det, og rige paa Kjærlighed til Gud og Næsten ved hans Naade«. Til Slutning formaner Hyrde-skrivelsen til navnlig i Fastetiden at betragte vor Frel-sers Kjærlighed til Fattigdommen og til de Fattige, og at bede Fredens og Kjærlighedens Gud om Oplysning og om Hjærtets Varme.

Biskop *Felix Korum* af *Trier* skriver i sit Hyrdebrev om *Troen*, idet han forklarer, hvad Troen er,

hvorledes vi skulle opnaa den og med hvilken Omhu vi maa beskytte og forøge den. Paa en sørgelig Maade taber mangan Kristen lidt efter lidt sin Ungdoms Tro: »Han gribes af Hovmodets Svindel, rives bort af Havesygen, eller smittes af de lavere Liden-skabers Gift. Slette Bøger og vantro Aviser arbejde uophørlig paa Ødelæggelsens Værk. Paa en forblom-met Maade, under Videnskabens Maske, ved forfænge-lige Spørgsmaal eller dristige Paastande vækkes Tviv-len i Hjærtet; Begjærlighedens Ild optændes i spæn-dende Fortællinger, i tvetydige Skildringer eller lige-frem sjofle Billeder. Paa denne Maade hensmulrer lidt efter lidt Troens Bygning, indtil den under heftige Fri-stelser falder fuldstændig sammen. Vogter Eder for saadanne Bøger og Aviser! Navnlig maa jeg formane Eder, kristelige Forældre, til at vaage med ængstelig Omhu over, at saadanne Ting ikke falde i Eders Børns Hænder. Ved Love ere vi beskyttede mod uberettiget Salg af Gift; at fylde Brønde og Kilder med Gift, er, endog i Krigen, en afskyelig Forbrydelse imod Folke-retten; men forgjæves lede vi efter Bestemmelser, som udtale Straffedomme imod den daglige moralske Brønd-forgiftning ved Hjælp af den slette og trosfjendtlige Presse, som fordærver Sæderne. Derfor maa de kriste-lige Forældre og Opdragere selv foranstalte et Kors-tog, for at forsvare Troens Helligdom, deres Børns kostbareste Gode. For os Katholiker er det en Sam-vittigheds- og Æressag, at bandlyse fra Hjemmene tros-fjendtlige Blade og Tidsskrifter, Bøger og Romaner, som ere en Fare for Sæderne. Hvorledes kunne vi forsvare overfor Gud, at understøtte med vore Penge Blade og Tidsskrifter, som bekrige Troen og true Sjæ-lenens Uskyldighed? Hvilken ærlig og rettænkende Familie vil vel optage en samvittighedsløs Forfører i sit Hus eller betro sin Formue til en almindelig be- kjendt Bedrager? Lad os da handle ligesaa energisk

og bestemt, naar det gjælder om at beskytte vore Børns Tro og Uskyldighed og at sikre deres timelige og evige Lykke«.

Biskop *Bernard Hoting* af *Osnabrück* klager i sin Hyrdeskrivelse over den i vore Dage saa vidt udbredte *mangelfulde Kjendskab til vor hellige Religions Sandheder* og formaner og opmuntrer de Troende til at gjøre Fremskridt i denne Frelsens vigtigste Videnskab. En uendelig stor Betydning har Kjendskaben til Religionens Sandheder i og for sig; et ægte kristeligt Liv uden stedse nærede religiøse Kundskaber er ikke muligt; vi maa derfor benytte de Midler, som ere nødvendige, for efter Apostelen Peters Ord stedse at voxe i denne vor Frelser og Herres Jesu Kristi Erkjendelse.

Biskop *Karl Klein* af *Limburg* omtaler *de 40 Dages Fastetid*, hvis Overholdelse Kirken allerede i de apostoliske Tider og i alle senere Aarhundreder har paalagt sine Børn som en stræng Pligt. Biskoppen føler sig tilskyndet til, at minde ret indtrængende de Troende om Kirkens Bud, som forpligter under svær Synd fra det fyldte 21de Leveaar: »Du skal holde de befalede Fastedage«; idet han forklarer dets Betydning baade for den enkelte Kristen og for hele de Troendes Mængde i Bispedømmet og henviser blandt andet til den voxende bedrøvelige Hang til at hengive sig til Øjnenes Lyst, Kjødets Lyst og Livets Hoffærdighed. Men det er ikke nok, siger Hyrdeskrivelsen videre, at man blot overholder Faste- og Abstinentsbuddets Ordlyd, man maa ogsaa holde de foreskrevne Faste- og Abstinentsdage i Kirkens Aand. Hovedsagen er og bliver Opvækkelsen, Vedligeholdelsen og Forøgelsen af Bodfærdighedens Aand, Opvækkelsen af en dybt rodfæstet Livsalvor, Ædruelighedens, Aarvaagenhedens og Selvovervindelsens Aands Herredømme og en stadig inderligere Forening med vor lidende Frelser. Hovedsagen er og bliver, at vi gjøre vor

Faste frugtbar i Kjærligheden til Herren ved Kjærlighed til de nødlidende Brødre i en offervillig Barmhjertheds Aand, at vi efter Evne gjøre Faste- og Abstinentsdagene til en virksom Næstekjærligheds Dage, til Dage, i hvilke vi beflitte os paa Udøvelsen af alskens legemlig og aandelig Barmhjerthighed. Med en Formaning om at benytte Fastetiden paa denne Maade slutter Hyrdeskrivelsen.

Biskoppen af *Mainz'* Hyrdebrev handler om *Foreningerne* i den katholske Kirke og anbefaler Deltagelsen i de religiøse saa vel som sociale og politiske Foreninger, som have til Formaal at fremme Guds frygt og Fromhed, Næstekjærlighedens Gjerninger saa vel som den katholske Kirkes og det katholske Folks Rettigheder og Frihed.

Biskoppen af *Fuldas* Hyrdebrev fremstiller Kristendommen som *Selvfornægtelsens og Forsagelsens Religion* og viser, at den ved denne sin Lære grundfæster og bevarer det kristelige Folks sædelige Kraft og materielle Velfærd.

Kardinal-Ærkebiskop *Krcmentz* af *Køln* behandler Herrens Lignelser om Huset paa Klippen, om Sennopsfrøet, om Surdejgen, om Ukrudtet blandt Hveden og om Høstens Dag, hvori han taler om sin Kirkes uovervindelige Varighed, om dens Udbredelse over hele Jorden og om dens Kraft til at gennemtrænge alle jordiske Forhold, saavel som til at gaa stedse sejrrig ud af Kampen mod denne Verdens fjendtlige Magter og endelig at naa til en evig Triumf. Hyrdeskrivelsen henviser til den Trøst, som disse Lignelser yde de Kristne i enhver Trængsel og Nød. »Intet kan være gavnligere for os, der ere Medlemmer af den stridende Kirke, end stedse at mindes disse Forjættelser. Kirken kaldes Himmerige, Guds Rige, i hvilket alle Mennesker skulle drage ind, og som stammer fra Himlen og fører til Himlen. Den er Guds Hus, i hvilket vi blive ind-

lemmede i Guds Familie, i hvilket vi modtage hans Naade, i hvilket Kristus selv boer under Sakramentets Slør. Her have vi de Helliges Samfund. Jesu hellige Moder er ogsaa vor Moder, som aldrig forlader os. Guds Hellige ere vore Hjælpere og Venner, de hellige Engle vore Beskyttere. Fra dette Hus skulle vi ved Afskeden drage ind i Guds Bolig hisset i Himlen, hvor der skal herske evig Glæde.

Viebiskop *Knecht*. Forvalter af Ærkebispedømmet *Freiburg*, formaner de Troende ret indtrængende til hellig *Gudsfrygt*; thi alle Nutidens højtpriste Fremskridt kunne ikke gjøre de enkelte Mennesker og Samfundet lykkelige, naar Gudsfrygten ikke ledsager dem. Det sociale Spørgsmaal vilde heller ikke være blevet saa truende og farefuldt, saafremt der herskede større Gudsfrygt baade i Arbejdsgivernes og Arbejdstagernes Kredse. Men med Troen vil man ogsaa berøve den kristelige Arbejder Gudsfrygtens Dyd, og disse forkastelige, ugudelige Bestræbelser lykkes desværre kun altfor meget, fordi en Mængde Dannede og Arbejdsgivere sætte sig ud over Religionens Bud, og fremme den falske Anskuelse, at Tro og Gudsfrygt ere gode nok alene for den store udannede Mængde. Med Vantro og Ligegyldighed for Religionen voxer saaledes ogsaa Utilfredsheden Dag for Dag, og den sociale Orden begynder paa en betænkelig Maade at vakle. Og naar Mænd og Presseorganer, som udgive sig for at være Støtter for den sociale og statslige Orden, trods denne tiltagende Ugudelighed, med en ulyksalig Blindhed atter og atter søge at ophidse begge de kristelige Konfessioner mod hinanden og prisgive den katholske Kirke og dens trofaste Børn for Ringeagt og Forhaanelse og systematisk undergrave den konfessionelle Fred, saa maa enhver forstandig og tænkende Patriot forkaste disse Bestræbelser, thi man arbejder paa denne Maade i Omvæltningens Interesse og begaar et Forræderi mod

Fædrelandets Vel, en Forbrydelse mod Altret og Tro-
nen. Enhver, som mener det godt med Fædrelandet
og Samfundet, med Fyrsten og Folket, tør ikke ud-
folde Kulturkampens Fane, han maa tværtimod træde
i Skranken for Tro og Guds frygt, have Agtelse for
sine Medmenneskers religiøse Overbevisning og ære og
beskytte Kirkens Rettigheder. Den sociale og stats-
lige Orden har intet Hold og ingen Soliditet, naar den
ikke har kastet Anker i den evige Gud, d. v. s. naar den
ikke hviler paa Religionen og beskyttes af Herrens
Frygt. Og de truende sociale Storme ville vi kun
kunne undgaa, naar alle Stænder, høje og lave, rige
og fattige, lade sig lede af den Overbevisning, at
»Gudsfrygtens Dyd evindelig er alle Menneskers store
Anliggende«.

Ærkebiskoppen af *Münchens* Hyrdeskrivelse hand-
ler om *Kristendommens levendegjørende og opdragende
Virksomhed* paa alle det menneskelige Livs Omraader.
Biskoppen af *Augsburg* behandler *Konfirmationens
hellige Sakramente* og vender sig temmelig skarpt mod
den overhaandtagende *Misbrug af Faddergaver*. Mange
Forældre tænke ved Valget af Faddere ikke saa meget paa
den aandelige Nytte, som først og fremmest paa verdslige
Fordele for dem selv og deres Børn. Det fik i
mange Tilfælde næsten Udseende af, at ogsaa Fad-
derne snarere vilde aflægge Vidnesbyrd om deres For-
mue, end om deres Forstandighed og deres Kjærlig-
hed og Omsorg for deres Gudbørn. Under en saadan
Vædekamp anstrængte sig ogsaa mange over deres
Evner, hvorfor der ogsaa i vide Kredse begyndte at
herske en vis Uvillie mod at overtage Fadderskab.
Biskoppen erklærer sig dog imod Afskaffelsen af Fadder-
gaver; en Forbedring af Forholdene maa hidføres inde-
fra. Kejser Karl V havde ved Edikt af 7. Oktober
1531 forbudt Faddergaver, men allerede efter 14 Aars
Forløb blev dette Forbud atter ophævet. (I Ærkedio-

ceset Köln er det forøvrigt Skik og Brug, at samtlige Konfirmanter have den samme Fadder og den samme Gudmoder, saa at der her aldrig er Tale om Gaver fra Konfirmationsfaddernes Side. I Bayern synes Konfirmationsdagen paa Grund af Faddergaverne, i Henseende til verdslig Betydning, ogsaa at sættes højere end den første hellige Kommunionens Dag, medens der andre Steder kun gives Gaver paa Kommunionens Dag, nemlig af Daabsfaddere og Slægtninge). Biskoppen af *Regensburgs* Hyrdeskrivelse behandler *Kristi Efterfølgelse*, som bestaar i Lydighed mod Gud og Kjærlighed til Næsten. Ærkebiskoppen af *Bamberg*s Hyrdebrev behandler *Religionens* Oprindelse og Nødvendighed, dens Væsen og gavnlige Indflydelse paa Menneskene; Biskoppen af *Eichstätt*s Hyrdebrev behandler *den katholske Kirkes Enhed* i Troen og Styrelsen.

Biskoppen af *Straszbürg*s Hyrdeskrivelse endelig handler om *Præstedømmet*. Hvis Værdighed er begrundet i *det tredobbelte Embede*, Præsten har som den, der *ofrer, dommer og belærer*. Heraf følger det katholske Folks Pligt, at bevidne Gud den inderligste Taknemlighed for Indstiftelsen af det nytestamentlige Præstedømme, en Taknemlighed, som maa vise sig i Bøn og i praktisk Gjærning. »Vort Diöces«, siger Biskoppen, »havde endnu tor faa Aar siden Overflod paa Præster, takket være den dybt kristelige Karakter, som Familierne navnlig paa Landet have bevaret som et dyrebart Arvegods efter deres fromme Forfædre. Paa Kaldede er der, Gud være lovet, heller ikke nu Mangel«; dog ere Indtrædelser i Præstestanden ikke mere saa talrige som forhen; Studierne ere blevne dyrere og Landbefolkningen er bleven fattigere. Mange Ynglinge ere derfor nødsagede til at gaa til Missions-Anstalterne eller endog at give Afkald paa deres Kald. Biskoppen anmoder derfor indstændigt de bedrestillede Katholiker om Understøttelse til Gavn for Diöcesets

Institutioner, som beskæftige sig med Gejstlighedens Uddannelse, for Fædrelandskjærlighedens Skyld, fordi Landet under de nuværende Forhold er udsat for overordentlige Farer paa Grund af Præstemangelen. Han henviser til Gejstlighedens velsignelsesrige Virksomhed i Elsass og udtaler sin dybtfølte Tak navnlig til hine vakre Præster, som for Tiden arbejde med saa stor Iver og Dygtighed paa at ophjælpe Bonde- og Arbejderstanden. En Mængde nyttige sociale Foreninger i Elsass skyldte nemlig den katholske Præstestand deres Tilblivelse og Fremgang.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Efter at de gamle Korsvejsstationer, ret smukke Olietryksbilleder, som havde hængt i St. Ansgars Kirke siden Dec. 1863, vare begyndte at falme og de forgyldte Rammer at fortæres af Tidens Tand, tænkte den højærværdigste Biskop for Alvor paa at faa Billederne ombyttede med solidere og for Gudshuset endnu værdigere Korsvejsstationer. Ved Enkeltes private Godgjørenhed og lidt ved Hjælp af en Bøsse i Kirken er det saa i Løbet af nogle Aar lykkedes at faa hele Korsvejen ombyttet med store og smukke, polykromerede Korsvejsstationer af Stenmasse i stilfulde Rammer af Egetræ og kunstnerisk udførte i Mayers berømte, kirkelige Kunstanstalt i München. Den første Station (den fjerde i Rækken) blev ophængt i Begyndelsen af Fasten 1891, og i Løbet af de følgende Aar er der stadig bleven anskaffet nogle Stationer, indtil Efteraaret 1896, da de fire sidste Korsvejsstationer bleve ophængte. De prægtige Gruppebilleder, som repræsenterer en Værdi af 2800 Kroner, ere allerede nu en fremragende Pryd for vor gamle Sognekirke, skjønt de

uden Tvivl først ville komme fuldstændig til deres Ret, naar hele Kirkens Restaurering, hvortil den trænger saa haardt, er bleven gennemført.

Den højtidelige Indvielse af samtlige nye Korsvejsstationer fandt Sted Fredag den 5. Marts, i Forening med den første offentlige Korsvejsandagt i dette Aars Fastetid. Indvielsen blev foretaget af den højærværdigste Biskop selv efter Ritualets Forskrifter, idet han assisteredes af Kirkens Gejstlige og af Hr. Snedkermeister Kollewe, som hjalp med ved Paasættelsen af Stationskorsene. I sin Prædiken udtalte den højærværdigste Biskop en Tak til Alle, som ved store eller smaa Bidrag havde ydet en Hjælp til Anskaffelsen af Korsvejen, og henviste tillige til, at det næste store Maal, man maatte have for Øje, var hele *Kirkens Restaurering*, hvorfor han rettede en indtrængende Opfordring til Menigheden om at yde større og mindre Gaver i dette Øjemed. At Catholicismens gamle Moderkirke her i Landet længe har trængt til en saadan gennemgribende Restaurering, ere alle Hovedstadens Katholiker enige om; i Virkeligheden har den heller aldrig været underkastet en saadan Restaurering siden 1842, da den blev opført. Dens indre Dekoration, som Kirkens Bygmester, Professor Hetsch, oprindeligt havde tiltænkt Kirken, er heller aldrig bleven udført, naar undtages Dekorationen af Kirkens Apsis, saa at det ogsaa i denne Henseende er paa Tide, at der for Alvor bliver gjort noget. Medens nye Gudshuse — det ene skjønnere end det andet — ere blevne rejste her i Hovedstaden og i Provinserne, er den gamle ærværdige St. Ansgars Kirke, som i et halvt Aarhundrede har været Hjærtet for hele det katholske Liv i vort Fædreland og som i sin Egenskab af Biskoppens Residenskirke ogsaa for Fremtiden vil vedblive at være Catholicismens Midtpunkt her i Landet, hvorfra nye Impulser stedse udgaa og tilføjes Menighederne,

i Tidernes Løb bleven en Del forfalden i det Indre, saa at det snart bliver en Skam for Hovedstadens Katholiker, om de ikke træde hjælpende til, for ogsaa i Gjærning at vise deres Iver for Gudshusets Ære og Skjønhed. Der er nu da heller ingen Tvivl om, at Menighedens Medlemmer — blandt hvilke mange fra deres Barndom af staa i en kjær Taknemlighedsgjæld til deres gamle Sognekirke — med Glæde ville følge deres Biskops Indbydelse til at have Kirkens Restaurering og Dekoration for Øje og med aldrig svigtende Offervillighed ville arbejde henimod dette Maals Opnaaelse, saa at Kirken — til Guds Ære og Sjælenes Opbyggelse — atter kan vise sig i en forynget Skikkelse og dens ædle Arkitektur kan fremtræde i hele den Skjønhed, som Kirkens dygtige Bygmester i Virkeligheden har nedlagt i den. For at give Alle Lejlighed til at medvirke til Sagens Fremgang kunne Bidrag i nævnte Øjemed stadig nedlægges i den Kirkebøsse, som hidtil har været bestemt til Bedste for Korsvejsstationerne.

England. Den pavelige Erklæring angaaende *de anglikanske Vielsers* Ugyldighed har naturligvis bragt Røre i den anglikanske Kirke, og den 8. d. M. have »Englands Ærkebiskopper« udsendt deres »Svar paa Pave Leo XIII's apostoliske Hyrdebrev,« som vedrører denne Sag. Skrivelsen, der er undertegnet af Ærkebiskopperne af Canterbury og York, er forfattet i det engelske og *latinske* Sprog, og skal være bleven udarbejdet af den for nylig afdøde Ærkebiskop Benson. Ærkiskopperne bestride Pavens Autoritet til at afgjøre kirkelige Spørgsmaal og Fortolkningen af Skriftstederne i det nye Testamente. Skrivelsen, som er udkommen i mange forskellige Sprog hos Longman, Green & Co. i London, er en lang theologisk Afhandling, fuld af en Mængde Sophistik. Det fortjener imidlertid at bemærkes, at Skrivelsen er affattet med stort *Maadehold* og

med *dyb Ærbødighed* for den h. Fader, der omtales som »Pater noster Leo Papa XIII.« (vor Fader Pave Leo XIII.).

Til Stutning hedder det med Hensyn til det pavelige Hyrdebrev: »Efter at Paven i Fredens og Enighedens Navn har forelagt os alt dette, ønske vi, at Enhver skal vide, at vi ere opfyldte af en lignende Iver og Hengivelse for Freden i den kristelige Kirke og for dens Enhed. Vi anerkjende, at det, som vor Broder Pave Leo XIII. fra Tid til anden har skrevet i sine Hyrdebreve, *ofte var meget sandt og altid opfyldt af den bedste Villie*. Meningsforskjellighederne og Forviklingerne mellem ham og os have ene og alene deres Grund i en forskjelligartet Udlæggelse af de samme Evangelier, som vi alle tro paa og anse for at være de eneste sande. Vi erklære ogsaa med Glæde, at *Pavens Person er baade Kjærlighed og Ærbødighed værd*. Forener Eder derfor med os, højærværdige Brødre, derom bede vi Eder, i taalmodig Overvejelse af det, som Kristus havde til Hensigt, da han indsatte Præsteembedet for sit Evangelium. Naar dette er sket, vil der fremgaa heraf endnu andre Goder, alt eftersom det er Guds Villie og han vælger Tiden. Gud give, at en bedre Erkjendelse af Sandheden ogsaa maatte blive Følgen af denne Forklaring, og at den maatte føre til større Fordragelighed og til en almindelig Længsel efter Freden indenfor Kristi, Verdensforløserens Kirke.«

Det er være at lægge Mærke til, at dette »Svar« fra Ærkebiskopperne er *den første direkte Meningsudvexling*, som den anglikanske Kirkes Overhoveder have indladt sig paa med den pavelige Stol i Løbet af de sidste 250 Aar. Trods alt Maadehold og al Forbindtlighed bringer »Svaret« imidlertid »Gjenforeningen« med Rom ikke et Skridt nærmere mod Virkeliggjørelsen. I Henseende til dette Spørgsmaal føre

ikke alle, men *kun en eneste* Vej til Rom, og denne Vej har nu atter et Medlem af en anglikansk Orden, Fader *Maturin* i Oxford, valgt, idet han officielt er vendt tilbage til den katolske Kirke. Han er en af Englands bedste kirkelige Talere, og hans Overgang til Katholicismen har derfor vakt stor Opsigt.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 21. Marts. 3. Søndag i Fasten. — 22. **M.** Benedikt, Abbed. — 23. **Ti.** Katharina af Vadstena, Jomfru. — 24. **O.** Ihukommelse af Frelserens h. Ligklæde. (Midfaste). — 25. **To.** Marias Bebudelse (fejres d. 14. Maj.) — 26. **F.** Ihukommelse af Frelserens fem h. Vunder. — 27. **L.** Johannes af Damaskus, Bekjender og Kirkelærer.

Søndag den 28. Marts. 4. Søndag i Fasten. Lætare.

Gudstjeneste i Fastetiden.

St. Ansgars Kirke: Hver Søndag Kl. 7 stille Messe, Kl. 8 Prælatmesse, Kl. 10 Højmesse med Prædiken, Kl. 6 Fasteandagt med Prædiken — Hver Fredag Aften Kl. 8 Korsvejsandagt og Prædiken. — Paa Hverdagene stille Messe Kl. 7 og 8 $\frac{1}{4}$.

Rosenkranskirken: Hver Søndag Kl. 7 stille Messe, Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Højmesse og Prædiken, Kl. 5 Fasteandagt og Prædiken. — Hver Fredag Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Korsvejsandagt. — Paa Hverdagene stille Messe Kl. 6 $\frac{1}{2}$ og 8.

Jesu Hjertes Kirke: Hver Søndag Kl. 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe, Kl. 10 Højmesse med Prædiken, Kl. 6 Fasteandagt med Prædiken. — Hver Torsdag Aften Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Korsvejsandagt. — Paa Hverdagene Kl. 7, 7 $\frac{1}{2}$ og 8 $\frac{1}{2}$ stille Messe.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion Søndag den 21. Marts Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjerte Kirke, Stenosgade.

Rosenkransbroderskabet lader Tirsdag den 23. Marts Kl. 6 paa Toldbodvejen læse en h. Sjælemesse for sit afdøde Medlem, Enkefru Marie Jørgensen.

Elisabethforeningen lader læse en h. Sjælemesse for sit afdøde Medlem, Enkefru M. Jørgensen, Onsdag den 24. Marts Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i St. Ansgars Kirke, og Fredag den 26. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ for afdøde Enkefru Melschen.

Unio. Søndag den 21. Marts Kl. 9 Foredrag af Hr. Stud. med. S. A. Rasmussen om „Usynlige Fjender.“

St. Josefs Gilde. Alm Møde for alle Brødre Mandag d. 22. Marts Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften i Bredgade 67. 2. S. o. G.

Til Afsætning af Afrikanske Vine i Danmark søges en dygtig og vel anset, katolsk Kjøbmand, som forstaar det tyske Sprog. Billet, mrk. „Vin“, modtager Redaktionen.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 13.

Søndagen den 28. Marts.

1897.

Indhold: Betragtning. Jesu Korsvej. Saxo Grammaticus. Petrus i Rom. Efterretninger fra Ind- og Udland: Odense. Rom. Ruslaud. Tyskland. England. „Fra Vejbyrnet“. Til Ugebladets Læsere. — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til IV. Søndag i Fasten.

—o—

Jesus bespiser 5000 Mand.

1. Verdens Frelser tænker paa, hvad de have behov, som følge ham; han er opfyldt af Medlidenhed med dem, han vil stille deres Trang, han gjør et Mirakel for at hindre, at de skulle lide. Han giver dem Alle et Bevis paa Sandheden af sit Ord: »Søger først Guds Rige og hans Retfærdighed, saa skulle ogsaa disse Ting tillægges Eder.«

2. Hver Dag øver Gud paany dette Vidunder, han føder alle Mennesker, han lader Jorden bære Frugter, han lader dem trives og modnes til os. Han sørger for at skaffe os alt »indtil det overflødige«. Kun Faa tænke alvorligt over den Omsorg, Gud saaledes drager for dem, kun faa takke ham derfor. Flere benytte sig af hans Gaver til at bedrøve ham. Maatte

vi, hvad enten vi spise eller drikke, da gjøre ogsaa det med Tak til Gud, saa det tjener til hans Forherligelse.

3. Skarerne fulgte Herren i Ørkenen uden at tænke paa at bekymre sig, fordi de intet havde med, ganske optagne af at lytte til hans Ord. Følge vi ham med samme Tillid? Vi burde gøre det; thi vi have Erfaringen fra de svundne Aar, hvor Kristus saa naadig har sørget for os; dette kunde hine Folkeskarer ikke have. »Da jeg udsendte Eder ikke forsynede med noget, savnede I da noget?» spurgte Kristus sine Disciple. Hver af os kunde maaske tænke, at Gud har sendt ham ud i Livet uden at forsyne ham saaledes, som han kunde ønske det; men alle maa vi dog svare som Disciplene, at vi intet have savnet af det, der var nødvendigt til Livets Ophold.

Jesu Korsvej.

IV.

Jesus møder sin hellige Moder.

Hil dig, rene Jomfru, Moder rig paa Smerte!
 Ordet, som du gjemte trofast i dit Hjærte,
 Ordet om det Sværd, som dybt dig stødes skulde
 gjennem Sjælen, fatter du først nu tilfulde.

Sønnen, du har baaret, al din Trøst og Glæde,
 han, der skulde arve Davids Kongesæde,
 han, hvis Hjærtes Rigdom selv ej du kan maale,
 han maa paa sin Dødsgang alle Kvaler taale.

Moder! gav end Gud dig Hæder uden Lige,
 endnu er du stadig dog den smerterige;
 thi den Børneskare, Gud dig gav i Eje,
 vandrer tit og ofte Dødens skumle Veje.

Moder! kjære Moder! naar jeg gaar i Blinde,
 kom mig da i Møde, skyd mig det i Minde,
 Korsets Vej er vorden Livets Vej heneden,
 fører gennem Døden til Guds lyse Eden.

1012.

Saxo Grammaticus.

(Efter „Vort Forsvar“.)

—o—

Meget Vand er løbet i Stranden, siden Munken *Saxo Grammaticus* for syv Hundrede Aar siden skrev sin *Danmarks Krønike*. Men endnu udøver hans Bog sin gamle Tiltrækningskraft, endnu taler fra disse Blade en Aand, der lønligt befrugter ethvert dansk Sind. Hvori ligger Grunden til dette? Det er ikke Saxos personlige Forhold i og for sig. Thi hvormeget vi end kunne ønske at vide om ham, saa er det, vi virkelig vide, kun grumme lidt. Det indskrænker sig til, at han efter al Sandsynlighed er født paa Sjælland omkring Aar 1140 af adelig Slægt. Han skrev nemlig saaledes i sin Fortale til Valdemar Sejrs: »Det er med gammel arvet Adkomst, at jeg er gaaet i din Tjeneste som Hærmand om end paa Aandens Omraade, thi i din berømmelige Faders Hær have vitterligt nok min Fader og Bedstefader trofast øvet Kampens møjsommelige Idræt«. Selv gik Saxo den gejstlige Vej, blev Biskop Absalons Klerk eller Sekretær og fulgte som saadan paa nært Hold baade i Leding og Fredsfærd Hovedbegivenhederne i Datidens Danmarkshistorie. Efter Biskop Absalons gjentagne Opfordringer begyndte endelig Saxo at samle og nedskrive, hvad han havde hørt og set og saaledes blev hans *Krønike* til, for hvilken han beskeden giver Absalon Hovedæren. Det er muligt, at Saxo er endt som Provst i

Roskilde og død her nogen Tid efter sin navnkundige Foresatte, der døde 1201.

Hertil indskrænker sig, hvad vi kunne skimte af Saxo selv. Det er blegt og ubestemt og former sig knapt til et Billed. Langt tydeligere Indtryk faa vi af hans Skrift. Det omspænder Tiden lige fra Oldtidens Dage indtil, hvad Forfatteren som moden Mand har oplevet: Knud den Sjettes Erobring af Pommern. Det er altsaa et dristigt Førsøg paa at berette alt, hvad der vidstes om, alt, hvad der var udført af de Danske fra Tidernes Morgen indtil den Dag, man nys havde oplevet, da Danmarks Vælde grundfæstedes ved Oderen. At en saadan Sum af Oplysninger er af overordentlig historisk Værd for en Efterslægt syv Hundrede Aar frem i Tiden, behøver ingen Forklaring.

Man har i den nyeste Tid søgt at trænge ind imellem Saxo og hans Værk, søgt at blive vaer, hvorledes dette er blevet til, hvad der har været den oprindelige Kjerne, hvorom det øvrige har dannet sig. Ret sandsynlig lyder her den Gisning om Værkets Tilblivelseshistorie, som er opstillet af den lærde Historiker *Caspar Paludan-Müller*. Denne antager, at det først udførte Parti af Værket er den fjortende Bog, der fortrinsvis handler om Absalons Liv og Færd lige til hans Valg til Ærkebiskop. Denne Bogs Omfang er, skjønt Værket er delt ialt i 16 Bøger, dog en Fjerdedel af det hele. Dette Misforhold i Forbindelse med at saameget her tages med, der ikke vedkommer Danmarks Historie, men kun Absalon, lader ane, at denne har været Forfatterens oprindelige Helt, den, hvis Oplevelser han har ønsket at meddele. Men fra den Stund, Absalon blev opmærksom paa, hvad hans flittige Klerk her havde for, maatte det falde naturligt, at han ønskede Fremstillingen ført tilbage ogsaa til Fædrenes og til Bedstefædrenes Tid, hvorved de senere Begivenheder først fik deres rette Forklaring. Og lige saa naturligt maatte

det atter falde at holde Trit med den løbende Tid og altsaa føre Historien videre ned til de nyeste Begivenheder. Saaledes blev Værkets sidste Halvdel først til. Men var denne Billedets Forgrund udført, maatte det ligge nær at ønske ogsaa en Baggrund tilføjet og altsaa Værket indledet med en Fortidens Historie. Kilde til denne besad man jo i de gamle Sagn og Sange, der endnu levede paa Alles Læber og hørte med til de hjemlige Barndomsindtryk saavel for Ærkebispem som hans Klerk. Forøget med, hvad der endnu var bevaret i Mands Minde af særlig historiske Beretninger, maatte de kunne forenes til en værdifuld Helhed og herved et Savn hos fædrelandssindede Mænd blive afhjulpet. Thi som Saxo skriver i Fortalen til sit Værk: »De øvrige Nationer pleje at være stolte af deres Fortids Hæder og finde Lyst i Fædrenes Ihukommelse. Derfor kunde heller ikke Danmarks Ærkebiskop taale, at hans Fædreland, som han altid har brændt af Iver efter at kaste Glands over, skulde savne den Slags Æreminde, og derfor paalagde han, da alle andre unddrog sig denne vanskelige Opgave, mig Saxo at tage fat derpaa; hyppigt bød han og opmuntrede mig, ja nødte mig til at udføre det Værk, som jeg selv forekom mig ej at være voxen«.

Hvorledes det nu end monne forholde sig med denne Tolkning af Skriftets Tilblivelseshistorie, saa staa vi ved disse sidste Ord, Værkets første, ved det egentlige Hovedpunkt, det dybest tændende ved Saxos Fremstilling. Lidet eller intet vide vi om Saxos Person; hans hele Fremstilling, især af tidligere Forhold, vil næppe kunne bestaa for en historisk Kritiks sønderlemmende Prøve. Men hvad der lever og har blivende Værd den Dag i Dag som fordom og om Hundrede Aar, det er ikke den tørre Kundskab om ham selv, heller ikke hans Værk blot som paalidelig Kundskabsmasse, men

det levende Billede af sig selv, som han ufrivillig og uvilkaarlig tegner netop i sit Værk.

Kjærnen i dette Billede, hvorum alle de øvrige Egenskaber slutte sig, er varm Følelse for Fædrelandet. Det er Danmarks Lykke, dets Storhed i Nutid og Fortid, som han søger at fremmane og bidrage sit til at øge. Og idet han fortæller og dømmer om Begivenheder, voxer han uformærket selv i Forhold hertil. Af samme Rod som det Folk, han beskriver, bliver han selv Et med dets Aand og Udvikling. Han er selv Viking og fyldt af gamle Heltesagn og Sange, rede som hele Flokken til under Ravnebanneret at øve Storværk og Strandhug. Han har taget Korset med Kong Knud og har Øje for alle Kristendommens Velsignelser for Landet. Han er endelig med Svend Estridsen og hans Æt øvet i at se med politisk Blik paa Land og Rige, Forhold og Begivenheder. Og alt dette samler sig i den ene store Skikkelse, Ærkebisp Absalon, den døbte Viking, den brynjelædte Kirkens Mand og Politiker. Ved hans Side har Saxo lært at se paa store Forhold og se stort paa dem. For Absalon som for Saxo glider under det ene Løsen: Danmarks Storhed og Lykke, Vikingefærd, Kristendom og Kongstanke i et, alle tre flamme ud i de kristne Vikingetog imod Venderne. Det er denne indre Lue, der lyser og gennemvarmer Saxos Værk, Gnist af en Folkeaand, bevaret og gjemt i Beretning om hundreedaarige Bedrifter.

Hvormeget vilde man ikke have givet til, at Saxo havde skrevet sit Værk paa Dansk. Alle disse Viser, Mundheld og Sagn, som han nu har knækket over, smeltet og omstøbt paa Latin, vilde da have holdt sig i deres oprindelige Form og Friskhed. Hans Skrift vilde have været et enestaaende Monument, ikke blot indenfor Dansk, men i hele den nyere europæiske Literatur. Og dog er det heldigt, at han skrev paa Latin, thi uden dette vilde maaske aldrig hans Skrift

være naaet til Nutiden, men være gaaet tabt. Det var Saxos elegante Latin, der forskaffede Forfatteren Tilnavnet Grammaticus og reddede hans Bog. Disse snirklede, drejede Sætningsbygninger var det især, der fristede Munke i Norden som i Udlandet til det møjsommelige livslange Arbejde at skrive hele Bogen af, nøjagtig, troligt, med bred Pen og farvede Begyndelsesbogstaver. Da den endelig var naaet ned til Bogtrykkerkunstens Tid, kneb det dog med at skaffe et Haandskrift til at trykke efter. [Paa Opfordring af den videnskabselskende Biskop af Roskilde *Lage Urne* lod Ærkebisp *Birger Gunnarson* af Lund det eneste Haandskrift, som fandtes af Saxos Danmarkshistorie, trykke i Paris (1514) ved sin Kannik, den af Literaturen fortjente *Christiern Pedersen*. Trykningsudgifterne bestrede begge Biskopperne i Forening og frelste saaledes det navnkundige Værk fra Undergang. En dansk Oversættelse besørgede *Anders Sørensen Vedel* i 1575. To Hundrede Aar senere besørgede *Schousbølle* en ny Oversættelse (1752). I vort Aarhundrede har *Grundtvig* paany oversat og udgivet Bogen under Titlen: Saxo Runemester. En ny fortrinlig Oversættelse er for nylig bleven paabegyndt af Dr. *Fr. Winkel Horn* og udkommer i Hefter paa A. Christiansens Kunstforlag. 22 Hefter ere allerede udkomne. Gjengivelsen er i moderne Sprog, fint, klangfuldt og træffende, Formen er klar og ren, Saxos Tanke værdig; tillige knytte sig med fin Forstaaelse talrige Illustrationer af *Louis Moe* til Texten].

Petrus i Rom.

Et Bevis af Bibelen.

—o—

Som bekendt kan Petri Ophold i Rom bevises af selve Bibelen, idet 1ste Peters Brev angiver *Babylon* som Brevskriverens Opholdssted (1. Petr. 5, 13). Men *Babylon* var blandt de Kristne den gængse Betegnelse for *Rom* (se Joh. Aab. (Kapp. 14; 17; 18).

Imidlertid vil Protestanterne ikke indrømme dette. De foretrækker at tro paa, at Petrus skulde have øvet Missionsvirksomhed i det asiatiske *Babylon*, til Trods for at der i Historien ikke findes ringeste Spor af nogen saadan Mission, hvorimod alle de ældste Forfattere, fra *Clemens* og *Irenæus* af, vidner om Petri Ophold i Rom. Det er imidlertid saa heldigt, at man af selve det Ny Testamente kan udlede et Bevis paa Apostelfyrstens Ophold i Rom. Jeg har ikke set det fremsat nogetsteds, og jeg tillader mig derfor at lægge det frem for »Nordisk Ugeblad«s Læsere. Maaske det ogsaa vil være nyt for en Del af dem.

I 1ste Peters Brev 5, 13 hilses der »fra Kirken i *Babylon* og fra *Markus*«. Dette Brev er, efter *protestantiske* Opgivelser, skrevet Aar 64.

Samme Aar er, ligeledes efter *protestantisk* Opgivelse, Pauli 2det Brev til *Timotheus* skrevet. I dette Brev, 4de Kapitel, 11te og 21. Vers, opfordres *Timotheus* til at komme til Rom »før Vinteren« og at *tage Markus med sig*.

Vi vide altsaa nu to Ting om *Markus*:

1) at han Aar 64 var i en By, som Petrus kalder for *Babylon*;

2) at han samme Aar af Paulus blev opfordret til at rejse til *Rom* sammen med *Timotheus* og komme inden Vinteren.

At *Markus*, trods Apostelens Opfordring, skulde

være rejst til det fjærne Babylon (som tilmed laa hen i Ruiner) er usandsynligt.

Det er derimod meget begribeligt, at Markus, som før havde været hos Paulus i Rom (Koloss. 4, 10), atter bløv kaldt til ham for — som det hedder i Skriften — at være »nyttig i Tjenesten«.

Der er herved tilvejebragt en til Sikkerhed grænsende Sandsynlighed for Identiteten af *Rom* og *Babylon*.

Og det er saaledes bevist, at Petrus Aar 64 opholdt sig i Romerrigets Hovedstad.

Skf. Benedikt, 1897.

Johannes Jørgensen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Odense. (*A. W.*) 2. Søndag i Fasten holdt Hr. *M. C. Jensen*, forhenværende Præst i Folkekirken, efter Pastor Whittes Indbydelse sit første Foredrag om »*Kamp og Sejr*«. Idet han gik ud fra Beretningen i Apostlenes Gjæringer om St. Stefans Vidnesbyrd og blodige Bekjendelse, som tigtignok bragte ham Døden, men omgav hans Pande for alle Tider med Martyriets Glorie, udviklede han i et formfuldendt Foredrag, hvorledes den katholske Kirke her i Landet havde vidnet om Frelseren: Ved Reformationen havde man vel lukket dens Mund med Løgnens Stenkast, men da den paa en saa uretfærdig Maade ved Vold var bleven bragt til Tavshed, var det hans sikre Overbevisning, at den efterhaanden vilde komme til at staa i et herligt Lys for alle sande Kristne herhjemme og til sidst seje trods alle Bagvaskelsens Stenkast.

Dagen efter havde Hr. Iensen den store Glæde gjennem vor højærværdigste Biskop at modtage den

hellige Faders apostoliske Velsignelse til sin Virksomhed for Sandhedens Udbredelse. Han erklærede, at denne Velsignelse styrkede og trøstede ham usigeligt.

Skjønt der om Søndagen holdtes en Mængde Forlystelser og Møder, navnlig politiske og religiøse, var Mødet dog overordentligt stærkt besøgt af et meget interesseret Publikum, og hans lille indholdsrige Bog »Hvem har Ret?« blev formelig bortrevet, da den solgtes ved Indgangen, idet vor nidkjære Overhyrde, den apostoliske Vikar, havde stillet en Del af disse Bøger med sædvanlig Liberalitet til Disposition, for at saaledes Rejsseudgifterne kunde blive dækkede.

Om muligt endnu stærkere besøgte og af en bestandigt opmærksommere Tilhørerkreds vare hans to følgende Foredrag. Det andet holdtes Tirsdag Aften om det aktuelle Emne: »*Hertug Knud Lavards Kapels Ruiner ved Haraldsted*«, hvori han begyndte med en Skildring af denne Helgens Liv og Martyrium og derpaa, idet han gik ud fra Kapellets Nedbrydelse og senere Gjenfinden i vore Dage, skildrede den katholske Kirkes Herlighed i Middelalderen, dens voldelige Nedbrydelse paa Reformationstiden og hvorledes man i dette Aarhundrede havde begyndt at opgrave af Forglemmelsen den rette Kirkegrund, idet navnlig Grundtvig igjen havde bragt Artiklen om Kirken til Ære og Værdighed.

Endelig talte han Tordag Aften om »Mariadyrkelsen«, idet han paa den mest gribende Maade skildrede Marias Værdighed og gjendrev de gængse Misforstaaelser. Ikke blot de tilstedeværende Katholiker, men ogsaa den overordentlig store Mængde Protestanter vare øjensynlig dybt grebne og have sikkert faaet en anden og bedre Forestilling om den saa misforstaaede Helgen- og Mariadyrkelse. Det var særlig glædeligt at se, at ogsaa en meget talrig Mængde af protestantiske Mænd havde givet Møde ved alle tre Foredrag. Man maatte

kun ønske, at disse Foredrags Betydning maatte gaa op for velstaaende Katholiker i Landet, saa at Hr. Jensen ogsaa kunde finde den materielle Støtte, som dog ikke kan undværes, om denne velgjørende Virksomhed skal kunne fortsættes i en større Maalestok end det hidtil har været Tilfælde. Det var i Odense, at Hr. Jensen holdt sit første Foredrag, og i denne By modtog han ogsaa Efterretningen om den hl. Faders Velsignelse. Maatte Gud belønne ham rigeligt for hans sønlige Hengivenhed mod Kirken, som han har bragt saa store Ofre.

Rom. I Anledning af Aarsdagen for sin Tronbestigelse har den h. Fader for nylig holdt følgende Tale til *det romerske Patriciat*, Roms ældgamle adelige Familier: »Vor Faderkjærlighed gjør ikke og tør ikke gjøre Forskjel paa Personer; dog kan det ikke tages ilde op, at den med særlig Velbehag omfatter Eder netop paa Grund af den Samfundsstilling, som er bleven Eder til Del. Under sin jordiske Pilgrimsrejse valgte vor guddommelige Frelser rigtignok fattige Kaar og aldrig har han villet omgive sig med Rigdom, men en kongelig Slægt valgte han dog, for at fødes indenfor den. Vi minde Eder herom, elskede Børn, ikke for at smigre taabeligt Hovmod, men for at tilskynde Eder til Gjæringer, der ere Eders Stand værdige. Ethvert Menneske og enhver Samfundsklasse har sin Opgave og sit Værd, og idet alle virke sammen paa en ordnet Maade, opstaar Harmonien i det menneskelige Samfund. Ikke desto mindre kan det ikke nægtes, at Fødsels-Adel er en særegen Kraft baade i private og offentlige Anliggender, ligesom Rigdom og Genie. Afviger denne Kraft fra sin naturlige Bestemmelse, vil den ophøre med at være det, som den steds har været, en af de bestemmende Faktorer blandt de menneskelige Tildragelser. Derfor tør man ogsaa af Fortiden drage den Slutning, at — hvorledes Tidsfor-

holdene end maatte blive — et højtanset Navn aldrig vil blive ganske værdiløst for ham, som forstaar at bære det paa en værdig Maade. I have vundet i Anseelse og Hæder derved, at Eder Navne i mange Henseender ere knyttede til Pavedømmets Historie. For den højeste Ære kan det romerske Patriciat takke hine Mænd, som fra dets Midte ere blevne ophøjede paa Petri Stol. Men vigtigere og ærefuldere end Fødselsforrettigheder er Opfyldelsen af de Pligter, som disse Forretigheder paalægge. De, Hr. Fyrste, har til Vor Trøst henvist til det kristelige Sindelags Gjenopvaagnen, og i Virkeligheden faa Vi ogsaa fra forskellige Egne af Italien Tegn og Beviser paa en god Begyndelse. Vi vide saare godt, hvormange iblandt Eder allerede i en Aarrække ved Ord og Exempel have bestræbt sig for at fremme denne gavnlige Bevægelse her i Rom. Med inderlig Glæde anerkjende Vi, hvormeget de gavnlige Foreninger, Skolerne, Asylerne og Vajsenhusene saavel som Sandhedens og den gode Rets Forsvar skylder Eder. Kaster Blikket paa Begivenhederne, som modnes, og glemmer aldrig, at midt under de folkelige Lidenskabers og Begjærligheders voxende Gjæring er de højere Stænders bestemte og vedvarende Kraft et af de nødvendigste Forsvarsmidler.

Rusland. I Følge »Wiener Polit.« har den russiske Ministerpræsident, Hr. *v. Iswolski*, afsluttet Forhandlingerne om *Besættelsen af de fire katholske Bispesæder*, som i længere Tid have været ledige i Rusland. Prækoniseringen af disse nye Biskopper vil rimeligvis ske i det næste pavelige Konsistorium. Hr. *v. Iswolski* skal under Forhandlingerne have taget Anledning til at forsikre Kardinal-Statssekretær Rampolla om, at den nye russiske Udenrigsminister, Grev *Murawiew*, ønsker at fortsætte sin Forgængers, Fyrst Lobanows Politik overfor Vatikanet og at vedligeholde det muligst venlige Forhold til Pave Leo XIII.

Tyskland. Rigsdagens Budgetkommission har fjærnet Bevillingen af 40,000 Mark til den »*gammelkatholske Biskop*« fra Rubriken om Bevillinger til den katholske Kirke og henvist den til en særegen Rubrik »For gammelkatholske Gejstlige og Kirker«. Under denne Rubrik blev Summen ogsaa bevilget uden Modsigelse af Centrum. Kommissionen har ved denne Foranstaltning anerkjendt, at »Gammelkatholikerne« danne en Sekt, og Loven angaaende Gammelkatholikerne har derved mistet sit Grundlag. Forøvrigt fører »Gammelkatholicismen« en hensygnende Tilværelse, og længe vil det næppe vare, inden den helt er forsvunden.

England. I Juni fejrer det katholske England *den 13. Hundreedaarsfest* til Minde om *den h. Augustinus'* og hans Ledsageres Landgang paa den engelske Kyst. Paa en stor Eng ved Ramsgate i Grevskabet Kent — mellem Dower og Themsens Munding — hvor Englands Apostel steg i Land, skal der afholdes en stor Festlighed. Pontifikalmessen vil Biskoppen af Newport, I. C. Hedley, holde; han vil blive assisteret af Kardinal-Ærkebiskop Vaughan af Westminster med de øvrige engelske Biskopper. Ogsaa vile 40 Benediktinermunke give Møde tillige med flere udenlandske Biskopper, blandt hvilke Biskoppen af Autun i Frankrig, Kardinal Perraud, i hvis Residensstad den h. Augustinus overnattede, da han for 300 Aar siden rejste til England.

❧ Fra Vejbrynet. ❧

— **To Aar i Tugthuset for Skrifteseglets Bevarelse.** I Efteraaret 1894 blev den katholske Præst *Lurtz* dømt af Retten i Baltimore til 10 Aars Tugthus, fordi han skulde have misbrugt sin Virksomhed som Sjælesørger til at stjæle en stor Sum Penge fra en Bankier, der laa paa sit Dødsleje. Med et vældigt Skraal og syn-

ligt Velbehag blev Historien den Gang udtværet i mange liberale, socialdemokratiske og farveløse Blade. Under Forhørene havde Hr. Lurtz kun erklæret, at han ikke var nogen Tyv, men forøvrigt nægtede han at give nogensomhelst Oplysning om, hvorledes Pengene, der strax savnedes mellem den afdøde Bankiers Værdipapirer, vare komne i hans Besiddelse. — Nu melde amerikanske Blade, at den samme Domstol, foran hvilken Sagen er bleven gjenoptagen, nu har frikjendt Præsten, efter at han allerede har tilbragt over to Aar i Tugthuset, idet Domstolen udtrykkelig udtaler sin Beklagelse over den tidligere fejlagtige Domfældelse. Af den afdøde Bankiers Papirer har det nemlig vist sig, at Bankieren selv har overgivet Pengene til Præsten, som meddelte ham de hl. Dødssakramenter, for at Værdipapirerne kunde tilbagegives som Restitution til en Person, der for flere Aar tilbage var bleven bedraget af Bankieren. Restitutionen var imidlertid en Følge af Skriftemaalet og faldt ind under Skrifteseglet. For ikke at bryde dette, ofrede Præsten sin Ære og sin Frihed. Betegnende er det, at de kirkefjendtlige Blade, som i sin Tid bragte vidtløftige Meddelelser om Præstens Domfældelse, ikke have anset det for deres Pligt nu ogsaa at meddele om Frikjendelsen og dens Grunde.

— * * * Mærkværdigt og dog saa begribeligt! Menneskene, som have glemt Gud og kun leve for at more sig, handle, som om Andre kun vare til for deres Skyld; hvorimod Mennesker, som af Kjærlighed til Gud give Afkald paa at more sig, frivilligt stille sig til deres Medmenneskers Raadighed for at bevise dem Kjærlighedstjenester.

— * * * Det er Skade, hvorledes Menneskene ofte omgaas med deres Formue; bedrøveligt, hvorledes de behandle deres Sundhed; skrækkeligt, hvorledes de omgaas med deres Lykke; himmelraabende, hvorledes de behandle deres Sjæl.

Til Ugebladets Læsere.*)

Kjøbenhavn, d. 1. Søndag i Fasten.

*Elisabethforeningen tillader sig at gjøre Menigheden opmærksom paa, at dens **Basar** og **Tombola** til Fordel for forældreløse Børn afholdes ligesom ifjor **Palmesøndag** og **Mandagen** derefter i Bredgade Nr. 69, Stuen over Gaarden. Den barmhjærtige Gud velsigne Enhver, som vil arbejdc for denne gode Sag og række os sin milde Haand for at fremme den. Enhver nok saa li-den Gave modtages i Lobet af Fastetiden med Taknemmelighed af d'Hrr. Gejstlige og undertegnede Bestyrrelse:*

Fru A. Osterhammel,

Præsidentinde.

Nørrefarimagade 53, 2.

Enkefru M. Larsen,

Kassererinde.

Nausensgade 40. 2, 1. Opg. A.

Frk. F. Stratbøcker,

Sekretærinde.

Villa Sommerly, Charlottenlund.

Andr. Johansen, Præst.

Formand.

Bredgade 64, 1.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 28. Marts. 4. Søndag i Fasten. Lætare. — **29. M.** 30. Ti., 31. O., og 1. April, To. Ferialdage. — **2. F.** Ihukommelse af Frelserens h. Blod. (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Prælatmesse til Ære for Jesu guddommelige Hjærte; Kl. 8 Aften: Korsvejsundagt.) — **3. L.** Ferialdag.

Søndag den 4. April. Passionssøndag.

*) Ovenstaaende Meddelelse fra Elisabethforeningen, som fulgte med forrige Nr. af Ugebladet, er — som vi erfare — ikke kommen alle Abonnenterne i Hænde, hvorfor vi her gjentage den i selve Bladet.
Redaktionen.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion Søndag den 4. April Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjærte Kirke.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer anmodes om at møde til de bestemte Tider Fredag d. 2. April til Tilbedelse i St. Ansgars Kirke.

Sjælmesse for afd. Enkefru **Manuela Poulson**: Rosenkranzbroderskabet Tirsdag d. 30. Marts Kl. 6 paa Toldbodvejen og Elisabethforeningen Onsdag d. 31. Marts Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i St. Ansgars Kirke.

Historiske Foredrag om de tre første kristelige Aarhundreder holdes hver **Onsdag Aften Kl. 8** af Pastor v. Geyr i Jesu Hjærte Kirken, Stenosgade.

A. C. Møde i Søvavillonen Onsdag d. 31. Marts Kl. 8. Kun Adgang for Medlemmer.

St. Josefs Gilde. Mandag d. 5. April Kl. 8 $\frac{1}{4}$ præcis holder Hr. Pastor Esser sit afsluttende Foredrag om Pressen i Lokalet, Bredgade 67, 2. S. o. G. — Til dette Foredrag, som vil omhandle 1. Kirkens Bog-Censur; 2. Den katholske Presses Magt; 3. Den katholske Presses Nødvendighed, og derfor bliver meget interessant, indbydes alle katholske Mænd og Ynglinge.

Unio. Den ordinære halvårlige Generalforsamling afholdes Tirsdag d. 13. April i Myginds Lokaler, Linnésgade 25. Eventuelle Forslag bedes tilsendte Formanden, Hr. Grosserer Alb. Hitzinger, Sølvgade 86, senest 1. April.

D'hr. Gejstlige i Provinserne gjøres opmærksomme paa, at **Billeder af den hellige Familie** (i tre forskellige Størrelser) kunne faas meget billigt ved Henvendelse til Hr. Forgylder Weber, Gothersgade 47.

Værelse søges. En katholsk Sygeplejerske ønsker et møbleret Værelse hos en pæn Familie. Det nærmere hos Redaktionen eller Pastor v. Geyr i Stenosgade.

Plads søges. En yngre Pige, konfirmeret ifjor, ønsker Plads strax eller senere i et katholsk Hjem, hvor Fruen gaar med i Huset. Redaktionen anviser.

Laan søges. En fast Kontormaud ønsker at laane 100 Kr. mod maanedlige Afdrag å 12 Kr. Garanti kan gives i Vedkommendes Gage. Billet, mrk. Laan, modtager Redaktionen.

Literatur. Udkommen er og faas i Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søn (Gothersgade 49):

Fred Esser: **Ingen Illusion, men Sandhed.** Aabent Brev til Hr. M. i Anledning af hans Artikel i Tillæg til Nationaltidende om „Pavekirkens skuffende Herlighed“. Pris 25 Øre.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær. Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 14.

Søndagen den 4. April.

1897.

Indhold: Pater Esser og Hr. M. Betragtning. Guds Veje og Menneskers Veje. Aftensang. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. — Bekjendtgjørelser.

Pater Esser og Hr. M.

Anonyme Bemærkninger af en Dansker.

—o—

Højstærede Hr. Redaktør!

Det nytter Dem ikke noget at ville forlange af mig, at jeg skal opgive mit Navn for Offentligheden — De faar mig dog ikke dertil. Jeg skjuler mig paa det samvittighedsfuldeste under Anonymitetens sorte Maske, thi kun saaledes er der Haab om, at Hr. *M.* i »Nationaltidende« vil tage nogen Notits af mig og mine Ord.

Hvor naive har ikke baade Pater Brinckmann, Pater Esser og »den nyomvendte Katholik« Johannes Jørgensen været. De har alle tre for at gjøre Indtryk paa deres Modstander mødt ham med aabent Visir og personlig vedkjendt sig, hvad de i denne Sag har talt og skrevet. Hvilken taktisk Fejl! *M.* bryder sig aldeles ikke om andre Indlæg end *anonyme*, skriver han i

»Nationaltidende«s sidste Søndagstillæg. At være anonym »sømmer sig ret for en Mand og god Kristen«, erklærer han udtrykkeligt. Og de Stakler, der hidtil har troet, at det sømmede sig for Mænd at hæfte for deres Ord med Navn og Person — de kan nu gaa hjem og lægge sig! Det sømmer sig at være navnløs — det sømmer sig, bag Anonymitetens Slør at tillade sig enhver Beskyldning og enhver Fordrejelse af Kjendsgjæringer — det sømmer sig at vælte Ansvar for det, man skriver, over paa et intetsigende stort M.

Vi Katholiker ere ogsaa altid saa dumme. Tænk, at vi ikke har indset det før! Tænk, at vi ikke har begrebet, at den *sande* Helt, den *virkelige* Forkæmper for Sandheden, han fægter i Anonymitetens uigjennetrængelige Mummedragt og hytter sit Skind bag Navnløshedens Forskansning.

Men velan! jeg annammer denne *rene Lære*, dette *uforfalskede Evangelium*. Jeg ser ganske vist, at Apostlene og Martyrerne ikke rigtig have indset Nyttens af at være anonyme, og at de var *umandige*, ja *ukristelige* nok til med deres Person at staa inde for deres Tro. Men de gode Martyrer vare jo ogsaa allerede faldne fra den sande Lære, og ikke en Gang Apostlene kan man helt stole paa. Om det saa er *Pavlus*, der ellers var saadan en god Lutheraner, fører han dog desværre mange Steder en Lære, som er sørgelig tilsat med Menneskepaafund. Han er undertiden ikke fri for ligefrem at være Lovprædikant, og den evangeliske Kjærnelære om Retfærdiggjørelsen ved Troen alene fremsætter han ikke alle Vegne lige klart.

Heller ikke Vorherre forstod Betydningen af at være anonym. Hvis han blot — som den kloge *M.* — havde forstaaet »at lade Person og Navn træde tilbage«, saa vilde det sikkert være gaaet ham meget bedre. Han kunde i al Hemmelighed have agiteret

for sin Lære og samtidig have beklædt en meget høj Post f. Ex. i Synedriet.

Først den store Gjenopdager af Evangeliet — hvis man ikke snarere maa sige: den store *Opfinder* af det — først Luther fik Naade til at indse Anonymitetens Værd. Da han sad paa Wartburg som *Junker Georg*, da lærte han, hvor bekvemt det kan være, at have sin Person ude af Spillet og »lade Sagen tale«, som hans tro Discipel M. siger.

Og skjønt jeg ellers er Katholik, saa vil jeg dog i dette Punkt optræde som Lutheraner. Skik følge — eller Land fly.

De maa, Hr. Redaktør, dog ikke af den sidste Ytring tage Anledning til at tro, at jeg — som Pater *Esser* — hører til »det fremmede Præsteskab«, der har været umandigt nok til ikke at møde maskeret paa Prædikestolen og i Literaturen. (Apropos om Prædikestolen — det er pudsigt at se *M.* kalde Jesu Hjertes Kirke i Stenosgade for »et Kapel paa Vesterbro«. Den ærede Anonym har nu saa meget imod, at man er »rundhaandet med at tillægge Modparten Uvidenhed«. Det er vel altsaa ikke af *Uvidenhed*, at *M.* har brugt det ovenstaaende fornemme Udtryk om Jesu Selskabs smukke Kirke?)

Men tilbage til Sagen. Jeg vilde berolige Hr. Redaktøren med, at jeg ikke er fremmed i Landet.

Det synes nemlig at spille en stor Rolle for *M.*, at Pater *Esser* er født udenfor Danmark. Egentlig troede jeg, at Fællesskabet i Kristus ophævede alle Nationalfordomme, men jeg tager vel ikke i Betragtning, at den lutherske Kirke er en *Folkekirke*, er en specifik *dansk* Kirke, og at det Danske saaledes indgaar som en væsentlig Bestanddel i det kristelige. Vistnok er det Gud velbehageligere, at man er dansk Kristen end at man f. Ex. er tysk eller fransk — for, egentlig talt, er det ikke langt fra, at Danmark er det

eneste Land, som for Tiden har den ægte, rene, evangeliske Kristendom. I Nordtyskland har *Vantroen* jo vundet saa stort Indpas i Protestantismen — i England ere Protestanterne ikke Lutheranere, men tilhører forskjellige mer eller mindre vildfarende Sekter — i Frankrig er de faa Protestanter Reformerte — og Resten af den kristne Verden henligger i det bekjendte *tykke Mørke*. Kun i Danmark — og naar det kommer højt, tillige i Norge og Sverig — straalder det rene Evangeliums Lys rigtig klart. Derfor ser vi da ogsaa, at intet andet Land i Verden staar saa højt i kristelig Sædelighed. Vi har *det højeste Forbrug af Brændevin* i Verden, det næsthøjeste Antal af *Selv mord* i Verden og ligesaa det næsthøjeste Procenttal af *uægte Fødsler* i Verden. Kun *Sachsen*, Reformationens gode, gamle Stamme-land, Landet, hvor Luther og Melancthon virkede saa velsignelsesrigt, har flere Selvmord og flere uægte Fødsler end vi. Men mere Brændevin drikker Sachserne ikke.

Hvor langt staar ikke Romerkirkens Lande tilbage for os i alle disse vigtige Punkter! Hvor tydeligt ser man ikke, at de ulykkelige, forblindede Katholiker ikke ved noget om, hvorledes det sømmer sig en Kristen at leve! Medens det evangeliske Danmark aarligt konsumerer omtrent 9 Potter ren Spiritus pr. Individ, fortærer det romerskkatholske Italien, hvor Vinen tilmed voxer paa Markerne, 1 Pot Spiritus pr. Individ aarligt. Det sømmer sig dog ikke for et Land, der endnu vil gjøre Fordring paa at kaldes et kristent Land!

Lige saa usømmelige Forhold har vi i det ærkekatholske *Spanien* og det ligesaa katholske *Baiern*; det ene Sted forbruges der kun 2 Potter Vinaand af hvert Individ om Aaret, det andet Sted $2\frac{1}{2}$ Pot. Det er virkelig for galt! Der ser man dog, hvilke Frugter den fordærlige Papisme bærer! Menneskepaafund, Menneskelærdomme, ikke at ville drikke den gode

Sprit i rigeligere Maal! Men naturligvis er det den forkastelige *Askese*, som atter her gjør sin Indflydelse gjældende. Sydens hede Klima maa dog forlange en større Brug af vaade Varer.

Men Enden er ikke endda! Hvorledes staar det ikke til paa andre Omraader i de katholske Lande. Naar man som *M.* — »lever længere Tid mellem fødte Katholiker i deres hjemlige Lande Syd for Alperne«, opdager man hastigt, hvorledes Befolkningen er »ved Randen af det store Frafald«, og hvorledes »Fritænkeriet sætter sine uhyggeligste Frugter«.

Lad os da plukke et Par af disse Frugter fra Catholicismens raadne Træ! Se en Gang til Sædelighedsforholdene — hvor sørgeligt det der har sig! Tag de statistiske Tabeller, tag f. Ex. *Protestanten* Mulhalls »Dictionary of Statistics« og raadspørg den! Med Rædsel ser man da, at medens der i *Danmark* gennemsnitligt er 111 uægte Fødsler paa hvert Tusend og i *Sachsen* 143, er der i de formørkede katholske Lande langt færre — 65 *pro mille* i Italien, 56 *pro mille* i Portugal, 55 *pro mille* i Spanien, ja det af romersk Præstevælde ganske fordummede Irland har kun 23 *pro mille* uægte Fødsler!

Af Frugterne skal man kjende Træet! Skam Eder, I usædelige, ukristelige katholske Lande!

Hvorfor kan I heller ikke opvise flere Selvmord? Medens Sachsen har 311 af hver Million Indbyggere, og Danmark 258, kan Spanien kun præstere 14, Italien 37, Ungarn 52, Belgien 60 og det politisk forkuede, økonomisk usselt stillede Irland kun 17.

Elendige Katholiker — det kjendes strax paa Eder, at I ingen sand Kristendom har. Den rette evangeliske Frihed sætter sig ganske andre Frugter. I er *Loutrælle*, der endnu mener, at »hvo som elsker Gud, holder hans Bud, og hans Bud ere ikke svære«.

Men det er intet Under, at I skejer saaledes ud!

I flakke jo rundt som Faar uden Hyrder. »Den katolske Præst savner Kjendskab til Befolkningen«, siger M.

Kjære Hr. M., ja selvfølgelig gjør han det! Den fattige katolske Landsbypræst lever og dør ganske vist i sin Menigheds Midte. Han er mange Gange — som *Holger Drachmann* har skildret det — »den lille Landsbys eneste Apotheker, Læge, kloge Mand, ja Jordemoder, troer jeg, foruden at han er Skriftefader og Prædikant. Han lever paa en ussel Lønning, lære Børnene at læse, deler sit Brød med de Fattige, plejer de Syge, svøber de spæde Børn, trøster de Døende«.

Se, du anonyme M., saaledes har en stor Digter, den største i vort Land for Tiden, skrevet om den første den bedste katolske Landsbypræst. Saadan har *Holger Drachmann* skrevet, fordi hans Hjærte — trods alle Vildfarelser — er stort og aabent for det Gode, og fordi han ikke som du, anonyme M.! sidder og spejder farisæisk efter Skæven i Kirkens Øje! Derfor ser han, hvad du ikke ser — derfor skriver han ikke som du, at »Befolkningen vogter sig vel for at udtale sin sande Mening overfor de myndige Gejstlige dernede«.

Han, Digteren, har husket, at der er noget til, som hedder Skriftemaalet, hvilket *du*, Theologen, synes at glemme. Tror du for Alvor, at en katolsk Sognepræst, der er alle sine Sognebørns *eneste* og *stadige* Skriftefader, ikke kjender deres Sjæle ud og ind? Jo, vær vis derpaa! Vær vis paa, at det, der i Protestantismen er det uopnaelige Ideal, som I netop nu kæmper haardt for — Præstens Tilsyn med hver enkelt af de ham betroede Sjæle — det ejer den katolske Kirke fra Arilds Tid! Tænk lidt over det!

Endelig din sidste Beskyldning, anonyme M.! Du siger, at »Romanismen er Gjennemgangen til Atheismen«. Men Du fejler.

Allerede *Grundtvig* har i »Kirkespejlet« gjort opmærksom paa, at *Oplysningsfilosofien udsprang af den reformerte Protestantisme*. Han skriver S. 337: »At nu baade den vantro Selvklogskab og den ugudelige Vittighed . . . var Udbyttet af, hvad man godt kan kalde den franske Reformation, det er endnu næppe sat i sit rette Lys«. Og *Grundtvig* udvikler videre, at hele den franske Aandsbevægelse i det 16—18. Aarhundrede, hvoraf *Kalvinismen* kun var den pietistiske Gren, bør i *Verdenshistorien* helt og holdent kaldes *den franske Omdannelse (Reformation), der havde sit Glanspunkt, da Voltaire, som Patriarken i Femey, for-guededes af Borgerne i Genf, og først fandt sin Fuldendelse i den franske Omvæltning (Revolution)*«.

Jeg beder Hr. *M.* lægge sig disse Ord paa Hjærte. Jeg beder ham ganske fordomsfrit undersøge, hvorfra den franske Revolutions Ideer havde deres Udspring — og han vil finde det *protestantiske* England.

Hvem stod i Spidsen for Rationalismen og Oplysningsbevægelsen? Var det Katholiker eller Protestanter?

Af hvad Troesbekjendelse udgik *Lessing* og *Reimarus*, *Kant* og *Hegel*, *Goethe* og *Herder*, *Strauss* og *Feuerbach*, *Darwin*, *Häckel*, *Mill* og *Spencer* — alle *Fornægtelsens* moderne Heroer?

Var det fra et *katholsk* Universitet, at *Tübingerskolens* ødelæggende Kritik udgik? Er det fra *katholske* Kathedre og fra *katholske* Prædikestole, at *Kristusfornægtere* som de *lutherske Nyrationalister* i Tyskland faar Lov at tale?

Nej det er ikke, ærede Hr. *M.*, og det ved De ogsaa meget godt altsammen, naar blot De vil vide det, De ved lige saa godt som jeg, at det ikke er »Pavekirken«, men *Protestantismen*, som mere og mere glider ind i *Atheismens* Havn.

Utvivlsomt findes der — takket være *Importen* af

nordeuropæiske Ideer — nuomstunder meget Fritænkeri i de katholske Lande. (Renan var saaledes en Discipel af de *tyske* Fornægtere.) Men det trives ikke i selve Kirken, det voxer ved dens Dør. I den katholske Kirke kan Fornægtelsen aldrig krybe op paa Prædikestolen eller stille sig for Alteret og erklære Vantroen for den sande Tro. Catholicismen er ingen Judas, der med et ærbødigt Kys forraader sin Herre og Mester til Fornægterne. Den river ikke Guddomsglorien af hans Hoved samtidig med at den vil kaldes hans Discipel.

Det har den katholske Kirke aldrig gjort. Men Lutherdommen gjør det i Tyskland — og den vil ogsaa gjøre det herhjemme. Vi komme jo altid med tilsidst.

Naar *det* er sket, da vil der, ikke af Mennesker, men af *Gud selv*, være ført et af hine Beviser, som *M.* ikke kan lide — en af »*disse Slutningsrækker, hvormed man søger at føre tvungende Beviser for Pavekirkenes Lærdomme*«.

Og paa den Dag — hvis Hr. *M.* oplever den — vil han maaske erkjende, at han har stampet mod Braaden og forfulgt *Guds Kirke*.

Betragtning til Passionssøndag.

—o—

»Hvo af Eder kan overbevise mig om Synd«.

1. Lad os betragte den ynkværdige Tilstand, til hvilken Synden havde ført Menneskene. Til Arvesynden havde de alle føjet utallige personlige Overtrædelser og ved egen Magt formaaede de ikke at befri sig fra denne sørgelige Tilstand. Den Fyldestgjørelse,

Menneskene kunde tilbyde Gud, kunde ikke udslutte en eneste Synd. Saaledes vilde de have været uigjenkaldelig fortabte, hvis Gud havde overladt dem til sig selv. Lad os alvorlig overveje, hvor stort dette Onde var og hvor yderlig Trang der var til Hjælp!

2. Jesus Kristus følte Medlidenhed med os; han paatog sig vore Synder, han vilde gjøre Fyldest for os; derfor bar han Livets Møjsommelighed og Dødens Kvaler. Gud modtog denne Soning for vore Synder, han lovede os Syndernes Forladelse, dersom vi vilde drage Nytte af hans Søns Forløsergjerning. Maatte vi dog føle en ret levende Taknemmelighed mod vor elskelige Frelser for denne hans uendelige Barmhjærtighed imod os; lader os elske ham, som er død, for at vi ikke skulde fortabes! Lad os vise vor Kjærlighed til ham ved at angre vore Synder!

3. Frelserens Lidelse og Død bør være vor Trøst, naar Erindringen om vore tidligere Synder og Frygten for vor nuværende Tilstand gjør os urolige. Er der noget Onde saa stort, at dette Lægemiddel ikke er mægtigere! Lad os fatte den Tillid, at vore Synder ere os tilgivne, eftersom vor Samvittighed vidner for os, at vi have afskyet dem og skriftet dem. Lad os haabe paa vore nuværende Synders Tilgivelse formedelst Frelserens Blod, udgydt til vore Synders Forladelse, styrkede ved den Naade, han har fortjent os og skjænker os, ville vi faa Kraft til efter bedste Evne at undgaa Synden i Fremtiden.

Guds Veje og Menneskers Veje.

—o—

Hvor ulige ere ikke *Guds Veje*, ad hvilke han fører sin Kirke, og *de verdslige Magthaveres Veje*, ad hvilke de mene at føre Nationerne. De første ere højt

ophøjede og aabne en Udsigt over umaadelige Afstande, der vække Længsler i Hjærterne, som hige efter Lykke; de andre derimod ere dybt nede; i mange Henseender snoende sig, uden nogensomhelst anden glædelig Udsigt, end den, et skuffende Fata Morgana kan fremkalde, men forøvrigt fulde af Rædsler, af Forvirring og alskens Bedrøvelighed. Den første Vej er jo den evige Fornufts og det ufejlbare Forsyns Vej; den anden er derimod den smaalige Snuheds Vej, hvor man stedse maa frygte for En, der er endnu snuere, den beregnende Kræmmeraands Vej, som hvert Øjeblik bliver spærret af En, der regner endnu bedre.

Og dog have de deres Berøringspunkter, Guds-Vejene og de verdslige Magthaveres Veje. Thi selv om Magthaverne sjældent eller aldrig tænke paa Gud i deres Politik, men saare ofte med fuld Bevidsthed gaa af Vejen for ham, fordi hans uforanderlige Love forekomme dem hindrende og ubelejlige, saa glemmer Gud dem dog ikke, men — uden at hans evige Planer derfor blive indskrænkede eller tilsidesatte — tager han paa en vis Maade Hensyn til de smaa Menneskebørn paa Jorden, og forstaar at indrette det saaledes, at de imod deres Villie maa — for at udtrykke os saaledes — arbejde ham i Hænderne. Derfor hænge Ideerne, som paatrykke ethvert Afsnit af Kirkehistorien deres Stempel, stedse paa en hemmelighedsfuld — for det overfladiske Blik skjult — Maade sammen med de andre Ideer, der ligesom danne det ledende Motiv i det tilsvarende Afsnit af den profane Historie.

Vi kunne med Lethed illustrere det Sagte ved et Tilbageblik paa de henrundne Aarhundreder, eller bedre sagt Aartusinder. For ganske at tie om den gamle Pagt, behøve vi kun at minde om de romerske Kejseres ærgjærrige Bestræbelser for at tilkæmpe sig et Verdensrige; men istedetfor at opnaa dette, maatte de — medens deres egne Planer mislykkedes — bane

Vejen for og lægge Grunden til Jesu Kristi aandelige Verdensrige. Dette er kun *ét* paafaldende Exempel; andre Exempler lode sig med Lethed tilføje, idet vi møde dem Skridt for Skridt, eftersom vi gaa fremad indtil Nutiden; endog en Attila har jo med Rette fortjent Navn af »Guds Svøbe«, fordi han i Virkeligheden var et Redskab i den Eviges Haand! Vi ville imidlertid ikke fordybe os i historiske Betragtninger, men beskæftige os med Nutiden, i hvilken vi selv leve, og søge at tyde Nutidens mærkelige Tegn.

Velan, det ledende Motiv i vore Dages »store« Politik er uden Tvivl *Omsorgen for Verdensfreden*. At Bestræbelsen for at opretholde den i og for sig er god, endog saare god, behøver intet Bevis, men ligesaa lidt trænge de Indsigtsfulde og Forstandige til et Bevis for, at Vejene, *ad* hvilke, og Midlerne, *med* hvilke man søger at naa Maalet, ere grundfalske. Man er jo nu naaet saa vidt, at de forenede Stormagter tage aabent Parti for »Morderen paa Tronen«, som den gamle Gladstone med Rette har kaldt Sultanen; man er nu naaet saavidt, at al »sund« Diplomaties første Grundsatning maa være den, at Tyrkiet opretholdes i dets nuværende Udstrækning. Da Tyrkiet imidlertid, saalænge det vedbliver at være Tyrki, ogsaa maa vedblive at være en stadig Skueplads for saadanne Grusomheder eller i alt Fald for en saadan *systematisk Undertrykkelse af den kristne Befolkning*, som vi have været Vidne til i Armenien, Konstantinopel og andetsteds, saa sanktionerer den ovennævnte Grundsatning indirekte ogsaa alle disse Grusomheder og Undertrykkelser overfor vore Medkristne.

For den sunde Mennesketorstand turde det dog strax være indlysende, at Grundsatninger, som føre til saa urimelige Konsekvenser, ogsaa selv maa være urimelige. Et saadant System undergraver sig selv og i Dag eller i Morgen vil det vise sig, at man paa

denne Maade ikke bevarer eller befæster den europæiske Fred, men kun forbereder Katastrofen. Denne Katastrofe vil engang indtræde med absolut Nødvendighed, saa sikkert som en Bygning styrter sammen, naar man lidt efter lidt tager dens Piller og Grundmure bort.

Men heldigvis ere denne Jords Mægtige med deres Kanoner og Krigshære ikke de Eneste, som tage sig af Verdensfreden. En anden og større vaager ovenover Skyerne og bereder Verden en Fred, om hvis Herlighed hine foreløbig ingen Anelse have. Hans Statholder paa Jorden, Kirkens synlige Overhoved, har nu allerede i en Række af Aar kaldet hele Verden til denne Fred, hin Fred, mene vi, som først bliver mulig, naar alle Jordens Kristne, som nu ere splittede i forskellige Lejre, ere blevne forenede til en eneste stor Familie, naar Herrens Forjættelse gaar i Opfyldelse: »Der skal være én Hjord og én Hyrde.« Foreløbig synes det jo endnu ganske umuligt, at det kommer saavidt, og dog føle vi, at det ikke blot er muligt, men at det endog er en Kjendsgjerning, som kun deri adskiller sig fra andre Kjendsgjærninger, at den endnu ligger i Fremtiden. Men denne Fremtid er ikke saa fjerntliggende, som Pessimisterne mene, og vi sige: denne guddommelige, kirkelige Fredsbevægelse hænger uafbrudt sammen med de profane Magters Virksomhed, som jager efter en falsk Freds Fantasibillede. Deres Fantom vil forsvinde en skjøn Dag til usigelig Jammer og Smerte for dem, som maa opleve det; men paa Ruinerne, som Jordens Magthavere have skabt og for hvilke de alene maa bære Ansvaret, vil Guds Fred saa blive opbygget, ganske paa samme Maade, som den unge Kirke er bleven opbygget paa Ruinerne af det romerske Verdensrige.

Hvorledes alt dette sker, alt dette hænger sammen og griber ind i hinanden, det kan vor indskræn-

kede Forstand ikke fatte og vor Pen ikke skildre. Men *at* det vil ske, og *at* det hænger sammen, er vor urokkelige Overbevisning, som skal trøste os udover Dagens smaalige og uhyggelige Begivenheder.

Aftensang.

Deus creator omnium.

Hymne af den h. Ambrosius af Milano,

† d. 4. April 397

—o—

Alverdens Skaber, Fader kjær,
som styrer Sol og Stjerner Hær,
du klæder Dag i Lys og Pragt
og Nat i Mørkets bløde Dragt.

Skjænk du os Søvnens, kjære Gud,
saa Sjæl og Legem hviler ud,
at vi med friske Kræfter maa
i Morgen til vort Arbejd gaa.

For Dagen, som nu sluttes af,
vi takke dig, som Dagen gav,
og i den Nat, som stunder til,
vi dig i Haand os give vil.

Vort Hjærte og vor Mund skal glad
forenes i et Jubelkvad,
og Sjælens rene Kjærlighed
skal være dig, vor Gud, bered.

Naar Dagens sidste Lysning dør,
og alt er skjult af Mørkets Slør,
lad endnu Troens Stjerneskin
da lyse for vort Barnesind!

Lad ej vor Sjæl i nogen Stund
dog sove ind til Dødens Blund!

Dys kun vort Egensind til Ro,
at Jesu Fred kan hos os bo!

Lad Hjærtet, frit for syndig Lyst,
i Drømme hvile ved dit Bryst!
Ja, skjærm os, du vor Sjæleskat.
mod Fjendens Vold og List i Nat!

Oversat af 1012.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. *Vincentforeningens* tre Konferencer holdt deres første Generalforsamling i Aar afvigte 7. Marts. Hans biskoppelige Højærværdighed præsiderede. Til Stede var 35 Medlemmer.

Af Beretningen for Aaret 1896, der nu afsendes til Generalraadet i Paris. ses, at de tre Konferencer tilsammen have haft en *Indtægt* af 1089 Kr., hidrørende fra Kollektterne i Søndagsmøderne, fra Gaver fra passive Medlemmer og Andre, fra »Kransekort« og lignende. *Udgifterne* have været 983 Kr., der ere medgaaede til Huslejhjælp, Kul, Betaling for Børn m. m. *Lokalraadskassen* har haft en Indtægt af 262 Kr. (deriblandt 200 Francs som Gave fra Generalraadet i Paris) og en Udgift af 587 Kr., hvoraf 400 Kr. til *Skolesagen*. Denne Udgift havde man ikke kunnet paatage sig, hvis ikke Kassebeholdningen ved Aaret Begyndelse havde været ret betydelig, nemlig 533 Kr. Den er nu sunken til 208 Kr., der rigtignok væsentlig bestaa i en endnu ikke realisabel Fordring, for hvilken der dog haves Sikkerhed.

I sin Slutningstale opfordrede den højærværdigste Biskop alle Tilstedeværende til at indtræde i *den hel-*

lige Families Forening og at virke hen til, at ogsaa Andre gjorde det.

— I »Berlingske Tidende«s Aftennummer for 25. Marts findes en ret ejendommelig Statistik over »Religionerne paa Jorden«. Der meddeles bl. a. heri: »Af de Kristne er der 200 Mill. Protestanter, 195 Mill. Katholiker og 105 Mill. Græsk-Katholske.« Statistiken, der var saare mangelfuld, kulminerede, som man ser i den Opfattelse, at der skulde være langt flere Protestanter end Katholiker. Den bekjendte geografiske Haandbog af Protestanten *Daniel* (2. Opl. 1887), som har Ry for at være den bedste og mest ansete Geograf, angiver Katholikernes Antal til 221 Millioner og Protestanternes til 125 Millioner. Professor *A. L. Hickmanns* geografisk-statistiske Lommeetlas for 1896 har følgende Tal: 250 Millioner Katholiker og 150 Millioner Protestanter.

For øvrigt kan Enhver let overbevise sig om Rigtigheden af disse Tal. Man behøver kun at sammentælle Katholikernes almindelig bekjendte Antal i de enkelte europæiske Lande, saa ser man, at der alene i Europa findes over 160 Millioner Katholiker. Da desuden over Halvdelen af Amerikas Invaanere ere Katholiker, saa kan man allerede deraf indse, at Katholikernes samlede Antal *betydelig* maa overstige 200 Millioner.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 4. April. Passionssøndag. — **5. M.** Vincents Ferrer. Bekjender. — **6. Ti.** Isidor. Biskop og Kirkelærer. — **7. O.** Ferialdag (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Messe for Ansgariusforeningen). — **To. 8.** Ferialdag. — **9. F.** Den smertefulde Gudsmoders Ihukommelse. — **10. L.** Ferialdag.

Søndagen den 11. April. Palmesøndag. Gæsttjenesten i St. Ansgars Kirke begynder 9 $\frac{1}{2}$ med højtidelig **Pontifikal- Palmevielse og Procession.** — Med denne Søndag begynder Tiden for den pligtmæssige Annammelse af **den h. Paaskekommunion.**

Den offentlige Examen med St. Ansgars Kirkeskoles Elever afholdes i Bredgade 67 & 69 Bagbygningen Mandag den 5. April i begge Drengklasserne, Tirsdag den 6. April i begge Pige-klasserne fra Kl. 8—12 $\frac{1}{2}$; Onsdag den 7. April i Forberedelses-klassen fra Kl. 9—12. Børnenes Forældre og Alle, som interessere sig for Skolen, indbydes til at overvære denne Examen.

Mødreforeningen. Tirsdag den 6. April Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses den h. Messe i St. Ansgars Kirke for Foreningens Medlemmer og Anliggender. — Efter Messen holdes et kort Foredrag for Mødrene.

Elisabethforeningens Basar,

som afholdes til Gavn for forældreløse Børn **Palmesøndag** den 11. April og Mandag den 12. April, i Skolelokalet, Bredgade 69, St. o. G., bringes i Menighedens velvillige Erinring. Gaver til Basaren modtages af Fru A. Osterhammel, Nørrefarimagsgade 53, 2. Sal; Enkefru M. Larsen, Nansensgade 40, 2. S. I. Opg. A.; Frk. F. Stratbøcker, Villa Sommerly, Charlottenlund, og hos D'hrr. Gejstlige.

Rosenkransbroderskabet holder sit maanedlige Møde med Procession Søndag den 4. April Kl. 6 i St. Ansgars Kirke — Jomfruernes Forening deltager med Broderskabets Faner i Processionen.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion Søndag den 4. April Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjærte Kirke.

Historiske Foredrag om de tre første kristelige Aarhundreder holdes hver **Onsdag Aften Kl. 8** af Pastor v. Geyr i Jesu Hjærte Kirken, Stenosgade.

St. Josefs Gilde. Mandag d. 5. April Kl. 8 $\frac{1}{4}$ præcis holder Hr. Pastor Esser sit afsluttende Foredrag om Pressen i Lokalet, Bredgade 67, 2. S. o. G. — Til dette Foredrag, som vil omhandle 1. Kirkens Bog-Censur; 2. Den katolske Presses Magt; 3. Den katolske Presses Nødvendighed, og derfor bliver meget interessant, indbydes alle katolske Mænd og Ynglinge.

Mandag d. 12. April: Forberedende Møde til Generalmødet, som finder Sted Mandag d. 26. April.

Unio. Den ordinære halvårlige Generalforsamling afholdes Tirsdag d. 13. April i Mygiuds Lokaler. Linnésgade 25.

Literatur. Udkommen er og faas i Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søn (Gothersgade 49):

Fred. Esser: **Ingen Illusion, men Sandhed.** Aabent Brev til Hr. M. i Anledning af hans Artikel i Tillæg til Nationaltidende om „Pavekirkens skuffende Herlighed“. Pris 25 Øre.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 15.

Søndagen den 11. April.

1897.

Indhold: M's sidste Artikel. Betragtning. Jesu Korsvej. Den h. Paaskekommunion. Protestantisk Sandhedskjærlighed. — Bekjendtgjørelser.

M's^{*)} sidste Artikel.

— o —

»Med Eders Øren skulle I høre, og dog ikke forstaa, og se med Eders Øjne og ikke fatte. Thi dette Folks Hjærte er blevet forhærdet, og med Ørene høre de tungt, og deres Øjne have de tillukt, at de ikke skulle komme til at se med Øjnene og høre med Ørene og forstaa med Hjærtet og omvende sig«.

Disse hellige Ord — Ord af Profeten og Ord af Vor Herre selv — rinder mig desværre ofte i Hu, naar jeg læser Protestanters Polemik mod den katholske Kirke.

De randt mig ogsaa i Hu, da jeg i »Nationaltidende«'s næstsidste Søndagsnummer læste M's nye Artikel. Thi hvad gør dette Menneske andet end lukke sine Øjne og sine Øren — gaa udenom Sagen — affeje alle Beviser

---

*) Pater Esser's Svar, som vi ere i Besiddelse af, maatte af Mangel paa Plads gemmes til næste Nr. af Ugebladet.

Redaktionen.

ved at erklære dem for tilsyneladende. Han kæmper hele Tiden med Insinuationer og ved at lægge sin Modstander for Had. Medens han meget liberalt absolverer sig selv for den uværdige Anonymitet, hvori han hyller sig, undser han sig ikke for, Gang efter Gang at lade Pater *Esser* høre, at han ikke er dansk, at han er fremmed.

Hospes sicut Christus suscipiatur, »den fremmede bør modtages som Kristus«, hedder det i Benediktinerenes Ordensregel. Men *M.* er naturligvis altfor frigjort en Aand til at lade sig binde af slige antikverede Munkelærdomme. Vi lever jo Gud ske Lov i det fremskredne nittende Aarhundrede. Naturligvis har det heller ikke meget at betyde for *M.*, hvad Vor Herre vil sige paa den yderste Dag. (Matth. 25, 43).

M. kalder Pater *Esser* for »smidig i Vendingen«, hvor det gælder at »føre Beviser for Pavekirkens Lærdomme«. *M.* vil derved hos sine Læsere fremkalde den Forestilling, at *P. Essers* Beviser kun er Sofisteri, og at *M.* sagtens kunde gendrive dem, hvis han gad.

Faktum er, at *M.* ikke kan gendrive *P. Esser*. Derfor undgaar han klogeligt at imødegaa dennes Argumentation og foretrækker at holde sig til Biting og Uvæsenligheder.

M. siger, at *P. Essers* Skrift »hverken er værre eller bedre end hvad man i Reglen ser fra katholske Polemikere«, og paa et andet Sted, at det, *P. Esser* siger, »ikke er Andet, end hvad man bestandig har sagt til Pavekirkens Forsvar«.

Men *M.* indlader sig aldeles ikke paa Tingens *Realitet*. Han affejer ganske simpelt Sandheden med, at *den er sagt saa tidt*. Den er *for gammel*, siger *M.*

Men kan den ikke godt være rigtig alligevel? Derom tier *M.*

Han bebrejder derimod *P. Esser*, at denne paa Forhaand gaar ud fra, at den katholske Kirke er Kristi Kirke. Saa længe en Antagelse ikke er *modbevist*,

har man Lov at gaa ud fra den, og hvis den er *bevist*, er det Pligt at antage den. Men det er *bevist*, at den katholske Kirke er den ene sande Kirke, og *M.* præsterer intet Modbevis. Derimod er det en ganske gratis Hypothese af *M.*, at »Pavekirkens Herlighed er skuffende«. Ikké desmindre erklærer han, at det »fra Folkekirkens Standpunkt er uomtvisteligt«. Men hvis noget *virkelig* og *i Sandhed* er uomtvisteligt, maa det ikke blot være det »fra Folkekirkens Standpunkt«, men fra den almindelige menneskelige Fornufts Standpunkt. Hr. *M.* vil kunne indlægge sig stor Fortjeneste af sin Kirke ved at fremsætte et saadant Bevis, og han vil derved kunne berøve »Pavekirken« mange Medlemmer. Thi vi Katholiker er meget tilgængelige for god Logik.

Jeg troer imidlertid ikke, at *M.* vil indlade sig herpaa. Thi *M.* er en Pessimist af udpræget eksklusiv Aand. »I Spørgsmaalet om, hvad der er Sandhed, kan det ikke nytte at se efter, i hvilken Retning Mængden, et voxende Antal eller et Flertal bevæger sig«. Saaledes skriver *M.*, og det lyder jo meget aandsaristokratisk, meget Henrik Ibsensk. Dr. Georg Brandes har Gang efter Gang ladet Verden forstaa, at Menneskehedens Flertal var et Bytte for Illusionerne, og at Sandheden maatte søges hos de Faa, de Ensomme.

Men meget *kristelig* er en saadan Tale ikke. Hvor bliver Troesbekendelsens »hellige *almindelige* Kirke« af for *M.*? »Almindelig« — *catholica* — maa vel da i det mindste betyde »for et Flertal«, for »Mængden«, som *M.* overlegent og haansk udtrykker sig.

M. kender overhovedet ikke meget til den Dyd, som hedder *Charitas*, Kristenkærlighed. Uden at angive ringeste Grund kalder han den katholske Kirkes Konvertiter for *disse sørgelige Fænomener*«. Jeg udhæver denne Betegnelse, fordi den saa godt giver en

Prøve paa M.s underlig burschikose Maade at behandle alvorlige Ting paa. Selvfølgelig er jeg gjerne selv et »sørgeligt Fænomen« i M.'s Øjne; Gud give, at han ikke var det i enhver sandhedselskende Katholiks Øjne.

Thi — saa haardt det lyder — *M.* er enten ikke sandhedskærlig, eller (hvad næsten er lige saa galt) han skriver uden alvorlig Eftertanke. I sin første Artikel erklærede han nemlig:

»at Pavekirkens Herlighed *i sig selv* er en skuffende Herlighed, den Ting *staar fast*«.

Nu næstsidste Søndag skrev han:

»Forøvrigt er det en af Hr. Esser selv *opfundet* Forudsætning, at den katholske Kirke *i Grunden ikke er Andet end en storartet Illusion*. Det har Hr. M. ikke sagt og kunde aldrig falde paa at sige det«.

Jeg beder enhver oprigtig Læser undersøge, om *M.* ikke paa det første Sted siger netop det, han paa det andet Sted benægter at have sagt. «I sig selv en skuffende Herlighed» og »i Grunden en storartet Illusion« — disse to Ting er *ækvivalente*, betyder *nøjagtig det samme*.

Men *M.* beskylder ganske roligt Pater Esser for at have »opfundet« hin Paastand, beskylder P. Esser for at have *løjet sin Modstander noget paa*.

Gør P. Esser Deres Undskyldning Hr. *M.*, hvis De ikke vil anses for en mindre ærekær Person — eller Sammenslutning af Personer. Men De foretrækker sikkert at spare Undskyldningen. Det er dog kun blandt Katholikerne, at Deres Perfidi er bekendt. I Folkekirken kan De jo vedblive at staa med Glorie om Hovedet, som den rene Læres heltedodige Forsvarer. Plag Dem altsaa ikke med den Bagatel, jeg vilde opfordre Dem til — det er jo *kun en Fremmed*, De har forurettet!

Pater Esser er heller ikke den eneste Katholik, De

beskylder for Løgnagtighed. Forfatteren af de bekendte »Konvertitenbilder«, *D. A. Rosenthal*, erklæres for upaalidelig eller med et ægte M.'sk Omsvøb — »ikke at lide paa undtagen for Katholiker«. Med hvad Ret? Udelukkende, fordi Bogen »bærer Paaskriften *Matri misericordiae*« og er skreven i apologetisk Hensigt. Altsaa — en Bog, der er dediceret den hellige Jomfru og er apologetisk, er upaalidelig. Det forekommer mig at være en mærkelig Slutning. Er protestantiske Apologeter ogsaa upaalidelige? Og hvorledes kan Ærbødigheden for Herrens Moder frembringe Løgnagtighed i et Menneske?

Der er endnu et Punkt i M.'s sidste Artikel, der fortjener Paatale.

M. skriver om *Reformationens Tidsalder*, at »et stort og stedse voxende Tal af Mænd og Kvinder forlod Katholicismens Lejr for at gaa over til Protestantismen«. Mener De dette for Alvor Hr. M.? Véd De virkelig ikke, at Kirkeforandringen i det 16de Aarhundrede allevegne skete ved *Fyrstebud*, ved *Voldshandlinger*, ved *Fængslinger* og *Forfølgelse* af den katholske Gejstlighed? Véd De det ikke — saa har De talt om det, De ikke kendte. Véd De det — saa har De fornægtet Sandheden.

Tallet paa dem, som *frivilligt* sluttede sig til Reformationen, var ikke imponerende. *Folkene* holdt fast ved den gamle Kirke. Det gik med Lutherdommen som i sin Tid med *Arianismen* — den verdslige Magt satte den igennem.

Men hvad nytter det at henvise en M. til Historien, til Kendsgærringerne, til Sandheden? Han vil dog til sin Dødsdag vedblive at udtale, hvad »lutherske Kristne mene og *maa* mene«.

Ja, det er netop Ordet — de *maa* mene det. Derfor kommer de aldrig til Sandheds Erkendelse. De *maa* kæmpe mod Kristi Kirke.

Saa lad dem da fortsætte, saa længe det er Guds Vilje. »Kroget kan ikke vorde ret«, siger den hellige Vismand.

Johannes Jørgensen.

Betragtning til Palmesøndag.

„Se, Din Konge kommer til Dig“.

—o—

1. Jesus Kristus er *Din* Konge, en uendelig god, mægtig, naadig, barmhjertig og vis Hersker! Du har ikke udvalgt ham, men han har udvalgt Dig og regnet Dig til sit Ejendomsfolk. Han har løskjøbt Dig fra Djævelens Herredømme og Syndens Magt; og fra Daabens Stund bærer Din Sjæl hans Billede og Indskrift. Du er hans og han kjender Dig ved Navn. Det var for at blive Din Konge, Din Fredsfyste, at Kristus paa Palmesøndag drog ind til Jerusalem, hvor han vidste, at Lidelse og Død ventede ham. Føler Du, hvor ufortjent Du er til denne Barmhjertighed, hvor uværdig til, at Jesus skulde elske Dig og lide for Dig, saa elsk ham dobbelt, fordi han sætter sit Liv til for Dig. Og husk, at Ingen tager det fra ham, men han sætter det til af sig selv.

2. «Se Din Konge *kommer til Dig*«. Han kommer til Dig ikke længere som paa Vejen til Jerusalem synlig og ledsaget af Mængdens Jubel, men han kommer til Dig i Aandens Kraft stille og usynlig og minder Dig om, hvor højt han elsker Dig, hvor meget han har lidt for Dig og han siger: »Giv mig Dit Hjærte!« »Se, jeg staar for Døren og banker, dersom Nogen hører min Røst og oplader Døren, til ham vil jeg gaa ind og holde Nadvere med ham«. Bed Kristus om Naade til, at Du rigtig maa lukke op for ham, saa at han, naar han i denne Paaske kommer til Dig for at holde Nad-

vere med Dig, maa faa Indgang i Din Sjæl og blive hos Dig under Livets Strid for engang at føre Dig hjem til de evige Boliger heroventil. »Velsignet være Han, som kommer i Herrens Navn. Hosianna i det Højeste!«

Jesu Korsvej.

V.

Simon fra Cyrene.

Jesus kan ej længer bære Korset ene;
se, da kommer hisset Simon fra Cyrene.
Romervagten griber ham, og under Latter
lægges Korset paa ham; fremad gaar det atter.

Hil Dig paa din Vandring, Simon Cyrenæer!
Træet, som er helligst blandt Alverdens Træer,
vhorpaa Livsts Konge selv skal Døden smage,
bærer du paa Ryggen — Byrde uden Mage!

Naar jeg trofast virker dér, hvor Gud mig sender,
tager Sorg og Glæde lydig af hans Hænder,
naar mit Liv jeg vier ind til Herrens Ære,
faar jeg Lov at hjælpe Jesu Kors at bære.

Skulde jeg da ikke al min Styrke sætte
ind paa dette ene, Korsets Vægt at lette?
Herre, du, som Viljen, og som Evnen giver,
afvis ej min Medhjælp, ihvor svag den bliver!

Den hellige Paaskekommunion.

—o—

Som bekjendt begynder med Palmesøndag den saakaldte *Paasketid* her i Vikariatet, Tiden, i hvilken enhver katholsk Kristen ifølge et udtrykkeligt Kirkebud er forpligtet til at modtage den hellige Kommunion i sin Sognekirke. Forordningen blev givet paa det 4de almindelige Kirkekoncil i Lateranet i Rom i Aaret 1215 og lyder saaledes: Enhver Troende skal i det mindste i Paasketiden skrifte sine Synder og med Ærefrygt modtage Altrets hellige Sakramente i sin Sognekirke. Overtræderen af dette Bud tør, naar han dør, ikke faa nogen kirkelig Begravelse. Derfor skal dette heldbringende Bud, tilføjer Konciliet, gjentagende forkyndes i Kirken, saa at Ingen kan undskylde sig med, at han ikke kjender dette Bud.

Man ser, hvor alvorligt og eftertrykkeligt Kirken indskærper dette Bud om Paaskekommunionen, og hvor svært den straffer Overtrædelsen af det. Vi tro derfor at handle i vor hellige Kirkes Aand, naar vi her i »Nord. Ugeblad« meddele et Par Ord om *den hellige Paaskekommunion*.

Det kan ikke nægtes, at de Kristnes Lunkenhed og Ligegyldighed har givet Anledning til dette Kirkebud. I de første kristelige Aarhundreder modtog de Troende meget ofte, enten daglig, eller naar de bivaanedet det hellige Messeoffer, eller i det mindste hver Søndag den hellige Kommunion. Den hellige Hieronymus omtaler i sine Breve til Lucia og Pammachius, at denne Skik endnu herskede paa hans Tid. Hver Søndag modtog sædvanligvis hele Menigheden det hellige Sakramente. Dette var uden Tvivl en gavnlige Skik og et herligt Vidnesbyrd om de første Kristnes Fromhed og Iver. De hellige Kirkefædre fortælle os om den smukke Festlighed, som fandt Sted ved en saadan

Fælleskommunion. De Kristne i de første Aarhundreder erkjendte endnu med et klart og uhildet Blik, hvad den fromme Thomas af Kempen siger: »Mennesket har fra Ungdommen af Tilbøjelighed til det Onde, og naar det guddommelige Lægemiddel ikke kommer Mennesket til Hjælp, synker han snart ned i endnu dybere Laster. Den hellige Kommunion drager Mennesket bort fra det Onde og styrker til det Gode. Thi naar jeg endnu bestandig er saa efterladende og lunken, skjønt jeg kommunikerer, hvad vilde der da blive af mig, naar jeg ikke modtog dette Frelsemiddel og ikke søgte denne saa store Understøttelse«. De erkjendte, hvad den samme Forfatter siger paa et andet Sted: »Jeg føler, at to Ting ere saare nødvendige i dette Liv; uden dem vilde dette elendige Liv være utaaleligt for mig. To Ting, det bekjender jeg, maa jeg nødvendigvis have, saalænge jeg er indesluttet i dette Legemes Fængsel — nemlig Mad og Lys. Derfor har Du givet mig Svage dit hellige Legeme til Aandens og Legemets Vederkvægelse, og stillet dit Ord som et Lys foran mine Fødder. Uden denne Spise og dette Lys vilde jeg ikke godt kunne leve«.

Men lidt efter lidt kølnedes de første kristelige Aarhundreders Iver. Kristenforfølgelserne, som af sig selv førte til Gud og tilskyndede til Modtagelsen af de hellige Hemmeligheder, for i dem at finde Hjælp, Trøst, Styrke, Mod og fremfor alt hin indre Livskraft, som man nødvendigvis maatte være i Besiddelse af, for at kunne underkaste sig Lidelser, Martyrium, Fængsel og Døden, vare ophørte ved Begyndelsen af det fjerde Aarhundrede, og med den ydre Ro indtraadte tillige saare hurtig en indre, religiøs Træghed og Ligegyldighed. Under Kejser Konstantin og hans Efterfølgere strømmede ogsaa en Mængde Skinkristne til Kirken, Folk, som for Størstedelen traadte over til Kristendommen af uredelige, verdslige og egennyttige Bevæg-

grunde, uden at være grebne af dens Aand, og uden at være besjælede af en redelig Villie til at udøve Kristi Lærdomme i Gjerning og Virkelighed. At disse Folk ogsaa vare lunkne i Modtagelsen af de hellige Sakramenter, kan man let forstaa. Men foruden at disse og andre Tidsforhold vare vel skikkede til at have en skadelig Indflydelse paa de Kristnes religiøse Iver, ligger det ogsaa i Menneskets egen Natur, at det i alle Ting, som paa en eller anden Maade ere forbundne med Møje og Opofrelse, særlig indenfor det religiøse Livs Omraade, saa gjerne og let mister den første Iver og bliver et Bytte for den sørgeligste Ligegyldighed. Derfor saa Kirken sig tvungen til at give et Bud i Henseende til Modtagelsen af de hellige Sakramenter, idet allerede Pave Fabian maatte forordne, at de Troende, i det mindste tre Gange om Aaret, nemlig paa de tre Hovedfester, Jul, Paaske og Pintse, skulde modtage Bodens og Altrets hellige Sakramenter. — Endelig gav Kirkekonciliet, som var forsamlet i Lateranet i Rom under den store Pave Innocents III's Forsæde, det Bud, vi ovenfor have omtalt, og som gjør det til en stræng Pligt for enhver katholsk Kristen i det mindste én Gang om Aaret at skrifte og at modtage den hellige Kommunion i sin Sognekirke; paa samme Tid fastsatte Konciliet ogsaa den alvorlige og haarde Straf overfor Overtræderne af dette Bud, at der nemlig, naar de døde, skulde nægtes dem den kirkelige Begravelse.

Tydelig og klart fremgaar af det Sagte, at Kirken ved dette Bud ingenlunde har villet sige, at det var tilstrækkeligt at modtage de hellige Sakramenter *én Gang* om Aaret. Kirken vilde ved dette Bud ingenlunde billige de lunkne Kristnes Træghed og paa en vis Maade hellige ved et Bud den aarlige Modtagelse af de hellige Hemmeligheder. Tværtimod har desværre de Kristnes Lunkenhed været Grunden og Anledningen

til, at Kirken saa sig stillet overfor den sørgelige Nødvendighed, at fastsætte ved et Bud den yderste Grændse, som en Katholik ikke tør overskride, saafremt han vil vedblive at være et Medlem af Kirken. Altrets allerhelligste Sakramente og navnlig den hellige Kommunion, som hidfører den inderligste Livsforbindelse mellem Mennesket og Kristus, er den katholske Tros Midtpunkt. Enhver, som ikke i det mindste én Gang om Aaret vil dvæle i dette Midtpunkt og knytte denne Livsforbindelse med Kristus og Kirken, Enhver, som end ikke én Gang om Aaret vil frigjøre sig for sine Synder, Enhver, som ringeagter Kirkens Bud, der forpligter ham til Modtagelsen af den største Velgjerning, til den inderligste Forening med Gud, har i Virkeligheden udelukket sig fra Kristus og Kirken; thi Herren har jo selv sagt: »Sandelig, sandelig, siger jeg eder, dersom I ikke æde Menneskets Søns Kjød, og drikke hans Blod, saa skulle I ikke have Livet i Eder«. Katholiker, som handle imod Kirkens udtrykkelige Bud og forsømme deres Paaskepligt, ere følgelig kun Navnekatholiker, der i Virkeligheden have afbrudt den indre Livsforbindelse med Kristus og hans Kirke. Men saadanne Navnekatholiker, som i Livet frivillig skilte sig fra Kirkens Samfund, som endog paa Syge- og Dødslejet forsmåede Religionens Trøst og modsatte sig Foreningen med Kristus ved den hellige Kommunion, kan Kirken naturligvis ikke paa nogensomhelst Maade lade en kirkelig Anerkjendelse blive tildel, den kan ikke give dem en kirkelig Begravelse, den kan ikke velsigne dem i Graven og forbinde med Velsignelsen den Bøn, at Herren vil opvække dem paa den yderste Dag. Thi hvilken Opstandelse have vel de i Vente, som ligefrem ringeagtede Kirken og forsmåede den hellige Kommunion? Haabet om den tilkommende herlighedsfulde Opstandelse knytter Herren jo dog selv netop til Nydelsen af hans hellige Kjød og Blod, idet han

siger: »Hvo som æder mit Kjød og drikker mit Blod, han har det evige Liv, og jeg vil opvække ham paa den yderste Dag«. Ved den hellige Kommunion er Legemet, som hviler i Graven, jo netop blevet til et Sædekorn, der paa Opstandelsens store Dag skal være modnet til en herlig Frugt!

Vi maa tilstaa, en haard, svær Straf er det, naar Kirken nægter den kirkelige Begravelse, og dog er denne Kirkens Optræden kun en nødvendig Følge af det store og svære Skridt, som hine Ulykkelige gjorde, da de frivillig sagde sig løs fra Livsforbindelsen med Kristus og Kirken. Jesu Kristi hellige Kirke frygter heller ikke her for at gjøre sine evige Grundsætninger gjældende, som dens guddommelige Grundlægger har betroet til den, for at den skulde bevare, følge og forsvare dem; frejdig og uden at vakle gaar den fremad paa den af Frelseren foreskrevne Bane, selv om Verden, Vantroen og Lasten ogsaa dadler, udskælder og forfølger den derfor. (Sluttes.)

Protestantisk Sandhedskærlighed.

—o—

Det hænder desværre ofte, naar man læser protestantisk Polemik mod den katolske Kirke, at man maa spørge sig selv: »Mon dette kan være skrevet i god Tro?« Thi, hvis det *er* saa, da vidner det om en højst sørgelig Færdighed i at udtale sig om Ting, man slet ikke kender noget til.

Det unge Højres Organ »*Tidens Krav*«, gav i Mandags et saadant Exempel paa Ligeegyldighed overfor Sandheden. I en Artikel, betitlet »Kirkelige Krav«, taler en (naturligvis pseudonym) protestantisk Skribent om den bekendte tyske Konvertit, Grev *Friedrich Stolberg*. Protestanten skriver:

»Da han hin Pinsedag konverterede, var det en Følge af Katholikernes snedigt anlagte Belejringsplan. Fra det Øjeblik af, da Stolbergs lidet sympathetiske protestantiske Omgivelser stødte ham fra sig, omspandt Katholikerne ham med deres Garn for tilsidst at drage ham til sig som et vel præpareret Offer. Men skal man endelig psykologisk . . . undersøge Stolbergs Sundhedstilstand efter Konverteringen er det ikke absolut sikkert, at den viser sig som et lykkeligt Menneskes«.

Enten har den protestantiske Forfatter (*Arrebo* kalder han sig) ikke gjort sig den Umage at gøre sig bekendt med Stolbergs Historie. Det er da en utilgivelig *Frækhed* af ham at tale derom,

Eller ogsaa kjender han den — og da véd man knap, hvad man skal mene om hans Samvittighedstilstand. Thi:

1) Det er *aldels falsk*, at Stolbergs protestantiske Omgivelser var »lidet sympathetiske«.

Stolbergs Omgivelser var først og fremmest hans *Slægt*. Jeg véd næppe nogen, jeg her kunde tænke mig betegnet med Ordene »lidet sympathetisk«.

Den var dernæst hans *adelige* Omgangskreds. Om denne erklærer et saa uvilligt Vidne som *Hermann Hettner* (»Goethe und Schiller,« I, 321), at »den hele holstenske Adel, indtil den Dag i Dag, udmærker sig ved Finhed og Dannelsens Dybde.«

Endelig hans Venner blandt *Digterne*. Er det *Matthias Claudius*, det elskværdige Bud fra Wandsbeck, som »Arrebo« kalder for »lidet sympathetisk?« Er det *Lavater*, er det *Boie* og *Voss*, er det *Klopstock* og *Goethe*? Hvorfor nævner den pseudonyme Protestant ikke dem, han mener? Stolberg selv skriver Aaret efter sin Konversion, at han »som Yngling og Mand ved Naturens og Kærlighedens inderligste Baand har knyttet sig til skønne Sjæle, hvis Minde er ham helligt« — ogsaa nu, da han er Katholik. (Brev af 8. Juli 1801 til J. L. *Ewald* i Bremen).

2) Det er *aldeles falsk*, at Stolbergs protestantiske Omgivelser »stødte ham fra sig,« og at Katholikerne »fra det Øjeblik af« begyndte at omspinde ham med deres Garn.

Stolbergs prot. Venner stødte ham først bort, da han *var bleven Katholik*, og de bedste iblandt dem —

Klopstock, Claudius, Lavater — vedblev at elske ham som før.

Og hans Konversion er ejheller gaaet for sig ved at han er bleven »omspunden« af »snedige« Katholiker. Hvor ækel tager ikke en saadan Fremstilling sig ud for den, som ved, hvorledes Stolberg syv Aar igennem kæmpede i Bøn og daglig Anraabelse af den Hellig Aand, og hvor inderligt han attraaede at finde Sandheden — og *intet uden Sandheden*. Og en saadan Stræben skulde Herren belønne med at give den Bedende Vildfarelsens Stene for Troens Brød? Hvor kunde da nogen længer stole paa Ordet: »Søger og I skal finde«?

3) Der er intet, som tyder paa, at Stolberg efter sin Konversion ikke er *lykkelig* og ikke fuldtud *sund*, (thi »Arrebo« opfatter vel ikke det, at Stolberg tilsidst blev syg og døde, som en Virkning af hans Konversion?) Jeg har gennemlæst den 507 Sider tykke Samling af Breve og Optegnelser, som *Johannes Janssen* har udgivet af Stolbergs Efterladenskaber, og har intet fundet, som kan berettige til saadanne Udtryk, Jeg opfordrer derfor »Arrebo« til at præstere sin »psykologiske« Undersøgelse af Stolbergs Aandstilstand efter Konversionen.

Imidlertid — han vogter sig nok!

Det er jo god protestantisk Taktik at udslynge ubegrundede Paastande og halve Sigtelser — og aldrig tage dem i sig igen, naar deres Tomhed og Grundløshed bliver eftervist.

Det er meget »snedigt.« Men er det sandhedskærligt? Er det kristeligt? J. J.

Kirkelig Kalænder.

Søndagen den 11. April. Palmesøndag. (Gudstjenesten i St. Ansgars Kirke begynder 9½ med højtidelig **Pontifikal- Palmevise og Procession**; derefter Højmesse med Oplæsning af Lidelseshistorien efter Matthæus. — Med denne Søndag begynder Tiden for den pligtmæssige Annammelse af **den h. Paaskekommunion**. — **12. M., 13. Ti., 14. O.**, Ferialdage. (Tirsdag og Onsdag oplæses Lidelshistorien efter Markus resp. Lukas under den h. Messe Kl. 8¼.)

Skjærtorsdag den 15. April. I St. Ansgars Kirke: Kl. 9 Pontifikalmesse, de hh. Oliers Indvielse og derefter

Procession. — Kl. 3 foretager Biskoppen den højtidelige Fødtvætning. — Kl. 6 Aftenandagt til det allerh. Sakramente med Prædiken.

Langfredag den 16. April. I St. Ansgars Kirke: Kl. 10 Pontifikal-Gudstjeneste: Lektie, Lidelsehistorien efter Johannes synges, Forbønner, Korsets Afhyllning og Hylding. Procession og Præsanktifikatmesse). Den aarlige **Kollekt** for de hh. Steder i **Palæstina** finder Sted paa denne Dag i samtlige Kirker og Kapeller.) — Kl. 6 Aftenandagt til Jesu Lidelse med Prædiken,

Paaskelørdag den 17. April. I St. Ansgars Kirke. Kl. 8 Ildens og Paaskelysets Indvielse; de tolv Profetiers Læsning. Døbevandets Indvielse. Litani til alle Helgener og henved Kl. 9 Højmesse med Vesper.

Søndag den 18. April. **Herrens Opstandelse. 1. Paaskedag** I St. Ansgars Kirke: Kl. 6 Morgen: Korsets højtidelige Optagelse; derefter Procession, Levitmesse og Prædiken; Kl. 8 stille Mæsse; Kl. 10 Pontifikalmesse og Prædiken — Kl. 6 Festandagt og Prædiken.

Mandag den 19. April. **2. Paaskedag**. I St. Ansgars Kirke: Kl. 8 stille Messe: Kl. 10 Højmesse og Prædiken; Kl. 6 Aften Festandagt.

Bekjendtgjørelse. Paa den højhellige Paaskedag vil der ligesom ifjor under begge Messerne Kl. 6 og Kl. 10 i St. Ansgars Kirke blive foranstaltet en offentlig Indsamling, i Stedet for den sædvanlige Kollekt, til Bestridelse af Kirkens Udgifter til Lys.
Forstanderskabet.

Jesu Hjærte Kirke. Palmesøndag: Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Palmevielse og Procession; derefter Højmesse. — **Skjærtorsdag** er den eneste Messe Kl. 7. Om Aftenen Kl. 6 Prædiken og Andagt. — **Langfredag** begynder den højtidelige Gudstjeneste Kl. 10. Om Aftenen Kl. 6 Prædiken og Andagt. — **Paaskelørdag** begynde Ceremonierne Kl. 8 $\frac{1}{2}$; Messen fejres henved Kl. 10. — **Paaskesøndag:** Stille h. Messe Kl. 7 og 8 $\frac{1}{2}$; Levitmesse med Prædiken Kl. 10. Om Aftenen Kl. 6 Prædiken og Festandagt. — **Paaskemandag.** Kl. 10 Højmesse og Prædiken; Aften Kl. 6 Festandagt.

Rosenkranskirken: Skjærtorsdag Kl. 7 Stille h. Messe: Kl. 5 Andagt. — **Langfredag** begynder Gudstjenesten Kl. 9 $\frac{1}{2}$; Efterm. Kl. 5 Andagt med Prædiken. — **Paaskelørdag** begynder Gudstjenesten Kl. 7; Højmesse henved Kl. 8. — **Paaskesøndag:** Korsets Optagelse og Højmesse Kl. 6; anden Højmesse med Prædiken Kl. 9 $\frac{1}{2}$; Efterm. Kl. 5 Festandagt med Prædiken.

Gudstjeneste i Helsingør afholdes 2. Paaskedag. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Messe med Prædiken; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Festandagt med Prædiken,

Aftenforedragene om Onsdagen **bortfalde** indtil videre i Jesu Hjærte Kirke.

Den levende Rosenkrans (1. Afd.) Det almindelige Maanedsmøde paa Toldbodvejen bortfalder paa Palmesøndag.

Elisabethforeningens Systue er lukket Mandag d. 12. April og gjenaaabnes først Mandag den 25. April.

St. Josefs Gilde. Mandag d. 12. April Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Forberedende Møde til Generalmødet, i Lokalet Bredgade 67. 2. S. o. G. — Mandag d. 25. April Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Aften afholdes Gildets **aarlige Generalmøde.** Eventuelle Forslag maa være indsendte til Bestyrelsen inden Paaskesøndag. — Titularfesten med Fælleskommunion og Optagelse af nye Medlemmer er henlagt til 3. Søndag efter Paaske.

Unio. Den halvjaarlige ordinære **Generalforsamling** afholdes **Tirsdag d. 13. April Kl. 9** i Myginds Lokaler. Linnésgade 25. — **Dagsorden:** Beretning om Foreningens Virksomhed; Regnskabsaflæggelse; Valg af Formand, Sekretær, 2 Repræsentanter og 2 Revisorer.

Medlemmerne kunne erholde Billetter til Foraarsudstillingen paa Charlottenborg à 25 Øre (halv Pris) hos Herm. Hoffmann, Kjøbmagergade 48, og i Lokalet.

Elisabethforeningens Basar, med Tombola og Restauration,

som afholdes til Bedste for forældreløse Børn **Palmesøndag den 11. April** fra Kl. 8 Morgen til Kl. 8 Aften og **Mandag den 12. April** fra Kl. 10 indtil Kl. 5 Efterm. i Skolelokalet, Bredgade 69 Stuen. anbefales til Menighedens Velvillie. — Basaren er en væsentlig Støtte for Foreningens Virksomhed.

Nouveautees i Herrehatte.

Et meget stort Udvalg af elegante og lette Hatte, saavel bløde som stive, er hjemkommen og anbefales i moderne og meget fixe Faconer.

3-4 $\frac{1}{2}$ -6-8 Kr.

Ernst Bæklund,
59, Kjøbmagergade 59.

Skræder A. Wiehe,

Rømersgade 20, 3. Sal til Gaden,

anbefaler sig med billige Klædninger; god Pasning garanteres. Tøj modtages til Forarbejning. Stort Prøvelager forefindes.

Rettelse. Nr. 14 S. 238, L. 6 f. n. „Den (nemlig Lokalraadets Kassebeholdning) er nu sunken til 208 Kr., der rigtignok væsentlig bestaa i en endnu ikke realisabel Fordring . . Læs: Den er nu sunken til 208 Kr. Vajsenhusfondets Kassebeholdning er 1708 Kr. der rigtignok væsentlig bestaa o. s. v.

Næste Nr. udsendes først Paaskelørdag paa Grund af den h. Langfredag!

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 16.

Søndagen den 18. April.

1897.

Indhold: „Sit pro ratione voluntas“. Betragtning. Den h. Paaskekommunion. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. England. Holland. Rom. „Fra Vejbyret“. — Bekjendtgjørelser.

„Sit pro ratione voluntas“.

Nogle afsluttende Bemærkninger til Hr. M.s „Strøbemærkninger“ af F. Esser.

—o—

Det interesserede mig meget at læse det mandig-kristelige Indlæg i mit Mellemværende med Hr. M., som den anonyme Dansker har publiceret i »Nord. Ugeblad« Nr. 14 for 4. April.

Naar jeg nu beslutter mig til at føje nogle afsluttende Bemærkninger til det sagte, kan jeg desværre ikke opmande mig til det modige Skridt ligeledes at krybe i Skjul bag Anonymitetens Slør; min tidligere Ubesindighed lader mig intet andet Valg end fremdeles fejgt at kæmpe min Kamp med aabent Visir. Som en Følge af denne Offentlighed er det mig naturligvis ogsaa forment at uddele saa drøje Hug som den anonyme Dansker; jeg maa først tage mine Glacéhandsker paa, førend jeg gaar videre. Efter at have gjort det med et skamfuldt Hjerte begynder jeg.

Det er vist de fleste af mine Læsere bekjendt, at,

da Luther havde oversat den h. Paulus's Brev til Romerne og i dets 3. Kap. v. 28 havde indsmuglet Ordet »*alene*«, forsvarede han sin ny Oversættelse med de djærve Ord: »Naar eders ny Papist vil gøre mange unyttige Ophævelser over Ordet *sola*, alene, saa sig ham fluks: Dr. Martin Luther vil have det saaledes og siger: Papist og Æsel er eet og det samme: *sic volo, sic iubeo, sit pro ratione voluntas*«, o: saaledes vil jeg, saaledes byder jeg, (min) Vilje være i Fornuftens (eller Bevisgrundenes) Sted. Ved Læsningen af Hr. M.'s Strøbemærkninger blev jeg stærkt mindet om Luthers Ord og det forekom mig, som om jeg stadig hørte samme Refrain lyde imellem Linierne: »*Sit pro ratione voluntas*«. Kun saaledes kan man forstaa en Del ubevislige Paastande og de morsomme Selvmodsigelser, Artiklen vrimler af. Jeg maa vel have Lov til at oplyse det ved nogle Eksempler.

Omtrent i Begyndelsen af sin Artikel mener Hr. M., at jeg »overmodig« gaar ud fra, »at den katholske Kirke er alene Kristi Kirke og Kampen imod den frugtesløs«. Kort efter siger han ligesaa »overmodig«, at det »fra Folkekirkens Standpunkt er uomtvisteligt, at Pavekirkens Herlighed er skuffende«. Hvad den første Paastand angaar, burde Hr. M. dog vide, at man ingensteds gaar saa lidt ud fra de paaankede overmodige Forudsætninger som i den katholske Theologi. Førend den katholske Theolog skrider til sine theologiske Undersøgelser, fordrer han, støttet paa Pauli Ord: *rationabile obsequium vestrum*, »eders Tjeneste skal være fornuftig«, et filosofisk *Bevis* for Guds Tilværelse, derefter apologetisk-filosofiske *Beviser* for Guds ovenaturlige Aabenbarelse, for Kirkens Indstiftelse, for den sande Kirkes Kendetegn og Egenskaber, navnlig dens Ufejlbarhed, og støttet paa disse *beviste* Forudsætninger *beviser* han da først, at den katholske Kirke alene er Kristi Kirke og at følgelig Kampen imod den er

frugtesløs. Lige omvendt handler den protestantiske Theologi. Den nægter som Regel *Bevisligheden* af Guds Tilværelse, svæver altsaa med Hensyn til Antagelsen af en guddommelig Aabenbarelse i Luften, og den afkræfter Bibelen ved Nægtelsen af Traditionen og kan derfor heller ikke have noget virkeligt »Standpunkt«, fra hvilket det kunde være »uomtvisteligt, at Pavekirkens Herlighed er skuffende«. Naar Hr. M. altsaa mener, at »lutherske Kristne mene og maa mene og med Guds Hjælp ville vedblive at hævde« sligt »overfor den romerske Kirke«, saa kan Meningen ikke være, at der ligger noget Fornuftbevis til Grund for denne Mening, men *sit pro ratione voluntas*.

Hr. M. klager endvidere over, at jeg er »rundhaandet med at tillægge Modparten Uvidenhed og andre smukke Egenskaber«. Jeg kan tænke mig, at han her sigter til en Sætning S. 26., hvor jeg viser hans Paa-stand om, at den katholske Kirke betragter »den frie Adgang til Læsning af den hellige Skrift« som skadelig, tilbage ved at stille ham over for det Alternativ: »saa røber De her en bundløs Uvidenhed, eller De taler imod bedre Viden«. Enhver, som kender Forholdene, ved, at dette ikke er Overdrivelse. Men i Stedet for at afkræfte min Anklage ved at modbevise mine efterfølgende Udviklinger gør han sig skyldig i samme Fejl, han ubeføjet har dadlet hos mig, idet han skriver: »Fanatisk er han i Iveren for »sin aandelige Moder«s Ære; derved forklares de Ting i hans Udtalelser, om *hvis Oprigtighed man ellers kunde tvivle*«. Denne aldeles vage Sigtelse for Mangel paa Oprigtighed, kan ikke støttes paa noget positivt Faktum, bærer netop paa Grund af de manglende Beviser tydelig Præget af sin egentlige Oprindelse til Skue, nemlig: »*sit pro ratione voluntas*«.

I høj Grad vilkaarligt er ogsaa Hr. M.s Forsøg paa

at forsvare »Nationaltidende«s afvisende Holdning overfor mit Indlæg imod hans første Artikel («om Pavekirkens skuffende Herlighed»); »naturligvis« siger han, »maatte »Nationaltid.« vise mit Indlæg tilbage, eftersom et konservativt Blad, der værner om de kirkelige Interesser i et luthersk Land, ikke kan have Brug for de katholske Polemikeres Indlæg, saaledes som disse nu engang ere affattede«. Hver rolig tænkende Læser vil se, at denne Grund ingen Grund er. Hvor staar det da skrevet, at det er »Nationaltidende« eller dens »Tillægs« Program at værne om den lutherske Kirkes Interesser? At Bladet er *konservativt*, det er velbekendt; men netop som et *konservativt* Blad burde det ikke aabne sine Spalter for Artikler, der indeholde saa fjendske Angreb mod et af Staten anerkjendt Trossamfund, eller ogsaa, hvis det optager den Slags Angreb, burde dets Spalter ogsaa staa aabne for Forsvarsartiklerne. Hr. M's Undskyldning er altsaa uholdbar; *sit pro ratione voluntas*.

Meget vred bliver Hr. M., fordi jeg har citeret Pastor *Steinthals* Ord: »Fremtiden hører Socialismen til; Folkekirkens Dage ere talte«. »Saa fremmed«, udraaber han harmfuld, »staar Hr. Esser overfor vore kirkelige Forhold, at Pastor Steinthal citeres som en Autoritet, hvis Ord have profetisk Gyldighed«. Her har Viljen atter taget Tøjlen fra Fornuften. Der var da virkelig ingen Grund til at komme saaledes i Harnisk. Jeg har slet og ret citeret Pastor Steinthal som en Røst blandt de mange, der høres nuomstunder trindtom i alle lutherske Lande, vel nærmest som en Røst i Ørkenen. Alligevel maa jeg sige, at den *navngivne* Pastor Steinthal er for mig en ulige mere imponerende Autoritet end den *navnløse* Hr. M. — Men Hr. M.s Apostrofe har ogsaa sin morsomme Side. Efter at han med stort Eftertryk har erklæret, at »Profet er han (Past. Steinthal) slet ikke«, gaar Saul M. straks

efter selv over blandt Profeterne, idet han med stor Dristighed foresikrer, at »den Tid vil ogsaa nok komme, da den (katholske Kirke) affører sig det illuderende Klædebon og holder sig til det rene Evangelium«. Atter *sit pro ratione voluntas*. Pastor Steinthal har dog Virkelighedsforhold at støtte sin Spaadom paa, men Hr. M. svæver med sin fuldstændig i Luften. Han kan hverken siges at have lært noget af Historien eller af Skriften. Historien godtgør, at Kampen imod den katholske Kirke virkelig *er* frugtesløs, og Skriften giver os den indre Grund til dette Fænomen, Herrens Forjættelse: »Helvedes Porte skulle ikke overvælde den«.

Angaaende mine Citater efter *Rosenthals* »Convertitenbilder« klager Hr. M. over »vildledende Sideangivelse«, og jeg faar den haarde Dadel: »Det synes, som om det forudsættes, at man ikke raader over saadanne Bøger og derfor ikke behøver at faa at vide, hvilken Udgave Hr. Esser citerer efter«. *Pourquoi tant de bruit pour une omelette?* Hr. M. gaar jo selv langt videre i sine Forudsætninger end jeg; han synes at forudsætte, at man var i Besiddelse af alle de Værker, det kunde falde ham ind at paaberaabe sig, og at man, uden at Værk eller Side angives, straks maa vide, hvor man skal finde hans Citater. Han citerer en Udtalelse af Ærkebiskop *von Scherr* uden at sige, hvor han har fundet den. (Vi vilde forøvrigt gerne se Ærkebiskoppens Ord *paa Tysk*, førend vi overhovedet fæste Lid til Citatet.) Han citerer endvidere Jesuiten *Clemens Schrader*, men nævner hverken, af hvilket Værk hans Ord ere tagne, eller hvad Side de staa. Hvor er altsaa Grunden til hans dydige Harme over min foregivne Unøjagtighed? *Sit pro ratione — voluntas*. Jeg beder Hr. M. om disse nærmere Angivelser; faar jeg dem, saa er jeg ogsaa rede til at give ham Svar paa hans Anker over *Syllabus* og *P. Schrader*. (Sluttes.)

Betragtning til Paaskesøndag.

—o—

»Jeg er Opstandelsen og Livet.«

1. »*Jeg lever* og ogsaa I skulle leve«. Kristus lever. Han levede ikke blot dengang, da han for mange Aarhundreder siden overvandt Døden og opstod af Graven, men han lever endnu. »Se, jeg er levende i al Evighed.« (Apocalypsen 1, 18.) Det er den Trøst, vi have, at Kristus lever; lever ikke blot i Himlen, hvor han træder frem for os; men han lever i Sakramenterne, hvor han meddeler sig til os; lever i sit Ord, hvor han kundgør os sin hellige Villie; lever og er os nær i Aandens Kraft, saa vi vide, han er hos og hører vore Bønner; thi han siger: »Hvor to eller tre forsamles i mit Navn, dér er jeg midt iblandt Eder«.

2. »*Jeg lever og ogsaa I skulle leve*«. Jesu Kristi Opstandelse er os Pantet paa, at ogsaa vi skulle opstaa fra de Døde. En Dag skulle vore afsjælede Legemer opvækkes til nyt Liv. Gravene skulle afgive deres Døde. »Det Forkrænkelige skal iføres Uforkrænkelighed«.

Det er den anden Trøst, som Paaskedagens Evangelium bringer os, at alt er ikke forbi ved Døden. Naar vi miste vore Elskede, naar vi selv maa skilles fra denne Verden, saa minder Kristus os om, at »saaledes har Gud elsket Verden, at han har givet sin Søn den Enbaarne, at hver den, som tror paa ham skal have et evigt Liv« og kommer ikke til Dommen, men er gaaet over fra Døden til Livet. Med Frimodighed kunne vi i Dødens Time betro os selv og vore Elskede i Guds Haand, thi vi vide, at hvis vi have elsket Kristus, da vil han bede for os: »Fader, jeg vil, at de som Du har givet mig, skulle være hos mig, hvor jeg er, at de maa skue min Herlighed, som Du har givet mig; thi Du har elsket mig før Verdens Grundvold

blev lagt.... Og jeg kundgjorde dem Dit Navn og vil kundgøre dem det, paa det at den Kjærlighed, hvormed Du elsker mig, skal være i dem og jeg i dem.«

Den hellige Paaskekommunion.

--o--

(Sluttet.)

Kirkens Bud om den h. Paaskekommunion kan imidlertid betragtes fra andre og meget glædelige Sider. Vi have set i dette Bud Kirkens strænge *Retfærdighed*, men vi kunne ogsaa i dette Bud se Kirkens store *Kjærlighed* og moderlige Omsorg. Den kjender den menneskelige Svaghed og Letsindighed og véd, at Mennesket ofte, skjönt det har en god og ufordærvet Villie, kun altfor let forsømmer det Helligste. Derfor kommer den Mennesket til Hjælp ved et udtrykkeligt Bud, ligesom Gud jo ogsaa gav os Bud angaaende Pligter, som allerede vor Samvittigheds indre Stemme foreskriver os. Budet, idetmindste een Gang om Aaret at modtage de hellige Sakramenter, er en Paamindelse, en Tilskyndelse, og saaledes bliver for Mange, som maaske have ladet hele Aaret hengaa i Træghed og ungdommelig Letsindighed, uden at tænke paa Gud og Opfyldelsen af deres religiøse Pligter, netop Kirkebudet en Anledning til, at de i det mindste i Paasketiden oprigtig omvende sig til Gud og modtage Skriftemaalets og Altrets hellige Sakramenter. Man tør med Rette sige, at Mange netop ved dette kirkelige Bud blive frelste fra helt at synke ned i Syndens Dynd og fra en fuldstændig Undergang. Erfaringen stadfæster det Sagte. Hvormange angerfulde Skriftemaal blive ikke aflagte netop i Paasketiden; hvormange føle sig ikke netop ved Kirkens Bud paaminded om og tilskyndede til oprigtig at vende tilbage til Gud, efter at

de maaske i Aar og Dag ligesom den forlorne Søn have vandret vildfarne omkring i Synd og Last. Naar de se, hvorledes Alle holde deres Fest i Paasketiden, naar de høre de Andre sige: »I Dag har jeg opfyldt min Paaskepligt«, ja, naar man spørger dem selv: »Have I allerede modtaget eders Paaskekommunion?« saa kunne de ikke længere modstaa, og Samvittigheden tilskynder dem til ret alvorlig at omvende sig til Gud.

Saare træffende og vist foreskriver Kirkebuddet, at de Troende skulle modtage de hellige Sakramenter netop i *Paasketiden*. Paa en Tid, da vi fejre Herrens Opstandelse, hans Sejr over Graven, Døden og Helvede, da det frydefulde Alleluja gjenlyder alle Vegne, da Foraaret staar i Begreb med at holde sit Indtog med sit nye Liv, sit unge friske Løv og sine mangfoldige skønne Blomster, da er det, at Kirken indbyder sine Børn til med den opstandne Kristus at staa op af Syndens Grav, at sejre over Helvede og Døden, at lade en ren Samvittigheds Foraar fremspire i deres Hjærter, at lade den guddommelige Kjærligheds Sol ved den hellige Kommunion straale ind i Sjælens dybeste Kroge, for at alt maa vaagne og blive levende, alt maa blive fornyet og Dydens skønne Blomster maa udfolde sig, ligesom Foraaret jo ogsaa smykker Jorden med et nyt Klædebon.

Ligesaa vis er ogsaa den anden Forskrift, som forpligter alle de Troende til at modtage deres hellige Paaskekommunion i deres *Sognekirke*. Af højere Bevæggrunde har Kirken ladet sig lede, idet den udstedte denne Forskrift. Sognet danner et Hele, en stor Familie, hvis Fader og Hyrde den af Biskoppen indsatte Sognepræst er. Sognet omfatter forskellige Stænder og Aldre, og indenfor den store Kreds have mindre Kredse dannet sig, som atter have deres særegne Stilling, særegne Bestemmelser og deres særegne Hverv

indenfor Samfundets store Helhed, hvorfor de da ogsaa vandre deres særegne Veje og slaa ind paa forskellige Retninger. Men een Gang om Aaret, det er Kirkens Vilje, skal hele Jorden ret levende mindes om hin store Enhed, som er grundlagt i Kristus og i hans eneste hellige Kirke, og som i Virkeligheden bliver fuldbyrdet ved den hellige Kommunion. Om denne Enhed skal indenfor den nærmere og snævrere Kreds ethvert Sogn, enhver Menighed mindes. Dette er Grunden til Kirkens Forskrift, at alle Sognets Medlemmer, uden Hensyn til Personen, Rige og Fattige, Høje og Lave, Unge og Gamle, Forældre og Børn, Herskaber og Tjenestetyende skulle forene sig omkring Herrens hellige Bord i deres eneste Sognekirke og derved opfriske Bevidstheden om Enheden og Fællesskabet. Den hellige Kommunion skal som et Kjærlighedsmaaltid stedse forny det Kjærlighedsbaand, som ifølge Guds Villie omslynger hele Kristenheden og enhver enkelt Menighed. Her forsvinder enhver Standsforskjel, her knæler den Fattige ved Siden af den Rige, den Ulærde og Udannede ved Siden af Lærde og Dannede, i Forening slaa Alle sig for Brystet og sige: Herre, jeg er ikke værdig! — Her er den eneste Kristus tilstede i Alles Hjærter, her toner ham i Møde fra Sjælene, som ere blevne frigjorte fra Synden, det eneste Alleluja! Menighedens Fader og Hyrde ser med Glæde paa sine Børn og rækker dem Livets Brød; han overskuer sin Hjord og glæder sig over, at dens Medlemmer komme saa talrigt til Herrens Bord, han vaager over, om ikke et eller andet Medlem er faret vild og blevet borte, han overvejer, om han dog ikke endnu engang skal lede efter det ude i Ørkenen, om han ikke skal forlade en Tidlang de nioghalvfemsindstyre og søge efter det ene forvildede, indtil han har fundet det. Ved denne Forskrift om Paaskekommunionens Modtagelse i Sognekirken har Kirken netop givet Sogne-

præsten Lejlighed til at lære sin Hjords Medlemmer at kjende, givet ham Lejlighed til at opfylde sin Pligt imod dem, og tillige klart hentydet til, hvor stor Vægt den lægger paa et efter de kirkelige Forskrifter indrettet og vel ordnet Sognebaand. Forskriftsmæssig ordnede Sogne og Menigheder ere Fundamentet for hele Samfundets solide religiøse Gjennemdannelse og Udvikling, og navnlig i de større Byer ere saadanne Sogne Grundpillerne, paa hvilke det Hele hviler.*)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Søndagen den 21. Marts holdt Hr. Stud. med. *Svend Aage Rasmussen* et populært Foredrag i Foreningen Unio over et særdeles heldig valgt Emne. Det var »vore usynlige Fjender«, Bakterierne, Hr. Rasmussen talte om, og han forstod at fremsætte denne lærde Materie i en letfattelig Form, isprængt med humoristiske Bemærkninger, saa at Foredraget blev baade underholdende og belærende og følgelig vakte udelt Bifald hos den talrige Kreds af Foreningens Medlemmer, som vare samlede i Myginds store Sal. Det mundtlige Foredrag ledsagedes og understøttedes af Forevisning af Afbildninger og Præparater, som meget bidrog til at tydeliggjøre det sagte og vække Tilhørernes Interesse for Bakteriologien, som er en vigtig Gren af den moderne Naturvidenskab og betegner et mæg-

---

*) Ovenstaaende Artikel, der har staaet i „Leo“, er vel nærmest beregnet for katholske Lande. Fastemandatet for Danmarks Katholiker gjør imidlertid opmærksom paa, at den ældgamle kirkelige Forskrift om at modtage Paaskekommunionen i Sognekirken ogsaa under vore kirkelige Forhold bør søges saavidt muligt overholdt. Og Opfyldelsen af et saadant Ønske fra Kirkens Side vil enhver god Katholik uden Tvivl betragte som en kjær Pligt.

tigt Fremskridt i Tekniken og Medicinen — og ganske særlig for Kirurgiens Vedkommende.

— En overordentlig glædelig Meddelelse fremkom den højærværdigste Biskop med i sin Prædiken i forrige Uge, idet han i Indledningen meddelte, at han af tvende Velgjørere af Menigheden havde modtaget saa betydelige Bidrag, at man allerede i Løbet af dette Aar vilde kunne paabegynde St. Ansgars Kirkes Dekoration i Forbindelse med en grundig Restauration, ja, at der endog var Haab om, at vor gamle, ærværdige Sognekirke vilde faa et Taarn og Klokker. — Hans biskoppelige Højærværdighed gik dog ud fra, at Menigheden ikke vilde overlade det til nogle enkelte Trosfæller at yde det fornødne, men at Alle efter Evne og i Forhold til deres Kaar vilde bidrage til dette Værks Fuldførelse. Han mindede i den Anledning om Bøssen ved Kirkens Indgang og om at han selv og de Gejstlige med Glæde vilde tage imod ethvert Bidrag i dette Øjemed.

— Foreningen *Unio* afholdt i Tirsdags sin ordinære halvaarlige Generalforsamling under Ledelse af Hr. Naalemager *Jørgensen* sen.

I Halvaarets Løb var afholdt Foreningens Stiftelsesfest, Julefest og Fastelavnsfest; endvidere en Aftenunderholdning til Fordel for St. Josefs Hospital og Vincentsforeningerne. Der var holdt Foredrag af Forfatteren Hr. Johannes Jørgensen og af Hr. Stud. med. Svend Aage Rasmussen.

Af nye Medlemmer var der i samme Tidsrum indmeldt 7 Herrer og 10 Damer og udmeldt 3 Herrer og 2 Damer, saa at Medlemsantallet nu er 155, nemlig 82 Herrer og 73 Damer.

Regnskabet, som derefter blev forelagt, godkjendtes enstemmigt.

Derefter foretoges Valg af Foreningens Bestyrelse. Da Hr. Grosserer *A. Hitzinger* ikke ønskede at blive

gjenvælgt som Foreningens Formand, valgtes i hans Sted Hr. Grosserer *Jul. May* enstemmigt ved Haandsoprækning. Til Sekretær gjenvælgtes Hr. Naalemager *Frantz Jørgensen* jun. Til Repræsentanter valgtes d'Hrr. Assistent *L. A. Nielsen*, Handskemager *Joh. Ffafstetter* og Cand. phil. *Jos. Hoffmann*. Til Revisorer valgtes d'Hrr. Kontorister *Poul Petersen* og *Chr. Henrichsen*.

Til Slutning førtes en Diskussion, om Foreningen i Sommer skulde holde ugentlige Sammenkomster eller nøjes med maanedlige Festiviteter og Udflugter; Stemningen var afgjort for det første Forslag. Generalforsamlingen sluttede med et Leve for Unio.

England. En opsigtsvækkende Konversion til den katholske Kirke i England, og maaske den betydningsfuldste siden Mannings Konversion* i 1840 og Newmanns i 1850, er Rev. *Marturins'* Konversion, som vi for nylig omtalte her i Bladet. Marturin var Medlem af et Slags anglikansk Ordenssamfund, som bærer Navn af »Den hellige Evangelist Johannes' Kongregation«; han betragtes enstemmig som den betydeligste Taler i den anglikanske Kirke og blev ogsaa anset for at være den lærdeste og grundigste Polemiker. Dertil kommer hans mønsterværdige Liv og hans glødende Iver for Sjælens Frelse. Som Protestant følte han sig tilskyndet til at følge de evangeliske Raad og traadte ind i en anglikansk Kongregation, som søgte at gjenopvække det katholske Ordensliv indenfor Anglikanismen. Han var det berømteste og indflydelsesrigeste Medlem af denne Kongregation, og det er da derfor heller intet Under, at flere af hans Medbrødre i Kongregationen forberede sig til at følge hans Exempel. Som Missionær er han kjendt næsten i hele England, er ogsaa sejlet over Havet til Amerika og har efterladt sig der det bedste Minde som Missionær. Hans Konversion har derfor ogsaa vakt stor Opsigt i den nye Verden. Han er endnu en Mand i sine bedste Aar. Forøvrigt

er hans Konversion Pave Leo XIII's direkte, personlige Værk.

— Stor Offervillighed vise Katholikerne i England, og Westminster Gazette« opregner 44 Navne paa gamle ansete engelske Familier, som hver have bidraget 18,000 Kr. til Opførelsen og Udsmykningen af den nye katholske Domkirke i Westminster (London).

Holland. I hollandske Blade meddeles, at det ældste Medlem af det hollandske Statsraad, Mynh. *Heydenrijk* for nylig har aflagt Eden som Medlem af *Dronning Vilhelmines Formynderskabsraad*. Dette Formynderskabsraad bestaar af Præsidenten og Over-Statsadvokaten i Kassationsretten, Vicepræsidenten og det ældste Medlem i Statsraadet og desuden af nogle hollandske Adelige. Til disse Sidste høre foruden Gesandten i London og Udenrigsministeren ogsaa Dronningens Kæmner, Baron *van Brienen van de Grootte Lindt*, som er *Katholik* og allerede gjentagende har været sendt til Rom, for at udføre særlige Hverv for den afdøde Kong Vilhelm III. og den nuværende Dronning-Regentinde hos den h. Fader. Han er tillige en af de betydeligste Grundejere i Holland. Blandt de øvrige Medlemmer af Formynderskabsraadet findes endnu to andre Katholiker, nemlig Over-Statsadvokaten ved Kassationsretten, *Polis* fra Maastricht, og ovennævnte Hr. *Heydenrijk* som ældste Medlem af Statsraadet; i mange Aar har han haft Sæde i det andet Kammer som Repræsentant for Nymvegen. Blandt de 8 Medlemmer af Dronningens Formynderskabsraad ere altsaa 3 *Katholiker*. Sammenligner man denne Kjendtgjerning med de hollandske Katholikers Stilling for et halvt Aarhundrede siden, kan man ret lære Kirkens Fremskridt og nuværende Position at kjende. Uden nogensomhelst Sneverhjærtethed ansættes katholske Embedsmænd ikke blot i Kongerigets katholske Provindser, men ogsaa i de øvrige. I Hæren ere Krigsmini-

steren. General *Schneider* og Generalinspektøren for Artilleriet, *Bergantius*, Katholiker. Heller ikke Vælgerne ere snæverhjærtede. I Kredse, som have en overvejende protestantisk Befolkning, blev dog troende Katholiker valgte ind i Kammeret, fordi de bleve understøttede af troende Protestanter. De samme Iagttagelser kan man gjøre ved Valgene til Senatet og ved Provinds- og Kommunevalgene. Disse Katholicismens Fremskridt maa særlig tilskrives dens voxende Betydning indenfor det politisk-konstitutionelle Liv. Forhen var der aldrig Tale om en selvstændig politisk Optræden af de hollandske Katholiker; de lode sig tage paa Slæbetov af de Doktrinære og opnaaede derved ikke, at de bleve mødte med nogen videre Tillid, f. Ex. ved Hoffet. Trods al frisindet Opfattelse af Monarkiet i Holland er Hollænderen dog, ligesom Englænderen, Monarkist af Overbevisning, der hænger ved sit Herskerhus, og saaledes blev og er ogsaa Stemningen, som man ved Hoffet nærede og nærer overfor Katholikerne ogsaa det konfessionelle Flertals offentlige Mening. Efter at Katholikerne engang havde konstitueret sig som et uafhængigt, selvstændigt Parti, fik de Betydning baade ved Hoffet og hos den offentlige Mening, man agtede dem først som Magtfaktor, derefter ogsaa frivilligt og af Overbevisning, hvad den ovenfor omtalte Sammensætning af Dronningens Formynderskabsraad viser. Men denne Indflydelse og Agtelse ville de hollandske Katholiker kun være i Stand til at bevare, naar de beflicte sig paa den strængeste Enighed indbyrdes.

Rom. Pave *Lco XIII.* skal have til Hensigt at besvare *det anglikanske Episkopats Svar* paa hans Bulle angaaende den anglikanske Præstevielses Ugyldighed. Det vil dog næppe ske ved et officielt Akstykke, men sandsynligvis ved Offentliggørelse af en eller anden Artikel i et katholsk Blad. En lignende Fremgangsmaade er allerede tidligere bleven brugt ved en lignende

Lejlighed, da det nemlig drejede sig om at gjendrive den Encyklika, som den økumeniske Patriark i Konstantinopel skrev imod Leo XIII's Encyklika om de østerlanske Kirkers Gjenforening med den katholske Kirke. Den Gang var det Bladet »Civiltà cattolica«, som offentliggjorde det indirekte vatikanske Svar; denne Gang vil Organet maaske atter blive benyttet. Efter Forlydende vil den hl. Fader ogsaa konferere om dette Anliggende med Ærkebiskoppen af Westminster, Kardinal Vaughan, som ventes til Rom i disse Dage.

— Ifølge »Int. Corr.« har Leo XIII. sendt Spaniens Biskopper en Skrivelse, hvori han opfordrer dem til at afholde sig fra enhver Begunstigelse af Karlistbevægelsen, som for Tiden volder en Del Uro i Spanien, og derimod at formane Befolkningen til Troskab mod det bestaaende Dynasti.

✻ Fra Vejbyrnet. ✻

— * * Kristus har i hele sit Liv paa Jordan villet adlyde, endog indtil Døden paa Korset; hvorledes tør vi da vægre os ved at adlyde? Ikke at have Foresatte, det er en Forrettighed, som alene tilkommer Gud.

— * * Vær ej Fløjen paa Taarnet, som drejer sig efter hvert Vindpust; vær selv i vildeste Storm Taarnet, standhaftig og stærk.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 18. April. Herrens Opstandelse. 1. Paaskedag. I St. Ansgars Kirke: Kl. 6 Morgen: Korsets højtidelige Opdragelse; derefter Procession, Levitmesse og Prædiken; Kl. 8 stille Messe; Kl. 10 Pontifikalmesse og Prædiken — Kl. 6 Festandagt og Prædiken.

Mandag den 19. April. 2. Paaskedag. I St. Ansgars Kirke: Kl. 8 stille Messe: Kl. 10 Højmesse og Prædiken: Kl. 6 Aften Festandagt. — 20. Ti., 21. O., 22. To., 23. F., 24. L., Oktavdage.

Søndagen den 25. April. Hvide Søndag. Den højtidelige Messe, under hvilken Neokommunikanterne i St. Ansgars Kirke forny Daabspagten og modtage deres første hellige Kommunion, begynder allerede Kl. 9. — Kl. 7 og Kl. 11 stille h. Messe; Kl. 5 Efterm. Festandagt med Prædiken og Te Deum.

De Troende mindes om, at de paabudte **Fastealmisser**, som ere forpligtende for Alle uden Hensyn til om de have været dispenserede for Fasten eller ikke, maa være nedlagte i de dertil opstillede Bøsser senest anden Paaskedag.

Bekjendtgjørelse. Paa den højhellige Paaskedag vil der ligesom ifjor under begge Messerne Kl. 6 og Kl. 10 i St. Ansgars Kirke blive foranstaltet en offentlig Indsamling, i Stedet for den sædvanlige Kollekt, til Bestridelse af Kirkens Udgifter til Lys. Forstanderskabet.

Rev. D. D. Missionarii, qui sacra olea Hafniae accipere optant, eorum vascula vacua et nitida huc mittant oportet ante Dominicam in Albis.

Hafniae, 14. Aprilis 1896.

Secretar. Vic. ap.

Jesu Hjærte Kirke. Paaskesøndag: Stille h. Messe Kl. 7 og 8 $\frac{1}{2}$; Levitmesse med Prædiken Kl. 10. Om Aftenen Kl. 6 Prædiken og Festandagt. — **Paaskemandag.** Kl. 10 Højmesse og Prædiken; Aften Kl. 6 Festandagt.

Rosenkranskirken: Paaskesøndag: Korsets Optagelse og Højmesse Kl. 6; anden Højmesse med Prædiken Kl. 9 $\frac{1}{2}$; Efterm. Kl. 5 Festandagt med Prædiken. — **Paaskemandag:** Kl. 9 $\frac{1}{2}$, Højmesse og Prædiken; Kl. 5 Efterm. Festandagt.

Gudstjeneste i Helsingør afholdes 2. Paaskedag. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Messe med Prædiken; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Festandagt med Prædiken.

Elisabethforeningens Basar. Møblementet blev vundet paa Nr. 1, Komfuret paa Nr. 4 og Dukken paa Nr. 69. Lodtrækningen fandt Sted Mandag Efterm. i Overværelse af Foreningens Formand og øvrige Bestyrelse, som har sendt Meddelelse til de Vindende.

St. Josefs Gilde. Mandag d. 26. April Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Aften afholdes Gildets aarlige **Generalmøde** i Lokalet Bredgade 67, 2. S. o. G. — Titularfesten med Fælleskommunion og Optagelse af nye Medlemmer er henlagt til 3. Søndag efter Paaske.

Unio. Medlemmerne kunne erholde Billetter til Foraarsudstillingen paa Charlottenborg å 25 Øre (halv Pris) hos Herm. Hoffmann, Kjøbmagergade 48, og i Lokalet.

Skræder A. Wiehe,

Rømersgade 20, 3. Sal til Gaden,

anbefaler sig med billige Klædninger; god Pasning garanteres. Tøj modtages til Forarbejdning. Stort Prøvelager forefindes.

En flink Dreng med gode Skolekundskaber antages i Lære. **Mohns Bogtrykkeri**, st. Kongensgade 31.

Dette Nr. af Ugebladet er udsendt senere paa Grund af Helligdagene.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 17.

Søndagen den 25. April.

1897.

Indhold: „Sit pro ratione voluntas“. Betragtning. Smaabreve fra Wörishofen. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Fredericia. Indbydelse til alle katholske Ynglinge. — Bekjendtgjørelser.

„Sit pro ratione voluntas“.

(Sluttet.)

—o—

Med største Haardnakkethed holder Hr. M. endnu fast ved sin urigtige Opfattelse af Konvertiterne; men det er let at se, hvor Grunden ligger — ikke i Fornuften, men i Viljen. *Sit pro ratione voluntas*. Dette Viljens Overherredømme over Fornuften viser sig paa mangfoldig Vis. Først ved den Maade, hvorpaa han kritiserer min Oversættelse af hans »aandelige Pasgængere« med »de dumme«. De to Betegnelser komme dog her trods alt, hvad Hr. M. siger, ud paa det samme. Naar Nogen ved et Trosskifte ikke »gaar i Dybden« og ved et saa vigtigt Skridt bliver hængende ved Overfladen, saa kan en saadan Person virkelig ikke kaldes andet end »dum«. For Resten svæver Hr. M. med hele sin Antagelse i Luften, da han slet ikke aner, med hvilken Alvor Konvertiterne som Regel selv pleje at tage Sagen, og hvis de ikke skulde tage den alvor-

ligt nok, hvorledes de da af Præsterne tvinges til at gaa i Dybden; thi det er os ikke om at gøre at faa saa *mange* Konvertiter som muligt, men at faa *gode* Konvertiter. Et endnu klarere Bevis for, at Hr. M.s Polemik er et Viljens Produkt, afgiver følgende Sætning: »Vi mene, at en Forhandling med Hr. Esser om Konvertiterne er ganske haabløs«. Hvorfor? Jo 1) fordi »medens Talen er om Konvertiterne i Nutiden, kommer han med saadanne Navne som Niels Stensen og Grev Stolberg foruden Manning og Newman«; 2) fordi han tillige mener, »at Navne »af den bedste danske Adel« maa gøre Indtryk«, og 3) fordi han citerer Rosenthals Convertitenbilder. Men, bedste Hr. M., er da det *fornuftige* Grunde til at erklære en Forhandling for haabløs? Hvor er det da sagt, at De kun talte om Nutidens Konvertiter? og hvorfor skulle Fortidens Konversioner have mindre Beviskraft end Nutidens? Eller maaske farkaster De dem kun, fordi de efter Deres tidligere Udtalelser synes at være generende for Dem. Thi i Deres første Artikel skrev De: »Havde De levet paa Luthers Tid, vilde maaske den store Fordærvelse i Kirken have aabnet Deres Øjne for Fejltagelsen!« Og nu se vi netop ogsaa paa Luthers Tid mange af hans Tilhængere og Beundrere — Erasmus, Crotus Rubianus, Willibald Pirkheimer o. s. v. vende sig bort fra ham, vende tilbage til den gamle Kirke — fordi De saa, at ikke den, men Protestantismen var det rette Arnested for al Slags sædelig Fordærvelse. Hvorfor skal endvidere de Medlemmer af »den bedste danske Adel«, som jeg har talt om, være særlig uduelige til at »bedømme Forholdet mellem Katholicisme og Protestantisme« eller særlig udsatte for at lade sig lokke af »Pavekirkens skuffende Herlighed«, navnlig her i Danmark, hvor den katholske Kirke dog ikke kan siges at nyde nogen særdeles stor Anseelse? Og hvorfor skal man ikke fæste Lid til Rosenthals Værk? Hvad

har det da med *Sagen*, med *Kendsgerningerne* at gøre, at han indvier sit Værk til »Barmhertighedens Moder« og selv mener, at det tjener baade den katolske Kirke og selve Konvertiterne til Ære? Nej, Hr. M. Det er ikke Fornuften, der protesterer her, men Viljen. Hr. M. mener, at jeg vilde kalde hans afvisende Stilling »fanatisk Had til Katholicismen«. Nej, et saa stygt Skældsord vil jeg just ikke bruge. Derimod kan jeg næppe betegne den med et mildere Udtryk end med Selvforblindelse. — Ikke slet saa slemt er hans Forsøg paa at afkræfte mine Udviklinger om Konvertiternes store og voksende Tal, idet han minder mig om det »store og stedse voksende Tal af Mænd og Kvinder«, som paa Reformationens Tid »forlod Katholicismens Lejr for at gaa over til Protestantismen«. Jeg kunde vel nærmest kalde det naivt. Det kunde saa meget desto mindre falde mig ind at betragte de *Frafaldnes store Tal* som et Bevis for Protestantismens Sandhed, som det ikke engang er faldet mig ind at drage nogen Slutning af Konvertiternes Tal alene, men, som det fremgaar af hele min Udvikling og udtrykkelig siges S. 11, af deres *store Tal* i Forbindelse med deres Vilkaar (begge Ord spærrede i Teksten). Vil Hr. M. gaa ind paa at sammenligne de *Frafaldnes Vilkaar* med Konvertiternes, saa er jeg gerne rede til en fortsat Diskussion. Den kunde blive ret interessant.

Stort Indtryk vil endelig ogsaa Hr. M.'s Udfald mod »Intellektens Offer« gøre paa hans protestantiske Læsere. Det lyder saa grusomt, dette »Intellektens Offer«, at man nemlig lægger det, der egentlig gør os til Mennesker, Intellekten, paa Altret og slagter den, eller paa Baalet og brænder den. De stakkels Katholiker! Saa kan man forstaa, hvorfor der er saa lidt Videnskabelighed i den katolske Kirke. Ak ja! Det er kun Skade, at ogsaa de andre Mennesker foruden Katholikerne i mange Tilfælde maa bringe dette skræk-

kelige »Intellektens Offer«, nemlig hver Gang en højere Autoritet kommer og retter deres fejlagtige Anskuelser. Naar f. Eks. et Menneske mener, at Maanen er en grøn Ost, og Astronomen viser ham, at den Mening er gal, saa maa Manden bøje sit Hoved og bringe »Intellektens Offer«. Og naar Hr. M. læser i Biblen og finder der mange Ting, han ikke forstaar, ja, som synes det naturlige Menneske at være fornuftstridige, saa maa han bøje sig for den guddommelige Autoritet og bringe »Intellektens Offer«. Nu se, Hr. M., det er dette »Intellektens Offer«, ikke mere og ikke mindre, som den troende Katholik, han være Lægmand eller Præst eller endogsaa Biskop, maa bringe, naar hans menneskelige Overbevisning kommer i Modstrid med den guddommelige Autoritet. Noget saadant var Tilfældet med nogle faa Biskopper og en Del andre Troende, da Pavens Ufejlbarhed blev afgjort paa Vatikaner-Konciliet. Deres personlige Mening var, at Paven ikke var ufejlbar, selv naar han talte *ex cathedra*. Det kirkelige Læreembede (de paa Conciliet forsamlede Biskopper), som ifølge Kristi Løfter *er* ufejlbart i Tros-læren, erklærede, at Paven var ufejlbar. Deres personlige menneskelige Mening maatte altsaa vige for den guddommelige Autoritet, der talte igennem Conciliets Mund; de maatte bringe »Intellektens Offer«; ganske paa samme Maade, som f. Eks. alle de, som med Arius havde nægtet Kristi Guddom, efter Conciliet i Nicæa maatte bekende: »Vi have taget fejl« og bøje deres Forstand under Kirkens gudgivne Autoritet. Der hører ond Vilje til at finde noget nedværdigende i et saadant »Intellektens Offer«: *sit pro ratione voluntas*.

Der kunde endnu være et eller andet Punkt, hvori Viljen faar Broderparten fremfor Fornuften; men da de ikke have nogen synderlig Betydning, skal jeg ikke opholde mig ved dem.

Der er dog et Punkt, jeg til Slutning vil omtale

med et Par Ord. I sit yderst mærkelige Forsvar for sin Anonymitet, som den anonyme Dansker saa glimrende har belyst i Nr. 14 af »Nord. Ugebl.«, skriver Hr. M. ogsaa følgende Ord: »Erfaringen viser, at navnlig i et lille Land bedømmes Sagerne, ogsaa de kirkelige Spørgsmaal alt for meget efter Personer og Navne . . . Under vore smaa og stærkt partiprægede Forhold er det i den kirkelige Diskussion af ikke ringe Betydning, at Navnene træde tilbage, for at den saglige Interesse kan trænge mere igennem«. Mærkeligt, hvad Hr. M. her fordømmer, nemlig at lade Partihensyn faa Ordet, hvor kun Sagen skulde tale, det synder han selv imod i hele sin Artikel, idet han ved idelig Hentydning til de »indvandrede fremmede Præster« søger at vække Antipati, for derved at gjøre sine Læsere mindre modtagelige for, hvad der maatte siges fra den Kant. Men endnu en anden Bemærkning maa jeg gjøre. Hr. M. har vel næppe tænkt paa, at han med ovenstaaende Ord i Grunden giver det danske Folk et lidet hædrende Skudsmaal. Skulde der virkelig ikke kunne tænkes noget andet end, at enten inspireres Skribenten af Partihensyn eller Læseren ser igennem Partibriller eller begge Dele finder Sted, og det endogsaa i kirkelige Spørgsmaal? Da maa jeg dog sige, at vi »indvandrede fremmede Præster« endnu have bevaret en bedre Mening om det danske Folk. Men maaske har Hr. M. ogsaa skrevet disse Ord ikke saa meget, fordi de vare vel overvejede, som fordi han dog *wilde* sige noget til sit Forsvar; maaske gælder ogsaa her: *sit pro ratione voluntas*.

Betragtning til 1ste Søndag efter Paaske.

—o—

»Fred være med Eder«.

1. Vorherre vil, at vi skulle have denne Fred i os selv, og at vi skulle fryde os ved en god Samvittigheds Fred. For at opnaa denne Fred og bevare den, maa vi fjerne fra os enhver Form for Synd, der altid fylder Sjælen med Uro og Bitterhed.

2. Vorherre vil, at vi skulle have Fred med Gud, med hvem han har forsonet os. Gud vil holde den Forsoningspagt, han har oprettet med os; lad os ogsaa stræbe at bevare den ved Lydighed mod hans Bud, Troskab mod hans Indskydelser og Hengivelse i hans Vilje.

3. Kristus vil, at vi skulle leve i Fred med vor Næste, undgaa al Strid, Trætte og Uenighed og i Stedet for stræbe efter oprigtigt Venskab og kristelig Broderkærlighed.

Men som Englen sagde ved Jesu Fødsel: »Fred med de Mennesker, som have en god Vilje«, saaledes gælder det bestandig, at Kristi Fred kan kun komme i vort Hjærte, naar vi have en god Vilje og af Hjærtet ønske denne Fred.

=====

Smaabreve fra Wørishofen.

—o—

(Fortsat fra Nr. 3.)

V.

Vandets Virkninger.

For at kunne forstaa, hvor stor Betydning Vand som therapeutisk Middel har, maa vi gaa lidt ind paa,

hvorledes dette, anvendt paa rette Maade, indvirker paa den menneskelige Organisme. Hvilke Virkninger fremkommer der da ved de daglige Vandanvendelser efter Kneipps Methode?

Man opnaar først og fremmest en betydelig *Forbedring af selve Blodet*. Alle Legemets Funktioner bevares og opretholdes jo af Blodet, som derfor selvfølgelig stadig trænger til Ernæring, og den vigtigste Ernæring for dette er *Ilten*. Jo mere Ilt, Blodet indeholder hos et Menneske, jo kraftigere og sundere er dette. Som bekendt iltes Blodet gennem Aandedrættet, saa jo bedre Luft, man indaander, jo bedre Iltning. Dog er der en anden Maade, hvorpaa Blodet ogsaa iltes, og det er ved *Hudrespirationen* hele Legemet over. Denne er meget *vigtig*, skjønt der daglig tages meget lidt Hensyn til den.

Særlig med Hensyn til denne have de Kneipp'ske Vandanvendelser overordentlig stor Betydning. Vi have tidligere talt om den saakaldte »første Reaktion« ved en Vandanvendelse, c : Blodets rigelige Tilbagevenden til Hudens Kar. Disse udvide sig nemlig stærkt, Blodet presses ind i Haarkarrene og opsuger med Begjærlighed Ilt fra den Legemet omgivende Luft. Jo større Hudens Blodcirkulation er, desbedre iltes altsaa Blodet.

Vi komme dernæst til en anden Indvirkning af Vand paa Legemet, nemlig »*Fordeling af Blodet*«.

Ved en lokal Koldtvandsanvendelse drages større eller mindre Mængder af Blodet fra nogle Dele af Legemet til andre, i hvert Tilfælde for en kort Tid. Lieder en Patient f. Ex, af stærke Blodstigninger til Hovedet, søger man ved kolde Gydninger paa Dele af Underkroppen at drage en Del af Blodet fra Hovedet og Overkroppen ned til denne. Naturligvis maa man ikke alene anvende Underkropsbehandling, da man derved

i mange Tilfælde kun vilde forværre Patientens Tilstand, men samtidig give Ryggydninger o. lign.

I det hele taget maa der jo individualiseres for hvert enkelt Menneske. Hvad den ene taaler udmærket, skader maaske den anden.

Er Legemet nu blevet vænnet til de lokale Anvendelser, gaar man over til de saakaldte Hékropsanvendelser, medens man samtidig begynder at give »Vikler«, »Omslag« o. lign., for at udlede de mulig forhaandenværende Sygdomsstoffer.

Ved *febrile* Sygdomme gaar man frem paa samme Maade, kun maa man udvise meget større Forsigtighed, hvad Anvendelsernes Varighed, Styrke etc. angaar. Man indskrænker sig til Helvaskninger, Afvaskninger af enkelte Legemsdele, og man maa forbavses ved at se, hvor udmærkede Resultater, der opnaas ved denne saa simple Fremgangsmaade. Ved en saa almindelig Sygdom som f. Ex. Influenza opnaas meget bedre Virkning og hurtigere Helbredelse ved denne Behandling end ved den moderne Behandling med Antifebrilia, Alcoholia osv.

Endelig har koldt Vand en *smertestillende Virkning*. For at tage et Ex.: Ledde-Rheumatisme, hvor Leddene er svulne, ømme for Tryk og med større spontane Smærter. Hvor underligt det end maaske lyder for de Fleste, Faktum er, at en akut Ledde-Reumatisme kan helbredes lige saa godt, om ikke bedre, ved en Koldtvandsbehandling end ved Salicyl etc. Ved hver eller hveranden Time at overgyde de svulne Led, et efter et, med iskoldt Vand, forsvinder Smærterne, ja, undertiden saa eklatant, at Patienten efter en saadan Overgydning kan bøje Armen eller Benet i det respektive Led uden Spor af Smærte. Rigtignok indfinde Smærterne sig nogen Tid efter Anvendelserne igjen, men man har da at fortsætte. Mangen en Læge vil maaske ryste paa Hovedet af dette og

mene, at det er Daarskab. Dog, jeg kan kun svare Vedkommende: Prøv selv, og De vil blive overbevist om Rigtigheden af, hvad jeg har sagt.

VI.

Vandets Virkninger.

For at gaa videre med Hensyn til de Sygdomme, der kan behandles og med Held efter Kneipps Metode, maa vi først og fremmest fremhæve *Tuberkulosen* og dens mange forskjellige Former.

Tuberkulosen, Svindsot, er jo, som bekendt, en Sygdom, hvis Aarsag skyldes en Bakterieforn: Tuberkelbacillen. Denne Sygdom er udbredt over hele Jorden, og alene den Omstændighed, at ca. $\frac{1}{7}$ af Menneskeslægten dør som Følge af den, beviser, hvor stor en Udbredelse og Magt den har.

I Almindelighed tænker man, naar Talen er om Tuberkulose, paa Brystsyrge c : Lungetuberkulosen; denne er ganske vist en af de hyppigst forekommende og vigtigste Former for Sygdommen, dog gives der en Mængde andre Lidelser, som alle ere af tuberkuløs Oprindelse c : ere tuberkuløse. For at tage nogle Organer, der ere særlig udsatte, kan vi nævne Strubehovedet, Kirtlerne, Tarmkanalen, Knoglesystemet etc. etc.

Hvad nu Helbredelsen ved Vandkurbehandlingen angaar, maa vi selvfølgelig udsondre de Tilfælde, hvor Sygdommen har faaet Tid til at udbrede sig saa meget, at der allerede er indtraadt saa store anatomiske Forandringer i vedkommende Organ, at enhver Helbredelse er umulig, det være sig ved hvilket som helst Middel. Naturligvis se vi bort fra de Tilfælde, hvor der bør gaaes operativt til Værks, f. Ex. ved mange tuberkuløse Ben- eller Kirtellidelser.

Som sagt, den Form for Tuberkulose, der oftest kommer under Behandling, er *Brystsyrge*. I dennes første Stadier, hvor Lungerne ikke ere altfor stærkt an-

grebne o: hvor ikke større Dele af Lungevævet ere gaaede tabte, kan man i de allerfleste Tilfælde ved at gaa frem efter Kneipps Forskrifter give det bedste Haab om Helbredelse. Det kommer jo tildels ogsaa an paa, hvor stor Modstandskraft i rent legemlig Henseende, vedkommende Patient sidder inde med.

Hvorfor skal nu Vandkuren være bedre end den sædvanlige Behandling med Creosot, Cognak o. m. a., spørger man? Jo, for det første *forbedres Blodet*, saaledes som vi allerede tidligere have forklaret; for det andet *beskyttes Patienten* mod fremtidige Forkølelser ved et fornuftigt gennemført Hærdningssystem; for det tredje spiller *Ernæringen* en meget vigtig Rolle, idet Kneipp forordner en Kost, der er tarvelig, men kraftig og nærende; samtidig forbyder han Nydelsen af ophidsende Spiser og Drikke, saasom Kaffe, The, Cognak etc., der maaske nok i Øjeblikket stimulere Patienten, men egentlig ikke yde ham nogen Næring af Værdi. Endelig have vi *Beklædningen*, som Kneipp lægger særlig megen Vægt paa. Paa Huden skal bæres Linned af raa Hør, idet de raa Hørtraade lettest opsuge de sig stadig afsondrende Hudsekreter. Ved Hørrens Ruhed holdes Huden stadig i en ganske ringe Irritationstilstand, der hjælper udmærket til at forbedre Stofskiftet. Ellers bør Dragten være afpasset efter Aarstiden og Klimaet, kun maa alt sidde saa løst og let som muligt; hvorfor indses let.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. »Politiken« bragte fornylig følgende Meddelelse om Katholicismen paa Island: »Den katolske Mission paa Island synes ikke at have saa stor Fremgang som her i Danmark. Der er for Øjeblikket to

Præster og fire Nonner i Reykjavik, men hidtil er Resultatet af to Aars Arbejde kun blevet én ældre Jomfru. En Forbindelse mellem Missionærer og Menigmand er vanskeliggjort derved, at ingen af Missionærerne kan tale Islandsk.« Hertil svarer det norske Blad »St. Olaf« meget træffende Følgende, hvortil vi intet have at tilføje: »Politiken« tager fejl, naar den tror at denne ene Jomfru er den katholske Missions eneste Resultat paa Island. Ligesom Protestanterne i Norge, saa snart det forlyder, at Katholikerne nogetsteds ville oprette en Kirke eller et Hospital, uførtøvet oprette paa samme Sted et Bedehus eller et Sygehus, saaledes har ogsaa Katholikernes første Forsøg paa at komme de islandske Spedalske tilhjælp strax opfyldt de islandske og danske Protestanter med en glødende Begejstring for Oprettelsen af protestantiske Sygehuse for disse Stakler, de før aldrig havde tænkt paa. Er dette intet Resultat?«

-- *Elisabethforeningens Basar*, som blev afholdt Palmesøndag og Mandagen derefter til Fordel for forældrelose og under vanskelige Forhold værende Børn, var meget godt besøgt, bl. a. bærede ogsaa den højærværdigste Biskop og flere af de herværende katholske Diplomater Basaren med deres Besøg. Bland Gaverne vare flere bestemte til Bortlodning, saaledes en stor Dukke, et Dukke-Sovekammermøblement og et Dukke-Komfur, som indbragte resp. 78 Kr. 75 Ø., 79 Kr. 1 Ø. og 86 Kr. En skjænket saak. Gramsepose indbragte 29 Kr. 25 Ø., Buffetten, hvortil Alt var skjænket, 107 Kr. 5 Ø. og Tombolaen 71 Kr. 82 Ø. Paa smagfuldt drapperede Borde henlaa desuden en Mængde større og mindre Gaver, som ved Salget indbragte c. 900 Kr. Den samlede Indtægt, som Foreningen havde af dette Aars Basar, beløb sig til 1251 Kr. 21 Øre (ifjor 1235 Kr. 3 Øre). Idet vi meddele vore Lærere dette Resultat, unnlade vi ikke at bevidne baade de

offervillige Givere og Kjøbere, de assisterende Damer og Bestyrelsens prøvede Medlemmer, som med Iver og Utrættelighed varetog Basarens Interesser begge Dagene, vor oprigtigste Tak for dette smukke Resultat.

Foreningen talte ved forrige Aars Begyndelse 106 Medlemmer. I Aarets Løb ere 3 Medlemmer udtraadte, 2 bortrejste og 2 afgaaede ved Døden, hvorimod 2 nye Medlemmer ere indtraadte i Foreningen, saa at denne nu tæller 101 Medlemmer. Det almindelige aarlige Kontingent er 4 Kr., dog modtager Bestyrelsen ogsaa med Taknemlighed baade større og mindre Kontingenter og ekstraordinære Gaver.

Elisabethforeningen har i det henrundne Aar haft 15 Børn at drage Omsorg for, nemlig 10 Drengene og 5 Piger (2 af disse sidste dog kun for et mindre maanedligt Bidrag). Børnene ere anbragte dels i Skolebrødrenes og St. Joseffsøstrenes Vajsenhuse paa Frederiksberg, dels i private Hjem. Foreningens samlede *Indtægt* i det forløbne Aar har været 2794 Kr. 51 Øre, hvorimod *Udgifterne* til Børnenes Underhold, Klæder o. s. v. beløb sig til 2659 Kr. 97 Øre, saa at *Kassebeholdningen* for 1897 er 134 Kr. 54 Øre. Man vil med Lethed af disse Tal kunne indse, hvor vigtig Basaren og et forøget Medlemsantal er for Foreningens smukke og velsignelsesrige Virksomhed, som desværre godt kunde udvides, saafremt Midlerne tillode det. Imidlertid haaber Bestyrelsen ogsaa for Fremtiden paa Menighedsmedlemmernes Offervillighed, som næppe kan have noget skjønnere Formaal end det, Elisabethforeningen arbejder for, nemlig forældreløse Børns solide katholske Opdragelse. Der er Børn, som ude i Livets Farer og Fristelser have beredt Bestyrelsen Skuffelser, men der er til Gjengjæld ogsaa mange, som have beredet den Glæde og med Taknemlighed ihukomme deres Barndoms Velgjørere i Elisabethforeningen. Og om ogsaa kun en eneste udødelig Barnesjæl blev frelst

for Himlen ved Foreningens Bistand, var det jo dog en uendelig stor Vinding.

Elisabethforeningens Bestyrelse er for Tiden: Fru *A. Osterhammel*, Præsidentinde; Enkefru *M. Larsen*, Kassererinde; Frøken *F. Stratbøcker*, Sekretærinde og Kapellan ved St. Ansgars Kirke *Andr. Johansen*, regnskabsførende Formand.

— I disse Dage er udkommen en praktisk lille »*Andagtsbog for de kristelige Familiers Forening*«, som vi her tillade os at anbefale. Bogen, som har 64 Sider og passende kan indbindes med vor fuldstændige Bønnebog, til hvis Format den svarer, koster heftet 25 Øre. Dens første Del indeholder foruden de pavelige Rundskrivelser angaaende Foreningens Statuter, Aflad og Privilegier ogsaa Indvielsesbønnen og den daglige Bøn tillige med en kortfattet og praktisk Undervisning om den h. Familie, og i et Tillæg findes endelig en Del Bønner, som særlig tage Hensyn til det kristelige Familieliv. For Medlemmerne af de kristelige Familiers Forening er et Savn uden Tvivl bleven afhjulpet ved Udgivelsen af denne lille Andagtsbog, som baade tjener til Oplysning og til Opbyggelse. Navnlig vil den kortfattede Undervisning, som paa en populær Maade forklarer den h. Faders Rundskrivelse, bidrage til, at ethvert ordentligt katolsk Hjem i Vikariatet føler sig tilskyndet til at indtræde i Foreningen.

»Den eneste *Indvending*,« siger Bogen, »som Du maaske kan gjøre, er, at Du siger, at Du allerede er Medlem af flere forskellige Broderskaber, Kongregationer og Foreninger og derfor har Betænkelighed ved at slutte Dig til endnu flere. Derpaa svarer jeg Dig: Var det virkelig sandt, at Du ikke kunde paatage Dig denne Forenings Forpligtelser ved Siden af dem, Du allerede har som Medlem af andre fromme Foreninger, saa opgiv hellere en af de andre Foreninger, thi vor

h. Fader, Jesu Kristi Statholder, ønsker udtrykkelig, at Du slutter Dig til *denne* Forening. Men det er ej heller sandt. Den h. Families Forening paalægger de letteste Forpligtelser, man kan tænke sig, og staar ikke i Vejen for nogensomhelst anden Forening. Den kræver jo kun, at Din Familie engang ved en bestemt Bøn indvier sig til den h. Familie i Nazareth og engang hvert Aar fornyer denne Indvielse. Din Aftenbøn maa Du jo dog alligevel bede; men det gaar meget lettere og er ogsaa forbundet med større Velsignelse, naar der bedes i Fællesskab, selv om den er nok saa kort, og det er jo Alt, hvad Foreningens Regler kræve. De foreskrive derimod ikke — som andre Broderskaber, Kongregationer og kirkelige Foreninger — andre særlige Bønner, ej heller bestemte Emblemer eller Fælleskommunioner. Desuden véd Du jo, at et Broderskabs eller en anden from Forenings Forskrifter *aldeles ikke forpligte under Synd*; man delagtiggjøres kun i den Tid, i hvilken man undlader at opfylde sine Forskrifter, ikke i Afladen. Din Indvending er altsaa betydningsløs og kan fornuftigvis umulig atholde Dig fra at melde Dig ind i den kristelige Families Forening. Beuyt derfor med Tak til Gud den første Lejlighed til at indvie Dig og Dine til den h. Familie i Nazareth og derved at slutte Dig til den h. Families skønne og velsignelsesrige Forening«. — Saavidt den lille Andagtsbog. Maa man ikke give den Ret?

Fredericia. Paa den saak. »Hvide Søndag« vil, efter Forlydende, *den h. Families Forening* blive højtidelig oprettet ved Menigheden i Fredericia. Der er i den Anledning sendt et større Oplag af Foreningens Andagtsbog til Sognepræsten, højærv. Pastor F. Heiden.

Til alle katolske Ynglinge.

I Stedet for den tidligere saak. »Lærlingeforening« agtes oprettet for *alle katolske Ynglinge* her i Hovedstaden, hvad enten de tilhøre Haandværker-, Kontor- eller Handelstanden, en »*Ynglingeforening*«, som paa Søndag-Aftenerne vil kunne byde de katolske Ynglinge baade nyttig og adspredende Underholdning. Belærende Foredrag agtes holdte, og tillige vil der blive givet Medlemmerne Lejlighed til at tilegne sig nyttige Sprogkundskaber m. m. Et stort og smukt Lokale er blevet tilvejebragt ved Rosenkranskirken i Boyesgade, hvor Medlemmerne kunne samles hver Søndag Aften. Vi anbefale denne »Ynglingeforening« til alle Menighedens unge Mænd og indbyde ogsaa ganske særlig dette Aars Konfirmanter. Foreningens første Møde vil sandsynligvis blive afholdt Søndag den 2. Maj om Eftermiddagen. Indmeldelser kunne ske hos Kapellan *F. Ronge* ved Rosenkranskirken og hos Broder *Weibert* sammesteds eller ved selve Møderne, som begynde efter Andagten Kl. 5 i Rosenkranskirken.

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 25. April. Hvide Søndag. Den højtidelige Messe, under hvilken Neokommunikanterne i St. Ansgars Kirke forny Daabspagten og modtage deres første hellige Kommunion, begynder allerede Kl. 9. — Kl. 7 og Kl. 11 stille h. Messe; Kl. 5 Efterm. Festandagt med Prædiken og Te Deum. — **26. M.** Cletus og Marcellinus, Mart. og Paver. — **27. Ti.** Petrus Canisius, Bekjender. — **28. O.** Poul af Korset, Bekjender. — **29. To.** Petrus, Martyr. — **30. F.** Katharina af Siena, Jomfru. — **1. Maj, L.** Filippus og Jakobus Apostle.

Søndag den 2. Maj. 2. Søndag e. Paaske. Athanasius, Biskop og Kirkelærer. I St. Ansgars Kirke Kl. 9 højtidelig Prælatmesse, efter hvilken Konfirmationens h. Sakramente meddeles til Børnene i St. Ansgars Menighed. — Kl. 7 og Kl. 11 stille h. Messe; Kl. 5 Efterm. Festandagt med Prædiken.

Rosenkranskirken. Søndag den 25. April (Hvide Søndag) meddeler den højærværdigste Biskop Konfirmationens h. Sakramente i Rosenkranskirken. Den højtidelige Prælatmesse, efter hvilken Sakramentet meddeles, begynder Kl. 9. Om Efterm. Kl. 5 holdes Festandagt med Prædiken.

Majandagstens højtidelige Aabning i St. Ansgars Kirke finder Sted paa Rosenkransbroderskabets Søndag (den 2. Maj) Kl. 5 Efterm. i Forbindelse med Festandagten for Konfirmanterne. I Processionen deltage kun Konfirmanterne. Paa de øvrige Søn- og Hverdage i Maanedens holdes derefter Majandagt hver Aften Kl. 8.

St. Josefs Gilde. Mandag d. 26. April Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Aften afholdes Gildets **aarlige Generalmøde** i Lokalet Bredgade 67, 2. S. o. G. — **Dagsorden:** Beretning om Gildets Virksomhed; Regnskabs Fremlæggelse; **Valg** af Formand, Næstformand, Kasserer, Repræsentant for 1. Kreds, Revisorer og en Kommitteret til Overbestyrelsen.

A. C. Møde Onsdag den 28. Kl. 8 i Søvavilloncn. Op-læsning af den ene Administrator.

**F. Jørgensen,
Skomager,**

Østergade 28, 2. S. o. G.,

anbefaler sig mig Alt til Faget henhørende.

Antikviteter. 1 Statue af den h. Gudsmoder med Barnet (forgylt Træ), 1 sølvforgylt Mariakrone med Stene, 1 Krucifix af Elfenben og Ibenholt, Marias Kroning udskåret i Træ samt diverse antike Smykker ere tilsalg mellem Kl. 11—5 i N. Farimagsgade 58, 1. Sal.

En duelig **Dameskræderinde**, der vil sy ude, kan i Begyndelsen af Maj faa Beskæftigelse i 10 à 12 Dage. Man bedes henvende sig snarest mulig i Tordenskjoldsgade 31, 2. S. o. G. til højre, helst om Eftermiddagen. En ny og god Maskine haves til Afbenyttelse.

Plads søges. En ung dannet Kvinde, velanbefalet, ønsker at pleje og hygge om en enlig Dame eller et Par ældre Folk. Bilet mrk. **Haab**, modtages i Steuosgade.

Nouveautés i Herrehatte.

Et meget stort Udvalg af elegante og lette Hatte, saavel bløde som stive, er hjemkommen og anbefales i moderne og meget fixe Faconer.

3—4 $\frac{1}{2}$ —6—8 Kr.

Ernst Bæklund,
59, Kjøbmagergade 59.

Literatur. Udkommen er og faas i Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søn (Gothersgade 49):

Andagtsbog for „De kristelige Familiers almindelige fromme Forening til Ære for den h. Familie i Nazareth“. Pris heftet 25 Øre.

Afaden og „Afladskræmmeren“ Tetzl. Til den religiøse Oplysnings Fremme. Nr. 6 og 7. Ved Fred. Esser. To nye Brochyrer à 25 Øre.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 18.

Søndagen den 2. Maj.

1897.

Indhold: Betragtning. Le sagre grotte. Literatur. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Frederiksberg. England. Afrika. Rom. — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til 2den Søndag efter Paaske.

—o—

»Jeg er den gode Hyrde«.

1. Kristus sammenligner sig i Dagens Evangelium med den gode Hyrde. Hvori bestaar da Ligheden? Kristus er for vore Sjæle alt, hvad den gode Hyrde er for sin Hjord. Han nærer den *ommeste Omsorg* for os. Dag og Nat tænker han paa os, altid betænkt paa at bevare os mod enhver truende Fare. Hvis en af dem, der tilhører ham, trods hans Aarvaagenhed har forvildet sig, saa hviler han ikke, tør han har bragt den tilbage til Hjorden; og lider hans Hjord ondt, saa lider han med den.

»Jeg er Herren og Faarene ere *mine*, og jeg vil spørge efter dem og søge efter dem; som en Hyrde søger efter sin Hjord paa den Dag, han er midt iblandt sine Faar, som ere adspredte, saaledes vil *jeg* søge efter

mine Faar og redde dem fra alle Stederne, hvor de ere adspredte; . . . jeg vil lede efter det Tabte og føre det Fordrevne tilbage og forbinde det Sønderbrudte og styrke det Syge og frelse og føde mine Faar«. (Ez. 34.)

2. Hvor trænge vi ikke Alle til saadan en Hyrde! Da Kristus saa Folket »ynkedes han inderlig over dem, thi de vare vansmægtede og adspredte som Faar, der *ikke har Hyrde*, og han begyndte at kalde de Vansmægtede til sig og han gav dem Føde i sit Ord og han talte til dem som til forskræmte Faar og sagde: Frygt ikke Du lille Hjord, thi det er min Fader velbehageligt at give Eder Riget«. Og da »Toldere og Syndere holdt sig nær til ham« og Farisæerne lode haant om ham derfor, taledede han ved en Lignelse til dem og sagde: »Hvo iblandt Eder, som har hundrede Faar og har mistet et af dem, forlader ikke de ni og halvfems i Ørkenen og gaar bort efter det Tabte, indtil han finder det. Og naar han har fundet det, lægger han det paa sine Skuldre med Glæde; og naar han kommer hjem, sammenkalder han Venner og Naboer og siger til dem: »Glæder Eder med mig, thi jeg har fundet mit Faar, som var tabt«. I disse Ord afmaledede Jesus sig selv og sin Hyrdekærlighed til os.

»Jeg kender Mine, og Mine kende mig«.

Tro derfor aldrig Du, som blander Dig i Hjorden, der følger ham, skønt Dit Hjærte er langt fra ham og gaar paa ganske andre Veje, tro aldrig, at Du kan skuffe ham, kan unddrage Dig det Blik, der gennemskuer Dit Allerinderste! Kaldte end Du selv og mange andre Dig *hans*, ophøjedes Du end som en af hans Udvalgte, han vilde sige til Dig: »Jeg kender Dig ikke. Vig bort fra mig Du, som beflitter Dig paa Uret«.

Men Du, som er ham ærlig hengiven, vid, at han

kender Dig som *sin*. Ja, var der end megen Skrøbelighed, Elendighed, Urenhed, der gør Dig ukendelig som *hans*, baade for Dine egne og Andres Øjne, dersom Dit Hjærte hænger ved ham med Længsel efter at være hans evindelig, da kender han Dig, han siger til Dig; »Du er min, jeg genløste Dig og kaldte Dig ved Navn!«

Le sagne grotte.

--o--

Rom, den 25. April.

Rom er de stærke Bevægelsers By. Det er en Umulighed at forblive ligegyldig overfor de Modsætninger, religiøse saavel som poetiske, som her komme i saa nær Berøring med hverandre, overfor Nutidens Indtryk og Fortidens Minder, som fra alle Kanter storme løs paa de Besøgende. Pilgrimmen, som med spændt Forventning og hellig Andagt betræder Peterskirkens mægtige Haller og, opfyldt af Glæde, Kjærlighed og Taknemlighed, kaster sig paa Knæ foran Apostelfyrstens Grav, den saak. »Konfessio«, opløfter beundrende sit Blik mod de dristigt hvælvede Buer og betragter den i en svimlende Højde udspændte Kuppel. En Følelse, der paa en ejendommelig Maade er blandet af Stolthed og Ydmyghed, opfylder hans Hjærte ved Bevidstheden om, at den menneskelige Aand har udtænkt disse Planer og at Menneskehænder paa en saa lykkelig Maade have fuldført denne storslaaede Opgave.

Michel Angelos Værk have saamange Pilgrimme allerede set, og det er saa ofte blevet beskrevet, at jeg ikke behøver at omtale det her; heller ikke Bestigningen af Kuppelen, hvor man først faar en klar Forstaaelse af de kæmpemæssige Forhold, efter hvilke alt her er ordnet, vil jeg omtale. Jeg vil i Dag fra Livets og

Lysets Verden stige ned i Dybet, i Mørkets og Dødens Verden.

»*Le sagre grotte vaticane*« ere endog en Hemmelighed for mange Romere. I en lang Aarrække have de været lukkede og ere kun tilgængelige ifølge en særlig Tilladelse fra den h. Fader. Kort efter at Rom i 1870 var bleven okkuperet af Piemonteserne, modtog Vatikanet fra Londons Politi en fortrolig Meddelelse om, at en Bande Anarkister havde til Hensigt, at sprænge Peterskirken i Luften. Efterforskninger, som bleve foretagne, viste, at man allerede havde gjort Forsøg paa udefra at grave en underjordisk Gang hen til Krypten (*le sagre grotte*), for derfra at udføre det djævelske Værk. Paven en Fange, Peterskirken en Hob Ruiner! En fuldkomnere Triumf havde Helvede ikke kunnet fejre. Lykkeligvis blev Planen opdaget i Tide og dens Udførelse saaledes forhindret, og ved en omhyggelig Bevogtning af alle nærliggende Adgange blev en ny Tilnærmelse umuliggjort; men Krypten er og bliver lukket siden den Tid.

Ved en Vens Mægling fandt jeg dog ogsaa en Dag Vej ned i dette saa vel bevogtede Dyb. »I Morgen tidlig skal De med den h. Faders Tilladelse komme ned i »le sagre grotte«; men det er en Hemmelighed«, sagde min Ven en Dag til mig i al Fortrolighed. Ingen af mine Husfæller anede, hvorhen jeg begav mig i den tidlige Morgenstund. Da jeg nærmede mig Peterskirken, var Solen lige staaet op. Et lille Selskab stod beredt, og med en af Forventning og Andagt blandet Følelse steg jeg ad den smalle Trappe i den sydlige Kuppelpille ned i de saak. »*Grotte nuove*«, hvor Apostelfyrstens Gravkapel (Konfessio) ligger. I dette smalle, men rigt forgyldte Rum blev det hellige Messeoffer frembaaret. Der herskede en saa ærefrygtsfuld, højtidelig Stilhed i denne lille Helligdom umiddelbart ved Apostelfyrstens Grav, at alt andet maatte forstumme.

Det eneste, man tænkte paa, var Bøn, Forbøn, Taksigelse, ved Mindet om den hellige Ambrosius' Ord: »Hvor Petrus er, dér er Kirken, og hvor Kirken er, dér er der ingen Død, men evigt Liv!« I denne hemmelighedsfulde Stilhed syntes endog Lysene at brænde roligere, idet de kastede et forklarende Skin paa de gamle paa Sølv malede Billeder af Apostelfyrsterne Petrus og Paulus ovenover Altret.

Efter at den h. Messe var tilende, stode et Par Kirkebetjente allerede beredte med Lys og Lænker; de Første for at oplyse det mørke Rum, de Andre for strax at vaage omhyggelig over enhver aabnet Dør. Saaledes forsynede gik vi da ind i »*le grotte vecchie*«, St. Peters mørke, treskibede Kryptkirke, en Rest af den oprindelige Basilika. Paa Pave Sylvesters Anmodning havde Kejser Konstantin opført en Kirke og indviet den til den h. Apostel Petrus paa det Sted, hvor fordum Neros dyriske Grusomhed havde ladet de Kristne indsy i Dyrehuder, overgyde med Tjære, korsfæste og antænde, for at de kunde lyse for ham som levende Fakler under hans natlige Orgier i Cirkus. Kejser Konstantin, som mindedes sine Sejre under Korsets Tegn, viste en saadan Iver for sit Værk, at han selv arbejdede med, for at fremskynde Kirkens Opførelse, og til Ære for de tolv Apostle selv bortbar paa sine Skuldre tolv Ladninger Jord. I Løbet af et Aartusinde var denne ærværdige Basilika Midtpunktet for hele den katholske Verden, Maalet for alle troende Hjærters Længsel. Da Kirken imidlertid i Aarhundredernes Løb begyndte at blive brøstfældig i høj Grad, blev det besluttet at opføre en ny Kirke. Pave Nikolaus V. begyndte Kæmpeværket, dog var det Pave Julius II., under hvis Regering de største og mest glimrende Aander mødte i Rom, som tog fat med Alvor. Navne som Bramante, Rafael, Michel Angelo skulde med forenede Kræfter opføre et Tempel, hvis Lige Verden

endnu aldrig havde set. Med Begejstring gik de berømte Mestre til Løsningen af deres Opgave, og med Begejstring byggede hele den katholske Verden med paa det herlige Gudshus. Den 18. November 1626 blev den nye Peterskirke indviet, 1300 Aar efter den gamle Kirkes Grundlæggelse.

Kejser Konstantins Basilika havde maattet vige for den nye Domkirke; men en Del af denne første mindeværdige Bygning blev dog bevaret. For at skabe den pragtfulde Opgang eller Fritrappel til Peterskirkens Indgange, lagde man den nye Kirkes Gulv højere og udspændte over de gamle, oprindelige Hvælvinger de nye, fladere Hvælvinger, som nu danne »*le sagre grotte*«. Hist og her ser man endnu en Rest af det gamle Mo-saikgulv, og Pilgrimmen vandrer paa Tærskelen af det zode Aarhundrede henover det samme Gulv, paa hvilket fordem Nord og Syd, Øst og Vest mødtes. Vore Fødder berøre de samme Stene, paa hvilke Verdens Mægtige fordem vandrede, for med dyb Ydmyghed at bøje sig for Apostelfyrsten og hans Efterfølgere. Her nærmede sig den hellige Grav en Theodosius, den østromerske Kejser Valentinian og hans Gemalinde Eudoxia, en Belisar, Justinians store Feltherre; her blev Karl den Store kronet af Pave Leo III., og Lothar af Paschalis I., ligesom Ethelwulf, Angelsachsernes Konge, der var kommen til Rom tillige med sin sexaarige Søn, den senere Alfred den Store, blev kronet her af Pave Leo IV.

I disse indviede Haller har alt det fundet en Plads, som er blevet tilbage af den gamle Basilika. Strax ved Indgangen falder Øjet paa en Marmortavle, hvis Indskrift er Ordlyden af det Gavebrev, ved hvilket Grevinde Mathilde skænkede den h. Stol sine Lande. I Mørket skimter man en smuk Statue af den h. Gudsmoder med Barnet, ved Siden af den kunstfærdigt forarbejdede Relieftavler fra Højaltret i den gamle Basilika,

med Fremstillinger af forskjellige Tildragelser i begge Apostelfyrsternes Liv, bl. a. Petri Korsfæstelse, Pauli Halshuggelse, Simon Magierens Fald o. s. v. Voxfaklernes usikre, skælvende Lys oplyser kun utilstrækkeligt en Paolo da Sienas og Mino da Fiesoles Freskomalerier, som vilde begejstre enhver Forsker, saafremt de stode i det klare Dagslys. Her er det en Sarkofag fra den første kristelige Tid, som fængsler Blikket, hist en Paves, en Kejsers Gravmæle, som drager Opmærksomheden hen paa sig. Paverne Gregor V. og Hadrian IV., Kejser Otto II., Karlotta, Dronning af Cypren, Kristine af Sverige, Gustav Adolfs Datter, som vendte tilbage til Katholicismen, de Sidste af Familien Stuart o. m. a. have her fundet deres sidste Hvilested. Rørende er Fremstillingen af Kristi Liv og Lidelse i Reliefbillederne fra den ældste Tid. Gjenstanden er endnu for hellig og ophøjet for Kunsten, til at den skulde vove at fremstille den anderledes end ved Hjælp af Symboler. Den underfulde Bespising i Ørkenen fremstilles f. Ex. kun ved de fyldte Kurve, Frelserens Død symboliseres ved et Lam, som bliver forfulgt og indhentet af sine Bødler. Ogsaa Apostlene staa stedse med den dybeste Ærefrygt foran Herren; den hellige Petrus tager saaledes kun med tilhyllede Hænder imod Himmeriges Nøgler. Undertiden viser der sig — alt eftersom Faklernes Skin berører det — et eller andet gammelt Mosaikbillede, som endnu er omgivet af en velbevaret, herligt straalende Guldgrund; Kristus med Haanden opløftet til Velsignelse, Brystbilleder af Petrus og Paulus og et vidunderlig skjønt Brystbillede af den h. Bruno — det er altsammen Levninger af Mosaikbillederne, som fordom smykkede den gamle Basilikas Vægge.

En Vandring gennem »*le sagre grotte*« under Peterskirkens Gulv er en Vandring gennem de kristne Aarhundreder. Her inde opslaaes Blade af Historien,

som allerede for længe siden ere blevne gule, her inde høres Navne, som bleve nævnede daglig for næsten to Aartusinder siden. Alle den kristelige Tidsregnings Aar ere her repræsenterede, fra Kristi første Statholder paa Jorden, den h. Petrus, indtil Pius IX., hvis Legeme hviler ude i Kirken San Lorenzo, men hvis Hjærte er forblevet her.

Hvor Stenene tale, tier Mennesket; derfor vandrer man stille og næsten beklemt gjennem disse lave Buegange, følgende Lyset, som skælvende og knitrende lyser foran os. Her falder intet unyttigt Ord, Ærefrygten holder enhver Tunge fangen. Dybt grebne af disse ærværdige Rums stumme Prædiken, vende vi tilbage til Indgangen, de tunge Jærngitre aabne og lukke sig atter. »*Le sagre grotte*«, Kryptkirkens Hemmeligheder ligge bagved os; men uforglemmelige for Sjælen vare disse Timer i Kejser Konstantins ældgamle Basilika.

Literatur.

Til den religiøse Oplysnings Fremme. Nr. 6 og 7. Afladen og »Afladskræmmeren« Tetzal. Af Fred. Esser. Kjøbenhavn, 1897 (Pris 25 Øre hvert Nr.).

Næppe har den højærværdige Hr. Pastor Esser glædet os ved det udmærkede Svar, han i sin sidste Piece »*Ingen Illusion, men Sandhed*« gav paa Nationaltidendes anonyme Bagvaskelser af den katolske Kirke, saa beriger hans utrættelige Pen vor apologetiske Literatur med et nyt særdeles værdifuldt Arbejde. Selve Titlen: »Afladen« og »Afladskræmmeren« Tetzal« siger Enhver, hvor vigtigt et Æmne det er, der omhandles i de to Broschyer. Det er jo bogstaveligt sandt, hvad Forfatteren siger i Indledningen,

at der hos Ikke-Katholiker »har samlet sig en hel Sky af Misforstaaelser og Mistydninger angaaende Læren om Afladen«, og at man »alle Vegne, i populære som i videnskabelige Værker, ser Angreb rettede mod det Vrægebillede af den katholske Lære. som den i Fordomme hildede Aand har skabt sig.« Men netop af denne Grund trængte vore Katholiker allerede for længe siden til en sammenfattende Fremstilling af Afladens Væsen og historiske Udvikling, for at kunne finde sig tilrette under de mangfoldige Angreb, de maa høre paa, imod Kirkens Lære i dette Punkt.

For først at indføre os i de historiske Forhold, tegner Forfatteren i første Afsnit »*Tetzel og Luther*« et meget anskueligt Billede af den veltalende Dominikanermunk, som efter Protestanternes Mening har foranlediget Luthers Optræden mod Kirken. Det er dog meget interessant her at høre af Luthers egen Mund, at han — Luther selv — ikke rigtig forstod det. han kæmpede imod i 95 Theser, og endvidere, at det slet ikke var Tetzels Afladspredikener, der vare Skyld i hans Optræden.

Det andet Afsnit »*Hvem har Ret?*« paaviser, hvorledes Afladen er begrundet i den h. Skrift, bestemmer derpaa nøjagtigere, hvad Afladen er og hvad den ikke er, og giver nærmere Oplysninger om de forskellige Arter af Aflad f. Ex. Aflad for de Levende og for de Afdøde, fuldkommen og ufuldkommen Aflad; dette Afsnit maa særlig anbefales til opmærksom Læsning. — Ligesaa stor Opmærksomhed fortjener det tredje Afsnit »*Kirkens Skat*«, som forklarer, hvad Kirken egentlig gør og af hvilken Kilde den øser, naa den meddeler sine Troende Aflad. Her opklares ikke blot visse grove Misforstaaelser, som protestantiske Forfattere gjøre sig skyldige i ved deres Angreb paa Afladen, men der gives ogsaa meget belærende Oplysninger om de gode Gjærningers tredobbelte Værd, en Lære, som en Gang

imellem ogsaa Katholiker ikke kjende tilstrækkelig; og dog er denne Lære saa trøsterig og kan ikke andet end opmuntre enhver til Iver i Udøvelsen af gode Gjerninger. — Efter at saaledes Afladens Væsen og Berettigelse er paavist, følge i fjerde og femte Afsnit historiske Oplysninger om »Oldkirkens Vidnesbyrd« og »de senere Tiders Praksis«. Her optræder den gamle Martyrkerke fra Forfølgelsernes Tider som Vidne for Helgenernes »overflydende Fyldestgjørelser«. Det er altsaa de første Kristnes gamle Tro, Protestanterne benægte ved deres Angreb paa disse »overflydende Fortjenester«, som de gjerne kalde dem. Morsomt er det dog at se, at i denne Kamp med Afladen Luthers Disciple egentlig rammes af den Forbandelse, som deres »Kirkefader« selv udtaler i den her anførte 71. These. — »Men den katholske Kirkes Afladspraxis er skadelig!« Denne Protestanternes dristige Paastand gjendrives fortrinligt i sjette Afsnit: »*Er Aflad skadelig eller gavnlig?*«, hvormed det andet Hefte, Nr. 7, begynder. Hvis nogetsteds, saa kan man her overbevise sig om, at Kirkens Modstandere læste, hvad de ikke forstaa. Det var i og for sig nok at henvise til Kirkens Lære, at ingen Aflad kan tilflyde en Sjæl, med mindre den er i Naadens Stand; denne Lære kan dog umuligt være andet end i højeste Grad heldbringende for Sjælen, da den tilskynder os til at bevare eller gjenvinde den helliggjørende Naade. Desuden vækkes jo Dydslivet direkte ved Udøvelsen af de som Betingelse for Afladen foreskrevne gode Gjerninger eller Bønner (jfr. bl. a. Tetzels smukke Svar, S. 43). Men paa den virksomste Maade har dog Gud Herren selv forsvaret sin Kirke ved de rige Naadefrugter, som efter selve Fjendernes Bekjendelse Afladen, især Jubilæumsafladen, bar i den katholske Kirke (se d'Alemberts og Voltaires Ord, S. 46).

Efter det saaledes afsluttede Forsvar for Afladen

selv, undersøges nu i syvende Afsnit »*Sandheden om »Afladskræmmeren« Tetzels*«. Det er en sand Glæde at se, hvorledes de skammeligste Bagvaskelser mod denne værdige Ordensmand forsvinde, naar de nærmere betragtes i den nyere historiske Forsknings Lys. Paa den anden Side ville uden Tvivl ogsaa Protestanterne paa-skjønne den Upartiskhed, hvormed Forfatteren efter den nyeste katholske Historiegranskning aabent tilstaar, at der i Tetzels Afladspredikener er et Punkt, hvori hans Lære ikke var fuldkomment korrekt.

De ærede Læsere ville allerede af disse vore korte Antydninger skønne, at disse to Brochyrer om Afladen maa være en i høj Grad belærende og interessant Læsning for enhver Katholik, som har levende Højagtelse for sin hellige katholske Tro. Og dog have vi endnu slet intet sagt om det mest aktuelle i hele Afhandlingen, Afsnittene 8 og 9, som alene for sig fortjente, at Enhver anskaffer sig Brochyrerne for atter og atter at læse disse Afsnit.

Under Overskriften: »*Hvad sige vore Konversationsleksikoner?*« gennemgaar nemlig ottende Afsnit de mangfoldige tildels ganske utrolige Forvrængelser af den katholske Lære, som fem af Landets Konversationsleksikoner byde det danske Læsepublikum. Saa sørgeligt det iøvrigt er, at se vore anderledes troende Brødre hildede i saa mange Fordomme og Misforstaaelser, saa glædeligt er det at erfare, at den sjette af de Bøger, der her undersøges, nemlig *Prof. Fred. Nielsens nye Kirkeleksikon*, tydeligt viser, at en mere upartisk Behandling af Afladslæren begynder at bane sig Vej hos de protestantiske Videnskabsmænd, som ikke sky tilbage for »at studere katholske Spørgsmaal i gode katholske Værker«. Vi behøve ikke videre at udføre, at dette 8. Afsnit, hvori der paa 20 Sider stadig Slag i Slag følger Angreb og Svar (tillige med de fornødne Henvisninger til den udførligere Begrundelse i de forudgaaende Af-

snit), er den mest afvejlende og interessanteste Del af hele Arbejdet. Det er altsaa her, kjære Læser, at Du vil finde baade de mangfoldige Angreb eller Indvendinger, Du maa være belavet paa at høre af anderledes Troende, og de rigtige Svar, Du maa give paa dem. Uden Tvivl vil Du da ogsaa med Glæde bifalde de 16 »Altsaa«, hvormed det korte niende Afsnit afslutter de to fortræffelige Brochyrer. Sæt derfor under denne maaske lidt for lange Anmeldelse et kort og godt: »Altsaa jeg maa have disse to udmærkede Brochyrer.«

A. Br.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. I Søndags. Hvide Søndag, fejredes en opløftende Højtidelighed i St. Ansgars Kirke, idet 45 Børn af Menigheden (26 Drengene og 19 Piger) nærmede sig Herrens Bord, for at modtage deres *første hellige Kommunion*. Det h. Messeoffer, under hvilket Kirkens Sangkor assisterede, blev ved denne festlige Lejlighed frembaaret af Kirkens Sognepræst, højærv. Pastor Braun, som efter Evangeliet holdt Festprædikenen til Børnene, førend disse fornyede deres Daabspagt. Om Eftermiddagen vare Førstkommikanterne atter samlede i Kirken, for at overvære den højtidelige Festandagt, under hvilken den højærværdigste Biskop intonerede »Te Deum« og meddelte Velsignelsen med det alierhelligste Sakramente.

— Mandag den 26. April holdt *St. Josefs Gilde* sit aarlige Generalmøde, under hvilket forskjellige Valg bleve foretagne. Desværre ønskede Gildets Formand, Hr. Lærer *Ertner*, som med Dygtighed og stor personlig Offervillighed har ledet Gildet i de 11 Aar, det har bestaaet, ikke Gjenvalg. I Hr. Ertners Sted valgtes derfor Hr. Naalemagermester *I. C. Jørgensen* til For-

mand. Til Næstformand blev Hr. Bogtrykker *Wm. V. Mohn* valgt, og som Kommitteret til Gildets Overbestyrelse valgtes Hr. Gas- og Vandmester *H. Raith*. Valget af en Kasserer og af en Repræsentant for 1ste Kreds blev derimod opsat til et senere afsluttende Generalmøde.

— Den 25. April om Aftenen døde efter længere Tids Svagelighed, i Moderhuset paa Toldbodvejen, den i Menigheden vel kjendte St. Josefsøster *Michelle*, som har virket her i Landet næsten lige siden de første Søstre ankom hertil. Vi anbefale den fromme Hensovedes Sjæl til de Troendes andægtige Forbønner. R. I. P.

Frederiksberg. Ogsaa for Rosenkranskirkens Menighed var Hvide Søndag en stor Festdag, idet den højærværdigste Biskop paa denne Dag, efter den højtidelige Prælatmesse, meddelte *Konfirmationens hellige Sakramente* under Haandspaalæggelse, Bøn og Salvelse til 28 Børn (14 Dreng og 14 Piger) af den derværende Menighed og til 6 Voxne. Den opløftende Gudstjeneste, under hvilken Biskoppen prædikede, havde fyldt Kirken indtil sidste Plads.

England. Efter en kort Atbrydelse har man gjenoptaget Arbejdet ved Opførelsen af den nye katolske Domkirke i Westminster (London). Kirkebygningen vil omtrent komme til at koste 300,000 Kr. Med Fundamenteringen er man færdig, og den mægtige Bygning stiger allerede op af Jorden. Som vi meddelte i forrige Nummer, have ikke mindre end 44 ansete Katholiker hver ydet 18,000 Kr. (1000 Pund Sterl.) til Byggeforetagendet.

— I Anledning af det forestaaende 1000-aarige Jubilæum til Minde om den h. Augustinus første Ankomst til England har Biskoppen af Leeds udsendt en Hyrdeskrivelse, hvori bl. a. er indeholdt en interessant Sammenligning mellem England i hine Dage og i Nutiden. »Ved sin Landgang«, skriver Biskoppen, »mødte

St. Augustinus et Folk, som var hildet i Hedenskabets og Vildfarelsens Mørke, men som tørstede efter Sandhed; nu møder den katholske Troes Sendebud et Folk, som dyrker Pengene og henter sig Raad hos tusinde protestantiske Sekter«. I de sidste 50 Aar har England tilbagelagt en lang Vej. I Aaret 1850 blev det katholske Hierarki gjenoprettet. Den Gang fandtes kun 813 Præster og 11 Klostre; nu findes der 2686 Præster og 200 Klostre, foruden en Mængde Skoler, Asyls, Gymnasier og Opdragelsesanstalter.

Afrika. Det henrundne Aar 1895—96 har for de »Hvide Fædres« Missioner i Ækvatorialafrika været rigt paa *Arbejde* og store *Ofre*. Fem Missionærer, deriblandt Biskop Guillermin, ere i deres kraftigste Alder bukkede under for Savn og Strabadser. En Storm paa Nyansa-Søen forarsagede Missionen store Tab; for at undgaa et fuldstændigt Skibbrud, maatte man kaste alt Gods, til en Værdi af 20,000 Kr., overbord. Kongen af Ukereve, Lukong, overfaldt Missionsstationen »Neuwied« og udplyndrede den; 21 Personer fandt ved denne Lejlighed Døden. Og ikke desto mindre høre disse de »Hvide Fædres« Missioner til de haabefuldeste i hele Kristenheden. I Juli 1896 talte Missionen, som endnu ikke er tyve Aar gammel, *six Distrikter*: 1) det apostoliske Vikariat *Øvrekongo*, med en apostolisk Vikar, 12 Missionærer, 4 Søstre, 4 Stationer, 1305 Døbte, 6182 Katekumener; 2) det apostoliske Vikariat *Nyassa* med en Provikar, 6 Missionærer, 25 Døbte, 550 Katekumener; 3) det apostoliske Vikariat *Tanganjika* med en apostolisk Vikar, 14 Missionærer, 4 Søstre, 3 Stationer, 850 Døbte, over 2000 Katekumener; 4) det apostoliske Vikariat *Unyanyembe* med en Provikar, 13 Missionærer, 4 Søstre, 3 Stationer, 470 Døbte, henved 3000 Katekumener; 5) det apostoliske Vikariat *Syd-Nyanza* med en apostolisk Vikar, 13 Missionærer, 3 Stationer, 405 Døbte, henved 2000 Katekumener; 6) det

apostoliske Vikariat *Nord-Nyanza* (Uganda) med en apostolisk Vikar, 24 Missionærer, 7 Stationer, 21,632 Døbte, 80,000 Katekumener. Til de »Hvide Fædres« Mission høre altsaa ialt 4 Biskopper, 2 Provikarer, 82 Missionærer, 12 Søstre, 22 Stationer, 24,681 Døbte, over 93,732 Katekumener, som faa regelmæssig Undervisning, men først tilstedes Adgang til Modtagelsen af Daabens hellige Sakramente efter en fireaarig Prøvetid. Flere Tusinde, som kun overvære Katekismus-Undervisningen uregelmæssigt, er der her ikke taget Hensyn til. De »Hvide Fædre« have desuden, tildels i Aar, oprettet nye Stationer i Sudan, Sahara, Kabylien og Tunis.

Rom. I Søndags modtog Pave Leo XIII. i højtidelig Audiens en Gesandt fra *Schahen af Persien*, som i sin Kejsers Navn skulde overbringe Paven officiel Meddelelse om den nye Schahs Tronbestigelse. Paven har i den Anledning skænket Schahen et kostbart Mosaikbillede, forestillende Peterskirken, og givet Gesandten Storkorset af Piusordenen.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 2. Maj. 2. Søndag e. Paaske. Athanasius, Biskop og Kirkelærer. I St. Ansgars Kirke Kl. 9 højtidelig Prælatmesse, efter hvilken Konfirmationens h. Sakramente meddeles til Børnene i St. Ansgars Menighed. — Kl. 7 og Kl. 11 stille h. Messe; Kl. 5 Efterm. Festandagt med Prædiken og Procession. — **3. M.** Korsets Finding. — **4. Ti.** Monika, Enke. — **5. O.** Pius V., Pave og Bekjender (Kl. 8¹/₄ h. Messe for Ansgariusforeningen). — **6. To.** Apostelen Johannes Martyrium. — **7. F.** Stanislaus, Martyr og Biskop. (Kl. 8¹/₄ Prælatmesse til Ære for Jesu guddommelige Hjærte; Kl. 8 Aften Majandagt). — **8. L.** Ærkeengelen Mikael's Aabenbarelse.

Søndagen den 9. Maj. 3. Søndag e. Paaske. Den h. Josefs Skytsfest. (I alle Kirker og Kapeller afholdes paa denne Dag den sædvanlige **Bonifacius-Ansgarius-Kollekt** til Fordel for de mest trængende kirkelige Institutioner i Vikariatet. Da denne Kollekt har vore egne kirkelige Fornødenheder for Øje, anbefales den ganske særlig til Katholikernes Offervillighed.)

Unio. Møderne fortsættes i Maj Maaned i Vinterlokalet. — Medlemmerne kunne erholde Billetter til Kunstudstillingen paa Charlottenborg, til sig og Familie, for 25 Øre (halv Pris) hos Herm. Hoffmann, Kjøbmagergade 48.

Rosenkranskirken. Søndag den 2. Maj modtage Børnene i Rosenkranskirkenes Sogn deres første hellige Kommunion under den højtidelige Messe, som begynder Kl. 9. — Om Efterm. Kl. 5 holdes Festandagt med Prædiken og Te Deum.

Majandagten højtidelige Aabning i St. Ansgars Kirke finder Sted paa Rosenkransbroderskabets Søndag (den 2. Maj) Kl. 5 Efterm. i Forbindelse med Festandagten for Konfirmanterne. I Processionen deltage kun Konfirmanterne. Paa de øvrige Søn- og Hverdage i Maaneden holdes derefter Majandagt hver Aften Kl. 8.

Jesu Hjærte Kirke. Majandagten begynder Lørdag d. 1. Maj Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften og holdes derefter paa alle Søn- og Hverdage i Majmaaneden hver Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke Søndag den 9. Maj (St. Josefs Skytsfest) under den h. Messe Kl. 8.

Mødreforeningen. Tirsdag den 4. Maj Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses i St. Ansgars Kirke en h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggende. Efter Messen holdes et kort Foredrag for Mødrene. Da det den 4. Maj netop er den h. Augustinus Moder, **den hellige Monikas festlige Mindedag**, forventes et talrigt Møde og ret mange hellige Kommunioner.

St. Josefs Gilde fejrer sin 11aarige Stiftelsesfest Søndag den 9. Maj (St. Josefs Skytsfest) med Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke Kl. 8 Morgen; samme Dags Aften Kl. 7 $\frac{1}{4}$ holdes Festmøde med Optagelse af nye Brødre og Festtale af højærv. Pastor Breitung.

Vincentskonferentsernes andet Generalmøde finder Sted Søndag den 9. Maj Kl. c. 11 $\frac{1}{2}$, efter Højmessens i St. Ansgars Kirke. Til Mødet, som afholdes i Lokalet Bredgade 67, 2. Sal o. G. indbydes samtlige aktive og bidragydende Medlemmer.

**F. Jørgensen,
Skomager,**

Østergade 28, 2. S. o. G.,

anbefaler sig mig Alt til Fagot henhørende.

Lærling søges. En Dreng antages i Lære i Forgylder-Etablissementet, Gothersgade 47. Stuen.

**Edel Petersens
Etablissement for Kjølesyning**

er flyttet fra Østergade Nr. 41

til

Peder Skramsgade 14, 1. Sal.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 19.

Søndagen den 9. Maj.

1897.

Indhold: Betragtning. Indbydelse til Mariakongregationen for Ynglinge. Rosenkrans-Klokken. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Kolding. Kirkelig Kundgjørelse. — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til 3die Søndag efter Paaske.

—o—

»Ogsaa I have vel nu Bedrøvelse, men jeg vil se Eder igjen og Eders Hjærte skal glædes og Ingen skal tage Eders Glæde fra Eder«.

1. Den sidste Aften inden sin Død, da Jesus vidste, at han skulde skilles fra sine Disciple, sagde han til dem: »Om en liden Stund skulle I ikke se mig . . . I skulle græde og klage, men Verden skal glæde sig«. Den samme Begivenhed, der vækker Disciplenes Sorg, er en Glæde for Verden. Hvor ofte gjentager dette sig ikke her paa Jorden, at den samme Ting virker forskjelligt paa de Forskjellige, ja virker forskjelligt paa os selv i de forskjellige Perioder af vort Liv. Guds Ord, Jesu Kjærlighed kan til Tider gribe os, saa vi ere brændende i Aanden, og til andre Tider ere vi kolde og ufølsomme derfor. Og Kristi Ord i Evange-

liet idag viser os, hvad disse modsatte Stemninger skyldes; de ere en Følge af, om vi mere eller mindre høre til hans Disciple, eller om vi have fjernet os fra ham og høre — om ikke til hans Fjender — saa dog til Verden, der er ligegyldig for ham.

„I skulle være bedrøvede“.

2. For alle kan der komme Tider, da det synes, som Jesus var gaaet bort, Stunder hvor vi ikke se Frelseren, da han ligesom unddrager sig vort søgende Blik, saa vi ikke fornemme hans Nærværelse, ikke kunne opløfte vor Aand til ham; da er det Kjendetegnet, hvorpaa vi skulle mærke, om vi alligevel ere hans Disciple, om vi ere bedrøvede over at savne ham. Føle vi med os selv, at vi ere sorgfulde over at han er os saa fjern, at vi oprigtig længes efter ham, da lyser hans Forjættelse ogsaa over os: »Eders Bedrøvelse skal forvandles til Glæde«.

»Om en liden Stund skulle I atter se mig«

3. Saligt det Menneske, hvem det forundes atter at opleve lykkelige Tider, atter at leve i Samfund med sin Frelser og faa Sjælens Øje opladt for hans hellige Nærværelse. Men skulde denne Salighed aldrig mere falde i din Lod her paa Jorden, saa husk, at der er en anden Form for Salighed, som Kristus priser endnu højere. »Salige ere de, som ikke se og dog tro«. Salig er Du, hvis Du trods Aandens Tørhed og Hjærtets Ufølsomhed dog kan bevare Viljen til at tro, Viljen til urokkelig at holde fast ved den Gud, som ikke slipper Dig og som aldrig lader sig selv ganske uden Vidnesbyrd her i Verden. Holder Du saaledes fast om end kun ved Fligen af Jesu Klædebon, da vil Du engang forstaa, at Jesus gik bort for at berede Dig Sted — eller for at berede Dig til med større Glæde at imødesee den Stund, om hvilken han siger: »Jeg kommer igjen

og vil tage Eder til mig, at hvor jeg er, skulle ogsaa I være. Jeg vil, at I skulle se min Herlighed, som jeg havde hos Faderen, for Verdens Grundvold blev lagt«.

Indbydelse
til

Mariakongregationen for Ynglinge.

—o—

Søndag den 16. Maj fejrer Kongregationen sin *Hoved- og Titularfest*, Marias Bebudelse.

Om Morgen Kl. 8 holdes *Fælleskommunion* i *St. Ansgars Kirke*. Man venter, at alle Kongreganister uden Undtagelse ville deltage i den. Skulde Nogen endnu være tilbage med sin *Paaskekommunion*, gjøres han herved særlig opmærksom paa Opfyldelsen af denne Paaskepligt, der paahviler ham ikke blot som Kongreganist, men overhovedet som Katholik.

Om Aften Kl. 8 fejres ligeledes i *St. Ansgars Kirke* en højtidelig Festandagt med Prædiken, Optagelse af nye Medlemmer og *Te Deum*.

Maatte dog alle Kongreganister samles til denne deres Hovedfest og vise for hele Menigheden deres trofaste Kjærlighed til Kongregationen!

Jeg henvender mig ved denne festlige Lejlighed ogsaa til de ærede Herrer af *Mariakongregationen for Mænd* og til alle *Familiefædre* og *Familiemødre* i Menigheden. I 18 Aar har Ynglingekongregationen nu bestaaet i vor Menighed og den har i Løbet af disse Aar baaret mange og gode Frugter. Mange ville endnu huske den Tid, da Kongregationen ikke var til her i vor Menighed. Dengang lød der fra Præsternes Side stadig Klage over, at mangfoldige unge Mennesker efter deres Konfirmation hverken lode sig se ved

Herrens Bord eller ved Søndagsmessen. Er man nu derimod Vidne til de maanedlige Fælleskommunioner, hvor saamange Ynglinge samles, vil man erkjende Kongregationens store Indflydelse og Nytte. Mariakongregationen er jo ogsaa baade anerkjendt, rost og anbefalet af Kirken og af de enkelte Paver og benaadet med en Mængde Privilegier og Aflad. I Sandhed, hvor nyttig er dog ikke en saadan katholsk Forening under de ubeskrivelig store Farer, for hvilke vor Ungdom er udsat i vore Dage; hvorledes bør den derfor støttes af alle Velsindede! Der findes i vor Menighed vel over 300 Ynglinge i en Alder mellem 13 og 22 Aar, og dog finder man paa Kongregationslisten kun 70 Navne. Ja, i Virkeligheden er der kun 50, som man med Sikkerhed kan gjøre Regning paa! Flere maatte simpelthen stryges af Listen. Vel véd jeg, at desværre ikke alle Ynglinge egne sig til at være Medlemmer af Kongregationen, men alligevel tror jeg, at der endnu i mange gode Familier findes Sønner, som kunde og burde slutte sig til Kongregationen, saa at Medlemmernes Antal kunde voxe til 200.

Men for at dette kan opnaas, maa ikke blot Kongreganisterne selv have Iver og Interesse for Kongregationens Fremgang, men ogsaa alle de, som have Sønner i den nævnte Alder.

Det var netop den højærværdigste Biskops Ønske, da han befalede mig at drage Omsorg for, at Kongregationens to Hovedfester bleve afholdte i Hovedkirken, at Kongregationen derved maatte blive bedre bekjendt og anerkjendt i Menigheden, og jeg arbejder i saa Henseende i Forening med Sognepræsterne, som have den største Omhu for dem, de have forberedt til den første hellige Kommunion og til Konfirmationens hellige Sakramente, med andre Ord, for dem, der ere Menighedens Fremtidshaab.

Med Begejstring var jeg derfor Vidne til Indførel-

sen af *Foreningen til Ære for den h. Familie i Nazareth*, thi jeg tænkte, at naar alle Familier engang vare gjennemtrængte af den ægte kirkelige Aand, af et ægte kristeligt Sindelag, vilde man desto mere lægge Vægt paa at sende Sønnerne til Kongregationen. Saaledes tænkte jeg, og saaledes haaber jeg. Maatte Gud forunde, at Interessen for Kongregationens hellige Sag maa voxte stedse mere og mere til Guds større Ære og Sjælens evige Frelse!

Jeg indbyder herved alle Menighedsmedlemmer til Kongregationens forestaaende Hoved- og Titularfest, Søndag den 16. Maj, Kl. 8 Aften, i St. Ansgars Kirke, hvor der vil blive talt nærmere om Kongregationens Betydning og Formaal.

Kjøbenhavn, den 1. Maj 1897.

Ærbødigst

A. v. Geyr,

Kongregationens Præsæs.

Rosenkrans-Klokken.

—o—

Cæcilia Faber von Böhl, som under Pseudonymet »*Fernan Caballero*« har skildret det spanske Folkeliv paa en saa herlig Maade, meddeler under Overskriften »*Rosenkrans-Klokken*« et Brudstykke af en Dames Dagbog, det skal vel betyde nogle Træk af hendes eget Liv, hvori hun skriver, at der i hendes Hjem, en lille Landsby i Spanien, hver Aften i Dæmringen, naar Solen var gaaet ned, blev ringet med en Klokke, og det allerede i Løbet af flere Hundrede Aar. Gode og onde Tider ere gaaede hen over Landsbyen og dens Jorder og have hidført mangen Forandring, men med Klokken blev der uforandret ringet Dag for Dag baade i de gode og i de onde Tider. Andre Klokker bleve

hentede ned fra Kirketaarnene og omstøbte til Kano-
ner, men den Klokke vedblev at hænge i Taarnet paa
et lille Maria-Kapel, for at opfylde sit skønne Hverv
og hver Aften indbyde Landsbyens Beboere til at møde
i Kapellet. Hvorfor da? — for at bede *Rosenkransen*.

Klokken, siger den ovennævnte Forfatterinde, som
saa ofte er til Ulejlighed for den Vantro, er for den
ydmyge Troende, som forstaar den saa godt, den aande-
lige Forbindelse med Verden, den er hans Trøst, hans
Ledestjerne, hans Raadgiver, hans Kalender, hans Uhr,
den er for ham en Stemme, som altid har noget at
sige ham, den er en Tolk, ved hvis Bistand Kirken
taler til sine Børn, navnlig til dem, som af Mangel
paa Tid eller af Mangel paa god Villie ikke kunne
komme, ikke ville komme, for at høre deres Moders
Stemme. Klokken siger dem, at der er En, som hol-
der Vagt over dem, som ikke forlader dem i Livets
Gjenvordigheder; den siger dem, at de skulle komme,
for efter Frelserens Lære at holde fælles Bøn med
Brødrene, at, hvor to eller tre ere forsamlede i hans
Navn, der er han selv midt iblandt dem — med sin
Velsignelse, sin Naade, sin Fred, sin Frelse. Klokken
minder dem om Morgenen om, at *Bønnens* Time og
Arbejdets Time har begyndt — de to eneste Veje, ad
hvilke man, uden at snuble, kan naa gennem dette
omskiftende Jordeliv til den evige Salighed. Den for-
kynder om Middagen med »Engelens Hilsen« det fru-
gale Maaltid og Hviletimen for Arbejderen, om Afte-
nen med »Ave Maria« at Dagens Gjerning er til Ende,
og ønsker den Trætte »god Nat«. Den kontrollerer
Tidens Løb, idet den angiver enhver Time, som er
gaaet, og enhver Time, som begynder. Den Letsindige
siger maaske: Nu er den Time forbi, lader os benytte
den næste: Tid er Penge, Tid er Morskab! Men den
troende Kristen opløfter sit Sind til Gud og fornyer
den gode Mening.

Klokken slaar med mægtig, gribende Røst Allarm, naar Elementerne, Ild, Vand, Storm ruste sig til at udgyde deres Vrede over Menneskenes Børn, og kalder Alle til Hjælp, for at afværge Faren eller indskrænke dens Ødelæggelser. Den forkynder, naar det allerhelligste Sakramente bæres ud af Gudshuset for at bringes til en Døende som Vandringsbrød paa den sidste Rejse. Den lader »tre Slag« høre, naar et Menneske er draget over i Evigheden; den vantro Filosof siger: »Døds klokken! — hvor ubehageligt, hvor ubehageligt! — Politiet skulde forbyde denne Ringning!« men den gode, fornuftige Kristen beder: »Herre, giv dem den evige Hvile og mig en salig Dødsstund!«

Hvad Under derfor, at ogsaa den »Rosenkrans-Klokke«, som »Fernan Caballero« omtaler, altid havde noget at sige og at forkynde hende, og ingenlunde altid det samme, men altid noget andet i hendes Livs forskjellige Forhold, noget som netop passede for Tiden. Saare ofte, siger hun, naar hun saa Dagens Lys, Solen, forsvinde og ventede paa det, som Menneskene tænde, for at skabe en kunstig Dag, en Dag uden Himlens Dug, uden Morgenrøde, uden Fuglesang, har hun med Vemod lyttet til »Rosenkrans-Klokken« og atter gjenoplevet alle de Minder, som Klokken i Løbet af hendes Barndom og Ungdom havde vakt i hendes Hjærte. Som Barn har hun hver Dag af den trofaste Opdragerinde, til hvem hun var anbetret, gjentagende maattet høre det alvorlige Tilraab: »Kom til Bøn!« Men det er jo netop en Klokkens Hovedopgave, at den tilraaber ethvert Øre og ethvert Hjærte, som hører den: »Kom til Bøn!« Derfor opfattede hun ogsaa stedse Rosenkrans-Klokkens Klang saaledes: kom til Bøn, kom til Rosenkrans! Og lige saa lidt som hun vovede, at ringeagte sin Opdragerindes Stemme, lige saa lidt vovede hun, at lukke sine Øren for Rosenkrans-Klok-

kens Tilraab. Villig og gjerne ilede hun til Kapellet, for at bede Rosenkransen, fordi hun nærede den lykkelige Anskuelse, at Barndom og Bøn hørte uadskillelig sammen.

I sin Ungdom flettede hun ikke blot i sine Lokker, men ogsaa i sine Tanker alle Slags Blomster sammen, bandt Buketter af Forglemmigej og pillede Bladene af Gaaseurter. Hvad sagde Rosenkrans-Klokken til denne Leg? Hver Aften lod Klokken, som i Barndommen saaledes ogsaa i Ungdommen, sit Raab lyde til hende, og ogsaa nu forekom det hende, at den sagde: »Kom til Bøn, kom til Rosenkrans!« men hun syntes, at Klokken nu havde en ganske anden Tone, en meget alvorligere Klang end i hendes Barndom, det forekom hende, at den tilraabte hendes Hjærte Salmistens Ord: »Godt er det for mig, at knytte mig til Herren, godt er det for mig, at bygge mit Haab paa Gud!« Derfor gik hun til Kapellet for at bede Rosenkransen og bønfalde Gud om at bevare hendes Hjærte for Skuffelse og forfængeligt Haab.

Hendes Bøn blev bønhørt; Skuffelse, falske Forhaabninger bedrøvede ikke hendes Hjærte, da hendes Ungdom nærmede sig sin Afslutning, nej, der ventede hende der en Lykke, som den kun forundes Faa: Alt, hvad der er kjært og dyrebart for Hjærtet, blev hende til Del. Da forekom det hende, at Rosenkrans-Klokken atter havde en anden Klang, et andet Raab til hendes Hjærte, da syntes hun, den sagde til hende: »Kom til Rosenkransen og tak Gud, ja, tak Gud!« Men i Klokkens Tilraab var hun allerede for længe siden vant til at høre Guds Stemme. Derfor fulgte hun ogsaa denne Gang, som saa ofte tidligere, Raabet, gik til Kapellet og takkede i Rosenkransen Gud for al den Lykke, han saa naadig havde forundt hende.

Men kun altfor snart skulde hun ogsaa erfare, hvor ubestandig Lykken er her paa Jorden, og hvor sandt

den døende Konge talte, da han ved Afskeden sagde til sin Søn: »Min Søn, til dig jeg overlader Kongekronen, dog glem ej, hvad jeg siger; Du mener vel, at Jorden kun er fuld af Lyst og Glæde; min Søn, det er ej saa; betænk det vel: Ulykken maaler man tøndevís, men Lykken draabevis, og i tusinde Tønder bliver der næppe én Draabe tilbage«. Thi førend hun anede det, kom der en Dag, »mørk som Natten, fuld af Angst som Tvivlen, sørgelig som en Afsked«, en Dag, da hun ikke saa sig omgivet af sine Kjære, men af Grave og Ligstene: hun knælede paa Kirkegaarden — ved sin Moders Grav, ene, ganske alene, forladt, med en usigelig Smerte i Sjælen, og hvormeget hun end græd, formaaede hun dog ikke at græde den ud af Sjælen. Hun knælede der indtil Aftenskumring, indtil Rosenkrans-Klokkens Ringning. Men da forekom det hende, at Klokken atter havde faaet en anden Tone, en anden Klang; den tilraabte hende saa mildt, saa trøstende: Kom til Rosenkransen! Kom til Bøn!

Og hun følte sig saa underlig til Mode, medens Klokken ringede, det forekom hende, at hendes Moders Aand var i hendes Nærhed og tilvskede hende de Ord: Stol paa Gud, han forlader dig ikke! Saa rejste hun sig og gik — til Rosenkransen, og i Kapellet græd hun og udgjød sin Smerte i Bøn foran den smertefulde Gudsmoders Billede. — Men dette var kun det første Slag, og dette haarde Slag, hvis Vunde aldrig lukkedes i hele hendes Liv, banede allerede kort efter mange andre Slag Vejen til hendes Hjem og Hjærte; de indfundt sig lidt efter lidt, snart vare de lemfældigere, snart grusommere, men altid af en saadan Beskaffenhed, at de tilføjede Vunder og fik det stakkels Hjærte til at bløde. Hvor skulde nu denne Sjæl, som ikke var vant til Lidelser, finde Trøst, finde Lindring? Hendes Venner overtalte hende til at foretage — en Lystrejse og søge Adspredelse i fjærne

Lande. Men hvor mislykket var dog ikke dette Raad! Hun tiltraadte Rejsen, men Smerten og Sorgen ledsagede hende som trofaste Rejsefæller. Hvad hun søgte ude i Verden, det fandt hun ikke, men desto oftere tænkte hun paa Rosenkrans-Klokken, og hver Aften troede hun at høre fra det fjærne Hjem den søde Klang af dens Stemme, som tilraabte hende: »Kom tilbage, hos mig kan Du finde Trøst!«

Rejsen havde ført hende hen over Havet; saa herligt og skjønt vilde det have været, naar blot Stormene havde sovet og Bølgerne hvilet! Men det var ikke Tilfældet; næppe var hun gaaet ombord paa Skibet, førend hun ogsaa saa sig udsat paa det skrøbelige Fartøj for Stormens og Bølgernes Raseri; Vinden peb klagende og hylende gennem Takkelagen, Skibet gængede op og ned, Tordenen rullede og Lyn fulgte paa Lyn, Bølgerne anvendte alle deres Kræfter paa at knuse Skibets Sider, og trak de sig tilbage, saa skete det kun, for at fornye deres Angreb og gjenoptage Kampen. Hvad Under derfor, at de Rejsende lode deres Kraft og Mod og Haab synke og lukkede Øjnene under Elementernes grufulde Larmen. Mærkværdigt, i denne store Nød var det Rosenkrans-Klokken, hun kom til at tænke paa, og som i hendes Sjæl vakte Mindet: »*Ave maris stella*, hil dig, Havets Stjerne!« Midt under Stormens Brusende sendte hun dertor Klokken sin Hilsen og sin Tak, idet hun raabte: »Kjære, søde Klokke, du lover mig en dobbelt Havn, hvor jeg er sikret mod Stormene, her paa Jorden og hisset i Himlen!« — Og hun bad en stille Bøn til Gud og anraabte Maria om hendes mægtige Forbøn.

Efter en lang Fraværelse vendte hun atter tilbage til Hjemmet, og hendes Rejsefælle, hendes gamle Smerte? — o, den bragte hun ogsaa med sig tilbage til Hjemmet. Her ventede hende en ny Smerte, for at hun klart skulde forstaa, at Salomon har Ret, naar

han siger: »Megen Møjsommelighed er alle Menneskers Lod og et tungt Aag hviler paa Adams Børn fra den Dag af, da de saa Verdens Lys, indtil den Dag, da de sænkes i Graven . . . . Det gjælder baade dem, som sidde paa Troner, og dem, som trædes i Støvet, baade dem, som ere iførte himmelblaa Klæder, og dem, som kun have grovt Lærred . . . . Men Synderen gjælder det syv Gange«. Hendes Fader var nu ogsaa død og var fulgt hendes Moder ud paa Kirkegaarden, ned i Graven. Intet var hende derfor mere magtpaaliggende, end at følge Rosenkrans-Klokkens Indbydelse, og det af to Grunde, først, fordi hun havde lovet det under de overstaaede Færer, og dernæst, fordi hun følte Trang til at bede for sin Fader. I Kapellet mødte hun en gammel fattig Kone, en god Bekjendt allerede fra hendes Barndoms Dage, som hver Aften havde indfundet sig til Rosenkransen, i Dag hulkende og grædende, ligesom hun selv indfandt sig. Derfor følte hun sig netop tilskyndet til at spørge den Fattige om Aarsagen til hendes Sorg. Hun fik til Svar: »Jeg har mistet en stor Velgjører og er kommen, for at bede Rosenkransen for ham«. Men det var jo ogsaa hendes Hensigt; ogsaa hun havde mistet en stor Velgjører, sin Fader, og var kommen, for at bede for ham. Hun sympatiserede derfor inderligt med den gamle fattige Kone, eftersom Rosenkrans-Klokken havde kaldt dem begge til Kapellet i samme Øjemed. Men hvem var da denne Velgjører, hun havde mistet? spurgte hun den Fattige, og fik til Svar — hendes Faders Navn! Hvad Under derfor, at hun blev dybt rørt, trykkede den Fattiges Haand og stille grædende bad sammen med hende for den hensovede Fader. Men nu forekom det hende ogsaa, som om Rosenkrans-Klokkens Klang formanede hende til ogsaa at blive for de Fattige, hvad hendes Fader havde været, en stor Velgjørerinde. Saaledes har Klokken altsaa ogsaa aabnet hendes Hjærte

for en from Kjærlighedspligt, for Bevarelsen af hendes Faders Minde i Velsignelse.

Hvor mærkeligt hænger denne Rosenkrans-Klokke dog ikke sammen med denne Dames hele Liv! Dens Klang, dens Stemme griber jo saa opmuntrende, saa trøstende, saa formanende ind i alle hendes Tanker og Minder, i alle hendes Ønsker og Længsler, i hele hendes Tro og Kjærlighed, i alle hendes Bønner og Forhaabninger, Kampe og Lidelser! Klokken tager jo Del i alle hendes Glæder og Lidelser, i hendes Lykke og Ulykke; den taler til hendes Forstand, til hendes Hu-kommelse, til hendes Hjærte, til hendes Samvittighed, og alt dette stedse under Navn af *Rosenkrans*! Derfor kan man saa godt forstaa den Tale, hun holder til Klokken: »Tak være dig, du mit Livs tro Veninde, Tak være dig for al Trøst, som din rene og hellige Stemme har ydet mig i gode og onde Dage! Gud har skjænket disse Toner en saadan Magt, en saadan Tiltrækningskraft, at den blødgjør, forsoner, vinder, letter Hjærterne, hæver dem mod Himlen, fører dem til Gud, bevæger dem til Anger og Bod. Det er et ophøjet Kald, et helligt Arbejde. Vedbliv derfor kun med din Kalden og vær ikke bange for, at man ikke skal høre dig: mit Hjærte har hørt dig mange Hundrede Mile borte, i fjærne Lande!

Du viste Dig stedse for mig som en Engel med et Smil, snart muntert, snart vemodigt, men altid saaledes, at det mindede mig om Gud, om min Pligt, om Verdens Forfængelighed, om Livets Alvor. »Tænk paa Gud, tænk paa Gud!« sagde du til Enhver, som hørte dig. Og din Stemme er uopslidelig, og i dit Kald er du tro. Maatte derfor Ingen lægge sakrilegisk Haand paa dig, saa at du ogsaa for Fremtiden maa kunne opfylde din Mission og tilraabe enhver: »Tænk paa Gud, tænk paa Gud og paa din Sjæl!«

Lad ogsaa Luften, som omgiver dig, være kold og

isnende, der findes dog Tusinder med glødende Hjærter, som høre din Røst, thi den er Religionens Røst, Kirkent Røst, som ved dig taler til sine Børn, og forkynder dem Frelse og Velsignelse, Lykke og Fred. Vedbliv derfor med at lyde og føre Sjæle til den gode Hyrde! Der kan findes Mennesker, som ere ligegyldige for din Røst, men ubegribeligt vilde det være, om den fandt Modstandere.

Kristi Kirke, vor Moder! Du formaner os ved dine Klokkers Klang til at være udholdende i Troen, og lader dem ringe ind i vore Øren og i vort Hjærte de Ord: »Vær tro indtil Døden, og jeg vil skjænke dig Livets Krone!« Men Livets Krone er Gjenstanden for alle dine Børns Haab. Raab derfor daglig ved dine Klokker saa ofte: »Børn, Børn!« indtil vi svare: »Moder!« — —

Hvad den spanske Forfatterinde imidlertid beretter om Rosenkrans-Klokken og om dens underfulde Indgriben i hendes Liv, det yder ogsaa Rosenkransen alene — uden Klokken; thi i rigelig Fylde indeslutter den i sig alt det, som et Menneskehjærte trænger til under alle Livets Forhold. Den er udtømmelig i Henseende til Trøst for Bedrøvede og Nødlidende, udtømmelig i Henseende til Lys for Vildfarende og Tvivlende, udtømmelig i Henseende til Haab for angrende Syndere, udtømmelig i Henseende til Formaning og Opmuntring for ængstelige, tøvende Hjærter, udtømmelig i Henseende til Fred og Glæde for fromme, gudelskende Sjæle. Rosenkransen kan altsaa være for Læserne, hvad »Rosenkrans-Klokken« har været for den spanske Forfatterinde; ogsaa Rosenkransen kan sige enhver noget, og den kan netop sige os det, som lige passer for Hjærter, for Sindet, for Sjælens Stemning, for enhver Alder og for alle Forhold.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Atter i Søndags var der Fest i St Ansgars Kirke, idet den højærværdigste Biskop paa denne Dag meddelte *Konfirmationens hellige Sakramente* til 48 Børn (29 Dreng og 19 Piger) af St. Ansgars Sogn. Den opløftende Højtidelighed, under hvilken Biskoppen holdt Festprædikenen strax efter den højtidelige Prælatmesse, havde fyldt det rummelige Guds- hus indtil sidste Plads. Om Eftermiddagen talte Sogne- præsten til Konfirmanterne, som alle igjen vare mødte i Kirken tillige med deres Forældre og en Mængde af Menighedens Medlemmer. I Anledning af Majandag- tens Aabning sluttede Højtideligheden med en Proces- sion, hvorefter Velsignelse med det allerhelligste Sakra- mente.

Samme Dag fejrede Børnene i Rosenkranskirken Sogn paa Frederiksberg deres *første hellige Kom- munion*. 31 Børn (16 Dreng og 15 Piger) bleve ved denne festlige Lejlighed førte til Herrens Bord.

Kolding. (I.) Højærv. Hr. *Ernst Buch* er i forrige Uge, efter flere Aars Studier i Münster, for en kort Tid vendt tilbage til sit danske Fædreland. Den unge Præst, som er barnefødt i *Kolding* og den 3. April d. A. har modtaget Præstevielsens Sakramente i Münsters Dom- kirke, frembar i Søndags det første hellige Messeoffer i sin Fødebys smukke lille St. Mikæls Kirke. Denne Dags Højtidelighed havde en særlig Betydning for Kol- ding katholske Menighed; thi den unge Præst var jo den første i Kolding fødte Præst, som efter 300 Aars Forløb atter kunde fejre det h. Messeoffer indenfor sin Fødebys Grændser. I højtidelig Procession blev Cele- branten ført ind i den smukt prydede Kirke. Forrest gik en Korsbærer og Ministranter med brændende Fak- ler, derefter kom hvidklædte Smaapiger, af hvilke et Par bar Faner, der vare smykkede med den h. Families

og den h. Skytsengels Billeder, medens to mindre »Smaa-
engle« strøede Foraarsblomster op ad Kirkegulvet. Saa
fulgte den unge Præst, som ved Hovedindgangen mod-
toges af Sognepræsten, Hr. Pastor Storp, og under Af-
syngelsen af den 116 Salme (Laudate Dominum omnes
Gentes) blev ledsaget til det festligt smykkede Alter.
Under Højmessens mindede Pastor Storp, som tillige
assisterede ved Alteret, i en smuk Introduktionstale om
Dagens Betydning for Kolding Menighed, af hvis Midte
Herren havde værdigedes at udvælge sig én Tjener
ved sit h. Alter. Derefter holdt Celebranten den egent-
lige Festprædiken over Søndagens Evangelium om den
gode Hyrde — et Evangelium, der jo paa en smuk og
træffende Maade netop passede til Dagens Højtidelighed.

Kirkelig Kundgjørelse.

I Følge Bestemmelsen 3 i Statutterne for de kristelige
Familiers almindelige fromme Førelse udmævner jeg
Hr. Pastor Andr. Johansen til Direktør for Førelsen i
det Apostoliske Vikariat, og opfordrer jeg da samtlige Sognepræ-
ster til at indsende til ham ultimo Maj Navnene paa de samtlige
af dem i Førelsen optagne Familier; samtidig vil Antallet
af de vedkommende Familiemedlemmer være at opgive.

Kjøbenhavn, den 6. Maj 1897.

✠ **Johannes von Euch,**

Biskop og Apostol. Vikar for Danmark og Island.

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 9. Maj. 3. Søndag e. Paaske. Den h. Josefs
Skytsfest. (I alle Kirker og Kapeller afholdes paa denne
Dag den sædvanlige **Bonifacius-Ansgarius-Kollekt** til Fordel
for de mest trængende kirkelige Institutioner i Vikariatet.
Da denne Kollekt har vore egne kirkelige Fornødenheder
for Øje, anbefales den ganske særlig til Katholikernes Offer-
villighed.) — **10. M.** Antoninus, Biskop og Bekjender. —
11. Ti. Frants af Hieronymo, Bekjender. — **12. O.** Nereus og
Lidelsesfæller, Mart. — **13. To.** Markus, Evangelist.
Fredag den 14. Maj. Marias Bebudelse (Gudstjenesten som
paa Søndagene). — **15. L.** Anselm, Biskop og Kirkelærer.
Søndag den 16. Maj. 4. Søndag e. Paaske.

Den levende Rosenkrans (1. Afd.) holder Møde med Exhortation paa Toldbodvejen 14, Søndag den 9. Maj Kl. c. 11 $\frac{1}{2}$, efter Højmessen i St. Ansgars Kirke.

Majandagt holdes hver Søn- og Hverdag Aften i St. Ansgars Kirke Kl. 8 og i Jesu Hjærte Kirke Kl. 7 $\frac{1}{2}$.

Mariakongregationen for Mænd holder Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke Søndag den 9. Maj (St. Josefs Skytsfest) under den h. Messe Kl. 8.

St. Josefs Gilde fejrer sin 11aarige Stiftelsesfest Søndag den 9. Maj (St. Josefs Skytsfest) med Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke Kl. 8 Morgen; samme Dags Aften Kl. 8 $\frac{1}{2}$ holdes Festmøde med Optagelse af nye Brødre og Festtale af højærv. Pastor Breitung. Den højærv. Biskop vil bæere Mødet med sin Nærværelse.

Vincentiskonferentsernes andet Generalmøde finder Sted Søndag den 9. Maj Kl. c. 11 $\frac{1}{2}$, efter Højmessen i St. Ansgars Kirke. Til Mødet, som afholdes i Lokalet Bredgade 67, 2. Sal o. G., indbydes samtlige aktive og bidragydende Medlemmer.

Unio. Søndag d. 16. Maj Kl. 12: Fællesbesøg paa Charlottenborg-Udstillingen, hvortil Billetter á 25 Øre faa hos Herm. Hoffmann, Kjøbmagergade 48.

Adgang til „de danske Kongers kronologiske Samling“ paa Rosenborg Slot arrangeres Søndagene d. 23. og 30. Maj Kl. 12 $\frac{1}{2}$ præcise. Billetter á 35 Øre faas hos Frantz Jørgensen, Grønnegade 36. — De ugentlige Møder fortsættes i Maj Maaned i Vinterlokalet.

Mærk.

Nogle ledige Timer ønskes besatte med Regnskabsvæsen, Korrespondance, Revision etc. Copist Wael, Svanemosegaardsvej 5. V.

Nouveautés i Herrehatte.

Et meget stort Udvalg af elegante og lette Hatte, saavel bløde som stive, er hjemkommen og anbefales i moderne og meget fixe Faconer.

3—4 $\frac{1}{2}$ —6—8 Kr.

Ernst Bæklund,
59, Kjøbmagergade 59.

Literatur. Udkommen er og faas i Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søn (Gothersgade 49):

Andagtsbog for „De kristelige Familiers almindelige fromme Forening til Ære for den h. Familie i Nazareth“. Pris heftet 25 Øre.

St. Ansgars Kirke: Lørdag den 8. Maj Kl. 10 holdes en højtidelig Pontifikal-Sjælemesse for Ofrene for den forfærdelige Katastrofe i Paris.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 20.

Søndagen den 16. Maj.

1897.

Indhold: Betragtning. Auxilium Christianorum. Smaabreve fra Wörishofen. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Paris. — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til 4de Søndag efter Paaske.

—o—

„Jeg gaar bort til ham, som har udsendt mig“.

1. Ogsaa vor Vandring skal være rettet mod Gud. Vi skulle stile mod ham ved vore *Hensigter*. Vi ere skabte for ham og det er alene for at komme til ham, at vi ere satte paa denne Jørd. Mod dette Maal bør vi derfor stræbe med alle vore Hensigter.

Vi skulle stile mod Gud ved vore *Ønsker*. Vort Hjærte finder dog ikke Fred, før det hviler i ham, thi uden ham er Alt kun Elendighed og Aandsfortærelse. Hvad bedre end ham kunne vi da ønske os!

Vi skulle stile mod Gud ved de *Gjerninger* vi gjøre, saa vi forandre hver af dem til et Trin, der fører opad, mod Himlen.

»Det er Eder gavnligt, at jeg gaar bort«.

2. Saa stor er Jesu Kjærlighed til os, at hvad der

ligger ham mest paa Sinde, da han skal forlade Jorden. er, ikke den Herlighed, der venter ham, men — at hans Bortgang er gavnlig for os. Lige fra det Øjeblik, da han af *egen fri Vilje* fødtes som det fattige Barn i Krybben, har han forglemt sig selv, fornegtet sig selv for at frelse os. Og han vedbliver dermed indtil det Sidste. Selv paa Smertens Vej til Golgatha kan han tænke mere paa Andres Lidelser end paa sine egne: »I Jerusalems Døtre græder ikke over mig, men græder over Eder selv«.

Sammenlign denne Vorherres Kjærlighed til Menneskene med det, de føle for ham, og Du vil se, at Du aldrig efter den kolde, egennyttige Følelse dit — som de andres — Hjærte rummer, kan formaa at bedømme eller udmaale Højden og Dybden af Guds Kjærlighed til os. Du kan ikke forstaa den eller finde dens Grænse, thi den er uendelig som Gud selv. Men Du kan glæde Dig over den og trøste Dig ved den. Du kan frem for alt ved den tilskyndes til mere og mere at aabne dit Hjærte for ham, der har elsket Dig først.

Auxilium Christianorum.

—o—

(Majandagt.)

Udbred din Haand vidt over Land,
velsign os, o Maria!

Bevar dit Folk i Naadens Stand,
og bed for os, Maria!

Vi knæle ved dit Alters Fod,
forstød os ej, Maria!

Bær du vor Anger og vor Bod
frem for din Søn, Maria!

Mod Verdens Lyst og Øjets Lyst
vær du vort Skjold, Maria!

Mod Oprørsgnisten i vort Bryst
 beskyt os, o Maria!
 Den gamle Slange truer os;
 trød den i Støv, Maria!
 Du, som kan byde Helved Trods,
 før os til Sejr, Maria!

Og i vor sidste Nattevagt
 vær du os nær, Maria!
 Naar Fjenden samler al sin Magt,
 forlad os ej, Maria!
 Naar Øjets Lys da slukkes ud,
 tag os ved Haand, Maria!
 Og, naar vi stedes for vor Gud,
 tal du vor Sag, Maria!

Fra Tysk ved 1012.

Smaabreve fra Wörishofen.

—o—

(Fortsat fra Nr. 17.)

VII.

Vandets Virkninger.

Vi omtalte sidst Tuberkulosen som en Sygdom, der i mange Henseender egnede sig udmærket til en Vandkurbehandling. Lad os nu tage en Sygdomsform af en ganske anden Oprindelse og Natur, f. Ex. *Neurastenie*, paa Dansk nærmest oversat ved »Nerve-svækkelse«.

Hvor mangfoldige Tilstande i det menneskelige Legeme kan ikke henføres under dette Begreb? Hvor ofte hører man ikke Benævnelsen »nervøs« om denne eller hin, og hvad vil egentlig det sige at være nervøs? Ja, det er meget vanskeligt, at give en god Definition af dette Begreb. Neurastenien er en Sygdom, der egentlig hører dette Aarhundrede med al dets Rastløs-

hed og Overcivilisation til, en Sygdom, der viser sig paa tusinde forskellige Maader. Amerikaneren Beard er den første, der grundig har studeret denne Sygdom med alle dens Former og har opstillet forskellige bestemte Typer, indenfor hvilke alle de forskellige Maader, den viser sig paa, kan indrangeres.

Neurastenie er en Lidelse af hele Nervesystemet, og hvori bundet saa denne til syvende og sidst? Som jeg lidt senere skal forklare, beror den paa et daarligt Stofskifte, hvad enten dette nu opnaas ved en uregelmæssig Levemaade eller en daarlig Ernæring i det hele taget. Det er altsaa en virkelig konstitutionel Sygdom, som derfor kun kan helbredes ved en kraftig Indvirkning paa *hele* Konstitutionen og ikke paa enkelte Dele af denne. Lad os tage et Par Exempler.

Et Menneske, der studerer meget eller har meget stillesiddende Arbejde o. lign., viser sig i Reglen at lide af en eller anden Svaghed, det være sig paa den ene eller anden Maade. En uhyre almindelig Lidelse hos disse Mennesker er Fordøjelsesbesværigheder, Obstipation o. m. a., hvad deraf følger. Endvidere lider Hudrespirationen, og hvad bliver Resultatet af disse Lidelser? Blodet mister sine gode Egenskaber, idet Fordøjelsesapparatet virker saa trægt og daarligt, at det ikke kan opsuge tilstrækkelig Næring af Fødemidlerne og tilføre Blodet denne.

Kommer Blodet saaledes til at mangle Kraft, lider hele Legemet under det, og særlig naturligvis det Organ, der under ovennævnte Omstændigheder tages mest i Brug, nemlig Hjærnen. Videre og videre angribes saa efterhaanden hele Nervesystemet.

For at tage et andet Exempel, lad os tage »Forretningsmanden«, der altid er i Aktivitet paa den ene eller anden Maade, spekulerer paa Børsen og i andre Forhold, opstiller mangeartede Kombinationer, altid er rastløs.

Aldrig har han Tid til noget som helst, og dog skal han være med til alt, ja, han vil endog samtidig nyde Livet og alle dets Goder. Han bliver selvfølgelig ogsaa efterhaanden »nervøs overanstrengt«, som det oftest benævnes, og hele hans Konstitution bliver nedbrudt, og ganske sukcessivt faar vi Billedet paa Neurastenie frem.

Jeg har her kun fremdraget et Par Exempler, men hvor mange Mellemløber findes ikke, den ene mere udtalt i én Retning end den anden? Af den Slags Patienter findes et Utal i Wörishofen hos Kneipp, og det er virkelig forbavsende, hvilke Resultater man faar at se, naar man følger disse Mennesker under deres Kur. I Løbet af ganske kort Tid indtræder god Bedring, og i de aller fleste Tilfælde helbredes et saadant nedbrudt og ødelagt Individ fuldstændig og det i et Tidsrum, som under andre Omstændigheder og anden Behandling aldeles ikke kunde lade sig gjøre.

Naturligvis bevirker selve Vandbehandlingen ikke alene alt dette, ihvorvel den er det vigtigste Led i Behandlingen, men der kræves ogsaa andre Ting for at kunne opnaa et godt Resultat. Først og fremmest maa Patienten *helt fjærnes* fra sin daglige Virksomhed og Omgangskreds, saaledes at han (eller hun), saa længe Kuren staar paa, intetsomhelst andet har at gjøre, end netop pleje sig selv og sit Legeme, saaledes stadig opholde sig i fri Luft, lange Spasereture, en kraftig, tarvelig Kost, saa vidt muligt intet aandeligt Arbejde, og dertil en fornuftig, individualiseret Koldtvandsbehandling. — En saadan gennemført Behandling i alle dens Enkeltheder vil altid vise de bedste og smukkeste Resultater.

VIII.

Som alle ved, har Kneipp altid været og er stadig udsat for Angreb fra mange forskellige Sider, naturligvis særlig fra Lægernes. Og hvorfor? Ja, selv er

han visseligen ikke Skyld deri, tværtimod. Skylden ligger som oftest der, hvor man mindst skulde vente at finde den, nemlig meget ofte hos Kneipps egne Tilhængere og Beundrere. Mange af disse, der ere blevne helbredede for en eller anden Sygdom efter hans Kurmethode, efter maaske at have forsøgt alt muligt andet, priser ham naturligvis i de højeste Toner, og deri gjør de Ret, men — tilsidst faar de Troen paa, *at han kan helbrede alt*. Paa den Maade gaar det til, at Kneipp beskyldes for at helbrede Kræft, Kolera etc., kirurgiske Sygdomme af enhver Art o. m. a. ved Vandets Hjælp. *Dette er selvfølgelig ikke Tilfældet.*

En anden Ting er det, at Kneipp i mangfoldige Tilfælde, hvor Medicinen eller Kirurgien intet har formaaet at hjælpe, ved sin Kurmethode har forbedret mange Menneskers Tilstand, saaledes at deres Lidelser er blevne mere udholdelige. Kommer et Menneske, der lider af en svær Sygdom, til ham, f. Ex. én, der lider af Kræft, siger han altid til Vedkommende: *»Min gode Mand, gaa til en samvittighedsfuld og dygtig Kirurg, spørg ham, om en Operation kan hjælpe Dig; hvis han siger ja, saa underkast Dig hans Behandling. Mener han derimod, at Du bør vente en Tid endnu, saa kom til mig igjen og gjennemgaa først en Afhærdningskur, saaledes at Du kan blive kraftig og modstandsdygtig til at overstaa Operationen. Gaar endelig ved denne alt vel, kom saa senere til mig og gjennemgaa en Efterkur, indtil Du er fuldstændig rask«*. Som man ser, det være saa langt fra, at Kneipp stiller sig op mod Lægestanden; tværtimod, han ønsker intet hellere end at kunne arbejde Haand i Haand med denne. At han naturligvis i mange Henseender er en skarp Modstander af den moderne medicinske Therapie, ligger i selve Sagens Natur.

For nu at gaa lidt videre med Hensyn til de Syg-

domme, der kan behandles og som oftest med Held efter hans Methode, vil jeg sige et Par Ord om *Øjen-sygdomme*.

Imellem Aar og Dag kommer en Mængde Mennesker til Kneipp, lidende af de mest forskjellige Øjen-sygdomme. At ikke alle disse kan behandles med Vand, siger sig selv, og at naturligvis enkelte, der ikke burde behandles paa denne Maade, blive tagne under Behandling, men uden bedre Resultat, hører til den Slags Ting, der maaske vanskelig undgaas, dels fordi Kneipp selv ikke er Læge, dels fordi de ham assisterende Læger ikke ere Specialister paa dette Omraade, men som Følge af de heldige Resultater, der opnaas i saa mange Tilfælde, blive lidt for optimistiske og ikke altid lade den skarpe Kritik raade. Men lad dette nu være som det er, Faktum er, at Kneipp ved sin specielle Øjenbehandling har helbredet mangfoldige Mennesker, hvoraf mange tidligere have søgt Hjælp hos Specialister, men ikke fundet denne. For at tage et prægnant Exempel, lad os da fremdrage en ret almindelig Sygdom, nemlig Synsnervesvækkelse (*Atrophia nervi optici*). Denne Lidelse er en af de værste, man kjender. Ganske successivt mærker vedkommende Patient, uden iøvrigt at fejle det ringeste, at Synet svækkes, 3: Synsstyrken tager af, indtil han eller hun fuldstændig mister dette, bliver fuldstændig blind. Den patologiske Proces bestaar altsaa i en langsom Hændoen af Synsnerven, uden nogen paaviselig Aarsag. Indtil nu staa Videnskaben magtesløs over for denne Sygdom. Et ubestrideligt Faktum er det dog, tiltrods herfor, at *enkelte* Tilfælde af denne Sygdom ere blevne helbredede ved Kneipps Behandlingsmethode. Denne bestaar i Brugen af Øjenbade, Wermuthsalve, Hovedgydninger etc. Man tænker sig Processen foregaa derved, at man ved ovennævnte Behandling bevirker en livligere Blodtilstrømning til Øjnene, en Nydannelse af de Blodkar, der ernære

Synsnerven, med andre Ord en Retablering af den hende Synsnerve, hvorved saa Synet sukcessivt vender tilbage. En Behandling som denne trækker altid længe ud, mindst et halvt Aar, ja, undertiden indtil 2 Aar.

Helligdommens Lampe.

Af Kardinal Wisemann.

---

1. KAPITEL.

Lampen lyser.

Hvo giver mig de tidligere Dage tilbage, da Gud vaagede over mig og hans Lys skinnede over mit Hoved. Job. 19. 2. 3.

I en afsides Del af Pyrenæerne tæt ved den spanske Grænse hævede sig i forrige Aarhundrede paa en Høj, som kaldtes Mariabjærget, et Kapel, der var indviet til den saligste Jomfru. Dets solide Mure og den Stil, hvori det var bygget, røbede en høj Alder, men dets hele Ydre var altfor simpelt og beskedent til at gjøre Fordring paa kunstnerisk Værd, hvorimod dets Indre var rigt udsmykket. Sølvornamenter prydede Alteret og utallige Motivbilleder af samme Metal bedækkede Væggene til Erindring om de Naadebevisninger, der ved Gudsmoderens Forbøn vare blevne den fromme Tro til Del. Derved var Kapellet blevet vidt og bredt berømt og Gjenstand for en Mængde Andægtiges Besøg og talrige Valfarter. Over Alteret og dets rige Tabernakel hævede sig i Baggrunden et Billede af den h. Jomfru med det guddommelige Barn paa Armen. Denne Statue var næsten i Legemsstørrelse udhugget i hvidt Marmor og vidnede om en erfaren og begejstret Mesters kunstfærdige Haand; saa blidt og helligt var Moderens, saa tiltrækkende og majestætisk Barnets Udtryk.

Midt i Helligdommen lyste efter katholsk Skik foran Højalteret en Søvlampe Dag og Nat. Ingen kunde erindre, at den, selv i de stormfuldeste Nætter, nogen Sinde havde været slukket. Den blev nemlig af Omegnens Beboere rigeligt og omhyggeligt forsynet med ren Olivenolie, og denne Omhu havde ikke udelukkende sin Grund i de Omboendes Fromhed. Thi Lampen tjente tillige til, som et Slags Fyrtaarn, at vejlede den natlige Vandrer. Den var derfor ophængt saaledes, at man i fjærn Afstand kunde se dens Blus igjennem et Vindu over Døren til Kapellet. Vejen fra flere nærliggende Landsbyer til Hovedlandevejen nede i Dalen var nemlig en smal ujævn Fodsti, der langs med en Afgrund bugtede sig ned ad Bjærget og denne Vej førte tæt forbi Kapellet. Enhver Vandringsmand var underrettet om, at saalænge han havde Lampens Lys lige for sig, skulde han dristig blive ved at gaa fremad i samme Retning; men saa snart Lyset forsvandt bag Klippen, skulde han vende sig tilhøjre, thi derfra gik Vejen jævnt skraanende ned til Hovedvejen. Denne Regel var saa sikker, at der aldrig var indtruffet noget Uheld paa denne Vej, og saaledes blev et skjønt Sindsbillede paa Andagten tillige en stor Velgjerning for Omegnen. Herrens Alter sendte sit Lys ud i det fjærne, for at belyse Bjærgets dunkle Veje — der have saa megen Lighed med Livets! — for den sildige Vandrer. Da rettede den forladte Fremmede vistnok ofte uvilkaarligt sine Tanker fra hint jordiske Alter til hin højere Helligdom, hvorfra Forsynets stedse aarvaagne Øje ser ned paa vore Veje, styrker og opmuntrer os og søger at bringe os vort rette og blivende Hjem stedse nærmere.

Det her omtalte Kapel blev betjent af en Eneboer, som levede i en med Kapellet forbunden Celle og ydede Omegnens Beboere kirkelig Hjælp, eftersom Sognekirken laa langt borte derfra.

En Mil fra Kapellet ved den Vej, som vi nylig have beskrevet, laa en fattig Landsby, der var beboet af Brændehuggere. Blandt dens Straahytter udmærkede sig en ved sin Sirlighed, ihvorvel den var ligesaa uanselig som de øvrige, og det unge Par, som beboede den, udmærkede sig fremfor alle andre i Landsbyen ved Flid, Ærbarhed og Tilfredshed. Medens Pietro arbejdede ivrigt i Bjærgværkerne, sad hans Hustru Anna ved Rokkehjulet og spandt ufladeligt, forsaavidt ikke andre huslige Sysler lagde Beslag paa hendes Virksomhed. Ved hendes Fødder sad da hendes eneste Barn, der næppe var tre Aar gammelt og just begyndte at give de første Tegn paa sin Karakters Ejendommelighed. Det havde, ligesom alle de øvrige i Omegnen fødte Børn i Daaben faaet Navnet Marie og var sine Forældres største Glæde. Fuldt af Liv og Munterhed syntes det at ville blive ligesaa blidt, som alvorligt og forstandigt. Kort sagt, man begriber, med hvilken omhyggelig Kjærlighed ethvert Blik af dette Barn blev iagttaget.

Men netop ved denne Tid bemærkede Forældrene til deres store Bedrøvelse en kjendelig Forandring i Pigens Ansigtstræk og Adfærd; dog vovede de ikke at udtale sig om deres Bekymring. Men da Barnet Dag efter Dag blev blegere og dets Kræfter syntes mere og mere at aftage, maatte de tilsidst søge Lægehjælp. Men ak! det var forsilde. Alle menneskelige Anstrængelser vare forgjæves; og efter at alle Kunstens Midler vare forsøgte, erklærede Lægen tilsidst, at kun et Under vilde være istand til at redde Barnet. Forældrene vare trøstesløse, og Smerten truede med at overvælde deres Hjærter, indtil de, i Følelsen af deres Hjælpeløshed saa op imod Himlen og ventede at finde Hjælpen der, hvor de ogsaa tidligere stedse havde søgt og fundet den.

Det var en skjøn Efteraarsaften, da de Begge med

tungt Hjærte langsomt vandrede frem ad den Vej, som vi ovenfor have beskrevet. Maalet for deres Vandring var aabenbart Mariabjærget. Moderen bar sørgmodig den dyrebare Byrde paa sine Arme; hun havde omhyggeligt indhyllet det syge Barn, uagtet det havde været en varm Eftermiddag med det dejligste Sol-skin.

Endelig kom de til Kapellet, hvor flere Arbejdere havde indfundet sig for efter fuldendt Dagværk at bede deres Aftenbøn. Døren stod aaben, og Aftensolen kastede sine Straaler i deres fulde Pragt ind i Helligdommen, hvor alt, Malcrierne, Votivbillederne og Alterets glimrende Prydelser forgyldtes af dens herlige Glans. Det hele gjorde det Indtryk, at det Øjeblik var kommet, da Gud aabenbarer sin Herlighed, det Øjeblik, da han paa sin Almagts Trone laaner Øre til Menneskenes ydmyge og tillidsfulde Bønner. Den himmelske Konges Bolig straaledede i Sandhed i en Glans, der egnede sig til at fremkalde Jubel i alle glade Hjærter og udbrede en Fylde af himmelske Velsignelser. De fattige Folk, som knælede i forskellige Grupper, syntes i disse Øjeblikke, hvor den nedgaaende Sol udbredte sit blændende Skær over deres Skikkelser, adlede og benaadede fremfor alle Jordens Store og Rige. Deres landlige Dragt forgyldtes af Sollyset, medens de i hellig Inderlighed hævede deres Blik op til ham, for hvis Aasyn al jordisk Højhed blegner. Og samtidigt hermed hørtes Orgelets mægtige Toner, og alle Tilstedeværende istænte en simpel, men tiltalende Aftensalme.

Just i dette Øjeblik traadte Pietro og hans Ægtefælle ind ad Døren og bleve uvilkaarligt staaende, som om det ikke sømmede sig for dem at gaa videre. Den blændende Lysglans, de glade Ansigter, Orgeltonernes Klag harmonerede ikke med den stumme Smerte, der formærkede deres Indre. De vare ikke komne for at

bede om høje og overordenlige Ting; de søgte kun Barmhjærtighed, Medlidenhed og Trøst. Dog grebes de snart begge af Beskæmmelse over deres mismodige Forsagthed og gik med den et ægte katholsk Sindelag under dette Livs Prøvelser ejendommelige Følelse af Fortrøstning og Tillid frem til Alterets Trin.

Der nedlagde Moderen mistrøstig sin Byrde, og begge knælede ned og bedækkede deres taarefyldte Øjne med Hænderne, blændede af den Glans, der omgav dem. Musikken var forlængst ophørt; og, medens de øvrige Andægtige efterhaanden fjærnedede sig, vedbleve de bedrøvede Forældre at hengive sig til det bedende Hjertes inderligste Rørelser og Tilskyndelser. Eneboeren lukkede Døren og tilhviskede, idet han gik bort, den bedrøvede Fader de Ord: »Jeg har ikke lukket Døren i Laas; bliver saa længe som I ville, og vær ved godt Mod! Gud styrke Eder, og hans velsignede Moders Forbøn bringe Eder Trøst og Bønhørelse«. Den gode Olding handlede her ikke som Heli, der bebrejdede Anna, at hun bad med et bedrøvet Hjærte.

Ved disse Ord saa de begge op, men befandt sig alene men deres Barn, og der herskede den dybeste Stilhed omkring dem. Dagslyset var forsvundet, og Kapellet havde intet andet Lys end den foran det Allerselligste brændende Lampe. Mildt og roligt udbredte sig dens Lys til alle Sider, fra Helligdommens Midte, hvor den ligesom svævede i Luften, med en bestandig aftagende og mildere Glans op mod Hvælvingen og hen over Væggene. Det udøvede en formildende og beroligende Magt over Sindet, der egnede sig til uvilkaarligt at forhindre al Larm og Uro, medens dets milde Glans tillige udbredte en tilsvarende Varme, der overvandt al indre Kulde. Selv over de sædvanligste Ting udbredte det en mystisk dæmrende Farvetone, idet de fattige Billeder, hvormed de Troendes Taknemlighed havde prydet Væggene, saa vel som disses simple

Malerier i denne magiske Belysning toge sig ud som Mesterværker. Ting, der ved Dagslyset vilde haft et haardt og kantet Udseende, fremstillede sig i denne milde Belysning i ædle og bløde Former. Alle Omgivelser maatte i enhver Andægtigs Sjæl bidrage til at fremkalde en Fornemmelse af et beslægtet indre Lys, som virkede dæmpende og beroligende paa enhver Lidenskab, bøjede det hovmodige Hjertes Stolthed, mildnede al Vrede og Haardhed, fjærnede enhver uren og uredelig Tanke og gjorde Sjælen modtagelig for ømme og hellige Følelser.

Saaledes gik det ogsaa disse ulykkelige Forældre med deres syge Barn. De følte snart deres Sind i fuld Overensstemmelse med alle deres Omgivelser. Som de derfor hævede deres Blikke op mod Billedet af deres Forløser og hans jomfruelige Moder, der i dette milde Lys stode for dem, da syntes disse Ansigtstræk saa fulde af Kjærlighed og Deltagelse og saa ganske svarende til hvad der foregik i deres Hjærter, som de aldrig nogen Sinde før havde fundet dem. De anede da, at nu var den Time kommen, da Nøden finder Naade og Forbarmelse. Og i Sandhed, saaledes maa Herrens Hus være — det Sted, hvor han kjærlig laaner Øre til de Bønner, som de fattige bly og undselige opsende til ham.

Længe og inderligt bade derfor Forældrene over deres Barn, saaledes som den højtidelige Time paa dette Sted indgav dem. Var Faderens Bøn kraftigere, saa var Moderens desto inderligere. Men Begge vare de forenede i een Bøn og gjorde eet og samme Løite. Dersom Barnet kom sig, saa vilde de i de næste syv Aar klæde det i Hvidt, til Tegn paa, at det var indviet til den reneste Jomfru og skulde opdrages i andægtig Tillid til hendes moderlige Beskyttelse, medens de selv hele denne Tid igjennem vilde faste en Dag i hver Uge.

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Ifølge Anmodning af Hds. kgl. Højhed *Prinsesse Marie* blev der Lørdag den 8. Maj Kl. 10 i St. Ansgars Kirke frembaaret en *højtidelig Sjælemesse* for samtlige Ofre for Brandkatastrofen i Paris. Den højærværdigste Biskop, Msgr. *Johanncs von Euch*, fejrede det højtidelige Pontifikal-Rekviem, assisteret af Kirkens Gejstlighed, og meddelte derefter Absolutionen ved den i Kirken opstillede Katafalk. Blandt de Tilstedeværende saas foruden Hds. kgl. Højhed *Prinsesse Marie* og hendes Broder Prins *Jean* af Orleans ogsaa de franske, østerrigske og russiske Gesandtskabsmedlemmer, som vare mødte i Galla, Marquis de Bouillet, Oberst Hoskjer, hvis Broder i Paris har mistet Hustru og Datter ved Branden, og en stor Del af Menighedens Medlemmer.

— Søndag den 9. Maj afholdt *St. Josefs Gildet* sin aarlige *Titular- og Stiftelsesfest*. Om Morgenen modtog en stor Del Brødre tillige med Medlemmer af Mariakongregationen og Vincentsforeningen den h. Kommunion under den højtidelige Prælatmesse Kl. 8. Om Aftenen, efter Majandagten, samledes Brødrene i Lokalet, Bredgade 67, til et Festmøde, som den højærværdigste Biskop bærede med sin Nærværelse. Efter at Præsidenten, Hr. Pastor *Braun*, havde foretaget den højtidelige Optagelse af de nye indmeldte Brødre, holdt Pastor *Breitung* fra Ordrupshøj Festtalen. Ogsaa den højærværdigste Biskop rettede en indtrængende Appel til Brødrene, idet han opfordrede dem til med Kraft og Iver at virke for *St. Josefs Gildets* Fremgang, saa at det kunde blive en virksom Støtte for de enkelte Medlemmer under den daglige Kamp her i Livet, og meddelte derefter de Tilstedeværende den biskoppelige Velsignelse, som de modtog knælende. Efter at den officielle Del af Festen, der sluttede med Sang og Bon,

var til Ende, forbleve Brødrene endnu en Tidlang sammen i venskabelig Underholdning og Samtale.

Paris. En Mængde Ligbegængelser fandt Sted i forrige Uge i Paris, idet der i forskellige af Byens Kirker fejredes højtidelige Sjælemesser for Ofrene for Brandkatastrofen i Jean Goujon Gaden. Sørgeskarer kom og Sørgeskarer gik, Præsterne afløste hverandre, kun Sorgen var og blev den samme. De beklagelsesværdigste Familier ere dog ikke de, som have kunnet lægge deres kjære Afdøde i Kister, endnu ulykkeligere ere hine sex Familier, som ikke med Sikkerhed have kunnet finde deres Slægtninge, skjønt de bestemt vide, at de ere omkomne under Ulykken. Den officielle Liste over Ofrene for Basarbranden angiver 124 Døde, af hvilke 118 ere gjenkjendte.

I »Notre Dame« Domkirken fandt et højtideligt Rekviem for Ofrene Sted i Lørdags. Sørgetalen blev holdt af Pater Ollivier, og efter Sjælemessen meddelte Kardinal-Ærkebiskoppen af Paris, Kardinal *Richard* Absolutionen ved den store Katafalk, hvor dog kun to af Ofrenes Kister vare henstillede. Præsident *Faurc* og alle Ministrene havde givet Møde. Det diplomatiske Korps var tilstede med den pavelige Nuntius. Msgr. *Clari* i Spidsen. Den tyske Kejser havde sendt Fyrst *Radziwill* som sin Repræsentant. Fra England var Londons Lord-Mayor (Overborgmester) mødt med to Medlemmer af Byens Raad i deres ejendommelige Galadragt.

De forskellige Velgjørenhedsanstalter, som havde en aarlig Indtægt i Basaren, ville forøvrigt ikke komme til at savne denne Indtægt i Aar. Komiteen har nemlig modtaget fra en anonym Giver 937,438 Francs, der er den Sum, som Basaren indbragte ifjor. Tillige har »Figaro« indsamlet 582,000 Francs.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 16. Maj. 4. Søndag e. Paaske. Johannes af Nepomuk, Martyr. — 17. M. Paschalis af Baylou, Bekjender. — 18. Ti. Erik, Konge og Mart. — 19. O. Petrus Coelestinus.

Bekjender og Biskop. — **20. To.** Bernardin af Sieua, Bekjender. — **21. F.** Felix af Cantalicio, Bekjender. — **22. L.** Venantius, Martyr.

Søndagen den 23 Maj. 5 Søndag e. Paaske.

Majandagt holdes hver Søn- og Hverdag Aften i St. Ansgars Kirke Kl. 8 og i Jesu Hjærte Kirke Kl. 7 $\frac{1}{2}$, i Rosenkranskirken hver Søndag Kl. 5 Efterm. og paa Hverdage Kl. 7 $\frac{1}{2}$.

Mariakongregationen for Ynglinge fejrer sin **Titularfest** (Marias Bebudelse) Søndag den 16. Maj. Kl. 8 Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke og om Aftenen Kl. 8 højtidelig Kongregationsandagt sammesteds med Prædiken, Optagelse af nye Medlemmer og „Te Deum.“

Bekjendtgjørelse.

Paa **Pintse-Søndag** agter den højærværdigste Biskop i St. Ansgars Kirke at meddele **Konfirmationens hellige Sakramente** til **Voxne** i St. Ansgars og Rosenkranskirken Sogne. De Troende, som ikke have modtaget dette hl. Sakramente, anmodes om snarest mulig at melde sig hos vedkommende Sognepræst og at overvære **de offentlige Foredrag**, som i den Anledning ville blive afholdte. I St. Ansgars Kirke begynde disse Foredrag Søndag den 23. Maj Kl. 5 Efterm. Anmeldelser hos Under tegnede maaskest ske fra Kl. 9—10 Form. og 3—4 Efterm.

Kjøbenhavn, d. 13. Maj 1897.

J. Braun,

Sognepræst ved St. Ansgar.

Unio. Søndag d. 16. Maj Kl. 12: **Fællesbesøg paa Charlottenborg-Udstillingen**, hvortil Billetter à 25 Øre faa hos Herm. Hoffmann, Kjøbmagergade 48.

Adgang til „de danske Kongers kronologiske Samling“ paa **Rosenborg Slot** arrangeres **Søndagene d. 23. og 30. Maj Kl. 12 $\frac{1}{2}$ præcise**. Billetter à 35 Øre faas hos Frantz Jørgensen, Grønnegade 36. — De ugentlige Møder fortsættes i Maj Maaned i Vinterlokalet.

Edel Petersens

Etablissement for Kjølesyning

er flyttet fra Østergade Nr. 41

til

Peder Skramsgade 14, 1. Sal.

Literatur. Udkommen er og faas i Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søn (Gothersgade 49):

Andagtsbog for „De kristelige Familiers almindelige fromme Forening til Ære for den h. Familie i Nazareth“. Pris heftet 25 Øre.

Afladen og „Afladskræmmeren“ Tetzels. Til den religiøse Oplysnings Fremme, Nr. 6 og 7. Ved Fred. Esser. To nye Brochyrer à 25 Øre.

Dette Nr. er udsendt senere paa Grund af St. Bededag.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 21.

Søndagen den 23. Maj.

1897.

Indhold: Betragtning. Helligdommens Lampe. Kristi Himmelfart. Vor katholske Folkeskolesag. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Rom. Frankrig. Kina. Tyskland. „Fra Vejbyrnet“. — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til 5te Søndag efter Paaske.

—o—

Om Bønnen.

Kristus opfordrer os til at bede om alt, hvad vi have behov; han bebrejder os vor Lunkenhed til at bede: »Fordi I bede lidet, faa I ogsaa lidet«. Kan han tydeligere udtrykke, at det er hans Ønske at give os: »Beder og I skulle faa! Søger, og I skulle finde! Banker, og der skal oplades for Eder«. Disse Jesu Ord bør fylde os med Tillid, og den Trang, vor Sjel har til Bønnens Samfund med Gud, bør gjøre os udholdende i at søge det.

»Herre, lær os at bede!« ville vi sige til Frelseren ligesom fordem Disciplene. Vi vide af os selv hverken, hvad vi tør bede Gud om, eller paa hvilken Maade vi skulle bede. Men naar vi sukke »i Løndom til den Gud, som ser i Løndom«, da vil han selv lære os at bede i Aand og Sandhed.

„Fader vor, Du som er i Himlen“.

Kristus lærer os at begynde vor Bøn med at kalde Gud vor Fader. Han er vor Fader, fordi han har skænket os baade Legeme og Sjæl, fordi han har antaget os ved Forløsningen og ved sin Naade. Han kjender os, elsker os, beskytter os, han bereder os en evig Arv. Vi kunne trøstigt henvende os som Børn — elendige, syndefulde Børn, men alligevel Børn — til den Fader, der har sagt: »Kunde en Moder end glemme sit Barn, saa vil jeg dog ikke glemme Eder«.

»Ske din Vilje«.

Der er forskellige Ting, vi kunne bede Gud om: jordiske eller aandelige Naadegaver. Ved de jordiske Begjæringer, vi føre frem for vor himmelske Fader, lærer Kristus os altid at huske, at han er visere, bedre, mere forstaaende for vort sande Vel end vi selv; derfor kunne vi trygge, med Tillid og Hengivelse af ganske Hjærte sige: »Ske ikke min men din Vilje«. Men i de faa Tilfælde, hvor vi med Vished føle, at det, vi bede om, er en Ting, som upaatvivlelig maa være efter Guds Vilje, der maa vi ikke nøjes med at sige: »Ske din Vilje, ske det, som baade Du og jeg ønsker!« Men dér skulle vi mindes, at omend Gud gjør meget uden vor personlige Medvirkning, saa fordrer han den dog undertiden og stiller den som en Betingelse for sin Hjælp. Lad os derfor ikke blot bede, men tillige selv gjøre Alt for, at det, vi virkelig tro er hans hellige Vilje, maa ske.

»Naar I staa og bedc, da forlader, dersom I have Noget mod Nogen, at og Eders Fader, som er i Himlen, maa forlade Eder Eders Overtrædelser«.

Det er det andet, vi skulle mindes, naar vi samle vort Sind til Andagt. Naar vi i aandelige Ting søge Tilflugt hos Gud, bede om Tilgivelse for vor Synd eller om Naade og Bistand, da maa det Ord rinde os i Hu:

»Med hvad Maal I maale, skal Eder igjen maales«. Er Du barmhjærtig, mild, overbærende, skaansom mod Din Næste baade i Samliv og i Omdømme, saa tør Du haabe, at Gud ogsaa vil se i Naade til Dig, thi Kjærligheden skjuler da dine Synders Mangfoldighed.

Helligdommens Lampe.

Af Kardinal Wisemann.

(Fortsat.)

»Ja,« udraabte Pietro i sin troskyldige Begejstring, »hun skal være hvid og ren som en Lilje, hvis Rødder næres af Bjærgenes Sne; hendes Dyder skulle udbrede deres Vellugt som Rosen, der udfolder sine Blade foran Herrøns Alter; de skulle lyse som den Lampe, hvis milde Skjær oplyser denne Helligdom, saa ofte hun forretter sin Bøn paa det Sted, hvor hun nu ligger. Udsluk, o Gud, ikke hendes Øjnes Lys og lad Døden ikke berøre hvad der nu er indviet til Dig, ligesaa lidt som Du nogen Sinde vil tillade en formastelig Haand at udslukke det hellige Lys, som brænder foran dit Alter.«

Medens disse to brave Mennesker saaledes ganske vare fordybede i Bøn og Andagt, syntes Barnet at være hensunket i en rolig og dyb Søvn, som det i mange Uger ikke havde nydt. Deri saa de det første Tegn til Bedring. Da de kom hjem, var det allerede sildigt, men Barnet sov roligt, og den anden Morgen var det aabenbart bedre. Ja allerede faa Dage efter indtog det sin gamle Plads paa Moderens Skjød. Maria var nu indviet til Gud og blev overensstemmende med det gjorte Løfte stedse klædt i jomfrueligt Hvidt. Da

hun fra Dag til Dag tiltog i Forstand og Dyd, saa gjaldt hun i hele Nabolagets Øjne for en af Gud udvalgt og benaadet Sjæl, og Alle tilkjendte hende som Æresplads i Kirken det Sted, hvor hun i sin syge Tilstand havde ligget.

Senere, da hun var bleven ældre, knælede hun ofte hele Timer igjennem paa dette Sted. Og, naar saa i Aftendæmringen de fromme Bedende vare samlede i deres mørke Dragter, skinnede hendes hvide Skikkelse i den hemmelighedsfulde Lampes Lys saa klar og ren, som hendes Fader havde bedet Gud om. Det var, som udbredte ogsaa hun Lys over alt hvad der omgav hende, og hun fandt sin højeste Glæde i stille Betragtning og inderlig Bøn ved den hl. Lampes milde Skin. Hverken Aftentimernes Skjønhed eller Middagens Solglans havde for hende en Ynde, der kunde sammenlignes med dette Lys. Hun fandt i samme en saa ren og lutret Klarhed, at enhver af hendes Tanker og Ord deri forklaredes og gennemtrængtes af en himmelsk Varme og Inderlighed. Det forekom hende, som om himmelske Aander soled sig i denne Glans, og som om Keruber legede i det hemmelighedsfulde Lys, der udgik fra den hl. Lampe. Samtidigt hermed syntes hun at høre Musik og Lyden af hviskende Bønner, der forenede sig med hendes egne, Lyden af dæmpet Sang som af Aander, der legede paa gyldne Harper, medens en kostelig Vellugt udbredte sig af en Røgelse, der ikke var tilberedt af jordiske Bestanddele. Kort sagt, Himlen syntes at være hende saa nær, og aldrig følte hun sig i hellig Længsel saa højt opløftet over Jorden, som i denne ensomme Helligdom, omgiven af den hende saa dyrebare Lampes Skin.

Man har gjort den lagttagelse, at Personer, der længe leve sammen med hverandre, tilsidst komme til at ligne hverandre, og at man derfor ikke sjældent

anser dem for beslægtede. Saaledes kom Mange her paa den Tanke, at Barnets Ansigtstræk ifølge dets hyppige og længe vedholdende andægtige Betragtning foran det skønne Billede af den jomfruelige Gudsmoder efterhaanden antog det samme blide og hellige Udtryk, saa at Pigens Ansigt snart syntes at være en Kopi af det livløse Billede.

---

2. KAPITEL.

Lyset blegner.

Jeg har ingen Andel i de Ugudeliges Raadslagninger. Hvor ofte slukkes Lyset for de Onde og en Syndflod bortskyller dem. naar Herren hjem søger dem med sin Vredes Straffedomme.

Joh. 21, 16. 17.

Sex Aar vare næsten henrundne efter hint Løfte — sex Fredens og Lykkens Aar — da der pludselig indtraadte en Forandring i Pietros Forhold, der bragte Bekymringer og mange Fortrædeligheder over hans stille og hidtil lykkelige Hjem.

Ved denne Tid nedsatte sig nemlig to fremmede Mænd med deres Familier i Nabolaget. De havde et vildt Udseende og vare alle Egnens Beboere ganske ubekjendte. De erhvervede sig et Stykke Jord, der laa temmelig langt borte fra de øvrige Boliger og byggede der efter denne Egns Skik rummelige Hytter af Træ. Men allerede medens de byggede, syntes de at ville undgaa al Opmærksomhed, og da de vare færdige dermed, unddroge de sig alt Samkvem med Naboerne. Mændene havde ingen bestemt Beskjæftigelse, ligesom ogsaa deres Hustruer syntes at leve i en uvirksom Efterladenhed. Men de gave sig ikke desto mindre Udseende af at befinde sig i bedre Forhold end deres Omgivelser, og om Søndagen udfoldede de endog en

ikke ringe Luxus. Saaledes vidste Ingen, hvad han skulde anse dem for; men Alle havde en Følelse af, at der under alt dette skjulte sig en eller anden uhyggelig Hemmelighed.

Et Par Maaneder efter at disse Personer havde nedsat sig i Landsbyen, bemærkede Anna og hendes Datter en betydelig Forandring i Pietros Adfærd. Han gik ikke mere med den sædvanlige Lyst til sit Arbejde, og dette indbragte ikke længere det tidligere Udbytte. Han var bleven tungsindig og indesluttet; han havde for første Gang i sit Liv øjensynligt en trykkende Hemmelighed, som han skjulte for sin Familie. Istedetfor efter endt Arbejde at vende tilbage til Sine for at glæde sig over atter at kunne samles med dem, lod han dem hele Timer igjennem i stum Smerte vente paa sig; og, naar han endelig kom, saa var han kold og tavs og gjorde intetsigende Undskyldninger for sin lange Udebliven. Saaledes var det længe gaaet, da han en Dag, idet han gik bort, sagde til sin Kone: »Jeg kommer i Dag silde hjem; men I maa ikke blive oppe for min Skyld. Jeg har vigtige Forretninger, som maaske endog ville medtage hele Natten.« Og derpaa gik han hurtigt bort uden at oppebie noget Svar. Hvilken sørgelig Dag var dette baade for Moder og Barn! De talte hele Dagen meget lidt og søgte Begge at skjule deres Taarer for hverandre. Thi om Marie end ikke var mere end ni Aar gammel, saa havde hun dog saa megen Forstand, at hun fik en Anelse om, at alt var i Begreb med at tage en slem Vending! Mod Aften begave de sig paa Vejen til Mariabjærget, for der at udgræde deres fælles Smerte og søge Trøst ved Alters Fod. Det fromme Barn knælede ned paa sin Plads under Lampen; det hævede sine Øjne og sit Hjærte til Himlen og var snart hensunket i en hellig Betragtning.

Det tænkte paa den trøstesløse Hytte, der ventede

vor Frelsers hellige Moder, da hun steg ned fra Kalvariebjerget, paa hendes ensomme Maaltid, paa hendes glædeløse Kammer og hendes hvileløse Søvn efter denne forfærdelige Dag. Barnet sammenlignede Lidelse med Lidelse, og hvor ringe syntes da dets egen Lidelse at være i Sammenligning med denne Moders! Hendes Blik faldt paa den smertefulde Moders Klædebon, der bar Mærkerne af, at Guds Retfærdighed paa denne Dag havde traadt hans Vredes Perse. Hun syntes at høre Lyden af de Hammerslag, som dreve Naglerne ind i det skælvende Kjød og syntes at se hendes Hjærte gjennemboret af et Sværd, der voldte Moderkjærligheden de bitreste Smerter. Legeme og Sjæl maatte vaande sig under denne tunge Byrde, under hvilken selv den stærkeste maatte segne. Kun hendes urokkelige Hengivelse var istand til at holde hende oprejst. Sammenlignet med den, som var nedsænket i dette Hav af Smerter, forekom de Lidelser, den himmelske Fader havde paalagt dette benaadede Barn, at være en lille og let Draabe. Og da de trofaste Venner, der havde ledsaget den hellige Kvinde til hendes beskedne Hytte alle vare bortgangne, da saa hun Maria sidde alene i den stille Nat med den lille Lampe, hvis Flamme maaske næredes af Olie fra Gethsemane. Dens Skin faldt paa hendes blege Ansigt, paa hvilket denne Dag havde efterladt flere Spor af dyb Kummer, end alle tidligere Aar. Taarerne trillede ned ad hendes Kinder og skjælvede i det rolige Lampelys, der syntes at være det eneste, der vilde vaage med hende for at oplyse det mørke Kammer og glæde det bedrøvede Hjærte.

Barnet takkede i sin Enfoldighed det stille og rolige Lys for den Trøst, det havde skjænket Maria, og og det forekom hende, som om den lille Flamme, der brændte over hende, og hvis Lys paa engang omstraaledede hende og Billedet af den smertefulde Moder, udgik fra hint Lys, som fordem belyste Marias hellige

Bolig. Dets dæmrende Skin virkede beroligende paa det uskyldige Barns Sjæl og forenede dets Bedrøvelse med den helligste Smerte, som nogen Sinde er taalt paa Jorden; og det forekom Pigen, som led hun sammen med »den velsignede blandt Kvinderne«. Kort sagt, det tykke Mørke, der hidtil havde opfyldt hendes hele Sjæl, fordelte sig i denne klare Lysglans, i Lighed med Virkningen af det Lys, der i denne Helligdom gjennebrød Nattens Skygger. Det fromme Barn følte, at det nu, efter disse Betragtninger, med Hengivelse i den guddommelige Villie kunde vende tilbage til sin trøstesløse Hytte.

Men førend Maria sluttede sin Bøn, bragte hun den Almægtige igjennem den allersaligste Jomfru endnu et Offer, om hvilket hun først senere udtalte sig for sin Moder. Hun følte, at det var antaget, og hun følte sig derfor trøstet.

Man tro ikke, at vi ved at nedskrive disse Linier overskride Grænsen for, hvad der er muligt for et Barn i den Alder. Verden har i Almindelighed ingen Anelse om den Grad af Modenhed, til hvilken Børn under Kirkens Vejledning og Beskyttelse kunne føres af Ham, »som bereder sig Lovsange af de Umyndiges og de Diendes Mund«. Vi høre ofte om tidligt moden Dyd. Og dog er baade det ene og det andet, hvert i sin Art, overensstemmende med Naturen. Ikke blot de Helliges Liv, som Rosa af Limas, Magdalene af Pazzis, Katharina af Sienas, fremvise Exempler paa Aandsudvikling og en fuldendt Dyd i den tidligste Barndom; men lige til ind i vor Tid findes Exempler herpaa, og vi have selv været Vidner til saadanne. Dersom Forældre, navnlig Mødre, forstode, fra Vuggen af at føre deres Børn til Gud; dersom de, istedetfor at kjæle for deres Børns Luner og spøge med deres Lidenskaber og Egensindigheder, saasomt deres Forstand vaagnede, ledede deres Tanker hen til Betragtningen af Guds Storhed

og Godhed; dersom de bestræbte sig for, at disse to Ord skulde være den første Lyd, som deres Børn fremstammede, da vilde Mange af dem, som nu begræde deres Børns Daarskaber og Laster, takke Gud inderligt, fordi han havde lyksaliggjort deres Familie med Hellige.

(Fortsættes.)

Kristi Himmelfart.

—o—

Hæv dit Øje
 mod det Høje,
 se i Glans og Herlighed
 Krist opstige
 til sit Rige
 over Tid og Evighed.

Over Brøden,
 over Døden
 sejred han som Offerlam,
 Livsens Krone,
 Lysets Trone,
 Ærens Scepter venter ham.

Se, han hæver
 sig og svæver
 straalende mod Englevang,
 Engle kynde
 ret med Ynde
 og med Fynd hans Sejerssang.

End han vender
 sine Hænder
 signende mod elskte Jord,
 sender Naade
 over Maade
 til enhver, som ydmygt tror.

Hvor han straal'er!
 Øjet taaler
 ej hans Vunders Glød og Glans.
 Hvor han funkler
 og fordunkler
 Maane, Sol og Stjerner's Krans!

Fuldt af Glæde
 stander nede
 hans Disciples fromme Kor,
 ser ham stige
 mod sit Rige,
 til ham skjuler Skyens Flor.

• Tro de gjemme,
 ej at glemme,
 sidste Ord af Jesu Mund:
 Frygt ej, kjære,
 jeg vil være
 Eder nær til sidste Stund.

sr.

Vor katholske Folkeskolesag.

—o—

Fra Komiteen, som arbejder for vore katholske Folkeskoler, have vi modtaget Følgende:

»Komiteen til Indsamling af Aarsbidrag til den katholske Folkeskole« har nu afsluttet sit Regnskab for Aaret 1896. For St., Ansgars Sogns Vedkommende er der indkommet 1833 Kr. 50 Øre og i Rosenkrans-Sognet 25 Kr. Disse Beløb ere blevne afgivne til de respektive Kirkeforstanderskaber.

Da Indsamlingen først tog sin Begyndelse henimod Slutningen af Aaret 1896, og mange Bidrag først ere tegnede fra 1. Januar 1897, finder Komiteen dette Re-

sultat tilfredsstillende og betragter det som et godt Varsel for Fremtiden, i Haab om, at de samlede Bidrag, som Komiteen næste Aar kommer til at aflevere, maa blive betydeligt større.

To Medlemmer af Komiteen — der jo henvender sig til Høje og Lave, Rige og Fattige — D'hr. Fabrikant *Herm. Hoffmann* og Grosserer *Alb. Hitzinger*, ere ogsaa blevne modtagne i Audiens af Hds. kgl. Højhed Prinsesse *Marie*, som stillede sig overordentligt velvillig og interesseret ligeoverfor Sagen og erklærede sig villig til at overtage Protektoratet for Skolesagen. Desuden behagede Hds. kgl. Højhed at tegne sig for et større aarligt Bidrag.

Som Bevis paa den Interesse, Skolesagen har vakt særlig i St. Ansgars Sogn, fortjener at meddeles, at der for nylig atter af en Familie i Sognet er bleven stiftet et Legat, stort 3000 Kr., hvis aarlige Renter skulle tilfalde Sogneskolen.

Da St. Ansgarsskolens aarlige Underskud imidlertid er over 6000 Kr. og der saaledes endnu mangler meget, fortsætter Komiteen ufortrødent sit Arbejde og nærer den faste Fortrøstning, at opnaa i dette løbende Aar det ønskelige Resultat, at alle Menighedens Medlemmers Navne komme til at staa paa Komiteens Bidragsliste. Den saa eminent vigtige Sag, for hvilken Skolekomiteen arbejder, taler for sig selv. Maa vor Folkeskoles sikrede Bestaaen og fortsatte Udvikling betragtes som Menighedens Livssag, saa er dermed givet, at Komiteens Bestræbelser fortjene den virksomste Understøttelse fra *alle* Sider.

Komiteen nærer samtidig det Haab, at hvad der saaledes lykkelig er sat i Gang i Kjøbenhavn og paa Frederiksberg, vil ogsaa i Provindserne vise de enkelte Menigheder den Vej, som de maa slaa ind paa, for at sikre det glædelige Opsving, de katolske Folkeskoler overalt have taget.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. I Søndags fejrede den herværende *Mariakongregation for Ynglinge* sin Titular- og Stiftelsesfest. I Fælleskommunionen under den højtidelige Prælatmesse i St. Ansgars Kirke deltog over 40 Ynglinge. Efter Evangeliet holdt den højærværdigste Biskop en indtrængende og opmuntrende Tale til de forsamlede Ynglinge. Om Aftenen fejredes en højtidelig Festandagt med Optagelse af nye Medlemmer. Efter at Biskoppen atter havde holdt en begejstrende Prædiken, i hvilken han bl. a. velsignede Kongregationisterne og forkyndte det som sit Haab, at de maatte blive dygtige Mænd i Menigheden. Mænd, som vilde tage aktiv Del i de forskjellige Foreninger og med Kjærlighed og Iver virke for de forskjellige Menighedsanliggender, fandt den højtidelige Optagelse Sted, ved hvilken Lejlighed den højærværdigste Biskop optog 7 nye Ynglinge i Kongregationen. Den smukke Festlighed sluttede med »Te Deum« og den sakramentale Velsignelse.

Rom. Paa den Dag i Begyndelsen af Maj, da Kirken fejrer Korsets Finding, fandt en storartet Festlighed Sted i den romerske Basilika »S. Croce in Gerusalemme«, hvor der opbevares flere Relikvier, som minde om Kristi Lidelse, fremfor alt den største endnu bevarede Partikel af det h. Kors, Overskriften paa Korset og Landsen. Efter den højtidelige Vesperandagt om Eftermiddagen bleve disse Relikvier fremviste for det forsamlede Folk, som fyldte det mægtige Gudshus indtil sidste Plads. Glandspunktet i Festen, som tillige dannede Afslutningen af Jubilæumshøjtidelighederne til Minde om det første Korstog, var den storartede Procession, som efter Biskoppen af Vincenzas Festprædiken bevægede sig rundt om den store Plads foran Kirken med over 20 kostbare Foreningsbannere. Efter

»Te Deum« meddelte Kardinalvikar Parocchi den sakramentale Velsignelse.

— Sidst i Maj vil der finde to Kanonisationer el. Helgenerklæringer Sted i Rom, nemlig Grundlæggeren af Barnabiter-Ordenen, den salige *Zaccarias* og den salige *Petrus Fourier de Mataincours*. Ceremonien, der er en af de højtideligste i Kirkens Liturgie, vil finde Sted i St. Peterskirken. Den hellige Fader agter selv at frembære det hellige Messeoffer, skjønt man havde ventet, at Pave Leo XIII. paa Grund af sin høje Alder vilde have overdraget Funktionerne under den h. Handling, som varer henved fire Timer, til Kardinalkollegiets Dekan Oreglia. Det bliver første Gang i Løbet af de sidste 27 Aar at Faven fejrer en højtidelig Messe i selve Peterskirken, hvor Pius IX. sidste Gang fejrede den højtidelige Gudstjeneste den 29. Juni 1870.

Frankrig. I den sydfranske Protestantismes Hovedorgan »Cévénol« læses Følgende om *Diakonissc-Spørgsmaalet*: »Vore Pastorer have for nylig sendt en Rundskrivelse til de kristelige (d. v. s. kalvinistiske) Jomfru-Foreninger, hvori de opfordre Medlemmerne til at vælge Diakonisse-Gjerningen som deres Kald. Dybt ydmygende er det i Virkeligheden for Protestantismen, at den for sine Syge maa se sig om efter den katholske Kirkes barmhjærtige Søstre«. — Disse Par Linier tale hele Bind. Medens der blandt Frankrigs Katholiker findes Hundreder og Tusinder af Jomfruer, saare ofte netop af de højeste Stænder, som vælge den kristelige Barmhjærtigheds oprivende Tjeneste, kunne de 350,000 Protestanter næppe opdrive et eller to Dusin, som alle tilsammen i Henseende til Iver og Dygtighed næppe kunne tage det op med to katholske Ordenssøstre. Med den franske Protestantisme gaar det overhovedet grundigt ned ad Bakké.

Kina. I Kina synes det, som en ny Kristenforfølgelse skal begynde. Den katholske Mission Kuangsi

melder, at Missionsstationen Loli er bleven plyndret og Missionæren myrdet. Ogsaa Stationen Filing skal være truet.

Tyskland. Regentskabet for den mindreaarige Tronarving i *Mecklenborg-Schwerin* har, som bekendt, ikke den afdøde Storhertugs ældste Broder, Hertug *Paul Fredrik* (f. 1853) overtaget, men den næstældste Broder, Hertug *Johan Albrekt* (f. 1857). Dette minder om en Tildragelse fra Aaret 1885, som den Gang i høj Grad lagde Beslag paa de tyske Katholikers Opmærksomhed. Hertug *Paul Frederik* havde den 5. Maj 1881 giftet sig med den katholske Prinsesse *Marie af Windischgrätz* og lod ogsaa, tro mod sit givne Løfte, sine i 1882, 1884 og 1885 fødte tre Børn opdrage i den katholske Religion. Han kom derved i Konflikt med den nu afdøde Storhertug, som i dette Spørgsmaal lod sig beherske indtil Yderlighed af en kunstig frembragt Stemning blandt Undersaatterne. Hertug *Paul Frederik* besluttede sig derfor til i 1884 »frivillig« at give Afkald paa sine egne og sine Efterkommeres Rettigheder til Arvefølgen i Mecklenborg til Gunst for sin yngre Broder og hans Efterkommere. Paa denne Maade fik man da frelst den lutherske Karakter hos Regeringen i Mecklenburg-Schwerin. Senere vendte ogsaa Hertug *Paul Frederik* selv tilbage til den katholske Kirke.

❖ Fra Vejbynet. ❖

-- Ogsaa et Kapel! Som Læseren vil erindre kalder det store *M.* i »Nationaltidende« den rummelige og smukke katholske Kirke i Stenosgade et »Kapel«. Dette minder os om en Fortælling i Kardinal *Wisemanns* »Rejseindtryk fra Irland«, et Foredrag, som Kardinalen har holdt i »Hanoversquare-Rooms« i London til Fordel for Vincentsforeningen, den 3. Nov. 1858.

Han siger, at ethvert katholsk Gudshus i Irland kaldes »Kirke«, det være sig nok saa tarveligt, medens en Del Protestanter i England, skjont Katholikerne dog den Gang allerede besad saamange store og smukke Kirker, endnu ikke kunde vænne sig til at kalde disse *Kirker*, men haardnakket vedblive at kalde dem »Kappeller«. — Kardinalen fortæller i den Anledning følgende Historie. En bekjendt Katholik fra London var i Rom og vilde besøge *Peterskirken*. Ved Indgangen til Kirken traf han en protestantisk Landsmand, en rigtig Fanatiker, som ligeledes vilde aflægge et Besøg i Verdens største og pragtfuldeste Kirke. De traadte sammen ind i det mægtige Rum, men blev staaende nogle faa Skridt fra Indgangsdøren, grebne, som saa mange andre, af Ærefrygt. »Hvilken herlig Kirke!« udbød Katholiken. — »Nej, Kapel«, sagde Protestanten ærgerlig.

Kirkelig Kalender.

Søndagen den 23 Maj. 5 Søndag e. Paaske. — 24. M. Maria, de Kristnes Hjælp. Bededag.*) — 25. Ti. Gregor VII., Pave og Bekjender. Bededag. — 26. O. Filip Neri. Bekjender. Bededag.

Torsdag den 27. Maj. Kristi Himmelfart. (Gudstjenesten som paa Søndagene; efter Højmessens synges Te Deum i Anledning af Paasketidens Slutning. Samme Dag udløber Tiden for den pligtmæssige Annæmmelse af Paaskekommunionen for deres Vedkommende, som bo i Byer, hvor der findes et katholsk Gudshus.) — 28. F. Ubaldus. Bekjender og Biskop. — 29. L. Gregor af Nazianz. Biskop og Kirkelærer.

Søndag den 30. Maj. 6. Søndag e. Paaske.

*) Mandag, Tirsdag og Onsdag i denne Uge ere kirkelige Bededage, paa hvilke der efter Skolemessen Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i St. Ansgars Kirke holdes Bønprocession under Afsyngelsen af Litaniet til alle Helgener.

Den sædvanlige **Kirkekollekt** til Fordel for **Hedningemissionen** finder Sted ved Formiddags- og Aftengudstjenesten paa **Kristi Himmelfart** i alle Vikariatets Kirker og Kappeller.

St. Elisabeths Understøttelsesforening holder Kvartalsmøde **Søndag den 30. Maj** i Lokalet Bredgade 67, umiddelbart efter Højmessens i St. Ansgars Kirke. Medlemmerne aflægge Beretning og modtage nye Adresser for Sommerhalvaaret.

Novena til den Helligaand. Fra Fredag den 28. Maj indtil Lørdag den 5. Juni (begge Dage medregnede) holdes en ni Dages Andagt til den Helligaand ifølge den h. Faders Mening, med Bønnen om de Kristnes Gjenforening i Troens Enhed. I Majmaaned holdes denne Novena i Forbindelse med Majandagten, i Juni maaned efter den saak. Skolemesse. De til Novenaen knyttede Aflad, som ogsaa kunne tilvendes Sjælene i Skærsilden, have ogsaa Gyldighed i Aar. Forøvrigt henvises til „Nord. Ugeblad“ Nr. 22 for 1895.

Bekjendtgjørelse.

Paa **Pintse-Søndag** agter den højærværdigste Biskop i St. Ansgars Kirke at meddele **Konfirmationens hellige Sakramente til Voxne** i St. Ansgars og Rosenkranskirken Sogne. De Troende, som ikke have modtaget dette hl. Sakramente, anmodes om suarest mulig at melde sig hos vedkommende Sognepræst og at overvære **de offentlige Foredrag**, som i den Anledning ville blive afholdte. I St. Ansgars Kirke begynde disse Foredrag Søndag den 23. Maj Kl. 5 Efterm. Anmeldelser hos Undertagne maa helst ske fra Kl. 9—10 Form. og 3—4 Efterm.

Kjøbenhavn, d. 13. Maj 1897.

J. Braun,
Sognepræst ved St. Ansgar.

Afholdsselskabet **St. Knuds Broderskab** holder Fælleskomunion i St. Ansgars Kirke i Dag Søndag den 23. Maj Kl. 8, hvortil alle Medlemmer indbydes

De ugentlige Møder holdes hver Tirsdag Aften Kl. 8 i Lokalet Bredgade 67, 2. Sal o. G., hvor Indmeldelser modtages.

Bestyrelsen.

St. Josefs Gildets Generalmøde fortsættes **Mandag d. 31. Maj** i Lokalet Bredgade 67, 2. S. o. G. Mødet begynder strax efter at Majandagten er sluttet i St. Ansgars Kirke. Da **vigtige Sager** foreligge, anmodes alle Brødrene om at give Møde.

Bestyrelsen.

Unio. Sidste Møde i Vinterlokalet Tirsdag den 25. Maj. — Møderne begynde Tirsdag den 1. Juni i det nye Sommerlokale **Allégade Nr. 10** (Baghaven).

Tirsdagen d. 8. Juni (3. Pintsedag), **Aabuingsfest med Sommerbal.**

A. C. Paa Grund af Vigilien til Kristi Himmelfartsdag udsettes Mødet til Onsdag den 2. Juni.

Nouveautés i Herrehatte.

Et meget stort Udvalg af elegante og lette Hatte, saavel bløde som stive, er hjemkommen og anbefales i moderne og meget fixe Faconer.

3—4½—6—8 Kr.

Ernst Bæklund,

59, Kjøbmagergade 59.

Fra den 1. Juni modtager Redaktionen kun de forskellige Forenings-Annoncer til Ugebladet. Alle **private** Annoncer maa fra denne Dag af indsendes til Hr. Grosserer **C. B. Lohrer** (Adelgade 31. Kl. 9—2 og Kl. 5—7), hos hvem Betalingen — 10 Øre pr. Petitlinie — ogsaa erlægges. Annoncerne maa være indleverede senest Onsdag Middag for at komme i Bladet samme Uge.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 22.

Søndagen den 30. Maj.

1897.

Indhold: Mariasalme. Pavelig Encyklika i Anledning af Pintsefesten. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. „Fra Vejbyrnet“. Kirkelig Kundgjørelse. — Bekjendtgjørelser.

Mariasalme.

—o—

O sig, hvem er den Kvinde,
Hvorom Profeten spaar?
Ej Magen er til hende,
Saa langt som Jorden gaar.
Saa rig paa Naadens Goder,
En Jomfru og en Moder;
Guds Søn paa Skjød hun bær.

Ej spired frem af Vaaren
En Blomst saa underfuld;
Ej blev af Moder baaren
En Datter mere huld;
Saa ren som Dug paa Vangen,
Hun ene blev af Slangen
Ej rørt blandt Jordens Børn.

Hun ligner Morgenrøden
 I sin Uskyldighed,
 Og stærkere end Døden
 Er hendes Kjærlighed,
 Hun ydmyg er af Sinde,
 En Herrens Tjenerinde
 Og dog Guds Moder stor.

I Stald sin Søn hun fødte;
 Hun ved hans Side stod,
 Da han paa Korset blødte,
 Med helligt Offermod.
 Nu er paa Ærens Trone
 Hun smykt med Livets Krone
 I evig Salighed.

Hun er af Engle priset
 Som Himlens Dronning stor;
 En Port til Paradiset
 Er hun for faldne Jord.
 Hun hører vore Sukke,
 Hun vil os vel oplukke
 Den gyldne Himmelsal.

sr.

Pave Leo XIII.s Encyklika i Anledning af Pintsefesten.

—o—

Til Vore ærværdige Brødre Patriarkerne, Primaterne, Ærkebiskopperne, Biskopperne og de øvrige med den apostoliske Stol forenede Ordinarius.

Leo XIII., Pave.

Ærværdige Brødre, Hilsen og den Apostoliske Velsignelse!

Den guddommelige Mission til Menneskeslægten, som Jesus Kristus har modtaget af sin Fader og fuldbyrdet paa en hellig Maade, har som sidste Maal Menneskenes Salighed i den guddommelige Herligheds Skød for Øje, men som nærmeste Maal, allerede i dette Liv, Besiddelsen og Bevarelsen af den guddommelige Naade i Menneskene, for at den i Himlen saa skulde naa til sin fuldkomne Udfoldelse. Derfor indbyder Frelseren selv uden Ophør og med inderlig Kjærlighed Menneskene af ethvert Tungemaal og af enhver Nationalitet til at forene sig i hans Kirkes Skød: *Kommer Alle til mig, jeg er Livet; jeg er den gode Hyrde.* Imidlertid har Frelseren med dyb Visdom ikke i egen Person villet fuldende hin Mission alle Vegne her i Verden, men efterat han havde modtaget Værket af sin Fader, har han overdraget det til *den Helligaand*, for at han skulde krone det.

Trøstefuldt er det, at mindes de Ord, som Kristus, da han stod i Begreb med at forlade Jorden, sagde midt

iblandt sine Disciple: »Det er eder gavnligt, at jeg gaar bort; thi gaar jeg ikke bort, vil Trøsteren ikke komme til eder; men, gaar jeg bort, vil jeg sende ham til eder.« (Joh. 16, 7.) Med disse Ord har Kristus paa den bedste Maade, som tænkes kan, begrundet sin Bortgang og sin Tilbagevenden til Faderen, ved nemlig at henvise til de Fordele, som den Helligaands Komme skulde faa for Disciplene. Tillige har han vist, at den Helligaand er bleven sendt af ham saa godt som af Faderen, at han udgaar fra ham, saa godt som fra Faderen, og at han som Trøster og Lærer skal føre til en Afslutning det Værk, som blev fuldbyrdet af Sønnen under hans jordiske Liv. I Virkeligheden var ved Forsynets Raadslutning Forløsningsværkets sidste Fuldenelse forbeholdt denne Aands mangefold Kraft, som siden Verdens Skabelse »smykkede Himlen« (Job. 26, 13) og »opfyldte Verdensaltets Sfærer« (Visd. 1, 7.).

Understøttet af Kristus, Menneskenes Opholder, Hyrdernes Fyrste og vore Sjæles Vogter, have Vi stedse bestræbt Os for, at efterligne det Exempel, som han har givet Os. Med Hengivelse have Vi helliget Os til det Embede, som han har betroet til Apostlene og paa en særegen Maade til Petrus, til ham, »hvis Værdighed ikke hører op selv hos en uværdig Efterfølger« (Leo M. serm. II in anniv. ass. suae). I denne Overbevisning var det Vor Attraa, at alle under Vort allerede saa langvarige Pontifikat foretagne og fortsatte Arbejder skulde have tvende Hovedformaal for Øje: først Gjenoprettelsen af det kristelige Liv i det borgerlige Samfund saa vel som i Familien, baade blandt Fyrsterne og blandt Folkene — thi for intet Menneske gives der noget ægte Liv, naar det ikke har sin Kilde i Kristus; og dernæst Gjenforeningen af alle dem, som enten i Henseende til Troen eller til Lydigheden ere skilte fra Kirken. Thi det er ganske sikkert Kristi Hensigt, at forene Alle i en eneste Hjerd under en eneste Hyrde.

Nu, da Vi se Afslutningen af Vort Liv stedse komme nærmere, ønske Vi endnu mere levende end ellers, at anbefale til den Helligaand, som jo er den levendegjørende Kjærlighed, Vort Apostelembedes Gjer-ning, som Vi hidtil have udført den, for at denne Aand maa frugtbargjøre den og ogsaa modne disse Frugter. Og for at der maa blive opnaaet endnu flere og bedre Frugter, er det Vort Ønske ogsaa nu, da Pintsefesten nærmer sig, at henvende Ordet til eder om den Helligaands Nærværelse og underfulde Kraft, for at minde eder om, hvor mangfoldige lyksaliggjørende Virkninger han, takket være hans ophøjede Gavers underfulde Rigdom, udøver baade i Kirken i Almindelighed og i hver enkelt Sjæl. Der følger heraf — hvad der er vort inderligste Ønske — at Troen paa Treenighedens ophøjede Hemmelighed vedligeholdes og gjenoplives hos Sjælene og at fremfor alt Kjærligheden forøges og ud-bredes til den guddommelige Aand, hvem enhver først og fremmest har at takke for den Naade, at det for-undes ham at vandre henad Sandhedens og Retfærdig-hedens Vej. Thi, som den hellige Basilius siger, hvem vil vel nægte, at Naadegaverne, som, takket være den guddommelige Barmhjærtighed, blive Menneskene til Del ved vor Gud og Herre Jesus Kristus, bære modne Frugter ved den Helligaands Naade. (De Spiritu Sancto. C. XVI. Nr. 39.)

Førend Vi imidlertid behandle Vort Thema, synes det Os passende, at sige et Par Ord om den hellige Treenighed. Denne Hemmelighed kalde de hellige Læ-rere jo »det nye Testamentes Substans«, d. v. s. den største blandt alle Hemmeligheder, alle andres Kilde og Fundament. For at de skulde erkjende og betragte denne Hemmelighed, ere Englene blevne skabte i Him-len og Menneskene paa Jorden. I den gamle Pagt var denne Hemmelighed tilsløret, men for tydeligere at af-sløre den, er Gud selv steget ned blandt Menneskene.

»Ingen har nogen Sinde set Gud; den enbaarne Søn, som er i Faderens Skjød, han har kundgjort det«. (Joh. I. 18.). Derfor maa enhver, som taler eller skriver om Treenigheden, have den hellige Thomas af Aquinos vise Raad for Øje: »Naar vi tale om Treenigheden, maa vi være kloge og forsigtige, thi, som den hellige Augustinus siger, gives der ingen anden Gjenstand, hvor en Vildfarelse er farligere, Undersøgelsen vanskeligere eller de opdagede Sandheder mere frugtbringende.« (Summa th. 1a qu. XXXI. a2. — De Trin. 1. I, c. 3.). Faren bestaar deri, at man ikke i Troen og Dyrkelsen maa forvexle de tre guddommelige Personer med hverandre og indføre i deres Ene Natur et Flertal; thi »den katholske Tro er denne: at vi dyrke een Gud i tre Personer og tre Personer i een Guddom.« Derfor nægtede ogsaa Vor Forgænger Innocents XII. at autorisere visse Ceremonier, om hvis Indførelse man havde anmodet ham til *Faderens* særegne Ære. Naar man saa paa visse Festsdage fejrer det *menneskevordne* Ords særegne Hemmeligheder, saa bliver *Ordet* som saadant dog ikke fejret ved nogensomhelst særegen Fest, alene paa Grund af dets guddommelige Natur; og Pintsefesten selv er ikke bleven indført i de ældste Tider, for at ære den Helligaand alene som saadan, men *for at minde os om hans Nedstigen, d. v. s. om hans Mission*, som har sin Oprindelse udenfor ham selv. Alt dette er anordnet med Visdom, for at Ingen i den Hensigt, at skjelne mellem de tre guddommelige Personer, skulde ende med at tilskrive dem flere guddommelige Naturer. Desforuden har Kirken, for at bevare sine Børn i Troens Uforvanskethed, indsat den højhellige Treenigheds Fest, hvis almindelige Højtideligholdelse senere blev anordnet af Johannes XXII. Den giver Tilladelse til, at indvie Altre og Kirker til Treenigheden, og den har — ikke uden en vis, guddommelig Førelse — paa en regelmæssig Maade approberet en religiøs Orden, som

blev grundet til de Fangnes Befrielse, og som er indviet til Treenigheden, hvis Navn den bærer.

Ovenstaaende stadfæstes paa mange Maader. Dyrkelsen, som ydes Himlens Beboere, Englene, den jomfruelige Gudsmoder, Kristus, falder jo tilsidst tilbage paa Treenigheden selv. I Bønnerne, som opsendes til en af de tre Personer, blive ogsaa de andre mindede. I Bønfaldelserne, i hvilke en Person alene udtrykkelig paakaldes, tilføjes en Anraabelse, som tager Hensyn til alle tre. Til alle Salmer og Hymner føjes der en Lovprisning til Faderens og Sønnens og den Helligaands Ære. Velsignelserne, de rituelle Ceremonier, Sakramenterne ere forbundne med eller efterfølges af en Bøn til den hellige Treenighed. Og disse fromme Øvelser vare i Henseende til deres Spire siden ældgammel Tid indeholdte i Apostelens Ord: »Thi alt er af Ham, ved Ham, i Ham; Han være lovprist i Evighed,« som paa den ene Side hentyde til de tre Personer og paa den anden Side betone Naturens Enhed. Fordi denne Natur er den samme hos enhver af Personerne, derfor skyldte vi ogsaa enhver af dem som den ene og eneste Gud den evige Lovprisning, som tilkommer Guds Maje-stæt. Den hellige Augustinus tilføjer, idet han anfører dette Vidnesbyrd: »Man maa ikke tage Apostlens Ord: »*Af Ham selv, ved Ham selv, i Ham selv,*« i almindelig Forstand; han siger meget mere *af ham selv* med Hensyn til Faderen, *ved ham selv* med Hensyn til Sønnen, *i ham selv* med Hensyn til den Helligaand. (De Trin. I. VI. c. 10. 1 c 6.)

Kirken har paa en meget heldig Maade antaget den Skik, at tilskrive Faderen de Gjæringer, i hvilke Almagten er fremtrædende, Sønnen de Gjæringer, i hvilke Visdommen træder for Dagen, og den Helligaand de Gjæringer, i hvilke Kjærligheden aabenbarer sig. Ikke som om alle Fuldkommenheder og alle udvortes Gjæringer ikke vare fælles for de guddommelige

Personer; i Virkeligheden ere »Treenighedens Gjærninger udelelige som Treenighedens Væsenhed er udelelig.« (S. Aug. De Trin. 1 Kap. 4. og 5.) Thi ligesom de tre guddommelige Personer ikke kunne skilles fra hverandre, saaledes ere de ogsaa paa en uadskillelig Maade virksomme (S. Augustin s. St.); paa Grund af et vist Forhold og, saa at sige, et vist Slægtskab mellem Værkerne selv og Personernes Egenskaber kunne hine dog mere henføres til den ene end til den anden Person eller, som man siger, *tilegnes* denne Person. Ligesom vi for at fremstille de guddommelige Personer anvende Lignelser, Indtryk og Billeder, som ere hentede fra Naturen og Livet, saaledes »adskille« vi ogsaa, for saa at sige, deres væsentlige Egenskaber, og denne Fremstilling af Personerne ved Hjælp af deres væsentlige Egenskaber kalder man *Tilegnelse* (Appropriation).

Saaledes er da Faderen, som al Guddommeligheds Urkilde ogsaa tillige den *bevirkende* Aarsag til alle Væsener, til Ordets Menneskevordelse og Sjælenes Helligjørelse. »*Af Ham* ere alle Ting.« *Af Ham* med Hensyn til Faderen. -- Sønnen dernæst, *Ordet, Guds Spejlbillede* er paa samme Tid den *monsterdannende* Aarsag, hvorfra alle Væsener hente deres Skikkelse og Skjønhed, deres Orden og Harmoni, han er for os Vejen, Sandheden og Livet, Menneskenes Gjenforsoner med Gud. »*Ved Ham* ere alle Ting.« *Ved Ham* med Hensyn til Sønnen. — Hvad den Helligaand endelig angaar, da er han alle Væseners *fuldendende* Aarsag; paa samme Maade nemlig, som Villien og i Almindelighed enhver anden Stræben grunder sig paa Opnaaelsen af sit Maal, saaledes bevirker, tilendebringer og fuldender den Helligaand den guddommelige Godhed og den gjen- sidige Kjærlighed mellem Faderen og Sønnen ved en paa samme Tid stærk og blid Tilskyndelse til hine hemmelighedsfulde Handlinger, som hidføre Menneskets

evige Frelse. »*I Ham* ere alle Ting.« *I Ham* med Hensyn til den Helligaand.

Naar Vi altsaa i det Følgende beskjæftige Os med den Helligaands Virksomhed, saa sker det med fuld Vurdering af den uangribelige Dyrkelse, som Religionen skylder hele den allerhelligste Trefoldighed, og hvis stadige Fremvæxt og dybere Befæstelse blandt det kristelige Folk det er Vor Pligt at fremme.

Først og fremmest maa vi kaste et Blik paa Kristus, Kirkens Grundlægger og Menneskeslægtens Freløser. Blandt Guds synlige Værker er jo sikkert denne det menneskevordne Ords Hemmelighed fremragende. Paa den herligste Maade aabenbarer sig jo i den de guddommelige Fuldkommenheders Glans, saa at vi ikke kunne tænke os noget større, ejheller kan nogetsomhelst tjene mere til Frelse for Menneskeslægten. Dette storartede Værk tillægges rigtignok hele Trefoldigheden, men alligevel tilskrives det den Helligaand som ejendommeligt for ham. Saaledes siges der da i Evangeliet, hvor der er Tale om Jomfruen: »Hun fandtes, at have undfanget af den Helligaand« og »Det, som er avlet i hende, er af den Helligaand« (Matth. 1. 18. 20.). Og med fuldkommen Ret tilskrives dette Værk ham, som er Faderens og Sønnens Kjærlighed. Dette »Kjærlighedens store Vidnesbyrd« (1. Tim. 3, 16.) fremgaar jo dog af Guds inderlige Kjærlighed til Menneskene, som den h. Johannes belærer os om, sigende: »Saa højt har Gud elsket Verden, at han har hengivet sin enbaarne Søn« (3, 16.). Vi kunne tilføje, at Menneskeslægten derved er bleven ophøjet til personlig Forening med Ordet, — en Værdighed, som paa ingen Maade blev den tilstaaet paa Grund af egne Fortjenester, men udelukkende som en Virkning af Naaden, det vil med andre Ord sige, som en ganske frivillig Gave af den Helligaand.

Den h. Augustinus forklarer dette Forhold saa-

ledes: »Maaden, paa hvilken Kristus ved den Helligaands Kraft er bleven Kjød, meddeler os Guds Naade saaledes, at Mennesket, uden nogensomhelst Fortjeneste fra sin Side, fra det Øjeblik af, da den menneskelige Væsenhed begyndte at være til, har fundet sig forenet med det guddommelige Ord ved en saa inderlig Forening af Personen, at Guds Søn bliver samme Væsen som Menneskets Søn, og Menneskets Søn samme Væsen som Gudssønnen«. (Enchir. c. XXXX., S. Th. 3 a 9, XXXII. a. 1.). Saaledes er da ved den Helligaands Kraft ikke blot Kristi Undfangelse bleven bevirket, men ogsaa hans Sjæls Helliggjørelse, som i de hellige Bøger kaldes *Salvelse* (Ap. Gj. 10, 38.), og saaledes »virkede Kristus aldrig paa anden Maade end under den Helligaands Indflydelse«, (St. Basil. De Sp. S., c. XVI.) og navnlig, »da han hengav sig som Offer«. »Han har i den Helligaand frembaaret sig selv som et lydeløst Offer til Gud« (Hebr. 9, 14.).

I Betragtning af alt dette kan man ikke forundre sig over, at alle den Helligaands Gaver strømmede sammen i Kristi Sjæl. I ham boede jo en ganske særlig overstrømmende Rigdom af Naade, den største og virksomste, som overhovedet er mulig. Hos ham fandtes alle Visdommens og Kundskabens Skatte, alle de gratis givne Naadegaver, Dyderne, kort sagt alle hine Gaver, som forud vare forkyndte ved Isaias' Profetier (4, 1. og 9, 2. 3.) og senere bleve symboliserede af den underfulde Due ved Jordanfloden, da Kristus helligede denne Flod ved sin Daab, i Betragtning af det nye Sakramente, han agtede at indstifte.

Paa denne Kjendsgjerning passer den h. Augustinus' anden Udtalelse: »Det er Daarskab, at paastaa, at Kristus først i en Alder af tredive Aar har modtaget den Helligaand. Han kom til Daaben *med* den Helligaand ligesaa godt, som han ogsaa kom *uden* Synd. Den Gang -- i Daaben nemlig -- værdigede han sig,

ved sit Legeme at legemliggjøre Kirken selv, i hvilken de døbte Troende i Almindelighed modtage den Helligaand.« (De Trin. 1. XV., c. 26.). Derfor fremstiller ogsaa den Helligaands *synlige* Aabenbarelse oven over Kristi Hoved og hans *indre* Naade i Kristi *Sjæl* den samme Aands dobbelte Mission: den nemlig, som synligt aabenbarer sig i Kirken, og den, som foregaar i det Forborgne ved hans Indgydelse i den retfærdige Sjæl.

Kirken, undfangen og ligesom født allerede af den nye Adams Side, da han hensov paa Korset, aabenbarede sig for første Gang for Menneskene paa en højtidelig Maade paa hin mindeværdige første Pintsefest. Den Gang var det, at den Helligaand begyndte at kundgjøre sine velgjørende Virkninger i Kristi mystiske Legeme ved hin underfulde Udgydelse, som Profeten Joel havde skuet længe i Forvejen; thi Trøsteren nedlader sig over Apostlene, for at der i flammende Ildtungers Skikkelse maa blive sat nye aandelige Kroner paa deres Hoveder (Cyr. hierosol. cath. 17.).

Derfor stege Apostlene ikke blot som Moses ned af Bjærget med Stentavler i deres Hænder; men Aanden boede i deres Sjæle og som i Strømme udbredte de Sandhedens og Naadens Skatte omkring sig. (In Matth. hom. I.; 2. Cor. 3, 3.). Hertil hentydede da ogsaa paa en træffende Maade hine Kristi sidste Ord til Apostlene, da han lovede, at han vilde sende dem den Helligaand, som skulde skjænke dem Sandhedens Fylde og ligesom besegle hans Lære: »Jeg har endnu meget at sige eder; men nu kunne I ikke bære det. Men naar han, hin Sandhedens Aand, kommer, skal han lære eder al Sandhed« (Joh. 16, 12. 13.).

Og da nu han, Sandhedens Aand, paa samme Tid udgaar fra Faderen, der er den *evige* Sandhed, og fra Sønnen, der er den *legemliggjorte* Sandhed, saa tager han fra Begge, som fra en eneste Sandhed, den hele

Sandhed. Denne Sandhed overgiver han til Kirken og vaager ved sin stadigt nærværende Bistand over, at den aldrig udsættes for nogensomhelst Vildfarelse, men Dag for Dag rigeligere udvikler den guddommelige Læres Spirer og gjør dem frugtbringende til Menne-skenes Frelse.

Og da denne Folkenes Frelse, hvori Kirkens Mis-sion bestaar, ubetinget fordrer, at den fortsætter sit Værk indtil Tidernes Ende, saa maa den Helligaand skjænke Kirken evigt Liv og evig Kraft til dens Frem-væxt og Opholdelse. »Jeg vil bede Faderen, og han vil give eder en anden Trøster, *for at han evindeligt maa blive hos eder, den Sandhedens Aand*« (Joh. 14, 16. 17.). Ved ham indsættes Biskopperne, hvis Embede ikke blot avler Sønner, men ogsaa Fædre, nemlig Præ-sterne, for at styre Kirken og ernære den med det samme Kristi Blod, hvormed den er løskjøbt. »Den Helligaand har indsat Biskopper for at styre Guds Kirke, som han har forhvervet med sit eget Blod.« (Ap. Gj. 22, 28.).

Begge, Biskoppen saa vel som Præsten, besidder formedelst den Helligaands særegne Naadegave Magten til at forlade Synderne, ifølge Kristi Ord til Apostlene: »Annammer den Helligaand! Hvem I forlade Synderne, dem ere de forladte, og hvem I beholde dem, dem ere de beholdne« (Joh. 20. 23.). Nødvendigheden af Kirkens Guddommelighed kan ikke vises klarere end ved den Glans og Glorie, hvorved den er beklædt og som den har den Helligaand at takke for. Lad det derfor være nok at forsikre, at ligesom Kristus er Kirkens Hoved, saaledes er den Helligaand Kirkens Sjæl. »Hvad Sjælen er i vort Legeme, det er den Helligaand i Kristi Le-geme, i Kirken« (S. Augustinus, Serm. I. c. 87.).

I Betragtning af alt dette vilde man ikke kunne forlange en mere storartet eller frugtbringende Aaben-barelse af den guddommelige Aand. Den, vi nu i Vir-

keligheden ere Vidne til i Kirken, er den største, som tænkes kan, og den vil vedblive, indtil Kirken efter at have fuldendt sin jordiske Løbebane vil nyde Sejrens Glæder i Himlen. (Sluttes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Som for to Aar siden har vor h. Fader, Pave Leo XIII. atter i Aar i Anledning af Pintsefesten udsendt en *Encyklika* og anordnet, at der hele Verden over i Aar afholdes i alle Kirker en *Novene* eller ni Dages Andagt til den Helligaand før Pintsefesten, med Bønner for de Kristnes Gjenforening i Troen. Til disse Andagtsøvelser har Kirkens Overhoved atter knyttet de *Aflad*, som bleve tilstaaede i Encyklikaen af 1895: Alle, som deltagte i den *offentlige Novene* eller — hvis de af vigtige Grunde ere forhindrede deri — forrette den *privat*, forundes en Aflad af *syv Aar og syv Quadrager* for hver enkelt Dag; og en *fuldkommen Aflad* paa en *hvilken som helst af disse ni Dage* eller paa selve *Pintsefesten* eller paa *en af de efterfølgende otte Dage efter værdig Modtagelse af Skriftemaalts og Altrets hellige Sakramenter og andægtige Bønner efter den h. Faders Mening*. Begge disse Aflad kunne ogsaa de vinde, som *hver Dag i Pintse-Oktaven indtil Trinitatis-Søndag inkl.* bede andægtige Bønner til den Helligaand og opfylde de øvrige, ovenfor nævnte Betingelser. Tillige kunne disse Aflad ogsaa tilvendes Sjælene i Renselsesstedet. I Henhold til ovennævnte Encyklika, hvis første Halvdel vi i Dag bringe vore Læsere, har den højærværdigste Biskop anordnet afholdt en *Novene* til den Helligaand, hvorom en Kundgjørelse findes heri Ugebladet.

❖ Fra Vejbrynet. ❖

— Et Middel til Opnaaelsen af Sindsligevægt. En italiensk Biskop havde at kæmpe med de største Vanskeligheder, men bevarede stedse en urokkelig Taalmodighed og Sindsligevægt. Da man en Gang spurgte ham, hvorledes det var ham muligt at bevare sin Fatning overfor alle Gjenvordigheder, svarede han: »Min Gud, jeg bruger kun mine Øjne godt, det er hele Hemmeligheden.« — »Hvorledes det?« spurgte den Anden. — »Først opløfter jeg mine Øjne mod Himlen,« svarede Biskoppen, »og mindes, at jeg skal anvende alle mine Kræfter for at naa dette ophøjede Maal. Saa ser jeg ned paa Jorden og tænker paa den lille Plet, hvor mit Legeme en Gang skal hvile. Derefter ser jeg ud over Verden og lægger Mærke til, at der i den findes en umaadelig Skare, som har det langt værre end jeg. Jeg bliver da strax overtødet om, at jeg maa forholde mig stille og rolig, og at det vilde være bitter Uret, dersom jeg vilde knurre og klage.« — Kjære Læser, forsøg ogsaa Du en Gang dette Middel.

Kirkelig Kundgjørelse.

I Henhold til vor hl. Fader, Pave Leo XIII's Rundskrivelse af 9. Maj d. A. om den Helligaand, forordne Vi, at der i Aar og i Fremtiden hvert Aar før Pintse-sondag skal holdes en ni Dages Andagt til den Helligaand i Vikariatets samtlige Kirker og offentlige Kapeller. Som fælles Bønner foreskrive vi:

- 1) Hymnen *Veni Creator Spiritus* med tilhørende *V.* og Oration.
- 2) Bønnen om den Helligaands syv Gaver (Bønnebog S. 202.).

Novenen kan holdes enten efter Skolemessen eller ved Aftenandagten.

Kjøbenhavn, d. 25. Maj 1897.

✠ **Johannes v. Euch,**
Biskop, apostf. Vikar for Danmark og Island.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 30. Maj. 6. **Søndag e. Paaske.** — 31. **M.** Angela Mericia, Jomfru. — 1. **Juni. Ti.** Oktavdag. — 2. **O.** Oktavdag (Kl. 8¹/₄ h. Messe for Ausgariusforeningen). — 3. **To.** Oktav af Kristi Himmelfart. — 4. **F.** Frants af Carraciolo. Bekjender (Kl. 8¹/₄ højtidelig Prælatmesse til Ære for Jesu guddommelige Hjærte; Kl. 8 Aften Broderskabsandagt). — 5. **L.** Vigiliefastedag. (I St. Ansgars Kirke: Kl. 8 Morgen Profetiernes Læsning, Døbevandets Indvielse, Litani til alle Helgener og Højmesse henved Kl. 8³/₄.)

Søndagen den 6. Maj. Den Helligaands Sendelse. Første Pintsedag (I St. Ansgars Kirke: Kl. 7 stille Messe; Kl. 8 højtidelig Prælatmesse, efter hvilken den højærværdigste Biskop meddeler **Konfirmationens h. Sakramente** til Voxne: Kl. 10¹/₂ Levitmesse; Kl. 8 Aften Festandagt.

St. Ansgars Kirke: Søndag den 30. Maj Kl. 5 Efterm. holdes offentlig Foredrag om **Konfirmationens h. Sakramente**, i Anledning af dette h. Sakramentes Meddelelse paa Pintsfesten.

Mandag den 31. Maj Kl. 8 Aften højtidelig Slutning af Majandagterne med Prædiken og Procession.

Rosenkranskirken. De Voxne i Rosenkranskirkens Sogn, som ønske at modtage **Konfirmationens hellige Sakramente** paa Pintsfesten i St. Ansgars Kirke, maa indmelde sig hos Sognepræstens Stedfortræder, højærv. Hr. Kapellan Fr. Ronge i Boyesgade, men overvære de ovennævnte Foredrag i St. Ansgars Kirke.

St. Andreas Kirke (Ordrup). Hver Søndag: Stille Messe Kl. 7³/₄; Højmesse med Prædiken Kl. 10, Aftengudstjeneste Kl. 5.

St. Franciskus' Kapel (Holmegaard). Søndag den 30. Maj holdes om Morgenen Kl. 9 højtidelig Messe og om Efterm. Kl. 2 Festandagt med Prædiken.

Fra Næstved er der henved en Mil og fra Olstrup Station en halv Mil til Holmegaard Glasværk.

Helsingør. Gudstjeneste afholdes anden Pintsedag i Sudergade Nr. 8. 2. Sal. Kl. 9¹/₂ Messe med Prædiken; Kl. 7¹/₂ Aftengudstjeneste.

Rosenkransbroderskabets maanedlige Møde i Juni bortfalder; men Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa den højtidelige Slutning af Majandagterne i St. Ansgars Kirke **Mandag d. 31. Maj** Kl. 8 Aften. — Jomfruernes Forening deltager paa denne Dag i Processionen med Broderskabets Faner.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer anmodes om at møde præcis til sædvanlig Tid til Tilbedelse i St. Ansgars Kirke Fredag d. 4. Juni.

Mødeforeningen. Tirsdag d. 1. Juni Kl. 8¹/₄ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender.

St. Elisabeths Understøttelsesforening holder Kvar-
talsmøde **Søndag den 30. Maj** i Lokalet Bredgade 67, umiddel-
bart efter Højmessen i St. Ansgars Kirke. Medlemmerne aflægge
Beretning og modtage nye Adresser for Sommerhalvaaret.

Afholdsselskabet „St. Knuds Brøderskab“. Tirsdag d.
1. Juni Kl. 8 afholdes en extraordinær Generalforsamling, hvor-
til Medlemmerne bedes give Møde. Bestyrelsen.

St. Josefs Gildets Generalmøde fortsættes **Mandag d.**
31. Maj i Lokalet Bredgade 67, 2. S. o. G. Mødet begynder strax
efter at Måjandagten er sluttet i St. Ansgars Kirke. Da
vigtige Sager foreligge, anmodes alle Brødrene om at give Møde.
— Samme Aften holder St. Josefs Gildets **Syge- og Hjelpe-**
kasse og **Hustruernes Begravelseskasse** Generalmøde.
Bestyrelsen.

Unio. Tirsdag den 1. Juni begynde Møderne i det nye
Sommerlokale **Allégade Nr. 10** (Baghaven).

Tirsdagen d. 8. Juni (3. Pintsedag), **Aabningsfest med Sommerbal.**

A. C. Generalforsamling Onsdag den 2. Juni Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Tabt! Et Dameuhr med Kjæde er tabt i Boyesgade hen til
Kirken og bedes venligst afleveret mod en Dusør i Dannebrogsgade
42, 5. Sal o. G. C. Raith.

J. Nielsen, Skrædermester,

aubefaler sig med alt til Faget henhørende. Flot Suit og For-
arbejdning garanteres. Reparationer udføres.

Gravtavler

males smukt og billigt.

Vilh. Zingel, Prinsessegade 22, 2. S.

At Uhrmager **Emil August Olsen** efter længere Tids
Svægelighed er afgaet ved Døden paa St. Josefs Hospital
Søndag d. 23. ds., bekjendtgjøres herved af hans dybtsør-
gende Moder og Søskende.

Marie Olsen, f. Rasmussen.

Elconora Olsen.

Charles Olsen.

Portør ved Statsbanerne.

Den kjære Afdøde anbefales til de Troendes kjærlige For-
bøn. R. J. P.

Fra den 1. Juni mottager Redaktionen kun de forskel-
lige Forenings-Annøncer til Ugebladet. Alle **private** Annøncer
maa fra denne Dag af indsendes til Hr. Grosserer **C. B. Loh-**
rer (Adelgade 31. Kl. 9—2 og Kl. 5—7); hos hvem Betalingen
— 10 Øre pr. Petitiolinie — ogsaa erlægges. Annøncerne maa
være indleverede senest Onsdag Middag for at komme i Bla-
det samme Uge.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 23.

Søndagen den 6. Juni.

1897.

Indhold: Pavelig Encyklika i Anledning af Pintsefesten. Betragtninger. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Rom. — Bekjendtgjørelser.

Pavelig Encyklika i Anledning af Pintsefesten.

—o—
(Sluttet.)

Paa en Maade og i en Grad, der ikke er mindre underfuld, virker den Helligaand i *Sjælene*, men det er noget vanskeligere at forstaa, fordi vi jo ikke kunne gribe det med Øjnene. Denne den Helligaands Indgydelse er saa overvættens rig, at Kristus selv paa Grund af dens overstrømmende Naade har sammenlignet den med en mægtig Strøm, som man finder det hos Evangelisten Johannes: »Hvo som tror paa mig, af hans Liv skal, som Skriften siger, flyde Strømme med levende Vand.« Og Evangelisten føjer til disse Ord en Forklaring: »Han sagde dette om den Aand, som de skulde annamme, der tro paa ham« (7, 38. 39).

Paa den anden Side staar det fast, at den Helligaand ved Naaden ogsaa er bleven skjænket *hine* Retfærdige, som levede før Kristus; som vi have set det

med Hensyn til Profeten Zakarias, Johannes den Døber, Simeon og Anna. Paa Pintsefesten er »den Helligaand jo heller ikke kommen, for at opslaa for første Gang sin Bolig i de Helliges Sjæle, men for at gjen- nemtrænge dem endnu mere; for at overøse dem med Goder, ikke for først at begynde med at uddele Goder. Han virkede ikke noget nyt Værk, men udvidede det allerede begyndte« (S. Leo M. Hom. III. de Pentec.).

Men selv om Menneskene ogsaa saaledes bleve regnede blandt Guds Børn, vare de dog i Betragtning af deres Stilling at ligne ved Trælle, thi »der er ingen Forskjel mellem Arvingen og Trællen, forsaavidt som han staar under Formyndere og Forvaltere« (Gal. 4, 1. 2.). Bortset fra, at der ingen Retfærdighed fandtes i dem, naar undtages den, som hidrørte fra den *kom- mende* Forløseres Fortjenester, saa blev den Helligaand ogsaa *efter* Kristi Komme meddelt i et langt rigere Maal, saa at Høsten næsten blev for rig for Laden, som var bestemt til at optage den, og Virkeligheden atter langt overgik Lignelsen. Derfor forsikrede jo ogsaa den h. Johannes: »Aanden var endnu ikke given, fordi Jesus endnu ikke var herliggjort« (7, 39.).

Saasnart Kristus altsaa var vendt tilbage til Himlen og havde taget sit Riges Herlighed i Besiddelse, hvis Erhvervelse havde kostet ham saa meget, uddelte han med gavmild Haand den Helligaands Rigdomme og skjænkede sine Gaver til Menneskene (Efes. 4, 8.). Thi »denne Gave, denne den Helligaands Sendelse efter Kristi Forklarelse, maatte være af en saadan Beskaffenhed, at der aldrig forhen havde været skjænket en lignende; ikke som om der forhen overhovedet ikke havde været nogen Gave til, men at saaledes en lignende ikke fandtes«. Den menneskelige Natur er nødvendigvis Guds Tjenerinde. »Skabningen er en Træl, vi ere ifølge Naturen Guds Tjenere« (St. Cyr. Alex. Thes. I. V. c. 6.). Ja endnu mere, paa Grund af det fælles Fald er vor Natur ble-

ven styrtet i en saadan Afgrund af Synd og Skjændsel, at vi endog vare Guds Fjender. »Vi vare ifølge vor Natur Vredens Børn.«

Ingen Magt var i Stand til at frelse os fra et saadant Forfald, at befrie os fra en saadan Fordærvelse. Dette Værk har Gud selv, Skaberen af den menneskelige Natur, i sin uendelige Barmhjærtighed fuldbyrdet ved sin Søn, hvem vi have at takke for, at Mennesket atter er bleven hævet til den Værdighed, hvorfra det var nedstyrtet, og det endog med en endnu rigere Fylde af Gaver. Intet Menneske formaar at sige, af hvilken Art dette guddommelige Naadeværk har været i Menneskenes Sjæle; de blive som Følge af denne Gjenfornyelse ofte betegnede i den hellige Skrift og hos Kirkefædrene som *gjenopvakte til et nyt Liv*, som nye Skabninger, som dem, der ere delagtige i den guddommelige Natur, som Guds Børn, skabte af ham.

Disse rige Gaver betragtes med Rette som ejendommelige for den Helligaand. Han er i Sandhed »en Barnerettens Aand, i hvilken vi raabe: Abba, Fader!« Det er ham, som gennemtrænger Hjærterne med Faderkjærlighedens Sødme. »Selve Aanden giver vor Aand det Vidnesbyrd, at vi ere Guds Børn« (Rom. 8, 15. 16.). Til Forklaringen af dette tjener bedst den Forskjel, som den h. Thomas fremhæver mellem begge den Helligaands Værker; ved Ham »er Kristus bleven undfanget i Hellighed, for at være Guds naturlige Søn, men de Øvrige blive helliggjorte, for at være Guds antagne Børn«. Og saaledes bevirker Kjærligheden, den uskabte Kjærlighed, en aandelig Fornyelse, som staar langt over alt, hvad der kunde ske indenfor Naturens Grænser.

Den første Begyndelse til denne Gjenoprettelse og Fornyelse meddeles til Mennesket ved Daaben; i dette Sakramente løsriver Sjælen sig fra den urene Aand, for første Gang gennemtrænger den Helligaand Sjælen

og bevirker at den kommer til at ligne ham selv: »Hvad der er født af Aanden, er Aand« (Joh. 3, 6.). Den samme Aand meddeler sig dernæst i Konfirmationens hellige Sakramente i et endnu rigere Maal, for at sikre Udholdenheden og en kristelig Livsvandels kraftige Virksomhed. Ham have Martyrerne og Jomfruerne at takke for deres Sejr over den Ondes Fristelser. Den Helligaand — sige vi — meddeler sig selv: »Guds Kjærlighed er udøst i vore Hjærter ved den Helligaand, som er given os« (Rom. 5, 5.) Han bringer os jo ikke blot de guddommelige Naadegaver, men han er ligefrem deres Ophav og Han selv den største Gave; thi da han udgaar fra den gjensidige Kjærlighed mellem Faderen og Sønnen, kaldes han ogsaa med Rette *en Gave af den højeste Gud*.

For ret at forstaa denne Gaves Væsen og Rækkevidde maa man kalde tilbage i Erindringen den Distinktion, som Kirkelærerne gjøre i Overensstemmelse med den h. Skrift, nemlig, at Gud er tilstede i alle Ting, *per potentiam*, for saa vidt som Alt er underkastet hans Magt, *per præsentiam*, for saa vidt som Alt ligger aabent for hans Øjne, *per essentiam*, for saa vidt som han for alle Væsener er Aarsagen til deres Tilværelse (S. Thom. q. VIII. 3.). Men i Menneskene er Gud ikke blot nærværende som i de livløse Væsener. Han bliver meget mere ogsaa erkjendt og elsket af dem; vor Natur selv fører det med sig, at vi elske det Gode, længes efter det og stræbe efter at naa det. Og desforuden bor Gud ved sin Naade i vore Sjæle paa en ganske særegen inderlig Maade som i et Tempel. Derfra hidrøre hine Kjærlighedens Baand, ved hvilke Sjælen paa det inderligste forenes med Gud, langt inderligere, end en Ven med sin bedste Ven, og ved hvilke den nyder ham formedelst den mest uindskrænkede og sødeste Forbindelse med ham.

Denne underfulde Forbindelse, som Theologerne

kalde *inhabitatio*, og som kun ved vore Forhold og vor Tilstand adskiller sig fra den Forbindelse, hvormed Gud lyksaliggjør Himlens Beboere — hidføres i Virkeligheden ved hele Trefoldighedens Nærværelse: »Vi ville komme og tage Bolig hos ham.« Imidlertid betragter man den som en Ejendommelighed for den Helligaand. Sporene af den guddommelige Magt og Visdom vise sig jo rigtignok selv i det fordærvede Menneske, men Ingen, som ikke er retfærdig, har Del i Kjærligheden, som er den Helligaands Særkjende. I Henhold hertil kaldes denne Aand den hellige, fordi han, der er den første og højeste Kjærlighed, fører Sjælene til Hellighed, som netop bestaar i Kjærligheden til Gud.

Derfor kalder Apostelen ogsaa de Retfærdige, naar han betegner dem som Guds Templer, ikke udtrykkelig Faderens eller Sønnens Templer, men vel »den Helligaands«. »Vide I ikke, at eders Lemmer ere den Helligaands Tempel, som er i eder, og som I have af Gud?« (1. Kor. 6, 19.). De guddommelige Naadegavers Fylde, som den Helligaands Nærværelse fremkalder i fromme Sjæle, ytrer sig paa mange Maader. Den h. Thomas siger: »Da den Helligaand udgaar som Kjærlighed, saa udgaar den ogsaa som den første Naadegave; derfor siger den h. Augustinus, at der ved den Helligaands Naade tilføres Kristi Lemmer *mangehaandc særegne Naadegaver*.« Til disse Naadegaver høre hine forborgne Formaninger, hine hemmelighedsfulde Indbydelser, som ved den Helligaands Tilskyndelse blive Sjælene, Aanderne til Del, og uden hvilke man hverken kan betræde Dydens Vej. eller skride hen ad den, eller naa til den evige Salighed.

Da disse Formaninger og Indbydelser til Sjælene foregaa i det Forborgne, sammenligner den h. Skrift dem med Rette hist og her med Vindens sagte Susen, og den h. Thomas sammenligner dem med Hjærtets

Bevægelser, hvis hele Virksomhed beror paa det levende-gjørende Princip: »Hjærtet adlyder en skjult Kraft, og derfor sammenligner man den Helligaand med det, idet han jo ogsaa paa en usynlig Maade levendegjør Kirken og holder den sammen.«

Saaledes forholder det sig ogsaa med de *syv* Gaver, som man paa en ganske særegen Maade betegner som den Helligaands *syv* Naadegaver til de Retfærdige, der føre et Naadens Liv og øve de Dyder, som svare til Enhvers Evner. Takket være disse Gaver styrkes Sjælen og man sættes i Stand til lettere og punktligere at følge den Helligaands Formaninger og Indbydelser, ja disse Gaver ere saa virksomme, at de føre Mennesket til det højeste Trin af Hellighed, og saa fortræffelige, at de endog kunne vedblive at bestaa, i Himmerige rigtignok under en fuldkomnere Form. Ved den Helligaands Bistand bliver Sjælen indbudt og vejledet til at længes efter og at erhverve sig de *evangeliske* Saligheder; og disse ligne atter Blomsterne, som begynde at aabne sig om Foraaret, de ere Varsler og Forbud om den *evige* Lyksalighed.

Og endelig have Frugterne, som Apostlen optæller og den Helligaand skjænker det retfærdige Menneske, rig Velsignelse til Følge allerede i dette for-gængelige Liv; de ere fulde af Sødme og Glæde, og maa jo ogsaa nødvendigvis være af en saadan Beskaffenhed, eftersom de hidrøre fra hin Aand, »som i Trenigheden danner Faderens og Sønnens Sødme og opfylder alle Skabninger med herlige og rige Gaver« (St. Aug. de Trin., I. VI. c. 9.).

Saaledes udgaar da den Helligaand fra Faderen og fra Sønnen i et evigt Lys og en evig Herlighed; han, der baade er Kjærligheden og Kjærlighedsgaven, har i den gamle Pagt vist sit tilslørede Billede, men i sin Fylde har han aabenbaret sig i Kristus og i Kristi mystiske Legeme, Kirken. Og da Menneskene vare

nedstyrtede i Laster og komme i Forfald, har han ved sin Nærværelse og sin Naade fuldbyrdet en saa heldbringende Forvandling i dem, at de, skjønt vandrende paa Jorden, ligesom ere borttrykkede fra det Jordiske, at deres Higen og Tragten gaar langt ud over denne Verden og gjør dem Himlens Beboere lig.

Disse Naadegavers Størrelse og den Helligaands uendelige Godhed, som paa en saa overvættes rig Maade aabenbarer sig i dem, paalægger os da ogsaa den Pligt, at yde denne Aand vor fuldkomneste Underkastelse og Dyrkelse. Og dette Maal vil de Kristne naa indtil Fuldkommenhed, naar de med stedse voxende Iver bestræbe sig for at erkjende, elske og paakalde denne Aand. O maatte dog dette Vort formanende Raab, som udgaar fra et Faderhjærte, tilskynde dem dertil! -- Ak! maaske gives der ogsaa i vore Dage endnu Kristne, som paa Spørgsmaalet, om de have modtaget den Helligaand, vilde svare ligesom hine Mænd, til hvem Apostlen Paulus fordem rettede dette Spørgsmaal: »Vi have ikke engang hørt, at der er en Helligaand« (Ap. Gj. 19, 2.). Og selv om dette ikke skulde være Tilfældet, saa gives der dog mange, som ikke kjønde denne Aand; ofte paakalde de ham med Munden under Udøvelsen af deres religiøse Pligter, men deres Tro er indhyllet i Mørke.

Maatte dog alle hine, hvem det paahviler at prædike og til hvem Sjælenes Ledelse er anbetret, ret betænke, at det er deres Embedspligt, med endnu større Iver og paa en mere frugtbringende Maade at forkynde for Folket Læren om den Helligaand, idet de dog undgaa alle kildne og spidsfindige Stridsspørgsmaal og alle hines forfængelige Forehavende, som paa en uklog Maade ville udgranske alle guddommelige Hemmeligheder. -- De skulle langt snarere minde om og for-

klare de mangfoldige og store Velgjerninger, som ere tilstrømmede os og endnu den Dag i Dag uden Ophør tilstrømme os fra denne guddommelige Kilde. Fuldstændig forsvinde vil da al Vildfarelse og Uvidenhed angaaende saa herlige Naadegaver, — en Vildfarelse og Uvidenhed, der er aldeles uværdig for Lysets Børn. —

Ikke for Intet lægge Vi særlig Eftertryk paa dette Punkt; Vi gjøre det, fordi det drejer sig om en Hemmelighed, som fører lige til det evige Liv, og som vi altsaa maa fuldt og fast tro paa; Vi gjøre det ogsaa, fordi det Gode bliver elsket desto mere, jo klarere og fuldstændigere man lærer det at kjende.

Man maa altsaa elske den Helligaand, først fordi han er Gud. »Du skal elske Herren, din Gud, af dit ganske Hjærte, af din ganske Sjæl og af alle dine Kræfter« (Deut. 6, 5.). Dernæst fortjener han at blive elsket, fordi han er Kjærlighedens Væsen, fordi han er den evige og første Kjærlighed; intet er jo dog elskværdigere end netop Kjærligheden selv. Og endelig fortjener han vor Kjærlighed, fordi han har overøst os med de største Velgjerninger, med Beviser paa sin Gavmildhed, som fordre vor Tak. — Denne Kjærlighed til den Helligaand bærer en dobbelt, saare kostbar Frugt. Den tilskynder os til stedse at lære den Helligaand bedre og bedre at kjende. »Den Elskende,« siger den h. Thomas af Aquino, »lader sig ikke nøje med et overfladisk Kjendskab til den elskede Gjenstand, men søger at udforske alt, hvad der angaar den, og trænger saa dybt ind i dens Væsen, at man med Hensyn til den Helligaand, som er Guds Kjærlighed, siger, at han (den Elskende) udforsker Guds Afgrunde« (Sum. th. 1a 2ae, q. XXVIII a 2). Han vil selvfølgelig ogsaa skjænke os desto rigere Naadegaver, jo større Taknemlighed vi vise ham, thi ligesom Kulde fra Modtagerens Side lukker Giverens Haand, saaledes plejer

ogsaa hans Kjærlighed og Erkjendtlighed at aabne denne Haand.

Man maa imidlertid vel lægge Mærke til, at denne Kjærlighed ikke bestaar blot i en tom Viden og en ren udvortes Ærbødighed, men at den maa være beredt til at handle og fremfor alt til at undgaa Synden, der er saameget mere forkastelig, som den jo ganske særlig er rettet mod den Helligaand. Alle ere vi afhængige af den guddommelige Barmhjærtighed, som i første Linie tilskrives den Helligaand; enhver som altsaa synder, krænker denne velgjørende Aand og idet han misbruger Aandens Gaver og Godhed, bliver han Dag for Dag formasteligere.

Denne Aand er fremdeles Sandhedens Aand. Synder Nogen af Svaghed eller Uvidenhed, saa kan han maaske være undskyldt i Guds Øjne, men enhver, som med Formastelighed sætter sig op imod Sandheden eller vender sig bort fra den, han begaar en svær Synd mod den Helligaand. Og denne Last har desværre grebet om sig i en Grad, at det næsten synes, som om hin *fordærvede* Tidsalder, som Paulus har forud forkyndt, er kommen, da Menneskene, forblindede formedelst Guds retfærdige Dom, tage Løgnen for Sandhed og tro paa *denne Verdens Fyrste*, som om han var Sandhedens Herre, skjönt han jo dog er en Løgner og Løgnens Fader. »Derfor skal Gud sende dem kraftige Vildfarelser, saa de tro Løgnen (2. Thess. 2, 10.). De skulle falde fra Troen og hylde Løgnens Aand og Dæmoners Lærdomme.«

Da den Helligaand, hvad Vi ovenfor have omtalt, bor i os som i sit Tempel, saa maa vi ogsaa ihukomme Apostlens Formaning: »Bedrøver ikke Guds Helligaand, med hvilken I ere beseglede« (Efes. 4, 30.). Det er derfor heller ikke nok, blot at undgaa det Onde; den Kristne maa straale i alle Dyders Glands, for at han kan behage en saa mægtig og naadig Gjæst; men

blandt disse Dyder staar i første Række Renheden og Helligheden, som et Tempels særegne Egenskaber. Derfor siger ogsaa den samme Apostel: »Vide I ikke, at I ere Guds Tempel, og at Guds Aand bor i eder? Men har nogen krænket Guds Tempel, da skal Gud fordærve ham, thi Guds Tempel er helligt, hvilket I ere« (Kor. 3, 16. 17.). — Sandelig, en frygtelig men retfærdig Trusel!

Endelig maa vi bede til og paakalde den Helligaand, da der jo ikke findes Nogen, som ikke i højeste Grad trænger til hans Hjælp. Vi mangle jo alle Visdom og Styrke, blive alle hjemsøgte og nedbøjede af Lidelser, helde alle til det Onde; vi maa følgelig alle søge Tilflugt hos Ham, som er den evige Kilde til Lys og Kraft, til Trøst og Hellighed. — Navnlig maa vi i første Linie bønfalde ham om den Velgjerning, som Vi Mennesker fremfor alt have Behov, nemlig om Syndernes Forladelse. »Den Helligaands Ejendommelighed bestaar deri, at han er Faderens og Sønnens Gave. Syndernes Forladelse sker altsaa ved den Helligaand som ved en Guds Gave« (Summ. th. 3 a. qu. III. a 8 ad 3m.). Endnu tydeligere udtaler Ritualet dette: »Han er Syndernes Forladelse« (Fer. III. p. Pent.). —

Kirken underviser os meget udførligt om, hvorledes vi nu skulle bede til den Helligand. Den paakalder og anraaber ham med de sodeste Navne: »Kom, Fader for de Fattige, kom, Du Naadegavernes Uddeler, kom, du Lys for Hjærterne, du bedste Trøster, vore Sjæles sode Gjæst og vor Tilflugt!« Den besværges ham om, at han vil aftvætte og rense vore Sjæle og vore Hjærter, og at han vil skjænke alle dem, som sætte deres Fortrøstning til ham, *deres Dyders Løn*, en *salig Dod* og den *evige Salighed*. Og der kan ingen Tvivl være om, at han vil bønføre disse Bønner, han, om hvem der staar skrevet: »Aanden selv beder for os med uudsigelige Sukke« (Rom. 8, 26.).

Endelig maa vi med Udholdenhed og tillidsfuldt bønfalde ham om, at oplyse os stedse mere og mere og saa at sige antænde os med sin Kjærligheds Ildsluer, for at vi, støttende os til Troen og Kjærligheden, modigt maa vandre de evige Belønninger i Møde, thi han er Pantet paa vor Arvelod (Efes. 1, 14.).

Nu kjende I altsaa, Ærværdige Brødre, Vore Raad og Formaninger, som Vi fandt for godt at offentliggjøre, for derved at fremme Andagten til den Helligaand. Vi nære ingen Tvivl om, at disse Raad — understøttede af Eders Iver — ville bære herlige Frugter iblandt det kristelige Folk. Vi selv skye ingen Møje og Anstrængelse for at naa dette Maal, og Vi have foresat Os at hævde og fremme denne Andagt med alle Midler, som synes Os tjenlige.

Da Vi imidlertid for to Aar siden i Vor Rundskrivelse *Provida matris* i Anledning af Pintsefesten have anbefalet særegne Bønner, for at fremskynde *de Kristnes Gjenforening*, saa ville Vi i Henhold hertil endnu træffe nogle Foranstaltninger. *Vi beslutte derfor og anordne, at der i Aar og i alle følgende Aar i hele den katholske Kristenhed for Pintsefesten skal holdes en ni Dages Andagt i alle Sognekirker, og, hvor den kirkelige Myndighed finder det formaalstjenligt, ogsaa i de øvrige Kirker og Kapeller.* Alle, som tage Del i denne Novene og bede efter Vor Mening, forunde Vi i Gud en Aflad af syv Aar og syv Kvadragener for hver Dag, og en fuldkommen Aflad for en hvilkensomhelst af disse Dage, eller for selve Pintsedagen eller for en Dag i Oktaven, naar de efter at have modtaget Skriftemaalets og Altrets hh. Sakramenter, andægtig bede efter Vor Mening.

Det er Vor Villie, at de samme Fordele ogsaa skulle komme dem til Gode, som af en vigtig Grund ere forhindrede i at deltage i den ovennævnte offent-

lige Andagt; forudsat at de privat holde Novenen og opfylde de øvrige Betingelser.

Fremdeles tilstaa Vi for bestandig Alle Lejlighed til af Kirkens Skat at vinde begge disse Aflad, naar de hver Dag i Pintse-Oktaven indtil den helligste Tre-nigheds Fest bede fromme Bønner til den Helligaand og opfylde det Øvrige. Alle disse Aflad skulle ogsaa kunne tilvendes Sjælene i Skærsilden. — Og saa vender Vor Aand da tilbage til de Ønsker, Vi i Begyndelsen have ytret. Med glødende Bønner bønfulde Vi og ville Vi vedblive at bønfulde den Helligaand om at virkeliggjøre dem. Forener Eder, Ærværdige Brødre, med disse Bønner, og maatte alle katholske Nationer forene deres Stemme med Vor, idet de anraabe om den mægtigste og saligste Jomfrus Forbøn. I vide jo, hvor inderlige og underfulde de Baand ere, som forene hende med den Helligaand, hvis pletfri Brud hun kaldes. Hendes Bøn var i højeste Grad virksom i Henseende til Menneskevordelsens Hemmelighed og den Helligaands Komme over Apostlene.

Maatte hun ved sin mægtige Beskyttelse skjænke vore fælles Bønner Kraft, for at de Vidundere, som allerede Profeten David lovpriser, ved den Helligaand maa fuldbyrde sig paa alle dem, som lide paa denne Jord: »Du vil udsende din Helligaand, og alt skal blive nyskabt, og Du vil fornye Jordens Aasyn« (Ps. CIII. 30.).

Som et Pant paa de himmelske Naadegaver og som et Vidnesbyrd om Vor Velvillie modtager da, Ærværdige Brødre, for Eder og Eders Klerus og Eders Folk den apostoliske Velsignelse, som Vi kjærlighedsfuldt meddele Eder i Herren.

Givet i Rom ved St. Peter den 9. Maj 1897, i Vort Pontifikats
20de Aar.

Leo P. P. XIII.

Betragtning til 6te Søndag efter Paaske.

—o—

„I skulle vidne om mig“.

1. Apostlene vidnede om Jesus Kristus ved deres *fromme Levned*; de viste, hvorledes han vilde, der skulde leves. Vi ere forpligtede til ogsaa at bære Vidnesbyrd om ham ved Uskyldighed og gode Gjæringer, »paa det at dersom nogle ikke tro Ordet de kunne vindes uden Ord, naar de se Eders rene Omgængelse i Herrens Frygt«. Hvis vi gjøre saaledes, da hellige vi hans Navn, selv uden at nævne det, da ere vi hans Glæde og hans Krone; hvorimod vi ved et daarligt Levned ere en Skam og Sorg for ham. »For Eders Skyld forhaanes Kristi Navn«.

2. Apostlene vidnede om Kristus ved *deres Ord*. De forkyndte hans Guddom, hans Lære, hans Vidundere, bragte derved Mennesker til at tro paa ham, elske ham og holde hans Bud. Lad ogsaa os stræbe efter at lede Sjæle til Frelseren, dog saaledes, at vi mere tale *til* Gud i Bønnen *om* vore Kjære, end *til* vore Kjære *om* Gud. Thi den Retfærdiges Forbøn formaar meget, naar den er oprigtig ment, og til Gud kunne vi altid tale, men overfor vore Medmennesker gjældér det, at skjønt der kan være Tid til at tale, saa er der ogsaa Tider, hvor det er bedre at tie.

3. Apostlene have vidnet om Gud ved at *gaa i Døden* for ham og vi prise dem lykkelige, fordi de have vundet Martyrkronen. Af os kræves vel næppe saa stort et Offer; men de mindre, der kræves, ere vi rede til at bringe dem? rede til at ofre det, der kunde skille os fra Gud; rede til naar hans Forsyns Styrelse fratager os Livets Lykke, fratager os vore Elskede, da at sige: »Herren gav, Herren tog, Herrens Navn være lovet!« Rede til, naar han kræver vort eget Liv af

os, naar Sygdomme nedbryde vort Legemes Kraft og vor Sjæl er bedrøvet indtil Døden, da at sige: »Fader i dine Hænder befaler jeg min Aand!«

Betragtning til Pintsesøndag.

—o—

Vi fejre i Dag den hellige Pintsefest til Minde om Helligaandens Komme, men ikke saaledes, at vi fejre den udelukkende som en Mindefest, saaledes som vi ved Paaske forny Mindet om Jesu Opstandelse. Heri afviger Pintsen fra Kirkeaarets andre store Fester, ved hvilke vi takke Gud for fordums Velgjerninger, der nu kun leve i de Virkninger, de have haft. I Pintsen derimod højtideligholde vi en Hemmelighed, der stadig gjentager sig iblandt de Kristne og som vil vedblive at gjøre det indtil Tidernes Ende. I Følge Jesu Kristi Forjættelser ere vi den Dag idag berettigede til at bede om og, med samme Tillid som Apostlene, vente, at den Helligaand maa komme over os og skjænke os sine Gaver. Maatte vi være blandt dem, som i denne hellige Pintsetid af Hjærtet bede om denne Naade; thi »Gud giver den Helligaand gjerne til Alle dem, som bede ham derom.«

=====

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Den højærværdigste Biskop vil henimod Slutningen af Ugen forlade Hovedstaden, for at begive sig paa en Visitatsrejse til Svendborg, hvor Hs. biskoppelige Højærværdighed paa Trinitatis-Søndag ogsaa vil meddele Konfirmationens hellige Sakramente til Voxne og Børn i Menigheden i Svendborg med tilhørende Distrikt.

Rom. Den h. Faders Befindende er ifølge Livlægen, Dr. Laponis Erklæring udmærket, trods Anstrængelserne, som Kanonisationshøjtideligheden den 27. Maj bragte med sig. En uhyre Menneskemængde overværede Gudstjenesten. Paa Grund af de herskende Forhold i Rom havde man for en Sikkerheds Skyld udstedt Adgangskort til Kirken; 40,000 Kort vare uddelte. Det Indre af Peterskirken var smykket paa det prægtigste og glimrende oplyst af 30,000 Voxlys i store og smaa Krystalkandelabre. Blandt de Tilstedeværende i Processionen vare 40 Kardinaler og 300 Biskopper og Ærkebiskopper. Kanonisations-Ceremonien foretog Pave Leo XIII. selv; den paafølgende højtidelige Pontifikalmesse celebreredes derimod af Kardinal Oreglia. Gudstjenesten varede fra Kl. 8—1 $\frac{1}{2}$, og henimod Kl. 2 vendte den h. Fader tilbage til Vatikanet, under begejstrede Tilraab fra den forsamlede Mængde. — Den 31. Maj overværede 2000 Pilgrimme fra Lothringen og Lombardiet Pavens Messe i Loggiasalen ovenover Forhallen til Peterskirken.

Kirkelig Kalender.

- Søndagen den 6. Juni.** Den Helligaands Sendelse. Første Pintsedag (I St. Ansgars Kirke: Kl. 7 stille Messe; Kl. 8 højtidelig Prælatmesse, efter hvilken den højærværdigste Biskop meddeler Konfirmationens h. Sakramente til Voxne; Kl. 10 $\frac{1}{2}$ Levitmesse; Kl. 8 Aften Festandagt.
- Mandag den 7. Juni.** Anden Pintsedag. (Gudstjeneste som paa alm. Søndage). — 8. Ti., 9. O.,*) 10. To., 11. F., 12. L. Oktavdage i Pintseugen
- Søndag den 13. Juni.** 1. Søndag e. Pintse. Den allerhelligste Treenheds-Fest eller Trinitatis Søndag.

*) Onsdag, Fredag og Lørdag i Pintseugen ere befalede Tamperfastedage.

Jesu Hjærte Kirke (Stenosgade). Første Pintsedag. Kl. 6, 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille h. Messe; Kl. 10 Levitmesse med Prædiken; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften: Festandagt. Anden Pintsedag: Kl. 6, 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille h. Messe; Kl. 10 Højmesse og Prædiken; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Festandagt.

St. Andreas Kirke (Ordrup). Hver Søndag: Stille Messe Kl. 7 $\frac{3}{4}$. Højmesse med Prædiken Kl. 10. Aftengudstjeneste Kl. 5.

Helsingør. Gudstjeneste afholdes anden Pintsedag i Sudergade Nr. 8. 2. Sal. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Messe med Prædiken; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aftengudstjeneste.

J. M. J.

De kristelige Familiers almindelige fromme Forening.

Dhrr. Sognepræster, som endnu ikke have indsendt deres Liste over ovennævnte Forenings Medlemmer i deres Menighed, anmodes om snarest at indsende den til Undertegnede. Paa Listen maa angives Familieoverhovedets Navn og Stilling og Familiemedlemmernes Antal.

Tillige henledes Opmærksomheden paa, at praktiske Hensyn kræve, at alle de optagne Familiemedlemmers Navne blive indførte i den Optagelses-Bog, som er i Dhrr. Sognepræsters Værg.

Audr. Johansen,

Direktor for Foreningen i det danske Vikariat.

St. Josefs Gilde. Torsdag den 10. Juni Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses i St. Ansgars Kirke en h. Sjælemesse for afdøde Broder Liliemborg.

Unio. Hver Tirsdag Aften Sammenkomst i det nye Sommerlokale **Allégade Nr. 10** (Baghaven).

Tirsdagen d. 8. Juni: Aabningsfest Kl. 8 $\frac{1}{2}$. Fællesmaal tid (koldt Bord og Drikkevarer) à 1 Kr. pr. Kouvret for Medlemmer. — Derefter **Sommerbal** (uden Entré). Medlemmer, der ønske at deltage i Maaltidet, bedes tegne sig snarest hos Undertegnede Festedvalg:

C. B. Lohrer, Herluf Trollesgade 24, **Johs. Pfafstetter**, Sølvgade 86, eller hos **Herm. Hoffmann**, Kjøbmagergade 48, og **F. Jørgensen**, Grønnegade 36. — Listerne slutes bestemt Tirsdag d. 8. Juni, Kl. 12 Middag.

Nogle Moderationsbilletter (à 25 Øre) til **Charlottenborg Udstillingen** som slutter den 15. Juni, kunne endnu faas hos **Herm. Hoffmann**, Kjøbmagergade 48.

J. Nielsen, Skrædermester,

aubefaler sig med alt til Faget henhørende Flot Snit og Forarbejdning garanteres. Reparationer udføres. Brorsonsgade 10.

Gravtavler

males smukt og billigt.

Vilh. Zingel, Prinsessegade 22, 2 S.

Literatur. I Anledning af Jesu Hjærte Maanedens anbefales: **Arnold:** Jesu Hjærte, Betragtninger og Belæringer, med 4 Staalstik; heftet 1 Kr. 50 Øre. — **Brinkmann:** Den h. Aloysius. heftet 1 Kr. — **Scupoli:** Den aandelige Kamp, heftet 1 Kr. 25 Øre. — **P. P. Brochure** Nr. 11: Altrets h. Sakramente. — Nr. 12: Messeofret. — **Bønnebøger** heftede à 2 Kr. — **Salmebøger** heftede à 1 Kr.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 24.

Søndagen den 13. Juni.

1897.

Indhold: Betragtning. En Kirke — Jesu Brud. Helligdommens Lampe. Fra Island. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til Trinitatis Søndag.

—o—

I Himlen vil Treenigheden ikke længere være en Gaade for vor Tanke. Der skulle vi se den, som den er; her se vi kun i et Spejl, ved en dunkel Tale. Og Synet af Gud vil gjøre os lykkelige. At ville nyde denne Salighed allerede her i Livet er en Formastelighed; her vandre vi jo efter Guds Villie i Tro, ikke i Beskuelse. Her skulle vi tilbede Gud, tjene ham, elske ham og tro paa ham, skjønt han er skjult for vore Øjne.

De Egenskaber, som hver af Personerne i Treenigheden lægger for Dagen i Forholdet til os, kan kun fylde os med Tillid. *Gud* er vor Skaber: han elsker os som sine Hænders Værk. *Guds Søn* er vor Forløser: han vil ikke miste Nogen af dem, han har gjenløst. Den *Helligaand* er vor Helliggjører: hans Maal er at gjøre os hellige, som vor Fader i Himlen er hellig.

Bør vi derfor ikke fatte Mod og Tillid til den Treenighed, der kun vil vor Fuldkommenhed og Frelse.

Vort Forhold til Gud, den almægtige Fader.

Som Kristne ere vi Guds Børn. Hvad Jesus Kristus er i Følge sin Natur, er den Kristne ved Naaden. »Vi have annammet en Barnerettens Aand, i hvilken vi raabe Abba, Fader! Thi Aanden selv vidner med vor Aand, at vi ere Guds Børn« (Rom. 8.). Nu ere vi Guds Børn, og det er endnu ikke aabenbaret, hvad vi hisset skulle vorde. Men hvilke ere de Pligter, vi have mod Gud, fordi han er vor Fader? Vi bør elske ham, *fordi* han elskede os først, og vi bør stræbe at vise ham vor Kjærlighed: 1) ved at undlade det, der mishager ham, 2) ved at øve de Dyder, han elsker, 3) ved at længes efter og stræbe mod den Grad af Fuldkommenhed, Gud har sat som vort Maal ifølge Jesu Kristi Ord: »Saa værer da fuldkomne, som Eders himmelske Fader er fuldkommen.«

Vort Forhold til Kristus.

Som Kristne ere vi ved Daaben blevne Lemmer af det Legeme, hvis Hoved er Kristus (1 Cor. 12.). Hvor nøje, hvor inderlig er da vor Forening med Kristus! Men dette er ikke alt. Ved den h. Kommunion kommer Kristus til os, han meddeler sig til os, vi blive Et med ham; thi han siger: »Hvo, der spiser mit Kjød og drikker mit Blod, han bliver i mig og jeg i ham.« Vi optage ligesom en Del af hans Guddom i vort Væsen. — Denne vor Forening med Kristus kræver, at vi vandre i et nyt Levned, at vi i det mindste elske Hellighed og stræbe derefter.

Vort Forhold til den Helligaand.

Som Kristne have vi i Daaben modtaget Guds Aand, vi ere hans levende Tempel. Han er Trøsteren,

der styrker os i Livets Prøvelser; han er den Sandheds Aand, der gennem vor Samvittighed taler til os og aabenbarer os Guds Vilje i vort Indre. Lader os ikke forhærde vore Hjærter mod hans Stemme; lader os ikke ved Synd forjage den fra vore Hjærter, »thi det er Aanden, som levendegjør os«.

Een Kirke — Jesu Brud.

— 0 —

Som *een* Gud i Himlens Sale,
Kirke *een* der kun kan gives.
Aldrig var der heller fler.

Stiftet blev den Pintsedagen
Under Aandens Flammetale —
Kjærlighedens rige Frugter
Gjorde den for Folket kjær.

Siden stormed' Verdensmagten
Frem mod den med Mørkets Vaaben,
Martyrblodets røde Roser
Lyste som et Morgenskjær,
Rundet op med Sandhedslyset,
Priset af Guds Englehær. --

Kirke een kun er den sande,
Som i Troens Ord det lyder,
»den katholske«, det er Navnet
Den fra Arilds Tid tillagt.

Dcn er Bruden, Jesus elsker,
Den er Bruden, Jesus smykker,
Hellighed er hendes Dragt, —
Dcn er Bruden, han vil krone,
Føre hjem til Himlens Pragt.

End hun vandre maa hernede
 Vejen gjennem Taaredalen,
 Frem hun ser dog, frem mod Staden
 Paa de gyldne Høje lagt,

Dér, hvor Fredens Palme grønnes
 Og hvor Livets Flod hennrinder
 Sagte mellem Rosenflorete,
 Vugger i sit Skjød et Billed
 Af den underfulde Stad,

Af dens Mur, af Jaspis bygget
 Og med Ædelstene randet
 Og med Perleportes Rad.

Frem hun ser, hvor Himmelskyen
 Af Guds Herlighed omstraales,
 Smykker sig med Stjernelyset
 Og med Rosenflorete Purpur.

Alting da med Lethed taales:
 Nutids Spot og Verdens Had,
 Af sin Brudgom evigt elsket,
 Bruden er trods Striden glad. —

Hil dig, Fædreland, du skjøne,
 Havomkranste, blomstersmykte --
 Nu til dine stille Dale
Bruden atter kommen er.

Stjernen, som i Vinternatten
 Straaled' over dine Sletter,
 Den gik forud for den favre,
 Foran Morgenrødens Skjær,
 Og dens Straaleglans om Nattens
 Dunkle Pande saa vi skinne, —
 Aned': nu er Dagen nær.

Jubler højt: *nu* er hun kommen,
 Hun, den eneste udkaarne,
 Rig paa Naade til Enhver,
 Hun, hvis Smil er Salighedens
 Gjenskin fra Guds Helgenhær.

Synger glade Pintsesange:
 Der er Fest i Danmarks Dale,
 Solen leer bag klaren Sky.
 Bruden, Herrens sande Kirke,
 Smykket rigt med Himmelgaver
 Og af Virak sød ombølget —
Bruden gjæster os paany!

M. C. J.

Helligdommens Lampe.

Af Kardinal Wiseman.

(Fortsat.)

Men — for at komme tilbage til vor Fortælling — Moder og Datter vendte tilbage til deres Hjem. De følte sig paany styrkede til bedre at finde sig i det vemodige Indtryk, som Synet af deres bedrøvelige Hjem maatte gjøre paa dem. I Særdeleshed opklaredes Barnets Ansigt, da dets Moder bad det om at stole paa Gud og hans velsignede Moders Forbøn.

Den næste Dags Morgen var allerede langt fremrykket, da Pietro pludseligt traadte ind i Stuen med et blegt og forstyrret Udseende. Han kastede en Pung med Penge i paa Bordet, hvor Anna og Maria arbejdede, og gik, uden at sige et Ord, ind i Sovekammeret. Moder og Datter betragtede længe forfærdede og tavse den fremmede Gjenstand; og da Pietro efter nogle Timers urolige Søvn kom tilbage, blev han overrasket og ærgerlig over, endnu at se sin Børs ligge uberørt der, hvor han havde kastet den.

»Hvad skal det betyde?« raabte han vred. »Anse I denne Pengepung for et giftigt Dyr, siden I ikke vove at røre ved den?«

»Pietro,« sagde Anna rolig, »sig mig, hvorledes kom Du i Besiddelse af den?«

»Paa en ærlig Maade,« svarede han, »det kan jeg forsikre Dig om. Jeg haaber dog, at Du ikke anser mig for en Tyv eller Røver!«

»Nej, det ved Gud, at jeg ikke gjør!« sagde Anna i en sagtmødig Tone. »Men Du har i den sidste Tid næsten ikke arbejdet; og Du maatte jo i lang Tid have anstrengt Dig for at erhverve en saadan Sum. Du maa tilstaa, at det ser lidt uhyggeligt ud, at et saadant Beløb er vundet i een Nat.«

»Vær i denne Henseende ganske rolig,« bemærkede Manden, »jeg er paa en ærlig Maade kommen i Besiddelse af den. Jeg har gjort Bekjendtskaber, som have skaffet mig Andel i indbringende Foretagender, og jeg haaber, at dette kun er de første Frugter deraf.«

Den stakkels Kone glædede sig over denne Forsikring. Men, ihvorvel hun syntes at være tilfreds og tog Pengepungen i Forvaring, kunde hun dog aldrig beslutte sig til at gjøre Brug af dens Indhold. Hun fordoblede meget mere, for at det ikke skulde mærkes, sin Flid og arbejdede sig næsten tildøde ved sin Spinderok, for at sikre sig mod at lide Nød; men hverken hun eller hendes Datter kunde bekvemme sig til at røre de uhyggelige Penge. Og hvor ofte end Pietro bragte lignende Summer hjem — ved hvilke Lejligheder han altid udeblev en Nat, ja ikke sjældent to til ligemed den mellemliggende Dag — Pengene bleve altid liggende urørte. Herved var for den fromme Kone især en Omstændighed det Afgjørende: Pietro var i lang Tid ikke mere den samme som før. Han forsømte sine religiøse Pligter, gik sjældent i Kirke,

undtagen om Sondag, og syntes selv paa denne Dag ikke mere at have Smag derfor.

En Dag hændte det sig, at hans lille Datter ledsagede ham til Mariabjærg. Hun knælede der ned paa sin sædvanlige Plads og bad ret inderligt for ham. Hun fornyede det Løfte, som vi ovenfor have omtalt, og forlængede til henimod Aften sin Bøn ved det kjære Lys af Helligdommens Lampe. Men da hun rejste sig, saa hun ikke mere sin Fader hos sig. Han ventede udenfor paa hende, og da hun paa en kjærlig Maade udtrykte sin Forbavselse over, at han havde forladt Kapellet, svarede han: »Jeg for mit Vedkommende forundrer mig over, hvorledes Du kunde blive der saa længe og bede i denne kummerlige og triste Belysning. Kirken gjør det Indtryk paa mig, som om jeg befandt mig i en Gravhvælving; Alt forekommer mig saa uhyggeligt og trykkende. Malerierne paa Væggene stirre paa mig som vrede Spøgelser; selv Billedet af den saligste Jomfru ser koldt og alvorligt paa mig. Jeg kunde ikke holde ud at blive der længere og gik derfor ud for at trække frisk Luft.«

Barnet svarede bedrøvet: «Kjære Fader, saaledes har Du aldrig før talt. Du maa ikke have det godt, naar Du ikke længere kan lide at bede i Helligdommen ved Lampens milde Lys.»

Pietro gik tavs til sit Hjem. I nogle Uger var han noget flittigere til sit Arbejde; men han faldt snart tilbage til sin gamle Vane og blev bestandig længere ude, undertiden endog hele Uger. Men det er paa Tiden at meddele hvad der var Aarsag til denne ulyksalige Forandring.

De til Egnen nylig ankomne Fremmede, som vi ovenfor have omtalt, tilhørte den forvovne og samvittighedsløse Menneskerace, som man ikke sjældent træffer paa i Grænselandes Bjærg egne; de vare Smuglere, som gjorde sig en Levevej af at befordre franske Varer

over den spanske Grændse uden at erlægge Told af dem. Denne Forretning dreve de ikke sjældent i betydeligt Omfang tiltrods for Grændsevogternes Aarvaagenhed, hvilke de ikke toge i Betænkning at levere blodige Fægtninger, naar de traf sammen med dem. De to omtalte Mænd med deres Familier havde allerede i lang Tid drevet dette Haandværk, hvori de derfor havde opnaaet stor Færdighed. Men da de i deres tidligere Hjem vare blevne mere bekjendte, end det var til Gavn for dem, og tillige havde bemærket, at Vejene omkring Mariabjærgen, paa Grund af de derværende Beboeres Paalidelighed, vare mindre bevogtede, saa besluttede de at føre sig denne Omstændighed til Nytte og nedsatte sig derfor i denne Egn. De følte imidlertid, at de, for at naa deres Maal, maatte vinde en af Egnens Beboere, som var bekjendt med alle Veje og Stier i denne Bjærgegn. Efterat de derfor i nogen Tid havde iagttaget deres Omgivelser, bestemte de sig for den stakkels Pietro, og det ikke blot paa Grund af hans nøje Bekjendtskab med de stedlige Förhold, men især i Betragtning af hans store Godmodighed. Dersom det nemlig lykkedes at fordærve ham, saa vilde de have ham fuldstændigt i deres Magt, hvilket derimod ikke vilde være Tilfældet med en heftigere og mere indesluttet Karakter.

I Medfør af disse Erfaringer vidste de paa en klog Maade at vinde hans Fortrolighed. De gave sig Mine af at føle stor Deltagelse for ham og hans Familie, udtalte deres Beklagelse af, at han Dag for Dag maatte arbejde saa møjsommeligt og fortjene saa lidet, og lode sig forlyde med, at han med Lethed kunde berede sig en bedre Stilling ved Foretagender, der gave et sikkert Udbytte. I Begyndelsen hørte Pietro ligegyldigt til; men det varede ikke længe, inden han blev nysgjærrig og følte Længsel efter at faa nærmere Underretning om Sagen. Dette gav Vedkommende Anledning til at

udtale sig uforbeholdent om deres Haandtering. Pietro gyste tilbage derfor; men hans Forførere vare fattede herpaa. De lode dette første Indtryk gaa forbi og begyndte da at bearbejde hans Samvittighed. De vare, sagde de, franske Undersaatte, og de spanske Love angik ikke dem; tilmed forbød disse Love kun Indførsel af Varer over Grændsen. Hele denne Sag var alt-
saa for deres Vedkommende ikke andet end en Forretning som enhver anden; vel udsatte de sig for at blive paagrebne, men dette var en iblandt de mange Tilfældigheder, som ethvert Foretagende kan være udsat for, saaledes som f. Ex. Krigstider eller Uvejr kunne forstyrre Handel og Skibsfart.

Tilslidst indbød de Pietro til engang at tage Del i et af deres Foretagender. De sørgede da naturligvis for, at dette fik et heldigt og frugtbringende Udfald. Den Pung, som han dengang kastede paa Bordet, var hans Andel i dette første Forsøg. Var hans Samvittighed end ikke fuldkommen inddysset, saa havde dog Pengebegjærligheden fæstet Rod i hans Hjærte, og han følte sig snart saa hildet i sine slette Venners Overtalelseskunster, at han ikke mere havde Kraft til at trække sig tilbage.

Saaledes er det gaaet med saa mangen god, men svag Karakter, der har laant Øre til Forførerens lokkende Ord. Godmodigheden er sædvanlig den Løftestang, hvoraf den dumdristige Slethed betjener sig, fordi den ikke formaar at gjøre alvorlig Modstand. Falder da en saadan svag Karakter første Gang, saa er hans Kraft brudt, og han staar afmægtig ligeoverfor sin Forførers faste Villie.

Efter hint Besøg paa Mariabjærget, som vi nylig have omtalt, besluttede hine Forbrydere, der frygtede for, at Pietro skulde blive dem utro, at indvikle ham endnu dybere i deres Forvorpenhed. Saasnart de derfor paany havde formaaet ham til at slutte sig til dem,

toge de ham med til et farligere Føretagende, som de forudsaa vilde føre til et Sammenstød med Grændsevogterne, og det gik saaledes. Der blev vexlet Skud, det kom til Haandgemæng, og Tilbagetoget maatte tiltvinges med Magt. Faa Dage efter udlovede Øvrigheden i offentlige over hele Egnen udbredte Bekjendtgjørelser Belønninger til Enhver, som vilde understøtte Politiets Bestræbelser. Herom underrettede Forbryderne Pietro og truede ham med, at de, saafremt han gjorde noget Forsøg paa at modsætte sig deres Villie, vilde udlevere ham til de spanske Øvrigheder.

Fra dette Øjeblik af var han et blindt Redskab ved ethvert af deres Føretagender; ja han syntes næsten at have solgt sin Sjæl til dem, thi de begik ingen Udaad — ene med Undtagelse af Mord —, hvorved han ikke var dem behjælpelig. Ja de skjulte nu ikke længere for ham, at de ikke vare andet end fredløse Banditter, og de tvang ham nu til stadigt at tage Del i deres natlige Røverier. Men Pietro gik endelig i sig selv: Erindringen om hans tidligere Liv vaagnede i ham, og Tanken om denne lykkelige Tid, som han saa fuldstændigt havde forstyrret, fyldte hans Sjæl med nagende Anger. Han gav snart Afkald paa enhver Andel i Byttet, og han kom herefter altid hjem med et forpint Hjærte, med et stedse ustadigere Blik og bestandig med tom Lomme.

Dette Liv blev ham tilsidst utaaleligt; bitter Græmmelse fortærede hans Sjæl, der gennemkrydsedes af de mest fortvivlede Tanker; ja han fristedes nu og da endog til Selvmord. Hans Kammerater vilde endog ved flere Lejligheder have bemærket, hvorledes han med et forstyrret Blik saa ned i en dyb Afgrund, som om han havde i Sinde at styrte sig derned, eller hvorledes han befølte Spidsen af en Dolk, som om han tænkte paa at prøve den paa sig selv. En kold Sved isnede i saadanne Øjeblikke hans Lemmer; det var

som holdt en hemmelig Magt hans Haand tilbage, og han kastede Mordvaabenet fra sig under hans Forføres skingrende Latter og spottende Opmuntring til at udføre sit Forsæt. Men Pietro havde til sin Lykke endnu ikke tabt Troen paa Evigheden. Han huskede, at under den dybeste Afgrund gaber der et bundløst Dyb, og at den guddommelige Retfærdigheds Sværd træffer langt sikrere end den spidseste Dolk.

Hans Staldbrodre indsaa imidlertid, at de snart ikke mere vilde have nogen Støtte i ham, saavel som at Fortvivlelsen kunde forlede ham til Skridt, der kunde blive fordærlige for dem. De forandrede derfor paa en skammelig Maade deres Opførsel imod ham og forsikrede ham, at de snart vilde befri ham for denne kvalfulde Tilværelse. De forlangte endnu kun hans Bistand til et eneste Foretagende, som baade var let og sikkert; de vilde derefter torlade Egnen, og han skulde da for stedse have Fred for dem. Fred! Hvad brød disse Mennesker sig om, at de havde banlyst Freden af hans Liv! Men Pietro fandt alligevel en vis Trøst i deres Ord og længtes efter den Forbrydelse, som skulde være den sidste. Dagen for samme blev fastsat; den skulde udføres en Maaned efter; men denne Maaned var for Pietro et Aarhundrede. Han gjorde af og til — men altid forgjæves — Forsøg paa at erfare noget om dette Forehavendes Beskaffenhed; men han saa ikke andet, end at der i deres Huse gjordes Forberedelser til en fuldstændig og hurtig Flugt. Dette beroligede ham forsaavidt, som han heri saa det bedste Pant for Sandheden af deres givne Ord. (Fortsættes.)

Fra Island*).

--o--

Reykjavik, 29. Marts 1897.

I.

Kjære Forældre og Søskende!

I ville forhaabentlig tilgive mig, at jeg ikke har skrevet til Eder, førend jeg rejste til Island. Grunden var den, at jeg kun fem Dage i Forvejen vidste, at jeg den 2. Marts skulde rejse, og derfor fandt jeg ej Tid til at skrive. Vi havde saa meget at gjøre, fordi jeg skulde have Alt, hvad der hører til to Hospitaler i Henseende til Senge og Sengklæder og alt andet nødvendigt Bohave, med paa Skibet. Vi begynde her med to Sygehuse; og paa Island kan man ikke købe det nødvendige i denne Retning. Den 2. Marts rejste jeg alene til Island. Femten Dage varede Sejlladsen, inden vi naaede Øens Hovedstad Reykjavik. Jeg var meget søsyg, især i de første 10 Dage. Det var mig ikke muligt at nyde noget og jeg følte mig meget utilpas. De første Par Dage havde vi en saa tæt Taage, at vi ikke kunde se 40 Alen i Omkreds. Der blev derfor stadig givet Signal fra Skibet, for at hindre et Sammenstød med andre Skibe. Saa fik vi en frygtelig Storm. I flere Dage kunde Passagererne ikke opholde sig paa Dækket. De store Bølger, der ofte vare høje som Bjerge og stadig skyllede alt bort, hvad der stod paa Dækket, vilde uden Barmhjærtighed have kastet os ud i Havet.

Der var faa Passagerer paa Skibet; thi Rejsen til Island er ikke behagelig om Vinteren. En Frøken var

---

*) Nedenstaaende er et Udtog af tvende Breve, som en fra Sygeplejen i Kjøbenhavn bekjendt St. Josefssøster har sendt til sine Forældre i Diøceset Münster, og som uden Tvivl vil interessere vore Læsere, da det giver et lille Indblik i vore Trosfællers Virksomhed paa Island.

der, som kun rejste den halve Vej med os, og desuden sex Herrer, som alle vare Islændere. Foruden disse Passagerer var der 27 Mænd, som hørte til Skibets Besætning, og en tjenestegjørende Jomfru for de kvindelige Passagerer. Intetsteds havde jeg kunnet finde en bedre Behandling, end den, der blev mig til Del paa Skibet. Lige fra Kaptajnen indtil den Sidste ombord vare Alle høflige og forekommende. Da jeg i flere Dage var meget syg og ikke kunde forlade Køjen, har Skibsjomfruen plejet mig ligesaa kjærlighedsfuldt, som en af mine Medsøstre vilde have kunnet gjøre det. Man tog ogsaa det Hensyn til mig, at man bragte mig Maden alene i en Salon.

Sove kunde jeg næsten ikke paa Skibet; dette gyngede saa meget, at man, naar man ikke holdt sig godt fast, uden Barmhjærtighed blev kastet ud af Køjen. Efter tre Dages Sejlads kom vi til Skotland, til en By, som hedder Leith. Dernæst, efter flere Dages Rejse, kom vi til Færøerne, og endelig naaede vi den 16. Marts Island og Hovedstaden Reykjavik. Jeg stod oppe paa Dækket og saa med Længsel det Land, hvor jeg nu skal tjene den kjære Gud saa længe, det behager ham. Jeg følte mig overmaade lykkelig over, at han havde kaldt mig Uværdige til at turde arbejde paa denne Ø til hans Ære og Forherligelse.

I det Fjerne opdukkede den snebklædte Vulkan Hekla, som ofte har bragt Ulykke over Islands Indvaanere. Der findes her hverken Skove eller Træer, kun ganske smaa Buske. Dog siger man, at der højt oppe i det nordlige Island skal findes en lille Skov, hvis Træer næppe naa Mandshøjde. Vi faa vel aldrig de Træer at se, da den Egn ligger mange Dagsrejser borte. Til alle Sider se vi her det uhyre Hav og de høje Klipper. Der hersker ogsaa her meget ofte Storm og Regnvejr og det kan blive meget koldt. Vinteren er lang og Sommeren saare kort. Men alligevel er

Island skjønt. Det bliver i flere Maaneder om Sommeren slet ikke mørkt her, men Natten er ligesaa lys som Dagen. Og saa det herlige Nordlys med alle sine vexlende Farver! Man kunde timevis om Aftenen og Natten staa og betragte det, uden at blive træt.

Her er der hverken Jærnbaner eller Postvogne eller nogensomhelst anden Slags Vogne. Alt transporteres her paa Hesteryg. Disse Heste ere nogle meget smaa Dyr, og store Heste findes her næppe; men de ere stærke og meget kloge. Her ride Alle, Mænd, Kvinder og Børn. Ogsaa vi Søstre maa ride. Der findes næsten ingen særlig anlagte Landeveje, og det vilde ogsaa være meget vanskeligt at anlægge dem paa Grund af de mange Klippehøje og Bjerge. Men man rider ogsaa langt sikrere, end man gaar. Hestene kjende langt bedre end Menneskene, hvor Vejen er sikker, og saasnart de spore en Fare, kan man ikke drive dem et Skridt videre. Disse smaa Heste med deres kloge Instinkt, bringe Mennesket sikkert hen over stejle Stier, hvor man har Havet til den ene Side og høje Klippevægge til den anden Side, og hvor der ikke er mere Plads, end at Dyret lige kan gaa der. Man maa ikke se ned i Afgrunden; thi man vilde da strax blive svimmel og falde af Hesten og var saa redningsløst fortabt. Kjækt trave Dyrene med deres Ryttere gjennem det kolde Gletscher-Vand. Sommer og Vinter gaa de stakkels Heste ude, de maa selv søge deres Næring og have intet andet Tag over sig end den blaa Himmel. Om Vinteren skrabe de Sneen bort, for at afbide det sparsomme Græs, eller de trave ned til Havet, for at æde Tangen, som driver i Land paa Kysten. Om Vinteren kan man ikke benytte disse Dyr til Ridning, dertil ere de for elendige af Sult og Kulde. I Førstningen kunde jeg slet ikke sove for Medlidenhed med disse stakkels Dyr. De gaa omkring alle

Vegne, paa Gaderrø, og staa ofte i Hobetal omkring Husene. De bedre stillede Folk fodre dog deres Heste i Stalde, og disse benyttes da ogsaa til Ridning.

Vi have her ikke engang hver Maaned Lejlighed til at kunne sende vore Breve til Udlandet. Om Vinteren ere overhovedet alle Forbindelser med Udlandet afbrudte i over tre Maaneder; paa Grund af Mørket tør Skibene ikke udsætte sig for Faren. Kjende I nogle velstaaende og godgjørende Mennesker, som have et godt Hjærte, saa søg at interessere dem for Island. Her findes mange Spedalske, fattige, stakkels Mennesker, som vi gjerne vilde hjælpe, men desværre mangle de nødvendige Midler. Jeg anbefaler det kjære Island til eders fromme Bønner. I Jesu og Marias hellige Hjærter forbliver jeg o. s. v.

Søster Maria E—.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Paa den højhellige Pintsesøndag meddelte den højærværdigste Biskop efter den højtidelige Prælatmesse i St. Ansgars Kirke *Konfirmationens hellige Sakramente* til 109 voxne Medlemmer af Menigheden i Kjøbenhavn og paa Frederiksberg. Ved sin Indtrædelse i Kirken blev Biskoppen modtaget af Kirkens Gejstlighed med de af Ritualet foreskrevne Ceremonier. Den rummelige, festlig smykkede Kirke var ved denne Lejlighed fyldt indtil Trængsel baade af Katholiker og Anderledestroende, som med Andagt fulgte den opløftende Gudstjeneste, under hvilken Biskoppen holdt en lærerig og begejstrende Prædiken om den Helligaand og hans naadefulde Virksomhed.

— I Fredags afrejste Msgr. *Johannes von Euch* til Svendborg, hvor Hs. biskoppelige Højærværdighed paa Trinitatis Søndag foretager Visitation og meddeler Konfirmationens hellige Sakramente. Biskoppen vender atter tilbage til Hovedstaden til Kristi Legemsfest, den 17. Juni, for at kunne fejre denne Dag her med en højtidelig Pontifikalmesse.

— Forøvrigt har den højærværdigste Biskop truffet følgende Rejsedispositioner for de kommende Uger.

Søndag den 27. Juni (3. Søndag efter Pintse) atholdes Visitation og meddeles Konfirmationens hellige Sakramente i *Odense*; den 4. Juli (4. Søndag efter Pintse) er der Visitation og Konfirmation i *Fredericia*, og den 11. Juli (5. Søndag efter Pintse) Visitation og Konfirmation i *Kolding*.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 13. Juni. 1. Søndag e. Pintse. Den allerhelligste Treenigheds-Fest eller Trinitatis Søndag. — **14. M.** Basilius, Biskop og Kirkelærer. — **15. Ti.** Bonifacius Biskop og Martyr. — **16. O.** Johannes Frants Regis, Bekjender.

Torsdag den 17. Juni. Kristi Legems Fest. Befaleet Festsdag, som forpligter til Bivaanelse af den h. Messe. I St. Ansgars Kirke. Kl. 7 og 8 stille Messe; Kl. 10 Procession og Pontifikalmesse; Kl. 8 Aften: Festandagt og Prædiken. — Hele Oktaven igjennem holdes hver Morgen Kl. 8 $\frac{1}{4}$, højtidelig Messe med sakramental Velsignelse og hver Aften Kl. 8 Festandagt. — **18. F.** Oktavdag. — **19. L.** Juliane af Falcouier, Jomfru.

Søndagen den 20. Juni. 2. Søndag e. Pintse.

Den levende Rosenkrans (1. Afd.) Møderne paa Toldbodvejen bortfalde i Sommermaanederne Juni, Juli og August. — Medlemmerne deltage paa **Kristi Legemsfest** med Rosenkransfanerne i Processionen, som finder Sted før Pontifikalmessen Kl. 10 i St. Ansgars Kirke. Ønskeligt vilde det være, om hvert Medlem medbragte en lille Haandbuket til Ære for Frelseren i Sakramentet.

Elisabethforeningen holder Bestyrelsesmøde Tirsdag d. 15. Juni Kl. 12 i St. Ansgarskirkens Præstebolig, hos Formanden paa 1. Sal.

St. Josefs Gilde. Alm. Møde for alle Brødre Mandag den 14. Juni Kl. 8 $\frac{1}{4}$ pr. i Lokalet, Bredgade 67, 2. S., o. G.

Onsdag den 16. Juni Kl. 7 læses i St. Ansgars Kirke en h. Sjælemesse for afdøde Broder Uhrmager Olsen.

Plads søges. En ung Mand, som lige skulde blive Svend, har ifølge en langvarig Sygdom faaet en stiv Arm, som hindrer ham i foreløbig at udøve sin Profession. Han søger derfor en Plads som Bud eller lignende. De bedste Anbefalinger foreligge. Men bedes henvende sig til Pater v. Geyr i Stenogade.

En rask Dreng, 11 Aar, af pæne Forældre, ønskes anbragt paa Landet eller i en Provindsby i Sommerferien. Bilet mrkt. Haab, modtager Hr. Grosserer Lohrer, Adelgade 31.

For udvist Deltagelse ved Uhrmager Emil Aug. Olsens Jordfærd takkes hjærtelig af hans Efterladte.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 25.

Søndagen den 20. Juni.

1897.

Indhold: Betragtning. Fra Island. Helligdommens Lampe. Kongen af Siam hos Paven. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Svendborg. — Bekjendtgjærelser.

Betragtning til 2. Søndag efter Pintse.

—o—

»Og de begyndte alle endrægtelig at undskylde sig«.

1. Naar vi til Dagens Evangelium føjer, hvad St. Matthæus beretter os om samme Lignelse (Matth. 22.) ville vi se, at der trede Gange udgaar Indbydelse til de samme Gjæster. »Han udsendte sine Tjenere at kalde de *Budne* — (de maa altsaa forinden have været indbudte) — til Bryllup«; og senere udsendte han »atter andre Tjenere og sagde: siger de Budne, se jeg har beredt mit Maaltid«. Det synes da, som om disse Mennesker første Gang have været til Sinds at ville komme; men da Tiden gik, saa betænkte de sig, saa var der andre Ting, der havde faaet større Tiltrækning for dem; og da Tjenerne mindede dem om Indbydelsen, saa begyndte de at undskylde sig. Da endelig tredie Gang Kaldelsen udgik til dem, at nu var Alt rede, saa

foragtede de det; og Nogle greb Tjenerne, forhaanede dem og ihjelsloge dem.

2. Ikke tre men utallige Indbydelser lader Gud udgaa til os. Og vi tør vel sige om de Fleste, at de modtog den første Indbydelse, der kom til dem i Daaben og i Barndommens Dage; de lovede Gud at ville komme til ham. Men som Aarene gik, var der maaske mange, der rent glemte Guds Opfordring til dem, glemte, at der i Nadversalen i Himmelen stod ogsaa dem beredt en Plads. — Og da de bleve mindede om, at de havde sluttet en Pagt med Gud, havde lovet at følge hans Kaldelse, saa begyndte de at undskylde sig overfor Gud og for sig selv. De sagde ikke, at de ikke *vilde* komme, men kun, at de ikke havde Tid lige i Øjeblikket. Omsorg for deres jordiske Ejendom, deres Arbejde eller deres Nærmeste lagde Beslag paa alle deres Tanker. De sige som Felix (Ap. Gj. 24, 25.): »Gaa bort for denne Gang; men naar jeg faar bedre Stunder, vil jeg lade Dig kalde til mig«. — Men Aarene gaa og de faa ikke bedre Stunder, thi denne Verdens Bekymringer ophøre aldrig, der kommer aldrig et Tidspunkt, hvor ikke et eller andet, sørgeligt eller glædeligt lægger Beslag paa Sind og Tanke. Naar de saa, optagne og forjagede af Livets Arbejde, Glæde og Møjsommeligheder, atter føle en indre eller ydre Opfordring til at holde deres Pagt med Gud og tage mod hans gjentagne Indbydelse, da blive de utaalmodige over denne ubelejlige Forstyrrelse. De undskylde sig ikke længere, de vil have en Ende paa disse Samvittighedens Plagerier; de vende Gud Ryggen, forhærde deres Hjerter imod ham. — Selv om vi med Tak til Gud kunne sige, at vi endnu ikke ere naaede til dette sidste og sørgeligste Stadium, saa er dog maaske, mere eller mindre ogsaa vi blandt deres Tal, som undskylde sig, som fra Dag til Dag udsætte at laane Øre til Guds Røst i deres Indre. Lad da

Evangeliet med sit alvorlige Ord: »Brylluppet er vel rede, men de Indbudne vare det ikke værd« tilskynde os til endnu i Dag at gjøre det første Skridt paa den Vej, som fører til den evige Forening med Kristus i Himmeriges Rige. Men uden Guds Hjælp formaa vi ikke det ringeste, lad os derfor bede, at (2. Kor. 13, 13.) »Vorherre Jesu Kristi Naade, Guds Kjærlighed og den Helligaands Samfund maa være med os alle og lede os paa Vej.

Fra Island.

--o--

Reykjavik, 24. April 1897.

II.

Kjære Forældre og Søsken!

Jeg kan først meddele Eder, at jeg den 1. Maj rejser til *Faskrudsfjord*. En fransk Søster og jeg skulle pleje de derværende syge franske Matroser og Fiskere. Disse fiske her ved Islands Kyster fra Marts indtil August. I August rejse vi atter til Reykjavik. Vi have her allerede flere Fiskere i Reykjavik paa Hospitalet; Størstedelen lide af Tyfus. Vi ere kun fem Søstre paa Island; tre forblive i Reykjavik og vi andre to rejse til *Faskrudsfjord*.

Maj 1897.

Jeg fuldender mit Brev paa *Faskrudsfjord*. Vor Rejse varede i godt to Dage paa en udmærket Dampers. Vi vare dygtig søsyge. Da vi ankom til *Faskrudsfjord*, bleve vi modtagne med Sne og Storm, og der herskede en Kulde, som hos Eder i en streng Vinter. Her paa Island kjender man hverken til Havne eller andre Bekvemmeligheder. Damperen kastede Anker langt borte fra Kysten, og vi Søstre maatte stige ned i en lille Baad, for at naa Land. Bølgerne sloge fra

alle Sider hen over Baaden, og vi bleve godt gjen-nemblødte. Flere Gange truede de med helt at op-sluge os.

Vi have her ikke vort eget Hus. Det lille Hospi-tal bliver først færdigt om tre Uger. Folkene ere me-get gode og venlige her. I et Hus har man overladt os et lille Soveværelse, i et andet Hus faa vi noget at spise, i et tredie have vi skaffet Husly for en ung Franskmand, som ligger dødssyg her af Tæring. Disse Huse ligge ikke i Nærheden af hverandre. Veje kjen-der man ikke noget til; op og ned gaar det hele Tiden paa spidse, skarpe Stene, som skjære Skotøjet itu. Alt ligger saa stejlt ved en Skraaning, at man skulde mene, at en heftig Storm vilde faa det Hele til at rulle i Havet. Og Storme gives der her, om hvis Styrke I ingen Anelse have.

Næsten daglig ere vi paa Havet, i Storm og Kulde blive vi i en lille Baad roede ud til den franske Fisker-flaade, hvor der ofte findes Syge paa Skibene, og her-ude ligge disse stakkels syge Mennesker i nogle elen-dige Huller og maa savne al Pleje. Paa et saadant fransk Fiskerskib er der ofte 30—40 Fiskere. Dersom I saa os klatre ombord paa disse Skibe midt ude paa Havet, vilde I sige, at det gik aldrig godt, at det var en Umulighed; thi her er der ingen Tale om en Stige eller Trappe, og ofte blive vi af Fiskerne hejsede op og ned ved Hjælp af et Toug. Trods alt dette ere vi muntre og lykkelige, Dag og Nat pleje vi vore syge Franskænd, og mange Islændere komme ogsaa for at bede os om at besøge deres Syge. Vi glæde os derfor til, at vi — forhaabentlig — om tre Uger kunne drage ind i vort Hospital. Kunde jeg meddele Eder alle mine Oplevelser, maatte jeg fylde mange, mange Sider; men dertil har jeg ingen Tid.

En Præst*) have vi her, som ogsaa bliver her ind-

---

*) Højærv. Hr. Max Osterhammel.

til August og saa vender tilbage til Reykjavik tillige med os. —

I skulde engang se vor fattige *Kirke* i Reykjavik. Man har paabegyndt Opførelsen af en ny Kirke, men der mangler endnu Adskilligt, ikke mindst de saa nødvendige Penge. Saa er der ogsaa Hospitalet for de Spedalske, som ogsaa er et godt og kjært Foretagende. Nu har jeg begyndt at lære Islandsk. Det er et meget vanskeligt Sprog. Tysk hører jeg aldrig; her gaar det paa fransk med Franskmændene, som om Sommeren opholde sig her i Tusindvis paa Grund af Fiskeriet, paa islandsk med Islænderne, og paa dansk med de Faa, som tale dansk.

I Dag, den 8. Maj, have vi meget stærk Kulde og flere Fod dyb Sne. Man ser her ikke andet end høje, mægtige Klipper, som ere bedækkede med Sne, og Havet, det store, urolige Hav. Alt er her nøgent og øde. Ingen Sangfugl lader sig se eller høre her. Intet Træ, ingen Busk, ingen opdyrket Mark — intet af alt dette!

Kjære Forældre, jeg ved ikke, hvornaar I modtage dette Brev, og et Svar maa I ikke mere sende til Faskrudsford, da det næppe vilde naa hertil inden vi atter ere tilbage i Reykjavik. Thi der gaar meget sjældent et Skib fra Faskrudsford til Reykjavik; efter August maaske slet ikke. I maa altid gjøre Regning paa, at et Brev herop mindst er en Maaned undervejs, paa Grund af den sjældne Forbindelse med Skibene. Og det hænder ofte at Skibene slet ingen Forbindelse kunne opnaa med Land paa Grund af Storm og Søgang. —

Til Slutning maa jeg dog meddele Eder, hvor og hvorledes vi bivaane det hellige Messeoffer. Præsten frembærer det hellige Messeoffer i sit lille Soveværelse, der mangler enhver Prydelse; han har lejet det af en islandsk Familie og nu overladt det til den syge Fransk-

mand, jeg før omtalte. Ved Siden af Sygesengen staar et lille Bord, der tjener som Alter. Søster Justina, den Syge og jeg ere hele Menigheden, som bivaaner den hellige Messe. Efter Messen bliver alt indpakket igjen, og Værelset er atter forvandlet til et almindeligt Soveværelse. I Hospitalet faa vi dog et lille Værelse til Kapel.

Kjære Forældre, glem os ikke i Eders Bønner, anbefal os og vor Gjerning til gode Mennesker og jeg forbliver Eders o. s. v.

Søster Maria E.

Helligdommens Lampe.

Af Kardinal Wiseman.

(Fortsat.)

Dog, vi maa vende tilbage til hans Hustru og deres Barn. Enhver Maaned af den Tid, i hvilken Pietro tilbagelagde de onde Veje, som vi have omtalt, nedsænkedes disse Stakler stedse dybere i Kummer og Flendighed. De vidste intet sikkert om hans Forvildelser. Thi da han Intet bragte hjem fra de før omtalte natlige Røverier og stedse iagttog den dybeste Taushed, saa havde de intet videre Tilknytningspunkt for deres Mistanke, ihvorvel de følte, at han maatte være indviklet i en eller anden uretfærdig Sag.

Var han end oftere end før hjemme, saa havde han dog intet Arbejde; thi det faldt Ingen ind at tage ham i Tjeneste. Hans Bolig, der engang var saa vel vedligeholdt og sirlig, havde derfor nu et forsømt og forfaldent Udseende, og i dens Indre aandede Alt kun Smerte og Angst. Tilfredshed, Munterhed og hjemlig Fred vare forlængst dragne bort fra den. Moder og Datter forstode vel endnu gjensidigt hinanden, men

mere ved deltagende Taushed end ved at udvexle deres Tanker. Af Frygt for at forøge den Andens Smerte søgte Enhver af dem at skjule sin egen og undertrykke sine Taarer, for siden i Ensømhed at give dem frit Løb.

Endelig — det være sagt til de Fattiges Roes — der er Ingen, der i den Grad som de ere i Besiddelse af den medfødte fine Følelse, der véd at ære Dyden, midt i Ulykken, og aldrig have Spot og Bebrejdelse tilrede ligeoverfor dem, som ere stedte i Trængslernes Ildprøve. Ihvorvel derfor Pietros Levevis var almindelig bekjendt og gav offentlig Forargelse, saa var der dog i hele Egnen ikke et eneste Menneske, der nogen- sinde under deres Samtaler med den stakkels Kone og hendes i Virkeligheden faderløse Barn, tillod sig den fjerneste Hentydning til det, som var Skyld i deres Ulykke. Man syntes tværtimod at have en vis Ærefrygt for den lidende Uskyldighed. Alle gik ærbødig, afvejen for dem og tiltalte dem i en mild Tone, naar de hilste dem; mange smaa Kjærlighedsgaver fandt paa en skaanende Maade Vej til deres Hytte og bidroge til at lindre deres Kummer. Og udenfor Kirken hørte de mere end engang de Ord: »Gud trøste dem!» udtalte med en sagte og deltagende Stemme.

Gud trøstede dem ogsaa virkelig; thi uden hans Nærværelse, hans Naade, hans Lys, hans Kjød og Blod vilde de alt forlængst være blevne overvældede af den Smerte, som martrede deres Hjerter. Men de vedbleve fra den ene Aften til den anden at tage deres Tilflugt til Gud, og de fandt foran hans Alter den Fred og indre Ro, der er en Frugt af den fuldkomne Hengivelse i hans Villie.

Ved en saadan Lejlighed skete det atter, at den lille Maria hengav sig til Bønnens Indskydelser og deri fandt den samme Trøst, som under det tidligere omtalte Besøg i Kapellet. Denne Gang gik hun fra Betragtningen af Moderens Smerter over til Betragtningen af

hendes Søns Lidelser. Hun havde nemlig i sin lille Billedbibel læst om Profeten Zacharias' Syner. Der var en Guldlysestage beskrevet og atbildet, paa begge Sider af hvilken stod to Olietræer, hvis nedhængende Grene igjennem smaa Rør forsynede den hellige Lampe med Olie. Den i Kapellet hængende Lampe erindrede hende nu om dette Billede. Vel hvilede Sorgen tungt paa hendes Sjæl; men hun følte ikke desto mindre sit Sind beaandet af den indre blide Bevægelse, der ligesom uvilkaarligt fremlokker Tanker, der vise sig for den betragtende Aand som glidende hen over et Spejl, hvori de fremstille sig mere som fremkaldte af en udenfra paa Sjælen indvirkende Kraft, end som Frugter af egen Tænkning. Det forekom hende da, som om Lampen foran Alteret udvidede sig og blev til et stort gyldent Bækken, i hvis Midte der lyste en Flamme, fuld af himmelsk Renhed og Klarhed. Til alle Sider strømmede den reneste Olie ud over dets Rand og blev af usynlige Hænder opfanget i Sølvskaaler, og som en kostelig Skat bragt omkring til de forskellige Kirker. Fra dem delte det sig i tre Strømme, der helligede Barnet, indviede Præsten og salvede den Døende. Enkelte Draaber deraf faldt som en lægende Balsam snart paa den ene, snart paa den anden Menneskesjæl, lægte dens Saar, mildnede dens Smerter og trøstede Hjærtet. Det forekom det bedende Barn, som om der ogsaa faldt en Draabe paa dets Læber. Vel havde den en Smag som den bitreste Myrrha, men den havde en vederkvægende og lægende Virkning. Hun undrede sig over Mængden af den stedse tilstrømmende Olie (hun kom maaske til at tænke paa Enken af Sareptas Oliekrus), og hvorfra den kom; og det forekom hende nu, som om hun saa et mørkladent og sorgmodigt udseende Olietræ, hvis Grene hængte ned over Bækkenet, og fra hvis purpurfarvede Frugter den lægende Balsam i store Draaber dryppede ned i samme. Og da hun i

sin Forbauselse vilde se nærmere til, hvorfra Træet fik sin hellige og helbredende Saft, da blev hun ved Roden af det et Menneske vaer, der overvældet af Lidelser var hensunken i Bøn. Hun kunde vel ikke se hans Ansigt, thi hans blege Pande berørte Jorden, men hans mørke Klædebon saa ud som om det var besat med kostbare Juveler, med Rubiner og Karfunkler af den reneste Ild, der blev større og større indtil de tilsidst som Dugdraaber randt ned paa en indviet Jordbund. Det var de første Draaber, der skulde blive til hin brede Strøm, og som frembrød af hans Porer, der har bragt al Verden Frelse. Det var disse Taarer, der bevarede og velsignede hint andet Træ, som var det første, der efter Syndfloden skjød Grene, forjættede Fred og Haab og ved den fra Himlen sendte Due bragte den ved Daaben gjenfødte Verden det første Tegn paa Forsoning. Ved disse Draaber er Olietræets Frugt bleven den tredie blandt Jordens kosteligste Frembringelser, og derfor er den i alle profetiske Udsagn forbunden med Hveden og Vinen. Disse tre guddommelige Gaver indeholde den hemmelighedsfulde Kraft, som styrker og bevarer Menneskeslægten i Naadens overnaturlige Liv.

Saaledes gik der for det betragtende Barn pludselig et Lys op over den indre Sammenhæng mellem disse Draaber og deres Virkning. Det blev hende klart, at det forholder sig dermed som med vor Frelasers Daab i Jordan, der ligeledes har givet Vandet dets hemmelighedsfulde Indvielse. Olietræet, som har faaet sin hellige Indvielse ved vor Forløasers første Bloddraaber, er for Kirken derved blevet et helligt Træ, hvis Blod nærer, læger og styrker Legeme og Sjæl. Derfor er det ogsaa kun forundt Olien i Forbindelse med Frugten af Biens jomfruelige Travlhed at lyse i vor Guds Helligdom.

Alle disse Tanker udøvede en trøstende og bero-

ligende Virkning paa Barnets kummerfulde Hjærte; thi de bevægede sig alle om den store Begivenhed i Oliehaven, som lærer selv den Døende Hengivelse i Guds Villie. Hun følte sig især greben af den Tanke: Naar det i det himmelske Jerusalem lyder til de hellige Jomfruer, som deres Guds Brude: »Gud, din Gud har salvet dig med Glædens Olie!«, da tør man vel ogsaa sige, at der heneden gives en Trængslernes Olie, hvormed Gud salver sine Børn i dette Liv, uden derfor at elske dem mindre. Lykkelig derfor den Jomfru, som, medens hun venter sin Brudgom, nærer sin Lampe med denne Olie og samler sig et saa stort Forraad af den, at Lampen aldrig slukkes. Men, skulde dette ske, da tøve hun ikke med at ile hen til det Sted, hvor denne Olie findes renest, til Oliebjærget, Kilden til hellig Salvelse og Opbyggelse.

Medens den barnlige Sjæl fordybde sig i disse Tanker og bad Gud om, at hendes Lampe stedse maatte findes brændende, naar det maatte behage Herren at kalde hende, bankede hendes Moder hende sagte paa Skulderen og mindede hende om, at det var paa Tiden at gaa hjem. Da forsvandt de hellige Syner for hendes Aand, og hun fandt sig atter alene, omgivet af det milde Lys, som udstømmede fra Helligdommens Lampe.

(Fortsættes.)

Kongen af Siam hos Paven.

—o—

Kongen af Siam blev i Fredags modtaget af den h. Fader i højtidelig og i privat Audiens i Vatikanet. Allerede for flere Uger siden havde den asiatiske Monark ved et specielt Sendebud, Legationssekretær d'Osselli ved det siamesiske Gesandtskab i Paris, ladet sit Besøg melde i Vatikanet og ved samme Lejlighed la-

det Etikettespørgsmaalet ordne. Audiensen blev ham tilstaaet paa de samme Betingelser, som ogsaa gjælde for andre ikke-katholske fyrstelige Personer, som have taget Ophold i Kvirinalpaladset. Om Eftermiddagen Kl. 4 begav Kongen sig tillige med hele sit Følge i en italiensk Hofvogn til »Grand Hotel«, hvor den siamesiske Gesandt ved Kvirinalet boer og det siamesiske Flag vajede. Kort efter besteg Kongen og Følget, alle i Gala-Uniformer, fire lejede Vogne og kjørte til Vatikanet ledsagede af en Eskorte beredne Gensdarmer. Paa Peterspladsen gjorde to Regimenter Infanteri Honneurs. Bag St. Peterskirken gjorde Eskorten Holdt, medens Vognene kjørte ind i det pavelige Palads' Gaard. Her skete Modtagelsen paa den for regerende Fyrster sædvanlige Maade. Da den h. Fader, i sin hvide Talar, traadte Kongen i Møde ved Indgangen til sine private Værelser, bøjede Kongen og hans tre Sønner Knæ og kyssede Ringen paa den h. Faders Haand. Efter den første Velkomsthilsen overrakte Kongen til Pave Leo XIII. en Blomsterkurv af Guldfiligran og smykket med talrige Ædelstene, et Værk af siamesisk Kunstindustri. Efter at Kongen dernæst havde forestillet sit Følge, ledsagede han den h. Fader ind i dennes private Arbejdsværelse, hvor de opholdt sig i henved tyve Minutter i fortrolig Samtale. Efter Samtalen, som skete paa engelsk, med den engelske Titular-Ærkebiskop Stonor som Tolk, knælede Kongen og Prinserne atter og kyssede den h. Faders Haand, og Kronprinsen bad Pave Leo XIII. om hans Velsignelse.

Derefter aflagde Kongen med Følge det sædvanlige Besøg hos Kardinal-Statssekretær Rampolla, tog paa det venligste Afsked med den pavelige Hofstat og kjørte tilbage til Hotellet, hvor han kort efter modtog Kardinal Rampollas Gjenbesøg.

Gjenstanden for Pavens Underholdning med Kongen af Siam var, efter Forlydende, de katholske Mis-

sioner i Siam, som bleve grundlagte under Pave Alexander VII.s Pontifikat. Den hellige Fader anbefalede Missionerne til Kongens Velvillie, og Kongen lovede, at han stedse vilde beskytte Missionærene og de kristne Menigheder.

Som ovenfor bemærket har den h. Stol allerede siden Midten af det 17de Aarhundrede haft Samkvem med Siam. Den katholske Kirkes Stilling i Siam er ingenlunde ringe. Der findes i Kongeriget 27,000 Katholiker med 43 Missions-Hovedstationer, 29 Kirker, 24 Kapeller og 72 Stationer. Katholikerne danne et apostolisk Vikariat med den apostoliske Vikar, Biskop Oly i Spidsen. Han boer i Bangkok, hvor Domkirken findes tillige med et Seminar med 39 Studerende. Missionærene lede i Bangkok et Gymnasium med 212 Disciple. Missionærenes Antal er 49, foruden 18 indfødte Præster og 72 Kateketer. Der gives 41 katholske Elementarskoler med 4000 Børn. Søstrene lede et Pensionat med 123 Elever, og 54 indfødte Søstre beskæftige sig med Pigernes Undervisning. Der findes 17 katholske Vajsenhuse, 4 Hospitaler med 524 Syge, et Katekumenat og en lille Agerdyrknings-skole for unge Mænd. Den h. Frants Xaver hilste første Gang paa dette Land og lod Evangeliets Lys skinne i det. Men det var dog først i det 17de Aarhundrede, at Missionerne begyndte at blomstre under Kong Prah-Nardis, som tog det kristelige Missionsværk under sin Beskyttelse.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Fra Bestyrelsen for *St. Elisabeths Understøttelsesforening* have vi modtaget en Meddelelse angaaende den Indsamling til Kul, som Foreningens

Damer sidste Vinter foretog med saamegen Iver og personlig Offervillighed til Gunst for de Fattige. Af Beretningen fremgaar, at der ialt blev indsamlet 238 Kr. 20 Øre. Uddelt blev 87 Tdr. Kul og 3 Tdr. Kokes til et Beløb af 221 Kr. 61 Øre, saa at der af ovennævnte Indsamling endnu er 16 Kr. 59 Øre i Behold. Paa de Fattiges Vegne bringe vi baade Understøttelsesforeningens Bestyrelse og øvrige Damer saavel som alle de ædle Givere en hjertelig Tak for den Velgjerning, som i Vinterens Kulde blev udvist mod de Trængende.

— *St. Josefs Gildets Generalmode* sluttedes Mandag den 31. Maj. Efter at det fremlagte Regnskab var godkjendt, foretoges Valg. Til Kasserer valgtes Hr. Snedkermester *Carl Rasmussen*, til Repræsentanter: D'hr. Skræder *L. Henrichsen* og Gibser *A. Stefani* og til Revisorer D'hr. Malermester *Nielsen* og Urtekrammer *Justiniano* jun.

St. Josefs Gildet, som stiftedes den 28. Okt. 1885 under den højærværdigste Biskops Protektorat, er den eneste særlig sociale Forening her i Landet, som støtter sig til vor hellige katholske Kirke. Det er paa en vis Maade en Gjenfødelse af hine berømte gamle katholske Gilder, der vare saa stærkt udbredte i Middelalderen og som ved forenede Kræfter virkede saa meget til det kirkelige og sociale Livs Velfærd og Fremgang, og endnu paa mange Steder her i Landet kunne opvise Minder og Traditioner om deres Vigtighed og store Betydning.

Ønskeligt vilde det derfor være, om ret mange katholske Mænd vilde slutte sig til denne den højærværdigste Biskops Yndlingstanke. *St. Josefs Gildet* optager alle katholske Mænd, som have fyldt det 25de Leveaar, ere selvstændige, opfyldte deres religiøse Pligter og nyde deres Medborgeres Agtelse. Gildets Formaal er, som bekjendt, ved forenede Kræfter at virke

for, at Brødrene støtte hverandre under den nuværende Tids sociale Vanskeligheder, og tillige ved sammen sparede Midler at hjælpe trængende Brødre i Form af Huslejhjælp eller eventuelt Fribolig. Til dette Øjemeds Opnaaelse er der allerede i flere Aar bleven indsamlet Bidrag hos ædle Velgjørere og Velgjørerinder, og Gildet ejer nu en efter Forholdene ikke liden Kapital, af hvis Renter en Del hvert Aar kan udbetales.

Det er St. Josefs Gildets Haab, at denne Velgjørenhed ikke maa blive træt og at Velvillien mod Gildet ikke maa svækkes, og tillige, at ret mange Mænd i Menigheden ville slutte sig til Gildet og som Medlemmer understøtte dets Bestræbelser. St. Josefs Gildets Love kunne faas til Gjennemsyn hos Formanden, Hr. Naalemagermester *J. C. Jørgensen*, der ogsaa tager imod Anmeldelser om Indtræden i Gildet, ligesom ogsaa D'hr. Repræsentanter og enhver Broder ere berettigede til at anmelde og anbefale til Optagelse.

Kom Alle til Josef, vort Gildes Fader,
 Han hjælper os gjerne og stiller vor Sorg;
 Og naar vi ham barnligt vort Hjærte oplader,
 Han for os vil være mod Farer en Borg.

Svendborg. Fredag d. 11. Juni ankom vor højærværdigste Biskop hertil for at holde den sædvanlige *Visitats* og meddele *Konfirmationens h. Sakrament* til en Del af de i Svendborg og Distriktet bosatte Katholiker. Søndag den 13. Juni Kl. 9 afhentedes Hs. biskopelige Højærværdighed i højtidelig Procession fra Pastoratet til den med Guirlander og Blomster smykkede Kirke, der gjorde et særdeles festligt Indtryk. Efter Prælatmessen, under hvilken samtlige 16 Konfirmander modtog den h. Kommunion, meddelte den højærv. Biskop *Konfirmationens h. Sakrament* og lagde derpaa i hjærtelige og begejstrede Ord de nye Kristi Stridsmænd deres betydningsfulde Pligter paa Sinde. Den

smukke og gribende Gudstjeneste overværedes ogsaa af mange Anderledestroende.

Om Aftenen Kl. 8 holdtes Takkeandagt med Prædiken og Te Deum. Efter Andagten forblev Menigheden endnu nogen Tid i Kirken, da Hs. biskoppelige Højærværdighed agtede at henvende nogle indtrængende pastorale Formaninger til den. Bl. a. opfordrede han paa det mest indtrængende Familierne til at indtræde i den ogsaa af vor h. Fader saa varmt anbefalede »Forening til den h. Familie«, og han havde den Glæde, at c. 25 Familier strax efterkom hans Opfordring.

Dagen derefter holdt Biskoppen Skolevisitats. Skolens Lokaler vare ligeledes smukt prydede med Blomster og Grønt, og ved sin Indtræden hilstes Biskoppen af Børnene med et smukt af Hr. Lærer *Siegler* i den festlige Anledning skrevet Digt. Efter at Biskoppen i længere Tid havde overværet Examinationerne, meddelte han Børnene den biskoppelige Velsignelse. Desværre skulde vi denne Gang ikke have den Glæde at have vor højærværdigste Biskop ret længe i vor Midte, da han maatte paaskynde sin Afrejse paa Grund af Kristi Legemsfesten, som han agtede at fejre i Hovedstaden.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 20. Juni. 2. Søndag e. Pintse. — 21. M. Aloysius. Bekjender, Ungdommens Patron. — **22. Ti. Oktavdag. — 23. O. Oktavdag. — 24. To. Johannes den Døbers Fødsel.** (I St. Ansgars Kirke: Kl. 8 $\frac{1}{4}$, højtidelig **Prælatmesse** med sakramental Velsignelse; Kl. 8 Aften: højtidelig **Slutning af Kristi Legemsfestens Oktav** med **Prædiken** og **Procession**). Biskoppens Navnedag. — **25. F. Jesu guddommelige Hjertes Fest. — 26. L. (Vigiliefastedag) Johannes og Paulus, Martyrer.**

Søndag den 27. Juni. 3. Søndag e. Pintse. Apostelfyrsterne Petri og Pauli Fest. (Kollekt af Peterspenge i Vikariatets samtlige Kirker og Kapeller). Fuldkommen Aflad for Medlemmerne af Jesu Hjertes Broderskab.

St. Ansgars Kirke. Hver Dag i Kristi Legemsfestens Oktav indtil Torsdag den 24. Juni holdes om Morgenen Kl. 8 $\frac{1}{4}$, højtidelig Messe med sakramental Velsignelse og om Aftenen Kl. 8 Festandagt.

Jesu Hjærte Kirke. Søndag den 20. Juni Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften **Kristi Legemsfest-Procession.**

Mandag den 21. Juni (St. Aloysius Fest). Kl. 10 Levitmesse og om Aftenen Kl. 8 $\frac{1}{4}$ offentlig og højtidelig Slutningsandagt for Ynglinge-Kongregationen, med Prædiken og Te Deum.

Fredag den 25. Juni (Jesu Hjærte Fest). Kl. 10 Levitmesse og Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aftenhøjtidelighed med Prædiken.

Hver Aften i Kristi Legemsfestens Oktav er Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Sakramentsandagt.

Den levende Rosenkrans (1. Afd.) deltager med Rosenkransbroderskabets Faner i Slutningsprocessionen Torsdag den 24. Juni Kl. 8 Aften i St. Ansgars Kirke.

Mariakongregationen for Ynglinge. Søndag den 20. Juni Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Fælleskommunion i Jesu Hjærte Kirke.

Mandag den 21. ds. (St. Aloysius' festlige Mindedag) **Stiftelsesfest** og højtideligt **Slutningsmøde** Aften Kl. 8 $\frac{1}{4}$. — Ferien varer indtil den første Mandag i September.

St. Knuds Broderskab (Katholsk Afholdsforening) holder Møde hver Tirsdag Aften Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i Lokalet, Bredgade 67, 2. S. o. G.

Indmeldelser modtages ved Møderne eller hos Formanden, C. Meyer, Fredriciagade 53, 2. Sal. Bestyrelsen.

St. Elisabeths Systue er foreløbig lukket i Sommermaanedene. Om dens Gjenaabning vil senere ske Bekjendtgjørelse her i Bladet.

Unio. Søndagen d. 4. Juli finder den store aarlige Skovtur Sted med egne Vogne. Priser: Medlemmer 1 Kr. 50 Øre; Børn 1 Kr.; Besøgende 2 Kr. 50 Øre.

Udførligt Program samt Liste til Tegning er fremlagt hos Undertegnede.

Herm. Hoffmann,
Kjøbmagergade 48.

L. A. Nielsen,
Nørre Allé 9, Stuen.

Frantz Jørgensen,
Grønnegade 36.

Johs. Pfafstetter,
Sølvgade 86.

En ugift **Forretningsmand**, 27 Aar, kjendt med alm. Manufaktur, Herreekviperer og Trikotage, søger Plads til 1. Juli. — Billet mrkt. „Manufaktur“ modtager C. B. Lohrer, Adelgade 31.

Literatur. I Anledning af de forestaaende Konfirmations-Højtideligheder i Provinserne anbefales: Det kirkelige Ceremoniel ved **Biskoppens Modtagelse** samt Bønner ved Meddelelsen af **Konfirmationens h. Sakramente**. Pris heftet 10 Øre pr. Expl. I Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søn, Kjøbenhavn.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 26.

Søndagen den 27. Juni.

1897.

Indhold: Betragtning. Det ringer til Kirke. Helligdommens Lampe. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Sundbyerne. England. Wörishofen. — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til 3. Søndag efter Pintse.

—o—

1. „Hvo iblandt Eder, som har hundrede Faar, og har tabt et af dem, forlader ikke de nioghalvfems i Ørkenen og gaar bort efter det tabte, indtil han finder det.“

Ligger der ikke en usigelig Trøst for hver vildfarende Sjæl i disse Ord! Gud er ikke blot Faderen, der barmhjærtig vil modtage den fortabte Søn, naar han vender tilbage. Han er tillige den gode Hyrde, der opsøger os, naar vi ved egen Skyld ere farne vild og ikke kunne finde tilbage. Kan Nogen, som hører disse Ord, endnu tvivle paa, at han vil finde Naade hos Gud, hvis han efter, i mange Aar maaske, at have flakket om langt borte fra Gud, vil vende tilbage; hvis Sukket lyder i hans Hjærte: »Gud vær mig arme Synder naadig!« hvis Længsel efter Fred med Gud

fylder hans Sind, saa han sukker: »Mit Hjærte er uroligt indeni mig og finder ikke Hvile, før det hviler sig i Dig, min Gud!« Kunde den samme Frelser, som satte sit Liv til for Faarene, som opsøger de vildfarende og bærer dem hjem paa sine Skuldre, kunde han støde den bort. nægte at modtage den, der træt og mødig vender tilbage til ham? Nej, Vorherre svarer selv hver ængstelig tilbagevendende Sjæl: at der bliver Glæde i Himlen over hver Synder, som omvender sig, mere end over ni og halvfemsindstyve Retfærdige, der ikke have Omvendelse behov.

2. Hvilken Frygt kan da endnu holde os tilbage? Hvad kan hindre os i at kaste os i Frelserens Arme og dér føle den Fred, som Verden ikke kan give? Vor Sjæls Fjende veed undertiden at rejse en Hindring i vort eget Hjærte, hvorved alle Jesu milde Ord blive uden Betydning for os, vi kunne ikke tage os dem til Indtægt, thi en Stemme hvisker i vort Indre: »Jeg har ikke den rette Villie til at vende tilbage, ikke den rette Længsel efter at komme til Kristus«. — Naar først denne Frygt er opstaaet i en Sjæl, vil den voxes sig stærkere og stærkere; man vil klynge sig til den med en Vedholdenhed, der for Andre næsten ser ud som Stædighed. Intet af Skriftens milde Ord formaar at trøste i denne Nød; thi alle forudsætte de jo, at der maa søges for at findes, bankes for at oplades, ønskes for at gives.

Men er denne Frygt da virkelig sand og begrundet? Den, der nærer den, tror det. Men netop deri, at det er en Frygt — og ikke en Tanke, der næres med Glæde, — ligger det bedste Bevis for, at en saadan Sjæl, — ubevidst maaske — men derfor ikke mindre sikkert, nærer Længsel efter Gud. Kun er denne Længsel ikke altid lige følelig; det er ikke altid vi med Sandhed kunne sige: Min Sjæl tørster efter Gud! — Det nytter ikke at sige til et Menneske, der lider

under denne Tvivl: »Lev efter Guds Ord, saa vil Du deri have det bedste Bevis for, at Du elsker ham«. Thi Villien til at tjene Gud kan først fødes af Længslen efter ham. Hvorledes kan man alvorlig *ville* tjene den, man endnu ikke er sikker paa, om man elsker eller længes efter? — Men Spørgsmaalet er heller ikke, om vi formaa af ganske Villie at tjene Gud; thi Ingen formaar det fuldkomment; ligesaa lidt som Nogen af sig selv formaar at føle en brændende Længsel efter Gud. Det afgjørende er, at vi føle os tomme, utilfredsstillede ved at leve fjernt fra Gud, at vi selv under Lykke føle Savnet af Noget, en Trang til at gribe det evige Liv, til hvilket ogsaa vi ere kaldede. Men fremfor alt gælder det for en saadan Sjæl rigtig at forstaa dette Ord: »Deri bestaar Kjærligheden, ikke at vi have elsket Gud, men at han har elsket os« (1 Joh. 4. 10.). Gud elsker os. Er han os saa ligegyldig, at vi ikke bryde os om hans Kjærlighed? Eller ønske vi, at vi dog kunde besvare den? Hvis dette sidste er Tilfældet, saa have vi, om end maaske kun svagt og ufuldkomment, den nødvendige Betingelse for at kunne komme til Gud; ja, saa ere vi alt hos ham. Er vor egen Kraft end saa liden, at vi ikke ret søge ham, saa har han jo forjættet, at han vil være os ganske nær: »Se, jeg staar for Døren og banker, dersom Nogen hører min Røst og oplader Døren, til ham vil jeg gaa ind og holde Nadvere med ham.« Ikke langt borte i det Fjerne behøve vi at søge Frelseren; vi skulle kun lukke vort Hjærte op for ham, saa er han hos os »fuld af Naade og Sandhed«, og saa vil han selv hjælpe os tilbage til den Vej, der fører til »Faderhuset med de mange Boliger«.

Det ringer til Kirke —.

— o —

Det ringer lydt til Kirke — sælsomt fører
 En Foraarsluftning hid den skjøne Klang
 Fra tusind Kirketaarne. over Vang
 Og over By — og Klangen Hjærtet rører.
 Den bringer Hilsen os, vi gjerne hører,
 Fra Fædrelandet hist, hvor sødt engang
 Vor Vugge stod — den kalder os tilbage
 Til Landet uden Synd og Sorg og Klage.

Blandt Jordens Kirkeklokker *een* dog kjendes
 Fra alle andre ved en malmfuld Røst,
 Der naaer fra By til By, fra Kyst til Kyst,
 Og hvorved Bud til Jordens Grænser sendes.
 Og lytter vi til den — da kan det hændes
 At dybe Længsler vaagner i vort Bryst,
 At hvad vi *aned'* kun om Himlens Rige,
 Vil glansfuldt frem for Sjælens Øje stige.

Lad os da laane Øre til *den* Klokke,
 Hvis Tone naaer herhid fra Tib'rens Strand,
 Og til den sande Hjord vil Alle lokke,
 Som sig om Korsets Vidnesbyrd mon flokke.
 Den samled' fordum *Alle* i vort Land
 Og *høres* den igjen af Alle kan.
 Fra *Peterskirken* og til hver en Zone
 Henklinger mægtigt denne Malmklangs Tone. —

Jerusalem var fordum Stæders Dronning,
 Da David hersked', og da Rigets Ord
 Fra Jesu Læber strømmed', sødt som Honning,
 Og bragte Freden til den faldne Jord.
 Men Jødefolket sveg den sande Konning,
 Hos dem ej mere Livets Palme groer.
 Jerusalem det faldt — og *Romas* Stjerne
 Steg herlig, glansfuld op i Vestens Fjerne.

Her bygdes Alt'ret for den sande Gud,
 Her rejstes tidligt Korsets Bannermærke,
 Og Engleskarer gik, som førhen, Bud.
 Og som i Vaaren jubler Markens Lærke,
 Brød her i Lovsang og man tidligt ud,
 Og snart opvoxte Kristne, Helte stærke,
 Som for vor Frelzers Skyld foragted' Nøden
 Og var ham huld og tro, ja indtil Døden.

Thi Verden, som om Himlens Herlighed
 Og Ordets Sandhed aldrig kunde dømme,
 Den kaldte Kristnes Tro for Feberdrømme,
 For Vanvid, som forstyrred' Statens Fred.
 Da randt paa Kejs'rens Bud de røde Strømme
 Af Martyrblodet paa det hellige Sted;
 Men *Roser* voxte op (til Kristnes Glæde),
 Der Duft endnu til alle Lande sprede.

Dog blandt dem alle, som til Sejerssangen
 I Døden gik og Verden overvandt
 Og Fredens Perle evigt hisset fandt,
 Et Par vi mindes, højest vel i Rangen
 Af dem, hvis Blod for Kristi Rige randt:
Peter og *Paulus*, som paa Pilgrimsgangen
 Fra Verdens Taaredal til Himmelsale
 Har øvet Daad, hvorom vi evigt tale.

Af disse *Peter* var Apostlers Fyrste;
 Af Jesus udvalgt til en Klippe stærk,
 Med Nøglerne i Haand, han til et Værk
 Har Spiren lagt, paa Jorden vel det første.
 Af Kirkerne Sankt Peters er den største,
 Det vide Alle, Læg saa vel som Klærk;
 Den ydre Bygning maa i Glans dog vige
 For *Pavedømmet* som paa Jord Guds Rige.

I Verdensstaden da, ved Tib'rens Bredder,
 Hvor Peter styred' Hjorden til sin Død,

Og hvor hans Eftermand end Kirken leder,
Den Trone opbyggt blev, hvis Glans og Hæder
 Har straal't fra Kristendommens Morgenrød
 Og end skal straale klart i Aft'nens Glød.
 Ja, over den Guds Aand har mægtigt hvilet,
 Mens Sekel efter Sekel er henilet.

Hvem gav vel *Romas* Bispestol dens Vælde,
 Saa den som Klippen midt i Havet stod,
 Og ej af Bølgens Magt sig rokke lod,
 Men voxte kun i Styrke som i Ælde?
 Den Gud, hvis Under Stjernerne fortælle
 Og som saa fast som Træet med sin Rod
 Med Kirken er forbunden, som han skabte
 Og som af Øjesyn han aldrig tabte.

Ej nogen Trone saadan Kamp udstod:
 Med List og Vold angrebet den er vorden;
 At ville knuse den, dens Magt paa Jorden,
 Dertil fik nys i *vor* Tid og man Mod.
 Men under Flammelyn og Storm og Torden
 Den fæstnet blev, som før ved Martyrblod.
 Tilsidst dens Fjender dog maa lære dette:
 Den staar saa fast kun — for den er den *rette*.

Den rette, ja — ej bygget for at lede
 Gudsfolket vild paa Tidens Bølgehav,
 Ej heller for at vorde Sandheds Grav —
 Men bygget for om Hjorden ømt at frede
 Og holde Fjenden fjern, den grumme, vrede,
 Med den af Herren skjænkte Hyrdestav.
 Saa lad os lytte da en stille Time
 Og høre *Peterskirkens Klokker kime*.

M. C. J.

Helligdommens Lampe.

Af Kardinal Wiseman.

(Fortsat.)

TREDIE KAPITEL.

Lyset slukkes.

Lyset vil forsvinde fra hans Hus,
Og Lampen vil slukkes over ham.
Job. 18, 6.

Man har gjort den rigtige Iagttagelse, at ligesom et Lys lyser desto klarere, jo tykkere det Mørke er, som omgiver det, saaledes udbreder ogsaa Dyden desto mere Glans, jo flere Hindringer den har at overvinde. Anvende vi dette paa vor Gjenstand, saa maa vi sige, at ligesom Raklerne i Gideons Historie ikke viste deres flammende Lys, førend de Krukker, som skjulte dem, vare sønderslagne, saaledes lyste ogsaa her Ægtefællens og Datterens Dyder desto klarere, jo mere de Begge for Menneskers Øjne vare fornødrede, legemlig svækkede og sjælelig nedbøjede. Datteren syntes derhos at være trykket af en ny Bekymring. der nu og da hængte som en mørk Sky over hendes Pande. Men saasnart hun bemærkede, at Moderens forskende Øje fæstede sig paa hende, saa hun paa hende med den troskyldige Tilfredshed, som man uvilkaarligt mærker, kommer fra Hjærtet. Naar de tause sade sammen ved deres Arbejde, kostede det hende ofte Overvindelse at tilbageholde et Suk eller en Taare; men i det næste Øjeblik vendte hendes Blik sig med et Smil mod Himlen, medens hendes Læber bevægede sig, som om hun talte med Nogen i hendes Nærhed. Hendes Moder vovede da ikke at tale til hende, men betragtede hende med en hellig Sky; det forekom hende nemlig, som hendes Barn havde Samkvem med Aander fra en bedre Verden.

Det hændte sig imidlertid en Dag, at hun kom til at spørge Maria om, hvad der saa vedholdende beskæftigede hendes Tanker.

Hun svarede: »Jeg kan ikke længere skjule Sandheden for Dig, kjære Moder! Det piner mig usigeligt, at min hellige Tid om faa Dage er tilendebragt; mit Løfte er opfyldt og jeg maa da aflægge min hvide Dragt og ombytte den med en sædvanlig Klædning.«

»Det er godt, mit Barn.« svarede Moderen; »det er os Alle saaledes bedst tjenligt. Du er nu saa stærk, at Du kan tage Del i Markarbejdet, hvad Du jo ikke kunde i den Dragt. Jeg kan ikke længere gaa alene ud for at arbejde i Marken og heller ikke lade Dig sidde alene hjemme. Men saameget er vist — vi maa herefter fordoble vor Flid, thi . . .« Her taug den gode Kone, fordi det, som hun vilde have sagt, indeholdt en Dadel af hendes Mands Opførsel, og derfor vilde hun ikke lade det komme over sine Læber; men hendes Taarer forraadte hendes Tanker. Derfor svarede Pigen:

»Jeg er ikke bedrøvet, fordi jeg ingen Lyst har til at arbejde, eller skammer mig ved at ligne ethvert andet fattigt Bondebarn, thi det er jeg jo, ligesom de andre Børn her; jeg er blot bange for, at naar jeg aflægger denne Dragt, vil jeg være langt mere udsat for Verdens Farer og Tillokkelser og maaske engang tabe den Beskyttelse af Himlens Dronning, som denne Klædning hidtil har hjulpet mig til at bevare.« Her taug hun nogle Øjeblikke, men vedblev derpaa:

»Jeg maa endnu, kjære Moder! meddele Dig noget Andet. Den Aften, da Fader første Gang blev saa længe ude, og vi vare gaaede til Kapellet, bad jeg den kjære Gud indstændigt om Naade til aldrig at maatte aflægge denne Dragt, men at jeg maatte bevare den ubesmittet indtil min Død og tage den med mig i min Grav. Jeg bad den Gang ogsaa Gud om« . . .

Her standsede Maria men vedblev undseelig: »jeg bad om, at han vilde tage mit Liv som et Offer for Faders Omvendelse. Og jeg har en Følelse af, at han har hørt min Bøn«, tilføjede hun med den Enfoldighed, der ikke aner, at den har gjort noget Stort.

Men hendes Moder blev forskrækket over denne Meddelelse og sagde hastigt: »Vogt Dig, mit Barn, at Du ikke frister Himlen! Gud høre din Bøn for din Fader, men ikke paa denne Betingelse. Jeg kan virkelig ikke,« tilføjede hun lidt efter i en roligere Stemning, »se nogen Grund til at handle saaledes. Hertil kommer endnu, at dit Helbred, uagtet al vor Kummer aldrig har været bedre end netop nu!«

De bleve endelig enige om, at de paa Aarsdagen for det nysomtalte Lofte vilde bringe Gud deres Tak ved at modtage den h. Kommunion. De vilde denne Morgen tidligt begive sig til Kapellet, for nogen Tid iforvejen i stille Ensomhed at hengive sig til Bøn og Betragtning ved Skinet af den hellige Lampe, som var bleven Barnet saa kjær. Derefter skulde Maria ombytte den hvide Dragt med Egnens sædvanlige Kvindedragt og saaledes gaa tilbage til Hjemmet. De gjorde Aftale med Eneboeren om, at han den Aften skulde lade Kirkedøren staa aaben, men begge undgik at tale videre med hverandre herom, uagtet Maria næsten ikke tænkte paa Andet. Hun anvendte den største Omhu paa, at den Dragt, i hvilken hun for sidste Gang skulde fremstille sig for Gud var blændende hvid, og bandt en Krans af udsøgte Blomster, hvormed hun vilde krone sin Herskerindes og Beskytterindes Billede.

Men vi maa for en kort Tid bortlede vore Læseres Opmærksomhed fra disse Dydens og Kjærlighedens Idrætter, for at beskæftige den med den ulykkelige Pietros sørgelige Levnet. Han sank bestandig dybere og dybere, indtil han endte i den yderligste Forkom-

menhed. Den ovenfor omtalte Maaned var nu til Ende, og den Bedrift, man havde lovet ham skulde være den sidste, man forlangte hans Bistand til, skulde nu udføres og det netop i denne Nat; men man iagttog den dybeste Taushed om dette Foretagendes Beskaffenhed. I hans Kammeraters Boliger var alt færdigt til skyndsom Flugt, og Mulæslerne stode allerede opsadlede for at bringe deres Sager og deres Familier over Grænsen. Hvad ham selv angik, da havde han hverken gjort Anstalter til Flugt eller tænkt paa at sikre sig mod Forfølgelse fra Øvrighedens Side, og det ikke blot fordi han, i sin fuldkomne Uvidenhed om, hvad der skulde ske, ikke kunde forudse, hvad han maatte gjøre for at redde sig og sin Familie, men ogsaa fordi han var bleven ganske ligegyldig for alt og derfor ikke brød sig synderligt om, hvorledes det vilde gaa. Sønderreven af Samvittighedsnag. Skamfuldhed og bitter Anger havde han foretrukket Fængsel, Galejerne, ja selv Skafottet for sin nuværende Tilstand. I den Overbevisning, at han efter denne sidste Forbrydelse vilde være befriet for sit nuværende Slaveri, forglemte han alle de Farer og Følger, som den kunde medføre.

I Løbet af denne sidste Dag søgte hans ryggesløse Staldbrodre paa enhver Maade at adsprede ham og fremfor Alt ved fiffige og tvetydige Talemaader at undertrykke den Følelse af Betænkelighed og Angst, som af og til overfaldt ham. Efter Maalidet gave de ham dygtig at drikke, saaledes at han vel ikke blev egentlig beruset, men hans Aand usikker og hans Blod ophidset. Kort sagt, de bragte ham i et fortvivlet Oprør, der grænsede til Vanvid; han var nu rede til at gjøre hvad det skulde være. Kun en Ting gyste han tilbage for, nemlig det, at man mulig kunde have i Sinde at tvinge ham til at begaa et Mord; alt andet var ham ligegyldigt. Men da han endelig fik Underretning om den Forbrydelse, som var paatænkt, fore-

kom den ham at være lige saa afskyelig som et Mord. Han blev betaget af en Forfærdelse, der bragte selv hans Kammerater i Forvirring.

Først silde ud paa Natten, da de stode i Begreb med at forlade deres Boliger, underrettede de ham om deres Forehavende, der ikke gik ud paa noget mindre, end at berøve Kapellet paa Mariabjærg det Solvkar og øvrige Kostbarheder. Disse skulde strax bringes over den spanske Grænse til et Sted, hvor der var gjort Forberedelser til at indsmelte dem, for at gjøre enhver Efterforskning frugtesløs.

Havde en Lynstraale truffet den ulykkelige Pietro, kunde han ikke være bleven mere forskrækket, end han blev ved denne uventede Meddelelse. Han havde derfor næppe forvundet den første Skræk, for han begyndte at rase under idelig Gjentakelse af den Forsikring, at intet i Verden skulde bringe ham til at gjøre sig skyldig i en saa forfærdelig Forbrydelse, som et Kirkeran. Men hans Bødler vidste, hvilken Magt de havde faaet over ham. De bare sig derfor ad som erfarne Fiskere gjøre med den Fisk, som lige har bidt paa Krogen. De give for et Øjeblik efter for den, men trække den strax efter af al deres Magt til sig. Skurkene forestillede den fortvivlende Synder, at det nu var for sildigt; thi vilde han nu skille sig fra dem, saa vilde de udlevere ham til Øvrigheden. De forestillede ham derhos, at det vilde være en Dumhed at gyse tilbage for denne ene Forbrydelse, da den efter den bevidste Aftale skulde være den sidste. Vilde han engang gjøre Bod, saa var jo her kun Tale om at lægge denne ene Synd til alle de forrige; vilde han det derimod ikke, saa var han jo alligevel fortabt paa Grund af de tidligere Forbrydelser. Ogsaa andre Beviser benyttede de for at overvinde hver Modstand, men forgjæves. Da det saaledes blev dem indlysende, at de paa denne Maade ikke kom videre med ham,

truede de ham med, at, saafremt han ikke gav efter, vilde de myrde baade hans Kone og hans Datter.

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. I Torsdags, den h. Johannes den Døbers Fødsel eller St. Hansdag, fejrede den højærværdigste Biskop sin Navnedag. Om Morgenen Kl. 8 $\frac{1}{4}$ var højtidelig Prælatsmesse, efter hvilken Biskoppen meddelte Velsignelsen med det allerhelligste Sakramente. I Lobot af Dagen modtog Biskoppen en Mængde Deputationer og private Besøgende; mange Breve og Telegrammer indløb med Lykønskninger, og inden kort Tid havde en Mængde smukke Blomstergaver forvandlet Biskoppens Sal til en duftende Have. Blandt Gaverne maa vi fremhæve *et stort gyldent Hjærte* med en vedhængende Sløjfe i vore nationale Farver fra *Pigeskolerne i Kjøbenhavn og paa Fredcriksberg*. Et tomt Hjærte var det ingenlunde, thi det rummede ialt 150 *Kroner* i de pureste danske Guldstykker, og blev af Børnene og deres Forældre ydet som Bidrag til St. Ansgarskirkens vordende Klokker.

— Lørdag Formiddag afrejste den højærværdigste Biskop til Odense, for at meddele *Konfirmationens h. Sakramente* og atholde *kanonisk Visitats*. Derfra begiver Biskoppen sig til Fredericia og Kolding og kan først ventes tilbage til Hovedstaden henimod Midten af Juli.

Sundbyerne (Amager). I Følge »Natt. Tid.« har den højærværdigste Biskop *v. Euch* kjøbt et Grundareal paa c. 12,000 Kv. Alen i det saak. Eberts Villakvarter. Herpaa skal der opføres en *Kirke* i romansk Stil med Plads til c. 4--500 Mennesker, endvidere et *Hospital* og en *Almueskole*. Grundarealet udstykses i tre

Kareer, i hvilke Nybygningerne, der alle blive holdte i en smuk Stil, skulle lægges. Skolen skal forestaas af Pastor emerit. *Niels Hansen*, forhenv. Præst i Folkekirken i Naur ved Holstebro. Biskoppen venter i Løbet af næste Maaned at kunne indvie *det lille nye Kapel*, der ligger i kort Afstand fra det købte Terræn, i en af Hr. Eberts Villaer, hvor ogsaa *Skolen efter Sommerferien begynder sin Virksomhed*. Det større Byggeforetagende vil dog først tage sin Begyndelse til næste Aar. Saavidt »Natt. Tidende«. —

Om den nye Skoles Leder, Pastor emerit. *N. Hansen*, som fornylig er vendt tilbage til Moderkirken, efter at have søgt og under 5. Januar faaet bevilget sin Afsked i Naade af Folkekirken Tjeneste, skrev i sin Tid »Holstebro Avis«: »Det har længe ikke været nogen Hemmelighed, at Pastor Hansen i Naur og Siir omgikkes med Tanken om at træde ud af Folkekirken, idet han følte sig dragen til Katholicismen, og det er da ogsaa af Hengivenhed for denne, at Pastor Hansen efter lang og alvorlig Overvejelse har søgt sin Afsked. I hans Pastorater vil hans Bortrejse vække Beklagelse blandt Menighederne, af hvilke han var meget afholdt.« Vi kunne tilføje, at Hr. Hansen er en overordentlig dygtig Mand, der trods sin beskedne Optræden vil forstaa at skaffe den katholske Skole i Sundbyerne Ære og Agtelse.

England. Forhandlingerne i det engelske Parlament om *den nye Skolelov* have, paa en Maade, man slet ikke kunde forudse, fremkaldt en ganske særegen Højagtelse for Katholikerne i den offentlige Mening i England. Konservativer som Balfour og Jelb, Repræsentanter for Universitetet i Cambridge, Liberale af den gamle Skole som William Harcourt, inkarnerede Radikale som Broadhorst, alle have enstemmig rost Katholikernes Iver og Opofrelse, fordi de ikke blot aldrig have opgivet en eneste af deres Skoler, men ogsaa

stadig oprette nye. Og ikke desto mindre høre Størstedelen til den fattigste Befolkning i England, hvad Storbritanniens katholske Biskopper paa en betegnende Maade have erklæret i deres Skrivelse af November 1895: »Den katholske Kirke i England repræsenterer ingenlunde Landets rige Indvaanere, men hovedsagelig den fattige Befolkning. For længe siden har den mistet alt sit Gods. Den er for Størstedelen sammensat af fattige Folk, som leve af deres Hænders Arbejde, og af et ringe Antal Besiddende og Haandværkere. Ved Hjælp af deres ringe Privatformue og den surt erhvervede Arbejds løn maa Katholikerne underholde alle religiøse Institutioner. Opdragelsen af en stadig voxende Klerus, Oprettelsen af Skoler, Kirker, Hospitaler o. s. v. ere lutter Byrder, som hvile paa dem, og til Bestridelsen af alt dette have de hverken Indtægter eller erhvervede Rigdomme, men kun en fattig, men højmodig Befolknings bestandige Ofre.« Meget træffende siger John Morley om det samme Emne, i en Tale, han holdt i Oxford: »Det er ligesaa vanskeligt for Katholikerne, at forskaffe sig en Schilling, som det er let for Anglikanerne at faa et Pund Sterling.«

I en Erklæring, som for nylig blev offentliggjort i »Tablet«, vise Kardinal Vaughan og hans Medarbejdere sig meget tilfredse med den nye Skolelov, idet de vel ikke anse den for en fuldstændig Forbedring af den katholske Skoles Vilkaar, men for en heldig Vej til en saadan Forbedring af de katholske Skoleforhold. Under alle Omstændigheder vil den katholske Skoles Stilling blive meget gunstigere. Loven bevilger for ethvert Barn i de frie Skoler (hvortil de katholske ogsaa høre) 5 Schilling (à 90 Øre) som aarlig Gjennemsnitssubvention; Staten forbeholder sig imidlertid Ret til at forøge eller formindske denne Sum, alt eftersom Trangen er større eller mindre, saa at godt doterede Anstalter eventuelt slet ingen Understøttelser faa,

hvorimod helt fattige kunne faa 8—10 Schilling pr. Barn.

Worishofen. Den berømte Prælat *Kneipp* er den 17. Juni afgaaet ved Døden. Sebastian Kneipp var født den 17. Maj 1821 i Stefansried ved Ottobeuren i Bayern og lærte først Væverhaandværket. I en Alder af 21 Aar vendte han sig til Studiet af Theologien, besøgte Lyceum i Dillingen og derefter Universitetet i München og blev Præst i 1852. I 1855 kom han som Kapellan til *Worishofen*, hvor han blev Sognepræst i 1881. Her uddannede han sit Vandkur-System, for hvis Udbredelse han i Aarenes Løb arbejdede i Bøger, Kalendere og ved Foredrag. Allerede i længere Tid var man forberedt paa, at hans Livsdage snart vare talte, og for flere Uger siden udsendte et Telegrafbureau allerede den forhastede Meddelelse om hans Død.

Stor Udbredelse have hans Bøger opnaaet: »Min Vandkur« (1887. 56de Oplag 1895), »Saaledes skulle I leve« (1890, 21de Oplag 1895), »Børneplejen« (1891, 10de Oplag 1895), »Raadgiver for Sunde og Syge« (1891, 10de Oplag 1895), »Mit Testament for Sunde og Syge« (5te Oplag 1895).

Kneipp var en sand Velgjører for Menneskeslægten, og hans Bestræbelser gik frem for alt ud paa, at føre Menneskene tilbage til en simpel, sund og fornuftig Levevis; derved har han baade direkte og indirekte ogsaa bidraget til at fremme det sociale Velfærd blandt Mange, og denne Fortjeneste maa i vor Tid, der er saa behersket af Hyperkultur, Luxussyge og tojlesløs Nydelsessyge, høste dobbelt Anerkjendelse.

Et langt, arbejdsrigt og fortjenstfuldt Liv har saaledes naaet sin Afslutning. Efterverdenen vil bevare et godt Minde om denne ædle, uegennyttige Præst; vi, hans Trosfæller, ville bede Gud om rigeligt at gjen-gælde i Evigheden sin tro Tjener for alt Godt, han har vist sine Medmennesker. R. I. P.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 27. Juni. 3. Søndag e. Pintse. Apostelfyrsterne Petri og Pauli Fest. (Kollekt af Peterspenge i Vikariatets samtlige Kirker og Kapeller). Fuldkommen Afsked for Medlemmerne af Jesu Hjäertes Broderskab. — 28. M.

Leo. Pave og Bekjender. — **29. Ti.** Petrus og Paulus. Apostle (fejredes i Søndags). — **30. O.** Pauli Ihukommelse. — **1. Juli, To.** Oktav af Johannes den Døbers Fødsel. — **2. F.** Marias Besøgelse (fejres følgende Søndag), Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Broderskabsmesse til Ære for Jesu guddommelige Hjærte; Kl. 8 Aften Broderskabsandagt. — **3. L.** Irenæus, Biskop og Martyr.

Søndag den 4. Juni. 4. Søndag e. Pintse. Marias Besøgelse.

Helsingør. Onsdag den 30. Juni Kl. 9 $\frac{1}{2}$ holdes Messe med Prædiken i Sudergade Nr. 8. 2. Sal

St. Andreas Kollegiet i Ordrup slutter sit Skoleaar Torsdag d. 1. Juli Kl. 10 Form. med højtidelig Præmieuddeling og Te Deum i Kirken. Alle Skolens Velyndere indbydes. — Det nye Skoleaar agtes paabegyndt Torsdag den 26. August.

Mariaforeningen holder Møde Søndag den 27. Juni efter Højmessen i St. Ausgars Kirke Kl. c. 11 $\frac{1}{2}$. Mødet finder Sted hos Sognepræsten.

Rosenkransbroderskabets Møder med Procession bortfalde i Sommermaanederne.

St. Knuds Broderskab (Katholsk Afholdsforening) holder Møde hver Tirsdag Aften Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i Lokalet, Bredgade 67, 2. S. o. G.

Indmeldelser modtages ved Møderne eller hos Formanden, C. Meyer, Fredericiagade 53, 2. Sal. Bestyrelsen.

Unio. Søndagen d. 4. Juli stor Skovtur til Vogns til Raa-
vad, Jægerhuset (ved Dronninggaard) og Gjentofte. Mad-
kurve medbringes. Priser: Medlemmer 1 Kr. 50 Øre; Besø-
gende 2 Kr. 50 Øre; Børn 1 Kr. Udførligt Program samt Listen
til Tegning (som slutter Onsdagen d. 30. Juni) er fremlagt
hos

Herm. Hoffmann,
Kjøbmagergade 48.

L. A. Nielsen,
Nørre Allé 9, Stuen.

Frantz Jørgensen,
Grønnegade 36.

Johs. Pfafstetter,
Sølvgade 86.

A. C. Udflugt til Holte Onsdag d. 30. Juni. Afgang fra Nordbanegaarden Kl. 5.35. Toget venter ikke.

En rask Dreng, 11 Aar, af pæne Forældre ønskes anbragt paa Landet eller i en Provinsby i Sommerferien. Billet, mrkt. Haab, modtager C. B. Lohrer, Adelgade 31.

Literatur. I Anledning af de forestaaende Konfirmations-Højtideligheder i Provinserne anbefales: Det kirkelige Ceremoniel ved **Biskoppens Modtagelse** samt Bønner ved Meddelelsen af **Konfirmationens h. Sakramente**. Pris heftet 10 Øre pr. Expl. I Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søn, Kjøbenhavn.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 27.

Søndagen den 4. Juli.

1897.

Indhold: Betragtning. Kommer hid til mig. Helligdommens Lampe. Efterretninger fra Ind- og Udland: Odense. England. Rusland. Paris. Berlin. Maria-Taach. Norge. „Fra Vejbyrnet.“ — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til 4. Søndag efter Pintse.

—o—

»Herre, gaa bort fra mig, thi jeg er et syndigt
Menneske.«

1. Syndserkjendelse er nødvendig for at kunne komme til Gud. Saalænge et Menneske — ikke af Selvretfærdighed, men virkelig som sit Hjertes Mening — kan sige: »Jeg er jo nok en Synder ligesom alle Andre, men jeg kan ikke indse, at jeg efter alt er saa slet endda,« saalænge vil han heller ikke føle nogen egentlig Længsel efter at leve i et nærmere Forhold til Gud. Først Følelsen af vor menneskelige Naturs Elendighed, af vor personlige Synd og Ufuldkommenhed, vækker vor Længsel efter en Forsoner, en Helliggjører. Sorgen over os selv drager os til Gud. Saalænge vi tro, at vi ved egen Magt formaa at være gode, saalænge ville vi mere eller mindre mangle Be-

tingelsen for at føle Trang til Kristendommens inderste Væsen: Samliv med Kristus ved Bøn i Tro. »Uden mig kunne I intet gjøre«. Disse Ord gaa i Opfyldelse paa Alle, uanset om de selv ere sig det bevidst eller ej: men uden Erkjendelse af denne vor egen Afmagt ville vi aldrig søge Hjælpen dér, hvor den ene findes, aldrig komme til at sige: »Jeg formaar Alt i ham, som styrker mig.«

2. Men skønt Bevidstheden om vor Syndighed alt-saa er en mægtig Drivfjeder til at føre os til Gud, saa rummer den tillige en stor Fare for Mange. Modsat de Mennesker, som tilfredse med deres egen Sjælstilstand aldrig tænke alvorlig over sig selv, er der andre, som nedbøjede og modløse over deres Svaghed og Elendighed, sukke: »Det kan ikke nytte, jeg prøver paa at være god, det Onde har for dyb en Rod i mig, jeg er for svag, for ussel«. Denne altfor store Mistillid til sig selv er en af de største Farer, der kan kue vort Sjæleliv, thi hvis vi laane Øre til dens Røst, maa den uundgaaelig føre os til Fortvivlelse og Selvopgivelse, vi fristes til at holde os borte fra Gud, fordi vi saa smertelig føle, hvor uværdige vi ere til at regnes for hans Disciple. »Herre, gaa bort fra mig, thi jeg er et syndigt Menneske,« udbryder Apostlen Petrus i Følelsen af den Kløft, der skiller ham fra Gud. Den hellige Skrift fortæller os et andet Træk om Apostlen Petrus. Da Kristus kom vandrende til Disciplene paa Søen, gik Petrus ham imøde. Han vandrede ligesom sin Frelser paa Havet. Men da han saa Bølgerne og det truende Vejr omkring sig, blev han ængstelig og begyndte at synke. Saaledes gaar det ogsaa os, naar vi betragte vor egen Afmagt og alt det, der truer os paa vor Vandring til Gud, i Stedet for at se hen til ham, der har Magt til at betvinge ogsaa de Bølger, der taarne sig op om os, og bringe de Storme, der bruse i vort Indre, til Taushed. Maatte vi da med

Petrus inden vi synke helt ned i Modløshedens Dyb, kunne sige: »Herre, frels os.« Saa vil ogsaa Jesus udstrække sin Haand til os, hjælpe os op og sige: »Du lidet troende, hvorfor tvivlede Du?«

„Kommer hid til mig.“

—o—

Du kalder mig fra Ørk'nen hid,
 O Jesus, Hyrde god, —
 Jeg kommer, træt af Savn og Strid,
 Og saaret er min Fod.

Jeg havde glemt dig, Frelser min,
 Skønt du for mig har blødt,
 Og al min Barndoms søde Fred
 Var bleven rent forødt.

I Ørk'nen var jeg faret vild
 Og led saa bitter Nød ---
 Da som et Svar paa Ang'rens Bon
 Din Stemme til mig lød.

Jeg kommer, Jesus — dine Ord
 Gør Gangen til dig let.
 I Ørk'nen var der goldt og mørkt,
 Der var jeg bleven træt.

Du vinker, Jesus, Hyrde god,
 Og aabner mig din Favn —
 Saa har for Sorgen jeg faa't Bod.
 Saa har jeg fundet Havn.

M. C. J.

Helligdommens Lampe.

Af Kardinal Wiseman.

(Fortsat.)

De havde fornemmelig to Grunde, hvorfor de vilde have Pietro til at tage Del i denne Udaad. De havde nemlig under deres Samtaler med ham erfaret, at han vidste nøje Besked med, hvilke af Kapellets Kostbarheder der især havde Pengeværd, hvad der var Sølv og hvad der var uædelt Metal. Han havde nemlig i sine bedre Dage ofte frivillig fungeret der som Messetjener. De derimod havde kun kastet flygtige Blikke paa disse Gjenstande og set nok til at vække deres Begjærighed, men ikke nok til at træffe det rette Udvalg. Men de havde tillige en anden endnu langt forkasteligere og slettere Grund til deres Handlemaade. Dersom nemlig Pietro viste dem denne sidste Tjeneste, saa vilde de lade ham blive et Offer for den straffende Retfærdighed, og deres Flugt vilde derved være betrygget. Thi hans Forbindelse med dem havde naturligvis vakt Mistanke imod ham. Paa Grund af hans svage Karakter vilde han snart have tilstaaet, og saaledes vilde Lovens Hævn ramme ham med hele dens Vægt, medens man vilde gjøre sig mindre Ulejlighed med at forfølge de Andre. Dette var hans troløse og og forræderske Venners Hensigt. Det viste sig her, som overalt og altid, af hvad Beskaffenhed de Ondes Venskab er.

Den ovenfor omtalte afskyelige Trusel havde Bandiderne udtalt med et saadant Raseri og i en saa bestemt Tone, at Pietro, der af Erfaring kjendte dem, ikke tvivlede om, at det var deres Alvor, og at de ikke vilde tøve med at udføre den. Da blev han vaklende. Han blev pludselig greben af en fortvivlet Anger over al den Tilsidesættelse og Forsømmelse, hvormed han saa længe havde behandlet dem, som han i sit inderste

Hjærte elskede og agtede. Og nu skulde han ogsaa blive deres Morder! Denne Tanke var ham utaalelig, og under den tortvivede Kamp mellem modsatte Følelser valgte han, idet han tog baade Himmel og Jord til Vidne derpaa, det som syntes ham at være det mindst forfærdelige — han gav efter for sine slette Venner.

Tiden randt imidlertid, og under denne Strid var en stor Del af Natten gaaet tabt. Banditerne vilde derfor drage Nytte af de faa Timer, som endnu vare tilbage. Tause og i en mørk Stemning gik de til Kapellet. De aftalte, at den Ene af dem skulde blive udenfor ved Muldyrene og holde Vagt, medens den anden med Pietro gik ind og hentede Byttet.

Ved deres Ankomst fandt de ikke Døren tillukket, men det overraskede dem ikke; thi intet Menneske i denne Egn havde anset et saadant Kirkeran for muligt. Forsigtigt og uden Larm aabnede de Døren og traadte ind i Kapellet; men Pietro og hans Ledsager bleve, ligesom lammede af Angst, staaende paa Dørtærskelen, og selv Banditen syntes ikke at turde vove sig videre frem. Der herskede en saa dyb Stilhed paa dette ensomme Sted, at Pietro, der skælvede af Angst og Samvittighedskval, kunde høre sit Hjærte banke. Lampen lyste klart, og et mildt og dæmpet Lys hvilede over hele dette indviede Sted. Aldrig, selv ikke i hans bedste Dage, forekom dette Lys ham saa helligt, saa ærefrygtbydende, saa velgørende som nu under hans dybeste indre Fornedrelse. Aldrig havde han set Sølvs og Ædelstene lyse saa skjønt, aldrig havde de Hellige set saa deltagende paa ham, aldrig havde den saligste Jomfrus Billede over Alteret betragtet ham med et kjærligere Smil end i dette Øjeblik, da haa stod i Begreb med at begaa et Kirkeran.

»Judas, forraader Du Mennesket's Søn med et Kys?« Disse Ord gjenlode uophørligt i hans Indre, og han

kunde ikke udholde hendes Blik og sænkede sit Øje mod Jorden. Det var, som om han saa sit syge Barn, saaledes som det for syv Aar siden laa paa Alterets Trin, hensunket i den første helbredende Slummer, og som saa han sig selv dengang, da han paa sine Knæ bragte Gud sin Tak. Ja, alt hvad der omgav ham, saa ogsaa ham som den Samme, der dengang var her — kun hans Hjærte var blevet anderledes. Ak, hvilken Forandring! Han opbød Alt for at fortrænge disse Billeder af sin Erindring, og vendte derfor atter Øjnene opad; men saa mødte de Lampens milde Lys og det yndefulde Skjær, det udbredte over Alt. Hvad Menneskets Øje, »dette Legemets Lys«, er for hele Mennesket, det syntes denne rene, stille Flamme at være for denne Helligdom. Med dette Øje saa den paa Pietro, strengt og dog tillige mildt, som om den vilde se, om han virkelig havde Mod til at udføre sin mørke Gjerning. Hvad man siger om Menneskets Øje, at det kan bringe en Morders Haand til at skjælv og et rasende Dyr til at ryste, denne Virkning udøvede Helligdommens Øje paa hans Sjæl. Det fortryllede, ja forstenede ham. Ingen Løfter, ingen Trusler i hele Verden havde kunnet formaa ham til i dette Lys at begaa en Forbrydelse. Kort sagt, han følte noget Overmenneskeligt tale til sig igjennem dette Lys. De Straaler, der udgik fra det, trængte igjennem hans Bryst og nagede paa hans Hjærte; det var, som talte de til ham og saarede hans Samvittighed. De traf ham saa skarpt, som Pilen, der farer fra den velrettede Bue, og gjennemskar det Mørke, hvori han befandt sig, uden at oplyse det. Da forekom det ham, som om en Engel saa paa ham, som om dette Lys var Øjet af en himmelsk Bevogter, af Helligdommens Skytsengel, der her havde Æresvagt og i de tause Nattetimer frembar sine Bønner og øvede en mild og trøstende Virkning paa Enhver, der besøgte Stedet. Men netop dette — denne værgeløse Beskytter

af Helligdommen og dens Skatte — overvældede Pietro endnu mere og gjorde ham forsagt.

Saadanne Tanker og Følelser paatrængte sig Pietro i disse Øjeblikke; han følte sig mere og mere greben af en inderlig Længsel efter at vinde Styrke og Mod til at atkaste det skjændige Aag, der tyngede saa haardt paa hans brødefulde Sjæl. Hans Ledsager derimod var vel i det første Øjeblik bleven overrasket og forbløffet, men gjenvandt snart sin Fatning, da han ikke var stemt for saadanne Følelser. Han afbrød derfor snart Pietro i hans Drømmerier, ruskede ham i Armen og hviskede:

»Rask fremad, Kammerat! vi tabe Tiden; vi maa lægge Haand paa Værket!«

»Jeg kan ikke,« svarede Pietro; »jeg tør ikke.«

»Galskab!« brummede Banditen. »Er Du et Barn? Husk paa dit Løfte. Afsted!«

»Nej,« svarede hans Slagtoffer. »Jeg vil ikke for Alt i Verden plyndre den, som her just i en Nat som denne har gjengivet mit Barn Sundhed og Liv.«

»Saa vil Du altsaa myrde det just i en saadan Nat?« vedblev Umennesket med et hæsligt Grin og skar Tænder som en Tiger. »Vil Du ikke huske dit Løfte, saa glem i det mindste ikke min Trusel. Det Hele er gjort i fem Minuter. Vægrrer Du Dig, saa er Du i mindre end et Kvarter en barnløs Enkemand!«

Pietros Hjærte skjælvede ved denne Tanke; han følte sig ligeoverfor det Valg, der her forelaa, greben af en Gru, der gjorde ham svimmel. Naadens Tid var forbi. Satan triumferede, og han raabte med en fortvivlet og paatagen Ligegyldighed:

»Velan da; saa lad Skæbnen have sin Gang! Men — ikke ved dette Lys, nej, jeg beder Dig, ikke ved dette Lys!«

»Hvorfor ikke?« spurgte den Anden. »Er det Dig ikke lyst nok?«

»Ikke det,« sagde Pietro; »men — ikke ved *dette* Lys! Lad os blive i Mørket; det vil passe bedre for os. Eller tænd din Blændlygte, det er det Bedste.« Han holdt, idet han sagde dette, Hænderne for Øjnene for ikke at se Lampen.

Banditen mumlede noget om, at Lyset heller ikke var ham tilpas og tændte sin Blændlygte. Det rødlige Lys, der trængte igjennem det tilrøgede matte Glas syntes formeligt at tilsmudse det rene og klare Lys, der hidtil havde oplyst dette hellige Sted.

Det var, som om en Strøm af Blod havde udgydt sig i en krystalklar Flod, eller som naar i en stille Sommernat Luen fra et Brandsted gjenembryder Maanens blide Skin. Men det passede for Pietros Sjæl og syntes at formindske hans Frygt. Dette undgik ikke hans Følgesvend, som derfor paany gav sig til at opmuntre ham.

»Kom dog,« sagde han, »vi maa indhente den tabte Tid. Jeg ser, Du holder ikke af Lampen; men vi skulle snart blive den kvit. Den er jo af Sølv har jeg hørt Dig sige; træk den ned og gør den løs! Jeg vil imidlertid hente Lysestagerne fra Alteret.«

Pietro havde netop tænkt paa det Samme. Han trak den hurtigt ned, idet han holdt Haanden for Øjnene, blæste paa den og slukkede den.

Men i samme Øjeblik lød et gennemtrængende Skrig for deres Øren — saa pludseligt, saa skærende og angstfuldt, at det ikke syntes at komme fra noget menneskeligt Bryst, men klang, som om det kom fra en anden Verden. Hverken Pietro eller hans Kammerat kunde sige, om det kom nær eller fjernt fra, ovenfra, eller fra nogen af Siderne; thi det var netop kun et pludseligt Skrig, som i samme Øjeblik ophørte og ikke gjentog sig. Men det traf saa nøjagtigt sam-

men med Slukningen af Lampen, at Pietro og hans Ledsager maatte anse begge Dele for Aarsag og Virkning.

(Sluttes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Odense. (*Wh.*) I Lørdags indtraf til Odense vor højærværdigste Biskop, *Johannes von Euch*, paa sin Visitats- og Konfirmationsrejse gennem Provinsbyerne. Søndag Formiddag Kl. 9 blev Biskoppen i højtidelig Procession af Præsterne, Søstrene, Ministranter med Lys og hvidklædte Smaapiger ført ind i Kirken, hvor han først knælende hyldede Korset og derpaa bestænkede sig selv og de Omstaaende med Vievand. Saa blev »Sacerdos et Pontifex« afsunget, og efter den foreskrevne Incensation gik Biskoppen op til Altret og knælede foran dette, medens Sognepræsten, Hr. Pastor *Whitte*, sang de foreskrevne Bønner og forkyndte Afladen, som Biskoppen derefter meddelte den talrige Forsamling. Under Prælatmessen udførtes den gregorianske Sang med stor Præcision, ligesom ogsaa den ældgamle Hymne »Veni Creator«, efter hvilken Biskoppen, iført Mitra og Stav, holdt Festprædikenen og ved Haandspaalæggelse og Salvelse meddelte den Helligaands Gave (Ap. Gern. 8, 17) til 41 Medlemmer af Menigheden, hvoriblandt 16 Konvertiter.

Om Eftermiddagen Kl. 5 var Kirken atter til Trods for den trykkende Hede aldeles overfyldt af en andægtig Tilhørerkreds. Efter Gudstjenestens Indledning modtog højærværdige Pastor *Whitte* Biskoppens Velsignelse til Ordets Forkyndelse og prædikede derefter over Fstedagens Evangelium, med Matth. 16. 16. til Text, om den Kristnes Pligt til at bekjende Troen og leve i Overensstemmelse med samme, hvortil vi jo netop i

Konfirmationens hellige Sakramente have modtaget en særlig Naade. Efter at derpaa »Te Deum« var sunget og den sakramentale Velsignelse meddelt, henvendte Biskoppen endnu nogle hjærtelige og indtrængende Ord til Menigheden, som han jo selv i sin Tid har grundlagt, og i hvilken han nu savnede den i Gud hensovede Fabrikant *Carl Vilhelm Osterhammel*, der havde været ham en utrættelig Medhjælper i at opsøge Katholikerne ved Missionens Begyndelse.

Det Indtryk, som alle have modtaget af Biskoppens Besøg i Odense, kan bedst karakteriseres ved et Ord af hans Konfirmationsprædiken: »Jeg er kommen for at bringe Eder Pintse.« Dersom alle Overhyrdens gode og kjærlige Formaninger trofast blive efterfulgte, ville Aandens Frugter snart modnes.

England. Højmassen med »Te Deum,« som fandt Sted i Anledning af Dronning Viktorias Jubilæum i Brompton-Oratoriet, var ifølge Londoner-Bladenes enstemmige Dom i højeste Grad festlig. Længe før Guds-tjenestens Begyndelse var det store herlige Gudshus fyldt indtil sidste Plads, og udenfor stod en Menneskemængde, som i høj Grad vanskeliggjorte det for de Indtrædende at komme ind i Kirken. Repræsentanterne for de fremmede katholske Magter, deriblandt Gesandterne fra Østerrig-Ungarn, Frankrig, Spanien, Italien, og Belgien, Ærkehertug Frants Ferdinand af Østerrig, Hertug Albrecht af Württemberg, Prins Frederik August af Sachsen og Prins Ruprecht af Bajern bleve ved Indgangen til Kirken modtagne af Hertugen af Norfolk i Dronningens Navn og af den kongelige Ceremonimester Lord Moreton førte til deres reservede Pladser. Den eneste katholske Repræsentant, som ikke indfandt sig, var *den italienske Kronprins*, som i sidste Øjeblik (paa Grund af den pavelige Specialgesandts Nærværelse) havde ladet sig undskylde, hvad der blandt

Publikum blev kritiseret paa en for Kronprinsen lidet smigrende Maade.

Kirken med dens med Guld indlagte Marmorvægge og Marmorsøjler frembød et overvældende Skue. Det engelske Aristokrati havde næsten fuldtalligt indfundet sig, Herrerne i deres militære og Embeds-Uniformer, og Damerne i glimrende Toiletter. Blandt de Tilstedeværende saa man Lord Ripon med Hustru, Admiral Lord Walter-Kerr, Lord Denbigh, Vicomte Llandaff, Hovederne for de skotske katholske Familier i Højlanderdragt, Lordoverdommer Lord Russell, Lorddommen i Irland, Sir Peter O'Brien, Dommer Mathews og den berømte protestantiske Dommer Sir Henry Hawkins, hvis Sympatier for Katholicismen ere bekjendte. De katholske Premierministre i Kanada, Mr. Laurier, og i Ny-Seland vare ligeledes tilstede og tillige Gesandterne fra Argentina, Brasilien, Mexiko, Chile, Peru, Columbia og Uruguay, alle i Uniformer, der straaled af Guld.

Højmessen fejredes af den pavelige Specialgesandt, Ærkebiskop Sambucetti, omgiven af et glimrende Følge af høje kirkelige Dignitarier. Kardinal-Ærkebiskoppen af Westminster, Kardinal Vaughan, assisterede, iført sin store Purpurkaabe. Efter det højtidelige »Te Deum« oplæstes fra Altertrinene et Hyrdebrev, som Kardinalen har udsendt i Anledning af Jubilæet.

Ogsaa i alle de andre katholske Kirker fandt en højtidelig Takkegudstjeneste Sted, og i Aftenens Løb udgik der fra mange katholske Kirker Processioner, som vel ere det mest iøjnefaldende Kjendetegn paa den Forvandling, som har tildraget sig overfor Katholikerne under Dronning Viktorias Regering, — en Forvandling, der kommer ikke blot ovenfra, men ogsaa, hvad der er det glædeligste, har udstrakt sig indtil de Fattigste blandt Befolkningen. Hvad der var forbudt og vilde have afstedkommet Uroligheder og Optøjer, den Gang

Dronningen besteg Tronen, bliver i Dag ikke blot taalt, men har ogsaa fundet et saadant Hævd blandt Folket, at der nu ikke drager nogen katholsk Procession gennem Gaderne, uden at Alle blotte Hovederne og med taus Ærbødighed lade Processionen drage forbi. Hvorledes have Tiderne dog skiftet!

Med Rette gjør det romerske Blad «Osservatore» i en Artikel om Jubilæet opmærksom paa de betydningsfulde Fremskridt, som den katholske Kirke har gjort i England under Dronning Viktorias Regering, og det Opsving, som Bestræbelserne for en Gjenforening med den katholske Kirke har taget i England og Skotland. »Den første Tilskyndelse hertil,« skriver Bladet. »gav Newman og Wiseman, som have erhvervet sig udødelige Fortjenester, og Værket, som de begyndte, er siden blevet fortsat med Held af Kardinalerne Manning og Vaughan. Dronningens Jubilæum fejres, for kun at tale om England, af en Kardinal og 14 Biskopper, af 3000 Præster og næsten 2 Millioner Katholiker, som i disse Dage have sunget »Te Deum« for deres Suveræn i 1500 Kirker og Kapeller og opsendt Bønner til Gud for den engelske Nations Gjenforening med den katholske Moderkirke.«

— En ny Folkehymne i Anledning af Dronningen af Englands 60-aarige Regerings-Jubilæum satte allerede i længere Tid Englands Digttere og Komponister i Bevægelse. En Mængde Hymner ere indløbne til den Kommission, som skulde skille Avnerne fra Hveden, inden et Udvalg blev forelagt for Dronningen selv. Dronning Viktoria har nu valgt en Hymne, som *Benediktinermunken P. Georg Klement Clarke* havde digtet og sat i Musik. Den 22. Juni skulde den for første Gang opføres under Jubilæumshøjtideligheden i St. Pauls Kirken af to forenede militære Musikkorps'er og Kathedralens forstærkede Kor.

Rusland. Den 22. Juni modtog Paven den nye russiske Gesandt ved Vatikanet, Hr. *von Tscharykow*,

som overrakte sit Udnævnelses-Dokument. Audiensen varede en halv Time og havde en meget hjertelig Karakter. Gesandten fremhævede det udmærkede Forhold, som for Tiden bestod mellem Rusland og den pavelige Stol, og at Kejseren nærrede det inderligste Ønske om, at *en virkelig Religionsfrihed* maatte blive raadende i hans Rige.

— Mellein Vatikanet og den russiske Regering er der nu endelig opnaaet en Forstaaelse angaaende de forskjellige Bispedømmer i Rusland, som allerede i lang Tid have været uden Overhyrder. Den russiske Regerings Forslag i Henseende til de Gejstlige, som ønskes stillede i Spidsen for de syv vakante Bispedømmer, er blevet modtaget af den h. Fader, og de nye Biskoppers Udnævnelse vil derfor følge i en nær Fremtid.

Paris. Selskabet for psykisk Videnskab beskjæftiger sig i denne Tid med et meget interessant og højt ejendommeligt Tilfælde, nemlig med den barmhjærtige Søster *Maria Magdalena* fra Vajsenhuset for unge Blinde, som Morgenen før *Krandkatastrofen* gjentagende havde erklæret, at hun vilde blive levende brændt i Dagens Løb. Efter de foreliggende Vidneudsagn, skal der aldeles ingen Tvivl være om, at Søster Maria Magdalene forudsaa sin græsselige Død. Med Haardnakkethed fordrede hun ogsaa at modtage Skriftemaalets hellige Sakramente om Morgenen den 4. Maj. Ved Bortgangen fra Vajsenhuset sagde hun til sine Medsøstre: »I faa mig ikke mere at se; man vil bringe mig brændt tilbage.« Da hun havde glemt noget, kom hun kort efter tilbage og gjentog den samme Ytring. Hendes Anelse gik i Opfyldelse og Natten mellem den 4. og 5. Maj fandt man efter lang Søgen Søster Maria Magdalenas forkullede Lig i Justitspaladset.

Berlin. I Berlin arbejdes der blandt Katholikerne med Iver paa at afhjælpe Kirkemangelen i Forstæderne. Den 24. Juni benediceredes den nye *Rosenskranskirke* i *Rixdorf*, en Forstad med 6000 Katholiker blandt c. 60,000 for Størstedelen socialdemokratiske Arbejdere. Den 25. ds. lagdes Grundstenen til *Jesu Hjærte Kirken* og den 29. Juni blev *den h. Ludvigs Kirke* (Windthorst-Mindekirken) højtidelig indviet. Det har været tre Glædesdage, som Berlins Katholiker med Længsel have imødeset.

Maria-Laach. Den 19. Juni aflagde det tyske Kejserpar et Besøg i det ældgamle Benediktinerabbedi Maria-Laach ved Nieder-Mendig i Rhinlandet. Ved en Triumfbue paa Vejen til Klostret sang 600 Dreng Nationalhymnen. Under Klokkeringning modtoges Kejserparret ved Indgangen til Abbediets Kirke, — som blev fuldendt i 1156, — af Abbed Benzler, der holdt en kort Bøn. Kejserparret besaa derefter de interessanteste Dele af Klostret, saaledes Bibliotheket, Samlingerne, Refektoriet, Sakristiet og nogle enkelte Kloster-celler. I Abbediets Kirke stiftede Kejseren et Højalter. Af Klostrets Abbed fik Kejserparret to store Benediktus-Medailler overrakte til Minde om Besøget, som varede to Timer.

Benediktinerne ejede dette Abbedi siden det 12. Aarhundredes Begyndelse, indtil Franskmændene ophævede Klostret i 1802. Efter at Rhinlandene vare blevne indlemmede i Kongeriget Preussen, blev Kirken Statsejendom, derimod var Klosterbygningen bleven Familien Delius' Privatejendom. Denne Familie solgte Klostret i 1862 til Jesuiterordenen, som der oprettede et Kolleg, og Maria-Laach blev et Centrum for den jesuitiske Videnskab og for den tyske Ordensprovins' aandelige Liv. Efter Jesuiternes Udvisning stode Bygningerne tomme og under fremmed Forvaltning, indtil Benediktinerne af Beuron-Kongregationen i 1892 købte

Klostret og saaledes tilbagegav det til dets gamle historiske Bestemmelse, som det med en kort Afbrydelse havde tjent i Løbet af 800 Aar.

Norge. Om den afdøde Prælat *Sebastian Kneipp* skriver det norske Blad »Folkets Vel« følgende sympathetiske Ord: »Msgr. *S. Kneipp* er ikke længere blandt de Levende . . . . . Naar denne Efterretning naar ud over de Tusind Hjem i vort Land, der, hvor hans Kur har skabt helse og nye Mennesker, vil den visselig vække megen Sorg. For saa mangen Dødens Kandidat har hans Vand- og Urtekur været et Livets Bud. Kjendsgjerningernes Sprog er saa talende, at de sejge Tvivlere maa forstumme. Vi føle dyb og oprigtig Sorg, naar vi nu vide, *han* er borte, han, hvem vi ære som en af Menneskehedens første Velgjørere i vor Tid. Kun det er os en Trøst, hans Værk var gjort, han var færdig; efter et saa stort og langt Livsværk maa man have Lov til at gaa til Ro.«

❖ Fra Vejbyrnet. ❖

— **Profetens Fane.** Naar svære Tider bryde ind over Tyrkiet, Krig eller Nød, taler man om, at Sultanen vil udfolde »*Profetens Fane*«. Om denne Fane hersker der meget uklare Begreber. Profetens egentlige Fane, »Sandschak-Scherif« (ædle Fane), som er gaaet i Arv i Profetens Familie, anses for Islams helligste Relikvi og opbevares i Skatkammeret i Eski Serail, bliver overhovedet ikke udfoldet; den er i høj Grad skrøbelig og man vogter sig for at røre ved den. Men der findes en ældgammel Efterligning af denne Fane (grøn med gyldne Fryndser, uden Paaskrift og blot med Graveringen »Alem« paa Spidsen), som fremvises paa Ramadanfesten, den højeste religiøse Fest.

Er der Krigsfare, bliver den udhængt paa Moskeen. Kun naar Kalifen selv drager i Felten, tages den med i Lejren; dette hændte imidlertid kun en eneste Gang i Aaret 1595. Den ægte »Sandschak-Scherif« skal hidrøre fra Krigene mod Omajaderne og Abasiderne og kan ved Erobringen af Ægypten være kommen i Selim I.s Besiddelse.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 4. Juni. 4. Søndag e. Pintse. Marias Besøgelse — **5. M.** Cyrillus og Methodius. Biskopper, Slavernes Apostle. — **6. Ti.** Oktav af Petri og Pauli Fest. — **7. O.** Barnabas. Apostel. (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Messe for Ansgariusforeningen). — **8. To.** Elisabeth. Euke. — **9. F.** Martyrerne i Gorkum. — **10. L.** Syv Brødre og Lidelsesfæller, Martyrer.

Søndag den 11. Juni. 5. Søndag e. Pintse.

Søndagsgudstjeneste i St. Andreas Kirken i Ordrup i Juli og August Maaned: Kl. 10: Højmesse med Prædiken; Kl. 7: Aftenandagt.

Stille hh. Messer læses baade paa Søn- og Hverdage Kl. 6 $\frac{1}{2}$, 7 og 7 $\frac{1}{4}$.

Mødreforeningen. Tirsdagen den 6. Juli Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender.

St. Josefs Gilde. Mandag d. 5. Juli Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften Møde for 3. Grad. Brødre af 2. Grad have Ret til at møde.

Mandag den 12. Juli. **Fest-Minde om Kong Knud d. Hellige.** Festen afholdes i Slotskroen (Hj. af Vesterbrogade og Pileallé). Indgangen aabnes Kl. 7.

Kl. 8: Foredrag, derefter Sang, Oplæsning, Keglespil, Ring-spil og Pladespil. Kun Brødre med deres Hustruer og Børn have Adgang. Emblem bæres. Madkurve kunne medbringes. Entreen fri.

Bliv Afholdsfolk!

St. Knuds Broderskab.

Kun personligt Afhold.

Møde hver Tirsdag Aften Kl. 8 $\frac{1}{2}$, i Lokalet Bredgade 67. 2. Sal o. G. — **Alle ere velkomne!**

Plads søges. En ung Pige, som har gennemgaaet et Handelskursus, ønsker Plads i en Forretning som Kassererske, Expeditrice eller ved Kontorarbejde. Holsteinsgade 46, Stuen.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement. 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 28.

Søndagen den 11. Juli.

1897.

Indhold: Betragtning. Helligdommens Lampe. Efterretninger fra Ind- og Udland: Fredericia. England. Frankrig. Rusland. Rom. — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til 5. Søndag efter Pintse.

—o—

„Dersom Eders Retfærdighed ikke langt overgaar de Skriftkloges og Farisæernes, skulle I ikke indgaa i Himmeriges Rige.“

For at forstaa Betydningen af den Fordring, Jesus i Dagens Evangelium retter til os, maa vi først klare os: hvorledes var da Farisæernes og de Skriftkloges Retfærdighed? — Det Billede, vi i det nye Testamente faa af dem, er ikke tiltalende! Kristus selv afmaler os i en af sine Taler, hvilke Fejl de hovedsagelig lide under (Luc. 23). Og det kunde ved en flygtig, overfladisk Betragtning maaske synes nemt nok at være retfærdigere end de.

De Skriftkloge og Farisæerne vare de, som i Jødefolket hovedsagelig gave sig af med at studere den h. Skrift og tolke for Folket de deri givne Guds For-

dringer til Menneskene. Naar nu deres eget Levnet stod saa lidt i Samklang med den Religion, hvis Forkyndere de vare, hvori maa da Aarsagen hertil søges? Vare de simpelthen Hyklere, uværdige Mennesker, der med Vidende og Villie prædikede Et og gjorde det modsatte? Nej, mange af dem vare alvorlige Lovens Tilhængere. Vi kjende Mænd som Nikodemus, Gamaliel (Ap. G. 5, 34) og Apostlen Paulus, hvilke afgive Beviset for, at ogsaa indenfor Farisæerne var der dem, som alvorlig søgte at gjøre Guds Villie. Men hvorfor naaede Størstedelen af Farisæerne da ikke det Maal, mod hvilket deres Kald ledte dem? Hvor var det muligt, at netop de, som i Følge deres Kjendskab til Skriften og Spaadommene, i Følge deres Stilling som Folkets Vejledere burde have været de første til at erkjende Kristus og føre andre til ham, at netop de vare hans bitreste Fjender? — I den Bøn, Kristus paa Korset beder for sine Fjender, giver han os selv Forklaringen herpaa: »Fader, forlad dem, *thi de vide ikke, hvad de gjøre.*« De vidste ikke, at den, de ihjelsloge, var Guds Søn, Verdens Frelser. De vare blinde og Blindes Vejledere. Kristus siger, at der skal komme en Tid, da hver den, som ihjelslaar en af hans Disciple, skal mene, at han viser Gud en Dyrkelse. Mere eller mindre bevidst vare Farisæerne hildede i en lignende Vildfarelse. — Er det ikke en forfærdelig Tanke, at Mennesker, der bekjende Gud, granske hans Ord og leve efter hans Lov, dog kunne gjøre sig skyldige i saa frygtelig en Synd! Kunne da altsaa ogsaa vi, der sige os at være Kristne, der kjende den h. Skrift og ønske at leve efter Guds Villie, kunne ogsaa vi tage saa ganske og aldeles fejl af, hvad sand Kristendom fordrer af os? Dette Spørgsmaal maa uvilkaarlig trænge sig frem i vor Sjæl; og det er godt, hvis denne Tanke virkelig vaagner i os, thi da ville vi stræbe at erkjende, hvad der var Aarsag i Farisæernes Blindhed og deres

Hjærter Haardhed, og naar vi indse, hvori de fejlede, ville vi med Guds Hjælp formaa selv at undgaa alle lignende Skjær.

Farisæerne stræbte at ære Gud, men de glemte Lovens Aand for at stirre sig blinde paa dens Bogstav. De bandt svære Byrder, vanskelige at bære, og lagde dem paa Menneskenes Skuldre; de gjorde Tankeremmenene paa deres Klæder brede o: de vedtog lange Bønner, som de daglig bade; de overholdt Helligdagen paa det strængeste; de gav Tiende til Kirken selv af det ubetydeligste; de holdt Moselovens Abstinentsbud paa det nøjeste og overholdt mange andre besværlige Vedtægter, som de mente behagede Gud. Men ved alt dette ærede de Gud i det udvortes, medens deres Hjærter vare langt fra ham. De oversaa det, der var vigtigere i Loven: Tro og Barmhjærtighed og Dom. De havde indrettet sig en helt udvortes Gudsdyrkelse og de mente, at naar de kun samvittighedsfuldt opfyldte, hvad deri paalagdes dem, da havde de affundet sig med Gud, da vare de retfærdige. De rensede deres ydre Vandel, medens deres Indre forblev fuldt af Uretfærdighed, saa at Kristus siger om dem: at de have ikke kjendt Gud (Joh. 8, 55). Men Gud, som ransager vore Hjærter, kan ikke lade sig skuffe, lad os derfor tage Lære af deres Fejl. Lad os gjøre os det klart, at en god Kristen er Ingen alene fordi han fremsiger lange daglige Bønner, bivaaner Messen, giver Gaver til Kirken, holder Abstinents- og Fastebudet og maaske desuden mange flere af ham selv eller andre Mennesker vedtagne Forskrifter. Thi det er Aanden alene, som levendegjør. Besjælet af hvilken Aand, gjør Du alt dette? »Gud er en Aand, og de, som tilbede ham, skulle tilbede i Aand og Sandhed. Faderen søger saadanne, som tilbede ham saaledes.« Se Dig ikke blind paa ydre Skikke og Bud, saa Du derover glemmer at bevare Troens Hemmelighed i en ren Samvittighed

(1. Thimoth. 3, 9.). Thi husk, at selve den h. Skrift lærer Dig, at alt for mange Forbud, altfor tunge Byrder kan være en Snare fra din Sjæls Fjende (1. Timoth. 4, 3). Tvende Bud, siger Kristus (Matth. 22, 40), rumme hele Loven; nemlig: Du skal elske Herren din Gud af dit ganske Hjærte og af din ganske Sjæl og af dit ganske Sind. Dette er det første og største Bud; men det andet er ligesom dette: Du skal elske din Næste som Dig selv! Gjør dette, saa skal Du leve (Luc. 10, 18).

Helligdommens Lampe.

Af Kardinal Wiseman.

(Sluttet.)

FJERDE KAPITEL.

Lys et tændes atter.

Hendes Lys slukkes ikke om Natten.
Ordspr. 31, 18.

Det gennemtrængende Skrig, som vi have omtalt, fyldte Kirkerøverne med Skræk. Selv den graahaarede Skurk, der fulgte med Pietro, skjælvede paa alle Lemmer, hans Tænder klaprede, Lygten faldt ham af Hænderne og slukkedes. De styrtede Begge ud af Kapellet, hvor de fandt deres Staldbrødre, der vare ikke mindre forskrækkede end de.

»Hørte Du det?« raabte begge Hovedmændene.

»Om jeg hørte det?« sagde Pietro med skjælvende Stemme. »Ja vel hørte jeg det, og jeg vilde sidst af alt høre det nok engang. Vi maa bort herfra! Jeg vil ikke mere have noget at gjøre med Kirkerøvere, og jeg har fra først af ikke villet have noget med denne Historie at gjøre.«

Begge Banditerne vare virkelig i den Grad betagne af Rædsel, at de skyndsomt løb deres Vej og overlode

Pietro til hans Skjæbne. Hans første Tanke burde nu have været at takke Gud for, at han havde forskaanet ham for at begaa en skrækkelig Forbrydelse og samtidigt befriet hans Kone og Datter fra hans Medskyldiges Hævn. Men Frygten overvandt alle hans bedre Følelser. Han tænkte ikke paa Andet, end saa hurtigt som muligt at bortfjerne sig fra Skuepladsen for sin Forbrydelse og undfly det Skrig, som bestandig gjenlød i hans Øren. Uvilkaarlig tog han Vejen til sin Bolig og gav sig til at løbe saa godt som Mørket og hans vaklende Knæ tillode ham det. Hans Samvittighed lod ham ikke have Ro, og hans Fantasi forfærdede ham uophørligt. Ethvert Vindpust i Hulvejen forekom ham som Raab af en ophidset Mængde, der forfulgte ham. Enhver Bevægelse i Træernes Grene og Løv lød som om der svingedes et draget Sværd over hans Hoved. Han saa sig ikke tilbage, blev ikke staaende, men ilede aandeløs videre fremad.

Saaledes kom han til det Sted, som vi i det Foregaaende have beskrevet, hvor Vejen til Hovedlandevejen skraaner jævnt ned mod en Afgrund. Der saa han ved det første Dagslys en kvindelig Skikkelse af et vildt Udseende; hendes Haar og Klæder flagrede i Blæsten, medens hun ubevægelig lænede sig til en fremspringende Klippe. Han standsede og gruede for dette Syn. Han tænkte paa et Ord af den hellige Skrift, som han engang havde hørt af en ærværdig Præsts Mund: »Mørke og slibrige vorde deres Veje, og Herrens Engel forfølge dem« (Ps. 34, 6). Og han kom til at tænke paa Bileam, hvem en Herrens Engel afskar Vejen til Flugt. Det var ham, som om Herrens Dom ventede ham paa dette farefulde Sted. Men den Skræk, han nylig var undsluppen, drev ham fremad, og han besluttede sig til at trodse den Fare, der stillede sig i Vejen for ham, for at naa til sit Hjem. Han gik derfor lige hen imod den Gjenstand, som

ængstede ham, men den stod ubevægelig; han gik tæt hen til den, men den rørte sig ikke. Endelig saa han stift paa den med en Følelse af Gysen og Angst — det var hans Hustru.

Hun stod der taus og ude af sig selv og stirrede ned i Dybet. Hun hverken saa eller hørte Pietro; ikke engang, da han tog hende ved Armen, nævnte hendes Navn og sagde hende hvem han var, rørte hun sig af Stedet; hun saa ikke til ham, men stirrede bestandig hen for sig, ligesom før.

»Anna,« raabte han endelig, næsten bragt til Vanvid over denne nye Skræk, »Anna, hvad ser Du efter? Hvad er der dog dernede, som gjør Dig ligegyldig for alt Andet?«

Men hun gav ham intet Svar, men pegede paa et hvidt Punkt dernede.

»Hvad er det?« spurgte Pietro atter; »en hvid Sten eller et Lam nede i Dalen?«

»Ja,« raabte hun; det var hendes første Ord: »ja, det er vort lille Lam — Maria!«

»Hvordan?« raabte nu den Ulykkelige, »hvordan er hun kommen derned?«

Disse Ord syntes at gjengive den stakkels Moder hendes Fatning. Hun saa rolig paa Pietro og sagde: »Du synes at have glemt, at det i denne Nat er syv Aar siden, at vort Barn blev helbredet. I Morges begave vi os paa Vejen til Kapellet, for ved Lampens kjære Lys at bede nogen Tid i Stilhed, førend Maria aflagde sin hvide Dragt. Hun gik med lette og sikre Skridt foran mig, indtil Lampens Lys paa engang kom os afsyne; hun troede da — og jeg vilde have troet det Samme, dersom jeg var gaaet foran —, at det var paa Tiden at dreje af til Siden — — hun gjorde det og styrtede ned i den dybe Afgrund. Jeg udstødte et højt Skrig og faldt i Afmagt.

Pietro blev tilmode, som om et Sværd gennem-

borede hans Hjærte. Han raabte i sin Fortvivlelse: »Saa har jeg da i denne Nat myrdet mit Barn, thi jeg har slukket Lampen.« Og førend hans Hustru kunde holde ham tilbage, satte han over Afgrundens Stenmasser, idet han holdt sig fast ved det Krat, som hist og her voxte frem af Klipperifterne, og sprang fra den ene Stenblok til den anden ned i Dybet. Det var en Vej, som den modigste Jæger vilde have betænkt sig paa at tilbagelægge. Klippestykker reve sig løs under hans Fødder og rullede med Larm ned i Dybet, og det knagede og bragede i Krattet, som han banede sig Vej igjennem — uden at bryde sig om de Stød og Rifter, han tilføjede sig —, indtil han efter faa Minuter knælede ved den Gjenstand, som hans Hustru havde betegnet ham.

Det var virkelig hans Barns Lig, der laa her i en blid Slummer mellem de grønne Brombærbuske. Intet Lem paa det var brækket, Ansigtstrækkene ikke fordrejede, og hendes Klædning ubeskadiget. Hun holdt den Krands i Haanden, der skulde blive hendes sidste Offer, og hendes hvide Klædning foldede sig fredelig ordnet om hendes Lemmer. Den hellige Katharinas Legeme, som Englene bare til Sinai Bjærg, kunde ikke være nedlagt der med større Omhu. Hun var altsaa ikke styrtet ned paa en voldsom Maade fra det ene Klippestykke til det andet, men let og hurtigt i et Fald ført ned til det Sted, hvor hun laa, saa hendes Liv endtes uden Smerte, før hendes Legeme berørte Jorden.

Pietro knælede nogle Øjeblikke i Dødsangst ved sit Barn, hensunken i alvorlige Tanker og Bøn, tog det derpaa i sine Arme med en Ærefrygt, som om det var de jordiske Levninger af en Helgen, og bar det gennem Dalen op til den Fodsti, som han ikke længe iforvejen havde tilbagelagt med ganske andre Følelser, og til det Sted, hvor han havde forladt dets Moder.

Hende fandt han endnu der, hensunken i Tanker, saa at hun, da han bragte hende den kjære Byrde, hverken fældede Taarer eller gav noget andet Tegn paa moderlig Smerte. Hendes Aand syntes ganske fordybet i det, som var sket; det forekom hende ikke at være et menneskeligt Tilfælde, men en hemmelighedsfuld Guds Styrelse.

Med inderlig Æmhed trykkede hun sine Læber til sit Barns blege, men endnu varme Pande og sagde til Pietro: »De Ord, Du nylig talte, skulle for evigt blive indesluttede i din Hustrus Bryst. Men de have erindret mig om, hvad Du i Dag for syv Aar siden sagde, da Du bad til Gud for dette Barns Liv: at han vilde bevare det, saa længe som han bevarede Lyset foran Alteret. Husker Du dette?« Pietro bævede over hele sit Legeme og gav et bejaende Tegn. Men Anna vedblev: »Din Bøn er bogstavelig hørt, og Du har ingen Ret til at beklage Dig. Men ogsaa dit Barn bad i lang Tid om to Naadesbevisninger, og den ene i det mindste af disse Bønner er nu opfyldt. Hun bad nemlig om, at hun aldrig maatte aflægge den hvide Klædning, hvori hun havde indviet sig til Guds Moder, og at den maatte blive hendes Ligdragt. Endnu for en Time siden tænkte jeg, at der ikke var nogen Fare for, at denne Bøn skulde blive hørt. Men nu er din Bøn hørt, og som en Følge deraf ogsaa hendes. Men Virkningen af hendes anden Bøn kjender jeg ikke.«

»Hvad var det?« spurgte Pietro utaalmodigt.

»Hun tilbød Gud Herren at ofre ham sit Liv, som hun agtede saa ringe, dersom hun derved kunde opnaa din Omvendelse.«

»Saa er hun bøn hørt,« raabte Pietro hulkende.

Og næppe havde han udtalt dette Ord, før de pludselig saa den snevre Bjærgsti belyst af Skinnet fra Helligdommens Lampe. De hilste begge dette over-

raskende Særsyn som et Tegn paa. at Naaden ikke havde forladt dem.

Det Skrig, som havde forskrækket Banditerne, havde nemlig vakt den gode Eneboer, og han søgte strax at udfinde Aarsagen til samme. Hans første Gang var til Kapellet, og han fandt det til sin store Forbauselse ganske mørkt. Der hengik nogen Tid med at faa et Lys tændt, og han tændte da Lampen i det Øjeblik, som vi nylig omtalte. Den Omstændighed, at den var tagen ned, at Døren stod aaben, saavel som den paa Gulvet liggende Blændlygte røbede tydeligt nok, at man havde tilsigtet et Kirkeran, men han kunde ikke forklare sig, hvorledes det var blevet forhindret. Han undersøgte derfor nøje det hellige Sted for at komme paa det Rene hermed, da han pludselig hørte Fodtrin udenfor, der bestandig kom nærmere. Men hans Skræk gik over til dyb Smerte, da han saa, at det var Pietro og hans Hustru, som kom med deres døde Barn paa deres Arme.

Det varede noget, inden Smerten havde lagt sig saa vidt, at Moderen fandt Ord til at fortælle Alt. Men hun gjorde dette, uden at sige Andet med Hensyn til hendes Mand, end hvad der angik Beskrivelsen af hans farefulde Nedstigning i Afgrunden for at gjenfinde deres Barn.

Nu fandt ogsaa den fromme Olding i denne Nats Begivenheder nye og hemmelighedsfulde Vink, som ikke vare mindre overraskende, end dem, som Forældrene allerede havde erkjendt. »Nu begriber jeg Alt,« sagde han, »ikke blot er Barnets Længsel efter aldrig at maatte aflægge sin hvide Dragt, bleven bønørt, men hun var tilmed denne Helligdoms Skytsengel; thi hvor underligt elskede hun den ikke; hvilken hjærtelig Glæde følte hun ikke ved at pryde den? Uden denne sørgelige Ulykke, der afpressede dets Moder hint Smerstensskrig, vilde jo Banditerne have opnaaet deres Hen-

sigt; nu derimod ere de uidentvivi blevne forhindrede deri ved det Skrig, som ogsaa vakte mig af Sønnen. Hun har ved sin Død bevaret dette indviede Sted for Plyndring, efterat hun, medens hun levede, saa at sige har været en anden Lampe for det. Kunde vi da undre os over, at Udslukkelsen af den ene ogsaa havde Udslukkelsen af den anden til Følge!»

Man gjorde strax Forberedelser til Barnets Bisættelse. Paa det Sted midt i Kirken ligefor Alteret, hvor hun plejede at bede, anbragtes en Forhøjning, hvorpaa det lille Lig blev lagt i dets hvide Dragt. De over Brystet foldede Hænder holdt et Kors og vare omslyngede med en Rosenkrands, hendes lange Haar faldt ned over Skuldrene, og den Krands, som hun selv havde bundet, smykkede hendes Hoved. Sønderknust af Smerte knælede begge de stakkels Forældre bedende paa begge Sider af Liget.

Pietro kastede sig derpaa ned for den ærværdige Præst og bekendte under en Strøm af Taarer den lange Række af Forvildelser og Forbrydelser, hvori han havde gjort sig skyldig, og blev ved Kristi Tjeners Afløsning befriet for Samvittighedens nagende Orm, og han følte den søde Trøst, som Forvisning om Tilgivelse skjænker Enhver, der oprigtigt og inderligt angrer sine Synder.

Da han nu atter knælede ned ved sit Barns Lig, da var det, som om hendes Aand igjennem Lampens milde og dæmrende Lys omsvævede ham. Det var, som om hun, optaget i Englenes Kor, opfyldt af Glædesteg ned for at udbrede Fred i den bodfærdige Synders Hjærte, og Haand i Haand med hans h. Skytsengel, som under alle hans Forvildelser ikke havde forladt ham, vilde ledsage ham paa hans fremtidige Veje. Da han paany betragtede hende, da forekom det ham, som om hun var levende, og som om et blidt Smil gled hen over hendes Ansigtstræk.

Det var imidlertid blevet Morgen, og Ligklokkens Klang hørtes fra Kapellets lille Taarn. Naboerne forskrækkedes ved at høre disse sørgelige Toner, thi de vidste Intet om nogen Syg i hele Omegnen og de kom derfor, opfyldte af Angst, til Helligdommen og kunde ved at se hvad der var Anledning til Ringningen, ikke finde Ord for deres Forbauselse og Smerte; den Ene fortalte hviskende den Anden hvad der var sket. De Personers Flugt, som Mistanken her faldt paa, bekræftede naturligvis alle Formodninger, medens Pietros Nærværelse ledte dem bort fra ham.

Mange Taarer, der vidnede om den oprigtigste og inderligste Deltagelse, flød ved Synet af dette Lig-Dog, deres Medlidenhed gjaldt kun de forladte Forældre, thi Ingen misundte Pigen. Mødrene bragte deres smaa Børn og viste dem den Døde, og de vare saa langt fra at blive forskrækkede ved dette Syn, at de endog udstrakte deres smaa Arme for at omfavne hende. Endnu i lang Tid efter disse Begivenheder saa man paa Kirkegaarden ved Mariabjærget en Grav, der var overklædt med friskere Grønt end de øvrige, og som Børnene der paa Egnen hver Dag smykkede med Blomster. Havde Nogen spurgt et af dem, hvis Grav det var, saa vilde det forundret have svaret: »Marias«, som om ingen Anden havde baaret dette Navn.

Mange Aar efter hævdede sig ved Siden af denne almindelig elskede Grav to andre, nemlig begge Forældrenes, som paa Grund af deres dydige og retskafne Levnet saavel som deres høje Alder havde været Gjenstand for Alles Højagtelse. Men Pietro havde forlangt, at man efter hans Død skulde gjøre Alle, der havde kjendt ham nærmere, bekjendte med Sammenhængen mellem disse mærkelige Begivenheder: Hans Forbrydelse, hans Anger, hans Tilgivelse, hans Dyder, hans Haab og — Helligdommens Lampe.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Fredericia. (*F. H.*) Lørdag den 3. Juli ankom vor højærværdigste Biskop hertil paa Visitats og for at meddele Konfirmationens hellige Sakramente. At han forventede, at faa en hjærtelig Modtagelse af sin gamle Menighed, det smigre vi os med. Han blev ogsaa glædelig overrasket, da han, modtaget af den herværende Sognepræst, højærv. Hr. Pastor *Heiden*, og de to verdslige Kirkeforstandere, D'hr. *C. Gerlach* og *M. Spetzler*, saa mægtige Dannebrog hilse ham velkommen fra Kirkens Taarn samt Kirkens Portal festlig smykket. Under Klokkernes festlige Klang, med hvidklædte Piger, som strøede Blomster, i Spidsen af Toget, førtes Biskoppen Søndag Formiddag ind i Kirken, hvor han blev modtaget paa sædvanlig Maade, medens et Kor af unge Damer sang »*Ecce sacerdos*«, idet Biskoppen betraadte Kirken. Efter den højtidelige Messe, under hvilken alle Konfirmanderne kommunicerede, meddelte Hs. biskoppelige Højærværdighed Konfirmationens hellige Sakramente til en stor Skare, særlig bestaaende af Ynglinge i 15 og 16 Aars Alderen og af flere Konvertiter.

Om Aftenen fyldtes Kirken atter til Trængsel med Andægtige for at bivaane Takkeandagten. Medens den højærværdigste Biskop havde prædiket under Formiddagsgudstjenesten, fik Sognepræsten derimod under Aftenandagten Lejlighed til at lykønske dem, som paa denne Dag vare blevne benaadede af Gud, idet han tillige opfordrede dem til at medvirke med den Kraft, de havde modtaget af den Helligaand, og til stedse at elske og adlyde Kirken.

Naturligvis ønskede Alle at høre deres Biskop endnu en Gang, og vi bleve ejheller skuffede. Biskoppen udtalte til vor store Glæde, at han altid følte sig

hjemme i vor Midte og i vort lille, gamle, hyggelige Gudshus. Han fremhævede vor kraftige Menigheds-sang, og — hvis vi tør sige det højt — gaa vi ifølge Biskoppens Udtalelse i Spidsen for Menighederne. I Talens Løb mindedes han de mange, som vare hen-sovede siden hans sidste Besøg i Menigheden, navnlig fremhævede han den afdøde Forstanderinde for de her-værende St. Josefssøstre, Mère *Peronne*. Hs. biskoppe-lige Højærværdighed rettede ogsaa en kraftig Opfor-dring til Menighedsmedlemmerne angaaende en stærkere Organisation med Hensyn til Tilvejebringelsen af ma-terielle Hjælpekilder, da navnlig en Udvidelse af Sko-len vil blive en paatrængende Nødvendighed, og Præste-boligen, trist og usund som den notorisk er, ogsaa trænger i højeste Grad til en Afløser.

Den smukke og opløftende Takkeandagt varede to Timer og sluttede med den biskoppelige Velsig-nelse. For os alle var Søndagen en sand Naa-dens og Glædens Dag. Ikke mindre lykkelige bleve *vorre kjære Born* den følgende Dag, da den højærvær-digste Biskop opsøgte dem i *Skolen*. Højtidelig stemte vare de; de skulde jo overhøres, og hvem faar saa ikke Hjærtbanken? Alt var jo ogsaa saa højtideligt i Sko-len, der var forvandlet til en dejlig Festsal med Vimpler og vellugtende Blomster overalt, hvor man saa hen. Vi gratulere Søstre og Læreren i den Anledning. Glæden lyste ud af Børnenes Øjne, og Biskoppens fa-derlige Ord ere uden Tvivl faldne i en god Jordbund. Et Ønske udtale vi: Gid vor højærværdigste Biskop maatte tage det Indtryk med sig herfra, at vi først da føle os rigtig lykkelige, naar vi have ham, vor Over-hyrde, i vor Midte.

England. Katholikerne i England kunne med ikke ringe Tilfredsstillelse se tilbage paa Dronning *Viktorias* lange Regeringstid. I 1837 havde vi i England (uden Irland) kun 432 og i Skotland kun 70 Gudshuse; nu

have vi 1463 i England og 349 i Skotland. De Gejstliges Antal steg fra 567 til 3115, Munkeklostrenes fra 6 til 253 og Nonneklostrenes fra 17 endog til 524.

Ligesaa glædelige ere Catholicismens Fremskridt i vor »Koloni« Australien. Med et afrundet Tal angives Australiens Indvaanere til 2,400,000, blandt hvilke 650.980 ere Katholiker, d. v. s. over en Fjerdedel. I Melbourne bo 143.000 og i Sidney 147,300 Katholiker. Australien tæller 1196 katholske Kirker og Kapeller med 692 Verdenspræster og tre store Præste-Seminarier. Det katholske Ordensvæsen er ogsaa i stadig Opblomstring.

Frankrig. I Tusinder af Menigheder i Frankrig blive allerede i en længere Aarrække de højtidelige Kristi Legems Fests Processioner udenfor Kirkerne forbudte af vantro Mairer eller Byraad, som ved alle mulige Chikanerier søge at lægge deres Religionshad for Dagen. Overtræder en Menighed Forbudet, fordi Katholikerne overhovedet ere trætte af at lade sig berøve en offentlig Gudsyndelse af de Radikale og Socialisterne, saa regner det, i de sidste Par Aar særlig strængt og brutalt, med Mulkter, Fængsel, Gagestandsning o. s. v. mod »Forbryderne«, navnlig mod den Gejstlige, som ledsagede Processionen. Og dette og saa meget andet sker i et Land, hvor c. 90 Procent af Befolkningen ere Katholiker! Kun ét Middel have de franske Katholiker til at forskaffe sig sand Religionsfrihed og til at afryste Frimurerherredømmets Aag, nemlig at slutte sig sammen og sætte alle politiske Tvistigheder til Side, og at anvende alle ærlige og lovlige Midler, for lidt efter lidt at forbedre Lovgivningen. Saa længe dette ikke sker, gavner det intet at jamre sig og at klage, at tordne og at lyne i Taler og i Blade. Maatte det snart blive til Alvor med denne Union blandt de franske Katholiker og med en tilsvarende Aktion fra deres Side!

Rusland, I den senere Tid synes det, som om Kejser Nikolaus II. og hans Regering vil vise større Imødekommenhed overfor de katholske Indvaanere i Riget. Den nye russiske Gesandt ved Vatikanet, *Tscharykow*, vil uden Tvivl fortsætte med den samme Politik, som hans Forgænger, Iswolski, begyndte, og som gik ud paa at fremme det gode Forhold mellem den russiske Regering og den h. Stol, for at Katholikerne i Rusland, efter mange Aars Undertrykkelser, ved Pave Leo XIII.s og Kejser Nikolaus II.s forenede Bestræbelser, maatte opnaa en muligst vidtgaaende *Religionsfrihed*. Under Kejser Alexander III.s Regering bleve, som bekjendt, de Unerede strængt straffede, naar de besøgte den katholske Kirke, lode sig vie eller lode deres Børn døbe af en katholsk Gejstlig; de bleve sendte til Siberien og mistede alt deres Gods. Under den nuværende Kejser ere Forfølgelserne mod Unisterne faktisk ophørte. De tør besøge de katholske Kirker, modtage Sakramenterne af katholske Præster og fejre de katholske Helligdage. Et glædeligt Bevis paa de lykkelige Forhandlinger mellem Paven og Kejseren ere jo ogsaa de forskjellige udmærkede Biskopper, som ere blevne udnævnte til at staa i Spidsen for de Bispedømmer, som allerede i flere Aar have maattet savne en Overhyrde.

Rom. Den h. Fader, Pave Leo XIII. er endnu bestandig fuld af Energi. Endog de, som kjende ham, vare forbausede over den vidunderlige Udholdenhed, han viste under den langvarige Kanonisations-Ceremoni i Slutningen af Maj i Peterskirken. Mange, forholdsvis unge Kardinaler og Biskopper vare faktisk overvældede af Varmen og af Træthed under Gudstjenesten, som varede fem Timer, medens den h. Fader forlod Kirken øjensynlig lige saa frisk, som han havde betraadt den. Leo XIII. har atter begyndt at tilbringe hele Dagen i de vatikanske Haver, og hele hans Omgivelse er for-

bauset over den dybe Interesse, han endnu bestandig viser for Naturens Skjønhed og den herlige Plante- og Blomsterverden, som omgiver ham.

— Gaven, som den pavelige overordentlige Gesandt, Ærkebiskop *Sambucetti*, har overrakt Dronning *Viktoria* i Anledning af hendes Regeringsjubilæum, bestod i et prægtigt Mosaikbillede og et med Ædelstene smykket Guldskrin, som indeholdt en Haandskrivelse fra Paven. Skrinet skal baade i Henseende til Form og kunstnerisk Værdi være et enestaaende Værk.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 11. Juni. 5. **Søndag e. Pintse.** — 12. **M.** Johannes Gualbertus, Bekjender. — 13. **Ti.** Anakletus, Martyr og Pave. — 14. **O.** Bonaventura, Biskop og Kirkelærer. — 15. **To.** Apostlenes Deling. — 16. **F.** Karmel-Fest. — 17. **L.** Alexius, Bekjender.

Søndag den 18. Juni. 6. **Søndag e. Pintse.**

Søndagsgudstjeneste i St. Andreas Kirken i Ordrup i Juli og August Maaned: Kl. 10: Højmesse med Prædiken; Kl. 7: Aftenandagt.

Stille hh. Messer læses baade paa Søn- og Hverdage Kl. 6 $\frac{1}{2}$, 7 og 7 $\frac{1}{4}$.

St. Josefs Gilde. Mandag den 12. Juli. **Fest-Minde om Kong Knud d. Hellige.** Festen afholdes i Slotskroen (Hj. af Vesterbrogade og Pileallé). Indgangen aabnes Kl. 7.

Kl. 8: Foredrag, derefter Sang, Oplæsning, Keglespil, Ringespil og Pladespil. Kun Brødre med deres Hustruer og Børn have Adgang. Emblem bæres. Madkurve kunne medbringes. Entreen fri.

Bliv Afholdsfolk!

St. Knuds Broderskab.
Kun personligt Afhold.

Møde-hver Tirsdag Aften Kl. 8 $\frac{1}{4}$, i Lokalet Bredgade 67, 2. Sal o. G. — **Alle ere velkomne!**

Korrespondance. **M. S.** At de forskjellige Litanier ikke bedes mere i Kirkerne har sin Grund i, at Ritus-Kongregationen i Rom har anordnet, at kun tre Litanier, nemlig Litaniet til Jesu Navn, det Lauretanske Litani og Litaniet til alle Helgener, tør benyttes under den offentlige Gudstjeneste i Kirkerne. Alle de andre Litanier kunne derimod benyttes under private Andagtsøvelser. Red.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech. Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 29.

Søndagen den 18. Juli.

1897.

Indhold: Betragtning. Fra Island. Den h. Ambrosius. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Silkeborg. Fredericia. Kolding. Rusland. Australien. Slesvig. Køln. — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til 6. Søndag efter Pintse.

—o—

Jesus bespiser 4000 Mand.

»Jeg ynkes over Folket.« Jesu Hjærte er altsaa ikke koldt og følelsesløst overfor vore jordiske, timelige Lidelser; han bedrøves over vore Trængsler. Et andet Sted i den h. Skrift (Marc. 6, 34) fortælles os, at Kristus ynkedes inderlig over Folket, fordi de vare som Faar, der ikke havde Hyrde. Hvilken Trøst ligger der ikke i den Tanke, at Vorherre ser og føler vor Nød: saavel de aandelige som de legemlige Savn, vi maa lide ere ham aabenbare; og som han i Ørkenen afhjalp den truende Hunger, saaledes afhjalp han ogsaa den aandelige Forladthed og Vildfarelse, der havde bredt sig, han søgte at samle Hjorden og lede den ved det evige Livs Ord, thi der staar ikke blot, at Kristus ynkedes over dem, men tillige: »og han begyndte at lære dem meget«.

Hvor ofte have vi ikke alle Krav paa Herrens Medlidenhed! Hvor ofte sukke vi ikke over de Savn og Tab, der ramme os her i Timelighedens Verden, ikke blot over Tabet af de Elskede, som Døden og Livets mangehaande Forviklinger skiller os fra, men tillige sukke mange af os under Nærings sorgens daglige, svidende Kors. Hvor trøstende er det da at tænke, at den Gud, som i sin Visdom har lagt dette Kors paa os, er ikke uvidende om, hvor svært det er at bære. Han er ikke som de Mennesker, der læsse Byrde efter Byrde paa Andres Skuldre uden selv at have Forestilling om, hvad de veje. Han ved paa det nøjeste, hvad hver enkelt af os maa bære og han er ikke glemsom for, hvor længe vi lide; ligesom Jesus i Evangeliet i Dag holder Regnskab over, hvor længe Folket har tøvet hos ham og tænker paa deres Fornødenheder, idet han siger: »Se, de have allerede dvælet hos mig i tre Dage og have intet at spise, og lader jeg dem gaa fastende hjem, ville de forsmægte paa Vejen: thi nogle af dem ere komne langt borte fra«, saaledes tænker han ogsaa paa hver af os. Og selv om vi haabløse og modløse sukke som fordem Disciplene: »Hvorledes skulde Nogen her i Ørkenen kunne mætte os med Brød?« Hvorledes skal jeg kunne hjælpes ud af Trængsel? Saa er intet dog umuligt for Gud og hvis han ser, at det tjener os til Gode, saa vil han finde en Udvej for os. Men hvis det forekommer os, at Nøden stiger, uden at Hjælpen er at øjne, saa lad os huske, at ikke blot vi selv, men »al Skabningen tilsammen sukker og er i Smerte«, og lad os bede, at »hverken Død eller Liv, hverken Engle eller Fyrstendømmer eller Magter, hverken Fremtid eller Nutid, hverken det Høje eller det Dybe saa lidet som nogen anden Skabning maa kunne skille os fra Guds Kjærlighed, som er i Kristus Jesus, vor Herre« (Rom. 8, 38);

men at al vor Trængsel maa lære os bedre at kaste vor Sorg paa Gud, som har Omsorg for os.

Fra Island.

—o—

Fra forskjellige Sider har jeg faaet Bebrejdelser, fordi der aldrig kom noget om Island i Ugebladet. Gode Bekjendte spørger, om der da aldrig sker noget paa den 64de Bredegrad, og gode Venner, om jeg er bleven saa lad, at jeg ikke gider skrive. Det havde nu været smukkere, havde de gode Venner forudsat, at det var Beskedenhed, der ikke turde forudsætte saa megen Interesse for os og vore Forhold — skjønt Enkelte (men deres Tal er ogsaa kun lille!) have sendt klingende Beviser paa deres Interesse, Beviser, for hvilke en stakkels Præst, der ser en Kirke voxe hurtigere end Midlerne, er ganske særlig modtagelig og taknemmelig. *Vivent sequentes*, det er udlagt: Bidrag modtages fremdeles.

Altsaa Nyt vil man have, og det voxer bogstavelig op omkring os for Øjeblikket. Et nyt Hospital for de franske Fiskere er sat paa Benene ved Faskrudsford (paa Østlandet — saadan noget som tre Ugers Ridt herfra), en ny Kirke og Præstebolig er snart under Tag her i Reykjavik, og den gamle Kirke er nødtørf-tig indrettet til Sommerhospital. Man vil uden Vanskelighed kunne forestille sig de stakkels Fiskeres glade Overraskelse, naar de kom syge til et af Hospitalerne og saa Søstre »comme chez nous« ved deres Seng og hørte deres Modersmaal. Rigtignok ere vi jo ikke alle lige store Mestere i Fransk, men de sproglige Pud-sigheder ere den nemmeste Underholdning for de Syge, og den franske Læge, som jeg senere har mere at fortælle om, plejer at ledsage hver af vore Bommerter

med en Vending, som han har afluret Søster Clementia: »même chose Français,« hvilket skal betyde: De taler som en Indfødt.

Da vi kun have fem Søstre til begge Steder, ere de selvfølgelig ikke én for mange, men netop én for lidt, og Faskrudsford har i Aar maattet nøjes med to (Søster Justine og S. Elisabeth). Forhaabentlig er »Politiken« mig taknemmelig for denne Oplysning.

Men jeg taler om de franske Fiskere og glemmer, at de muligvis ikke staa omtalte i Erslevs Geografi. Altsaa — hvert Aar i Februar Maaned drager en hel Fiskerflaade med over 4000 Mand om Bord fra det grønne Bretagne og det fede Flandern op til vore sne-dækkede Klippekyster. Af Befolkningen blive de modtagne vel, disse fredsommelige, fattige Standsfæller til Apostlene, hvis Liv Maaneder igjennem bestaar i at kaste Snøren ud og hale op, kaste ud, hale op 15 Timer i Døgnet, hvis ikke en Sygdom eller en Brandstorm skaffer lidt Afvexling. Navnlig Stormen lader heroppe sjælden længe ad Gangen vente paa sig, og skjønt Klimaet afgjort er mildere, end man forudsætter derhjemme, behøver man ikke netop at have staaet paa en Skudes Dæk i tyndt Tøj og tykt Vejr for at have Respekt for Nordenvejret. Skade, at man ikke som i Fabelen kan ønske Tingene hid og did. Der er saa mange hjemme, der har en Pels til Gene og Stads — hvor jeg kunde ønske at hjælpe dem af med den!

Til Begyndelsen af Maj foregaar Fiskeriet paa Sydkysten; til den Tid kommer der »Jægerskibe« (des chasseurs) for at bringe ny Forsyning af Salt og gaa hjem med den Fangst, der hidtil er gjort. Derpaa deler Flaaden sig i to Hovedsværme, der følger Torsken, den ene ad Østkysten, den anden ved Vestlandet, og derfor maa vi have to Hospitaler; der var saamænd Brug for mange flere.

.. Hen i August staa Flaaden sydpaa, og en Del af

Fiskerne »lægger sig paa Beddingen«, en Del, hvis Fortjeneste staar i omvendt Forhold til Familien, maa, maaske Dagen efter Hjemkomsten, ud for at friste Lykken i Kanalen, Resten bytter Snøren for Le og Plejl, til Violerne atter kommer frem, og Trækfuglenes Tog gaar mod Nord.

Foruden vore Hospitaler skulde et Hospitalskib, »S. Paul«, bringe Fiskerne Hjælp. Der har nemlig dannet sig en Forening i Frankrig, »Oeuvres de mer«, der sender Skibe med Læge og Præst om Bord til de vigtigste Fiskebanker. Ifjor begyndte man med »S. Pierre«, der gik til Newfoundland, men destoværre forliste. Dette Uheld havde dog ingen anden Virkning end, at Bidragene flød end rundeligere, og i Aar gik en ny »S. Pierre« til Newfoundland, medens »S. Paul« skulde tage sig af Fiskerne her. Skibet var blevet noget sent færdigt, og længe havde vi spejdet efter det, inden vi sidst i April saa det elegante hvide Skrog med de tre slanke Master glide ind imellem Øerne herudfor. Det ranke Skib vakte almindelig Beundring, og det er da ogsaa bygget af Nordfrankrigs kyndigste Mænd, af bedste Tømmer, med Isen in mente. Det fik Brug for sin Styrke.

Den 1. Maj blæste det op med en Storm fra Nordvest, Søen brød voldsomt ind imellem Øerne, og Rheden stod i ét Fraad. Om Natten tog Stormen endnu bedre fat, og Kl. 5^{1/2} om Morgenen blev jeg vækket med den Meddelelse: »S. Paul« er strandet!« Man kan forestille sig min Overraskelse. Gjennem en Storm, der stadig søgte at slaa Benene fra en og trængte igjennem det tykkeste Vintertøj, arbejder man sig ud til Stedet. Der laa det smukke Skib slynget op imellem Klipperne, huggende og stampende, medens Brændingen brød over Dækket om Fødderne paa Besætningen, der ved Gestus lod os forstaa, at alt var ude. Ingen tvivlede om, at næste Flod vilde slaa det i Stykker som en Æggeskal.

Foreløbig var der intet at gjøre, og skjønt man kunde komme Skibet paa ti Alen nær, var det ikke til at raabe gjennem Storm og Brænding. Det var Søndag, og jeg skyndte mig derfor at faa samlet vor lille Hjord til Messe, for at være paa Stedet til Ebbetid omkring Kl. 9, naar Udskibningen maatte gaa for sig.

Strandingen havde dog nær kostet et Menneskeliv, rigtignok i Land. Det var Kokken, som var sat til at passe paa det bjærgede Gods, der blev stablet sammen i skjønneste Forvirring i en lille Hytte. Isnende koldt var det, forvaaget var han, og saa lagde han sig til at sove ovenpaa nogle Sække Kartoffler. Da Lægen senere kom derhen og tilfældig spurgte, hvor Kokken var, fik han at vide, at han laa og sov, men gjorde saadan sære Grimacer. Doktoren aner Uraad, skynder sig derhen og kommer lige tidsnok til at rive Klæderne af ham og give sig til at gnide ham og saaledes redde ham fra at dø af Kulde. Han blev bragt paa Hospitalet, og nogle Timer gav han os nok at tænke paa med de skrækkeligste Krampeanfald. Han har iøvrigt ikke helt forvundet Turen. Ganske betegnende for de Franske var det at høre ham i sin Bevidstløshed raabe den ene Gang efter den anden: »mon père, ma mère, la France!« Og da han begyndte at komme til sig selv, stirrede han længe forundret paa mig og spurgte endelig: »Français?«

Fra Højevande til Højevande lød det stadige Spørgsmaal: holder »S. Paul«? Men »S. Paul« holdt, blev med megen Møje og Besvær tagen af Grunden og ligger nu under kyndig Behandling for hen i næste Maaned at kunne pløje Atlanterhavet anden Gang og — som det jo af og til gaar den Ungdom — søge Hvile indenfor Hjemmets (her Dokkens) Vægge, rigtignok som havareret Skrog, men dog med alle Muligheder for Bedring og en lys Fremtid. Vi haabe paa Gjensyn til Vaaren og lang Samvirken.

Thi intet er, som det gamle Ord siger, saa galt, det er jo godt for noget. Strandingen kastede paa en Maade Præst og Doktor i vore Arme og gjorde os til gode Venner, Doktoren forsaa vidt til alle de Fattiges Ven, idet han benyttede sin ufrivillige Ferie til at holde gratis Konsultationer, der vare meget søgte; »en Guds Mand« kalder Fattigfolk ham paa deres Islandsk, som er langt hjærteligere end vort kjære, smukke, men mere afslebne og blaserede danske Sprog. Naturligvis foregik Konsultationerne ligesom en Audiens hos en Negerhøvding ved Tolck, undertiden, naar de pathologiske Forviklinger og Udviklinger blev for indviklede for vore Kundskaber til begge Sider, ved dobbelt Tolck: en afhørte paa Islandsk og gjengav paa Dansk, og Nummer to oversatte saa paa Fransk.

Lignende Konsultationer har Lægen paa det franske Krigsskib holdt i Faskrudsford («i», fordi det ogsaa er Bynavn, Byen kommer senere — aldeles som i Amerika), og ligesom Søstrene her have begyndt at besøge Syge og Fattige i Hjemmene, saaledes have de ogsaa der, til Dels til Hest og til Fjelds, søgt at bringe Lindring. Baade de og Hr. Pastor Osterhammel ere efter de franske Officerers Sigende allerede helt populære i den fjærne Dal. Det vil glæde Pastor Osterhammels mange Slægtninge og Venner at erfare, at han ikke blot er bleven rask, men dertil en rask Rytter.

Men dette Brev truer med at blive for langt. Næste Postdag skal jeg tilfredsstille al berettiget Videbegjærlighed angaaende Kirken, vore mange Velgjørere i Danmark have Ret dertil, og til den Tid haabe vi at have den færdig i alt væsentligt. Tusinde Hilsener fra os alle.

Reykjavik, St. Antonius Dag.

Johs. Frederiksen.

Den hellige Ambrosius, en Biskop, Kirkelærer og Statsmand.

—o—

I.

Den 4. April d. A. vare 1500 Aar henrundne, siden Majlands store Biskop, *den h. Ambrosius*, døde. Det var i den anden Halvdel af Aaret 374, at Majland, Lombardiets stolte Hovedstad, den Gang en af det romerske Verdensriges Metropoler, befandt sig i en feberagtig Ophidselse. Grunden til Ophidselsen var et religiøst Spørgsmaal af største Betydning. Auxentius, en Arianer, som med List og Magt havde trængt sig ind og i en Aarrække havde hævdet sin Plads paa Majlands ærværdige Bispestol, var nu død, og det gjaldt om at give Byen og den udstrakte Kirkeprovins en ny Overhyrde. Hvem skulde blive Biskop? Dette Spørgsmaal svævede paa Alles Læber. Endskjønt Arianernes Parti ingenlunde var det største i Byen, kunde man dog frygte for det Værste fra de forvovne og anmassende Vranglæreres Side.

I Domkirken var Gejstligheden og Folket forsamlet — thi i hine Tider deltog ogsaa Folket i Bispevalgene — og Valghandlingen skulde lige fuldbyrdes. De to Partier bleve mere og mere ophidsede, oprørske Raab lød paa det hellige Sted, og man begyndte at frygte for betænkelige Udskejelser paa Grund af den voxende Ophidselse. Den kejserlige Konsul eller Provins-Statholder *Ambrosius* ilede derfor hen i Kirken, for at berolige Sindene og standse en opstaaende Tumult. Alene Konsulens Nærværelse var en Garanti for Ordrens Opretholdelse. Ved Kyskhed, Afholdenhed, Ædruelighed, Venlighed, Velgjørenhed og ubestjkkelig Retfærdighedsfølelse havde den kejserlige Embedsmand i Løbet af kort Tid vundet Alles Hjærter i Majland.

Med Fasthed og Værdighed rettede Ambrosius

nogle forsonende Ord til Mængden. Han gav sine Befalinger og paabød Ro. Næppe var han færdig, saa hørte man midt i den tause Menneskemængde et Barns Stemme, der raabte tre Gange: »*Ambrosius Biskop!*« Dette var for de Forsamlede som en Røst fra Hinlen, og »*Ambrosius Biskop!*« raabte strax hele Forsamlingen, »*Ambrosius skal være vor Biskop!*« Hvormeget der af denne Tildragelse tilhører Historien og hvormeget Legenden, lader sig vanskelig paavise; en Kjendsgjerning er det imidlertid, hvor paafaldende det end kan synes, at paa hin Dag blev den kejserlige Konsul Ambrosius valgt af Folk og Gejstlighed til Biskop af Majland. Fra Prætoriet, hvor han herskede som Dommer, saa han sig pludselig hensat paa Bispestolen. Guds Aand, som gaar sine egne Veje, havde udvalgt denne høje Embedsmand i Staten til Bispeværdigheden, for at han skulde være et Lys og en Søjle i Kirken, ikke blot i hint forvirrede Aarhundrede, men for alle kommende Tider. De senere Begivenheder have utvivlsomt vidnet om, at det var Guds ophøjede Visdom, som raadede, da Ambrosius fra den politiske Løbebane blev kaldt til at styre Bispedømmet Majland.

Ambrosius var overrasket, forfærdet; han vægrede sig paa det bestemteste overfor Folkets begejstrede Paatrængenhed. Og det var ikke Ydmyghed alene, som bevægede ham hertil. Han selv betonedede, at hans Valg ikke blot var usædvanligt, men ogsaa ulovligt. Han var jo en højstillet Stats-Embedsmand, hvem en Lov forbød at træde over i den kirkelige Løbebane; han var fremdeles Lægmand, ja, han var efter Datidens Skik ikke engang døbt endnu, men befandt sig i Kirkens Forgaard, paa Katekumenernes Trin. Fra Katekumen til Metropolitanbiskop var der uden Tvivl et mægtigt Skridt, og dette Skridt skulde strax foretages, man vilde ikke høre tale om Udsættelse og Ventetid,

ingen Forestillinger, intet nok saa drastisk Middel var i Stand til at forandre Majlændernes Villie.

I sin Sjælenød beslutter Ambrosius sig to Gange til at forlade Byen i al Hemmelighed, men hver Gang ser han sig, ikke uden en Højeres Medvirkning, atter udleveret til sit Folk, som vaagede over ham med Skin-syge. Endelig staar det ogsaa klart for ham, at Folkets Røst denne Gang virkelig var Guds Røst, og villigt underkaster hans gudfrygtige Sindelag sig Himlens Raadslutninger.

Saaledes modtog da Katekumenen Ambrosius den 30. November 374 Daabens hellige Sakramente, og allerede otte Dage derefter, den 7. December, den biskoppelige Ordination. I hele sit Liv plejede han at fejre denne Dag paa en festlig Maade som sin anden Fødselsdag, og af rørende Hensyn til sin hellige Biskops fromme Følelser har Kirken fastsat hans Fest netop til denne Dag, den 7. December.

Uden Tøven og Vaklen se vi nu den Nyvalgte gribe Hyrdestaven. Først henvendte han sig til Basilius, Biskop af Cæsarea, for ved hans Mægling at faa sin hellige Forgænger Dionysius' Legeme tilbage; for sin katholske Bekjendelses Skyld var denne Biskop bleven landsforvist til en afsides liggende Krog af Lilleasien, hvor han ogsaa var død. Ambrosius beredte den landsforviste Bekjenderbiskops jordiske Levninger et triumferende Indtog i Majland. Af denne første Embedshandling erfarede Majlands Arianere, hvad de kunde vente sig af den nye Biskop. Ikke forgjæves havde den hellige Basilius i sin herlige Skrivelse til Ambrosius opfordret den nye Overhyrde til »atter at træde i sin Kirkes gamle Fædres Fodspor og at helbrede sin Hjord for den arianske Pest«.

Men førend vi gaa videre, maa vi besvare Spørgsmaalet angaaende den nye Biskops Herkomst og Udvikling. Ambrosius nedstammede fra en gammel, højt-

anset romersk Patricierfamilie. Han blev født i Trier henimod Aaret 340. I denne By forvaltede hans Fader Embedet som Præfekt eller kejserlig Statholder over Gallien, Spanien og Britannien. Ambrosiernes rige Familie hørte til hine gamle romerske Slægter, som allerede i lang Tid havde været Medlemmer af den kristne Kirke. Paa Ambrosius' Tid havde endnu kun faa Senatorfamilier i det kejserlige Rom gjort dette Skridt, og det var uden Tvivl forbundet med store Ofre for disse fornemme romerske Familier, at gaa over til Kristendommen. Deres Standsfæller betragtede jo endnu i hine Tider Overgangen til Kristendommen som et Slags Forræderi mod Fædrelandet og som et Frafald fra det ægte gamle Romervæsen. Saa man maa have stor Agtelse for de Familier, som i Kirkens første Tider traadte over til denne i Rom. Som en himmelsk Løn for disse Ofre og for denne heltemodige Trosbekjendelse kan man vel anse de store og herlige Helgenskikkelser, Jomfruerne, Martyrerne, Paverne og Kirkelærerne, som i Kirkens første Aarhundreder fremgik af disse romerske Patricierfamilier. (Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Den højærværdige, apostoliske Vikar, Biskop *Johannes von Euch*, som foreløbig har afsluttet sin Visitats- og Konfirmationsrejse i Provinserne, har i Onsdags deltaget i en *Præstekonferents* i *Svendborg*. Hs. biskoppelige Højærværdighed kan først ventes hjem til Hovedstaden i Slutningen af Ugen, den 22. el. 23. Juli.

— Umiddelbart efter den sørgelige Jærnbane-Ulykke ved Gjentofte blev der, som bekjendt, telefoneret til de forskjellige Hospitaler om at have alt parat til at mod-

tage den store Mængde Saarede. Til *St. Josefs Hospital* bragtes der ved de Saaredes Ankomst 10 Forulykkede, men Størstedelen af disse kunde dog, efter at den foreløbige Forbinding havde fundet Sted, føres til deres respektive Hjem, og der blev kun 3 haardt saarede tilbage paa Hospitalet, nemlig Maskinist Chr. Hansen (26 A.), Skrædersvend Hans Rasmussen (47 A.) og Frk. Anna Schytte (19 A.). Blandt de Saarede eller Døde synes der, efter hvad der hidtil er os bekjendt, ikke at være nogen Katholik, skjønt flere Menighedsmedlemmer befandt sig i Togene.

Dagen efter Ulykken besøgte *Kronprinsen* og *Kronprinsessen* og senere ogsaa *Prinsesse Marie* de Tilskadekomne paa Hospitalerne. Paa *St. Josefs Hospital* blev Drs. kgl. Højheder, da Forstanderinden *Mère Placide* selv er syg, førte rundt i Hospitalet af Assistentinden ved Sygeplejen, Søster *Henriette*.

— Mandag d. 12. Juli fejrede *St. Josefs Gildet* sin aarlige Fest til Minde om Kong Knud d. H. Paa Grund af Aarstiden og for at give ogsaa Brødrenes Familier Lejlighed til at deltage, havde Bestyrelsen arrangeret Festens Afholdelse i Slotskroens hyggelige Baghave og tilstødende Lokaler, som vare festligt dekorerede med Vimpler, Flag og Blomster. Efter Præsidenten, højærv. Pastor Brauns Ankomst, holdt Gildets Formand et kort Foredrag om Kong Knud d. Hellige.

Som Følge af den Natten forud stedfundne sørgelige Jærnbaneulykke var Stemningen en Del trykket, ligesom ogsaa Besøget, ca. 50 Deltagere, var kjendelig paavirket deraf. Tiden havde imidlertid været for knap til helt at aflyse Festen.

Silkeborg. I Tirsdags holdt ifølge »*Silkeborg Avis*« Pastor *Kerff* fra Horsens for en lille indbudt Kreds samt de faa Katholiker, som findes der i Byen, en Messe nede i Papirfabrikens Villa, som i denne Anled-

ning velvilligt var stillet til Disposition. Efter at Messen var læst, holdt Pastor Kerff en smuk Mindetale over den afdøde Prælat *Sebastian Kneipp*, idet han omtalte Kneipps store Betydning for den lidende Menneskehed, hans varme Hjærte, uegennyttige Karakter og Nidkærhed som Præst.

Fredericia. (C. A.) Søndagen den 11te Juli foretog Foreningen »*Concordia*« sin større aarlige Sommerudflugt, som til al Held begunstigedes af det mest straalende Vejr. De 70 Deltagere samledes Kl. 2 i det umiddelbart ved Byen beliggende smukke Anlæg »*Karolinelund*«, hvor de 8 Vogne holdt parate for at optage dem. Turen gik ad Strandvejen til »*Damgaard*«, der er bekjendt for sin smukke Have og sit storartet anlagte Hønseri, videre til »*Krybily*« med sin henrivende Udsigt over Lillebelt. Her samledes kort efter Deltagerne til en Fællesspisning, hvor den gemytligste Stemning herskede, frembragt ved mange muntre Taler og Skaaler.

Efter Bordet underholdt Medlemmerne sig paa forskjellig Maade ved Leg og Dans, og ved at Foreningens i Vinter oprettede Sangforening under Ledelse af Hr. Organist Sørensen foredrog flere nette 4stemmige Sange. Kaffebordet stod nu dækket, hvorefter Hjemkjørselen fandt Sted under en lige til Byen vedligeholdt munter Stemning, og vare Alle enige om, at have tilbragt en glad og fornøjelig Dag.

— Til Meddelelsen i forrige Nr. af Ugebladet om den højærværdigste Biskops Visitats i Fredericia kunne vi endnu tilføje, at *Konfirmanternes* Antal ved denne højtidelige Lejlighed beløb sig til 33.

Kolding. Søndag den 11. Juli afsluttede den højærværdigste Biskop. *Johannes von Euch*, sin Konfirurationsrejse foreløbig i Kolding. Kolding Menighed havde længe glædet sig til denne Højtidsdag og vilde gjerne Alle bidrage deres til, at den kunde fejres saa

smukt som muligt. Ved velvillig Imødekommen fra Byens Forskjønnelseskommission havde man faaet overladt en stor Mængde Gran, og kunde derfor Kirken, Skolen og Præstegaarden pyntes paa det smukkeste med skjønne Guirlander. Især den rige Dekoration af Kirkens Portal med Kranse, Flag og et Bispevaaben tildrog sig de mange Fremmedes og hele Byens Opmærksomhed, saa at den ogsaa særligen blev omtalt i Avisernes Beretninger om Højtideligheden. Ogsaa til Kirkens Udsmykning med Blomster havde Alle i Menigheden efter bedste Evne bidraget. Ligesom paa de andre Steder gjorde Biskoppens Tale til *Konfirmanderne* dybt Indtryk paa dem. Iblandt de 28, som modtog Konfirmationens h. Sakramente, fandtes 14 Konvertiter.

Om Aftenen ved Takkegudsstjenesten indførtes *Føreningen til Ære for den hellige Familie* i Menigheden, og bleve strax 12 Familier optagne, og ville uden Tvivl endnu mange andre slutte sig til disse.

Den følgende Dag besøgte Hs. biskoppelige Højærværdighed *Skolen*. Som allerede sagt var den ligeledes smukt prydet med Guirlander og Blomster. Ved Titiden hentede 2 Smaapiger Biskoppen til de forsamlende Børn, og modtoges han af dem med særlig i den Anledning digtede poetiske Velkomsthilsener og Sange. Efter at Børnene vare examinerede i Religion, Bibelhistorie, Læsning og Geografi henvendte Biskoppen nogle hjærtelige Ord til dem og meddelte han dem derpaa den biskoppelige Velsignelse.

Rusland. Paa sin Rundrejse i Polen er General-Governøren over Weichsel-Området, Fyrst *Imieretynski* i Kielce bleven modtaget af Biskop *Kulinski* med en Tale, som af de russiske Blade betegnes som et Ekko af Polakernes forsonlige Stemning. Biskop *Kulinski* sagde: »Vi hilse Dig som Fredens og Velvilliens Repræsentant; vi hilse Dig som Czarens Sendebud og som Fuldbyrderen af hans højmodige Hensigter. Styrende fører

Du Omraadet til Kjærlighed til Monarken og til Troskab mod Tronen, for at hidføre en gjensidig Kjærlighed mellem to Nationer, som danne en Del af Monarkens store Rige. Hele Befolkningen i Weichsel-Omraadet nedbeder derfor over Dig Guds Velsignelse, for at den maa føre Dig fra Held til Held i alle dine Foretagender.« Siden den polske Rejsnings Undertrykkelse i 1863 er det første Gang, at en polsk Biskop offentlig prædiker Kjærlighed til Czaren og Forsonlighed mod Russerne.

Australien. Kardinal-Ærkebiskop *Moran* af Sidney fejrede d. 2. Maj sit 25aarige Bispejubilæum. — Ærkebiskop *Carr* af Melbourne begiver sig efter Konsekrationen af den nye Domkirke i Melbourne til Rom. Domkirkerne i Sidney og Melbourne ere storartede Monumentalbygninger, som vilde være en Pryd for enhver europæisk Storstad.

Slesvig. Det første Spadestik for den nye katolske Kirke blev gjort i forrige Uge paa et Grundstykke, som tilhører den daværende katolske Menighed. Saafremt Vind og Vejr ikke lægge Hindringer i Vejen, vil Kirken være under Tag til den 1. November, for at den kan tages i Brug inden næste Aars Paaske.

Køln. Et smukt Bevis paa ægte katolsk Troesiver have de i Omegnen af Køln bosidende Polakker, mest fattige Teglværksarbejdere, givet i Anledning af Kristi Legemsfest-Processionen, som talte over 30,000 Deltagere, af hvilke Halvdelen vare Mænd og Ynglinge. Blandt Deltagerne vare 600 Polakker, som vare strømmede sammen fra hele Regeringskredsen, desuden Medlemmerne af Arbejder-, Ynglinge- og katolske Kjøbmænds Foreningerne, Kongregationerne, Svendeforeningerne o. s. v. alle med deres prægtige Faner og Bannære. Der taltes ialt 200 Faner i Processionen.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 18. Juli. 6. Søndag e. Pintse. Kamillus af Lellis, Bekjender — **19. M. Vincents** af Paulo, Bekjender. — **20. Ti.** Hieronymus af Æmilian. Bekjender. — **21. O.** Henrik, Bekjender — **22. To.** Maria Magdalene, Bodfærdig. — **23. F.** Apollinaris, Biskop og Martyr. — **24. L.** Feriedag.
Søndag den 25. Juli. 7. Søndag e. Pintse. Jakobus, Apostel.

Vincentsforeningens Konferentser holde i Anledning af den h. Vincents af Pauls Fest **Generalmøde** Søndag den 25. Juli Kl. 6 Efterm. i **St. Andreas Kollegiets** Festsal paa Ordruphøj. Efter Mødet **Festprædiken** og **Andagt** i St. Andreas Kirken Kl. 7 Til dette festlige Generalmøde indbydes alle Foreningens aktive og bidragydende Medlemmer og overløvedet alle katolske Mænd, som ville støtte den kristelige Velgjørenhed i vor Menighed.

Søndagsgudstjeneste i St. Andreas Kirken i Ordrup i Juli og August Maaed: Kl. 10: Højmesse med Prædiken; Kl. 7: Aftenandagt.

Stille hh. Messer læses baade paa Søn- og Hverdage Kl. 6^{1/2}, 7 og 7^{3/4}; paa Søn- og Festdage ogsaa Kl. 6.

St. Franciskus' Kapel (Holmegaard pr. Olstrup St.). Søndag d. 25. Juli. Apostlen Jakobs Fest, holdes om Morgen Kl. 9 højtidelig Messe, og om Efterm. Kl. 2 Festandagt med Prædiken.

St. Ansgars Kirke: Onsdag d. 21. Juli Kl. 8^{1/4} lader Foreningen „Unio“ læse en h. Sjælemesse for sit afdøde Medlem Uhrmager E. A. Olsen.

Unio. Søndagen d. 1. Aug. Udflygt til Hillerød og Fredensborg via Nøddebo. Afgang fra Nordbanest. Kl. 10³⁰. Sluttet Bord i Fredensborg Jærnbanehotel Kl. c. 5 Efterm. á 1,50 pr. Kuvert. Afgang fra Fredensborg Kl. 7³⁰. Rejsen og sluttet Bord c. 3,75 Ø. Besøgende kunne deltage; nærmere i Lokalet og hos Undertegnede.

L. A. Nielsen,
Nørre Allé 9 St.

Jos. L. M. Hoffmann,
Kjøbnagerg. 48.

Bliv Afholdsfolk!

St. Knuds Broderskab.

Kun personligt Afhold.

Møde hver Tirsdag Aften Kl. 8^{1/4}, i Lokalet Bredgade 67, 2. Sal o. G. — **Alle ere velkomne!**

Laan søges. En gift Embedsmand, som kan vente Opsigelsen af et Laan paa 500 Kr., søger det nævnte Beløb mod Sikkerhed og maanedlige Afdrag. Billet, mrk. „Laan“, modtager C. B. Lohrer, Adelgade 31.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 30.

Søndagen den 25. Juli.

1897.

Indhold: Betragtning. Digt. Den h. Ambrosius. En Bøn til den Helligaand. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Berlin. Beuron. Aarhus. „Fra Vejbyrnet.“ — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til 7. Søndag efter Pintse.

—o—

»Ethvert godt Træ bærer gode Frugter.«

1. Hver af os ligner et Træ, som er plantet af Guds Haand i et Land, der er rigt paa Naade og Velsignelse; alle Betingelser ere til Stede for, at vi kunne voxe og tiltage i det Gode. Det afhænger altsaa ene af den Kraft, den Villiestyrke, der er i os, om vi bære gode Frugter.

Et daarligt Træ bærer daarlige Frugter. Hvis vi, naar vi undersøge vore egne Tanker, Ord og Gjerninger, finde, at de kun ere en Række af Fejl og Fald, have vi da ikke Grund til at frygte, at vi høre til de daarlige Træer? Jo. Men i Aandens Verden er der en Mulighed for at forvandles fra daarlige Træer til gode, fra vantro til troende, fra lunkne til alvorlige Kristne.

2. Trende Ting ere nødvendigé for at bevirke et saadant Omslag: 1) Et oprigtigt Forsæt. 2) Bøn om,

at Gud vil hjælpe os i vort Forsæts Udførelse. 3) En rigtig Forstaaelse af, hvad Gud kræver af os. Angaaende dette sidste Punkt gjælder det først og fremmest, at vi ikke i misforstaaet Iver vente strax at bære Hellighedens og Fuldkommenhedens Frugter. Vingaardsmanden i Evangeliet fordrede ikke, at det daarlige Vintræ i et Nu skulde forvandles til et godt, kraftigt Træ, der strax bar Frugt; men det maatte lidt efter lidt skifte Natur, det maatte plejes og beskyttes, der maatte komme Saft i dets Grene, det maatte sætte Knop, bære Blade og Blomster, før Frugterne kunde ventes. Og som i Naturens Verden saa ogsaa i Aandens. Mennesket kan vel i et eneste Øjeblik fatte Forsætter, der indvirke paa hele Fremtiden, men man skifter ikke pludselig Natur. Naar det gode Forsæt er fattet, er Spiren lagt til et godt og helligt Levned; men denne Spire maa plejes og styrkes, den maa blive stor og kraftig, saa den opfylder vor hele Sjæl, saa den lidt efter lidt tager alle vore Aandsevner i sin Tjeneste. Der vil maaske hengaa lang Tid inden Omverdenen og vi selv se ydre, synlige Frugter; thi som Kimens første Skud gaar nedad i Jorden, saaledes er Forsættets første Virkninger rettede indad mod Sjælens skjulte Liv; Forsættet, den begyndende Kristendom maa ligesom fæste Rod i vort Indre. Jo mere skjult og uforstyrret, jo dybere den første Begejstring faar Lov at fæstne sig i Hjærtet, desto større Haab er der om, at Fremtiden vil blive rig paa Frugt, »thi fra Hjærtet udgaar Livet«. Og kun i samme Grad Spiren, der er lagt i vort Sind, fæster Rod *indefter* i vort Indre og løfter os *opad* mod Gud, kun i samme Grad vil den ogsaa efterhaanden blive synlig *udadtil* i Forholdet til vore Medmennesker.

„Salige ere de, som sørger“.

—o—

O Jord, som først selv Englene behager,
Som nylig skabt, blev hilst af Stjærners Sang,
Som gjemte tusind Harmoniers Klang —
Nu er du Modersköd for tusind Klager!

Jeg saa af Lidende en talløs Vrimmel,
Hvis Taarer randt, hvis Sukke bønligt lød
Lig dæmpet Brusen fjærnt fra Dybets Skød —
Men *over dem* jeg saa en aabnet Himmel.

Dér mange Sorgens Børn med Fryd er havnet,
Thi Taarestrommen Perlen i sig rummer
For dem, der søgte Fred i Jesus-Navnet.

Ja du, hvis Bøn var stærk, som al din Kummer,
Men som paa Jorden Lykkens Smil har savnet —
Snart er dig Jesu Smil en evig Sommer.

M. C. J.

Den hellige Ambrosius, en Biskop, Kirkelærer og Statsmand.

—o—

(Fortsat.)

Den ædle Familie, i hvis Skjød *Ambrosius* voxede, maa have været omgivet af en ren og hellig Atmosfære. Over hans første Barndomsaar vaagede hans ti Aar ældre Søster *Marcellina*; hans Broder *Satyrus* var kun et Par Aar ældre end *Ambrosius*. Det skjønneste Forhold herskede blandt disse Sødskende, som, saalænge de levede, vare kun én Sjæl og ét Hjærte. Alle tre have tilkæmpet sig Hellighedens Krone og saaledes vist Verden et smukt Exempel paa en hellig Familie.

Ambrosius var næppe 14 Aar, da hans Fader døde. Enken rejste med Drengene til Familiens Stamhus i Rom. Marcellina var allerede tidligere rejst til Kristenhedens Hovedstad og havde der i den vatikanske Basilika ladet sig af Pave *Liberius* højtidelig optage blandt de gudindviede Jomfruer og førte nu et helligt Liv i sine Slægtninges Hus. Der kan vel næppe være Tvivl om, at dette hans Søsters fromme Liv har efterladt et uudslætteligt Indtryk paa Drengen Ambrosius' Hjærte.

Med Satyrus besøgte han nu Byens Skoler, og, som Ambrosius selv skriver, saa inderligt elskede Brødrene hverandre og saameget lignede de ogsaa i det Ud-vortes hverandre, at man næppe kunde skjelne dem fra hverandre. Først maatte han gjøre sig fortrolig med Sprogets Digtere og Mestere, med Virgil og Livius, med Cicero og Seneka, og Ambrosius gjorde det med et glimrende Resultat; for den klassiske Literatur skulde han jo i hint Forfaldets og Afmagtens Aarhundrede blive den skjønneste Efterblomstring. Et ligesaa smukt Resultat opnaaede den begavede Yngling i Henseende til Veltalenheden, hvorpaa hin Tids højere Dannelse lagde Hovedvægten. Derefter fulgte et grundigt Kursus i romersk Lovkyndighed. Paa denne Maade saa den unge Ambrosius sig udmærket forberedt til at træde i Statens Tjeneste, ikke anende, at han netop derved var bleven fortræffeligh udrustet til en hel anden Løbebane.

Ved de romerske Domstole aflagde Ambrosius de første glimrende Prøver paa sin fremragende Veltalenhed og juridiske Dygtighed; her tilbragte han nu flere Aar som Dommer, under den kejserlige Statholder Petronius Probus' kyndige Vejledning. Petronius Probus, som stod i det inderligste Venskabsforhold til Ambrosius' Familie, var det da ogsaa, som anbefalede sin unge, talentfulde Ven til Kejser Valentinian, og Ambrosius blev da i Aaret 373 ifølge kejserlig Udnæv-

nelse Konsular for Provinserne Insubrien, Æmilien og Ligurien, og havde som saadan sit Sæde i Majland. Som om hans faderlige Ven Probus havde kastet et Blik ind i Fremtiden, sagde denne ved Afskeden disse mærkelige Ord til Ambrosius: »Gaa til Majland og tænk paa, min Søn, at du ikke skal handle som en Dommer, men *som en Biskop*.« Hvorledes disse Ord gik i Opfyldelse paa Ambrosius, have vi allerede set i forrige Nummer af Ugebladet.

Det varer ikke længe saa se vi i den forhenværende Konsular et Mønster paa en katholsk Biskop. Man maa forbauses over, hvor hurtig og fuldstændig denne Forvandling foregik; den ædle Mand behøvede ikke at forbedre meget, ikke at forandre meget i hele sin Optræden.

Fra sin Vielses første Dag var Ambrosius en *hel* Biskop, som i Løbet af kort Tid gav sin Kirke en anden Skikkelse. Sine Præster forsamlede han om sig til det saak. Presbyterium og førte sammen med dem et fælles Liv, i hvilket Munkenes betragtede Strængthed var forenet med Sjælesorgens praktiske Virksomhed og hvor de unge Klerker nød den fortræffeligste Opdragelse.

Hemmeligheden ved den nye Biskops ophøjede Storhed laa ubestridelig i hans indre Liv. »Den ærværdige Ambrosius,« skriver hans Sekretær, »var en Mand, der stadig øvede sig i Selvfornægtelse og Afholdenhed, han arbejdede langt ind i Natten og tugtede sit Legeme ved daglig Fasten, som kun blev afbrudt paa de største Martyrers Festsdage.« Ambrosius havde en stor Forkjærlighed for Martyrerne, en Forkjærlighed, som forøvrigt af nærliggende Grunde synes at have været et Særkjende for hele Kirken i hin Tid. Gjerne opsøgte Biskoppen i Dagens Løb Martyrernes Grave, for der at opflamme Andagtsens Glød, som forøvrigt aldrig udslukkedes i hans Sjæl, hverken under

Dagens Arbejde eller Nattens Hvile. Hvor lykkelig han følte sig under Bønnen, og hvormegen Opmuntring han fandt under dette Samkvem med Gud, lærer os følgende Udtalelser af hans Mund: »At græde under Bønnen er ikke Svaghed, men Styrke.«

I Bønnen blev denne stolte, jærnfaste Patriciersjæl udrustet med Jesu Kristi Mildhed, som udmærkede ham i saa høj en Grad; her samlede Biskoppen sin Læres søde Honning, som hans Samtidige lovprise saa højt og som har gjort hans Skrifter saa tiltrækkende for alle Tider. Imidlertid trængte Ambrosius, der i Gaar sad som Dommer i Prætoriet og i Dag maatte bestige Domkirkens Prædikestol, ogsaa til ivrigt Studium. »Da jeg er bleven Lærer, førend jeg har været Discipel,« sagde han selv en Dag til sine Klerker, »er jeg bleven tvungen til selv at lære paa samme Tid, som jeg underviser, fordi jeg ikke har haft Lejlighed til at gjøre det tidligere.« Ambrosius studerede med en utrættelig Iver.

Støttende sig navnlig til de græske Kirkefædre og Lærere, hvis Værker han ejede, arbejdede han sig med uovervindelig Udholdenhed gennem den hellige Skrift, indtil han fuldstændig beherskede det uhyre Materiale. Saalænge han var rask, nedskrev han selv alt og arbejdede med stor Grundighed. Til en stor Del af den hellige Skrift, fra 1. Mosebog indtil Evangelierne, har Ambrosius paa denne Maade udarbejdet Forklaringer, som han først prædikede for sin Menighed i Form af Homilier og siden offentliggjorte.

Ambrosius maatte omgaas sparsommelig med Tiden, thi han var jo ikke nogen Stuelærd eller Professor, men en Biskop. Hele Dagen igjennem stod hans Værelse aabent for Enhver; uden at lade sig melde, kunde Enhver faa Biskoppen i Tale. Og de Besøgende vare ikke faa, og Sagerne, som bleve drøftede, mangfoldige og saare forskjelligartede. Ambrosius, de Fat-

tiges Fader, de Forurettedes Beskytter, var ikke mindre de Mægtiges og Riges Fortrolige. Biskoppen var nemlig paa hin Tid ikke blot Menighedens aandelige Fader, men ogsaa dens Dommer i borgerlige Anliggender; thi i Overensstemmelse med Apostlenes Formaning fremførte de Troende gjerne deres Stridsspørgsmaal for Biskoppen, hvor Processen ikke først blev indviklet ved Hjælp af Spidsfindigheder og Kneb og ej heller faldt i Hænderne paa partiske eller bestukne Dommere.

I hine Tider betragtede man Prædikeembedet som et af Biskoppens fornemste personlige Hverv. I Ambrosius ser Kirken i Occidenten en af Grundlæggerne af den kristelige Prædiken, af den aandelige Veltalenhed. I Bevidstheden om Evangeliets ophøjede Værdighed forsmaaede han de forfængelige, pyntede Talemaader, som Datidens Talere betjente sig af. Hans Tale udmærkede sig ved Ro i Forbindelse med glødende Begejstring og fængslede alle Tilhørerne ved en ganske ejendommelig Ynde. Som ingen anden Kirkefader forener Ambrosius den dobbelte Gave i sig, baade at behage og at belære. Det var ikke blot de Troende, som omringede hans Prædikestol, ogsaa hedenske Filosofer og Skeptikere kom for at høre ham, først berusede af hans Foredrags Tryllekraft, og senere fangne af Sandhedens Magt, som laa i hans Tales Indhold.

For at høre den berømte Taler, overværede ogsaa *Augustinus*, som den Gang endnu var Lærer i Veltalenhed og først kort i Forvejen var kommen fra Rom til Majland, Ambrosius' Foredrag. I Begyndelsen lyttede han blot til Ordenes tomme Lyd, men det varede ikke længe, saa aabnede de ogsaa Sandhedens Porte for ham. Augustinus var nemlig hildet i Manikæismens Vildfarelser; et frastødende, halvt kristeligt og halvt hedensk Religionssystem, som havde en ganske særegen Tiltrækning for den i Sanselighedens Dynd ned-

sunkne Sjæl. Efter en langvarig Kamp mellem Aanden og Kjødet, som Augustinus' gigantiske Sjæl maatte udfægte og som han selv har skildret paa en mesterlig Maade, sejrede endelig Naaden. Augustinus rystede Kjødets Lænker af sig og svang sig op til Lyset. Den 25. April 386 døbte Ambrosius Augustinus — en ufor-gængelig Sejrstrofæ for Biskoppen af Majland.

Foruden Gudsordets regelmæssige Forkyndelse paa Søn- og Festdage paahvilede det Biskoppen at under-vise Katekumenerne, som efter en to- eller treaarig Forberedelse skulde modtage Daaben. I denne Hen-seende udviklede han en saadan Iver og Arbejdskraft, at ifølge hans Biografers Beretninger vare efter ham fem Biskopper i Forening ikke i Stand til at varetage alle de Funktioner blandt Katekumenerne, som han alene havde varetaget.

Ambrosius nedskrev sine Foredrag til Katekume-nerne, og til os ere de naaede i hans Værker under Titlen »de Sacramentis« og »de Mysteriis«. De indeholde navnlig om Altrets allerhelligste Sakramente herlige Steder, glimrende Vidnesbyrd om den gamle Kir-kes Lære om Sakramentet, som alene allerede ere til-strækkelige til at gjendrive de saak. Reformatorer i det 16. Aarhundrede. —

En anden Gjenstand for Biskoppernes Omsorg i hine Tider vare de gudindviede Jomfruer, og for Am-brosius vare de et sandt Hjærteanliggende. Ambrosius skal have været den første, som samlede Jomfruerne i Klostre til fælles Liv efter bestemte Regler. Tilstrøm-ningen til den jomfruelige Stand, Æresbevisningerne, man ydede den, hele denne Bevægelse til et gudindviet Liv, i hvilket jomfruelige Sjæle med Iver og Alvor stræbte efter at naa til Fuldkommenhed, maa forbause os i høj Grad, naar man paa den anden Side tager det dybe Forfald, som herskede i denne det romerske Riges sidste Epoke, i Betragtning. Det er den katholske

Kirkes Livskraft, som forstaar at forvandle tørre Ørker og nøgne Klipper til blomstrende Marker. Hvem har vel nogen Sinde som den formaaet, at lade fremspire i en saadan Fylde den højeste Dyds skønneste Blomster i en moralsk Nedsunkenheds Epoke? Lad de moderne Historiefilosofere engang løse denne Gaade!

Med en Iver, der næsten kunde synes overdreven, har Ambrosius lovprist Jomfrueligheden og hvervet for denne Stand med storartede Resultater. Hans begejstrede Ord virkede med Tryllekraft paa Hjærterne. Ikke alene fra Majland, ogsaa fra Piacenza og Bologna strømmede Jomfruerne til Ambrosius, for af ham at lade sig indvie til Gud. Ja, der fandtes iblandt dem endog flere, som vare komne fra den anden Side Havet, fra Mauritanien. Og det var for Størstedelen Døtre af fornemme Huse, som aflagde dette Vidnesbyrd om Ringeagt for Verden og mange Gange ikke skyede tilbage for de sværeste Kampe og Ofre.

Denne Begejstring for den jomfruelige Stand vakte tilsidst en livlig Opposition mod Ambrosius; Mødrene vægrede sig ved at føre deres Døtre til Biskoppens Prædikener eller ogsaa lukkede de Døtrene inde, da der ellers ikke fandtes noget Middel til at holde dem tilbage. Ambrosius undlod heller ikke gjentagende at tage disse kristelige Jomfruer i Beskyttelse overfor blinde Forældre.

Dette ophidsede endnu mere den offentlige Mening, Statsmænd og Filosofer optraadte mod Biskoppen, førte Statsinteresser, national-økonomiske Grunde i Marken og kaldte ham en »Fjende af Staten« — et Stikord, der er saa gammelt som Kampen mod Kristendommen. Hele Italien var Vidne til den hidsige Strid, thi Ambrosius var ikke den Mand, som blev sine Modstandere Svaret skyldig. Efter at have forsvaret sig fra Prædikestolen, greb han til Pennen. Først udviklede han i flere, om den ædleste Begejstring vidnende, Bøger Jom-

fruelighedens Væsen og Fortrin; saa gendrev han i en Apologi de forskjellige Indvendinger. med Argumenter, som endnu den Dag i Dag have bevaret deres Gyldighed. De altfor ængstelige Statsmænds Indvendinger tilbageviste han paa en træffende Maade; til de omhyggelige Mødre skrev han bl. a. i sit herlige Værk: »En Jomfru er en Guds Gave, en Skat for hendes Familie, Ærbarhedens Præstinde ved den huslige Arne. Jomfruen er Ofret for hendes Moder; denne daglige Selvopofrelse formilder Guds Retfærdighed.« I Virkeligheden kunde den gudindviede Jomfrueligheds Exempel heller ikke andet, end virke i høj Grad gunstigt paa det ægteskabelige Liv og Familielivet og hæve Kvinden til en højere Stilling i Samfundet; en Fordel, som alene maa opveje alle national-økonomiske Betænkeligheder. Men den Gang, ligesom i vore Dage, have de »Oplyste« kun haft liden Forstaaelse for saadanne Ting.

Virksommere end ved alle Argumenter blev den hellige Biskop retfærdiggjort ved sin Søster Marcellinas opbyggelige Liv. Kort efter hans Udvælgelse var hun fulgt efter ham til Majland. for fra nu af stedse at bo i hans Nærhed. Saaledes vare da de tre hellige Sødskende, Ambrosius, Satyrus og Marcellina, atter forenede, og de førte et Samliv, hvor der herskede misundelsesværdig Fred, den inderligste Fortrolighed, en hellig Kappelstrid om Fremgang i Dyden, og hvor man beskæftigede sig med Bøn, Velgørenhedsgjerninger og fromme Samtaler. Søsteren Marcellina var navnlig den hellige Biskops Fortrolige, til hvem han meddelte sin Sjæls Glæder og Sorger. Var hun bortrejst — hun plejede fra Tid til anden at opsøge en ensomt liggende Villa — saa meddelte han hende i fortrolige Breve det, som bevægede hans Hjærte, og disse Breve ere de interessanteste Aktstykker i hans Liv. Sad de tre Sødskende i fortrolig Samtale, var den hellige Skrift Ynd-

lingsgjenstanden for deres Underholdning. Opstod der undertiden en Meningsforskjellighed angaaende det, man bedst skulde gjøre eller tro, overlod de enstemmigt Afgjørelsen til Satyrus' Dom, og han forstod stedse at bilægge Striden i Kjærlighedens Aand til gjensidig Tilfredshed.

(Fortsættes.)

En Bøn til den Helligaand.

—o—

»Det Gode bliver elsket desto mere, jo klarere og fuldstændigere man lærer det at kjende,« saaledes skriver Pave Leo i sin sidste, herlige Pintse-Encyklika, et dybt og sandt Ord, men som dog kun kan forstaas, naar man gennem Erfaring lærer dets Sandhed at kjende. Thi ikke ved tom Viden og rén udvortes Ærbødighed, hedder det videre, lærer man det højeste Gode, den Helligaand at kjende, men ved at hade det Onde og gennem Bøn. Før maaske lidt at fremme denne sidste, skal der fremføres en dyb og rig Bøn til den Helligaand, som den forrige Primas over Englands Kirke, Kardinal-Ærkebiskop *Manning* bad daglig de sidste 30 Aar af sit Liv.

»O Gud Helligaand, hvem jeg fra Barndommen og indtil denne Dag saa mangen Gang har agtet ringe, har krænket og staaet imod, aabenbar for mig din Person, dit Væsen, din Nærværelse, din Magt. Lad mig kjende dine syvfoldige Gaver, Visdoms og Forstands Aand, Raads og og Styrkes, Kundskabs og Fromheds og Herrens Frygts Aand! O Du, som er Faderens og Sønnens Aand! O Du, som er Faderens og Sønnens Kjærlighed! O Du, som døber med Ild og udgyder Guds Kjærlighed i vore Hjærter, udgyd din Kjærlighed i mit Hjærte! Et har jeg udbedt mig af Gud, som jeg vilde stræbe efter,

ikke Rigdom, Herlighed, Magt, verdslig Bekvemmelighed, jordisk Lykke eller Gods, men en Gnist af hin hellige Flamme, en Gnist af hin hellige Ild, for ganske at gjennemtrænges af min Guds Kjærligheds Ild. Lad hin hellige Flamme blusse op i mig og fortære enhver Legemets og Sjælens Plet! Rens mig syvfoldigen med dine Gaver, antag mig helt som et dig velbehageligt Offer! Antænd mig med Iver, smelt mig med Smærte, at jeg maa leve en ivrig Bodfærdigs Liv og dø hans Død!«

Ret ejendommeligt er det at tænke paa, at det er den samme Manning's Bøn, der begyndte som protestantisk Præst, men fik et afgjørende Stød over imod den katholske Kirke derved, at en Kone kom til ham og spurgte ham, hvorfor han aldrig prædikede om den Helligaand, saaledes som det ogsaa har staaet fortalt langt udførligere tidligere her i Ugebladet. Vi forstaa saare vel, at just hans Andagt til den Helligaand maatte blive i særlig Grad inderlig og alvorlig. Men forøvrigt bør enhver Kristen sé det som sin Pligt at bede til og takke den Helligaand. thi det er ham, der har begyndt og vil udføre Guds store Værk i os (Fil. I).
ens.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Fra Bestyrelsen for *St. Elisabeths Systue* have vi modtaget følgende statistiske Oversigt over Systuens Virksomhed i det henrundne Arbejdsaar, 3: fra Sommerferien 1896 indtil Sommerferien 1897. Syforeningen har i det forløbne Tidsrum af forskjellige Velgjørere modtaget følgende Gaver: 1 Stykke Bomuldstøj, 8 $\frac{1}{2}$ Alen uldent Tøj, 5 $\frac{1}{2}$ Alen Hørgarn, 6 Chemiser, 6 Klokker, 3 Forklæder, 1 Kaabe, 51 Par

Strømper, 8 Par Muffediser, 1 Barneudstyr og en Del Klædesrester. Af brugte Klædningsstykker har Foreningen tillige modtaget 1 Par Benklæder, 6 Chemiser, 2 Bluser, 5 Hatte og 2 Par Støvler.

I kontante Penge modtoges 136 Kr., for hvilket Beløb indkøbtes til Forarbejdning paa Systuen: 87 Alen Stout, 40 Alen Kadettøj, 49 Alen Bomuldstøj, 37 Alen Hvergarn, 12 Alen graat Scherting og for 45 Kr. Klædesrester.

Fra Systuen er der i Aarets Løb bleven bortgivet til trængende Familier: 17 Kjoler, 23 Chemiser, 15 Klokker, 15 Par Benklæder, 36 Forklæder, 1 Kaabe, 21 Bluser, 13 Par Drengbenklæder, 14 Skjorter, 48 Par Strømper, 11 Livstykker, 2 Par Muffediser, 3 Hatte, 4 smaa Trøjer og 2 Svøb.

At St. Elisabeths Systue, som hver Mandag Eftermiddag regelmæssig har haft Mødetimer, der gennemsnitlig vare besøgte af 16—20 Damer, ved sin ovenfor anførte Virksomhed ogsaa har bidraget Sit til med Kjærlighed og personligt Offer at afhjælpe en Del af den Nød og Elendighed, som Vinteren og Arbejdsløshed bringer ind i saamange Hjem, kan der vel næppe være Tvivl om, og man maa derfor være baade Systuens Velgjørere og dens arbejdende Damer Tak skyldig for deres sociale Virksomhed til Gavn for de Trængende. At »klæde de Nøgne« er jo en af de *legemlige* Barmhjærtighedsgjerninger, som Frelseren lover himmelsk Løn, og man tør vel ogsaa antage, at denne *legemlige* Barmhjærtighedsgjerning har været ledsaget af adskillige *aandelige* Barmhjærtighedsgjerninger, saa at Systuens Velgjørere og arbejdende Damer kunne have Bevidstheden om, at de have virket baade for Næstens *legemlige* og *aandelige* Vel efter deres *guddommelige* Mesters Exempel, idet han jo ogsaa ved »at gjøre vel mod Legemerne« søgte at vinde Sjælene.

»Paa Gjensyn« derfor med Systuens Medlemmer efter Ferien.

— I Tirsdags Morges afrejste Sognepræsten ved St. Ansgar, højærv. Pastor *Braun*, til Udlandet, efter at have opnaaet Ferie indtil Midten af September, for at styrke sit Helbred.

— Den højærværdigste Biskop, Msgr. *Johannes von Euch* er nu atter vendt tilbage fra sin Visitats- og Konfirmationsrejse i Provinserne.

Berlin. Provst Dr. *Jahnel* ved den katholske St. Hedvigskirke i Berlin er for nylig afgaaet ved Døden. Ved hans Ligbegængelse udfoldede det katholske Liv sig paa en Maade, som Berlin forhen aldrig har været Vidne til. Under Sjælemessen var Kirken og de tilstødende Gader fyldte indtil Trængsel. Foran Ligvognen blev baaret St. Eduard-Mesterforenings Processionskors; ved Siden af dette gik to Herolder med Marskalsstave, derefter fulgte 16 Ministranter med Palmegrene i Hænderne; til dem sluttede sig Børnene og Lærerne fra St. Hedvigsskole tillige med Vajsenhusets Dreng og Piger, Eleverne hos Dominikanerinderne, Ursulinerinderne og i St. Josefshjem. Saa kom Foreningerne, først Arbejderskernes Forening, derefter Jomfruernes Forening, Lærlingeforeningen, forskellige Aloysiusforeninger, flere Arbejderforeninger fra Berlin og Omegn; derefter Sakramentsbroderskabet, de studerende Ynglinges Kongregation, St. Sebastians mandlige Sangforening, Svendeforeningen, flere andre Foreninger og tilsidst de katholske Studenterforeninger *Askania* og *Burgundia*. Saa fulgte 8 Vogne med barmhjærtige Søstre og 18 med Gejstligheden tilligemed Hærens Biskop Dr. *Aszmann*. Ligvognen blev trukket af fire Heste. Bag Ligvognen kørte en af *Kejserens Galavogne* efterfulgt af 20 Vogne med den Afdødes Slægtninge og Venner. Mange Tusinde Mennesker fyldte Gaderne, igjennem hvilke Toget passerede.

Beuron. Ærkeabbed *Placidus Wolter* af Beuron, Benediktiner-Kongregationens Øverste, har for nylig modtaget af den tyske Kejser den røde Ørns Ordens 2den Klasse med Stjerne. Regeringspræsident v. Schwartz af Sigmaringen mødte i Torsdags i Klostret, for at overrække Abbeden Ordenens Insignier. Ærkeabbeden modtog ham i Forening med de fire øvrige Abbeder for Benediktiner-Kongregationen, som netop vare forsamlede i Beuron til et Generalkapitel. Abbed Wolter svarede paa Regeringspræsidentens Tale med en Tak, idet han henviste til, at Ordensfolk i Reglen ikke forstaa at sætte Pris paa saadanne verdslige Udmærkelser; han vilde imidlertid tage imod Ordenen med en ærbødig Tak, idet han betragtede den som et Tegn paa Kejserens Velvillie og som et Symbol paa Freden mellem Kejseren og Kirken.

Aarhus. Højærv. Hr. *Henry Gamél* er i Onsdags vendt tilbage fra Rom og holder *Primits* i Aarhus i Dag Søndag d. 25. Juli.

☞ Fra Vejbyrnet. ☞

-- **Bibelpriser.** Fra Ashburnham-Bibliotheket solgtes for nylig i London et Antal berømte Bibler; i første Række den saak. Mazarin- eller Gutenbergbibel. Den er trykt paa Pergament i to Kolonner og er det første Bibeltryk, som Gutenberg og Fust udførte med Metaltyper i Aarene 1450—55. Denne Bibel indeholder 123 prægtige Initialer, et stort Antal Randillustrationer, forestillende Ornamentter, Fugle, Frugter, Aber og groteske Fremstillinger i den bedste Renaissancestil og udførte med en sjælden Fuldkommenhed. Begge Bindene, i hvilke Bibelen oprindelig var delt, ere indbundne i Træ og Svinelæder. Paa Bindet er der anbragt tyve ornamentale Beslag og otte Lukningsspænder. Bibelen blev kjøbt af Lord Ashburnham for 80,800 Kroner. Forskjellige Exemplarer, som ere trykte paa Papir, solgtes i de senere Aar for 70,800 Kr., 40,900 Kr. og 40,000 Kr. Ved Auktionen blev der for Mazarin-Bibelen først budt 20,000 Kr., derefter 40,000 Kr.; Prisen forøgedes saa stadig med 2000 Kr., indtil den endelig standsede ved 80,000 Kr., og det for Bogtrykkerkun-

sten saa værdifulde Dokument solgtes for denne Pris til den bekendte Antikvar Quaritsch.

En latinsk Bibel paa Pergament fra 1462, ogsaa i to Bind med smukt malede Initialer og Randtegninger, solgtes for 30,000 Kr.; flere andre Bibler for 20,000 Kr., 32,000 Kr. og 20,500 Kr. Det samlede Salg af de forskjellige Bibler indbragte den første Auktionsdag 196,000 Kr.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 25. Juli. 7. Søndag e. Pintse. Jakobus, Apostel. — **26. M.** Anna, den h. Jomfrus Moder. — **27. Ti.** Votivofficium af St. Ansgar. — **28. O.** Nazarius og Lidelsesfæller, Martyrer. — **29. To.** Olaf, Konge og Martyr. — **30. F.** Martha, Jomfru. — **31. L.** Ignatius, Bekjender og Ordensstifter.

Søndag den 1. August. 8. Søndag e. Pintse. Petri Lænkers Fest.

St. Franciskus' Kapel (Holmegaard pr. Olstrup St.). Søndag d. 25. Juli, Apostlen Jakobs Fest, holdes om Morgenen Kl. 9 højtidelig Messe, og om Efterm. Kl. 2 Festandagt med Prædiken.

Vincentsforeningens Konferentser holde i Anledning af den h. Vincents af Pauls Fest **Generalmøde** Søndag den 25. Juli Kl. 6 Efterm. i **St. Andreas Kollegiets** Festsal paa Ordrupshøj. Efter Mødet **Festprædiken** og **Andagt** i St. Andreas Kirken Kl. 7. Til dette festlige Generalmøde indbydes alle Foreningens aktive og bidragydende Medlemmer og overhovedet alle katolske Mænd, som ville støtte den kristelige Velgjørenhed i vor Menighed.

Unio. Søndagen d. 1. Aug. Udflugt til Fredensborg. Afgang fra Nordbanest. Kl. 10³⁰. Let Frokost medbringes. Slotet og Parken besés. Sluttet Bord i Fredensborg Jærnbanehotel Kl. c. 5 á 1,50 Ø. Hjemrejse Kl. 7³⁰. Besøgende kunne deltage; nærmere i Lokalet og hos Undertegnede.

L. A. Nielsen,
Nørre Allé 9 St.

Jos. L. M. Hoffmann,
Kjøbmagerg. 48.

Unio. Adgangskort til zoologisk Have (til nedsat Entrè) faas hos Hoffmann Kjøbmagergade 48. Tirsdagen den 27. Juli, Fællesbesøg i zoologisk Have Kl. 5 for at overvære Forestillingen sammesteds Kl. 5^{1/2}. Efter Besøget samles man i Sommerlokalet.

„Gratis Aftenunderholdning.“

Tirsdag den 10. August, Kl. 8 Aften, afholder St. Knuds Broderskab **gratis Aftenunderholdning** for alle Katholiker i „Kongens Klub“, Østergade 15.
Bestyrelsen.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 31.

Søndagen den 1. August.

1897.

Indhold: Betragtning. Sorte Ordeussøstre i Amerika. Fra Island. Den h. Ambrosius. Efterretninger fra Ind- og Udlaud: Kjøbenhavn. Aarhus. Bayern. Tyskland. Rom. — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til 8. Søndag efter Pintse.

—o—

»Der var en rig Mand, som havde en Husholder og denne kom i ondt Rygte hos ham, som den, der havde forødt hans Gods.«

1. Mange, som læse Evangeliet i Dag ville maa- ske tænke, at det har intet Ord at sige dem, thi de have intet jordisk Gods at forøde, ingen Formue, der sætter dem i Stand til at skaffe sig Venner ved Uret- færdighedens Mammon. Langt snarere maa de daglig gruble over, hvorledes deres knappe Indtægter skulle strække til for det Nødtørftigste til Livets Ophold. Men hvis det altsaa kun var det overflødige Gods, der skulde aflægges Regnskab over for Gud, hvor Faa havde da noget Ansvar! Nej, Husholdere ere vi Alle, hvadenten vi ere fattige eller rige.

Lykkelige de, der, naar de have Formue, da for- staa at benytte den saaledes, at de gjøre sig Venner

her paa Jorden, som kunne modtage dem engang i Himmelen! Men ogsaa den, der intet ejer, kan jo vinde saadanne Venner, kan knytte Opofrelsens og Taknemlighedens Baand, der aldrig briste. Og naar Gud fordrer, at vi skulle være tro Husholdere over det, han har betroet os, saa er det ikke ensbetydende med, at vi skulle øse Penge ud til velgjørende Øjemed. Gud er saa langt fra at bedømme os efter, hvor store Summer vi aarlig skjænke bort, at der tværtimod er Tilfælde, hvori han betegner det som Synd at give bort, thi han siger: «Hvo, der ikke har Omsorg for sine egne Husfolk, er værre end en Vantro og har fornægtet Troen».

2. Om det altsaa end kan betragtes som en Fuldkommenhed for den, der staar ganske ene i Verden, at sælge alt det, han ejer, og give det til de Fattige, saa gjælder ganske andre Regler for de mange Flere, der have Familie. Af dem vilde det være en misforstaaet Gudsdyrkelse, om de gav bort af det, som er nødvendigt til deres Families, deres Børns Underhold. Mod disse have de de første Pligter, overfor dem et uafrysteligt Ansvar. At øve Barmhjærtighed mod Fremmede og derved forsømme sin Egne er et Vrangforhold, som aldrig vil behage Gud.

Men hvilken er da den Husholderiskhed, Gud fordrer af os? Det er den, der — lige langt fra sorgløs Letsindighed og fra Gjerrighed — i Alt kun stræber at følge *Fornuftens* og *Kjærlighedens* Stemme. Adskilte fra hverandre ere disse to, hver for sig, de farligste Raadgivere, der kun kunne lede os vild; men tilsammen udgjøre de vor bedste Vejleder; de ere det Kompas, der — forudsat at vor Villie peger mod Gud, som Magnetnaalen er rettet mod Nord — sikrest fører os ad den rette Vej, thi Gud selv nedlagde dem i vort Hjærte.

Sorte, katholske Ordenssøstre i Nordamerika.

—o—

Det vil sikkert interessere vore Læsere at høre, hvorledes en *protestantisk Præst*, som Øjensvidne omtaler *katholske Ordenssøstres Virksomhed*.

Vi læse nemlig i den protestantiske nordamerikanske Revue, »*Weekly Register*«, følgende mærkværdige Udtalelser af en protestantisk Gejstlig, der, i en længere Artikel, skildrer hvad han selv har set i forskellige katholske Anstalter i New-Orleans.

Om den hellige Families Ordens-Samfunds Kloster og Noviciat skriver han:

»I Klosteret leve kun *farvede Nonner* (Negerinder). Dette Ordenshus befinder sig i den Bygning, som tidligere var bekendt under Navnet »*Kreoler-Balsalonen*«, et Sted, som tidligere var berygtet for de vilde Orgier, uhyggelige Drikkelag og blodige Tvekampe, som fandt Sted der. Endnu den Dag idag kan man, paa enkelte Steder, ved den gamle Indgang, se tydelige Blodpletter.

Disse Ordenssøstre beskæftige sig, foruden med andre Kjærlighedsgjerninger, særlig med Opdragelsen af Børn, der tilhøre deres egen Race. De besidde Skoler og Tilflugtshuse paa forskellige Steder i de Forenede Stater, og udføre for den sorte Races Civilisation mere end alle Politikere.

Staar man overfor Forstanderinden, Søster Augustine, saa glemmer man ganske hendes sorte Farve og tænker kun paa, at hun giver Oldinge Husly, opdrager Ungdommen, bespiser de Hungrige og klæder de Nøgne. Der maa være noget guddommeligt ved en Religion, der kan forvandle et saa berygtet Sted, som den gamle »Kreoler-Balsalon« til et Paradis.«

Gribende smukt skriver den protestantiske Præst

om *de* (hvide) *barmhjertige Sostres Hospital* der i Byen. Han slutter med følgende Ord:

»Søster Agnes, Sjælen i hele denne store Husholdning, var saa venlig selv at føre os omkring i Anstalten. Alle Børnene kom løbende hen til hende og hang fast ved hende. Ethvert sørgmodigt Øje fik et ejendommeligt Udtryk af Glæde, naar hun nærmede sig. Det var som om de velsignede Engle: Helbredelse og Haab gik ved hendes Side.

Intet Under at den katholske Kirke staar der som et Gibraltar. En eneste Kvinde af denne Slags er tilstrækkelig til at slaa ti Tusinde Vantro. Eller hvad vil en Ingersoll*) sige, naar han staar overfor en Søster Agnes?»

Vi have her igjen et Exempel paa, hvor mægtigt det Indtryk er, som vore fortrinlige Søstres altopofførende Virksomhed gjør paa ethvert tænkende — og fordomsfrit Menneske. S.

Fra Island.

—o—

Baade Katekismus og Erfaring lærer, at man bør være varsom med at love noget, ellers kan man lettelig komme til at sidde i det, som f. Ex. jeg, nu jeg skal opfylde mit Løfte fra sidst, at ville sende Ugebladets Læsere et Brev om vor nye lille Kirke. Ja, var den ærede Læser en af de trehundrede Turister, der netop igaar kom over Spitzbergen fra Amerika, var det let nok. Da vilde De fra Havnen have lagt Mærke til en forholdsvis lang Bygning med et lille Taarn, der ragede op over den ganske islandske Hovedstad; naar De da havde erfaret, at det var den ny katholske Kirke,

---

*) En berygtet Fritænker.

var De selvfølgelig kommen herop, og med Kirken som Illustration havde jeg jo nok et og andet at fortælle og forklare, som jeg er vis paa vilde interessere Dem. Men, ak, blandt alle de trehundrede Ansigter, der i disse Dage udgør vore stilfærdige Gaders mer eller mindre barokke Dekoration, var Deres ej at opdage. Jeg maa da se at give Dem et Begreb derom med tørre Ord.

Naar man skal bygge Kirke under vore Breddegrader, er der først et Spørgsmaal at afgjøre, som aldrig melder sig hjemme: Træ eller Sten? Sten burde jo paa Forhaand være selvskreven som Byggeemne i et Land, der ikke frembringer en Tømmerstok, medens Vulkaner i Hundrede- og Tusindevis for Aartusinder siden har strøget Sten til os, den nydeligste Lava, der har ligget sig haard og fast, er let at kløve, ser godt ud og er paa Pladsen, hvor Pladsen end er. Og tillader end hverken Penge eller andre Midler at drømme om Kunst og Arkitektur og den Slags Luksus, er det dog kun med blødende Hjærte, man giver Afkald paa det monumentale Præg, der er den jævreste hugne Sten i Kjødet baaret, og som ikke den fineste Cementløgn paa Gammelholm kan liste sig til, hvor mange Søjler og Gesimser og Friser og Kvadre man end »trækker« — paa Godtfolks Sanseløshed. Regnestykket stiller sig saaledes, at Forskjellen i Pris er forsvindende, men en Stenbygning staar, og er endda en fager Ungersvend, naar en Træbygning forlængst stunder mod en Afløser; thi om den gjælder det, hvis ellers om noget, at »om hundred Aar er alting glemt«. Saaledes ser Tingen ud, naar man sidder i sin Stue paa Landakot og skuer ud saa vide paa 1860 Kvadratomile Sten. Men træd ind i et Stenhus. Vandet driver ned ad Væggene, Vægge og Vinduer har hver sine Hensigter, Panelet raadner hurtig bort, Luften er klam og muggen, Lavaen er naturligvis en Svamp i Sten, og

Haarkarvirkninger, som man kjender fra sin Fysik — kort sagt: hvad skal man nu vælge? »Det skal jeg saamænd sige dig,« svarer saa i rette Tid en eller anden Vulkan et Steds oppe i Landet og ryster alle 1860 Kvadratmile Sten, saa Husene klaprer med Dørene af Angst, og Folk holder Løvsalsfest paa Torvet. Det behøvede de nu ikke, for vore Træhuse er som Thor, kun Ælde kan knuge dem i Knæ. Men Vulkanen skal have Tak for det betimelige Vink, og Træ skal det være. Farvel, Du Tyngdelovens stærke Datter og Overvinder, skjønne Arkitektur; Loven kan Du tvinge under dit Aag, men mod Lovløsheden er selv din Stentanke afmægtig.

Og alligevel —! Det lokker og lokker, og den ny Fristelse kommer som de gamle Landnamsmænd fra Norge. Der staar jo Beviset for, at ogsaa Træet har Evner og kan blive til noget; der bygger de gamle Stavkirker sig op med Tag over Tag og spørger Stenen: Kan Du gjøre bedre? Det var noget: en Stavkirke paa Landakots Top, der kunde hilse paa Skipperen helt hinsides Næsset! Her har jo Solen om Sommeren hele to og tyve Timer til at gaa rundt om den og kigge ind ad alle dens Smaabuer og lege Tagfat med Skyggen om alle dens Smaasøjler, og selv Sneen vilde have Fornøjelse af at ligge i Etager paa Midterskib og Sideskib og Omgang og tage sig ud i Landskabet. Men de Økser er forlængst rustne, der huggede Stavkirkens Sveller, og de gode norske Hoveder har hvilet i mange Hundrede Aar, der lærte Stolperne at sidde, saa de sidder strunkt endnu. Det gaar vel sagtens Stavkirke som Folkevise, at »det er smukt, naar det er gjort, men det lader sig ikke gjøre.« Saa gjør man som saa mange andre end Adam Homo, tager sit Parti og forhører sig i Norge om, hvor meget en Trækirke saa og saa lang og bred og høj, med Spir og tilbygget Præstegaard, alt af bedste norske »Furu«, med

dobbelt Klædning paa Fag, sidste Aars Bolgeblik paa Tag og Zink paa Taarn og Hjelm, er værd mellem Brødre, som Nordmænd og Danske jo nu en Gang er. I dette Tilfælde har Blodet været adskillig tykkere end Vand.

Naar nu Planer og Bud har faaet Biskoppens Godkjendelse, gaar Turen hjemover, og fra Hjærtet stiger Bønnen saa mindelig: Slædeføre, Slædeføre! Det er ikke Kaneture, man ønsker sig.

Dernæst graves der nogle Dage firkantede Tørv i »Tunet«, saa det ligner Ost paa en Spækhøkers Disk, og har man endelig fundet det dejlige faste Grus i passende Dybde, siger man: her skal Kirken staa -- henvender sig tjenstligst til Bygningskommissionen, der kommer sex Mand stærk og overbeviser sig om, at Kirken ikke kommer til at ligge paa tværs af Byens Fremtidshaab, og dermed kan den Del af Arbejdet begynde, der svarer til Ydmygheden i de kristne Dyders skønne Gudshus: der kan graves Grund.

»Slædeføre, Slædeføre!« sukker Stenhuggeren og betragter hver Sky, om den ikke snart faar den Form og Farve, han ønsker. »Skal jeg flytte alle de Sten paa Bærelad, har jeg gjort en daarlig Akkord.« Og alt imedens letter de store Blokke sig op af Grunden og ser Dagens Lys for første Gang i de sidste Aartusinder. Men de har som vi Mennesker mange Kanter, og som hos os maa Kanterne af, før de kan passe ind i Gudshuset, om det saa er paa den ydmygste Plads dybest i Grunden, hvor der ikke er Anerkjendelse og Beundring at vente, men kun det at fylde paa sin Plads. Det gaar, som vi alle vel ved, ikke med Lempe og Silkehandsker, men saadan en Stenhugger har det rette Haandelag: Kanterne skal af, det er givet, og derefter faar Slagene rette sig. En og anden Sten springer jo derved; den havde en Fejl i Aarerne, siger Stenhuggeren; de fleste faar Art og Skik paa sig, læg-

ger sig i Rad langs Stien og bier taalmodig paa Hjælpen fra oven for at komme paa deres Plads i Guds-
huset.

Og Hjælpen kommer. Jævn og blød lægger Sneen sig over Jorden, og Stenene slæbes paa Kælker hen til Grunden og lægger sig lydig paa Plads uden at skubbes og puffes. En Del maa jo ned i den sorte Muld; det er ikke det fineste, men de faar da trøste sig med, at det dog er dem, det hele hviler paa. Stenene er heldigvis uberørte o. s. v., de respekterer Bygningens Tarv.

Naar saa Foraaret kommer med lindt Vejr og lange Dage, begynder alle interesserede at spejde over Hav mod Norge, til endelig en Dag en Røgsøjle melder ind over Feddet, at Kirken er i Farvandet. Vorherre giver saa stille Vejr, og op af Damperens Last styrter sig Bjælker og Planker og Brædder i Vandet som en Skole paa en Svømmeflaade; Baade tager dem paa Slæb, Mænd tager dem paa Skuldrene, og kyn-dige Hænder sorterer og lægger tilrette, saa alt kan være nemt at gaa til. Og nu sker der noget, saa man tror, Skræderen fra Æventyret er paa Spil med en eller anden Trylleformel. Ligesom et Kompagni Soldater, der har ligget bag et Hegn og pludselig springer op paa Kaptajns »ret« — ikke anderledes staar paa en Gang den ganske Kirke, Stolpe ved Stolpe og Stok ved Stok, i sluttet Rad. Normanden maa vide, hvordan det hænger sammen, men Faktum er det, at det gaar i en Haandevending, at sige med Skelettet, saa hurtig, at naar siden det langsommelige Arbejde begynder med ydre og indre Klædning, er det ligefrem en Skuffelse, at det tager Tid.

Endelig staar man foran det sidste drillende enten — eller: skal Kirkens Vægge beklædes med Jærn eller ikke? Ens Smule Skjønhedssans søger at afskære Diskussionen. Visselig er Bølgeblik en nyttig Op-

findelse, men paatrykker lige saa visselig enhver Bygning Karakter af Jærnbaneskur, om det kan kaldes Karakter. Islænderne holde alle som en paa Jærnets Uomgængelighed i vort fugtige Klima, de norske Haandværkere in corpore paa det gode Kærnetræ, de har sat i Kirken. Enden bliver, som det sig hør og bør ved en Fredsslutning, et Kompromis, *at* da Træet er saa godt, som det ellers næsten aldrig sendes til Island, vil det kunne staa, forudsat det faar saa megen Fernis blandet med finsk Tjære, som det vil drikke. Aner Læseren Rangforordningen blandt de Tjærer? Jeg for min Del havde hidtil med min Lægmandsforstand troet, at Tjære var Tjære, men det er langt fra. Først naar man har vandret i Dage, har vandret i tre og lugtet til Tønder, erhverver Ens Næse den nødvendige Sikkerhed til at skjælne alle Grader i Tjærernes Frimureri. Det er ikke det samme som at være en fin Vinkjender, men det er ulige nyttigere.

Resultatet af alle disse Overvejelser og af flittigt og omhyggeligt Arbejde er en Bygning $33\frac{1}{2}$ Al. lang, $12\frac{1}{2}$ Al. bred og $14\frac{1}{2}$ Al. høj. De 7 Alen imod Vest ere indrettede til Præstebolig, de andre 26 falder paa Kirken. Dennes indvendige Højde er omtrent elleve Alen, takket være en meget sindrig Tagstol, der har været Leverandøren en dyr Spøg, men ved et dobbelt System af Stolper og Spær leder Tagets Spænding ned til Grunden og gjør de kjedelige Tværtræer overflødige. Det ene Sæt Bjælkeværk staar frem af Panelet og led-deler Væg og Loft, og en Række pyntelige Knægte under Loftet udfører deres Trællearbejde med en Elegance, som om deres Tilværelse var lutter Lyst. Kort sagt, Kirken vil utvivlsomt blive baade værdig og takkelig, som den ligger der paa Byens højeste Punkt med sit lille tolvalens Spir paa sin Ryg, dette løber ud i en Fløjstang paa halvfjerde Alen, meget smukt Arbejde af en herværende Smed. Vejrhnen er af

Messing, og Messingspydelser liver op paa Jærnet. Selvfølgelig laa Fristelsen nær at lade i det mindste Vejrhane forgylde, saa den kunde blinke ud over Faksebugt »end i sene Aar«; jeg greb da ogsaa i Lommen, men da jeg hverken turde tilbyde Guldsmeden min Kniv eller min Rosenkrans, gik han glip af den Fortjeneste.

Sluttelig en hjærtelig Tak til alle de gode Sjæle, jeg fandt ogsaa i Danmark. Maaske vil jeg en Gang i Ugebladet kunne give dem et Billede af den Kirke, de har bidraget til; men det bliver i al Fald først naar vi have faaet det ny kunstneriske Alter og det Glas-maleri af Jesu Hjærte, der vil blive Kirkens fornemste Prydelser, begge Dele Gaver fra Udlandet. Mon det skulde hjælpe, om jeg bad Ugebladets Læsere om et Gulvtæppe til Koret? Der er jo dog en Del af dem, der har Tæpper paa deres egne Gulve, og hvis Hjærte ikke trænger til Forklaring om, hvad Kirkens Kor er.

Reykjavik, d. 15. Juli 1897.

Johs. Frøderiksen.

Den hellige Ambrosius, en Biskop, Kirkelærer og Statsmand.

— 0 —

(Fortsat.)

»Det vilde have været i sin Orden,« skriver Ambrosius, »at vi, som havde Arvegods fælles, ogsaa havde haft samme Andel i Livets Længde, og at vi, efter at have været forenede stedse i Livet, heller ikke i Døden vare blevne adskildte.« Men i Himlen var der fattet en anden Beslutning: Satyrus skulde inden kort Tid berøves de to andre Sødskende. Vi kunne ikke nægte os selv her at anføre i Korthed hans Hedengangs rørende Historie. Den belærer os jo ogsaa om, at Katholikerne

i hine ældgamle Tider tænkte og troede som vi Katholiker i det nittende Aarhundrede.

Det var i Vinteren i Aaret 378, at Satyrus begav sig paa en Rejse til Afrika, for personlig at faa afgjort et Anliggende i Broderens Navn. Skibet, han besteg i Genua, var gammelt og skrøbeligt og strandede udfor Sardinien. Satyrus var endnu ikke døbt, og da han saa Døden i Bølgerne nærme sig, bønfuldt han paa det inderligste Gud om, at han dog ikke vilde lade ham dø, førend han var bleven gjenfødt ved de hellige Mysterier. Han saa da flere Kristne, som sejlede med ham, forberede sig til Døden, idet de i Forening tilbad og derefter nød som Vandringsbrød det allerhelligste Altrens Sakramente, som de efter Datidens Skik førte med sig paa Rejsen. Satyrus bad dem paa den mest indtrængende Maade om, at de dog vilde overlade ham en hellig Hostie; med Ærefrygt lod han den indvikle i et indviet Klæde, som kaldtes Orarium, og hængte dette om sin Hals. Fuld af Tillid til sin Gud kastede han sig saa i Bølgerne, idet »han troede sig paa denne Maade tilstrækkelig beskyttet og derfor heller ikke saa sig om efter anden Hjælp«, som Ambrosius skriver. I Virkeligheden bare Bølgerne ham til Sardiens Kyst, hvor han strax lod sig døbe; dog gjorde han sig ængstelig Umage for at finde paa den af Skismaet smittede Ø en Biskop, som efter Ambrosius' Ord »stod i Trosamfund med de katholske Biskopper, d. v. s. med den katholske Kirke«.

Næppe var Satyrus imidlertid naaet til Afrika, efter at have fortsat Rejsen, førend en heftig Sygdom, en Følge af hint Skibbrud, bragte ham til Gravens Rand. Bitrere end Døden selv var den Tanke for ham, at han her skulde dø langt fjærnet fra sine kjære Søskende; atter bønfuldt han om, at Gud dog ikke vilde lade ham dø, inden han endnu engang havde set Ambrosius og Marcellina, og for ydermere at gjøre sine

Bønner velbehagelige hos Gud, anraabte han ogsaa den hellige Diakon Laurentius, hvem han ærede højt. Han blev virkelig helbredet igjen, afgjorde lykkeligt sine og Broderens Anliggender, og rejste tilbage til Maa-land, hvor hans Familie modtog ham med Glæde og Jubel. Fremtidsplaner beskjæftigede de tre Søkendes Aand; Ambrosius fremlagde for Broderen Planen til en ny Basilika, som skulde opføres, »thi din Sjæl skal være mit Vidne om,« sagde Biskoppen til ham, »at i saadanne Foretagender nærer jeg ikke større Frygt for noget end at mishage Dig.« Satyrus blev dog atter angrebet af en svær Sygdom, som ikke mere lod noget Haab tilbage. Bitterligt grædende bøjede Ambrosius sig over den Døendes Hoved, hvis sidste Ord gjaldt Broderen og de Fattige. »Ja, det er sandt,« sagde Ambrosius til Folket, »jeg har grædt, som Jesus Kristus græd over Lazarus, hvem han elskede. Jesus begræd den Gang en Fremmed, men jeg begræd en Broder.«

Tilligemed de andre Slægtninge bar Biskoppen den dyrebare Afdødes Lig ind i Basilikaen. Paa Begravelsesdagen holdt Ambrosius efter det hellige Messoffer hin berømte Ligtale »De excessu Satyri«, som er et mægtigt gribende Udtryk for Smerten og Broderkærligheden. Paa en træffende Maade er det idealt skjønne Forhold mellem Brødrene tegnet i denne Tale med følgende Ord: »I enhver af os var den andens bedre Del indeholdt, eller rettere sagt vi vare begge i Kristo, i ham, som helt og fuldstændig er i Alt og i Alle.« For første Gang høre vi her i fulde Bryst-toner Hjærtets og Følelsens Sprog; den gamle klassiske Literatur kan ikke fremvise noget Lignende i Henseende til Hjærtelagets Fylde og Dybde. Ogsaa Gemytslivet har Kristendommen skjænket et nyt Indhold, en ædlere og i Hedenskabet ukjendt Flugt.

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. *Vincentiusforeningen* afholdt sin tredie Generalforsamling for i Aar Søndagen den 25. Juli Kl. 6 Aften paa St. Andreas Kollegiet i Ordrup, hvis store Sal den højærværdige Rektor, Pastor Lohmann velvilligst havde stillet til Disposition og ladet udsmykke paa det skjønneste. Den højærværdigste Biskop præsiderede. Mødte vare 33 Medlemmer. Efter at de sædvanlige Beretninger om Foreningens Virksomhed blandt de Fattige i afvigte Kvartal vare blevne aflagte, bragte Hr. Pastor Schreiber en Hilsen fra den nye Vincentiuskonference i Odense, der var bleven oprettet under Hs. biskoppelige Højærværdigheds sidste Besøg dersteds. Hr. Kapellan Cotain fra den nye Matthiaskirke i Berlin omtalte de femten Vincentiuskonferencer i Berlin og den store Tilslutning i alle Stænder, de der havde. I det Sogn, i hvilket han var ansat, var den bekjendte 86aarige Rigsdagsmand, Legationsraad v. Kehler Præsident for Konferencen og mødte hver Søndag. Højærv. Rektor Lohmann meddelte, at Foreningen ved Henvendelse til ham vilde kunne faa foræret nogle Bøger til dens Bibliothek. Efter Mødet var der Kl. 7 Andagt i St. Andreaskirken, ved hvilken højærv. Pastor Breitung prædikede om den kristelige Kjærlighed.

Aarhus. (—r.) I Søndags fændt en smuk Højtidelighed Sted i vor Kirke: Pastor *Henry Gamel*, der er hjemmefødt her i Byen og for nogle Dage siden var vendt tilbage fra Rom, holdt for første Gang Højmesse og Prædiken for Menigheden i sin Fødeby. Kirken var i Dagens Anledning smagfuldt pyntet med Laurbærtræer og Guirlander, og der havde -- trods Kapseljadsen paa Aarhusbugten — indfundet sig saa mange Deltagere i Festen, at de fyldte det store Rum. Kl. 9^{1/2} indførtes den nyordinerede Præst i Procession gjen- nem Hovedindgangen. Foran gik Korsbæreren, saa

fulgte en Række Ministranter, derefter hvidklædte Piger, der strøede Blomster, endelig Pastor Gamél med Diakon og Subdiakon i røde Dalmatiker. Taarnets fire Klokker ringede festligt imedens, og ved Indtrædelsen i Kirken modtoges Toget af en firstemmig Processionsang fra Orgeltribunen. Strax efter Ankomsten til Højalteret begyndte Levitmessen, under hvilken Kirkekoret foruden en tostemmig Messe af Koenen udførte et firstemligt »Veni sancte Spiritus« af Frey og et særdeles festligt Kor »Laudate pueri« som Indlæg ved Offertoriet. Efter Evangeliet prædikede Pastor Gamél smukt om Kirkens Enhed. Om Aftenen Kl. 8 holdt den unge Præst Festandagten, ved hvilken Kirken atter var fyldt.

Bayern. Et fornuftigt Ord har Tronfølgeren i Bayern, *Prins Ludvig*, udtalt ved et Besøg, han fornylig aflagde i det store Bjærgværk »Maximilianshütte«. I Anledning af et Fakkeltog, som Bjærgværksarbejderne havde foranstaltet til hans Ære, betonedes Tronfølgeren overfor Arbejderne, at han ikke fandt det nødvendigt, at de ved offentlige Festligheder beviste deres Hengivenhed for det kongelige Hus, da den jo var fastgroet siden Aarhundreder. Imidlertid tog han med Tak imod dem, og navnlig glædede det ham, at de vare foranstaltede af Arbejdere. »Det har jo stedse været en Gjenstand for mine Bestræbelser,« vedblev Prinsen, »ikke at bringe Samklang blandt enkelte Stænder, men imellem alle Stænder; kun naar alle Stænder virke sammen, er det muligt at bringe et Folk fremad og at forskaffe enhver Enkelt bedre Livsvilkaar, end han hidtil har haft. De vide jo Alle, at jeg staar paa et kristeligt Grundlag, og at Sandheden »For Gud ere alle Mennesker lige« stedse har tjent mig som Grundlag og Leveregel. Den store Forskjel bestaar kun deri, at det Menneske, som staar højere og er ansvarlig for mange, har et større Ansvar overfor Gud. Ligesom

Enhver iblandt Eder har sin Nød, sine Sorger, sine Lidelser, sine Bekymringer, saaledes har enhver Anden sine, og Ingen, hvor højt han end staar, er forskaanet for dem; thi heller ikke den Højtstaaende formaar noget, naar han ikke understøttes af Folket. Og i denne Forstand glæder det mig, naar Folket foranstalter Festligheder, som ikke gjælde min Person, men det Land, jeg tilhører og i hvilket min Vugge stod for et halvt Aarhundrede siden og som ejer mit Hjærte saavel som Eders Hjærter«.

Tyskland. De tyske Katholikers 44de Generalforsamling vil i Aar træde sammen i *Landshut* fra den 29. August til den 2. September.

Rom. I en Skrivelse til Kardinal Oreglia takker Pave Leo XIII. hine Biskopper, som i Anledning af den sidste Kanonisation vare komne til Rom og have undertegnet en Adresse, hvori de udtale deres ubetingede Hengivenhed overfor den hellige Stol. Samtidig formaner Paven Biskopperne at indprente den hele katholske Verden det samme Sindelag og at virke hen til, at den orientalske Kirkes Dissentere igjen forene sig med den romerske Kirke. Det synes ogsaa at blive hver Dag nødvendigere, at den apostoliske Stol igjen opnaar hin Stilling, som er bestemt den af Forsynet. »Saa længe de Urimeligheder og Vanskeligheder vedvare, som den Dag i Dag trykke den, vil Vi uafsladelig klage over den Vold, som er gjort mod Pavedømmet, og fordre hine Rettigheder, som sikre Vor Frihed!« Af den smukke, pavelige Skrivelse vil vi gjengive ordret følgende Passus: »Meget kjærkommen var Os Eders (Biskoppernes) Længsels Inderlighed med Hensyn til Gjenforeningen af de orientalske Folkefærd og af alle hine, som i Henseende til Troen staa i Modstrid med Os. Vi have i hvert Fald udstrøet Sædekornet til et stort Værk, hvis heldige Losning er vanskelig. At det engang vil modnes, haabe Vi tillidsfuldt, stolende

paa den Guds Forjættelse, der vil, at hans Kirke skal være enig i Menneskeslægtens hele Omfang, og i hvis Magt det ligger at bringe Menneskene fra det, Han vil faa dem fra, og, uden at hindre den Enkeltes Villiefrihed, at drage dem derhen, hvor han vil. Anraab Ham med bønlig Sukke, at Han godhedsfuldt maa kalde tilbage til Sandheden en ret stor Mængde Mennesker; men gjør Eder ogsaa, saa vidt det staar i Eders Magt, Umage for at understøtte Eders Bestræbelser ved alle den kristelige Kjærligheds Midler.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 1. August. 8. Søndag e. Pintse. Petri Lænkers Fest. — **2. M.** Alfons Maria af Liguori, Biskop og Kirkelærer. — **3. Ti.** Finding af Stefani Relikvier. — **4. O.** Dominikus; Bekjender og Ordensstifter (Kl. 8¹/₄ h. Messe for Ansgariusforeningen). — **5. To.** Maria Maggiore-Kirkens Indvielse i Rom. — **6. F.** Kristi Forklarelse paa Taborbjærget. (Kl. 8¹/₄ højtidelig Prælatnesse til Ære for Jesu guddommelige Hjærte; Kl. 8 Aften Broderskabsandagt). — **7. L.** Cajetan, Bekjender.

Søndag den 8. August. 9. Søndag e. Pintse.

Mødreforeningen holder ikke Møde i August og September.

Unio. Søndagen d. 1. Aug. Udflugt til Fredensborg. Afgang fra Nordbanest. Kl. 10³⁰. Let Frokost medbringes. Slottet og Parken besés. Sluttet Bord i Fredensborg Kl. c. 5 á 1,50 Ø. Hjemrejse Kl. 7⁵⁰. Besøgende kunne deltage; nærmere hos

L. A. Nielsen,
Nørre Allé 9 St.

Jos. L. M. Hoffmann,
Kjøbmagerg. 48.

Unio. Søndag d. 8. Aug. Fodtur i Nordsjælland; nærmere i næste Nr.

Adgangskort til zoologisk Have (til nedsat Entrè) faas hos Hoffmann, Kjøbmagergade 48.

„Gratis Aftenunderholdning.“

Tirsdag den 10. August, Kl. 8 Aften, afholder St. Knuds Broderskab **gratis Aftenunderholdning** for alle Katholiker i „Kongens Klub“, Østergade 15.
Bestyrelsen.

A. C. Møde Onsdag d. 4. August Kl. 9 Søvavillonen. Konversation.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 32.

Søndagen den 8. August.

1897.

Indhold: Betragtning. Katholske Jubilæer i England. Den h. Ambrosius. Et Brev fra Heine. Efterretninger fra Ind- og Udland: Ostindien. Kreta. Syrien. Amerika. Maribo. — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til 9. Søndag efter Pintse.

—o—

»Vidste Du dog end paa denne din Dag, hvad der tjener til din Fred.«

1. Det er netop det, vi stakkels Mennesker ikke betænke, ikke lægge os paa Hjærte. Fred søge vi Alle; vi kan ikke andet, thi vort Hjærte higer efter Fred. Og skulde vi nævne det Ønske, som ligger dybest i vor Sjæl, saa vilde der fra Jorden hæve sig et enstemmigt Raab om Fred. Fred er Indbegrebet af al Lykke, og dybest i hvert Menneskes Bryst — hvorledes end hans jordiske Forhold monne være -- toner endnu en Gjenklang af Kong Davids Bøn: »Herre, giv mig min Fred tilbage!«

Men hvorfor er Freden da saa sjælden her paa Jorden, hvorfor skuffes alle disse Mennesker, som længes efter Fred; hvor kan Gud nænne, ikke at skjænke dem saa fromt et Ønskes Opfyldelse? — Fordi det

endnu stadig »er skjult for vore Øjne, hvad der tjener til vor Fred«. Fordi vi, lig Børn, der løber efter en Sæbeboble, stræbe efter en forkrænkelig Fred i forgængelige Ting, en Fred, der under en smilende Overflade dølger Usikkerhedens Angst og navnløse Ufred. Kan vi undres over, at vi ikke finde det, som vi søge paa urette Sted?

2. Hvad er sand Fred og hvorledes skulle vi finde den? Først maa der svares: Freden finde vi ikke udtil i Verden, ikke hos vore Medmennesker; tværtimod, naar vi mest trænge til Fred, da møder der os ofte selv blandt vore Nærmeste kun Ufred og Uro. — »Søger først Guds Rige«, siger Kristus og deri giver han os Svaret paa vore Spørgsmaal. Thi naar vi videre vilde vide, hvad da Guds Rige er, saa svarer den h. Skrift os, at »*Guds Rige er Fred og Glæde i den Helligaand*«. Altsaa Fred er ensbetydende med Guds Rige, og kun naar vi søge det, finde vi Fred. Men nu have vi ogsaa Anvisning paa, hvor vi skulle søge; vi vide, at vor Fred ikke afhænger af vor jordiske Lykke, af vor jordiske Velstand eller nogen Art Medgang, thi dette er kun ydre og forgængelige Goder, men »Guds Rige er indeni Eder«. Indeni os selv, i vort eget Hjærte findes Kilden til al Fred, thi der har Gud nedlagt Spiren til et Liv i Fred med ham, i Troens Enhed med ham. Lad os derfor bede til ham, som har sagt: »Fred lader jeg Eder, min Fred giver jeg Eder. Jeg giver Eder den ikke, som Verden giver.« Lad os bede ham, at han vil skjænke os Fred i Kirken, Fred i Hjemmet, men fremfor alt Fred i Sjælen, saa at Guds Fred, som overgaar al Forstand, maa bevare vore Hjærter og Tanker i Kristus Jesus!

Katholske Jubilæer i England.

—o—

Storbritannien har nys fejret *1300-Aars Jubilæum* for en af sine største Mænd, den hellige *Columba*, og et andet lignende staar for Døren, nemlig *1300-Aarsdagen for St. Augustin's og hans Ledsageres Landgang paa britisk Grund.*

Columba er ubestridelig den største Mand af den keltiske (gæliske) Race, som Historien overhovedet kjen-der. Hans Kathedral og hans Hovedkloster paa den skotske Ø *Jona* var Udgangspunkt for utallige Missionærer til alle Europas Lande. I hans Klostre i Irland og Skotland, der vare Midtpunkter for Datidens Kunst og Videnskab, blev der afskrevet talrige Bibler, og selv skrev han mange med egen Haand. Alle ere de mønsterværdigt udarbejdede, og det Exemplar, der findes i Klostreet *Durrow*, afskrevet af *St. Columba* selv, er et af de prægtigste Bibelhaandskrifter, man nogensteds finder. Skotlands katholske Biskopper sammen med talrige Katholiker fejrede Jubilæet i *St. Columbas* Domkirke-Ruin paa Øen *Jona*, som ejes af en protestantisk Hertug, der med stor Beredvillighed gav sit Minde til Festens Afholdelse paa det historiske Sted, hvor der atter under *Benediktinersang* blev afholdt højtidelig katholsk Gudstjeneste.

Det andet 1300-aarige Jubilæum, som forestaar, ville alle Englands katholske Biskopper med Kardinal *Vaughan* i Spidsen fejre paa selve Stedet, hvor *Benediktinerbiskoppen Augustinus* for saamange Aarhundreder siden for første Gang betraadte Englands Kyst. Samtidig vil der blive afholdt en katholsk Kongres og en fælles Valfart til *Canterbury Domkirke* og til den gamle *St. Martinskirke*, hvor Kong *Ethelbert* modtog *Daaben*. Den Bibel, *Augustinus* havde med sig, en Foræring fra *Pave Gregor den Store*, findes endnu i England.

For nogle Dage siden have Englands protestantiske Biskopper med Ærkebiskoppen af Canterbury i Spidsen ogsaa fejret St. Augustinus' Jubilæum paa Landingsstedet. Glædeligt er det at bemærke, hvorledes den uafhængige protestantiske Presse giver Sandheden Æren og tilstaar med Frimodighed, at Kardinal Vaughan har langt større Ret til at fejre St. Augustins Landing, end de protestantiske Biskopper. Og dette er ogsaa rigtigt, thi St. Augustin og hans Efterfølgere stod i det nøjeste Lydigheds- og Kjærlighedsforhold til Paven i Rom, medens alle Baand mellem de anglikanske Biskopper og den apostoliske Stol i Rom under Henrik VIII. med Raahed og Hensynsløshed blev revne over, og de ere ikke siden blevne knyttede.

Og dog er der i vore Dage foregaaet en stor Forandring i den engelske protestantiske Kirke, særlig i dens Stilling overfor den katolske Kirke. Den intelligenteste Del af den anglikanske Klerus roser sig af, at de ere »Katholiker«, de fem tabte Sakramenter ere »gjenoprettede«, katolsk Liturgi og katolske Ceremonier indføres paany — — —, og Statskirkens aandelige Førere indse Vigtigheden af at bringe en Slags Enighed i Stand, lig hin Magt, som Paven besidder efter guddommelig Indstiftelse, for at jævne Stridigheder og bevare Enheden. Men dette Punkt er maaske det af alle, hvori det bliver vanskeligst at efterligne den katolske Kirke. En saadan Enighed lader sig ikke fremstille ved Kunst. Biskopperne i de engelske Kolonier og i Amerika med deres saare afvigende Anskuelse se højst i Ærkebiskoppen af Canterbury deres ældre Broder, men lade sig intet foreskrive af ham. Den eneste Mulighed for at naa til Enhed er Anerkjendelse af Enhedens Kilde, saaledes som den er indstiftet ved guddommelig Ret. Man kan indrømme Ærkebiskoppen af Canterbury Forrangen, men det bliver en Forrang uden Magt. Hans Venner kunne vel nok

lege Pavedømme, men det lykkes dem aldrig at beklæde Protestantismens Hovede med pavelig Magt. Gud alene kan skjænke en saadan Forret som den. Paven besidder.

Den hellige Ambrosius, en Biskop, Kirkelærer og Statsmand.

—o—

II.

Den h. Ambrosius kunde ingenlunde glæde sig ved uforstyrret, idyllisk Ro under sin pastorale Virksomhed. Tanken om Statens indre Fordærvelse, medens Barbarernes Hærskarer hvert Øjeblik bølgede foran Portene og Grænsevoldene udenfor Riget, der stedse blev kraftløse, maatte tynde som et Bjærg paa enhver Romers Sjæl, som endnu ikke helt var nedsunken i sløv Tankeløshed eller i epikuræisk Livsnydelse. Rigets nærførestaaende Undergang kastede allerede sine mørke Skygger forud; trøstesløs Pessimisme maatte knuge enhver Sjæl, som ikke kjendte til nogen højere Trøst. Ambrosius, Manden med det vide Blik og det ædle Hjærte, der som Romer hang med enhver Trævl ved sit Fædreland, følte vel alt dette dybere end mange andre; men hans store Sjæl sank ikke ned i Haabløshed, fordi han havde kastet Anker paa Kirkens Klippegrund, som af Herren er bleven sat midt i Tidens Brændinger. I Kristi Kors, i Tilslutning til den sande Tro saa han Frelsen, Pantet paa Velsignelsen, og han blev ikke træt af, stedse at tilraabe Folkene og Fyrsterne dette, midt under de store Trængsler og Omvæltninger.

Ambrosius er af den Mening, at Troskab mod Gud, mod sin Tro og sin Kirke, men en daadskraftig og urokkelig Tro, er den bedste Borgen ogsaa for Fol-

kenes politiske og sociale Velfærd, og at Frafald fra Gud er en Stats største Ulykke.

Det var i Aaret 378, at Kejser Valerius, hin ulykkelige østromerske Hersker, som paatvang Vestgotherne Arianismens Vildfarelser, mistede sin Krone og sit Liv i det skjæbnesvangre Slag ved Adrianopel netop mod disse Vestgother. Dette frygtelige Nederlag nedsænkede hele Riget i Smerte og Angst. Mange mente, at Verdens Ende var nær forestaaende. Gotherne ødelagde som Barbarer paa en forfærdelig Maade Tracien og de tilstødende Provinser. Med Krigen fulgte Hungersnød og Pest. Snart blev der, efter Hieronymus' Skildring, ikke andet tilbage, end »Himlen og Jorden og en øde Ørkens tause Rædsel«. Ogsaa Ambrosius maler med skrigende Farver hin bedrøvelige Tids Elendighed. »Hvormange Kampe have vi allerede gennemgaaet, hvormange true endnu. Hunnerne styrtede sig over Alanerne, Alanerne over Gotherne, Gotherne atter over Tayfalerne og Sarmaterne. Gotherne, der ere fordrevne fra deres Hjem, tvinge os til Udvandring, og det er først Begyndelsen paa vore Lidelser. Smitsomme Sygdomme og Hungersnød følge med Krigen. O Overmaal af Elendighed! Dømte til at leve i Verdens sidste Tider, mærker man iblandt os allerede Dødskampen, som maa føre til Døden«. Med Romerrigets Undergang, mente Ambrosius og hans Samtidige, maatte ogsaa Verdens Ende indtræde.

Rigtignok blev Insubrien med Majland forskaanet denne Gang; man havde i Nøden afspærret Alpepassene i Tirol med Træstammer, der vare kastede mellem hverandre; en Afspærring, der af Ambrosius benævnes med Smerte som »Vanærelsens Mur«. Men Staden begræd sine Børn, som i stort Antal vare faldne i en raa og grusom Fjendes Fangenskab. Et Smærtens Sværd gjennemborede Ambrosius' Sjel. »Sandelig, jeg skammer mig over at overleve mine aandelige

Sønner,« udraaber han. »Naar jeg hører om al den Ulykke, der har ramt dem, jeg elsker, saa virker det nedtrykkende paa mig, at jeg endnu skuer Solens Lys!« Han bortgav af sine egne Midler, hvad han formaaede, for at Fangerne kunde løskjøbes, og da dette ikke slog til, saa fattede den trofaste Overhyrde den højhjærte- de Beslutning, at sælge Kirkens Guld- og Sølvkar. Det var navnlig Majlands Arianere, som bebrejdede ham denne ædelmodige Kjærlighed; men han svarede: »O, det er bedre, at frelse Sjælene, end at passe paa sine Penge . . . . Hvor smukt er ikke dette Følgeskab af Fangne, om hvilke det hedder: Jesus har løskjøbt dem!«

Paa denne Maade har Ambrosius gjort den kristelige Verdensanskuelse til Virkelighed i det praktiske Liv. Mænd som Biskoppen af Majland have lært den dalevende Verden, som endnu var meget gjennemsyret af Hedenskabens Surdejg, at tænke kristeligt. Den ægte Humanitet, nemlig altomfattende Menneskekjærlighed, højhjærtet Opofrelse for Næsten er fremvoxet alene paa Kristendommens Jordbund; det gamle Hedenskab havde ingen Anelse om Humanitet, og det nye Hedenskab har bragt den ædle Plante med sig fra den saa bagtalte Kristendom og med Frækhed udgivet den som sin egen Frembringelse.

Det kostede ikke ringe Anstrængelse, at indplante Kristendommens verdensomdannede Ideer i Folkets Bevidsthed, og endnu vanskeligere gik de ind i Statsorganismen. Under et Besøg, som Ambrosius gjorde i Rom, var der udbrudt Hungersnød i Byen. For at lette Byens Vilkaar, besluttede Senatet at forvise alle Fremmede fra Rom, kun med Skuespillerne gjorde man en Undtagelse! Dette betød saameget som, at dømme Tusinder af Mennesker til at dø af Sult. Fuld af ædel Harme rejste Ambrosius sig og traadte paa sin energiske Maade i Skranken for de Ulykkelige;

hans Tale tændte, man skammede sig over denne gammelromerske Raahed og tog Dekretet tilbage.

Ægte Humanitet — Mildhed, Kjærlighed mod alle Mennesker og mod alle Menneskeklasser var et Grundtræk i den Helliges Liv og dannede ligesom Guldgrunden, fra hvilken hans herlige Karakter-Egenskaber fremtræde paa den virkningsfuldste Maade. Ambrosius havde et blødt og følsomt Hjærte, hvad vi allerede have i set Forholdet til hans Sødskende. Venskabet regnede han med Cicero blandt Dyderne og roser det i høje Toner; hans Brevvexling med en udmærket Kreds af Venner, for Størstedelen fromme Embedsbrødre, afslører en af hans Væsens mest tilstrækkende Sider.

Denne kraftige Natur, hvis heltemodige Energi ikke veg tilbage for nogensomhelst Vanskelighed og som ikke kjendte til Skaansel overfor Synder og Laster, vilde alligevel fremstille *Maadehold* (moderatio) som den skønneste blandt alle Dyder, og ved dette Maadehold forstaar han ikke andet end kristelig Mildhed og Kjærlighed. »Maadehold alene har forskaffet den med Kristi Blod løskjøbte Kirke Indgang i Verden,« erklærer han i sin Bog om Boden. »Vor Herre Jesus Kristus har Medlidenhed med os; han kommer, for at drage os til sig, og ikke, for at støde os bort fra sig; han er sagtmodig og ydmyg af Hjærtet.«

Nogle Hofbiskopper havde tilskyndet Statsmagten til en blodig Fremgangsmaade imod visse Hæretikere. Endskjønt Ambrosius ogsaa paakaldte Statsmagtens Hjælp til Kirkens Understøttelse, fordømte han dog disse Forholdsregler paa det bestemteste og optraadte med Strenghed imod dem. »Vrede omvender ikke Synderen, men Sandheden omvender ham,« var hans Grundsætning. Mildhedens og Barmhjærtighedens kristelige Lov repræsenterede han ogsaa ligesaa energisk imod den overdrevne Strenghed fra de den Gang opdukkende Navalianere eller Katharers Side. Ingen an-

gerfuld Synder skulde afskæres fra at vende tilbage til Gud. »Forund mig dog,« saaledes bad han til Gud, »som Indbegrebet af al Videnskab, at Syndernes Smerdensskrig finder Gjenklang i mit Hjærte.« Vejen til Udsoning med Kirken og med Gud var i hine Tider den offentlige Kirkebod, som vi lære den at kjende fra Ambrosius' Skrift om Boden, en Vej, der rigtignok var saa stræng og haard, at vi i vore Dage gyse tilbage for den. Men de Bodfærdige vandrede den i hine Tider med beundringsværdig Selvfornægtelse. Hvor mild er dog ikke Bodens Praxis bleven i Tidens Løb! Som en uundgaaelig nødvendig Betingelse for at opnaa Tilgivelse fordrer forøvrigt Ambrosius, hvad vi vel bør lægge Mærke til, Synderens Bekjendelse for Præsten. »Ingen kan forlange,« siger han, »at faa Syndernes Forladelse, naar han ikke først har bekjendt sig skyldig i dem.«

Dog ikke blot for Synderne, men ogsaa for alle Nødlidende og Undertrykte havde Biskoppen af Maastrand et faderligt Hjærte. Vi se, hvorledes han en Dag, for at frelse en Hedning, der var bleven dømt til Døden, uden at agte paa Hoffolkenes haanlige Afvisning, med hellig Voldsomhed opsøger Kejseren paa Jagten og udvirker Benaadning; eller hvorledes han modigt forfægter sin Kirkes Asylret til Gunst for de af Justitsen eller paa anden Maade Forfulgte. Den verdslige Straffelovgivning raadte han til Mildhed efter Kristi Exempel. Kirkens kjærlige Omsorg, Kirkebodens rensende Vej forekom ham at være en bedre Garanti for de Skyldiges moralske Frelse, end Sværd og Galge, som ikke sjældent dræbe baade Legemet og Sjælen.

De undseelige Fattige og Jomfruerne, som vare udsatte for Farer paa Grund af deres Fattigdom, anbefalede han paa en ganske særegen Maade til sine Undergivnes Omsorg. Med Varme bankede denne gode Hyrdes Hjærte for Slaverne. »Herren, hvem Loven har givet Ret over Slaverne, skal behandle dem med

Sagtmodighed, thi de have en Sjæl ligesom hans. Navnet »Familiefader« (pater familias) skal minde ham om, at han skal betragte dem som sine Børn.« — Slaven og den frie Mand ere lige for Kristus; de blive begge vejede paa den samme Vægtskaal. Den eneste Forskjel, som Gud gjør mellem Slaven og hans Herre er den, der vedrører deres Fortjenester, og de kunne begge opnaa den samme Adel, naar de tjene Jesus Kristus.« Disse Kirkefaderens Udtalelser ere det klassiske Udtryk for de kirkelige Anskuelse i Henseende til Slavespørgsmaalet. Hvem vilde vil i Aarhundrederne før Kristus have haft Kraft til at forskaffe saadanne Anskuelse Indgang i det romerske Samfund? Ja, hvem vilde vel bare blot vovet at udtale saadanne Anskuelse? Men Kristendommen har ophævet Slaveriet ikke ved Omstyrting, ikke ved pludselig Udryddelse, men ved dens himmelske Læres langsomt men med uimodstaaelig Kraft virkende Magt er denne sociale Stordaad bleven udført.

Forøvrigt var Slaveriet ingenlunde det eneste, maa- ske heller ikke det værste sociale Onde i det raadne romerske Rige, og Ambrosius var ikke bange for, at lægge Fingeren i Saaret. Han kunde ikke se paa de Riges og Mægtiges Undertrykkelse af de Fattige og Svage i Samfundet, uden at opløfte en energisk Protest. Hellig Vrede opflammede ham mod Aagerkarlens op- rørende Adfærd. Skyldnerne bleve den Gang behand- lede med umenneskelig Haardhed. »Jeg har været Vidne til et bedrøveligt Skuespil,« siger Ambrosius i en af sine Homilier, »jeg har set Børn, som man har tilbage- holdt og bevogtet som Panter for deres Faders Gæld.« Ofte var Biskoppen Vidne til, at hjærteløse Aagerkarle beholdt deres Skyldners Lig som Pant og nægtede det Begravelse indtil deres Fordringer bleve tilfredsstillede af Familien. Da et saadant Tilfælde engang blev bragt for hans biskoppelige Domstol, besluttede Ambrosius

at statuere et alvorligt Exempel. Han befalede, at man skulde udlevere Skyldnerens Lig til Aagerkarlen, og tilføjede følgende Ord fulde af bidende Sarkasme: »Tag dette Lig, giv Agt paa, at det ikke løber bort fra dig, gjem det godt i dit Værelse, du grusomme Bøddel! Fængslerne ere ikke saa haarde som du; de give deres Døde tilbage, men du lægger endog disse i Lænker . . . . . Bind denne ulykkelige Døde fast, læg ham i Lænker . . . . .« Under en talrig Folkemængdes Forbandelser bringer man den Døde ind i den haardhjærtede Aagerkarls Hus; forgjæves beder denne Mængden om at begrave Liget! Ambrosius holder fast ved sin Afgjørelse, og der bliver intet andet til overs for Aagerkarlen, end at han selv under Mængdens Haan og Spot maa tage Kisten paa sine egne Skuldre og bære den til Graven.

(Fortsættes.)

Et mærkværdigt Brev af Heinrich Heine.

—o—

Professor *Ernst Elster* har for nylig i »Deutschen Rundschau« offentliggjort for første Gang et mærkværdigt Brev fra den for sine slibrige Digte berygtede, vantro Digter *Heinrich Heine* til sin Broder *Maximilian*. Digteren skriver til sin 10 Aar yngre Broder følgende:

Kjæreste Max! Hoslagte Blad er et Brev til Dig, som jeg for fem Maaneder siden skrev eller rettere sagt lod skrive, men ikke afsendte, fordi jeg fra Dag til Dag haabede, at jeg i et Postscriptum kunde meddele om min forbedrede Tilstand eller om noget andet glædeligt. Desværre var dette ikke muligt. Min Tilstand forværredes indtil at blive utaalelig. Nu gaar det

noget bedre; skjønt jeg endnu er meget afkræftet og ligger tilsengs og Dag og Nat pines svarligen, skiinter jeg dog atter lidt Livshaab. Jeg ønsker mig rigtignok Døden, og for mig vilde den uden Tvivl være en Velgjerning, da jeg dog ellers ender som en ulykkelig Krøbling. Men jeg vilde dog ogsaa gjerne endnu have nogle faa Levedage, for at ordne Anliggender, som tyngte svært paa mit Hjærte. Jeg vil snart skrive til Dig om disse Sager, for at søge Raad i dit trofaste Hjærte. . . Du har intet Begreb om, hvormange Fataliteter jeg har at kæmpe med i det lille Hul, hvori jeg bor i Amsterdamgaden Nr. 50. Det mest Uhørte passerer, for at gjøre mig rasende, og dog bevarer jeg Hovedet klart og Sindet roligt. Min Munterhed alene er forsvunden. Fra Hamborg har jeg kun faaet lidet glædelige Efterretninger i den sidste Tid. Vor stakkels Lotte har haft et stort Tab. Den lille Pige, vor afdøde Niece (hans Søster Charlotte Embdens yngste Datter), var det elskeligste lille Egern, som tænkes kan, fuld af Aand, Gemyt, Kløgt og Narrestreger. Den Lille vil forundre sig, naar hun ser Onkel saa snart komme til hende i Himlen; *thi at der gives en Himmel*, kjære Max, det er nu *ganske bestemt*, siden jeg i saa høj Grad trænger til den under mine jordiske Lidelser. — Lev vel, min dyrebare Broder, vore Fædres Gud opholde Dig. Vore Fædre vare vakre Folk; de ydmygede sig for Gud og vare derfor saa urolige og trodsige overfor Menneskene og de jordiske Magthavere. Jeg derimod, *jeg udfordrede frækt Himlen og var ydmyg og krybende overfor Menneskene* — og derfor ligger jeg nu paa Jorden som en søndertraadt Orm. *Pris og Ære være Gud i det Høje!*

Din stakkels Broder H. Heine.«

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Ostindien. Om Jordskjælvene i Missionsdistriktet *Assam-Shillong* i Ostindien kommer der de trøstesløseste Efterretninger til Missionærernes Foresatte i Europa. Søster Skolastika skriver bl. a. til Generalforstanderinden i Rom: »Søstrene i Shella og Missionærerne frelste Livet, men ellers er Shella bleven forfærdelig hjemsøgt og en Mængde Mennesker ere døde. Søstrene ere i en Landsby to Timer fra Shella paa et højt Bjærg, uden at turde vove sig herhen, fordi Bjærgene og Veje rundt omkring ere sunkne sammen, revnede og ufremkommelige.«

Missionens Administrator, P. Angelus Münzloher, skriver til Generalforstanderen i Rom:

»Som jeg allerede pr. Telegraf har meddelt, er Assam bleven hjemsøgt af en forfærdelig Ulykke; vi vare den 12. Juni Vidne til en frygtelig Katastrofe, hvis sørgelige Følger endnu ikke lade sig nøjagtig beregne; fordi alt Samkvem er ophørt og kun faa Beretninger derfor indløbe. Jeg skildrer derfor kun, hvad der tildrog sig i Shillong. Vor Klokke havde lige givet det første Tegn til Aftenandagten, da hørte man pludselig en hul, underjordisk Torden, Jorden begyndte at skjælve og bæve, stedse heftigere bleve Rystelserne, Klokkerne ringede, som vilde de advare, af dem selv, et Brag og vi se vort Hus og Søstrenes Hus styrte sammen for vore Øjne. De heftige Rystelser varede 4—5 Minutter. Klokken var sex om Aftenen. Til vor Forfærdelse iagttog vi, at Broder Kilian ikke kunde tidsnok flygte ud af Huset; men, Gud være lovet, banede han sig dog Vej ud gjennem Taget . . . . Søster Xaveria blev haardt saaret trukket frem blandt Ruinerne af Søstrenes Hus. Begge Huse vare en Tidlang indhyllede i mørke Støvskyer, og vi frygtede for, at der og-

saa var udbrudt Ild i Husene. Men heldigvis var dette dog ikke Tilfældet.

I Kapellet og i Huset saa det skrækkeligt ud. Stenmurene havde, da de styrtede sammen, sønderslaaet og knust meget; Tabernaklet laa paa Jorden, ligeledes Lysestagerne og Statuerne, mere eller mindre itubrudte; Billederne og Korsvejsstationerne ere alle ødelagte; ogsaa en Kalk blev beskadiget. Ulykken vilde, at det regnede i Strømme hele Natten og den paafølgende Dag, hvorved en Mængde Gjenstande, navnlig Kirkeparamenterne, bleve ødelagte. Til vor store Smærte opdagede vi ogsaa, at vort Harmonium var knust. Det vilde føre mig for vidt, dersom jeg skulde nedskrive den lange Liste over alle de Gjenstande, vi have mistet.

Kort efter Jordskjælvets begav jeg mig til Byen. Hvilken Jammer! Alle Vegne saa man kun Bunker af Ruiner, samtlige Huse ere styrtede sammen eller saa beskadigede, at de ikke ere til at bo i. Træhusene have lidt mindst, men ere dog helt skjæve, fordi Fundamentmurene ere blevne ødelagte af Rystelserne. To Englændere bleve begravede under Ruinerne og fandt der deres Død; en Englænderinde døde af Skræk. I Regeringstrykkeriet, en treetages Bygning, er 14 Indfødte omkomme; i det militære Hospital blev en syg Soldat knust mellem Murene; ogsaa i Fængslet gaves der Døde. De Saaredes Antal er meget stort. Ogsaa fra de øvrige Stationer: Gauhati, Raliang, Shella og Cherraponjec kommer der bedrøvelige Efterretninger. Vi vare i halvandet Minut blevne gjorte husvilde. Alle Huse og Kirker, som vi med store Ofre have bygget i Løbet af syv Aar, ere nu ødelagte, og vi maa paany begynde forfra.«

Kreta. P. Angelo Maria af Kapucinerordenen skriver fra denne Ø, at det i Mands Minde ikke har set saa sørgeligt ud paa Øen som nu og at ogsaa Missionærerne ere blevne svært hjemsøgte. Kun faa Kri-

stenhuse ere blevne forskaanede for de rasende Tyrkeres Brandstiftelser og Plyndringer. Hundreder af Familier ere kastede paa Gaden og mangle endog det Nødvendigste til Livets Underhold. Missionshusene selv ere vel ikke blevne ødelagte, men de have lidt frygtelig Skade paa deres Ejendom, saa at Missionærerne mangle Midler til at yde de Fattige endog kun den ringeste Hjælp.

Syrien. I Syrien, navnlig i Libanon, har det katholske Liv taget et overordentligt stort Opsving. En Mængde Skismatikere vende tilbage til Katholicismen. I Seminariet i Sciarf befinder sig Msgr. Abdallah, som for nylig vendte tilbage fra Skismaet til den katholske Tro tillige med to Diakoner. I Omegnen af Mardin ere i disse Dage 6 Præster og 3 Landsbyer tillige med deres Præster vendte tilbage til Moderkirken.

Amerika. Byen Baltimore har for Tiden 40 Sognekirker; imidlertid har Kardinal Gibbons atter kjøbt en Byggeplads (140 Fod bred og 160 Fod dyb eller lang) for 19, 166 Dollars, hvor der skal opføres en ny Sognekirke, som skal koste 200,000 Dollars. Spørger man, hvorledes saadanne Udgifter ere mulige under de nuværende vanskelige Forhold i Amerika, saa give følgende Tal Oplysning, i Forbindelse med den Omstændighed, at i den nye Verden have ogsaa rige Folk Sands for kirkelige Formaal. I Aaret 1889 anslog man de Forenede Staters saakaldte Nationalrigdom til 65 Miliarder. Deraf vare over $43\frac{1}{2}$ Milliard i 182,000 Familiers Besiddelse, $7\frac{1}{2}$ Milliard var $1\frac{1}{5}$ Million Familiers Ejendom, Resten tilhørte de øvrige 11,620,000 Familier.

— Nordamerika staar i Henseende til Konversioner til den katholske Kirke ingenlunde tilbage for England. Kardinal Gibbons beregnede i sin Tid de aarlige Konversioner til 30,000. Denne Sum maa

imidlertid anses for at være for lille, da han den Gang kun beregnede Antallet efter de daværende Forhold i Ærkebispedømmet Newyork, hvor der aarlig fandt 700 Konversioner Sted. Efter en nyere og nøjagtigere Beregning har hvert Bispedømme gennemsnitlig 1100 Konversioner hvert Aar. I Løbet af 1896 fandt der i det ovennævnte Ærkebispedømme alene 1298 Konversioner Sted. Saadanne Tal ere i alt Fald talende Vidnesbyrd om Kirkens Fremgang i de Forenede Stater i Nordamerika.

Maribo. *Søndag d. 15. August* (Marias Optagelse i Himlen) agter den højærværdigste Biskop at foretage *den højtidelige Indvielse af den nye Kirke i Maribo.* Kirken, som for Tiden bliver dekoreret af Hr. Kunstmaler M. Ballin, har et smukt Taarn og skal bære *den h. Birgittas* Navn.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 8. August. 9. **Søndag e. Pintse.** — 9. **M.** Ferialdag. — 10. **Ti.** Laurentius. Martyr. — 11. **O.** Oktavdag. — 12. **To.** Klara, Jomfru. — 13. **F.** Johannes Berchmannus, Bekjender. — 14. **L.** Vigiliefastedag.

Søndag den 15. August. 10. **Søndag e. Pintse.** **Marias Optagelse i Himlen.** (Ansgarius-Bonifacius-Kollekt i samtlige Kirker og Kapeller til Fordel for Vikariatets mest trængende Institutioner.)

I St. Knuds Kirke i **Fredericia** holdes Gudstjeneste i August Maaned som følger: Paa Søn- og Helligdage stille Messe Kl. 7 og Højmesse med Prædiken Kl. 9^{1/2}. Efterm. Kl. 2 Andagt. Paa Søndagene læses den hl. Messe Kl. 7^{1/2}.

Unio. Søndag d. 8. August **Fodtur** i 2 Afdelinger: 1. Afdeling (kun Herrer) Kl. 8¹⁵ med Frederikssundsbanen til Maaløv Station (Frokost). Rute Maaløv—Kirke Værløse—Ganløse Ore—Farum—Stavnsholt—Bistrup—Rudersdal. Her træffes 2. Afdeling (Damer og Herrer), som tage med Nordbanen Kl. 11⁵⁵ til Holte og spadsere til Rudersdal. Herfra i Fællesskab til Dronninggaard (Jægerhuset & Næsseslottet) og hjem med Bancu. Frokost og Aftensmad medbringes.

„Gratis Aftenunderholdning.“

Tirsdag den 10. August, Kl. 8 Aften, afholder St. Knuds Broderskab **gratis Aftenunderholdning** for alle Katholiker i „Kongens Klub“, Østergade 15.
Bestyrelsen.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende. Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 33.

Søndagen den 15. August.

1897.

Indhold: Betragtning. Blomsterne i Troens Lys. Den h. Ambrosius. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til 10. Søndag efter Pintse.

—o—

Farisæeren og Tolderen.

1. »Der gik to Mennesker op til Templet for at bede.« Det er to Mennesker af ganske forskellige Klasser, vor Betragtning i Dag ledes hen til. En Farisæer og en Tolder, den ene med Ære og Anseelse for Mennesker, den anden snarere med det modsatte. Vel kunde det tænkes, at den Første ikke blot havde været retfærdig i Verdens Øjne, men ogsaa overfor Gud. Disse to Ting ere jo godt forenelige; og Tolderen kunde, netop fordi han stod lavt i Menneskenes Omdømme, have været dobbelt hovmodig i sit Indre og indbildt sig at have den Retfærdighed for Gud, som han fattedes paa Jorden. En saadan Forskjel finder ofte Sted, og lige-saa uberettiget det derfor vilde være, blindt at stole paa det ydre Skin og Verdens Bedømmelse, lige saa ubetimeligt vilde det være, paa Forhaand at fordømme

den, hvis Fromhed er i alles Munde eller lovprise den af Verden miskjendte.

2. Om det end, naar vi høre om afskyelige Forbrydelser, kan være berettiget, at der opstiger en Tak til Gud i vort Inderste, fordi vi ikke have saadanne Synder paa vor Samvittighed, saa maa vi dog aldrig sige: »Jeg takker Dig, min Gud, at jeg ikke er som andre Mennesker.« Hellere maa vi i Ydmyghed erkjende, at Muligheden til al Synd ligger i vort Hjærte, og Æren er ikke vor, om Gud lod os fødes i gode Forhold og bevarede os fra de svære Fristelser. Om end et Menneskes Gerninger synes os at stemple ham, hvo ere saa vi, at vi skulle anklage! Maa vi ikke snarere erkjende: »at Alle have vi syndet, og os fattes Ære for Gud.« Bedre derfor end at beskæftige os med de Andres Overtrædelser — som dog altid maa blive dunkle og uklare for os, fordi vi hverken fuldtud kjende deres Forhold eller Bevæggrunde — bedre er det at anbefale dem til Guds barmhjærtige Dom og rette Tanken mod vort eget Indre, hvor vi altid ville finde Grund nok til at sukke: »Gud, vær mig arme Synder naadig!«

3. »Salig den, hvis Overtrædelser ere forladte og hvis Synd er skjult, hvem Herren ikke tilregner Misgerninger.« Ere vore Overtrædelser end store, Gud er dog større, og maatte vi blot i Sandhed og Oprigtighed erkjende dem, blive vi blot ikke trætte af at raabe til Gud og daglig i Bønnens Timer lægge vort Hjærte aabent for ham, som dog alene ser og kjender os, saa vil han skjænke os Tilgivelse for vore Synder. Og naar vi af Hjærtet bede ham derom, saa vil han desuden — om end maaske først efter lange Tider, hvor vi føle os arbejdende og besværede — engang lade sine Ord: »Dine Synder ere Dig forladne« finde Genklang i vort Indre, saa vi ikke blot tro dem, men saa vi føle, de ere gaaede i Opfyldelse paa os. Men selv

om denne lykkelige Vishedsfølelse aldrig fødes i Dig, saa ejer Du alligevel dine Synders naadige Forladelse, saasandt som Du angrer dine Synder og bekjender dem i Skriftemaalets h. Sakramente. Vi bekjende daglig, at vi »tro paa Syndernes Forladelse« og om Du end ønsker, at denne din Tro maatte forøges og blive klarere, saa ligger Troen derpaa dog alt forborgent i din Bøn om Naade for Jesu Skyld. Jo dybere vi føle Størrelsen af vor Synd og derfor tillige hvor ufor-skyldt Guds Tilgivelses Naade imod os er, desto højere maa vi elske ham: »Thi den, hvem meget forlades, elsker meget.«

Blomsterne i Troens Lys.

—o—

En aandrig Forfatter har engang skrevet, at tre Ting ere blevne bevarede fra *Paradiset*: Stjærnerne, Blomsterne og et Barns Øjne. Sandelig, et sindrigt, dybtpoetisk Ord! Ret et Ord for barnlige Sjæle, som forstaa at læse i Naturen med et troende Sindelag og i alt vide at finde en dybere Betydning. Renhed straalere os imøde fra Himmelblomsterne, som blomstre paa Firmamentet; fra Blomsterstjærnerne, som lyse i Græsset; fra Øjenstjærnerne hos et uskyldigt Barn, som endnu ikke kjender til Synd og Lidenskab. O, skønne, uskyldige Blomster, som blomstre saa stille derude i Skoven og paa Engen, i Haven og paa Heden, *hvad ville I lære os?*

Hvor yndigt synge I *Skaberens Lov og Pris* i eders stille, drømmende Prag, med eders Farveglans og eders søde Duft! Nej, I behøve ikke at prange i mit Vindu eller i min Have, I Sydens stolte Børn, med eders Blade af Fløjls og Silke, med eders kæmpemæs-

sige Blomsterkalke. Ogsaa I, mere beskedne Blomster, som ere fremspirede af vor hjemlige Jordbund, ere for mig veltalende Vidner om Guds Almagt. Hist henne i Kornmarken lyser den purpurrøde Valmue; her klæder Kornblomsten sig i sin mørkeblaa Dragt; hist paa Engen udfolder de smaa Tusindfryd deres fine hvide, rosakantede Blomsterstjærner; hist ser jeg den gyldne Primula blomstre ved Bækkens Rand og den slanke Anemone i den mørke Skovbund; og i Haven den beskedne Viol, den pletfri snehvide Lilie og Blomsternes Dronning — Rosen. Var Salomon i al sin Pragt og Herlighed vel klædt som en af dem? Hvor veltalende se disse stumme Øjne ikke paa mig, disse store og smaa Blomsterøjne! Tusindfoldigt lyder fra deres Kalke Lovprisningens Ord: »Alleluja!« Hvor herligt former sig ikke her Farvepragt og Duft til en eneste Lovprisnings- og Taksigelses-Salme! Uden Tvivl har den gudbeandede hellige Bonaventura i sit »*Itenerarium*« og den fromme Kardinal Bellarmin i sin »Himmelstige« tænkt paa Eder, I Solens Børn, som paa en saa underfuld Maade prædike om Kilden til alt Lys og Liv. »*Benedicite universa germinantia in terra Domino*«; »Alle Ting, som opvoxte af Jorden, lover Herren!« sang jo allerede de tre Ynglinge i den gloende Ovn. Og den vise Mand opfordrer os til, med Ord og Gjerning at lovprise Herren, sigende: »Hører paa mig, I Guds Børn, og bærer Frugter som et Rosentræ, der gror ved en Bæk paa Marken. Giver sød Vellugt som Virak fra Libanon. Blomstrer som Lilien, udbreder Duft og synger en Lovsang; priser Herren i hans Gjæringer!« (Sirach. 39.)

Ja, Blomsten lærer os, at forherlige Skaberens i Ord og Gjærning; den er det skjønneste, fra Naturen hentedes *Symbol paa Dyden*. Dette aandelige Blomstersprog lærer den hellige Skrift os: »*Justus ut palma florebit*,« »den Retfærdige blomstrer som en Palme,« synger den kongelige Salmist (S. 19, 13.); »*florebunt de civitate si-*

cut focnum terrae,« »de af Staden skulle blomstre som Urter paa Jorden«, hedder det i den smukke messianiske Salme 71 (v. 16); Dydens Blomster skulle alle Vegne fremspire af »Guds Stad«, Kirken, naar den engang »fremblomstrer af Hvedekornet, — den i Jorden ned-sænkede døde Jesus — skal udstrø hans Ords Sæd«. »Da skal Ørkenen og de tørre Steder glæde sig,« siger Profeten, »og Stepperne skal fryde sig og blomstre som en Lilie« (Is. 35, 1.) »En Rose i Saron, en Lilie i Dalene« (Højs. 2, 1.) kalder den mystiske Brud sig jo i Højsangen; Ord, som af Fortolkerne baade anvendes paa Maria, »Lilien iblandt Tornene« (Højs. 2, 2.), og paa Kirken, saa vel som paa Kristus selv, alle Dyders Forbillede.

Naar den h. Skrift saaledes ikke forsmaar at betjene sig af Blomsternes Billedsprog — og hvor mange Exempler kunne ikke anføres herpaa — saa har ogsaa det aandelige Blomstersprog iblandt Menneskene, som saa gjerne sammenligne Dyderne med Blomster, sin Berettigelse. Violen er et Symbol paa Ydmyghed og Beskedenhed, Rosen et Symbol paa Kjærlighed, Lilien et Symbol paa Renhed. Solsikken, som altid vender sig mod Solen, tilraaber os »*sursum corda*«, »opad med Hjærterne«; Vedbenden, som med sine stedsegrønne Blade og ensfarvede Blomster slynger sig opad det stærke Egetræ, er et Symbol paa Haabet, medens Troen derimod symboliseres af Kornblomsten, som efterligner Himlens Blaa. Og ligesom Børnene saa gjerne binde Blomsterne sammen til en Buket eller Krans, saaledes maa vi ogsaa søge at fremelske disse Dyders skønne Blomster i vort Hjærte og forene dem til en smuk Krans og smykke os med dem, for at vi maa være »*Cristi bonus odor*«, »Kristi Vellugt for Gud«. Det passer derfor saa smukt, naar de gamle Kunstnere paa deres Billeder fremstillede de Hellige vandrende henover en blomstrende Eng. Blomsterne, som blom-

stre ved deres Fødder, ere Symboler paa de Dyder, som de øvede i deres jordiske Liv.

Hvad lærer ikke alle disse Blomster os! Ved et Dødsleje fandt jeg engang i Juletiden en smuk lille Buket Blomster staaende. De vare alle hvide og navnlig en af dem, en fin, hvid Klokkeblomst, mindede om hin »Blomst, som fremspirede af Jesu Rod« (Is. 11, 1.), om *den nyfødte Frelser*. Han er jo den Vidunderblomst, hvis Duft fylder hele Verden; hin himmelske Blomst, fra hvilken »evigt Liv dufter os i Møde«. Lad os drikke Duften af denne Blomst; kunde vi dog beruse os ved den, kunde vi dog ganske optage den i os! Og *Maria*, »Lilien iblandt Tornene«, maatte hun dog med hele sin Skjønhed ret tage vort Hjærte i Besiddelse! Lad os daglig betragte begge disse skjønneste Gudsblomsters Skjønhed, og lad os søge at tilegne os, saa vidt muligt, deres Dyders pletfri Glands ved Bøn, ved Bodsiver og — *Kjærlighed!*

Et smukt Sagn fortæller os om, at paa det Sted, hvor Blodsdraaberne, som randt ned ad Kristi Kors, vædede Jorden, fremspirede hin lille mørkerøde Blomst, som i daglig Tale kaldes »Kristi Bloddraabe«. Rødt, Blodets Farve, er jo ogsaa Kjærlighedens Farve, er ogsaa saa mange Blomsters Farve baade paa Engen og i Haven. Da Frelseren forblødede paa Korset, blomstrede der, efter Sagnet, røde Blomster ved Foden af Korset. Blomstrende var ogsaa den Jordbund, over hvilken han vilde udgyde sine Blodsdraaber, da Dødsangsten kom over ham, i Gethsemani Have. I Paradisets Have havde den forføriske Slange engang luret mellem Blomsterne, for at styrte vore Stamforældre i Fordærvelse; i en Have vilde derfor ogsaa Jesus begynde paa Syndens Afsoning ved den blodige Sved, som af den h. Bernhard paa en sindrig Maade betegnes som »en Graad i Blod og Taarer, der ikke blot randt fra Øjnene, men fra hele Frelserens Legeme«.

Ligesom Duggen om Natten stiger ned over Havens Blomster, for at vederkvæge og gjenoplive dem, saaledes vilde Jesus ogsaa forvandle hele Jorden til en Guds-Have, idet han vædede den med sit Blod, »en Morgendug, som ved Jesu kostbare Blods Perler borttog Forbandelsen fra Jorden, over hvilken de nedrandt fra Frelserens Sjælelidelser og Forbarmelse«. Og endnu den Dag i Dag staa paa hint Sted »nogle ældgamle Olietræer, som i Følge Traditionen vare Jesu Samtidige, Vidner til Guds Søns Dødsangst, midt i en stille, stedse blomstrende Have af Rosmariner og de bekjendte røde Immorteller, en venligt trøstende Plet Jord midt i Josafatsdalens trøstesløse øde Kirkegaard.« Saaledes have de hvide Blomster, som vi saa blomstre ved Krybben, forvandlet sig til røde Blomster paa Golgatha og i Gethsemani; den hvide Julerose farver sig purpurrød i det utaknemlige Jerusalem: skønne Sindbilleder paa Frelseren, som af Kjærlighed opofrer sig for os. »Ingen Kjærlighed uden Smerte«, siger den fromme Thomas af Kempis; ville vi i Sandhed gjenelske Jesus, saa maa vi ogsaa være beredte til at lide med ham. Ogsaa for *Maria* forvandlede den glædefulde Rosenkrans' hvide Blomster sig jo hurtig til den smertefulde Rosenkrans' røde Blomster; men paa dem fulgte saa atter den herlighedsfulde Rosenskrans' gyldne Blomster: hendes Triumf, da hun blev optaget og kronet i Himlen af Jesus. Ogsaa for os ville de gyldne Roser engang blomstre paa Himlens skønne Enge, naar vi ikke unddrage os for, hernede at plukke Lidelsens røde Roser tillige med Jesus og Maria.

Hvad lærer ikke alle disse Blomster os! »Mennesket, født af Kvinden«, hedder det i Johs Bog (14, 1.) »lever en stakket Tid og mættes af megen Elendighed. Han gaar op som en Blomst og søndertrædes, han flyr som en Skygge og forandrer sig«. Og Salmisten klager: »Menneskets Dage ere som Hø; som Markens

Blomst visner han.« Og den vise Mand skriver: »Alt Kjød ældes som Hø og som det friske Blad paa det grønne Træ.« Og endelig siger den h. Petrus: »Alt Kjød er som Græs, og al hans Herlighed som Markens Blomst; Græsset visner og Blomsten falder af; men Herrens Ord bliver i Evighed« (1. Petr: 1, 24.). Og i Virkelighed, hvor hurtig er ikke al Blomster- og Farvepragt forsvunden! De fleste Blomster blomstre kun nogle faa Dage; om Morgenen aabne de deres Kalke, og allerede om Aftenen »falde de af« eller visne. Eller ogsaa blive de knækkede af Vindstød, eller afsvedne af Solens brændende Straaler, eller et Menneske kommer og bryder deres Stilk og bereder dem en tidlig, uventet Død. *Saaledes er du selv, o Menneske!* Hvor hurtig er ikke »Livets Vaar« forbi; hvor hurtig visner du ikke, hvor ofte afbrydes du ikke af en lumsk Sygdom, førend du blev gammel! Og saa kommer »Manden med Leen, som kaldes Døden«, og han afmejer dem alle uden Barmhjærtighed med sin skarpe Le, de beskedne Violer og de stolte Kejserkroner, de duftende Roser og Lilier; forsvunden er al deres Herlighed, som Markens Blomst;« men »Herrens Ord bliver i Evighed!« Ja, kort er Menneskets Løbebane; flygtigt og forgængeligt, som alt andet her paa Jorden, hans Liv; og dog, hvor meget hænger man ofte ved det! Lad Døden ogsaa melde sig med alle de bekjendte Forvarsler; lad Haarene blive hvide og lad Kræfterne svinde — man elsker dog endnu Livet! Lad os bestræbe os for ret at dø for Verden og dens Skingoder, for at Afskeden fra Verden engang maa blive desto lettere for os! »Herrens Ord bliver i Evighed,« og af alle Mennesker vil han engang kræve et strængt Regnskab. Undgaa Døden kunne vi ikke, og ganske uventet kan den komme. Lad os derfor lægge os den Apostels Advarsel paa Hjærte, som ogsaa, hvis Legenden beror paa Sandhed, en Gang vilde flygte for

Døden og unddrage sig for Forfølgelsen, endskjønt han selv med ovenstaaende Ord har skildret Menneskets Forgængelighed paa en saa gribende Maade. Da Petrus, saaledes beretter Legenden, givende efter for de Troendes indtrængende Ønsker, stod i Begreb med at flygte og lige var kommen uden for Roms Porte, mødte han pludselig Frelseren, som med Korset paa sine Skuldre vandrede hen ad Vejen til Rom. »*Domine, quo vadis?*« »Herre, hvor gaar Du hen?« spurgte den forbausede Apostel. »Petrus«, svarede Herren ham, »da du flygter for Korset, saa maa jeg endnu engang tage det paa mine Skuldre.« Apostelen forstod Meningen, vendte om og døde kort efter en herlig Martyrdød paa Korset. — Nej, vi ville heller ikke flygte for Døden; daglig ville vi se den i Øjnene, med Fasthed og Alvor, for at den, naar den træder os i Møde, maa finde os forberedte!

Og nu, min kære Læser, lad mig i Aanden føre dig hen til en *Grav*, en Grav, hvor alle Dødens Rædsler ere borte. Thi den er tom, men himmelsk Velsignelse dufter os i Møde fra den, en Duft, der er sødere end Duften af Roser, Nelliker og Lilier. Det er den hellige Gudsmoders Grav, om hvilken den h. Johannes Damascenus véd at fortælle os.

Hvad er vel al Vellugt af jordiske Blomster i Mod-sætning til Duften af Marias Dyder, hvem Herren fra denne Grav havde optaget til sig i Himmelen! Hvad er vel al Himmelblomsternes, Stjernernes Glands overfor den forklarede Gudsmoders Skjønhed! Hvor herligt maa hun ikke blomstre histoppe, den hemmelighedsfulde Rose i Guds Have! Englene og de Hellige, ja, Gud selv, glæder sig over Synet af hende! Se her den Renes Belønning! Lad os derfor dybt indskrive i vort Hjærte de Ord af Højsangen, som Kirken lader sine Præster bede i Breviarbønnerne paa Marias Optagelsesfest: »*Fortis ut mors est dilectio!*« »Kjærligheden

er stærk som Døden!« Kjærlighed, den reneste Kjærlighed til Gud, var den allerseligste Jomfrus Liv, og den samme Kjærlighed var ogsaa hendes Død. Kjærligheden til Gud fortærede hende; men ved Kjærligheden har hun ogsaa overvundet Døden; ved denne Kjærlighed er hun saa hurtig atter bleven opvakt til det forklarede, evige Liv. Lad os da tage en Rose, Kjærlighedens Symbol, fra Gudsmoderens Grav; lad os tragte efter, ret at elske Gud af Hjærtet og med en stedse voxende Kjærlighed; hvor let vil da ikke Døden en Gang blive for os! Lad Verden saa smykke vor Grav med forgængelige, jordiske Blomster; vi ville histoppe — selv en himmelsk Blomst — skue herlige Blomster i Guds Have, vi ville drikke deres Duft, med saamange Forklarede ville vi uvisneligt blomstre i det himmelske Paradis. Det ville vi tillidsfuldt haabe, kjære Læser. Og Forfatteren af denne aandelige Blomsterfantasi kunde Du vel skjænke et Memento i det h. Messoffer, en aandelig — Forglemmigej!

Den hellige Ambrosius, en Biskop, Kirkelærer og Statsmand.

— 0 —

(Fortsat.)

Ogsaa hine samvittighedsløse Kornhandlere, som af ussel Vindesygge fremkaldte kunstig Dyrtid og Hungersnød, udfordrede den h. Ambrosius' retfærdige Vrede. »Gud skjænker os Overflod, hvorfor bringe I os da Nød og Elendighed? I kalde det Snildhed, Forretningsdygtighed, Genie? Det er Bedrageri, Perfidie, Haardkjærtethed, maa I sige . . . . Forbandelsen komme over eder, I Aagerkarle, I tage himmelraabende Renter af vor Ulykke og fremkalde selv den Elendighed,

som I drage Vinding af; eders Vinding er vor Odelæggelse.« Indtil sit Endeligt høre vi Biskoppen bitert klage over Aagerkarlene og de blodige Udsugere.

De værste Udsugere vare dog i hine Dage de kejlige Skatteopkrævere, og mere end én Gang er Ambrosius traadt frem for Kejseren, for at kræve Ret for de Undertrykte. Rigtignok var ogsaa en Ambrosius ikke i Stand til at afskaffe Ondet; men hans ædle Mod fortjener at fremhæves desto mere, naar man betænker, hvor dybt Verden den Gang var nedsunken i Servilisme og Byzantisme og hvorledes alt Mandsmod forsvandt overfor Cæsarernes afgudiske Nimbus.

I utallige Tilfælde optraadte Biskoppen af Majland som en Retfærdighedens Vogter, som en Støtte for de Undertrykte; med Begejstring saa Folket op til ham, og de Mægtige frygtede for ham. Men denne Mands hele Aandsstorhed skulde man dog først lære at kjende, naar han traadte i Skranken for Trøen og for Kirkens Rettigheder.

Imidlertid har Ambrosius dog ingenlunde til Stædighed indtaget en oppositionel Stilling overfor Regeringen og Rigets Herskere. I en lang Aarrække herskede der under hans Episkopat den skønneste Samdrægtighed mellem den gejstlige og verdslige Myndighed. Kejserne vidste i Begyndelsen at skatte denne mægtige Personlighed, og naar Klogskaben ikke gjorde det, saa tilskyndede Nødvendigheden dem til at tage imod hans hjælpende Haand. Ved sin politiske Begavelse, ved sin Klogskab og sit Maadehold, ved sin ubestikkelige Redelighed og Uegennytte var den forhenværende Konsul og nuværende Metropolit som skabt til at være Kejserens Raadgiver, og i Virkeligheden har Biskoppen af Majland spillet en afgjørende politisk Rolle under enhver af de romerske Kejsere, som den Gang saa hurtig afløste hverandre. Forholdene vare saa forvirrede, Hjælpeøsheden og den moralske Afmagt

saa almindelig baade hos de Styrende og hos de Undergivne, at en saa energisk, i sædelig Henseende saa højststaaende Personlighed, som Ambrosius var, nødvendigvis maatte faa et uhyre Virkefelt, uden selv at have søgt det. Sin Stilling har Biskoppen benyttet baade til Statens og Kirkens Vel eller rettere til Statens Vel ved Hjælp af Kirken.

Efter Valentinian I., som pludselig døde i Slutningen af Aaret 375, fulgte hans 17aarige Søn Gratian, en velsindet, trofast katholsk Hersker, der saa op til Ambrosius som til en Fader. For at væbne sig mod Arianismens Vildfarelser, maatte den katholske Tros store Forkæmper i et særegent Skrift fremlægge for ham Beviserne for Kristi Guddom; i den Anledning fremstode Ambrosius' Bøger »om Troen«; efter Kejserens Opfordring forfattede han ogsaa Afhandlingen om den Helligaand.

Fra 378 til 381 residerede Gratian for det meste i Majland, i den store Biskops umiddelbare Nærhed og i et saa fortroligt Forhold til ham, at han vakte Hoffets fjendtlige Misundelse. Den h. Ambrosius' velgjørende Indflydelse lærer man at kjende af flere vigtige Love mod Hedenskabet og Hæresiet. Berømt er Striden om Viktoria-Statuen bleven, en Strid, i hvilken Ambrosius tog Del paa en herlig Maade. Den ældgamle Viktoria-Statue i det romerske Senats Mødesal, der blev æret paa en overtroisk Maade af Byen og Riget som en Skytspatron, var bleven bortfjærnet af Kejser Konstantin, men atter opstillet af Julian; Gratian lod den atter bortfjærne trods de hedenske Senatorers Forestillinger, hvilket fremkaldte en Del Uro i Rom. Den romerske Præfekt Symmakus, en anset Taler og Filosof, indsendte en højtravende Beretning desangaaende til Kejser Valentinian II; men Ambrosius imødegik ham i et glimrende Mindeskrift; med den kristne Religions hele Overlegenhed og Sejrssikkerhed har den geniale Mand frem-

stillet Hedenskabets Hulhed og moralske Afmagt i Modsætning til Kristendommens Ophøjethed og Adel, og alene i Henhold til disse Grundes sejrige Magt blev Symmakus afvist. Endnu en Gang havde den gamle hedenske Afgudsdyrkelse rejst sig mod den kristne Religion og tabt Slaget; en af dens ædleste Repræsentanter havde fundet sin Mester i den kristelige Helt Ambrosius. Forbindelsen mellem den romerske Stat og den kristelige Religion var endelig gjenemskaaret paa en afgørende Maade, og der var gjort et mægtigt Skridt fremad mod Ambrosius' Ideal »den kristelige Stat«.

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. (F. J.) Tirsdag den 10. Aug. havde den katholske Afholdsforening »St. Knuds Broderskab« indbudt til en Aftenunderholdning i »Kongens Klub«, Østergade 15, hvis store Sal var stuvende fuld længe før den fastsatte Tid; de Tilstedeværendes Antal beløb sig vistnok til c. 300. Som et glædeligt Faktum notere vi, at de katholske Ynglinge vare sjældent stærkt repræsenterede.

Foreningens Formand, Hr. Cyklereparatør *Meyer*, aabnede Mødet og oplyste, at »St. Knuds Broderskab« var et Led af de Afholdsforeninger, som havde sluttet sig sammen under Navnet »Afholdsforbundet«; Foreningen var stiftet udelukkende for Katholiker, idet der mentes, at mange af disse gjærne vilde arbejde med til Drikkeriets Bekæmpelse.

Derefter gaves Ordet til Hr. Cand. mag. *V. Rasmussen*, der holdt et Foredrag om Afholdssagen. Taleren gik ud fra, at den menneskelige Villie var det bestemmende overfor enhver af Menneskets Handlinger,

men Villien paavirkedes af de Forestillinger, som særlig sysselsatte den menneskelige Hjerne, og udviklede dette nærmere ved forskellige Exempler; disse Tanker overførtes paa Afholdssagen og blandt andet fremhævedes Vanens Magt, idet Taleren hævdede, at Vanen var den store Løftestang i Menneskelivet, der kunde gjøre Gavn eller Fortræd alt efter som den blev brugt henholdsvis som gode eller slette Vaner. Taleren gik derefter over til at paavise Exemplets Magt, særlig Forældrenes overfor Børnene, og motiverede smukt den store Forpligtelse, som Forældrene havde til at lære deres Børn Afholdenhed, hvad de bedst kunde naa ved selv at være afholdende. Den almindelige Paastand: »jeg drikker kun til Maade«, imødegik Taleren med overlegen Logik, idet han henviste til hvert enkelt Individts Forpligtelse til at gavne og konsolidere det hele Samfund ved sit Exempels Magt. At denne Forpligtelse var særlig stor for dem, som paa Grund af deres Stilling og Indflydelse i Samfundet kunde paavirke deres Omgangskreds, og i Analogi med det før sagte befæste disses Villie, var jo indlysende; men Ingens Omgangskreds var saa lille, at han ikke ogsaa havde sin Mission der. Sluttelig fremhævede Taleren, at den sande Fædrelandskjærlighed maatte opfordre alle et Lands Borgere til at slutte sig til Afholdssagen, thi i de allerfleste Tilfælde var Spiritusen Aarsag til, at Sindssygeanstalter, Hospitaler og Fængsler fyldtes, overhovedet til al Umoralitet; ligesom de stærke Drikkes Indflydelse paa den menneskelige Hjerne virkede sløvende paa en Befolknings Aandsliv, medens Afholdenheden vilde hæve et Land i kulturel Henseende. Endelig opfordrede Taleren de Tilstedeværende til at tænke nøje over det Sagte og indtage et klart Standpunkt overfor Afholdssagen.

Den begavede unge Mands Foredrag hilstes med stærkt Bifald.

Et Medlem af St. Knuds-Broderskab, Hr. *I. C. Berg*, besteg nu Talerstolen og udtalte, at Folk i Almindelighed ansaa en Afholdsmand og en Tværdriver for et og det samme, men han vilde nu bevise, at man uden at bruge stærke Drikke kunde være i et Perlehumør og foredrog derefter forskellige Smaating, der indbragte ham fortjent Bifald.

Efter en Duet med Zither- og Guitarspil, forevistes til Slutning Edisons nyeste Opfindelse, »Grafofonen«, der smukt og klart gjengav forskellige Koncertstykker og Sange.

Vi ønske, at den unge Forening, der ved dette sit første Agitationsmøde har vist sig som et stærkt og kraftigt spirende Frø, maa voxer til et mægtigt Træ og at mange af vor Menigheds Medlemmer og specielt de mere fremtrædende ville bringe det lille Offer til Gavn for det sociale Vel og indtræde som Medlemmer eller i det mindste støtte Sagen med pekuniær Bistand.

— Den højærværdigste apostoliske Vikar har begivet sig til *Maribo*, hvor Hs. biskoppelige Højærværdighed Søndag den 15. August (Marias Optagelse i Himlen) agter at foretage den højtidelige Indvielse af den nye *St. Birgitta Kirke*. Efter Indvielsen om Morgenen frembærer Biskoppen, assisteret af flere Gejstlige, det hellige Messeoffer, og om Eftermiddagen fejres en højtidelig Festandagt. Da ca. 100 Polakker, som for Tiden opholde sig paa Laaland, ogsaa ville være tilstede ved Gudstjenesten, vil der under samme blive holdt Festprædiken baade i det danske og polske Sprog. Efter hvad vi have bragt i Erfaring agte flere af den kjøbenhavnske Menigheds Medlemmer i Anledning af den festlige Begivenhed ogsaa at foretage en Udflugt til det skønne Maribo, hvor der findes saamange Minder fra den katholske Tid. Vi behøve her kun at omtale det berømte Birgittiner-Kloster, hvortil Grunden erhvervedes under Dronning Margrethe og som senere opførtes i Aaret 1416 under Kong Erik af Pommern. Klosterkirken staar endnu den Dag i Dag og er en Pryd for Maribo; af Klostret findes der imidlertid kun nogle Levninger i Nærheden af Kirken. I den gamle Klosterkirke, der har tre Skibe, opbevares et ældgammelt Billede af den h. Gudsmoder, en gammel katholsk

Altertavle og en Samling af Relikvier, som rimeligvis ere bragte hertil fra den h. Birgittas Kloster i Vadstena i Sverige. I 1818 bleve de fundne gjemte i et Krucifix, som hænger paa en af Kirkens Vægge.

— Højærv. Pastor *Vilh. Klemp*, som for nylig er vendt tilbage fra sit Studieophold i Rom, vil Søndag den 15. August fejre *Primitis* i St. Ansgars Kirke og tillige holde sin første Prædiken. Den nyindviede Præst vil, som det er Skik og Brug i katolske Lande, blive festlig indført af Kirkens Gejstlighed. Idet vi bringe Hr. Klemp vor hjerteligste Lykønskning i Dagens Anledning, bede vi Gud forunde den unge Præst en lang og velsignelsesrig Virksomhed i hans ophøjede Kald.

— Søndag den 22. Aug. vil den højærværdigste Biskop foretage den højtidelige Indvielse af det lille provisoriske *St. Anna Kapel* i Sundbyerne paa Amager.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 15. August. 10. Søndag e. Pintse. Marias Optagelse i Himlen. Ansgarius-Bonifacius-Kollekt i samtlige Kirker og Kapeller til Fordel for Vikariatets mest trængende Institutioner.) — **16. M.** Hyacinth, Bekjender. — **17. Ti.** Oktav af Laurentius. — **18. O.** Helene, Kejsersinde. — **19. To.** Oktavdag. — **20. F.** Bernhard, Bekjender og Kirkelærer. — **21. L.** Johanne Franciska af Chantal, Enke og Ordensstifterinde.

Søndag den 22. August. 11. Søndag e. Pintse. Joachim, den h. Jomfrus Fader.

St. Knuds Broderskab. Bestyrelsen bringer herved i Medlemmernes Navn sin hjerteligste Tak til de ærede Bidragydere, som have glædet Broderskabet med følgende Gaver: XX. 10 Kr. — N. N. 4 Kr. — L. 2 Kr. — T. 10 Kr. — N. A. 2 Kr. — I. C. G. 10 Kr. — P. 2. Kr. — X. 5 Kr. ialt **45 Kr.**, samt et smukt Krucifix, som er bleven skjænket Broderskabet af Fru S.

St. Knuds Skole (Stenosgade). Det nye Skoleaar begynder Mandag den 23. August:

Til **Udsmykning af den katolske Kirke i Reykjavik** har „Nordisk Ugeblad“s Redaktion modtaget fra: Vilhelmine og Josefa Kr. 1,50; „Af Sparebøssen“ Kr. 2,10; N. I. S. Kr. 1,00; „En Arbejdshest“ 50 Øre; J. Andresen Kr. 1,50; „Ingen Bajere i Dag“ 40 Øre; M. P. Kr. 2,00; „Et Whistparti“ Kr. 3,67; Thule 50 Øre. — Bidrag modtages fremdeles.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64. 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 34.

Søndagen den 22. August.

1897.

Indhold: Betragtning. Nicodemus. Den h. Ambrosius. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til II. Søndag efter Pintse.

—o—

»Han har gjort alle Ting vel«.

1. Saaledes sagde Folkeskaren, da Frelseren havde helbredt en Døvstum. Og hvor nemt, hvor naturligt falder det ikke os alle at stemme med i dette Udraab, hver Gang Gud har opfyldt et af vore Ønsker, skjænket os et eller andet, hvorom vi bad ham. Men hvor svært, hvor usigelig vanskeligt er det for os at sige — ikke blot med Læberne, men med Hjærtet: »Han har gjort alle Ting vel«, naar Sorg og Modgang samler sig om os, naar vi slet ikke kunne skimte Guds Førelse i det, der hænder os. Naar vi se, Retfærdigheden krænkes, de Uskyldige lide, Sandheden foragtes og Løgnen sidde i Højsædet, hvor svært da at forstaa, at det er en retfærdig, barmhjærtig og almægtig Gud, som tillader sligt! Hvor usigelig vanskeligt i et saadant Øjeblik at sige: »Han har gjort alle Ting vel«.

2. For under alle Forhold at kunne beundre Guds Raadslutninger kræves jo først og fremmest, at vi fuldtud forstaa dem, at vi kjende hans Hensigter og Bevæggrunde. Thi Beundring uden Forstaaelse er meningsløs og uberettiget. Men vi ere ikke altid i Stand til at forstaa og gjenemskue Guds Gjerninger og Hensigter, tværtimod er der meget her i Livet, som er et Kors for vor Tanke; og i saadanne smertefulde Tilfælde maa det være vor Trøst, at Gud aldrig fordrer det umulige, det urimelige af os. Det, han fordrer af os, er, at vi skulle nære en saa fast Tillid til ham, en saa fast Tro paa hans Kjærlighed til os, saa vi ikke forarges over de af Livets Tilskikkelser, som vi ikke forstaa. Han vil ikke, at vi i slavisk Underkastelse af vor sunde Dømmekraft skulle beundre denne og hin sørgelige Begivenhed, dette eller hint sociale Misforhold og mene at forstaa Guds Hensigt dermed. Nej, Gud vil tværtimod, at vi, uden at pine vor Tanke med forgjæves Forsøg paa at forstaa hans Forsyns Styrelse, skulle anerkjende: »at hans Tanker ere højere, end vore Tanker«, at »hans Domme ere *uransagelige* og hans Veje *usporlige*«, og at vi desugtet nære en saa fuldkommen Tillid til hans Barmhjærtighed og Visdom, saa vor Tro ikke rokkes der, hvor vor Tanke staar stille; men saa at vi henstille alt til Gud, sikre paa, at naar Timelighedens Uklarhed engang afløses af Evighedens Lys, »naar Gud vil aftørre Taaren af hver Grædendes Øjne, og Døden ikke er mere, ej heller Sorg, ej heller Klage, ej heller Smerte«, da skulle vi skue Gud Ansigt til Ansigt ikke blot med vort legemlige Øje — hvad der kun vilde være et saare ufuldkomment Begreb om Saligheden — men med vor Aands forklarede Øje. Da skulle vi forstaa Gud, thi »dette er det evige Liv, at vi *kjende* den evige og sande Gud og den, han udsendte., Jesus Kristus«. Da

ville vi med fuldkommen Erkjendelse kunne sige: »Han har gjort alle Ting vel«.

Men ethvert Forsøg hernede paa at ville *forstaa* Gud er en Snare fra den Aand, som allerede fristede Adam og Eva til at spise af Kundskabens Træ, ved at sige dem, at da skulde deres Øjne oplades og de skulde kjende Godt og Ondt.

»I Tro vandre vi, ikke i Beskuelse«. »Nu se vi som i et Spejl og ved en dunkel Tale« og først histoppe er det forbeholdt os at faa vore Øjne opladte for al Guds Herlighed.

Nicodemus.

—o—

Det er ikke ret ofte, at den Mand, hvis Navn staaer over disse Linier, nævnes i det nye Testamente, men det er ved saadanne Lejligheder, at man let bliver opmærksom paa ham, og er man først bleven det, faar man ogsaa Interesse for og Kjærlighed til denne Skikkelse. Grunden dertil er vel, næst det, at han var en dyb og alvorlig Natur med Hjærte for det Største og Bedste, den, at vi faa i ham, i hvert Fald til dels, Lejlighed til at se Livets Væxt og Fremgang i et Mennekehjærte.

Han var en fornem Mand i Jerusalem, en Farisæer, vel hjemme i den gamle Pagts Bog og Medlem af Jødernes store Raad. Han har sikkert, som mange andre i Jødefolket paa Jesu Tid, ofte dvælet ved Guds store Forjættelser gjennem Profeternes Mund og baade længtes efter og bedt om, at Opfyldelsens Time snart maatte komme. Forresten har han sagtens af yderste Ævne stræbt at overholde de mange store og smaa Bud i Moselov og ikke været som de fleste Farisæere, hvem det var mere om den ydre end den indre Op-

fyldelse af Lovens Bud at gjøre. Fra Jesus stod frem efter sin Daab i Jordan, har Nicodemus sikkert fulgt hans Færd, ladet sig fortælle om ham og maaske ogsaa lyttet til hans Tale og tænkt baade Nat og Dag over det, der skete, inden han foretog sin berømte Nattevandring til Jesus. Man er vel i Reglen tilbøjelig til at tro, at det mest fremtrædende Træk i Nicodemus' Karakter var Frygtsomhed; men det er vist ikke rigtigt. Lad være ogsaa, at hans Natur ikke var af den Slags som Apostlen Peters f. Ex. eller mange andre af Guds Riges Stormænd, saa var dog alligevel ikke Frygt det, der bestemte ham mere end alt andet. Grundtrækket i Nicodemus' Karakter har været Ædruelighed og Trofasthed; han vilde paa ingen Maade lade sig drive noget Skridt frem, førend han vidste, hvilken Grund han vilde komme til at staa paa, men som saa ogsaa virkelig stod fast, saa vidt han var kommen, og arbejdede sig videre, tro mod det Lys, Gud havde tændt for ham. I disse to Egenskaber have vi Grunden til, at han kom til Jesus, og at det just var om Natten, at han søgte ham. Hvor et Menneske har sine Fortrin, har han ogsaa ofte sine Mangler, til Nicodemus' Ædruelighed kom maaske ogsaa for stor Forsigtighed og en vis Ængstelighed. ligesom vi se Apostlen Peters Mod, især i de yngre Dage, blandet med Ubesindighed. Det er ikke et fejgt Menneske, der kommer snigende sig om Natten til Jesus, men en Mand, hos hvem der var Spirer til meget godt, det kunne vi blandt andet slutte af Samtalen. Jesus førte med ham, en af de dybeste og rigeste Menneskehaand har optegnet. Vi se strax hos Nicodemus, af de Ord, hvormed Samtalen begynder, den ædruelige og dybt alvorlige Karakter: »Vi vide, at Du er kommen fra Gud,« siger Nicodemus til Herren, »thi Ingen kan gjøre de Tegn, Du gjør, uden Gud er med ham.« Nicodemus har gjort det eneste rette, et Menneske kan gjøre,

naar noget guddommeligt møder ham, nemlig staaet stille overfor det, prøvet og vejet det og saa givet Gud Æren. Efter Jesu Liv, Tale, Gjerninger at dømme, maatte Gud være med ham, hvad saa end de Lærde og Fornemme og Store mente om ham. Og Jesus taler om den nye Fødsel, og Nicodemus spørger, og han gaar ikke let hen over Jesu Ord, vi kunne næsten sige, at han vender og drejer dem, altsammen for at komme til Bunds, for at faa god Besked. »Hvorledes kan dette ske,« lyder det fra Nicodemus, og han faar Svar, og jeg tænker, at hvert af Jesu Ord har været som frugtbare Sædekorn, der blev lagt ned i Nicodemus' Hjærte og blev Udsæd for noget nyt og herligt hos ham. Den hele Samtale er det vel næppe, Evangelisten meddeler, i Slutningen af den have vi det mægtige Ord, hvori man har sagt, at hele den kristne Aabenbarings Indhold er samlet som i en Hovedsum: »Saaledes elskede Gud Verden, at han gav sin enbaarne Søn, for at hver den, som tror paa ham, ikke skal fortabes, men have det evige Liv.«

Først længe efter høre vi atter noget om Nicodemus. Det var i en Forsamling af Raadet, hvor de overvejede, hvorledes de bedst skulde komme Jesus tillivs, at Nicodemus sagde de besindige Ord: »Dømmer vor Lov nogen uhørt, og uden det først er undersøgt, hvad han har gjort?« Disse Ord ere jo langt fra at være nogen aaben Bekjendelse af Kristus, men dog betegne de en Fremgang for Nicodemus' Vedkommende. Han gaar imod Strømmen, imod den almindelige Forbitrelse, bliver Gjenstand for Manges Had, det er dog noget, han sætter paa Spil. Og lad os huske paa, umiddelbart foran, hvor dette lille Træk fortælles, hedder det, at Aanden var ikke kommen endnu, fordi Jesus ikke endnu var herliggjort. Det var uden Helligaandens iboende Naade, at Nicodemus maatte kæmpe sig frem paa Troens og Tillidens og Bekjendelsens Vej.

Tredie Gang træffe vi Nicodemus Langfredag Eftermiddag sammen med Josef af Arimathæa i Færd med den sidste Kjærlighedsgjerning mod Jesus, at stede hans afsjælede Legeme til Hvile. Nicodemus bringer omtr. 100 Pd. Myrrha og Aloe med til Begravelsen. Skete det end i Hemmelighed, at Jesus blev nedtagen af Korset og jordet, kan man dog vel sige, at her se vi, at Nicodemus atter er voxet et Stykke; thi let kunde han jo blive bekjendt som den, der havde været med til at begrave Jesus, Jesus, der var korsfæstet som en Forbryder, mellem to Røvere.

Mere høre vi ikke om Nicodemus i det nye Testamente, men der kan ingen Tvivl være om, at han er bleven en anden, da han oplevede det, der skete Paaske-morgen og Pinsedag. Den gamle Overlevering melder virkelig ogsaa, at han senere blev døbt og til Straf for sin Kristendom afsat fra sin Medlemsstilling i Jødernes Raad og forvist fra Jerusalem.

Nicodemus hører ikke til de Største i Guds Rige, men dog til dem, hvis Minde det er værd at bevare. Han kom til Troen mere ved det, der foregik skjult i hans Hjærte, end gennem underlige Førelser og store Oplevelser. Frygtsomhed er ikke det mest betegnende for ham, som ovenfor nævnt, men derimod Besindighed og Eftertanke, Egenskaber, der undertiden kunne forvexles med Ængstelse og Frygt.

Dette Syn paa Nicodemus som den ængstelige, som den hemmelige, bange Discipel af Jesus, er vist ret almindeligt, ja, man kunde maaske kalde Nicodemus for »de Frygtsommes Helgen«. Der findes en Del, der staar saaledes overfor den katholske Kirke, at de helst ville komme om Natten og faa Del i dens Velsignelse, men om Dagen fjærne sig saa lidt fra den officielle som vel muligt. Saadanne mene, at de ere

en Slags Nicodemus-Katoliker, men de maa ikke vente at faa slig Modtagelse og slig Velsignelse i Herrens Helligdom, som Nicodemus fik, da han kom til Jesus om Natten. Nicodemus kan ikke stilles sammen med saadanne Mennesker, der var Væxt og Liv i dem, tilsidst stod han, den fornemme Mand, med det blodige Lig af den af Mændene, Verden havde dømt som Forbryder.

Det er ikke nok, hemmeligt at være en Kristen, i Hemmelighed at slukke Sjælens Hunger og Tørst i Kirkens evige, levende Vandstrømme, og ved Siden af staa og med Verden se overlegen eller medlidende paa Guds Kirke. Der fortælles fra Oldkirkens Dage at en berømt Retslærd længe i sit Hjærte havde været overbevist om den katholske Kirkes Sandhed, men ikke havde kunnet overvinde sig til at lade sig døbe og offentlig bekjende sig til Kristendommen. »I Hjærtet er jeg en Kristen, Væggene (d. v. s. at staa indenfor Kirkens Vægge) kunne ikke gjøre mig til en Kristen,« sagde han ofte. Sandhedens Magt blev ham dog for stor, og han blev aabenlyst Kristen. Grunden til, at der ingen Velsignelse er ved hemmeligt at være Kristi Discipel og Kirkens Barn, er den, at allermindst overfor Gud kan man nyde, uden at yde, at giver Gud meget, fordrer han ogsaa noget til Gjengjæld. Det er et Ja, han forlanger, og ikke alene hvisket frem i en Krog, men ærligt og aabent, og bevidnet ved Liv og Gjærning.

At alt kan overdrives, ogsaa det gode, er saa selvfølgelig, at det maaske er overflødig at gjøre opmærksom paa, at lige saa lidt man skal være bange for at bekjende, skal man være paatrængende med sin Bekjendelse. Og der er en Tid, hvor det baade er Ret og Pligt at gaa stille frem, det er, medens man søger. Saa længe man ikke er videre, end Nicodemus var første Gang, han kom til Herren, gjør man bedst

i, som han, at søge til Jesus og til hans Kirke i de stille Nattetimer. Men jo mere Livet voxer i os, des mere Lys og Luft maa det ogsaa have; og det er i Grunden uendelig lumpent, naar man er naaet til fuld Overbevisning om Sandheden, at ville have Del i Guds rige Barmhjærtighed og Kirkens Naadesfylde og samtidig ikke turde være bekjendt for Verden den, man har troet paa! Et saadant Forsøg paa at høre til Nattegjæsterne er saare farligt, thi det kan drives saa vidt, at alt Arbejde, alle Bønner og Bestræbelser blive forgjæves, fordi man rammes af det alvorlige Ord: »Hvo som skammer sig ved mig og mine Ord, ved ham skal ogsaa Menneskenes Søn skamme sig, naar han kommer i sin Faders Herlighed med de hellige Engle«.

Nicodemus er ikke et Billede paa den, der ikke tør være Kristus bekjendt og kun ved Nattetid søger hen til ham, men paa den, der voxer langsomt, men sikkert, sindigt, men stadigt i Erkjendelse af Kristus som Guds Søn og Verdens Frelser, og i den Forstand er det godt at være en Nicodemus-Kristen, og gid der maa være mange af den Slags blandt os!

ens.

Den hellige Ambrosius, en Biskop, Kirkelærer og Statsmand.

—o—

(Fortsat.)

Kun altfor hurtig blev desværre den ædle Gratian, i hvem Ambrosius saa en Hersker efter Guds Hjærte, ramt af en tragisk Skjæbne. I Foraaret 383 havde han begivet sig til Gallien, da Maximus, en Hærfører i Sorbritannien, lod sig af sine Soldater udraabe til Kejser. Før end det kom til et Slag, saa Gratian sig

forladt af sine Tropper; han flygtede til Italien, men blev paa Vejen forraadt og myrdet i Lyon. »Ambrosius, hvor er Du?» vare de sidste Ord, som kom over den døende Kejsers Læber.

Paa Budskabet om denne blodige Tildragelse ilede Enkekejserinde Justina, opfyldt af Angst og Bekymring, fra Pannonien til Majland. I den øjeblikkelige Nød glemte den forbitrede Arianerinde sit Nag til Ambrosius og anbefalede sin Søn, Drengen Valentinian, til hans beskyttende Omsorg. Højmodigt overtog Ambrosius det vanskelige Hverv, ja endnu mere, i Begyndelsen af Vinteren rejste han over Alperne, for at forhandle med Maximus i Trier; og ikke blot lykkedes det den kloge Diplomat at opholde Usurpartoren og at bortlede hans Tanker fra et Tog til Italien, men han opnaaede ogsaa hos Maximus, at den unge Valentinian fik Løfte om alle Landene hinsides Alperne. Det var første Gang, at en Biskop — en Kirkefyrste og Statsmand tillige — greb paa en afgjørende Maade ind i rent politiske Forhold.

Den kejserlige Enke belønnede imidlertid kort efter den h. Ambrosius' Højmodighed med den skjændigste Utak. Allerede i lang Tid havde Arianerinden Justina været en uforsonlig Fjende af Biskoppen af Majland. Det var jo Ambrosius, som havde givet den forhen saa mægtige Arianisme Dødsstødet i Occidenten. »Da Ambrosius blev Biskop af Majland efter Auxentius' Død, omvendte hele Italien sig til den sande Tro,« beretter Hieronymus. Understøttet af Gratian, havde Ambrosius paa Konciliet i Aquileja 381 afsat de to sidste arianske Biskopper i Occidenten. Aldrig kunde Justina tilgive ham, at han engang, uden at lade sig afskrække af en Rejse paa over 200 Mil, var ilet til hendes Residensstad Sirmiune i Pannonien, for her at vie en katolsk Biskop og umuliggjøre en ariansk Gejstlig, som Justina vilde have ansat. Dertil kom, at den liden-

skabelige Kvinde var opfyldt af glødende Skinsyge over den berømte Biskops politiske Indflydelse. Næppe følte hun derfor atter fast Grund under sine Fødder, førend hun begyndte at forfølge Ambrosius med sit ondskafulde Hjertes hele Haardnakkethed. I Forening med nogle arianske Hoffolk, navnlig Gothere, aabnede hun i Aaret 385 en regelret »Kulturkamp« mod den forhadte Modstander.

Først forlangte Hoffet Udleveringen af en Basilika, som Kejser Gratian havde tilbagegivet til Katholikerne. Da fremtraadte den h. Ambrosius for Kejseren og hele hans Hof og »viste Verden, hvad en katholsk Biskop er«. »Vogt Dig for Herren«, sagde han til Kejseren; »dersom Du ønsker at byde ret længe over Mennesker, saa begynd med, at Du selv adlyder Gud. Der staa skrevet: »Giver Kejseren, hvad Kejserens er, men Gud, hvad Guds er. Kejseren har sine Slotte, saa lade han Biskoppen beholde sine Kirker.« Det var netop i den stille Uge; Basilikaen blev besat med Militær. En ubeskrivelig Ophidselse bemægtigede sig Majland; man frygtede for blodige Udskejelser. Med glødende Begjstring holdt Majlands Indvaanere med deres Overhyrde; de vare beredte til at gjøre alt og lide alt for hans Skyld. Ambrosius havde kun behøvet at give et Vink, og hele Folket vilde have stormet det kejserlige Palads og hævnnet deres Biskop i hans Modstanderes Blod. Justina skjælvende for dette Folk. Det viste sig ogsaa her, at en modig Biskop i Spidsen for et trofast Folk, er uovervindelig. I denne kildne Situation stiller Ambrosius sig med Rolighed og Maadehold paa den passive Modstands Standpunkt, og inden kort Tid var Sejren paa hans Side: Kírakens Blokade blev ophævet, og Katholikerne beholdt deres Basilika.

Paa denne Maade er Ambrosius ved Siden af en Athanasius og Krysostomus bleven et herligt Forbillede for alle Stridsmænd for Kírakens Frihed og Rettigheder.

Et ubøjeligt Mod til at kæmpe og lide besjælede Biskoppen. »Naar vi ikke blive forfulgte mere,« sagde han en Dag til Folket, »forekommer det os, at Gud forkaster os, som om vi vægrede os ved at leve i hans Kjærlighed. Thi Troens Kamp er Kjærlighedens Probersten . . . . Fred bringer os større Fordærvelse end Forfølgelse.« Den h. Ambrosius følte en glødende Længsel efter Martyrdøden, og i Virkeligheden syntes det, som om der i hine Dage kunne være Udsigt til at opnaa den.

Forbitret over det lidte Nederlag, foretog Justina det følgende Aar et nyt og klogere anlagt Felttog mod Ambrosius. Biskoppen skulde underskrive en halv ariansk Trosbekjendelse, og vægrede han sig, saa truede Ediktet ham med Landsforvisning eller Døden. Ambrosius viste det underfundige Forlangende tilbage og med Foragt. »Jeg frygter ikke for Døden og jeg vil ikke forlade min Kirke«, forsikrede han. »Lad Kejseren forvalte sit Embede som Kejser; mig paahviler det at forvalte en Biskops Embede. Han kan berøve mig Livet, men ikke Troen«. Forgjæves opfordrede man ham til at forlade Byen — til at landsforvise ham officielt, manglede Hoffet det fornødne Mod. Forgjæves opfordrede man ham til at udlevere Kirkens Gods. Offentlig at bruge Vold imod hans Person, vovede Justina ikke, men i al Hemmelighed bleve en Del Hjælpere betalte for i Stilhed at smede Rænker og onde Planer mod Biskoppen, og det var uden Tvivl ofte en Højeres Styrelse, at Biskoppen undgik at blive et Offer for dem. Han kunde miste Friheden eller Livet, hvad Time det skulde være, med en saadan Iver arbejdede de hemmelige Agenter.

Det var i Begyndelsen af den stille Uge. Folket sluttede sig sammen om den truede Overhyrde og ventede baade Dag og Nat i den nye Basilika, idet det dannede ligesom en levende Mur omkring Biskoppen, beredt til at do med ham. Det varede ikke længe,

saa omringede de arianske Tropper Kirken, og der begyndte en ejendommelig Belejring; thi at bryde ind i Helligdommen og drive Folket til det Yderste, vovede man ikke. Arianerne fik den taabelige Ide, at Ambrosius fortryllede Mængden ved Hjælp af en hemmelighedsfuld Musik, som fra Tid til anden lød fra Kirkens Indre. En gammel hedensk Troldmand gik endog saa vidt, at han steg op paa Basilikaens Tag og paa kaldte de djævelske Aander imod Biskoppens Trolddomskunster!

Den fortryllende Musik var ikke noget andet end Salmesangen, som Ambrosius havde indført. For at udfylde de lange og ængstelige Timer, delte han Folket i to Kor, et Kor af Mændene og et Kor af Kvinderne, som skiftevis sang de forskellige Salmevers. »Hvor stærkt et Baand for Sjælen,« skriver Ambrosius, »er ikke Harmonien hos et Folk, som synger i Forening! Hjærterne ere da som Strengene paa en Harpe, enhver giver sin egen Klang, men i Forening ere de en stor, fuldtonende Koncert.« Denne Vexelsang blev senere bibeholdt og blev, ifølge den h. Augustinus, Oprindelsen til Korbønnen i Occidenten. — Med Salmerne vexlede Afsyngelsen af Hymnerne, som Ambrosius selv havde forfattet, hine inderlige, poesirige Sange, som have lydt i Kirken gjennem alle Aarhundreder indtil den Dag i Dag. Derefter besteg Biskoppen Prædikestolen og forklarede Salmernes Indhold, hvis Anvendelse paa Nutiden maatte gjøre et uforligneligt Indtryk.

Hvad blev der under disse Omstændigheder tilbage for det arianske Parti? Justina fandt det for godt, uden nogen egentlig Fredsslutning at lade Kampen sove ind. Triumferende kunde Ambrosius forkynde sit Folk, at Freden og Roligheden var vendt tilbage, og han beklagede kun, at han ikke ved denne Lejlighed havde opnaaet Martyrdommens Krone. Kort Tid efter denne

saa stormfulde stille Uge opdagede den hellige Biskop ifølge en himmelsk Vision de hellige Martyrer *Gervasius'* og *Protasius'* Relikvier. En Mængde Vidundere skete i Majland paa de to Blodvidners Forbøn hos Gud, og en Glædens Triumffest blev det for det katholske Majland, da Ambrosius bisatte de to hellige Martyrers Legemer under Alteret i den nyindviede ambrosianske Basilika. I afmægtigt Raseri vare Arianerne Vidne til denne Triumf for den katholske Kirke, hvem Himlen selv havde forundt en saa herlig Sejr.

Endnu en Gang saa den stolte Justina sig nødsaget til at tage imod den forhadte Biskops Tjeneste. Det følgende Aar, 387, se vi atter Ambrosius for anden Gang hos Usurpatoren Maximus, hvis Holdning stedse blev mere truende; men denne Gang krydsedes Resultatet af Ambrosius' Bestræbelser af Hoffets skæbnesvangre Kortsynethed. Maximus brød ind i Italien, og underkastede sig Landet i en Haandevending; Justina flygtede med sin Søn til Theodosius, hvem Gratian i 379 havde indsat til Hersker over det østlige Rige. I Sommeren 388 undertvang Theodosius efter et kort Felttog den blodige Usurpator; i Majland opslog han sin Residens og forenede i kort Tid nele det vældige Riges Tøjler i sin Haand. Det var første Gang, at Theodosius og Ambrosius saa hinanden. Den store Kejser og den hellige Biskop, der vare som skabte for hverandre, forstode hurtigt hinanden; begge de højsindede Mænd havde jo det samme Ideal: at give det gamle forfaldne Romerrige et nyt Enhedsbaand og ny Livskraft ved Hjælp af den kristelige Religion. Kejserens Agtelse for Biskop Ambrosius var ubegrændset; han erklærede offentlig, at han, førend han lærte Ambrosius at kjende, ikke havde vidst, hvad en kristelig Biskop var. Og Ambrosius indvirkede paa den velsindede, men hidsige og af Smigrere omgivne Kejser i en sand kristelig Politiks Aand. »Hvem skal sige Dig Sandheden«, naar Præsten ikke

vover det?» skrev han engang til Kejseren. En anden Gang tilraabte han ham: »Beskyt Herrens Legeme (Kirken), for at Herren maa udstrække sin velsignende Haand over Staten.« (Sluttes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Af forskjellige Hovedstadsblades Meddelelser bringe vi i Dag vore Læsere følgende, som vidne om den Interesse, hvormed man iagttager det katholske Kirkeliv i vort Fædreland.

»Politiken« af 16. August skriver: »I Lørdags afsluttedes paa Toldbodvejen Nonnernes aarlige aandelige Øvelser, der dette Aar lededes af Pater *B. Fels*, Lærer ved St. Andreas Kollegiet i Ordrup. Tre unge Damer blev indklædte som Novicer, to som Slørsøstre og en som Lægsøster; en Snes Postulantinder aflagde Klosterløfterne for et Aar, og syv Aspiranter, fire Slørsøstre og tre Lægsøstre, aflagde for Livet Armodens, Kyskhedens og Lydighedens Klosterløfter. Foruden *P. Fels* var Toldbodvejsklostrets Præst, Dr. theol. *B. Hansen* og Noviciatets Præst, *P. Desnos*, nærværende. De nye Novicer vare under Ceremoniens første Del i hvid Brudedragt, senere bleve de i Klosterets Kapitelsal iførte Ordensdragten. Henved halvandet Hundrede Nonner overværede Højtideligheden.

I Gaar, Napoleonsdagen og Mariæ Himmelfartsdag, indviede Biskop *Johannes* den ny katholske St. Birgitta Kirke i Maribo. Denne Kirke er bygget for de talrige tyske og polske Sukkerarbejdere, der hver Sommer opholder sig paa Lolland. Pastor *Edvard Ortved* er i disse Dage bleven anerkjendt som Præst ved den derværende katholske Menighed. Han har selv ved person-

lig Indsamling i Udlandet tilvejebragt de til Kirkens Opførelse fornødne Midler.«

»Dagens Nyheder« af 17. August meddeler: »Biskop *Johannes* har under 15. August d. A. beskikket og ansat Pastor *Henry Gamél* som anden Præst ved den romersk-katholske Menighed i Fredericia. Pastor *Gamél*, der er født i Aarhus, har gennemgaaet Latinskolen paa St. Andreas Kollegiet i Ordrup og faaet sin theologiske Uddannelse i Propagandakollegiet i Rom, hvor han for nogle Maaneder siden blev præsteviet.«

»Biskop *Johannes* agter Søndag den 22. August, St. Joachimsdagen (St. Jokumsdag), at indvie det foreløbige katholske Kapel, der er indrettet i Eberths Villaby i Kristian den Andens Allé. Til Kapellet, der vil blive indviet til den hellige *Anna*, Frelserens Moders Moder, der var gift med *St. Jokum*, har Snedkermester *Kollewe* forfærdiget et praktisk Alter, der er blevet vel rigeligt forgyldt af Malermester *P. Nielsen*, saa det vil først komme til sin Ret, naar det ad Aare kan blive opstillet i den nye *St. Anna Kirke*, der vil blive bygget paa den store til den katholske Menighed købte Grund i Villabyen.«

»*Lehns greve J. I. Holstein-Ledreborg* afrejste igaar herfra til Freiburg i Sweiz for at besøge sin der bosatte Familie og deltage i de der forestaaende Festligheder i Anledning af *Canisius*jubilæet, til hvilket Tysklands kjendteste Centrumsmænd ville indtræffe i Freiburg. *Lehns greven* vendtes endnu dette Aar tilbage til *Ledreborg*.«

(Hvorvidt den sidste Efterretning er korrekt, ere vi ikke i Stand til at udtale os om; de andre ere derimod byggede paa Fakta.)

— I Søndags fejrede højærv. Pastor *Vilh. Klemp* i St. Ansgars Kirke sin første Levitmesse efter sin Hjemkomst fra et fleraarigt Studieophold i Rom. Pastor *Klemp*, som blev ledsaget ind i Kirken gennem

Hovedindgangen af Kirkens øvrige Gejstlige, Ministranterne og smaa hvidklædte Piger, som strøede Blomster foran den nyviede Præst, holdt efter Evangeliet en kort Prædiken over Festsdagen, hvori han efter Kirkefædrenes Vidnesbyrd smukt skildrede den h. Gudsmoders højtidelige Optagelse i Himlen.

— I Anledning af den østerrigske Kejser *Franz Josefs* 67. Fødselsdag den 18. August blev der paa Gesandtskabets Foranstaltning fejret en højtidelig Messe Kl. 10 i St. Ansgars Kirke. Gudstjenesten overværedes bl. a. af den østerrigske Gesandt Baron *v. Trauttenberg* med Frue og Gesandtskabets øvrige Medlemmer.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 22. August. 11. **Søndag e. Pintse.** Joachim, den h. Jomfrus Fader. — 23. **M.** Filip Benitius, Bekjender. — 24. **Ti.** Bartholomæus, Apostel. — 25. **O.** Ludvig, Bekjender. — 26. **To.** Motivofficium af det allerh. Sakramente. — 27. **F.** Josef af Calasanz, Bekjender. — 28. **L.** Augustinus, Biskop og Kirkelærer.

Søndag den 29. August. 12. **Søndag e. Pintse.** Marias Hjertes Fest.

Indvielse af St. Anna Kapel.

Søndag den 22. August Kl. 10 indvier den højærværdigste Biskop det lille provisoriske **St. Anna Kapel** med tilhørende **Skole** i Kristian den Andens Allé i Villabyen (Sundbyvester) paa Amager. Paa Grund af den indskrænkede Plads, ville kun ganske faa faa Adgang.

St. Ansgars Kirkeskole og **St. Anna Skole** i Sundbyerne have begyndt Undervisningen efter endt Sommerferie Lørdag den 21. August.

St. Knuds Skole (Stenosgade). Det nye Skoleaar begynder Mandag den 23. August.

St. Andreas Kollegiet i Ordrup. Det nye Skoleaar begynder Torsdag d. 26. August. Bestyrelsen.

Bliv Afholdsfolk!

St. Knuds Broderskab.

Kun personligt Afhold.

Møde hver Tirsdag Aften Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i Lokalet Bredgade 67, 2. Sal o. G. — **Alle ere velkomne!** — Formandens Adresse er: C. Meyer, Fredericiagade 53, 2. Sal.

„Grafofonen“

Edisons nyeste Opfindelse, kan faas til Foreninger og Selskaber paa billige Vilkaar, ved Henvendelse til **F. Lie**, St. Poulsgade Nr. 9, Stuen.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglæder samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 35.

Søndagen den 29. August.

1897.

Indhold: Betragtning. Indvielsen af den katholske Kirke i Mariebo paa Laaland. Efterretninger fra Ind- og Udland: Spanien. Rusland. England. Rom. — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til 12. Søndag efter Pintse.

—o—

»Du skal elske Herren Din Gud.«

1. Dette Bud er en alvorlig Bevæggrund til at elske Gud; men det er ikke vor eneste. Gud har elsket os fra Evighed af, og vi elske ham fordi han har elsket os først. Han har givet os alt, hvad vi eje, den Taknemlighed, vi føle mod ham, vækker vor Kærlighed. Gud er den Højeste, den Helligste, det er vor største Lykke at elske ham. Til hvem skulde vi vel snarere give vor Kjærlighed? Hvo har fortjent den som han, hvo vil paaskønne den som han, hvo vil i Længden tilfredsstille os som han?

Alt godt fødes af denne Kjærlighed. Ved at elske Gud blive vi Et med ham; vore Synder udslettes ved Kjærlighedens Mangfoldighed; alle Ting tjene dem til Gode, som elske Gud. Kjærlighedens Sødme mildner

Sorgernes Braad; den berøver selve Døden noget af dens Bitterhed; og den belønnes engang med Paradiset, »som Gud har beredt dem, der elske ham.«

2. *Du skal elske Gud af dit ganske Hjerte.*« Det vil sige: Du skal elske ham oprigtigt og ærligt, af Hjærtet og ikke kun med Ord og Tunge. »Gud ransager vore Hjærter og Nyrrer, han lader sig ikke skuffe.« Du elsker Gud oprigtigt, hvis Du ofte tænker paa ham; hvis Du holder af at henvende Dig til ham, hvis Du glæder Dig over at se ham æret og elsket, hvis det smerter Dig at høre ham spottet af sine Fjender og at se ham vanæret af sine daarlige Tjenere. At vi holde Guds Bud og gjøre hans hellige Vilje, det er det væsentligste Kjendemærke paa, at vi elske ham. Alt andet kan være Skuffelser underkastet. Men vi maa vise vor Kjærlighed i de Ting, der ere indenfor vor Rækkevidde, og som vi have Lejlighed til at udføre. At ville lide Døden for Guds Skyld, at ville gaa som Missionærer til Kina eller Japan for at udbrede Guds Rige, og samtidig beklage sig, blive vred for en Modsigelse, for den mindste Ubetydelighed, der kommer En i Vejen, det er at spotte Gud og ikke at elske ham. Lad os ransage os selv og se om vi virkelig elske Gud, om vi besidde disse, de rette Kjendetegn derpaa.

3. *»Du skal elske din Næste som Dig selv.*« Dette er det andet Bud, men det er ligesaa stort som det første. Vi synde mod dette Bud, hvis vi gjøre noget mod vor Næste, som vi ikke vilde, han skulde gjøre mod os. »Kjærligheden vil Næsten intet Ondt.« Men der er to Slags Kjærlighed. For det første den, der er en Viljesakt, hvis Aarsag ene er Ønsket om at opfylde Guds Bud. For den vedbliver hver Kjærlighedsgjering mod Næsten at være en Selvovertindelse, en Pligt-opfyldelse. Dernæst er der den Kjærlighed, der har sit Udspring i Følelsen, i Hjærtet. For denne Kjærlighed er ethvert Offer let, ja er en Tilfredsstillelse, en

Lykke. Enhver Kristen kan og bør nære denne første Slags Kjærlighed for alle sine Medbrødre, men det kan ofte være vanskeligt at brede den anden, den egentlige Kjærlighed til flere end sine Allernærmeste.

For at vække denne Kjærlighed og saaledes opfylde Guds Bud ikke blot i det Ydre men ogsaa i det Indre, maa vi betragte vore Medmenneskers Kors og Modgang. Manden, der laa saaret paa Vejen til Jeriko, var berøvet alt, var syg, forladt og uden Hjælp. Naar vi ville se os om, fortjener da ikke vor Næste stor Medlidenhed? Ere ikke de Fleste syge, fattige, forladte, om ikke altid legemlig, saa aandelig. Er det ikke som oftest stakkels, sukkende Korsdragere vi se omkring os?

Naar først det er lykkedes os at vække Medlidenheden i vort Hjærte for vore Brødre og Sostre her paa Jorden, da ville vore Hjærter lettere aabne sig for dem, og da vil vor Kjærlighed give sig Udslag i Gjærningen.

4. Vi maa vise vor Kjærlighed særlig ved tre Ting: 1) ved at bære over med vor Næstes naturlige Svagheder som daarligt Humør, Melankoli, Sygdom. 2) Ved at bære over med hans moralske Fejl som Uhøflighed, Utaknemlighed, Heflighed, saarende Spøg. 3) Vi maa staa ham bi i Sjælens eller Legemet's Trang, naar vi kunne hjælpe ved gode Raad, ved at troste i Modgang eller lindre i Sygdom og Fattigdom. Vi maa gjøre hans Byrde lettere ved selv at bære en Del af den. Derved bliver Livet lettere baade for ham og for os selv.

Indvielsen af den katholske Kirke i Mariebo paa Laaland.

—o—

Det var et opløftende og gribende Øjeblik, dengang i Mariebo paa Vigiliedagen for Marias Himmelfart den

nye Kirkes tre prægtige Klokker for første Gang aabnede deres Malmunde, for at indlede og bebude den kommende Dags Højtid. De havde ved deres Indvielse, som med den Apostoliske Vikars Bemyndigelse var bleven foretaget af Hr. Pastor Ortved, faaet Navnene: *Birgitta*, *Stanislaus* (Biskop og Martyr) og *Katharina* (den h. Birgittas Datter). Hvor lød de ikke harmoniske og klangfulde! Nogle gik det i Øjnene, Andre gik det i Knæene, men Alle fik den Fornemelse, at en ny Haabets Tid atter var oprunden for den gamle Moderkirke; den skulde igjen leve og virke paa et Sted, hvor den før havde blomstret, og hvor den selv efter sit Fald havde efterladt et synligt og storslaaet Mindesmærke i den herlige Stiftskirke, saa ret et uforligneligt Bevis for, hvad Kloстераanden har evnet at skabe i Middelalderens Dage.

Den 15. August, Marias Himmelfarts Dag, oprandt skjøn og straalende, som en dansk Sommerdag kan være det. Var det ikke, som om Solen med hele sin Glands vilde forherlige Marias store Festdag, som vi Katholiker for første Gang efter Reformationen atter fik Lov at fejre, som vore Forfædre havde fejret den i den lille maleriske By, der ligesom slumrer i Favn af sine to skovbekransede Søer? Ikke forgjæves bærer Byen Marias Navn. Paany sendte Klokkerne deres Lydbølger hen over By og Omegn; allevegne samlede Klynger af Folk i Mariebos stille Gader; forundrede, med synlig Interesse, lyttede de til den uvante, melodiske Klang, som brød frem fra den østlige Del af Byen; den havde tidligere ligget saa stille og saa stum. Men hvad der især maatte glæde ethvert katolsk Hjærte, var det Syn, at talrige Kirkegængere myldrede frem fra alle Sider. Virkelige Kirkegængere; man kunde se det paa deres Ansigter, paa deres Holdning, paa de Bønnebøger og Rosenkranse, som de bar i deres Hænder, — at de mente det alvorlig, disse polske

Piger og Kvinder, blandede med enkelte Mænd, som med deres brogede og pyntede Dragter, snart i mindre, snart i større Klynger vandrede i Retning af den nye Kirke, hvortil Klokkernes Klang kaldte dem. En med Forholdene ukjendt vilde have troet, at han befandt sig i en af disse smaa katholske Byer, hvor den faste, levende Tro parret med patriarkalsk Jævnhed og Frugalitet har bevaret sig stærk og frisk.

Da Hs. biskoppelige Højærværdighed henved Titiden nærmede sig til Kirkeportalen, var hele Pladsen foran Kirken opfyldt af henved 400 Polakker, som i deres maleriske Dragter frembød et helt sydlandsk Syn. Biskoppen modtoges af den nye Kirkes Sognepræst, Hr. Pastor Ortved, samt af de øvrige tilstedeværende Gejstlige, Pastorerne Heiden, Slump og Neuvel.

Efter at Kirken paa den i »Rituale Romanum« foreskrevne højtidelige Maade var bleven indviet, besteg Biskoppen Prædikestolen. I dette Øjeblik var den rummelige Kirke saa stuvende fuld, at de Enkelte næppe kunde røre sig. Alt, Bænkene, Gangene og Sakristiet vare overfyldte, og endda befandt Hundreder af Polakker sig foran Kirkedøren. Polakkerne udgjorde Hovedmassen; men der var ogsaa mange Katholiker fra Saxkjøbing, Nykjøbing og andre nærliggende Byer tilstede. Selv Kjøbenhavn og Ordrup havde sendt sit Kontingent. Biskoppen talte omtrent saaledes:

Saa er da nu dette smukke lille Gudshus ved Kirkens ældgamle Ceremonier bleven indviet til den hellige treenige Guds Ære og Lov og til Menighedens kirkelige Brug. Fra denne Dag af staar denne Kirke som et helliget Sted, der tjener højere overnaturlige Interesser; fra denne Dag af bærer den Navnet St. Birgitta, fordi den er bleven stillet under den store nordiske Helgenindes Patronat. Hvad vi endnu for nogle Aar siden vilde have anset for usandsynligt, ja endog for umuligt, det er nu bleven en skjøn Virkelighed;

bygget i den gamle danske Stils ædle og rolige Former staar Gudshuset her, langt borte fra synlig, en Pryd for Byen og hele Omegnen; højt knejser Taarnet og udsender sine tre vægtige Malmklokkers Lyd som en veltalende Opfordring til at bede, til at lovsynge, til at takke Gud Herren. Det over Kirkeportalen af kunstfærdig Haand malede Billede: Jesus Kristus fæstet til Korset, fra hvis Fod de syvfoldige Naadekilder fremvælde, tilraaber som en stum Prædikant enhver Kirkebesøger, at kun i Korset er der Frelse at finde; hvo som tørster, kan komme til Frelseren, for at drikke af Frelsens Kilder: »Som Hjorten længes efter Vandbækken, saaledes længes min Sjæl efter dig, o Herre.«

Men hvorved er det da sket, at det Uventede, det Usandsynlige, er bleven en Virkelighed, at dette Guds- hus er blevet til paa dette Sted? Det er besynderligt nok, at et fremmed Folks Børn, der ere komne hid for at fortjene deres Livsunderhold, skulde give det første Stød dertil. De talrige Polakker, som arbejdede i Sommer-tiden paa Laaland og de omkringliggende Øer, savnede al kirkelig Røgt og Pleje; i mange Miles Omkreds fandtes der ingen Kirke, ingen Præst. »Jeg ynkes over Folket«, sagde engang vor guddommelige Frelser, da han saa de store Folkeskarer, der vare nærved at forgaa af Hunger. Ligesom Frelseren hjalp legemlig og aandelig, saaledes har Kirken til alle Tider ladet det sig være magtpaaliggende efter bedste Evne at efterligne Frelseren. »Jeg ynkes over Folket«, sagde Kirken, ved at se den store aandelige Forladthed, i hvilken mange Hundrede Polakker vare stedte; tilskyn-det af denne Kirkens Tanke bad en af Vikariatets Præster, Hr. Pastor Ortved, mig om Tilladelse til at blive deres Sjælesørger, til at opsøge dem paa de mange forskjellige Steder, hvor de arbejdede, til at meddele dem de h. Sakramenter, til at prædike for dem i deres eget Modersmaal.

Gud har velsignet dette ædelmodige Tilbud, den højærværdige Pastor Ortved er bleven en sand Sjælesørger for de henved 1000 Polakker, som ellers vilde have været uden aandelig Røgt og Pleje, og ikke blot det, han har ogsaa ved gjentagne Samlinger i selve Polen tilvejebragt de nødvendige Midler til at opføre dette Gudshus; hans Energi; hans utrættelige Arbejde skyldte vi dette skjønne Gudshus, som fra nu af skal være et lysende og trøstende Midtpunkt for de mange paa vore sydligere Øer spredte Arbejdere. Og mon jeg ikke tør sige, at denne Ordning af de religiøse Forhold er til Gavn og Baade for alle Parter? Ville ikke disse fattige Arbejdere, ved netop at faa Religionens Trøst, blive mere tilfredse med deres ublide og fattige Kaar, ville de ikke blive mere pligtopfyldende, arbejdsomme, ædruelige og fredsommelige? Saaledes mener jeg at have Lov til at sige, at med det af Hr. Pastor Ortved overtagne Arbejde er ikke blot Religionen og Kirkens Fordringer sket Fyldest; men der er derved tillige bleven ydet et socialt kristeligt Arbejde, som har desto større Betydning, jo mere Nutidens brede Samfundslag blive afkristnede og opløste. Er det ikke en almindelig Klage, at Opsætsighed, Tøjlesløshed, sædelig Raahed og Utilfredshed med den bestaaende Orden tage til i en foruroligende Grad? Nuvel, da hilser ogsaa Alle det iblandt Polakkerne optagne Missionsarbejde som en Gjerning, der er kristelig, rosværdig og tidssvarende. — *Jeg beklager i dette Øjeblik* meget ikke at kunne gjøre mig forstaaelig for disse brave polske Arbejdere, men jeg haaber, at Pastor Ortved snart efter paa deres Modersmaal vil tolke dem mine Følelser, og sige dem, *hvilke Glæder* denne Dag bereder dem, og *hvilke Pligter* den paalægger dem.

Men det er dog ikke alene for Polakkernes Skyld at denne Kirke er bleven bygget. Der har ogsaa været Trang til at danne et kirkeligt Midtpunkt for samt-

lige paa disse Øer spredt levende katholske Familier. Hidtil har Kjøbenhavn været det nærmeste Punkt, hvor de kunde opfylde deres kirkelige Pligter. Det siger sig selv, at under saadanne Forhold var en Udvikling af katholsk Liv umulig. De spredte Familier maatte efterhaanden kølnes i deres Tro; ja de maatte tilsidst blive fremmede for den; thi uden Kirke, uden Sakramenter, uden det kirkelige Samfundsliv vil tilsidst den Trosivrigste blive sløv og kold; han vil blive et Offer for Isoleringen. Saaledes er da ogsaa i denne Henseende en væsentlig religiøs Trang bleven afhjulpet ved denne Kirkebygning.

At just *Mariebo* er bleven valgt, vil være indlysende for Enhver, der kjender denne Bys centrale Beliggenhed og dens herlige historiske Minder. Der er faa Steder i Danmark, som ved deres Navn, ved deres kirkelige Fortid, ved deres endnu saa synlige Minder tiltale saa meget det katholske Hjærte, som netop Mariebo. Erindringen om Mariebos Fortid hensætter os i en af de herligste Perioder af katholsk Kirkeliv heroppe i Norden. Lad os et Øjeblik i Aanden gaa tilbage til Begyndelsen af det 15. Aarhundrede. Hvilket Liv begyndte da ikke at røre sig ved de yndige Søers Bredder, som omkrandse det nuværende Mariebo. Men den Gang var Navnet *Mariebo* endnu ukjendt; det fødtes først med det store Birgitinerkloster, *Erik af Pommeren*, Herskeren over de tre nordiske Riger, en Søsterdattersøn af den store Dronning *Margrethe*, i Aaret 1415 begyndte at bygge til Ære for den hellige Gudsmoder; derfra Navnet *habitaculum Mariac*, — *Marias Bo*. Paabegyndelsen og Udførelsen var Kong Eriks Værk, Tanken udgik fra den fromme Dronning Margrethe, der selv med Dronning Filippa hørte til Ordenens Tertiærer. Vi kunne neppe forestille os, hvilket mægtigt Indtryk det storartede Komplex af Bygninger har maattet gjøre i den af Skaberens Haand saa rigt udstyrede Egn. Ved

Foden udbredte den dejlige Mariebo Sø sine stille Vande og gjenspejlede Kloster og Kirke. Paa den ene Side af den herlige Klosterkirke, som nu er det eneste synlige Minde om Fortidens trosstærke Fromhed, rejste sig et stort Munkekloster med 13 Præstemunke, som skulde sindbilledliggjøre de 12 Apostle og Paulus; paa den anden Side af Kirken laa den udstrakte Klosterbygning med 60 Nonner, 4 Messedegne og 8 Lægbrødre, som skulde forestille de 72 Dicipel. Det var ikke et Liv i Lediggang og Velleynet, disse Ordenspersoner forte. Denne almindelig gjængse Forestilling svarer ingenlunde til Virkeligheden. *Den h. Birgitta* havde med et genialt Blik gennemskuet Tidsforholdene; hun stiftede en Orden, især for Adelskvinder, som kirkelig og folkelig skulde gjenføde deres Stand og derved hele Folket; kristelig Oplysning, Sjæle- og Fattigpleje samt Hedningemission skulde være Formaalet. Nonnerne skulde kniple, sy, synge deres Dagstider (Bønner) og atskrive Bøger; Munkene skulde hver Sondag prædike for Folket paa *Modersmaalet* og tage sig af den indre og ydre Mission. Ja, der udgik et rigt literært, folkeligt og kristeligt Liv fra dette Mariebo Kloster, som fra de øvrige Birgittinerklostre i Norden. Det skal vi med Taknemlighed komme ihu, nu da Talen er om denne for længe siden forsvundne Institution. Den havde en større Betydning for By og Land, i aandelig, religiøs og folkelig Henseende, end de Fleste i Nutiden ane. Ingen skal laste det gamle Kloster for, hvad der skete ved Reformationens Frembrud, dengang Kong Kristian III. brød den gamle Klosterregel og Tugt og gjorde Klostret simpelthen til et Opholdssted og Henvisningsanstalt for Adels Døtre. De bekjendte Beretninger om sædelige Udskejelser og Uordener datere fra den Periode; de ere Birgittinerklostret uvedkommende.

De historiske kirkelige Mindcr, som omsvæve os her, undskyldte vel denne min Digression fra den egent-

lige Gjenstand, der optager os. Men da min Røst i Dag er den første katholske Røst, der opløftes her, siden fromme Nonner her bleve voldtagne i deres religiøse Overbevisning — noget, som den nuværende Slægt er aldeles uskyldig i — saa anser jeg det for min Ret og Pligt at mindes med Taknemlighed det gamle Klosters fromme Beboere, og at udtale denne Tak for de uvurderlige Fortjenester, de have haft af Land og Folk.

Nutidens Fremtoninger ere ofte ved hemmelighedsfulde Traade knyttede til Fortidens store Tanker og Begivenheder. Det Sande og Ædle, det som er oprundet af kristelig Tro og har blomstret i Kjærlighed, — det kan vistnok for en Tid tildækkes og glemmes paa et eller andet Sted; men saa bryder Solen atter frem, og Perlen, der var gaaet tabt, skinner igjen i sin gamle Glans. Kan jeg i Almindelighed anvende dette paa Moderkirkens Sjæbne i enkelte Lande, — saa kan jeg ogsaa anvende det paa, hvad der foregaar i Dag paa dette Sted. *Marias Bolig* kaldtes det gamle Kloster, under hendes Beskyttelse blev det stillet. Hvor meget end Kjærligheden til den lidende Frelser var Midpunktet for Birgittinerordenens hele religiøse Liv, saa udelukkede den dog ingenlunde Kjærligheden og Andagten til den h. Gudsmoder fra dens religiøse Øvelser. Ville I vide Besked herom, saa gaar en Dag ud til den lille Landsbykirke i Engestofte, hvor det gamle Alterbillede gjemmes, som engang har prydet Klosterkirkens Højalter. Det kan være, at den fromme Betragter vil føle sig dybt bevæget. I Midten ses Maria tronende, fuld af Majestæt, paa Armen bærer hun Verdensfrelseren, trindt omkring fremvise Engle paa Skjolde de forskellige Symboler paa vor Frelses Jesu Kristi bitre Lidelse, de gjennemborede Hænder og Fodder og Jesu gjen-nemstukne Hjærte. Hvor smukt er her ikke den ægte katholske Sandhed gjengivet: Frelsen alene i og ved

Kristus; men Maria har født os Frelseren, »natus ex Maria virgine.« Derfor kan Moderen ikke skilles fra Sønnen; hvo som elsker Kristus, elsker Maria, og hvo som elsker Maria, elsker Kristus. Saaledes har Birgittinerordenen tænkt og følt, troet og levet. Hvormange Gange har fordum vel »Ave Maria« og »Salve Regina« lydt til Gudsmoderens Ære og Pris hen over Mariæbos Søs stille Vande, — hvem kan vel sige det!

Mon det ikke kan være tilladt at se en af de hemmelighedsfulde Traade, hvormed Guds Haand knytter Nutid til Fortid, i den Omstændighed, at denne lille St. Birgitta Kirke i Dag er bleven indviet paa Marias højeste Festedag, Dagen for hendes Himmelfart eller Optagelse i Himlen? Nu vel, saa lyde da atter fra dette Sted Gudsmoderens Pris som i gamle Dage! Som Engelen, som Gud selv har hilset hende, saaledes ville vi hilse hende: *Ave Maria*, for at den Helligaands Ord maa blive opfyldte: »Fra nu af skulle alle Slægter prise mig salig«. Kristus alene tilbedes, — Maria, hans Moder, æres og forherliges med al den Kjærlighed, en Kristen kan bringe sin aandelige Moder i Møde.

Efter disse indledende Ord gik Biskoppen i sin Tale over til udførligen at paavise, hvilken dyb, indgribende Betydning den indviede synlige Kirkebygning har for Kristenlivet. Han udviklede, hvorledes den enkelte Katholiks Forhold til Gudshuset er en Gradmaaler for hans indre religiøse Liv. Den hele næsten tre Kvarter varende Tale blev hørt med stor Opmærksomhed, endskjønt Heden var trykkende og kvælende.

Til Slutning udtalte Biskoppen en Tak til alle dem, som havde medvirket til Kirkebygningens Opførelse og Fuldendelse; en Tak først og fremmest til enhver af Kirkens Velgjørere; en Tak til den dygtige og erfarne Arkitekt (*Gluhn*, Nykjøbing), som har ledet det hele Arbejde; en Tak til den unge Maler (*Mogens Ballin* fra Kjøbenhavn), der med Dygtighed og For-

staaelse har paabegyndt Kirkens Dekoration; en Tak til Snedkeren (Kroyer, Mariebo) for det smagfulde Kirkeinventar i gammel nordisk Stil; en Tak til alle de Haandværksmestre i Mariebo og Nakskov, som have arbejdet paa Bygningen, og endelig en Tak til Mariebo Bys Borgere for den Velvillie, de stedse have udvist imod den herboende Repræsentant for den katholske Kirke. Gud give, at rig Velsignelse maa udstømme fra den nye St. Birgittakirke, at den maa blive Bæreren af et frodigt katholsk Kirkeliv i Mariebo By og Omegn.

Efter at Biskoppen havde sluttet sin Prædiken, talte Pastor *Ortvad* paa Polsk til Polakkerne. Af vel forstaaelige Grunde maa vi afholde os fra at referere hans Tale. Men saa meget kunne vi sige, at den gjorde et synligt, stærkt Indtryk paa hans Tilhørere. Stærke Bevægelser, lydelig Hulken tolkede tydeligt den Glæde og Trost, disse brave fromme Folk følte, ved at høre Guds Ord blive dem forkyndt paa deres kjære Modersmaal. —

Derefter tog den højtidelige Messe sin Begyndelse, ved hvilke Pastorerne *Slump* og *Newel* fungerede som Diakon og Subdiakon, medens to unge Herrer fra Kjøbenhavn og Ordrup improviserede Bestillingen som Hyrdestav- og Mitrabærere. Polakkerne sang under Højtideligheden et Par Salmer, der lød ret smukt og kraftigt, endskjønt det undertiden kneb lidt med S sammensangen, da de polske Salmer ikke have Takt, men synges i fri Rytmer og tilmed med forskjellige Varieringer i de forskjellige Landsdele.

Endnu længe efter at Gudstjenesten var endt, kunde man høre den fuldtonende polske Salmesang fylde Kirken og bane sig Vej igjennem de aabnede Kirkedøre; det var ligesom de vilde indhente og dobbelt nyde, hvad de havde maattet savne i saa lang Tid. Det polske Folks oprigtige og dybe, udholdende Andagt ved

denne Lejlighed har uden Tvivl efterladt uudslettelige Indtryk hos alle dem, der have været Vidner dertil. --

Ved en Frokost, der holdtes Kl. 2 paa Byens første Hotel, samledes henved 30 Festsdeltagere, baade Katholiker og Protestanter, Medlemmer af Byraadet og af Pressen. Festsdagens glade og opløftende Stemning gav ogsaa denne Forsamling sit Præg. Af de mange Skaaler, der krydrede det frugale Maaltid, ville vi kun fremhæve Biskoppens Skaal for den h. Fader. Paa en Dag, hvor den første Birgittinerkirke var bleven indviet, var det en Selvfølge, at vor Tanke allerførst maatte dvæle ved Paven. Birgittas inderlige og mangesidige Forhold til Pavestolen havde sat sit Spor i Historien. Biskoppen haabede inden kort Tid mundtlig at kunne meddele den h. Fader, at en ny Birgittakirke var bleven rejst i umiddelbar Nærhed af det gamle mindeværdige Birgittinerkloster, og han tvivlede ikke om, at Paven vilde høre dette Budskab med Glæde.

En af Mariebos mest ansete Borgere, Hr. Kroyer, udtalte det levende Ønske om, at den nye Gade, ved hvilken Birgittakirken er beliggende, maatte opkaldes efter den og faa Navn af Birgittagade, — et Ønske, som levende applauderedes af alle Tilstedeværende.

Hurtigt, kun altfor hurtigt henrandt de Par Festsdage, der havde samlet os fra Landets forskjellige Kanter i det lille maleriske Mariebo. Kom det af det Overraskende og Uventende, som her foregik, var det den ejendommelige religiøse Charme, med hvilken Forestillingen om Byens Fortid greb det katholske Hjærte, eller var det Omegnens og Søernes maleriske og blide Idyl, som gjorde Hjærtet blødt og Sindet drømmende, — nok er det, at de fleste Festsdeltagere toge med sig det Indtryk, at de havde været med til en Fest, der var ejendommelig skjøn i sin Art, ved den Maade, hvorpaa den blev fejret, og ved de Forhold, under hvilke den fandt Sted. —

Til Slutning skulle vi tillade os efter de forskjellige lokale Blades Beretninger endnu at meddele følgende Notitser. Kirken ligger, som ovenfor nævnt, i den østlige Del af Byen, er bygget i middelalderlig Landbykirkestil og gjør med sit skjøne Taarn og sine takkede Gavle et særdeles smukt Indtryk, hvilket ikke lidet forhojes derved, at det er et ualmindelig pynteligt Stykke Arbejde, Bygmesteren har leveret i denne Bygning. Indvendig minder Kirken med sit flade Loft om den romerske Stil. Altret, der staar ufærdigt, naar undtages et smukt forarbejdet Tabernakel i gammel-nordisk Stil, skal opføres af franske Savonniere-Sten. Baade Prædikestolen, Skriftestolen og Kirkens øvrige Inventar ere smukt udskaarne, polykromt udsmykkede og forsynede med symbolske Billeder og Tegn samt latinske Sententser med forgyldte Bogstaver. Hele Snedkerarbejdet, som er udgaaet fra Snedkermester *Kroyers* Værksted i Mariebo, vidner om megen Finhed og Kunst-sands i Tegning og Udførelse. Malerarbejdet er for den mere kunstneriske Dels Vedkommende udført af Hr. *Ballin* fra Kjøbenhavn, der har uddannet sig gennem fleraarigt Ophold i Frankrig og Italien, hvis Kirke-malerier han specielt har studeret. Hvad der hidtil er bleven udført, navnlig den Korsfæstedes Billede oven over Kirkedøren, virker stemningsfuldt og vidner om et fromt kunstnerisk Sind og om Smag.

Kirkebygningen har fra Murerens Hånd alene kostet 16,000 Kr., men hertil kommer saa alt det Indvendige og Klokkerne, der med Klokkestole komme til at koste 3,200 Kr. Grunden, henved 13,000 □ Alen, er kjøbt for 4000 Kr.; en lille ved Siden af Kirken liggende Bolig, foreløbig tjenende til Præstegaard, er kjøbt for 3000 Kr., saa man ser, at det er ret betydelige Beløb, specielt naar man tænker paa, at de ere tilvejebragte ved Indsamlinger, foretagne af Kirkens

energiske Præst i Posen og Galicien, hvor han har opholdt sig i tre Vintre.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Spanien. Ærkebiskoppen af Toledo, *Kardinal Monescillo*, er afgaaet ved Døden i en Alder af 86 Aar. I 1884 blev han af Pave Leo XIII. ophøjet til en Kardinals Værdighed, efter at have været Ærkebiskop af Toledo siden 1877. Monescillo er den 120. Kardinal som er død under Leo XIII.s Pontifikat. Kardinal-Kollegiet tæller nu 60 Medlemmer, blandt hvilke 29 ikke ere Italienerne.

Rusland. I Overensstemmelse med Forhandlingerne mellem den h. Stol og den russiske Regering har den h. Fader nu ved et Breve udnævnt en Del Biskopper for det russiske Rige: Zwierowicz til Biskop af Wilna; Lubowizki til Biskop af Luzh, Zytomir og Kameviez; Baranowski til Biskop af Augustowa; Symon til Biskop af Plozk; Kłopotowski til Viebiskop af Luzh og Zytomir; Niedziadkowski til Viebiskop af Mohilew og Minsk; og Cyrtowt til Viebiskop af Samogitien.

England. »Tablet« meddeler om følgende *Konversioner*, som ere skete i Løbet af den sidste Uge: Den anglikanske Gejstlige, Domherre *Greyson* af Downsville, som aflagde den katholske Trosbekjendelse i Børsbone; Præsten ved vor Frelzers Kirke i Broydon, Rev. *A. S. Ledger* i Westall, som vendte tilbage til Kirken med hele sin Familie i London, hvilket vakte stor Opsigt blandt Medlemmerne af hans tidligere Menighed. Tillige nævnes en Miss Editht Howard *Hudges* i London, hvis ældre Søster vendte tilbage til Katholicismen i Bombay og nu er Nonne i Rom.

Rom. Den h. Fader, Pave *Leo XIII.* befinder sig trods sin høje Alder fuldstændig vel og har fornylig holdt en længere Tale til en Mængde franske Arbejder-Pilgrimme, som besøgte de hh. Steder i Kristenhedens Hovedstad.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 29. August. 12. **Søndag e. Pintse.** Marias Hjertes Fest. — **30. M.** Rosa af Lima, Jomfru — **31. Ti.** Raymundus Nonnatus, Bekjender. — **1. September, O.** Johannes Døberens Halshuggelse. (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Messe for Ansgariusforeningen). — **2. To.** Stefanus, Bekjender. — **3. F.** Ferialdag (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Broderskabsmesse til Ære for Jesu guddommelige Hjærte; Kl. 8 Aftenandagt). — **4. L.** Votiv-officium af den ubesmittede Undfangelse.

Søndag den 5. August. 13. **Søndag e. Pintse.** De hh. Skytsengles Fest.

Mariakongregationen for Mænd. Torsdag den 2. Sept. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Aften gjenoptager Kongregationen sine sædvanlige ugentlige Møder i Jesu Hjærte Kirke i Stenosgade.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion Søndag den 5. September Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjærte Kirke.

Til mine kjære Kongreganister.

Tilbagekommen fra min Udenlandsrejse bringer jeg mine Kongreganister en venlig Hilsen. Jeg glæder mig snart til at se alle igjen forsamlede hos mig og indbyder dem til første Søndag i Sept. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ til Fælleskommunionen og om Eftermiddagen til den længe forventede Skovtur.

Til Skovturen skal Indmeldelser ske senest Fredag den 3. Sept. og erlægges 1 $\frac{1}{2}$ Kr. A. v. Geyr, Præsæs.

St. Knuds Broderskab. Tirsdag d. 31. Aug. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i Lokalet, Bredgade 67, 2. S. o. G. Foredrag af Fru **Johanne Meyer** og humoristisk Op-læsning af Hr. **J. C. Berg.** Gratis Adgang. Alle ere velkomne.

A. C. Medlemmerne gjøres opmærksomme paa, at et særligt interessant Møde afholdes Onsdag d. 1. September Kl. 9 i Søvavillonen. Højærv. Hr. Pastor Schmitz (Ordrup): „Haandskrevne Bønnebøger fra Middelalderen“.

Herved takkes Alle hjærtelig, som har udvist Deltagelse ved vor elskede Moder, Enke Louise Augusta Madsens Død og Begravelse. Hendes Efterladte.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær. Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 36.

Søndagen den 5. September.

1897.

Indhold: Betragtning. Erindringer fra Faskrudsfjord. Efterretninger fra Ind- og Udland: Sundbyerne. Frankrig. — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til 13. Søndag efter Pintse.

—o—

De ti Spedalske.

1. Da Jesus gik ind i en By, mødte han ti spedalske Mænd, som bleve staaende langt borte, opløftede deres Røst og sagde: »Jesus, Mester, forbarm Dig over os!« — Lad os engang betragte, hvorledes disse Spedalskes Bøn var. Den var ydmyg og fuld af Ærefrygt: ulykkelige over den frastødende Tilstand, i hvilken de ved deres Sygdom vare komne, fandt de sig ikke værdige til at nærme sig Frelseren. Deres Bøn var tillidsfuld: de tro, at de kunne helbredes paa Afstand og uden noget naturligt Lægemiddel. Den er rørende, thi de henvende sig til Jesus som deres Mester, deres Frelser. Endelig er den ogsaa dikteret af indbyrdes Kjærlighed: de bede ikke hver Enkelt kun for sig, men hver for Alle.

Hvis vore Bønner vare saaledes, vilde de ofte blive bønhorste. Og er det i Grunden saa vanskeligt at bede saaledes? Har ikke den Syndens Spedalskhed, der hefter ved vor menneskelige Natur, gjort os ligesaa forladte, elendige og skuffede.

2. Men skjønt disse ti alle i Nødens Stund tyede til Gud om Hjælp, var der dog kun En, som vendte tilbage og takkede for sin Helbredelse. Naar vi læse om de ni, der utaknemmelige undlode at prise Gud for den store Velgjerning, han havde gjort imod dem, saa ere vi alle enige i at fordømme deres Handlemaade. Men hvor ofte handle vi ikke selv paa lignende Maade! Vi bede Gud om at frelse os fra et nærværende eller truende Onde og naar saa Faren er afvendt og vi ere befriede, da have vi saa svært ved »at give Gud Æren«. Hvis vi virkelig gave Gud Æren, det vil sige: hvis vi virkelig vare overtydede om, at det var ham, der havde hjulpet os, saa vilde vi maaske dog ikke — trods vor Naturs Utaknemmelighed og Flygtighed — undlade i første Øjeblik i det mindste at takke ham. Men som det fremgaar af Evangeliet idag, fejlede de ni ikke saa meget ved Utaknemmelighed som ved Mangel paa Tro, thi at give Gud Æren, at tilskrive ham deres Helbredelse var en Trosakt og deri svigtede de. Derfor sagde Kristus til den Ene, der vendte tilbage, ikke: »*Din Taknemmelighed har frelst Dig*«, som det jo ellers vilde have været naturligt, men: »*Din Tro har frelst Dig*.«

3. Vor Tro er altid vaklende; og i Stedet for fulde af Tillid at vente Guds Bønhørelse, bleve vi yderlig forbausede, næsten rystede, naar Gud ligesom svarer Ja og Amen til det, hvorom vi bade, naar saa ofte paa den underligste Maade det gives os, som for menneskelige Øjne saae saa haabløst ud. Men da er det, at vi bortforklarer det Skete. Det gik jo ganske naturligt til, tildrog sig ikke paa underfuld Maade, skyldtes uforudsete indtræffende Tilfældigheder, der sikkert vilde være

indtrufne paa ganske samme Maade, selv om vor Bøn ikke var gaaet forud. Med andre Ord, vi tro ikke paa Guds Indgriben i vort Livs Begivenheder, saalænge der blot er den ringeste Mulighed for at tvivle derpaa. Og da Gud kun saare sjældent benytter sig af overnaturlige Midler for at naa sine Maal, saa nægte vi som oftest at give ham Æren og det er vor Mangel paa Tro, som er Skyld heri.

Lad os, næste Gang vi bede Gud om en Naade, huske, at derved, at vi bede om Guds Bistand, bevise vi ikke saa meget vor Tro som vor Trang til Hjælp; men først derved, at vi, naar vi ere bønhoerte, give Gud Æren og ikke lytte til Fristeren, der søger at unddrage Guds Velgjerning den Virkning, den maatte faa paa vore Sjæle, hvis vi virkelig anerkjendte den som saadan. Lad os da ikke nægte Gud Takken, men ved den bekjende vor Tro paa, at det er Ham, som har hjulpet. Da vil Frelserens Ord ogsaa lyde til os: »Staa op, gaa bort, Din Tro har frelst Dig.«

Erindringer fra Faskrudsfjord.

—o—

Da jeg første Gang hørte om Faskrudsfjord, havde jeg ingen Anelse om Stedet og dets Betydning. Og som det gik mig, gaar det vel Størstedelen af Ugebladets Læsere. Det er derfor vel ikke overflødigt, at jeg først giver nogle Oplysninger om Stedet, førend jeg fortæller noget om dets store Betydning og vor Virksomhed. — Som Navnet viser er det en Fjord. Den ligger paa Østkysten af den sikkert poetiske Ø, Island, lidt under den 65. nordlige Breddegrad. Jeg havde hørt at der var nogle Huse, hvorimod Rusk og Regn, og hvad Kulden kan lave det om til, i Mængde. Hr. Pa-

stor Frederiksen sagde mig derfor ogsaa ved min Afrejse: »Hold Humoret oppe; ret fornøjeligt bliver Opholdet der vel ikke; i alt Fald har jeg kun en eneste Gang i mit Liv været melankolsk, og det var paa Faskrudsford«. Det var naturligvis ikke den bedste Trøst at rejse fra Reykjavik med; men jeg tænkte: »Meget ser sortere ud i Frastand og ved et kort Ophold, end det er paa nært Hold, og naar man faar Tid til at se sig lidt omkring.«

Efter en 14 Dages Sejlads, der lod mig betragte Islands Næb og Klør og prøve dets gabende Svælg, eftersom »Thyra« havde ikke saa lidt med til at kaste i Svælgene paa Rovfuglene i de nordlige Have, ankom jeg den 12. April til Faskrudsford. Vejret var ikke det bedste, saa det første Indtryk var tarveligt. Dog en Ting opmuntrede mig strax: der var mere end tre Huse, som man havde sagt mig; deres Antal beløb sig endda til mellem 50 og 60. Da jeg imidlertid var træt af Rejsen, gjorde jeg mit til skyndsomst at komme i Land; men allerede paa Vejen ser jeg en Baad ro hen imod Skibet og i Baaden en ung, kjæk Mand. Jeg vidste, der var en fransk Konsularagent paa Stedet, og tænkte strax, at det maatte være Manden i Baaden, hvorfor jeg spurgte: »Er det ikke Konsulen?« Med et »Jo« var den Sag klaret; jeg gik over i hans Baad, og lige fra første Færd bemærkede jeg en Ligefermhed og Opmærksomhed, der gjorde godt og lod ane, at selv om Naturforholdene maaske bleve haarde, vilde han være den Mand, der forstod at lægge Glands og Ynde over dem. Det første Indtryk har ogsaa staaet sin Prøve; efter 3 Maaneders Ophold maa jeg nemlig give Konsul Tulinius det Skudsmaal, at han paa enhver Maade har gjort sit til at gjøre mig og efter Søstrenes Ankomst ogsaa dem vort Ophold her saa betydningsfuldt og behageligt som muligt. Hospitalet skulde nemlig først bygges og Tømmeret lod længe forgjæ-

ves vente paa sig. Hvorfra skulde jeg faa Husly til Søstrene og de Syge? Hvorledes skulde Søstrene faa Kost til sig og de Syge? Hvor skulde jeg selv bo og spise? Hvorledes skulde vi komme om Bord i Skibene, der enkeltvis kom ind og ofte lagde sig temmelig langt borte fra Land? Disse og lignende Knuder løste Konsul Tulinius altid kort og godt, idet han sagde: »Det skal jeg med Fornøjelse sørge for!« Og han sørgede herfor, som om han havde været vor og alle Fransk-mændenes Fader.

I Løbet af nogle Dage var jeg bleven præsenteret i de betydeligste Familier her paa Stedet, og ogsaa om dem maa jeg sige, at de fra første til sidste Time var Venligheden selv mod mig og senere hen ogsaa mod Søstrene, som de vise større Forekommenhed, Tjenstvillighed og Agtelse, end man kunde vente, selv om man var kræsen. Jeg er sikker paa, at en Fornærmelse mod Søstrene og mig vilde vække en saadan Forargelse, at den, der tilføjede den, vilde blive ugle-set i Byen.

Ja »Byen«, gjentager man vist; er det da en By? Ganske vist er det ikke en By efter danske Begreber; men her paa Island er det en virkelig By. Men lad nu ogsaa være, at mine Læsere ikke synes om Ordet, anvendt paa Forholdene her, saa lad os være enige om, at det største Skridt er gjort, naar et Stykke Land om en Fjord er naaet saa vidt frem, at det har en Slags Hovedgade eller -vej og nogle Sidegader og i Stedet for 3 Huse for 10 Aar tilbage nu det Antal, som jeg nævnte i Begyndelsen. Vandværk, Gasværk og Kloakledning findes rigtignok heller ikke paa Stedet, men til Gjengjæld dejlige Brønde og brusende Bække, Lys i Sommertiden saa rigeligt, at det kan tage Stød af for hele Vinterens Mørke og de øvrige videre fremskredne Landes Lygter og elektriske Belysning, og endelig Havets altfordøjende, ukunstlede Kloakledning. Men, da

jeg ikke holder af at lægge mig ud med mine Læsere for Bagateller, saa tilstaar jeg, at Brugen af Ordet »By« var lidt forceret, hvorfor jeg danner det om til »en By i Opkomst,« men vinder eller taber saa Faskrusfjord herved? Hvad mener mine Læsere? Sikkert det samme som jeg, at nemlig Faskrusfjord netop paa Grund heraf staar mere poetisk frem for vort Blik, idet et Billede rejser sig for vort Øje af det, man har gjort mange Steder og tænker paa at gøre her samtidig med at man ser op til de Mennesker, som gjøre de første Skridt til at hæve Bygden til virkelig Byværdighed.

Jeg kom til Faskrudsford i mindre heldig Belysning. Men forestiller Eder det, som det kan være, iført sit Sommerskrud. O, ja! saa er her skønt og dejligt! Knejsende Bjærgtoppe med lidt Sne paa, skraanende Bjærgsider med krybende Birke og Græs, blaanende Vande og skyfri Himmel, mælkehvide Elve og Fosser, skulde man ikke tro, at det var nok til at gjøre Faskrudsford dejligt?

Foran Fjorden ligger der flere Øer; en af dem kaldes Skruden. Og i Sandhed, tænke vi os, at den første Mand traf den i saa herlig Belysning, som her kan være, da lignede den virkelig et Skrud eller dejligt Smykke, omhælvvet som den da var med et Lysskjær og Blaa uden Mage. Fjorden fra Skrudet vil derfor mange Dannede have skal være Oprindelsen af Faskrudsfordnavnet, hvorfor de ogsaa holde paa, at man bør skrive Faskrudsford, skønt naturligvis andre igjen ikke give denne Forklaring Medhold. Hvis Du altsaa, min Læser, skriver Faskrudsford, lægger Du Dig ud med Mange, og hvad værre kunde være med selve Sysselmanden, og i Fald Du vælger Fraskrusfjord, tages Du i Favn just af de nævnte med Fortrydelighed fra de Andres Side. Men vær ikke desmindre overbevist om, at hvad enten Du sætter Faskrudsford eller Fraskrudsford eller bare noget lignende paa et Brev, saa vil det

naa hertil, da dette Navn paa Grund af de franske Fiskeres Ophold her har faaet en utallig Masse Nuanceringer, saa at jeg næsten maa tro, at bare der staar et F med nogle Prikker og saa Fjord og Island skal man nok finde Stedet. Skrives den øvrige Adresse paa fransk ankommer det ufejlbarligt.

Jeg kom imidlertid hertil mindst af alt for at samle nogle Notitser om Faskruds fjord eller Fraskruds fjord. Noget helt andet var mit Maal, nemlig at sørge for et Hospital til de syge Franskmænd og meddele dem de hl. Sakramenter særlig i Tilfælde af svær Sygdom.

Det var altaa om at gjøre at faa en Plads dertil og Grunden fremmet saa vidt, at den var rede til at tage mod Træhuset, der skulde komme fra Norge. Sundhedskommissionen traadte mig, eftersom ingen findes paa Stedet, ikke hindrende i Vejen, og da Konsulen og de øvrige Naboer ikke vare bange for Bakciller eller maaske stolede paa at have et saa skarpt Syn, at de kunde se dem i Tide og gaa af Vejen for dem, valgte jeg en Plads midt i Byen, lidt oppe paa en Skraaning og med god Udsigt over Fjorden, saa de Syge fra Hospitalets Vinduer kunde se deres Landsmænd komme og sejle afsted, og Søstrene ikke have for lang en Vej, naar de skulde gjøre deres Indkjøb eller tale med Konsulen eller mig.

Grunden til Hospitalet kostede intet; en Bonde, som ejer hele den autoriserede Handelsgrund, skjænkede nemlig det fornødne Areal til Bygningen og Udenomsbekvemmeligheder, ialt 15 Fon i Kvadrat, dog med det Forbehold, at det atter skulde falde tilbage til ham, hvis Hospitalet nedlagdes. Havde Bonden imidlertid ikke vist os denne Godhed, havde Sysselmand Tulinius sørget for, at den aarlige Leje betaltes af Syslets Kasse.

Hospitalsgrunden blev færdig i utrolig kort Tid, i godt og vel to Dage; jeg maatte nemlig skynde mig, da Tommeret og Franskmændene kunde ventes hver

Dag. Havde mine Læsere set de Sten, der skulde bruges, havde de ligesom jeg rystet paa Hovedet. Men som Kjællingen i Ordsproget forstod at hjælpe sig, idet hun tørrede Bordet af med en Kattekilling, saaledes forstaa Islænderne mangen Gang at bruge det, man næsten ikke skulde tro anvendeligt, og takket være deres Forstand, fik jeg en efter Forholdene pæn Grund.

Grunden stod nu, og vi stode med og kiggede længselsfuldt ud over Fjorden efter Træbygningen og Franskmændene.

Men hvad i al Verden kan bevæge Franskmændene til at forlade deres herlige Hjem og tage til Island? Er det maaske Længsel efter at være om Bord paa et Skib, som ikke byder Ens Magelighed det mindste? Er det maaske Lysten til at drives omkring af Blæst og Bølge og at være indespærret i en mørk Kahyt 5 a 6 Dage med Fare for Forlis, for saa næsten hele Dage og Nætter at staa og pilke Torsk? Nej, Grundene ere vidtforskjellige, og hvis jeg skjønner ret, maa det paa den ene Side være Udsigten til at vinde lidt mere end i Hjemmet til Livsophold og paa den anden en Begejstring for at trodse Farer og Hav, fremkaldt ved de Fiskeres Fortællinger, der slap heldigt fra det hele og med Fornøjelse saa tilbage paa Livet i Fare og Savn.

Island ligger dels i den nordlige Del af Atlanterhavet og dels i Ishavet. Det er altsaa store Have, denne Ø omgives af; og som de give os et Begreb om Guds Storhed og Almagt, saaledes aabenbare de ogsaa Guds Rundhaandethed og Godhed; de ere nemlig helt fyldte med alskens Fisk, saa at der skal mere end en Nation til at fiske dem op. I Forening med Islænderne driver derfor ogsaa Englændere og Franskmænd Fiskeri i det store. Om Englænderne vil jeg ikke sige andet, end gid de vilde omvende sig og ikke ødelægge Fiskeriet for alle Andre ved deres Travlere. De benytte nemlig et Slags Garn, hvormed de skrabe Havbunden

aldeles ren, uden at tage Hensyn til Yngel eller de Fiskearter, de ikke bryde sig om, ved hvilken Fremgangsmaade de skræmme Fisken saa langt bort fra Land, at de, der fiske med Line, ikke kunne faa fat i Havets gjællede Beboere. Hvis Travlerne saa endda holdt sig udenfor Islands Fiskegrænser; men nej, den der ikke agter Naturloven for Fiskeri, bryder sig kun lidet om positive Lovbestemmelser. »Men nap dem saa!« udbryder maaske en eller anden. Ja, det gjør man ogsaa saa vidt det lader sig gjøre, men faa Bugt med dem er hidintil ikke lykkedes. Dog maaske finder nogle engelske Damer paa at grunde en Forening til de solle Fiskes Beskyttelse; ja maaske, men ogsaa kun maaske, for til at røre engelske Hjærter, maa der absolut engelske Fisk til, og Havet er og bliver internationalt Eje. Som Englænderne som Følge heraf ere ildesete, ere Franskmændene, der i al Skikkelighed fiske med Snøre, her velanskrevne.

Franskmændenes Fiskerflaade paa Island er meget stor, idet den udgjør c. 200 Skibe med gennemsnitlig 18 Mands Besætning. Der kommer altsaa i alt henved 3600 Franskmænd op til Island for at fiske. De ligge naturligvis ikke samlede, men spredte hist og her, dog saaledes, at en Del, 1000 omtrent, tage til Syd- og Vestlandet og i deres Fornødenheder ty ind i Patricksfjord og Faxebugten, og Resten til Østlandet, hvorfra de søge ind i Nordfjord, Sejdisfjord, dog særlig Faskruds-fjord, som er Hovedsamlingsstedet med 110 Skibe, altsaa et Par Tusinde Fiskere, hvorfor det da heller ikke er til at undres over, at man valgte just dette Sted til Hospital paa Østsiden af Island.

Allerede henimod Slutningen af April ankom de første Skibe fra Paimpol eller andre Steder i Bretagne, Jeg søgte strax at faa Kaptajnerne i Tale, da det var første Aar, der var Præst paa Stedet, og man vilde tage sig af de Syge. Alt gik ogsaa vel i Begyndelsen, idet

vi holdt Øje med de liggende og kommende Skibe. Men da vi særlig Natten mellem 2. og 3. Maj havde en forrygende Storm, drev Skibene imellem iverandre og et godt Stykke ud af Fjorden, saa vi hverken vidste ud eller ind med Skibenes Beliggenhed. Kaptajnerne havde just nogle Dage i Forvejen lovet mig at komme til Søndagsmessen med deres Mandskab; men at Staklerne vare undskyldte, forstod man nok, naar man saa ud over Fjorden og hørte Stormen tude og Bølgerne bruse. Mens denne Storm stod paa, mistede en Kaptajn til Alles Beklagelse en Mand; dog fik jeg først Besked om denne ulykkelige Hændelse den 3. om Aftenen; før havde Kaptajnen ikke turdet forlade Skibet. Han ønskede, at Begravelsen fandt Sted endnu samme Aften, hvori jeg ogsaa føjede ham. Ligfølget var ikke stort; nogle Kaptajner, 5—6 Matroser, Konsulen, hans Faktor, Søstrene og jeg gik hen til det Sted, der gaar under Navnet »den franske Kirkegaard«, hvor den Afdødes øvrige Kammerater havde hugget og gravet en Grav, saa dyb, at Sr. Justine paa Hjemvejen bad mig om at faa sin lidt dybere, hvis hun skulde begraves i Faskruds fjord. Der foretog jeg saa de kristelige Ceremonier og henvendte en ganske kort Manelse til de Omkringstaaende, i Hjærtet bedrøvet over ikke at have kunnet meddele den Hedenfarne de sidste hl. Sakramenter, død som han var mod al menneskelig Beregning.

I den omtalte Storm vare Søstrene Justine og Marie Elisabeth — ankomne til Faskruds fjord. Staklerne havde haft en Del at døje af hin Syge, som kun overrasker en til Søs. Men da Konsulen og jeg kom ud med en stor Baad efter dem, saa de dog glade og veltilfredse ud, som om intet var passeret. Lidt efter kom vi i Land, men kun for atter strax at fare ud paa den oprørte Bugt.

Kaptajnen fra »Bonne Tante« havde nemlig en farlig Syg om Bord. Jeg havde hort dennes Skriftemaal den 1ste Maj og skulde bragt ham den hl. Kommunion efter Søndagsmessen, hvilket imidlertid paa Grund af, at Skibene vare drevne langt bort og hulter til bulter, ikke blev til noget og kunde opsættes, da der ikke var øjeblikkelig Fare. Imidlertid kom Kaptajnen og meddelte mig, at den Syge var bleven værre. Vi besluttede derfor at hente ham; jeg eventuelt at meddele ham de hl. Sakramenter. I Løbet af en halv Time havde Konsulen faaet sin største Notebaad klar. Sex raske, unge Mænd og Notebasen som Styrmand var Besætningen. Efter en halv Times Roning naaede vi Skibet og bleve enige om at tage den unge Matros med os, stolende paa, at vi nok fik Husrum til ham paa en eller anden Maade (Hospitalet var nemlig endnu ikke kommet). Saa let som Turen gik hen til Skibet, eftersom Storm og Bølger hjalp til, saa besværlig var Roningen hjemad; den tog over en Time, skønt Vejen var kort, og det varede længe til vor Styrmand vilde indrømme, at vor Hjemkomst med Baad var sikker.

Vi havde ikke taget fejl af Faktor Stefansens gode Hjærte, med Fornøjelse gik han ind paa, at den Syge blev indlogeret i det Værelse, som jeg havde lejet mig, ligesom Konsulen viste sig saa imødekommende, at han indrømmede mig sit dejlige Spiseværelse til Soveværelse og hele sin Lejlighed til Opholdssted. Bedre Vilkaar kunde Ingen og mindst den syge Matros ønske sig. Ja den stakkels Matros, maa jeg nok tilføje; thi tænker Eder, kjære Læsere, en stærkt angreben Brystsvag i en ussel Køje med sparsomt Lys, Luft og Varme og tværtimod rigelig Fiskelugt, uden ordentlig Pleje — rigtig nok ikke paa Grund af Haardhed og Vrangvillighed hverken fra Kaptajnens eller Kammeraters Side, men ene af Mangel paa Evne og Erfaring — skumplet hid og did i stærk Storm og svær Bølgegang et Par Maane-

der i Træk, o da forstaa I, at Tillæget »stakkels« er paa sit rette Sted. Men I forstaa tillige, at vor gode, syge August følte sig ikke lidt vederkvæget ved at komme i rent Tøj og en dejlig Seng, placeret i et hyggeligt og ret rummeligt Værelse, og saa plejes af to Søstre, der forstaa Sygeplejning og vare enige om, at den Syge snart skulde drage heden. Da Kaptajnen derfor nogle Timer senere kom for at se til sin syge Matros, undlod han ikke at udtrykke sin Tilfredshed med Forandringen, og den særlig gode Kaptajn var øjensynlig rørt over, at han denne Gang kunde sørge saa godt for sin Undersaat, hvis Endeligt ogsaa han troede om ikke nært, saa sikkert. Den næste Dag meddelte jeg ham den hl. Kommunion, og han havde Lejlighed til at bivaane den hl. Messe hver Dag lige til sin Død den 10. Maj, eftersom jeg ikke havde andet Sted end der at holde Messe om Hverdagene. Jeg havde tænkt paa at meddele den Syge den sidste hl. Salvelse den 10de om Morgenen efter den hl. Messe, efterdi jeg mente, at det nu snart var paa Tide, da han om Natten faar et pludseligt Anfald, uden at der var Mulighed for at tilkalde mig; men han dode vel forberedt og under Bøn, skjønt jeg naturligvis inderlig gjerne havde ønsket, at han skulde modtaget ogsaa Salvelsens hl. Sakrament.

Tre eller fire Dage senere blev den Afdøde begravet. Hvor man kan det, bærer man Kisten; men naar Kirkegaarden ligger længere borte, transporteres Kisten af to Heste, eller hvis det er muligt at sejle hen til Begravelsesstedet, benytter man Baad. Vi havde kunnet benytte hvilkensomhelst af de tre omtalte Maader; men valgte at tage Søvejen, da det var nemmest og sikkert mest svarende til en Sømands Ønsker, naar man skal gjætte sig til dem. Henad Sextiden saa man en Del Smaabaade med franske Flag paa halv Stang nærme sig; det var Baade fra de forskjellige Fiskerskibe.

Til dem sluttede sig en Baad med nogle af Byens Børgere. Under de foreskrevne Bønner firedes Kisten ned i Baaden og et fransk Flag bredtes over den. Saa begyndte man at ro fremad for at give Signal til de 12 franske Baade og den islandske, at de nu burde følge. Nærmest Liget fulgte en Baad med Præsten, Konsulen. Søstrene og nogle Damer. Det var det roligste Vejr, som man kunde ønske sig; men det truede med en fin Regn, og der faldt Stænk, som om Himmelen sluttede sig til de Følelser, der sikkert rørte sig i Alles Hjærter. Vi passerede flere Fiskerskibe, og paa alle uden Undtagelse saa man Flaget sørge og de Vagthavende skue hen paa det tause Tog. I Løbet af en tyve Minutter vare vi ankomne til Kirkegaarden, hvor jeg foretog Bngravelsen, idet jeg holdt en Prædiken om Naadens Værd og Betydning i Dødsøjeblikket og om nogle Midler til at bevare samme. Min Tilhørerkreds beløb til c. 150 (30 Islændere indbefattede), af hvilke sidste nogle forstod Fransk, andre af Grunde, som ikke høre herhen, maaske mente at gjøre det. Det var altsaa den første franske Fisker, der nød godt af, at der var Præst og Søstre paa Faskrudsford. I Himmelen haabe vi, at han vil bede for os og sine Kammerater. O, hvor kan det gjøre En ondt at læse saa Manges Navne paa Kirkegaarden, som ikke fik den Naade at modtage de hl. Sakramenter før deres Død.

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Sundbyerne. Den 12. Januar 1897 erhvervede den højærværdigste Biskop indenfor den saakaldte *Eberthsk Villaby paa Amager* et Areal, stort 10690 □ Alen for 19,968 Kr. 50 Øre, samtlige Omkostninger ibereg-

nede. Terrænet udmærker sig ved sin overordentlig store Facade-Udstrækning (omtrent 210 Alen) og støder til to Gader, nemlig Amagerbrogade og Hans Bogbinders Allé. For en dristig og energisk, kirkelig Bygherre er der altsaa her givet en overordentlig bekvem og taknemmelig Jorbund; et lille Sognesystem vil med Tiden forefinde her alle Betingelser for en uhindret Udvikling. — Imidlertid saa Biskoppen sig nødt til at foregribe denne kirkelige Fremtidsudvikling og i Betragtning af, at Kirkegangen og endnu mere Skolegangen for mange katholske Familier paa Amager var hartad bleven en Umulighed, lejede han midlertidig et i Villakvarteret beliggende Hus for den beskedne Pris af 700 Kroner aarlig. Der er et foreløbigt Kapel samt en Skole med Lærerbolig bleven indrettet.

Den 22. August samledes her for første Gang Katholikerne fra Sundbyerne og fra Kastrup til Gudstjeneste. Snart fyldtes det lille Rum, og man saa det paa Alles Ansigter, at de vare glade over at have et om end nok saa lille Gudshus i deres Midte. Imidlertid var den højærværdigste Biskop ankommen; han satte Pris paa selv at indvie dette første katholske Kapel paa Amager. Med faa hjertelige Ord mindede han de tilstedeværende Katholiker om Øjeblikkets Betydning; han stillede Stedet og det vordende Sogn under den h. Moder Annas Beskyttelse; udtalte sit Haab om, at alle herboende Katholiker fra nu af vilde flokkes om dette lille Gudshus og være eet Hjærte og een Sjæl; han anbefalede til Slutning til Alles Velvillie Skolens nye Lærer, forhenværende Præst i Folkekirken, Hr. *N. Hansen*; de store højmodige Ofre, denne havde bragt for sin Overbevisnings Skyld, anbefalede ham foruden hans bekjendte Dygtighed tilstrækkelig til alle Forældrenes Tillid. — Under Prælatmessen sang St. Ansgars Kirkekor under Hr. *Michaelsens* dygtige Ledelse nogle flerstemmige Kirkesange, som bidroge ikke lidet

til at forøge den religiøse Feststemning, der herskede under denne lille Højtidelighed.

Selve Kapellet tog sig nydeligt ud; det smagfulde med Blomster rigeligt prydede Alter passede saa ganske til Omgivelserne og gjør Dhrr. Haandværksmestre — Snedkermester *Kollewe* og Malermester *Nielsen* — al Ære.

Vi ønske det nye kirkelige Foretagende, som den højærværdigste Biskop har sat i Gang, Guds rigeste Velsignelse; maatte det vinde ret mange Velgjørere. Det siger sig selv, at der er haard Trang til dem. Saa længe den skrigende Uretfærdighed vedvarer, at Kommunerne forpligte os til at yde Skoleskat til deres konfessionelle lutherske Skoler, saalænge man vægrer sig ved at tilbagebetale *pro rata* til vore selvstændige Skoler det Kontingent, vore skattepligtige Katholiker have maattet yde til de udpræget lutherske Kommuneskoler — saalænge dette Misforhold og denne aabenbare Forurettelse vedvarer, kunne vi aabenbart kun ved at anstrenge os af yderste Evne og ved at bringe de største Ofre, holde vore Kirkeskoler oppe, og tillige holde dem paa Højden med, hvad de bedre Folkeskoler præstere.

Vi have den Glæde at kunne meddele, at St. Anna Skole allerede nu bliver besøgt af 27 katholske Børn; mange af dem have tidligere maattet besøge protestantiske Skoler. Det er endvidere glædeligt, at en Dame i vor Menighed har tilbudt ugentlig gratis Undervisning i Pigeskolen i Haandarbejde o. s. v.

Saa tiltræde da St. Anna Kapel og Skole trostigt deres Vandring, som et lille Led af den større Udvikling, som vi have set udfolde sig omkring os i Løbet af de sidste Aar.

Frankrig. I Frankrig har det siden Revolutionen paa mange Steder været Skik og Brug, at meddele Konfirmationens h. Sakramente meget sent til de Unge, næsten alle Vegne efter den første hellige Kommunion.

Biskop Robert af Marseille har dog allerede i en længere Aarrække brudt med denne Skik, som ofte giver Anledning til, at de Unge slet ikke modtage Konfirmationens h. Sakramente, idet han har anordnet, at Meddelelsen af dette hellige Naademiddel skal ske før end Børnene stedes til den første hellige Kommunion. Den h. Fader, Pave Leo XIII. har nu i disse Dage i et særlig Breve rost Biskoppen af Marseille, fordi denne er vendt tilbage til en ældgammel Skik i Kirken, og tillige har Paven fastslaaet, at den af Biskoppen indførte Skik skal gjælde for evige Tider.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 5 August. 13. Søndag e. Pintse. De hh. Skytsengles Fest. — **6. M., 7. Ti.** Oktavdage. — **8. O.** Marias Fødsel (fejres den følgende Søndag). Den højærværdigste Biskops Konsekrationsdag 1892. — **9. To.** Petrus Claver, Bekjender. — **10. F.** Nikolaus af Tolentino, Bekjender. — **11. L.** Oktavdag.

Søndag den 12. September. 14. Søndag e. Pintse. Marias Fødsel.

Mariakongregationen for Mænd. Torsdagsmøderne Kl. 8 $\frac{1}{4}$, Aften ere gjenoptagne. — Søndag den 12. September Kl. 8 $\frac{1}{2}$ holdes Fælleskommunion i Jesu Hjærte Kirke.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion Søndag den 5. September Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjærte Kirke.

St. Knuds Broderskab. Tirsdag d. 7. Sept. Kl. 8 $\frac{1}{4}$, i Lokalet, Bredgade 67, 2. S. o. G.: Foredrag af Hr. **J. C. Berg**. Emne: Den store Afholdstaler John Gough og et af hans Foredrag. Derefter Fremvisning af **Lysbilleder** ved Hr. Fotograf **Loth.** — Gratis Adgang. Alle ere velkomne.

Unio. Søndag d. 19. Sept. Fodtur og Udflugt. Nærmere i næste Nr.

Tirsdag d. 21. Sept. Kl. 7 præcis Præmiekeglespil. Medlemmerne gjøres opmærksomme paa, at de ugentige Vintermøder iaar finde Sted i Hr. Küekers Lokaler Østergade 32 hver **Onsdag** (ikke som tidligere om Tirsdagen).

F. Jørgensen, Skomager,

Østergade, 28 2. Sal o. G.,

anbefaler sig med alt til Faget heuhørende.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 37.   Søndagen den 12. September.   1897.

Indhold: Betragtning. Erindringer fra Faskrudsfjord. Den h. Ambrosius. St. Josefssøstrene, bedømt af en Protestant. Efterretninger fra Ind- og Udland: Rensborg. England. Tyskland. Rom. — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til 14. Søndag efter Pintse.

—o—

»I kunne ikke tjene Gud og Mamon.«

Et Menneske kan ikke samtidig sætte sig to ganske modsatte Maal her i Livet. Enten maa Menneskenes højeste Maal være at tilhøre Gud, saa de tilsidesætte Alt, der vil hindre eller forsinke dem i at arbejde paa deres egen Helliggjørelse. Eller deres højeste Maal er at blive lykkelig her i Verden og de tilsidesætte da alt, hvad der lægger Hindringer i Vejen for deres Lykke, ja handle endog mod Guds Villie, naar de ikke kunne forlige denne med hvad, der behager dem. At forene disse to Modsætninger er umuligt, »thi Verdens Venskab er Guds Fjendskab«.

Men hvorledes skal da en Kristen leve i Verden? Skal han med Blikket ufravendt rettet mod Gud, ene med Himlens Lyksalighed for Øje forsømme at drage

Omsorg for det Jordiske? Er det en Synd, om han anvender sin Tid og sine Evner til at tjene til Erhvervelsen af timelige Goder? Bør han hellere tilbringe sit hele Liv udelukkende i Tilbedelse af Gud? — Intet Menneske, der kjender Kristendommens Aand, kan fornuftigvis opfatte Kristi Ord saaledes: »Hvo, der ikke vil arbejde, skal heller ikke have Føden«, skriver Apostlen Paulus.

Det, hvorimod Kristus i Dag advarer os, er de mange Bekymringer for det Timelige, der voxe op ligesom Tornene og kvæle Ordet, saa det bliver uden Frugt (Math. 13, 22). Gud fritager os ikke for selv at drage Omsorg for det Timelige; og tværtimod at fordømme vore Anstrængelser i saa Henseende kommer han dem til Hjælp og belønner dem. Men han vil, at vi skulle være nøjsomme og sætte vor Lid til ham; thi han har selv sagt: Jeg vil ingenlunde slippe Dig og ikke forlade Dig! Saa vi kunne sige med frit Mod: Jeg vil ikke frygte (Hebr. 13, 5). Gud forbyder os ikke at besidde og glæde os ved de jordiske Goder, thi »al Guds Gave er god og værd at modtage med Taksigelse«. Men Gud forbyder os at elske det Jordiske paa det Himmelskes Bekostning. »Hvad gavner det et Menneske, om han vandt den ganske Verden, men tog Skade paa sin Sjæl?« Vi have Lov til at have Alt, »men vi maa ikke lade os beherske af Noget«. (Cor. 6, 12), og vi maa ikke lade vore Bekymringer over intet at eje gaa forud for vor Omsorg for at vinde Himlen. »Søger først Guds Rige og hans Retfærdighed, saa skal Alt dette tillægges Eder«.

Erindringer fra Faskrudsfjord.

(Fortsat.)

— 0 —

Ved denne Lejlighed læa der en 15 franske Fiskerskibe fra Bretagne i Bugten. Et stolt Syn fra Land og noget der sætter mageløst Liv i Faskrudsfjord. Lidt senere hen kom Dunkerquerne til, og saa beløb Antallet af Skibe sig til op i Tyverne. Er Vinden gunstig, kan en Dag godt bringe 15 à 20 Sejlskibe. Men: hvilket er Fiskernes Ærinde her, og hvad bestiller de? I kunde let tænke, hvilket overflødigt Spørgsmaal, eller skulde man ikke tro, at de stakkels Fiskere trængte til nogle Rastdage efter at have været tre Maaneder ude paa Havet for at fiske? Jeg er af Eders Mening, kjære Læser, men alligevel er det ikke Meningen med deres Ophold her? Ogsaa her maa de bevæge sig, idet de dels have at fylde Vandtønderne til Fortsættelse af deres Liv paa Søen og dels at omlade de fangede og tilberedte Fisk. Rhederne afsende nemlig deres »Chasseurs« eller forfølgende Skibe, der have at modtage den fangede og saltede Fisk sædvanlig fra forskjellige Fiskerskibe, samtidig med at »les chasseurs« ere pligtige at overgive Salt til Fiskeriets Fortsættelse. Du hører derfor, min Læser, naar Du staar paa Bredden, en ideelig Tællen paa en Sømandsmelodi uden Mage, som ikke ender, førend et Skib til Exempel har omladet en 27,000 Klipfisk, hvorefter et andet, der har samme »chasseur«, fortsætter paa samme Vis, indtil Arbejdet er endt. Derefter fejles og renses Skibet, hvorpaa det uundværlige Salt fra Chasseuren kastes over i Fiskerskibenes Last, hvis da Rumforholdene ikke kræve anden Fremgangsmaade. Dunkerquerne kjende ikke til Chasseurer; de lægge nemlig Torsken i Tønder; men da den med Tiden synker sammen, maa ogsaa de tage til Faskrudsfjord for at pakke Tønderne fulde. Da Arbejdet ved denne Tilberedningsmaade er langt større,

fiske de langt færre Fisk end Paimpolerne. Dog det generer dem ikke det mindste, overbeviste som de ere om deres Vares Fortrin og højere Værdi. Om det er for yderlig at tilkjendegive, at de fiske Varer, der gaa til finere Markeder, eller om det bare har sin Grund i, at de komme fra en stor By, at Dunkerquerne bære store Skafstøvler og ikke Træskostøvler som Paimpolerne, det ved jeg ikke; men for Øret lyder begge Slags Skridt næsten ens, d. e. som om en Kanon blev kørt frem.

Naar der nu laa en Samling Skibe, og Tiden tilod det, var Konsulen saa venlig at indbyde os til en Sejl tur imellem og hen til Skibene. Dette kunde anses for en Fornøjelsestur og maaske af en eller anden bedømmes mindre sømmeligt for Søstrenes Vedkommenhed; men hvis man kjendte Forholdene og lægger Mærke til, at det var det første Aar, vi vare der, saa tilgiver selv en stræng Kritiker det hele. Islænderne vare begejstrede for Søstrene, der med Mod besteg Fiskerskibene, som ofte ikke vare lette at komme op i, eftersom Kaptajnerne sædvanlig manglede endda smaa improviserede Stiger eller Trapper. Jeg siger »sædvanlig«; thi det hændtes naturligvis ogsaa, at Kaptajnerne, der adskillige Gange i Forvejen hos Konsulen og mig havde forsikret, at de ikke ejede nogetsomhelst der kunde have Lighed med en Stige, ikke desmindre havde faaet en parat, naar de saa Søstrene komme. Denne lille Opmærksomhed, og hvis den ikke var tilstede, i alt Fald selve Modtagelsen var af saadant Art, at man strax følte, hvormeget de skattede Besøget. Uadskilleligt fra et saadant Besøg var naturligvis et lille Glas Vin eller Likør. »Det havde Søstrene meget godt af,« mente Kaptajnerne, »naar de skulde pleje de Syge«; og hvis Søstrene ikke vilde drikke det lille Glas ud, saa hed det bare: »mais, ma soeur, n'est-il pas bon? il est français.« Og dette lille Ord var nok til at røre de

gode franske Hjærter, Søstrene havde. Sommetider gik det endda flot til, thi om vi vilde eller ej, saa maatte vi med til fin Middag. Varerne, som anvendtes, vare gode, ofte fortrinlige, da de lige vare komne fra Frankrig med vedkommende Fiskerkaptajns Chasseur. I en utrolig Hurtighed havde »mousse« gjort det fornødne, og en brasende og stegende Pande med Kylling er til Exempel bleven sat frem paa Bordet paa en rund Lap, der syntes allerede tidligere at have gjort Bekjendtskab med en sort Pande. Knive, Gafler, Tallerkener og Servietter var der i alt Fald ved saadanne Lejligheder ikke Tale om, nej, det er overflødigt, eller tro I ikke, man kan hjælpe sig, naar man bruger Brødet som Tallerken, Fingrene som Gaffel, Lommetørklædet som Serviette, og saa lader Kaptajnen skære for med sin Kniv, som har været i Brug vistnok mere end en Gang i Aar og maaske adskillige Gange i Fjord? Om Middagen var appetitlig eller ej, overlader jeg til mine Læseres Skjøn; Søstrene sagde bare, at jeg havde godt af at være med til noget saadant; og under alle Omstændigheder skulde det være et Tegn paa Kaptajnens Højagtelse for og Venlighed mod os, — det er udenfor enhver Tvivl. For imidlertid at blive Sandheden tro, maa jeg bemærke, at jeg en Gang har været til en lignende Middag, hvor man fik Ske til Suppen og Gaffel til Kjødet; men det var nu ogsaa højfint.

Den 4. Maj, tror jeg nok, ankom endelig det ventede Tømmer til Hospitalet; dog da det kom fra Mandal, hvor der var Mæslinger, som her paa Island anses for i højeste Grad smitsomme, maatte Skibet først tage til Eskefjord, hvorfra det saa Dagen efter ankom med det Skudsmaal, at der ikke var Fare for Smitten hverken fra Menneskers eller Tømmerets Side. Paa Tømmerets Vegne vare vi meget taknemmelige mod dem, der havde givet denne Kjendelse. Vi skyndte os med at faa Træet i Land og begynde paa Opførelsen. Til

Trods for flere Dages vældig Storm med Sne fra Tid til anden lykkedes det at faa Hospitalsbygningen saa vidt færdig, at vi i Løbet af 16 Dage kunde indlogere de Syge; den 1. Juni var Søstrenes Værelse ogsaa omtrent færdigt. Kapellet blev først disponibelt til Kristi Legemsfest midt i Juni; men fix og færdigt var Hospitalet ikke ved vor Afrejse den 19. Juli, efter som vi maatte vente paa Tømmer og Brædder fra Reykjavik, med hvilken By Forbindelsen herfra er meget mangelfuld. Mine Læsere beklager mig sikkert som Bygmeister under disse Forhold; dog havde jeg ikke desmindre større Medlidenhed med mig selv, da jeg gik paa hullede Saaler og hørte, at hele Beholdningen var sluppen op, saa at selv om jeg satte det allerede vellydende »Skøsmidur«, i den endnu mere velklingende Hensynsform, hjalp det mig ikke til helt Fodtøj. Hvis derfor en af Officererne fra »la Manche« ikke havde vist sig saa venlig at tage Skoene med til Skotland og bringe dem tilbage efter en 14 Dags Tid, havde jeg enten maattet gaa paa mine Strømper eller med islandske Skindsko, som efter min Dom ere lige saa gode som slet ingen. Nu gaar jeg altsaa paa højst mærkværdige Sko: de ere nemlig forfærdigede af den saakaldte »usynlige Skomager i Randers«, forsaalede i Granton i Skotland og førte hen og tilbage af en fransk Orlogsmand. Hvem ved, om en eller anden Englænder ikke kunde have Lyst til at kjøbe dem som Raritet og vilde give mig 100 Pund som Vederlag.

Vor højærværdigste Herre, Biskop Johannes, ønskede et Billede af Bygningen; med Glæde havde jeg villet efterkomme dette Ønske; men da der ingen Fotograf findes paa Egnen, og mere end en kan bevidne, at jeg ikke duer som Tegner, er det mig umuligt at sende et rigtig sømmeligt. Dog haaber jeg inden ret længe at kunne sende et lille Dilettantbillede som den franske Orlogslæge tog under sit Ophold her.

For imidlertid at give et Begreb om Bygningen, saa hidsætter jeg følgende: Det er et Enetages Hus paa 12×12 Alen. Ud til Fjorden vender det egentlige Sygeværelse, der er 12×6 og kan rumme 6 Senge. Bag ved dette ligger et lille Værelse paa $6 \times 4\frac{1}{2}$, der tjener til Kapel, og hinsides Gangen et af lignende Størrelse, som er indrettet til Kjøkken. Kapellet er i Forbindelse med Sygeværelset, saa at de Syge kunne høre den hl. Messe, og man, naar ikke altfor mange Skibe ligge i Bugten, ogsaa kan holde Søndagsgudstjeneste der. Godt og vel 30 kunne bivaane den hl. Messe i Sygehuset, naar den liggende Menighed kun udgjør tre. Hvis Antallet af de Messesøgende naar til 100 eller derover, hvilket hændtes flere Gange i Aar, maa det hl. Messeoffer frembæres i et Lokale. Dog vil dette sidste blive det gængse næste Aar, da man nu praktisk ved, at der er Gudstjeneste. For imidlertid at fuldende Hospitalets Topografi. maa her tilføjes, at der fører en behagelig Trappe op til to gode og rummelige Værelser af $7 \times 4\frac{1}{2}$ Alen hvert. Det ene skal tjene til Sygestue i Tilfælde af Patienter med Smitsot. Det andet, som er indrettet med Skabe, der indtage de trekantede Rum mellem Taget og Værelsets Sider, tjene Søstrene til Soveværelse og for Skabenes Vedkommende til Gjemmer for Hospitalets Linned og Medicin. Hertil skal der i Foraaret komme et Udhus til Spisekammer, Brændselslukaf og andre uundværlige Ting; det skal ikke opføres før, da Rotterne, til Trods for Menneskers og Kattes Sømmensværgelse mod dem, ere meget slemme, og et Udhus kun befordrer deres Trivsel ydermere. De skulle altsaa nok faa Husly engang; men de faa vente.

Den første Patient døde, som allerede meddelt, den 10., og der indmeldtes ingen nye til hen imod den 20. Det var meget heldigt, da vi kun med stor Vanskelighed havde kunnet tage imod dem af Mangel paa Plads.

Alligevel maa mine Læsere paa ingensomhelst Maade tro, at Søstrene vare uvirksomme, tværtimod havde de meget at bestille.

Omkring det lille Hus, som Søstrene beboede, saa man næsten stadig lejrede en 20—30 Matroser, hvoraf en 5, 6 Stykker havde enten en bullen Finger eller betydelige Saar, der trængte til Lægedom og Pleje. Sr. Elisabeth forsøgte sig endda som Tandlæge og har efterladt sig et stort Ry paa Egnen ved Udøvelsen af sin Kunst og Kraft. Af hvilken Betydning nemlig Hjælp særlig i de først nævnte Tilfælde er, faar man ved at høre, hvor fremskredne Onderne ofte ere. En ung Mand havde f. Ex. faaet en Krog i en Finger, Fingeren var bulnet, og Bullenskabten havde angrebet de nærmeste Fingre og Haanden; havde Søstrene ikke anvendt al mulig Forsigtighed og sørget for gode Forbindinger, havde Ondet sikkert bredt sig over hele Haanden og en Amputation været nødvendig; nu derimod trængtes det tilbage Dag for Dag, saa at Orlogslægen ved sin Ankomst var i Stand til at redde Fingeren og ikke kunde afholde sig fra rosende at omtale Behandlingsmaaden. En Kaptajn fremdeles havde faaet en Sten i Nakken, men ogsaa han blev forbunden og rejste med let Hoved og Taknemlighed i Hjertet mod Søstrene bort fra Faskrudsford, idet han sagde: »Det skal jeg ikke glemme! Saasnart jeg kommer hjem, skal jeg nok sætte i Bladene, hvor glædeligt Forholdene for Fiskerne her have bedret sig.« Til disse Tjenester mod Frankmændene føjede Søstrene al mulig Tjenstvillighed lige overfor Byens og Egnens Befolkning; da her nemlig ikke haves Læge, kom man indtil flere Mil borte fra for at tale, som det hed, med »Lægerne«. Sr. Justine forbandt saaledes en Bondes Datter, som havde brækket Underarmen. Bruddet hørte ikke til de vanskeligste; men Benet var ude af sit Leje og forlangte Kyndighed. Efter en tre Ugers

Tid kunde man ikke se Spor til Bruddet, og Barnets Arm var lige saa bøjelig som forhen. Hvem der var glad, var Moderen og Barnet, forsaa vidt som det nu atter kunde bruge sin Arm frit. Søstrene kom derfor, optagne som de vare, sjælden i Seng før Kl. 12, mange Gange ogsaa senere. Selvfølgelig var det derfor heller ikke til at undres over, at de begge havde en Sygdom at gennemgaa, men som fornuftige Sygeplejersker eller rettere sagt, ved Guds Forsyn og Godhed, blev den ene først syg, naar den anden blev rask, saa at deres Virksomhed langt fra at standses ved Sygdommen, tværtimod forøgedes. Jeg tror det efter Forholdene at dømme nødvendigt, at der næste Aar kommer 3 i Stedet for som i Aar kun to Søstre til Faskruds-fjord, de faar ikke Lov at ligge paa deres lade Side saa meget mere som Kommandanten paa det ivrigste anbefaler Faskruds-fjord til de Fiskekaptejner, der pleje at søge andetsteds hen. (Sluttet.)

Den hellige Ambrosius; en Biskop, Kirkelærer og Statsmand.

—o—
(Fortsat.)

Rigtignok maatte Biskoppen mere end én Gang opbyde sin mægtige Personligheds hele Kraft, for at forskaffe sine Hyrdeord Indgang i Herskerens Hjærte. Hvad der har varkt alle Tiders Beundring, er den hellige Frimodighed og den Selvstændighed, hvormed Ambrosius trods al personlig Mildhed, trods al den Hengivenhed, han nærrede overfor Kejseren, gennemførte den kristne Kirkes Fordringer. I den folkerige By Thessalonika var i Aaret 390 den kejserlige Statholder Botherik bleven dødelig saaret under et Folkeopløb. I Stedet for at straffe Forbrydelsen paa en pas-

sende Maade, lod Kejseren, i Øjeblikkets Vrede og i Bevidstheden om sin uindskrænkede despotiske Magt, sig henrive til en grusom Hævn, hvis Lige næppe findes i de værste romerske Kejseres Historie. Man lokkede Folket, som intet anede, ind i et Cirkus og nedslagede uden Barmhjærtighed henved 7000 Mennesker. Forgjæves havde Ambrosius gjentagende og indtrængende advaret Kejseren.

Ambrosius blev dybt rystet, da han fik Underretning om Skjændselsgjerningen; han var sig sin Pligt klart bevidst, dog gik han ikke frem med overilet Hefthighed, men med klogt Maadehold. I en fortrolig Skrivelse, et Mesterværk i Henseende til apostolisk Veltalenhed, taler han til den brødefulde Kejsers Hjærte, til hans Samvittighed, viser ham den blodige Gjærnings Skjændighed, formaner ham til Anger og Bod, og idet han minder Kejseren om den Straf, som truer ham — officiel Udelukkelse af Kirken — slutter han saaledes: »Jeg har nu overfor Dig opfyldt Profetens Opgave; Dig tilkommer det nu at adlyde efter de Helliges Exempel.« Men de faderlige Ord forfejlede denne Gang deres Virkning hos Theodosius. Slette Raadgivere tirrede hans Stolthed, ejheller troede han paa, at Biskoppen vilde optræde imod ham. Som intet var forefaldet, kommer Kejseren en Dag med hele sit Følge til den ambrosianske Basilika, for at overvære Gudstjenesten. Men næppe havde han passeret Forhallen, hvor de Bodfærdige og Katekumenerne opholdt sig, saa staa han foran den uforfærdede Overhyrde, som venter paa ham i fuldt Ornat ved Dørtærskelen til Helligdommen. Med en af det gamle Testamentes Profeters Autoritet forbyder han Kejseren at træde ind i Gudshuset. I en flammende Straffetale, hvis Lige ingen romersk Kejser vel nogen Sinde havde hørt, aabner han for Kejsers Øjne den Afgrund, som skiller Herskeren fra Helligdommen. »Maaske er det den absolute Magt, som gjør

Dig blind, eller den grændseløse Frihed til at kunne gjøre alt, hvad der bedaarer Dig. Men kan Du glemme, at Du er et Menneske, og at den menneskelige Natur er forgængelig og dødelig? . . . . . Alle hine, over hvilke Du befaler, ere Mennesker, dine Brødre . . . . Hvorledes tør Du lægge Jøsu Kristi højhellige Legeme paa din Tunge, hvorledes tør Du føre hans Blod til dine Læber, som med *et eneste* Ord have udtalt Dødsdommen over saamange Uskyldige? . . . . . Vend om og vogt Dig for at gjøre din Skyld og Brøde endnu større ved et Sakrilegium!«

Kejseren modsatte sig ikke denne Opfordring; med taarefyldte Øjne vendte han tilbage til sit Palads. Men der hengik hele otte Maaneder, inden han bøjede sit Hovmod og, opfyldt af Længsel efter at blive forsonet med Kirken, fremstillede sig for Biskoppen, for at underkaste sig Kirkeboden. Med stor Visdom fordrede den Hellige af Kejseren, som havde syndet i den første opbrusende Vrede, at han skulde udstede en Lov, i Følge hvilken ethvert Dekret, som dømte et Menneske til at have Gods og Liv forbrudt, først skulde have Gyldighed tredive Dage efter Udfærdigelsen. Theodosius kastede sig paa sit Ansigt i Kirken, bønfoldende Gud om Tilgivelse under Angrens Taarer. Med denne det kronede Hoveds Bod lod Ambrosius sig nøje i Kirkens Navn.

Den dramatiske Scene ved den ambrosianske Basilikas Portal er med Rette bleven berømt gjennem alle Aarhundreder og forherliget af Malerkunsten i en Mængde Billeder. Det var jo en glimrende Sejr for den kristelige Morallov, en Sejr for den sande Frihed og Humanitet af uoverskuelig Betydning. Naar vi imidlertid lovprise den modige Biskop, saa fortjener Theodosius ingen ringere Hæder. Han har sandelig paa hin Dag ikke mistet noget hverken af Statens eller af sin egen Hæder. Den kristelige Ydmyghed, hvormed han i sin uindskrænkede Magtfulde bøjede sig for den

sædelige Magt og Autoritet, tjener Kejseren til større Hæder og Ære end nye Voldsgjerninger og uoverskuelige Konflikter med Kirken vilde have gjort.

I Sommeren 391 trak Theodosius sig tilbage til sit østlige Rige. Til sin Myndling Valentinian overlod han det vestlige Rige, idet han gav den ungdommelige Hersker to Raadgivere, som skulde bistaa ham, nemlig Ambrosius for de religiøse og politiske Anliggender, og Frankeren Arbogast for de militære. Justina var allerede død for længere Tid siden, og, som sin Halvbroder Gratian, kastede nu ogsaa Valentinian sig fuldstændig i sin faderlige Vens, Ambrosius' Arme. »Han kaldte mig sin Fader,« ytrede Biskoppen, »og gentog gjerne, at han var mit Plejebarn og min Myndling.« I Virkeligheden fremkaldte den vise og hellige Biskop Ambrosius en fuldkommen Forvandling hos den kejserlige Yngling, saa at denne i enhver Henseende gav Løfte om at blive et Mønster paa en kristelig Hersker.

Men ogsaa Valentinian skulde, som fordem Gratian, i sin Ungdoms Blomst blive henslagt paa en forrædersk Maade som et beklagelsesværdigt Offer for Rigeets raadne Forhold. Arbogast, en dygtig Soldat, som havde Hæren paa sin Side, vilde ikke være Minister; han vilde være Hersker, som det kun altfor snart viste sig, og i Vienne, hvorhen Valentinian ubetænksomt havde begivet sig, befandt den ungdommelige Hersker sig fuldstændig i hans Vold. Da Valentinian søgte at gjenvinde Friheden og sno sig ud af den ærgjerrige Feltherres Hænder, blev han i Foraaret 392 kort og godt ryddet af Vejen af den brutale Franker. Forgjæves havde det stakkels Offer i de sidste Uger sendt Raab om Hjælp til Majland — da Ambrosius fik Underretning om Sagernes sande Stilling, var det allerede for sent at ile til Hjælp. Der blev ikke andet tilovers for Ambrosius, som var nedbøjet af Smerte, end at sætte

den kejserslige Yngling et smukt Mindesmærke i Form af en rørende Ligtale og at trøste begge hans Søstre, som under Ambrosius' Ledelse havde indviet sig til det jomfruelige Liv.

Kejserværdigheden overdrog Morderen Arbogast til en forhenværende romersk Rhetor, Eugenius, og nu gjentog det samme Skuespil sig som fordem under Maximus: Usurpatoren foretog et Sejerstog gennem Italien. Da Eugenius, som aabenlyst holdt med Hedningerne, nærmede sig, forlod Ambrosius Majland, »for ikke at være nødsaget til at omgaas med en Apostat«, som han skrev til Theodosius. Han vendte sig først til Bologna og senere til Firenze. Overalt, hvor han kom frem, udbredte Rygtet sig om hans Hellighed og Magt til at virke Undergjæringer. I Firenze opvakte han i Guds Navn et Barn fra de Døde; her havde han ogsaa en Sammenkomst med den hellige Paulinus af Nola. Halvandet Aar varede denne frivillige Landflygtighed.

(Fortsættes.)

St. Josefssøstrene, bedømt af en Protestant.

Den bekendte filantropiske Skribent Simon *Hamber* skriver i »Aftenbladet« for 4. ds. i Anledning af et uhyggeligt Sygdomtilfælde i Nyboder:

»I Artiklen i Gaar »Ædt op af Orme« meddeles det, at Sygeplejerskerne fra »Det røde Kors« og fra »Diakonissehospitalet« ikke mægtede at blive hos den saa haardt angrebne Hr. Lund.

De kunde ikke udholde Stanken fra hans forpestede Legeme.

Men hvordan vil det saa gaa paa Island, naar de samme Institutioners Sygeplejerske skulle pleje de Spedalske?

Ogsaa disse stakkels Ulykkelige have frygtelige Saar, ogsaa deres Lemmer falde af, ogsaa de ere omgivne af en skrækkelig Stank.

Har Komitéen for Indsamlingen til Hospitalet for de Spedalske et Sygeplejerkorps, som kan overtage Samaritangjærningen blandt de lidende Islændere?

Spørgsmaalet er naturligt og berettiget.

Det er en Ære for St. Josefs-Ordenen som Institution, at en Søster derfra holdt ud i de ti sidste skrækkelige Dage — da den stakkels Fru Lund stod ene med sin saa haardt hjemsøgte Mand, men det synes underligt, at de protestantiske Sygeplejere ikke blev hos den Syge og hans nedbøjede Familie, da det kneb.«

Denne Udtalelse er saa meget interessantere, som det nylig fra anden Side — i Bladet »Dannebrog« — blev bebrejdet Pastor *Svensson*, at han ikke indsendte de Penge, han havde indsamlet til Spedalskhedshospitalet paa Island, til den *protestantiske* Indsamlingskomité. Der faldt ved den Lejlighed Ord om, at Katholikerne ikke vare besjælede af saa ren en Humanitet som Protestanterne, særlig »*Odd-fellow*-Ordenen«. Til Gjengjæld synes da den katholske Humanitet at være mere daadkraftig og uforfærdet.

J. J.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Rendsborg. Under 13. Juli 1897 har den preussiske Regering stadfæstet en af Biskoppen af Osnabrück under 21. Okt. 1896 udstedt Forordning, hvorefter Kirken i Rendsborg bliver ophøjet til Sognekirke. Allerede i 1709 tillod Frederik IV. Afholdelsen af katholsk Gudstjeneste i Rendsborg, og i 1757 tillod Frederik V., at en katholsk Gejstlig maatte have fast Bopæl dersteds. Gudstjenesten afholdtes i et lidet Kapel, der var indrettet i et Privathus. Paa Grund af Katolikernes ringe Antal var der dog ikke nogen katholsk Gejstlig residerende

til Stadighed; Sjælesorgen besørgedes fra Glückstadt, senere fra Kiel. Først i 1871, da Katolikernes Antal var steget betydelig, ansattes en fast Gejstlig, der holdt regelmæssig Gudstjeneste i et dertil lejet Lokale. I 1874 blev der bygget en Kirke. Da Katolikernes Antal nu er steget til c. 2000, har Biskoppen af Osnabrück skænket Menigheden de efterhaanden indkjøbte Grunde og de paa dem staaende Bygninger til skyldfrit Eje, hvilke tilligemed en Fundationskapital af 15,565 Reichmark, som for Størstedelen af Præsten er indsamlet i Tyskland, ere tilstrækkelige til Underhold af Sognepræsten og til Gudstjenestens Fornødenheder. Vedligeholdelsen af Bygningerne og Udviølelser, der senere kunne blive nødvendige, paalægges Kirkekassen, eventuelt Menigheden efter den preussiske Lovs Bestemmelser. I det nye Sogn er indbefattet et nærmere angivet større Landomraade.

England. Frygten for, at Bevægelsen henimod Catholicismen skulde standse i Anledning af den pavelige Bulle »Apostolicæ curæ« om de anglikanske Bisper- og Præsteviølsers Ugyldighed, har vist sig at være ugrundet. Siden Bullen blev udsendt af Pave Leo XIII., en der i England alene (uden Irland og Skotland) sket 15,000 *Konversioner til den katholske Kirke*. — I forrige Uge afholdtes for første Gang siden den saakaldte Reformation en *Valfart* til det i gamle Dage saa berømte Valfartssted *Walsingham*. Deltagelsen i Valfarten var storartet og den protestantiske Befolknings Holdning mønsterværdig.

Tyskland. De tyske Katholikers 44. Generalmøde fandt Sted i forrige Uge i Syd-Bayerns Hovedstad Landshut, og kunde paa en glimrende Maade maale sig med alle de henrundne aarlige katholske Generalforsamlinger.

Rom. I Anledning af sin Navnedag, St. Joakims Dag, modtog Paven for nylig Kardinal-Kollegiet i Audiens. Den h. Fader følte sig trods sin høje Alder meget vel og talte med stor Interesse om de forskellige kirkelige, sociale og politiske Anliggender, som

beskjæftige vor Tid. I Anledning af den eucharistiske Kongres i Venedig lod den h. Fader sig forlyde med, at han i en nær Fremtid agtede at offentliggjøre en Encyklika over *Andagten til Altrets allerhelligste Sakramente*. Tillige udtalte han sin Glæde over de forskellige talrig besøgte *katholske Kongresser* eller Generalmøder, som netop i disse Dage ere blevne afholdte i Landene, fordi de vidnede om et blomstrende katolsk Liv. I Samtalen ytrede Paven ogsaa, at han i en nær Fremtid i en Encyklika vilde offentliggjøre et nyt Op- raab til Katholikerne om Udbredelsen af *Rosenkransen*.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 12. September. 14. Søndag e. Pintse. Marias Fødsel. — 13. M., Marias Navnefest. — 14. Ti. Korsets Ophøjelse. — 15. O. (Tamperfastedag) Oktav af Marias Fødsel. — 16. To. Kornelius og Cyprian, Martyrer. — 17. F. (Tamperfastedag) Franciskus' Vundemærke — 18. L. (Tamperfastedag) Johannes af Cupertino, Bekjender.
Søndag den 19. September. 15. Søndag e. Pintse. Marias syv Smertes.

Mariakongregationen for Mænd. Søndag den 12. September Kl. 8 $\frac{1}{2}$ holdes Fælleskommunion i Jesu Hjærte Kirke.

St. Josefs Gilde. Mandag den 13. September Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften almindeligt Møde for alle Brødre, med Forhandling og Oplæsning.

Unio. Det ugentlige Møde afholdes undtagelsesvis **Mandag den 13. Sept.** i Stedet for Tirsdag.

Søndag den 19. September: **Fodtur** i 2 Afdelinger. — 1. Afd. (kun Herrer) tager Kl. 9 fra Østbanegaarden til Rungsted (Frokost). Rute: Folehave Skov, Rundforbi, Bøllemosen og Raavad (c. 1 Mil). Her mødes man med 2. Afd. (Damer og Herrer), som tage fra Østbanegaarden Kl. 1 til Springforbi og spadserer til Raavad; herfra i Fællesskab over Brede til Lyngby (c. $\frac{3}{4}$ Mil) og hjem med Banen. — Frokost og Aftensmad medbringes.

Tirsdag d. 21. Sept. Kl. 7 præcis Præmiekeglespil. Tegning (25 Øre pr. Portion) kan ske hos Bestyrelsen.

Bliv Afholdsfolk!

St. Knuds Broderskab.

Kun personligt Afhold.

Møde hver Tirsdag Aften Kl. 8 $\frac{1}{4}$, i Lokalet Bredgade 67, 2. Sal o. G. — **Alle ere velkomne!** — Formandens Adresse er: C. Meyer, Fredericiagade 53, 2. Sal.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

Nr 38. Søndagen den 19. September. 1897.

Indhold: Betragtning. Erindringer fra Faskrudsfjord. Den h. Ambrosius. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Stockholm. Spanien. Rom. — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til 15. Søndag efter Pintse.

—o—

»Græd ikke.«

1. Der grædes mange Taarer her i Verden; der er meget, som fremkalder disse Taarer, thi Menneskelivet er fuldt af mangehaande Sorger; men skulde vi med eet Ord betegne, hvad der har fremkaldt og stadig fremkalder den meste Graad her paa Jorden, da maatte vi vel sige: Døden.

»Rædslernes Konge« kalder Apostelen den, og med Rette; thi Døden fratager os ikke blot vore Elskede, men den forvandler deres Skikkelse, som var os saa dyrebar, til noget fremmed, noget rædselsfuldt. Den medfører ikke blot Skilsmisens dybe, svidende Smerte, ikke blot Savnets usigelige Tomhed, men den spreder tillige Forkrænelighedens Uhygge over vort Hjem og vort Sind. Med Rette sørg og græde vi derfor, naar

vi som Enken i Evangeliet staa ved vore Elskedes Baare. Og Kristus har ikke villet fratage os denne Ret, ikke berøve os Taarernes Lindring, da han sagde: »Græd ikke«. Nej, thi han græd jo selv, da han stod ved Lazarus' Grav. Han, Guds Søn den Elskelige, som kunde sige: »Jeg skal intet miste af alt det, Faderen har givet mig, men jeg skal oprejse det paa den yderste Dag« (Joh. 6, 39), han græd dog ved Synet af Døden. Thi var end Jesu Hjærte usigelig ædlere end vort, var han end ovenfra, mens vi ere nedenfra, saa rørte dog de samme Følelser sig i hans hellige Hjærte. Thi det Hjærte, der slaar i vort Bryst, er skabt efter Guds Billede og i hans Lignelse og derfor er vor Kjærlighed som en svag og ringe Afglans af hans, der nedlagde denne Følelse i os.

2. »Græd ikke« sagde Kristus, fordi »han ynkedes inderlig over den sørgende Enke, fordi han ønskede at trøste hende«. Naar et andet Menneske, bedrøvet over at se vor Sorg, siger til os: »Græd ikke«, da kan undertiden disse Ord netop gjøre den modsatte Virkning, fordi vi trods den gode Villie, der ligger til Grund for vore Medmenneskers Trøst, føle, hvor afmægtige de ere til at fjærne den Sorg, der knuger vore Hjærter. Men Kristus sagde ikke blot: »Græd ikke!« han nærrede ikke blot Ønsket om at bringe Trøst, han ejede ogsaa Magten dertil: Han oprejste den Døde.

Og i Sorgens Time trøster Frelseren ogsaa os. Han minder os om, at »dersom vort jordiske Hus, denne Hytte, nedbrydes, da have vi en Bygning af Gud, et Hus, som ikke er gjort med Hænder, evigt i Himmelen« (2. Kor. 5, 1). Han siger til os: »Jeg lever, og I skulle leve« (Joh. 14, 19), »thi jeg er Opstandelsen og Livet og hvis Nogen tror paa mig, selv om han dør, skal han dog leve.« Han lærer os ved sin Naade at kunne sige ved vore Elskedes Baare: »Jeg tror paa »Kødets Opstandelse og det evige Liv«.

Erindringer fra Faskrudsfjord.

(Sluttet.)

—o—

Der laa en Snæs Fiskerskibe paa Bugten, da man den 21. Maj ser et vældigt Skib nærme sig og snart derpaa hørte raabe: »Der kommer den franske Orlogsmænd!« Majestætisk drager den fremad, pustende Røgen ud af Skorstenene, indtil den, rettende sig efter det af tidligere Orlogsskibe betegnede Mærke, en vældig Klippeblok med et stort »D« og et stort Mavebælte om, lader to af sine Ankere falde. Det var om Aftenen, hvis jeg husker ret. Den næste Dag aflagde Konsul Tulinius, hans Broder, Sysselmanden i Eskefjord, og jeg vort Besøg hos Kommandanten paa »la Manche«. En livlig og yderst forekommende, efter gothiske Begreber lille, men dog temmelig svær Mand med et klogt Ansigt tager imod os, da vi nærmer os Kaptajn Auverts Salon. Efter at vi havde præsenteret os, byder han os Plads og underholder sig med os, som om vi allerede i Forvejen havde gjort hinandens Bekjendtskab, idet han stiller Spørgsmaal til hver enkelt om de Sager, enhver havde at varetage, hvorefter det gaar over til en almindelig Konversation, mens der tømtes et Glas Vin eller Likør alt efter Hvers Smag. Til Slutning indbød han mig til at holde Messe om Bord, hvorpaa jeg gik ind efter at have spurgt, om han tillod, at Fiskerne bivaanede den paa Fregatten. Dog nobel, som Manden var, tilføjede han strax, da han havde iagttaget, om end ikke gjennemskuet mine Betæneligheder: »Hvis De foretrækker at holde Gudstjeneste i Land, saa møde vi alle der!« Jeg rettede endnu kun det Spørgsmaal til den elskværdige Kommandant, om nogle Herrer og Damer fra Byen turde assistere ved Messen om Bord og fik ogsaa herpaa et hjærteligt Ja. Endnu en Gang forhørte han sig om Messetiden, for at han ved Cirkulære kunde underrette Fiskerkap-

tajnerne og alt begynde præcis, og gjentog sin Indbydelse til Frokost efter den hl. Messe, hvorpaa vi tog Afsked. Men endnu i Gangen tager en af Officererne imod os og indbyder os til at aflægge et Besøg hos dem. Ogsaa der træffer man yderst forekomne og belevne unge Mennesker, hvis Bekjendtskab det kun kunde være en Glæde at gjøre. Nogen Tid efter ere vi i en af Orlogsmandens Baade med otte Mands Besætning og i faa Øjeblikke atter hjemme. Endnu samme Dag gjengjældte Kommandanten vort Besøg og gik op til Hospitalet for at hilse paa Søstrene og se Indretningen.

Om Søndagen kom en Baad fra Orlogsmanden til Søstrene og mig. Med flotte Aaretag roede man os hen til Fregatten. Her modtoges vi af Kommandanten i Galla og af Officererne. Efter en kort Hilsen førte man os hen til det Sted, hvor den hl. Messe skulde holdes. Plads var der nok af, og man havde allerede sørget for et Alter, saa Søstrene kun havde at tænke paa den videre Udsmykning. Min Ministrant udeblev denne Gang, men var meget god og dygtig, hvad jeg ved næste Lejlighed erfarede, og hans Fader, en af Fiskerkaptajnerne, forresten gjentagende havde forsikret mig. Men han læste ogsaa til Kaptajn og var kun med for under Faderens Beskyttelse at vænne sig lidt til de islandske Farvande og faa Øjet skærpet til at give Skænd, naar noget er galt om Bord.

Hvorledes en Messe holdes om Bord paa en Orlogsmand, kjender mine Læsere af en Beskrivelse fra i Fjor. Kun det vil jeg bemærke, at det var en Glæde for mig efter længere Tids Savn at være omgivet af en Menighed paa 200 Mænd; af Kvinder var der kun fire, og af dem horte blot to til den egentlige Menighed, men disse to ønskes ikke at medregnes; de vare nemlig fornærmede over, at Damerne ikke vare bedre repræsenterede. Dog det holder vel

haardt paa en Orlogsmand at raade Bod paa dette Misforhold!

Efter endt hl. Messe og Taksigelse havde jeg nok haft Lyst til en Kop Kaffe, men da jeg var indbudt til Frokost, og den ikke var helt færdig, fik jeg pænt vente en halv Times Tid. Denne Tid benyttede Kommandanten og Officererne til at føre os Fremmede omkring i Fregatten. Vi saa den efter i Sømmene og vare nede paa alle Steder, hvor man kunde belave sig paa lidt af »den Sortes Kulør«, men fik ikke Spor af Sværte eller Støv paa Fingrene, saa propert var alt holdt; men hvem ved ogsaa, hvormange Mand, der havde givet Skibet Søndagspuksen paa og Søndagspuksningen.

Nu endelig kom Morgenkaffen, men i Form af Champagne. Vi førtes nemlig efter at have beset Skibet hen i Kommandantens Kahyt, hvor han bad alle tømme et Bæger paa det katholske Hospital og Søstrene i Faskrudsford. Derpaa trak Søstrene sig tilbage og roedes i Land i en af Orlogsmandens Baade. Om den sorte Franskmand fra Martinique var med eller ej, det ved jeg ikke, men han fik sædvanlig dette Hædershværv af sin Kommandant, der skattede ham meget, og roede utvivlsomt lige saa godt som de hvide Franskmand, men sikkert med langt større Alvor.

Saa kom Frokosten for Konsulens, Sysselmandens og mit Vedkommende hos Kommandanten, der for at forøge Selskabet og Munterheden havde indbudt Næstkommanderende, for de øvrige Fremmedes hos Officererne. Den var baade god og gemytlig og ogsaa temmelig langvarig, men bliver desugt her i Bladet kort, ja endda meget kort, — vi ere nemlig allerede allesammen igjen oppe paa Dækket.

Kommandanten og hans Gjæster kom lidt senere end de øvrige, men det var, maa mine Læsere tro, ogsaa paa Tide, da endda Damierne uden Skaansel skød

den ene Kanon af efter den anden. Og naar jeg saa løjer til, at de løsnede Skud mod selve Faskruds fjord, saa indser man endnu bedre vort Kommes Nødvendighed, saa meget mere som vi fortsatte i samme Dur. Faskruds fjord blev imidlertid staaende til Trods for Bombardementet. Saa begyndte man paa en fredelig lille Svingom og efter den fotograferedes hele Selskabet af Doktoren om Bord. Ansigterne paa Fotografiet se glade og fornøjede ud, og Billedet som Dilettantarbejde godt, men følger desuagtet ikke med Beskrivelsen til Læsernes Moro og Bedømmelse. Endelig tog vi en hjærtelig Afsked.

Kristi Himmelfartsdag holdt jeg ligeledes Messe om Bord og var efter samme tilligemed Konsulen indbudt til Frokost hos Officererne.

Orlogsmanden kom tre Gange til Faskruds fjord. Mens den laa i Havnen, havde vi adskillige rigtig fornøjelige Rideture. Jeg havde sædvanlig en af Konsulens Heste eller hans Faktors. Ingen af dem trængte til Foder, Faktorens derimod til en dygtig Motion. De hørte altsaa ikke til de stakkels Dyr, som en vis Sr. Maria E. talte om i en Artikel, som fortjener al mulig Ros, særlig da hun slet ikke havde anet eller ønsket at den skulde komme i Blade, men som Redaktionen sikkert har optaget for at glæde Ugebladets Læsere og særlig Søsterens Medsøstre og Foresatte.

Søstrene fortsatte under alt dette i al Stilhed og med Iver deres Virksomhed. I det Hele have de haft 10 Syge: en med Gigt, en med brækket Ben, en som havde hugget sig i Benet, og Resten brystsvage.

De sidste Patienter rejste 8 Dage, førend vi tog fra Faskruds fjord. Disse Dage benyttede Søstrene til at ordne det fornødne til Afrejsen og til to Rideture. De vare nemlig gjentagende blevne indbudte af Præstens, der boede et Par Mil fra Byen. En Mandag Morgen ser man 5 Heste staa og vente. Faktorens

Hustru, Konsulen og jeg vare nemlig ogsaa indbudne baade af Præstens og Søstrene. Den ene Søster havde flere Gange været paa Hest. Den anden knap en Gang. Desuagtet gik det efter det første Kvarter saa flot at man strax saa, at det ikke skulde blive det saakaldte »Kjællingeridt«, men et rask Ridt Bakke op og Bakke ned og over Bække og Smaaelve. Paa Præstegaarden modtoges vi med al mulig Venlighed og Elskværdighed. Efter en Times Hvil og Chokolade og Kaffe vendte vi atter hjem i endnu raskere Fart end paa Henvejen, saa at Konsulen oftere sagde: »Nej, det maa jeg rigtignok sige, at Søstrene fuldstændig have skuffet mine dristigste Forventninger«.

Konsulen betænkte sig derfor heller ikke paa at indbyde Søstrene til en Ridetur som Afsked. Det var om Lørdagen. Solen brændte, men alligevel gik det hurtig fremad, dog over Elvene langsomt, da der paa Grund af den Masse Vand, den brændende Sol tilførte fra Gletscherne, maatte bruges Forsigtighed. Bonden, som vi besøgte, raadete os til at tage en anden Vej og lod sin Søn ledsage os, for at vise os den bedste. Den saa betænkelig farlig ud. Vi maatte nemlig ride temmelig højt oppe paa Bjærgets Skraaning, i en smal Sti, hvorfra Jorden let kunde skride ned og bringe Hesten til at snuble, med en rivende Elv under os. Men alt gik Gud ske Lov vel!

Efter Rideturen indbød Konsul Tulinius os Alle til Middag. Det var en Opmærksomhed, som den gode og forekommende Mand mente at skylde Søstrene for deres Arbejde paa Faskrudsford. Hvis jeg derfor offentlig her i Bladet udtaler min og Søstrenes hjærteligste Paaskjønnelse mod Konsulen, saa er det, det ringeste, jeg kan gjøre.

Mellem de to Rideture hændtes her den sørgelige Begivenhed, at Kjøbmand Fridgeirsson mistede sin kjære og prægtige Hustru efter godt og vel 1 Aars

lykkeligt Ægteskab. Det var et meget haardt Slag, og det gik mig saa dybt til Hjærte, da jeg oprigtig holder af den unge og begavede Mand, der desuden flere Gange hjalp mig ud af Forlegenhed, naar jeg manglede noget til Hospitalet. Dog da Manden er religiøs, vil han vel snart komme til Ro, skjønt Savnet vil blive sent at forvinde. Søstrene lagde den Afdøde i Kisten.

Den 19. ankom endelig Skibet, som skulde føre os tilbage til Reykjavik. Det var tidligt om Morgen, at vi tog Afsked. Konsulen ledsagede os om Bord og tog Afsked. Skibet piber, og vi damper afsted. Flere Flag bleve hejste, og Lommetørklæderne tilvifte os længe de kjære Faskrudsfordianeres Farvel. Endda Konsulens Hund »Dix-sept« stod paa Bagbenene og viftede med et Lommetørklæde, og havde sikkert tænkt, hvis den havde haft en Tanke: »Nu faar jeg saa og saa mange Stykker Sukker mindre!«

Vejret var det herligste, man kunde ønske sig, men naar man nu engang har foresat sig at være søsyg, saa er det vanskeligt at undgaa. Dog Søsygen var just ikke af værste Slags.

Af Betydning er endnu kun at nævne, at vi paa Vejen havde det sære Syn at se Hvaler. De første vare langt borte og nøjedes med at vise os, hvad for Karle de vare, hvad Størrelse og Sprøjtedygtighed angaar. Men pludselig se vi en rejse sig halvt op af Vandet, danse og slaa med Halen, overhovedet just te sig saaledes, som en Hval skal bære sig ad for at være morsom. Og disse sine Kunststykker gjentog den saa oven i Kjøbet 4—5 Gange.

Ved vor Ankomst til Reykjavik gik jeg om Bord for at hilse paa Kommandanten paa »la Manche« og overbringe Søstrenes Hilsener. Men de vare paa faa Officerer nær alle fraværende til Middag paa den danske Orlogsmand »Hejmdal«. Den næste Dags Morgen

skulde »la Manche« tage herfra til New-Foundland, dog viste Kommandanten mig den Venlighed at sende et Brev som Svar paa mit Besøg. Dødsfaldet i Faskrudsford, som jeg havde meddelt, var ogsaa gaaet Kaptajn Auvert og Officererne meget til Hjærte, og Kommandanten viste sin Deltagelse ved endnu før sin Afgang at tilskrive Hr. Kjøbmand Fridgeirsson nogle trøstende Ord.

En Glæde for os ved vor Ankomst var at se den nydelige Kirke og Præstehuset. Kirken syner allerede i det Fjærne; men et rigtigt Begreb om, hvorledes den fra Søen tager sig ud, fik vi ikke, da Luften var meget diset.

Til Slutning en hjærtelig Hilsen til alle Konfratres, Slægtninge og Bekjendte. En ganske særlig Hilsen gjælder Randers Præster og Menighed. Breve til Svar paa de modtagne kommer snart; men jeg har kun to Hænder og blot en til at skrive med.

Reykjavik, d. 6. August 1897.

M. Osterhammel.

Den hellige Ambrosius, en Biskop, Kirkelærer og Statsmand.

—o—
(Sluttet.)

Først i Foraaret 394 kunde Theodosius foranstalte et Tog mod Eugenius. Ved Aquileja stod det afgjørende Slag, i hvilket Theodosius sejrede. Det var et Slag, der lignede Kejser Konstantins mod Maxentius; paa Eugenius' Standarter thronede Billedet af Herkules, medens Korsbanneret vajede over Kejserens Hær, og alene ved Himlens øjensynlige Beskyttelse formaaede Theodosius at vinde Sejr over den krigsdygtige, overlegne Fjende.

Endnu samme Aften, som Slaget havde staaet, over- sendte Kejseren Efterretningen om Sejren til Ambrosius, som atter var vendt tilbage til Majland og glædede sig over Sejren. »Strax efter Modtagelsen af din Skrivelse,« skrev Ambrosius til Kejseren, »gik jeg med den til Kirken og lagde den paa Altret, ja jeg vilde endog beholde den i Haanden under det hellige Messeoffer, for at din Tro og min Bøn samtidig maatte tale til Gud.« Dernæst formanede Biskoppen Kejser Theodosius til Mildhed mod de Besejrede, hvad han saa ofte havde gjort ved lignende Lejligheder, ja, han ilede selv til Aquileja, for at udvirke en almindelig Benaadning. Ambrosius faldt først ned foran Kejserens Fødder og bad ydmygt om Naade og Skaansel for de Overvundne. Theodosius tilgiver alle og aflægger højtideligt Vidnesbyrd om, at han alene maa takke Overhyrdens Fortjenester og Bønner for Sejren. »Det var første Gang i Borgerkrigene, at Sejrherrens Triumf ikke blev skæmmet eller formørket af nogensomhelst Proskription eller Domfældelse. Barmhjærtighedens Religion begyndte at bære sine Frugter!«

Et herligt Syn var det, at se begge disse store Mænd gjenforenede. »For første Gang siden Kejser Konstantin hvilede nu Verdens-Scepteret i en eneste, for Guds Evangelium bevæbnet Haand.« Hvad kunde man ikke vente sig til Velsignelse for Verden af et længere Samliv og Fællesarbejde mellem en Theodosius og en Ambrosius! Men den øverste Styrer af Menneskenes og Nationernes Skjæbne havde besluttet noget andet. »Guds Tanker ere ikke vore Tanker,« hvor ofte stadfæstes ikke denne bibelske Sandhed ogsaa i Verdens- og Kirkehistorien!

Med en vis Anelse om, at han snart skulde dø, havde den næppe 50aarige Theodosius tiltraadt sit Tog til Italien: »Du vil ikke mere faa Orienten at se!« havde en from Eneboer fra Thebais ladet ham sige,

og i Virkeligheden blev han kort efter den store Sejr ramt af en svær Sygdom, som med hurtige Skridt bragte ham i Graven; den 17. Januar 395 døde den store Kejser. I en mesterlig Gravtale mindede Ambrosius om den kristne Kejsers fremragende Egenskaber. Den personlige Smerte omtaler Biskoppen med disse gripende Ord: »Ak, mit Hjærte er brudt; thi det vil ikke være let at finde den Mands Lige, som vi have mistet . . . . Jeg har elsket ham, og jeg bliver ikke træt af at gjentage det.« Men paa samme Tid forstaar den trofaste Biskop paa en mesterlig Maade at vække hos det lyttende Folk Troskabs- og Hengivenhedsfølelser overfor den Afdødes ungdommelige Sønner, Honorius og Arkadius.

Ambrosius tog nu ikke mere direkte Del i de politiske Arbejder. Men Synet af de mislige Forhold i Landet, Folkets utaalelige Lidelser, Rigets elendige Styrelse, som mere end nogensinde gjorde sig gjældende under den ungdommelige Honorius, opfyldte Biskoppens Sjæl med Bitterhed, Fædrelandets Ulykke pinte som et dræbende Saar hans Hjærte, hvad Paulinus vidner om. Landet, som manglede en kraftig Hersker, sukkede under ærgjærrige Ministres vilkaarlige Herredømme i en Afgrund af Elendighed. Skatteopkræverne lignede Græshoppesværme, som aade Landet nøgent; Agerdyrkningen gik til Grunde, og store Strækninger af det herlige Land lignede øde Ørkener. Med flammende Ord har Ambrosius endnu i sine sidste Leveaar skildret Tidens Onder og revset de Riges Pragtsyge, Folkets nervesvækkende Nydelsessyge, men frem for alt Havesygen, Ubarmhjørighed mod de Fattige og Aagerkarlenes himmelraabende Adfærd.

Længselen efter Døden, som aldrig havde forladt den Hellige, gjorde sig under disse Omstændigheder gjældende i en endnu højere Grad. Med Forkjærlighed besøgte han de Syge og Døende. Biskoppen var først

57 Aar gammel, men hans legemlige Kraft var brudt. En tiltagende Svækkelse fængslede ham til Sygelejet, men ogsaa her fordybede han sig i Læsningen af den hellige Skrift og dikterede stadig sin Sekretær.

Stilicho, Kejser Honorius' første Minister, forfærdedes over Efterretningen om Biskoppens dødelige Sygdom, ret som om Ambrosius' Død beseglede Rigets Undergang. Baade smigrende og truende gav han Biskoppens nærmeste Venner det Hverv, at opfordre Ambrosius til at bonfalde Gud om et længere Liv. Dybt rørt takkede Ambrosius sine Venner og gav derefter det af den h. Augustinus saa beundrede, beskedne og ædle Svar: »Jeg har ikke ført en saadan Livsvandel iblandt Eder, at jeg ikke skulde kunne leve endnu længere uden at skamme mig; men jeg frygter ej heller for Døden, da jeg véd, at vi have en god Herre.« Den ægte, gamle Romer, forædlet af Kristendommen — det var med faa Ord Ambrosius, og denne hans Karakter afspejler sig ogsaa i hans sidste Ord.

Det var paa den h. Langfredag, om Aftenen henimod Kl. 5, Biskoppen udstrakte sine Arme i Form af et Kors, for at bede, og han blev liggende i denne Stilling indtil det sidste Aandedræt. Henimod Midnat rakte man ham det hellige Vandringsbrød, og kort efter udaandede Ambrosius. Det var den 4. April 397, Ambrosius havde da været Biskop i 23 Aar.

*

*

*

Allerede medens han levede, var Rygtet om den h. Kirkelærers Visdom og underfulde Magt naaet langt ud over Italiens Grænser og trængte helt ind i Germaniens Urskove. »Dine Sejre ere ikke mere nogen Gaade for mig,« sagde en germanisk Hovding til Feltherren Arbogast paa et Krigstogt i Germanien, »thi Du har jo til Ven en Mand, som siger til Solen: »Bliv

staaende! og Solen bliver staaende!« Fra Persien kom der engang et Gesandtskab til Majland alene for at raadsørge den h. Ambrosius. Ligeledes sendte Dronning Fritigil, som den Gang herskede over Markomanerne i Bøhmen, et Gesandtskab til Biskoppen af Majland, og hun stod selv i Begreb med at opsøge ham, da hun fik Underretning om hans Død.

Men ogsaa for os, der i Aar fejre 500-Aarsdagen for den h. Ambrosius' Død, har hans Personlighed ikke mistet noget af sin ophøjede Storhed, fordi Hellighedens Glans netop ikke kan blegne i Tidernes Løb, og fordi det Store, som Ambrosius har virket, havde grundlæggende, universel Betydning for hele Kristenheden og for alle Aarhundreder.

Hans kraftige Arm har trængt Hedenskab og Hæresi tilbage. Det er imidlertid kun en ringe Del af hans Fortjenester. Efter en 300aarig blodig Undertrykkelse at bygge Kirken færdig baade indvendig og udvendig, at tage Stilling overfor Staten og Samfundet, det var i det fjerde Aarhundrede Pavernes og Kirkelærernes Opgave. Og det er Biskoppen af Majlands ufor-gængelige Hæder, at han paa en fremragende Maade har taget Del i dette for alle kommende Tider grundlæggende Arbejde.

Enhver, som beskriver Udviklingen af den kirkelige Arkitektur, af den kirkelige Sang, af hele Liturgien og af Ordensvæsenet, vil stedse nævne Ambrosius med Ærbødighed. Vi ære i ham en Hovedrepræsentant for den kristelige Veltalenhed, Kirken har stillet ham blandt sine store, berømte Lærere.

Se vi ved Slutningen af det nittende Aarhundrede tilbage paa Slutningen af det fjerde Aarhundrede, saa finde vi i flere Henseender interessante Paralleler. Her som hist mangler Trosenheden, som Middelalderen var i Besiddelse af, nu som den Gang klager Kirken med bitter Smerte over skjæbnsvangre Spaltninger indenfor

det kristelige Samfund. Have vi i vore Dage ikke mere at kæmpe mod det antike Hedenskabs Taabelighed, saa have vi i det moderne Hedenskab en langt farligere Fjende. Og naar vi hører Kirkefaderens Tordenrøst mod hans Tids Mammonisme, saa henledes Tanken uvilkaarlig paa Nutidens brændende sociale Spørgmaal. Hvor velsignelsesrige Lærdomme vilde vi ikke kunne hente fra den store Ambrosius' Liv og Skrifter, saafremt vort stolte Aarhundrede overhovedet vilde lade sig belære af en Kirkefader! Kun *et* Frelsemiddel, kun *et* Pant paa Redning kjendte Ambrosius: *at gennemsyre saa inderligt som vel muligt de enkelte Individier, Staten, Samfundet med Kristendommen, med den katolske Kristendom.* Heri saa han sin Livsopgave. Ogsaa for vort Aarhundrede gives der intet andet Middel til Redning og til Frelse.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Den højærværdigste Biskop, Msgr. *Johannes von Euch*, afrejste i Onsdags til Udlandet, hvor Biskoppen bl. a. agter at gennemgaa en Kur i Ems.

Stockholm. Ifølge den officielle Tidende »Post- och Inrikas Tidningar« har Pave *Leo XIII.* udnævnt den højærværdigste Apostoliske Vikar for Sverige, Msgr. Dr. theol. *Albertus Bitter*, til overordentligt Sendebud, for paa Pavens Vegne at frembære Lykønskninger i Anledning af *Kong Oskars Regeringsjubilæum.* Den højærværdigste Biskop vil ved denne Lejlighed overrække en egenhændig Lykønskningsskrivelse fra Pave *Leo XIII.*

I Søndags oplæstes ifølge »Aftonbladet« under Højmesse gudstjenesten i alle Sveriges katolske Kirker et Hyrdebrev fra den Apostoliske Vikar i Anledning af

Kongens Jubilæum. Den højærværdigste Biskop Bitter har anordnet, at der Søndag den 19. September skal fejres en højtidelig Taksigelsesmesse med »Te Deum« i alle Landets katolske Gudshuse.

Desværre har den højærværdigste Biskop Albertus Bitter i flere Maaneder været lidende af en indvendig Sygdom, som i længere Tid har holdt ham fængslet til Sygelejet og endnu foraarsager ham store Lidelser under Udøvelsen af hans Embedsgjerning. Vi anbefale den højærværdigste Overhyrde til de nordiske Katholikers fromme Forbønner under det hellige Messeoffer, at Herren maatte skjænke ham fuldkommen Helbredelse og forunde ham endnu en lang Virksomhed til Gavn og Velsignelse for Kirken i Sverige.

Spanien. I Begyndelsen af forrige Maaned bragte liberale Blade — ogsaa her i Kjøbenhavn — en Historie om en skandaløs Handel med Lig i Sevilla, idet der meddeltes, at en Degn ved *Peterskirken i Sevilla* mod en passende Godtgjørelse havde begravet en Mængde Lig i Kirkens Hvælvinger, og at man havde fundet 19 store og smaa Kister skjulte under en Del Halm; Degnen, som havde været ansat i 50 Aar ved Kirken, var bleven arresteret o. s. v.

Biskoppen af Sevilla har i den Anledning paa en Forespørgsel fra Køl'n svaret følgende; »Lighandelen; hvorm de liberale Blade i Køl'n ifølge Deres Skrivelse have berettet, er en ligesaa hadefuld som dumt ud-tænkt Opfindelse. Blandt de talrige Kirker i Sevilla findes *ikke en eneste Peterskirke*. Ingen kjender her noget til de Tildragelser, som skulde være skete, hverken Øvrigheden eller Privatpersoner. De ere ogsaa umulige og ganske utænkelige, fordi Ligene, baade af Voxne og af Børn, blive begravede paa Byens almindelige Kirkegaard, som bestyres af Byens Kommunalraad, og fordi Statens Love endog forbyde, at Lig overhovedet

bringes til Kirkerne for at velsignes. *Josef*, Biskop af Sevilla.«

Rom. I det pavelige Konsistorium, som finder Sted i November eller December, skulle tre eller fire italienske og fremmede Prælater modtage Kardinalværdigheden. Ni Pladser i Kardinal-Kollegiet ere for Tiden ledige. Med Ærkebiskoppen af Toledo, Kardinal *Monecilles* Død, er Antallet af de under Leo XIII.s Pontifikat døde Kardinaler steget til 120.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 19. September. 15. Søndag e. Pintse. Marias syv Smerter. — **20. M.** Eustachius og Lidelsesfæller, Martyrer. — **21. Ti.** Matthæus, Apostel og Ævangelist. — **22. O.** Thomas af Villanova, Bekjender. — **23. To.** Linus, Martyr og Pave. — **24. F.** Maria, de Faugnes Befrielse. — **25. L.** Votiv-officium af den ubesmittede Undfangelse.

Søndag den 26. September. 16. Søndag e. Pintse. Kirkevielsesfest. (Under den højtidelige Messe Kl. 8 i St. Ansgars Kirke udstilles det allerhelligste Sakramente, som forbliver udstillet hele Dagen indtil Kl. 9 Aften.)

St. Josefs Gilde. Søndag d. 26. Sept. (Kirkevielsesfest) deltager St. Josefs Gildet i Tilbedelsen af det allerhelligste Sakramente Kl. 12. Brødrene bedes møde Kl. 11³/₄ ved St. Ansgars Kirke. Emblem bæres.

Unio. Søndag den 19. September: **Fodtur** i 2 Afdelinger. — 1. Afd. (kun Herrer) tager Kl. 9 fra Østbanegaarden til Rungsted (Frokost). Rute: Folehave Skov, Rundforbi, Bøllemosen og Springforbi (c. 1 Mil). Her mødes man med 2. Afd. (Damer, Herrer og Børn) som tage fra Østbanegaarden Kl. 1 til Springforbi; herfra fortsættes Turen i Fællesskab. — Frokost og Aftensmad medbringes.

Tirsdag d. 21. Sept. Kl. 7 præcis Præmiekeglespil. Tegning (25 Øre pr. Portion) kan ske hos Bestyrelsen. Hermed slutter Sommersaisonen. Første Møde i Vinterlokalet finder Sted Søndag d. 3. Okt.

St Knuds Broderskab. Tirsdag d. 21. Sept. Kl. 8³/₄ Aften: Humoristisk Oplæsning, Githar- og Zitherspil m. m. i Lokalet Bredgade 67, 2. Sal o. G. Gratis Adgang. Alle ere velkomne.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

№ 39.

Søndagen den 27. September.

1897.

Indhold: † Søster Marie Placide. Betragtning. Encyklika om Rosenkransen. Efterretninger fra Ind- og Udland: Stockholm. Frankrig. England. — Bekjendtgjørelser.

---

† Søster Marie Placide.

I Søndags, d. 19. Sept. Kl. 7¹/₂ Aften, døde paa St. Josefs Hospital dette Hospitals mangeaarige Forstanderinde, *Mère Marie Placide*. Med hende bringes til Gravens Hvilested den sidste af de fire St. Josefssøstre, som i Maj Maaned 1856 ankom her til Byen fra Ordenens Moderhus i Chambery i Savoien, og som senere sammen med andre ligesindede Søstre i en lang Aarrække have bidraget med en aldrig svigtende Udholdenhed og personlig Opofrelse til at støtte og styrke vor hellige Kirkes Bestræbelser for at udbrede den kristelige Kjærligheds Velsignelser over enhver Retning af det menneskelige Liv, som frembyder Anledning til aandelig Paavirkning. Med Taknemlighed og Ærbødighed vil Kirkens Annaler her i vort Føde-

land bevare Mindet om disse Banebrydere for det gjenoprettede katholske Ordensliv her i Landet, Søstrene *Anne Therese, Marie Stephanie, Anne Sophie* og *Marie Placide*. Enhver ny Begyndelse er jo altid forbunden med Besværligheder, og i fuldeste Maal maatte dette gjælde om en Begyndelse af en saa ganske særegen Beskaffenhed. Men Vanskeligheder og Hindringer afskrækkede ikke disse heltemodige og opofrende Kvinder, som havde helliget deres Liv til i den fuldkomneste Selvfornægtelse at tjene Gud og Næsten. De gjennembrød den ved et trehundredaarigt uforstyrret fortsat Arbejde opførte Mur af Fordomme mod det katholske Ordensliv og tilkæmpede sig ved deres velsignelsesrige men fordringsløse Virksomhed som Opdragerinder og som de Syges og Nødlidendes deltagende Hjælpere og Trøstere Anerkjendelse i vide Kredse; idet de tillige have tjent som Mønstre her i Landet for de andre Søstre, der ere fulgte efter dem og trolig have arbejdet sammen med dem og bestræbt sig for at efterligne dem, ved i Gjerningen at vise, hvad en kristelig Kjærlighed, der Intet søger for sig selv, formaar at udrette.

Den hensovede Søster *Marie Placide* var født i Chambery den 2. Januar 1824 og tilhørte en velhavende Familie der i Byen, men foretrak ligesom en af hendes Søstre, der er død i Klostret i Chambery for flere Aar siden, den evangeliske Armod for Verdenslivets Tillokkelser og indtraadte i St. Josefssøstrenes Ordenssamfund i en Alder af 28 Aar, saa at Døden har afsluttet for hendes Vedkommende et 44aarigt daadrigt Ordensliv, i hvilket hun indtil det sidste Øjeblik stedse bestræbte sig for med en aldrig svigtende Iver at opfylde det store Hovedbud om at elske Gud over Alt og Næsten for Guds Skyld som sig selv. Tro mod sine Ordensløfter overholdt hun i sunde og syge Dage samvittighedsfuldt Ordenens hellige Regler, opmun-

trede som Forstanderinde med moderlig Kjærlighed sine Medsøstre til en lignende Samvittighedsfuldhed og forstod til hver en Tid at bevare mellem dem Fredens Enighed ved Kjærlighedens Baand. For de Fattige havde hun et stort Hjærte og var altid rede til efter Evne og Kræfter at hjælpe dem i deres Nød.

Hvad hendes Virksomhed uadtil ellers angaar, hid-sætte vi følgende, som »Berlingske Tidende« meddelte i en Nekrolog Dagen efter hendes Død og som tilfulde vidner om, at Bladet har Ret, naar det siger, at »med Søster Placide er der afsluttet et daadrigt Liv.« Bladet skriver:

»I 1854 plejede hun i Frankrig som St. Josefs Søster Kolerapatienter, hvad der for hende blev en Forskole for det opofrende Liv, der ventede hende her i Landet. Den 11. Maj 1856 kom hun med tre andre Søstre til Danmark, hvor hun har virket saa godt som uafbrudt indtil sin Død. I 1864 plejede hun Saarede paa Sølv-gadens Kaserne og senere hen paa Frederiks Hospital. I Aaret 1870 var hun et halvt Aar i Karlsruhe for at pleje de paa Valpladsen saarede franske Soldater.

Hendes Hjærtes Ønske, at oprette et eget Hospital her i Hovedstaden, blev endelig efter mange Besværligheder delvis opfyldt i Oktober 1874, saa at hun Aaret efter kunde modtage de første Patienter, ialt 5, i 1876 ialt 32 og ifjor 987.

Ved den store Jærnbaneulykke blev ogsaa hendes Hjærte dybt rørt, og det var hende derfor en stor Trøst, at hun paa St. Josefs Hospital kunde pleje ó tilskadekomne Patienter, hvoraf 4 ere udskrevne som nogenlunde helbredede, medens 2 endnu ere i Pleje.

Hvorledes hendes utrættelige Virksomhed blev paaskjønnet, fremgaar deraf, at hun for 2 Aar siden blev dekoreret af den franske Regering med Guldmedalje. Hun var højt skattet og elsket, ikke alene af alle sine Medsøstre og af de Læger, der yde deres for-

trinlige Tjeneste ved St. Josefs Hospital, men ogsaa af de mange Patienter og alle andre, hun kom i Berøring med.«

Sluttelig ville vi endnu tilføje, hvad »Aftenbladet« skriver om den hedengangne Forstanderinde, under Overskriften »De Stille i Landet«: »En af de mest opofrende Kvinder, vor Stat rummede, er død. Det er Mère *Placide*, Forstanderinden ved St. Josefs Hospital. Hendes Liv var Historien om den lange og udstrakte Opofrelse gennem de mange Aar, lige til hendes Død. Hun forlod sit Fædreland som ung, forlod alt hvad der var hende dyrebart, for her i et fremmed Land, at ofre hele sit Liv i tre og fyrretyve Aaringer for dem, der led Sygdom eller Nød. Da hun kom, var hun ene — eller saa godt som ene — om sit Værk. Nu spænder Joseffsøstrenes Barmhjærtighedsgjerning sig saa godt som over det hele Land og selv til Island er den naaet. Det er et stort Livsværk, der er gjort, og det kunde kun fuldbyrdes, fordi Mère *Placide* var ligesaa klog, som hun var mild. Utrættet virkede hun for sin Orden, til der rundt om rejste sig Hospital efter Hospital. Bestandig samlede hun nye Søstre om sig, og prægede de Yngre med sin egen Aand. Nu ved hendes Død vil henved 200 Søstre fortsætte hendes Gjerning Landet over. Alligevel vil Faa og saare Faa savnes som hun. Og der er Tusinder, som vil mindes hende med Venskab. Hun var af de Stille i Landet — af dem, som i Stilhed øver det Største.« —

Mère Marie *Placide* fuldendte sin jordiske Løbane i en Alder af 73 Aar, efter at hun i længere Tid havde lidt under Følgerne af en ondartet Nyresygdom, som hun bar med stor Taalmodighed og Hengivelse i Guds Villie. Hun modtog paa sit Dødsleje de hellige Sakramenter og bevarede sin Bevidsthed indtil det Sidste.

Vi anbefale den Hedengangne til vore Trosfællers

fromme Forbønner, navnlig under det hellige Messeoffer og den hellige Kommunion. R. I. P.

Betragtning til 16. Søndag efter Pintse.

—o—

»Hvo som ophøjer sig selv skal fornedres og hvo der fornedrer sig selv skal ophøjes.«

1. Eftersom vi Alle have en medfødt Trang til Ære og Ophøjelse lad os da søge dette, hvor det virkelig findes. Præsværdig er i Sandhed den Ærgjerrighed, der længes efter at have Barnevilkaar hos Gud, at blive Guds Arving og Kristi Medarving! Men hvor tom, hvor barnagtig er ikke den Ærgjerrighed, der higer efter at vinde et Navn blandt Menneskene, at opnaa en Berømmelse mere flygtig end Havets Skum, mere ustadig end det skiftende Vejr. Er det da virkelig Møje værd at anvende saa megen Umage for at tvinge vore Medmennesker til at se op til vor Stilling i Samfundet, til at hykle en Beundring og et Venskab, der er afhængig af Lykkens Vind; for at vedligeholde et Skin, der dog er bedragerisk. Nej, lad os, som dog i Hjærtet foragte al jordisk Storhed, lad os ret af Hjærtet stræbe efter at vinde den sande Storhed, som bestaar i at fornedre sig selv. Allerede her paa Jorden bliver den beundret, der ikke bryder sig om »at tage Ære af Mennesker«; han bliver agtet, just fordi man ved, han intet gjør for at blive det; og i Himlen venter Lønnen: »thi det for Verden uanseelige udvalgte Gud«.

2. »Lærer af mig, thi jeg er sagtmødig og ydmyg af Hjærtet, og I skulle finde Hvile for Eders Sjæle«. Saaledes siger Kristus til os. For at tilegne os et ydmygt Sind maa vi først forstaa, hvad sand Yd-

myghed vil sige. Her maa vi da først sige, at der er Forskjel paa en ydmyg Gjerning; at have vænnet sig til at udøve Ydmyghed og paa det ydmyge Sindelag. Et ydmygt Sindelag giver sig Udslag i et ydmygt Væsen, og ved at vænne sig til at udøve Ydmyghed kan man maaske tilegne sig et ydmygt Sindelag; men Ingen mene, at Ydmyghed bestaar i at udføre ringe og ydmygende Arbejder eller at dette i og for sig skulde kunne bibringe Ydmyghed. »Fra Hjærtet udgaar Livet« og »ydmyge af Hjærte«, ikke i det Ydre, er det Kristus opfordrer os til at blive. Ydmyghed har sin Rod i Erkjendelsen af egen Elendighed og Usselhed; i den daglige Erfaring om egen Afmagt til at »rette de slappe og gjøre sikre Trin« paa Helliggjørelsens Vej. Ydmygheden finder sin Styrke i at vente Alt af Gud og haabe paa ham.

O Jesus, Du som lærer os, at vi skulde være ydmyge, hjælp os, at vi derved finde Hvile for vore Sjæle!

Pave Leo XIII.s Encyklika om Rosenkransbønnen.

—o—

Ærværdige Brødre! Hilsen og den Apostoliske Velsignelse! Hvor vigtigt det er, at Andagten til den ophøjede Gudsmoder Maria stedse bliver øvet, baade offentlig og privat, vil Enhver med Lethed kunne erkjende, som i sit Hjærte overvejer, hvor højt Gud har stillet hende i Henseende til Værdighed og Hæder. Fra Evighed af har nemlig Gud bestemt, at hun skulde blive Moder til det menneskevordne Ord, og derfor har han udrustet hende med alle Naturens, Naadens og Herlighedens Gaver i den Grad, at Kirken med Rette har anvendt paa hende Skriftens Ord: *»Jeg er født af*

den Allerhøjestes Mund for enhver anden Skabning. (Eccles. XXIV. 5.). Da imidlertid Aarhundrederne først begyndte at henrinde, og det første Menneskepar havde lagt Syndeskylden paa sine Skuldre og overført dens Forbandelse paa alle deres Efterkommere, var hun udset til, paa en vis Maade at være et Fredens og Frelsens Underpant. — Og Guds enbaarne Søn forherligede ogsaa sin hellige Moder med Æresbevisninger, der ere hævede over enhver Tvivl, thi han gjorde hende, medens han under sin jordiske Vandring endnu ikke var traadt frem for Offentligheden, til Vidne til det dobbelte Vidunder, han virkede, til Naadens Vidunder, da Barnet i Elisabeths Skjød sprang jublende af Glæde, ved Marias Hilsen, og til Naturens Vidunder, da han ved Bryllupet i Kana forvandlede Vand til Vin. Og da han mod Slutningen af sin offentlige Virksomhed grundlagde den nye Pagt, som skulde besegles med hans Blod, overgav han hende til sin elskede Discipel med de overvættets søde Ord: *Se, det er din Moder!* (Joh. XIX. 27.). Derfor ville da ogsaa Vi, som — skjønt uværdig — føre Jesu Kristi Statholderskab paa Jorden og have at repræsentere hans Person, aldrig ophøre med at istemme en saa ophøjet Moders Lovprisning, saalænge Vi endnu skulle glæde Os ved Solens Lys. Og da Vi føle, at Vi i Betragtning af Vor høje Alderdom ikke mere ville kunne glæde Os længe ved denne Velgjerning, saa kunne Vi ej heller undlade at minde alle Vore Sønner i Kristo og Enhver især om de Ord, han har udtalt paa Korset og ligesom efterladt os som sit Testament, nemlig Ordet: *Se, det er din Moder!* Og vi ville være vel forvarede og lykkelige, om Vore Anbefalinger have haft den Virkning, at Ingen ejer noget Kjærere, noget Dyrebarere, end Andagten til Maria, og at Enhver kan anvende paa sig Apostelen Johannes Ord: *Og Disciplen tog hende til sig som sin Moder.* (Joh. XIX. 27.). — Og da Oktober Maaned

nu nærmer sig, kunne Vi, ærværdige Brødre, heller ikke undlade, atter ved Vor Encyklika paa det mest indtrængende at formane Eder til at holde Rosenkransbønnen i Ære og at bede for Kirken under dens nuværende Trængsler. Denne Andagtsøvelse har, som det synes, ved Guds Forsyns Styrelse taget et underfuldt Opsving henimod Slutningen af dette Aarhundrede, for at skjænke de Troende, som lammes i deres Fromhed, en fornyet Tilskyndelse. Et fremragende Vidnesbyrd herom ere de herlige Gudshuse og berømte Helligdomme til Gudsmoderens Ære og Forherligelse. Det er derfor ogsaa Vort inderligste Ønske, at den frugtbringende Oktobermaanend ved særegne Andagtsøvelser skal indvies til Gudsmoderens Ære, ligesom vi i Majmaanend indviede Blomster til hendes Forherligelse. Det er nemlig i sin Orden, at begge disse Aarstider ere indviede til hende, som sagde om sig: »Mine Blomster ere Ærens og Ærbarhedens Frugter« (Eccles. XXIV. 23.).

Menneskene have en naturlig Drift til at slutte sig sammen med hverandre. Baandene, som forbinde dem, vare maaske aldrig snevrere, end i vore Dage, og bleve vel aldrig plejede med en lignende Iver. Ingen vilde have Grund til at beklage sig derover, saafremt denne i og for sig ædle Drift ikke ogsaa saa hyppig var bleven bortledt fra sit Maal og havde det Onde for Øje. Man ser jo i Virkeligheden Grupper af forskellige Mennesker slutte sig sammen, hvis Bestræbelser ere *rettede mod Herren og mod Kristus* (Salm. II. 2.). Det er imidlertid en fastslaaet Kjendsgjerning — og det bereder Os stor Glæde —, at man blandt Katholikerne mere end nogen Sinde skatter de fromme Foreninger højt, at de stedse blive talrigere, og at de som et fælles Hjem forene de Troende i den Grad, ja saa at sige smelte dem sammen, at de faktisk fortjene Navn af Brødre og i Virkeligheden ogsaa ere det.

Men tager man Kristi Kjærlighed bort, saa kan Ingen rose sig af dette Navn og ej heller af denne inderlige Forening. Det har Tertullian forðum sammenfattet i følgende kraftfulde Udtalelse: *Vi ere eders Brødre i Kraft af Naturloven, fordi vi kun have een Moder, endskjønt I kun lidet ere Mennesker, fordi I ere daarlige Brødre. Hvormegæt fortjene derimod ikke de at kaldes Brødre og betragtes som saadanne, som tro paa en eneste Gud, som have drukket af den samme Hellighedens Aand, som ere fremgaaede af det samme Uvidenhedens Skjød og skjælvende have nærmet sig det eneste Sandhedens Lys* (Apolog. c. XXXIX).

De mangfoldigste Skikkelser pleje Menneskene at give saadanne Foreninger, hvorom Vi her tale. Der gives Cirkler, Landbokasser, Foreninger, som tjene til Adspredelse paa Søn- og Festdage, Foreninger til Ungdommens Beskyttelse, Broderskaber og mange andre Foreninger, som alle have udmærkede Formaal for Øje. Uden Tvivl ere alle disse Indretninger, skjønt de paa Grund af deres Benævnelse, deres Skikkelse og deres specielle og nærmeste Formaal synes at være af nyere Oprindelse, i Virkeligheden meget gamle. Det er en sikker Kjendsgjerning, at saadanne Foreninger allerede vare tilstede i Kristendommens første Tider. Men i Aarenes Løb bleve de lovgyldigt stadfæstede, fremhævede ved Emblemer, udrustede med Privilegier, indvi-ede til Gudsyndelsen i Templerne og helligede til Sjælens og Legemets Pleje. De fik forskjellige Navne efter de forskjellige Tider. Deres Tal forøgedes i Løbet af Aarhundrederne i den Grad, at der navnlig i Italien næppe findes en Landstrækning, en By, et Sogn, som ikke havde flere eller idetmindste den ene eller den anden af disse Foreninger.

Vi nære ingen Betænkelighed ved at tilkjende blandt disse Foreninger *Rosenkransbroderskabet* Hæderspladsen. Naar man i Virkeligheden betragter dets

Oprindelse, saa straalere det blandt alle lignende Broderskaber ved sin Alder, fordi det kan betegne den hl. Dominikus selv som sin Grundlægger. Og spørger man om dets Privilegier, saa har det, takket være Vore Forgængeres Rundhaandethed, modtaget saamange, som vel muligt.

Denne Institutions Form og saa at sige dens Sjæl er *Rosenkransbønnen*, hvis Fortrinlighed Vi paa en udførlig Maade have fremstillet ved en anden Lejlighed. Og Rosenkransbønnens Kraft og Virksomhed, for saa vidt som den paalægger Broderskabets Medlemmer en Forpligtelse, ere i høj Grad betydelige og vigtige. Det er jo nemlig Ingen ubekjendt, hvor nødvendig det er for alle Mennesker at de bede, ikke som om Guds Raadslutninger derved kunde ændres, men fordi, som Gregorius har sagt, *Menneskene, naar de bede, maa fortjene at opnaa det, som den almægtige Gud har bestemt for dem for alle Aarhundreder* (Diolog. I. 8.).

Augustinus siger: *Hvo som forstaar at bede paa den rette Maade, han forstaar ogsaa at leve paa den rette Maade* (In Psalm. CXVIII). Men en særlig Kraft til at opnaa den himmelske Hjælp have Bønnerne, naar de bedes offentlig med Udholdenhed og i Fællesskab af et stort Antal Troende, saaledes, at de Bedende danne et eneste Kor. Dette vise saare klart de Ord i Apostlenes Gjerninger, som omtale, at Kristi Apostle, da de ventede paa den Helligaands Komme, *holdt endrægtigt ved i Bønnen* (Ap. Gj. I. 14.). De, som anvende denne Form for Bønnen, ville stedse ufejlbart opnaa Frugter af den. Og det er netop Tilfældet med Medlemmerne af Rosenkransbroderskabet. Ligesom Præsterne ved Recitationen af Breviarbønnerne anraabe Gud paa en offentlig, udholdende og saare virksom Maade, saaledes er ogsaa Bønnen, som Medlemmerne af Rosenkransbroderskabet frembære, Rosenkransen eller *den aller-seligste Jomfrus Psalterium*, hvad den er bleven kaldet

af flere romerske Paver, paa en vis Maade offentlig, uophørlig og fælles. Og fordi de offentlig frembaarne Bønner, hvad Vi allerede have omtalt, langt overgaa de private Bønner og eje en større Kraft i Henseende til Bønhørelse, saa have Kirkens Historie-skrivere kaldet Rosenkransbroderskabet »en bedende, af den h. Dominikus under Gudsmoderens Fane erhvervet Hærskare,« den Gudsmoder nemlig, som Kirkens hellige Skrifter og Aarbøger have betegnet som Djævelens og alle Vildfarelsers sejrrige Overvinderinde. I Virkeligheden forener Rosenkransbønnen de Troende, som beflitte sig paa denne Andagtsovelse, ved et fælles Baand, der ligner det, som bestaar mellem Brødre og Husfæller. Der opstaar saaledes en velordnet og saare mægtig Hær, som er i Stand til at yde Modstand baade mod indvortes og udvortes Fjender.

Medlemmerne af denne fromme Forening kunne derfor med fuldkommen Ret anvende paa sig den h. Cyprians Ord: *Vi bede offentlig og i Fælleskab, og naar vi bede, saa bede vi ikke for Ecn, men for hele Folket, fordi vi som et helt Folk ere eet* (De orat. Domin.). Forøvrigt paavise Kirkens Annaler en saadan Bøns Virksomhed, naar de f. Ex. minde os om Tyrkernes Nederlag ved de echinadiske Øer eller om de i forrige Aarhundrede opnaaede glimrende Sejre over det samme Folk ved Temesvar i Ungarn og ved Corfu. Gregor XIII. vilde forevige Mindet om den første af disse Triumfer, og han indførte en Fest til Ære for Maria af Sejren. Senere har Vor Forgænger Clemens XI. indviet denne Fest som *Rosenkransfest* og anordnet, at den aarlig skulde fejres i hele Kirken.

(Sluttes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Stockholm. Det vil uden Tvivl glæde og overraske vore Læsere at høre, hvorledes de svenske Katholiker ere blevne hædrede i deres Biskops Person af Landets Konge uden Sneverhjærtethed, i Anledning af Fyrstens Regeringsjubilæum. Fredag Aften var den højærværdigste Apostoliske Vikar, Biskop *Albertus Bitter* indbudt til en Soirée hos Kronprinsparret tilligemed alle de fyrstelige Personer, Diplomaterne og særskilte Indbudne. Søndag d. 19. Sept. Kl. 11¹/₂ havde Biskoppen en privat Audiens hos Hs. Majestæt Kong *Oskar*, ved hvilken Lejlighed den h. Faders Haandskrivelse blev overrakt Kongen. Senere blev Biskoppen ogsaa modtaget i Audiens hos Kronprinsen.

Søndag Formiddag fejredes en højtidelig Messe og »Te Deum«, med flerstemmig Sang ledsaget af Orkester i St. Eriks og St. Eugenias Kirker. I denne sidste Kirke vare 14 katholske Diplomater i Gala tilstede under den højtidelige Takkegudstjeneste, tilligemed de fyrstelige Personer, Ærkehertug *Eugen* af Østerrig, Prins *Ruprecht* af Bayern og *Hertugen af Aosta*.

Samme Dag Kl. 6 Efterm. gav den østerrigske Gesandt, Grev *Wodzicki*, en stor Middag for Ærkehertug *Eugen* af Østerrig; foruden Udenrigsministeren Grev *Douglas* og Rigsmarskallen og det hertugelige Følge var Hs. Biskoppelige Højærværdighed, Msgr. Bitter indbudet. Tirsdagen den 21. ds. deltog Biskoppen i den store Galamiddag paa Slottet Kl. 6 Efterm. Dagen efter var Biskop Bitter indbudt til Gala-Ballet paa Slottet Kl. 9 Aften. — Vi kunne endnu tilføje, at den Apostoliske Vikar ved denne Lejlighed er bleven udnævnt til *Kommandør af Nordstjærncordenen* — en meget høj Udmærkelse —; endvidere har Biskoppen faaet *den preussiske røde Kronorden, 2. Klasse* (ogsaa en høj Orden) og er tillige bleven udnævnt til

Kommandor af den spanske Isabella den Katholskes Orden.

Det er uden Tvivl med en oprigtig Glæde og Taknemlighed at de svenske Katholiker i disse Dage have set deres apostoliske Overhyrde blive hædret paa saa mange Maader af Hoffet som Hs. Hellighed, *Pave Leo XIII.s Repræsentant*. Forøvrigt har det svenske Hof stedse vist Msgr. Albertus Bitter den mest uskromtede Højagtelse lige siden han udnævntes til Biskop og Overhyrde for Sverriges Katholiker.

Frankrig. Oberstlieutenant *Crépeaux* i St.-Omer har efter Ansøgning faaet Afsked fra Hæren for at indtræde i den gejstlige Stand, til hvilken han vil forberede sig i Seminariet i Arras. I den Anledning samledes Regimentets Officerer Torsdagen den 16. ds. i den derværende Officersklub. Regimentets Oberst udtalte paa Alles Vegne deres Beklagelse over at skulle miste en saa dygtig Kammerat, og ønskede, at han i sin nye Stand maatte finde den Lykke, han søgte. Oberstlieutenanten svarede, at det gjorde ham ondt at skulle skilles fra dem, men bad dem ikke undres, da hans Beslutning beroede paa grundige Overvejelser. Sammenkomsten forløb i en til Anledningen svarende Stemning, ligesom Oberstlieutenanten udtrykkelig havde frabedt sig den ellers ved slige Lejligheder brugelige Militærmusik.

England. Festlighederne til Minde om *1300 Aarsdagen for den h. Augustinus' Landgang i England* begyndte den 13. September. Paa det samme Sted, hvor den store Apostel tilligemed 40 Benediktinermunkne betraadte den engelske Jordbund i Ebbsfleet i Nærheden af det nuværende Ramsgate paa Øen Thanet, ligger der endnu et Benediktinerkloster; op til det støder den herlige, i gothisk Stil af Arkitekt Pugin paa hans Bekostning opførte St. Augustinus Kirke, og i Nærheden ligger det til katholske Drenges og Ynglinges Opdragelse bestemte Seminar. Paa en nærliggende af grønne Hegn omgiven Eng blev der oprejst et Kæmpefelt, som kan rumme 1600 Personer og som er festligt smykket med Gran- og Blomsterguirlander, Faner og andre Prydelser. Den 13. September vare allerede

Hundreder af Pilgrimme fra alle Egne af Landet og tillige fra Frankrig, Belgien og Tyskland strømmede sammen og bivaanede der Højmessén, som Biskoppen af Southwark fejrede i den ovennævnte Kirke. Fæstprædikenen holdt Klosters Abbed, *Thomas Bergh*, en fremragende kirkelig Taler, som havde valgt den h. Augustinus' Landgang til Gjenstand for sin Prædiken. Gounods Messe benyttedes under den højtidelige Gudstjeneste og blev sunget af Klosterbrødrene med megen Dygtighed. Alle Tog, som standse i Ramsgate og Dampskibene bragte Tusinder af Fæstdeltagere, som alle besøgte det indviede Sted og sikrede sig et Logi i Ramsgate, saa at Byen næppe vil kunne rumme indenfor sine Mure alle de Gjæster, som Festen bringer med sig. Man kan sige, at af de ledende Personligheder indenfor Katholicismen i England manglede næppe en eneste ved denne Sammenkomst, og Aftenen saa under Fæstmaaltidet i Granville-Hotellet i Ramsgate en Forsamling af Katholiker, hvis Lige ikke var bleven set siden lang Tid paa engelsk Grund.

Forsædet forte *Kardinal Vaughan* som gejstlig og *Hertugen af Norfolk* som verdslig Repræsentant. Blandt Æresgjæsterne befandt sig *den pavelige Nuntius Clari* som Overbringer af et særligt Hyrdebrev fra den hellige Fader og af den hellige Faders Velsignelse, Prioeren for Abbediet Monte-Cassino og Subiaco, *Kardinal Perraud*, Generalforstanderen for Pariser-Klosteret St. Sulpice og andre kirkelige Dignitarer, Ordensgejstlige og fremragende Lægmænd. *Kardinal Vaughan* holdt Fæsttalen og mindede paa en Maade, der gjorde et saare dybt Indtryk, om, hvorledes Munkene af den samme Orden endnu den Dag i Dag efter 1300 Aars Forløb fuldbyrde de herlige Handlinger paa det samme Sted, under Afsyngelsen af de samme Litanier og nøje følgende de samme kirkelige Forskrifter, som den h. Augustinus og hans Munke havde fuldbyrdet dem, da han bragte den katholske Kristendom til England. Og ligesom han fordem var bleven ledsaget af den paa Petri Stol siddende Kristi Statholders Velsignelse, saaledes ledsagedes ogsaa St. Augustinus Efterfølgere af hans Velsignelse, som i voré Dage sad paa Petri Stol, som alle Tidens Storme og alle Verdens Fjendtligheder ikke formaade at omstyrte, ja end ikke var i Stand til at

faa til at vakle, og som vil vedblive at bestaa indtil Tidernes Ende. Fra den h. Stol udgik den hellige Augustinus og hans Benediktinermunkes Mission, og derfra kommer ogsaa endnu den Dag i Dag Søndelsen og Kaldelsen til alle, som blive udsendte og kaldede til at virke for den katholske Kirke. Kardinalen omtalte saa den mellem Frankrig og Rusland indgaaede venskabelige Pagt, som var en Borgen for den europæiske Freds Opretholdelse, og knyttede hertil Ønsket om, at se en sand Alliance mellem Frankrigs og Englands Katholiker, hvis Kirker skulde arbejde sammen, for at fremme Troen, Haabet og Kjærligheden blandt begge Nationerne og saaledes yde det store Flertal af det engelske Folk uberegnelige og overnaturlige Tjenester og føre det tilbage til Kirkens Skjød. — Det kan endnu tilføjes, at den anglikanske Befolknings Holdning i Ramsgate og paa Øen Thanet, er overordentlig sympathetisk overfor de katholske Festligheder.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 26. September. 16. Søndag e. Pintse. Kirkevielsesfest. (Under den højtidelige Messe Kl. 8 i St. Ansgars Kirke udstilles det allerhelligste Sakramente, som forbliver udstillet hele Dagen indtil Kl. 9 Aften. — Kl. 10 højtidelig Levitmesse og Prædiken; Kl. 3 og 5 recitere de Gejstlige Breviarbønnerne; Kl. 3½ Rosenkransbøn; Kl. 8 Aften Festandagt med Prædiken og Te Deum). — **27. M. Cosmas og Damianus, Martyrer.** — **28. Ti. Wenceslaus, Martyr.** — **29. O. Ærkeenglen Mikael's Fest.** — **30. To. Hieronymus, Kirkelærer og Bekjender.** — **1. Oktober, F.)*** Oktavdag (Kl. 8½, Broderskabsmesse til Ære for Jesu guddommelige Hjærte; Kl. 8 Aftenandagt og Rosenkrans). — **2. L.** Oktavdag.

Søndag den 3. Oktober. 17. Søndag e. Pintse. Rosenkransfesten. (Ansgarius-Bonifacius-Kollekt i samtlige Kirker).

*) Paa Hverdage i Oktobermaaned bedes under Skolemessen Rosenkransen, det Lauretanske Litani og Bøuen til den h. Josef; paa Søndagene holdes om Aftenen Rosenkransandagt.

Fælles **Bedetimer** i St. Ansgars Kirke paa Kirkevielsesfesten (Søndag d. 26. Sept.):

Kl. 12—1: St. Josefs Gildet.

„ 3—4: Rosenkransbroderskabet og den levende Rosenkrans.

„ 6—7: Mariakongregationen for Ynglinge

„ 7—8: Mariakongregationen for Mænd.

Jesu Hjærte Kirke (Stenosgade). Fra første Søndag i Oktober holdes hver Søn- og Festdag Kl. 6 Aftengudstjeneste med Prædiken.

Rosenkransbroderskabet. Paa Rosenkransfesten (Søndag den 3. Oktober) holde Medlemmerne ligesom i de foregaaende Aar Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke under den h. Messe Kl. 8, som frembæres for alle levende og afdøde Medlemmer af Foreningen. — Om Aftenen Kl. 6 gjenoptages den sædvanlige maanedlige Rosenkransandagt med Prædiken og Procession. Med Fælleskommunionen er paa denne Dag forbunden en fuldkommen Aflad.

St. Franciskus' Kapel (Holmegaard). Søndag den 3. Oktober holdes i Anledning af den h. Franciskus af Assisis Fest om Morgenen Kl. 9 højtidelig Messe, og om Efterm. Kl. 2 Festandagt med Prædiken.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer anmodes om atter at møde til sædvanlig Tid til Tilbedelse i St. Ansgars Kirke Fredag den 1. Oktober, den første Fredag i Maanednen.

St. Josefs Gilde. Alm. Møde for alle Brødre Maudag den 27. September Kl. 8½ med Forhandling og Oplæsning.

Unio. Mødet Tirsdag den 28. Sept. bortfalder. — Søndag d. 3. Okt. første Møde i Vinterlokalet, Østergade 32, 1. S.

A. C. Møde Onsdag d. 29. September Kl. 9. Johs. Jørgensen: St. Philip Neri.

St Knuds Broderskab. Tirsdag d. 28 Sept. Kl. 8¼: Foredrag af Hr. Redaktør V. Figge; humoristisk Oplæsning af Hr. I. C. Berg i Lokalet Brædgade 67, 2. Sal o. G. — Gratis Adgang. Alle ere velkomne.

Den 19. September hensov blidt og rolig efter Modtagelsen af de hellige Sakramenter Forstanderinden for St. Josefs Hospital, **Mère Marie Placide**. R. I. P.

Begravelsen fandt Sted Torsdag d. 23. ds. fra St. Josefs Hospital. Før al Deltagelse, som er bleven os vist i Anledning af Dødsfaldet, bringe vi herved vor hjærteligste Tak.

St. Josefs Søstrene.

Literatur. I Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søn (Gothersgade 49) faas:

Fred Esser: **Den h. Frants af Assisi**. Et Livsbillede I. II. III. à 25 Øre.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 40.

Søndagen den 3. Oktober.

1897.

Indhold: Betragtning. Encyklika om Rosenkransen. Hyrdebrev til Sveriges Katholiker. Domitian. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn — Bekjendtgjørelser

---

Betragtning til 17. Søndag efter Pintse.

—o—

»Du skal elske Herren Din Gud af Dit ganske Hjærte, Din ganske Sjæl og Dit ganske Sind.«

1. Ofte, naar vi sige til Gud, at vi elske ham af ganske Hjærte, er dette kun tomme Ord uden tilsvarende Virkelighed. Man har lært os i vor Barndom at tale saaledes og vi vedblive at gøre det uden at tænke dybere over, hvad vi sige. — Frelseren er kommen for at bringe Guds Kjærligheds Ild til Jorden og han længes efter, at den maatte blive optændt. Men vi vedblive at være kolde eller dog kun lunkne. Vi elske en Smule Metal, et Hus vi kalde vort, en Titel, et Bedrag, som hedder Omdømme. Vi elske i Grunden Alt, ene med Undtagelse af Gud. —

En af Grundene hvorfor Menneskene ikke aabne deres Hjærter for Gud, er den, at de frygte, de ved at

hengive sig til ham, skulde paatage sig Forpligtelser, der vare dem for tunge. Men Kjærligheden til Gud fordrer paa ingen Maade af alle Kristne en Afdøen fra Livet som de gamle Eneboeres, den kræver ligesaa lidt deres dybe Ensomhed som deres stadige Betragtning af de evige Sandheder. — I Almindelighed paalægger Kjærligheden til Gud os hverken store, heltemodige Gjerninger, Afkald paa Goder, hvis Besiddelse er retmæssig, eller Fornægtelse af de Fordele, vor Stilling i Livet medfører. Men Kjærligheden vil, at man er ædru og maadeholdende i Bruget af dette. Den vil kun, at man ikke gør disse Ting til sin Afgud og sin Salighed, men benytter man dem saaledes, at man gjennem dem kommer Gud nærmere, idet de gjøre os taknemmelige mod ham, der er alle gode Gavers Giver.

2. Kjærlighed til Gud forøger ikke vore Kors; dem finder den allerede spredt over alle vore Veje. Vore Kors skyldes vort Legemes Svaghed og vor Sjæls Lidenskaber; de komme af vore Ufuldkommenheder og af de Menneskers, vi leve sammen med. Det er ikke Kjærlighed til Gud, der volder os Smerter; tværtimod, den gjør dem lettere at bære ved den Trøst, hvormed den mildner dem. Den kan endogsaa siges at forminske vore Kors, forsaavidt som den dæmper vore Lidenskabers Heftighed og vor Egenkjærlighed, der forbitrer os saa mangen en Time.

3. Langt fra at være en Forpligtelse, der — forsaavidt som den lægger Beslag ikke blot paa vore Ord og Handlinger, men gjælder endogsaa vort Hjertes inderste Væsen, — kunde synes at være en tyngende Tilgift til de andre Bud, er Kjærligheden netop det, der gjør alle de øvrige Forskrifter lettere og mere tiltalende. Thi hvis man af Frygt og uden Kjærlighed opfylder Guds og Moralens Bud, da er dette altid haardt, pinefuldt, trættende; ja selv om Ens Handlinger

derved blive gode, er selve Bevæggrunden dog paa en Maade nedværdigende: at lyde ene af Frygt uden Begejstring, er at bande som en Træl og vil være næsten umuligt for en fribaaren Sjæl.

Hvad man derimod gjør af Kjærlighed, af Overbevisning, af frit Valg, hvor svært det end kan være, bliver dog let, fordi man derved ikke er i Strid med sit eget Inderste, men fornemmer lidt af den Fred, som Verden ikke kan give. Derfor »gav Gud os ikke en Trældomsaand atter til Frygt, men han skjænkede os en synlig Udkaarelses Aand, i hvilken vi kunne sige: Abba, Fader.« Derfor vil han, at vi skulle elske ham, fordi »den fuldkomne Kjærlighed driver Frygten ud.«

Pave Leo XIII.s Encyklika om Rosenkransbønnen.

(Sluttet.)

—o—

Fra denne Kjendsgjerning, at denne bedende Hærskare er forsamlet »under den h. Gudsmoder Marias Fane«, tilflyder der den ny Kraft og ny Hæder. Dertil sigter hovedsagelig under Rosenkransbønnen den hyppige Gjentagelse af Engelens Hilsen efter Herrens Bøn. Man kunde i første Øjeblik mene, at denne Gjentagelse i en vis Henseende ikke lod sig forene med den Ære, vi skylde Guddommen, og at den muligvis kunde nære Troen paa, at vi skulde have større Tillid til Marias Beskyttelse, end til den guddommelige Almagt; men tværtimod: der er intet, som lettere formaar at røre Gud og stemme ham naadig, end netop denne Bøn. Den katholske Tro lærer os nemlig, at vi ikke blot skulle opsende vore Bønner til Gud alene, men

ogsaa til de Salige i Himlen (Conc. Trident. sess XXV.), ihvorvel *Maaden*, paa hvilken vi opsende disse Bønner, maa være forskjellig, eftersom vi i Gud anraabe Kilden til alle Goder og Naadegaver, medens vi i de Hellige ikke se andet end Forbøns-Talsmænd. *Bonnen*, siger den h. Thomas, *kan antage to forskjellige Skikkelser. Enten beder man Nogen om noget, som han selv kan give; eller man beder Nogen om, at han vil opnaa os et eller andet hos en Anden. Til Gud alene opsendes det første Slags Bonner, thi alle vore Bønner maa være underordnede Naadens og Herlighedens Opnaelse, som Gud alene skjænker, i Følge Skriftens Ord: Naade og Herlighed vil Herren give (Ps. LXXXIII. 12.). Den anden Slags Bonner opsende vi derimod til de Hellige, til Engle og Menneskene, ingenlunde forat Gud ved dem skal crfare vore Bønner, men forat vore Bønner maa finde Bønherelse formedelst Talsmandens Fortjenester. Derfor siges der i Apostlen Johannes' Aabenbaring (c. VIII. 4.), at »Røgen af Røgelse:», som er de Helliges Bonner, opstiger fra Engelens Haand til Gud«. (I. Thom. 2 a. 2 ae., q. LXXXIII, a, IV.).*

Hvem iblandt alle de Salige i Himlen vilde nu vel vove, at optræde i en Vædekamp angaaende Fortjenester med den ophøjede Gudsmoder? Hvem skuer vel klarere i det evige Ord Bekymringerne, som fourolige os, Nøden, som kuer os? Hvem har vel modtaget en virksommere Magt til at røre Guddommen? Hvem ligner vel hende i Henseende til Moderkjærlighedens Ytringer? Men derfor bede vi ikke til Himlens salige Beboere, som vi bede til Gud, thi *den allerhelligste Treenhed bønfulde vi om, at den maa have Forbarmelse med os; de Hellige derimod — hvad Navn de end maatte have — bede vi om Forbøn hos Gud.* (S. Thom. s. St.). *Maaden*, paa hvilken vi anraabe den allersaligste Jomfru, har noget tilfælles med den Tilbedelse, vi yde Gud, forsaavidt som Kirken anraaber Jomfruen med

de samme Ord, som den betjener sig af, naar den beder til Gud: *Forbarm Dig over Synderne*. Med en udmærket Gjerning beskjæftige derfor Medlemmerne af Rosenkransbroderskabet sig, naar de ligesom sammenflette Bønnerne til Maria til en Krands af Roser. Saa ophøjet er i Virkeligheden Marias Storhed, saa mægtig den Gunst, hun glæder sig over at nyde hos Gud, at Enhver, som ikke tager sin Tilflugt til hende i Jordelivets Trængsler, ligner et Menneske, der tracter efter at svinge sig i Vejret uden Vinger. —

Endnu en anden Egenskab, som Vi ikke tør lade upaataalt, har den Forening, Vi her tale om. Saa ofte vi ved at bede Rosenkrandsen betragte vor Frelses Hemmeligheder, efterligne vi saa fuldkomment som vel muligt den Tjeneste, der forud blev overdraget til Englenes himmelske Hærskarere. Englene var det, som lidt efter lidt og til bestemte Tider kundgjorde Frelsens Hemmeligheder og toge Del i dem ved flittig Medvirking og personlig Nærværelse, snart glade, snart bedrøvede, snart triumferende. Gabriel bliver sendt til Jomfruen, for at bebude det evige Ords Menneskevordelse. Engle fejre i Grotten i Bethlehem Frelserens Fødsel. En Engel foranledigede Josef til at flygte med Barnet til Ægypten. Da Jesus i Oliehaven, overvældet af Smerte, sveder blodig Sved, trøster en Engel ham med ærefrygtsfulde Ord. Da han som Sejrherre over Døden gik frem af Graven, er det Engle, som forkynde de fromme Kvinder det. Engle kundgjøre, at Jesus er opfaren til Himlen, og forkynde, at han igjenkommer omgiven af de himmelske Hærskarere, med hvilke han vil forene de udvalgte Sjæle, for at føre dem til hine himmelske Kor, over hvilke *Guds hellige Moder er bleven ophøjet*.

Paa dem, som i Broderskabet bede Rosenkransbønnen, passe derfor bedst de Ord, som den h. Paulus rettede til Kristi nye Disciple: *I ere traadte hen til*

Bjærgct Sion, til den levende Guds Stad, tit det himmelske Jerusalem, til mange Tusinde Engles Mangfoldighed (Hebr. XII. 22.). Og hvad er vel guddommeliggere, hvad er yndigere end at bede og betragte i Samfund og Forening med Englene? Hvilket mægtig Haab hvilken tillidsfuld Fortrøstning kan man ikke øse deraf, at hisset i Himlen skulle de glæde sig ved den lykkelige Forening med Englene, som saa at sige, allerede her paa Jorden har været forenede med dem i Besorgelsen af deres Tjeneste.

Derfor have de romerske Paver stedse fremhævet Rosenkrandsbroderskabet paa en ganske særegen Maade. Innocents VIII. kalder det »*det frommeste Broderskab*« (Splendor paternae gloriae, die 26. Febr. 1491). Pius V. stadfæster, at Indflydelsen af dets Bønner bør tilkjendes et Resultat, som betegnes ved følgende Ord: »*De Troende begyndte pludselig at blive forvandlede til andre Mennesker og at aflægge Vranglærdommens Mørke, og den katholske Tros Lys begyndte atter at udbrede sig* (Consueverunt RR. PP., die 17. Sept. 1569.). Sixtus V. henviser til, hvor frugtbringende dette Broderskab er for det religiøse Liv, og han bekjender, at han paa det ivrigste tjener det. Mange andre endelig have enten beriget det med betydelige og yderst naadefulde Afladsmeddelelser eller de have taget det under deres særlige Beskyttelse ved at yde Navn til det eller ved forskellige andre Beviser paa Velvillie.

Efter disse Vore Forgængeres Exempel formane Vi da ogsaa Eder ærværdige Brødre, paa det mest indtrængende og besværgende Vi Eder, hvad Vi saa ofte forhen havde gjort, at I lægge ganske særegen Vægt paa denne fromme Andagtsøvelse, for at Rosenkrandsbroderskabet ved Eders Bistand fra Dag til Dag maa se nye Stridsmænd opstaa og samle sig under dets Fane. Ved denne Eders Virksomhed i Forening med de Eder undergivne Gejstlige, til hvem Sjælesorgen er

betroet, ville de Troende lære at kjende og skatte, hvor store dette Broderskabs Fortrin ere, hvor stor dets Nytte for Menneskenes Frelse. Dette fordre Vi med saa meget større Eftertryk som Rosenkransbønnen, den saakaldte *evige* Rosenkrans, netop i den sidste Tid har fremkaldt den skønneste Tilgivelse af barnlig Kjærlighed til den h. Gudsmoder. Til denne Institution meddele Vi beredvillig Vor Velsignelse, og det er vor inderligste Ønske, at I ret maa bidrage, til dens Udbredelse ved Eders Iver og Virksomhed. Thi Vi nære den skønneste Forhaabning, at Lovprisningerne og Bønnerne ville vise sig desto virksommere, naar de fremsprudle af en mægtig Mængdes Mund og Hjærter og aldrig forstumme, og naar paa hele Jordenkredsen de Kristnes Bøn baade Dag og Nat forener sig med Betragtningen af de guddommelige Sandheder. Denne uafadelige Lovprisnings- og Begjæringsbøn er for talrige Aarhundreder siden blevet forkyndt med hine guddommelige Ord, som i en af Ozias Sange rettes til Judith: *Velsignet er du, Datter af Herren vor Gud i det Høje, fremfor alle Kvinder paa Jorden . . . . . Thi i Dag har han forherliget det Navn saa højt, at din Lov ikke mere skal vige fra Menneskenes Læber.* Og hele Israels Folk tiljublede disse Ord og raabte: *Det ske! Det ske!* (Jud. XIII. 23. o. flg.).

Som et Pant paa de himmelske Velgjerninger og som et Bevis paa Vor faderlige Velvillie, meddele Vi imidlertid Eder, ærværdige Brødre, saavel som Gejstligheden og hele Folket, der er betroet til Eders Tro og Aarvaagenhed, af ganske Hjærte i Herren den Apostoliske Velsignelse.

Givet i Rom ved St. Peter, den 12. Sept. 1897, i Vort Pontifikats tyvende Aar.

Leo PP. XIII.

Biskop Albertus Bitters Hyrdebrev til Sveriges Katholiker.

—o—

I Anledning af *Kong Oskars 25aarige Regjerings-jubilæum* havde den Apostoliske Vikar for Sverige, Msgr. *Albertus Bitter*, som omtalt i forrige Nr. af Ugebladet, udsendt et Hyrdebrev til Sveriges Katholiker. Vi meddele i Dag vore Læsere dette Hyrdebrevs Indhold i dansk Oversættelse:

Guds naaderige Forsyn — skriver Biskoppen — som styrer baade Folkenes og de enkelte Individets Skjæbne, lader os i disse Dage fejre en glædelig Tildragelse i Hs. Majestæt Kong Oskar II.s Liv, idet han forundte en Monark at regjere vort Fædreland i 25 Aar til Velsignelse for Sverige og til Glæde for det kongelige Hus. Vi som svenske Medborgere juble ligesom Sveriges øvrige Børn og frembære vor Taknemlighed og vore Bønner til den himmelske Fader; thi »Al god Gave og al fuldkommen Gave er ovenfra og kommer ned fra Lysenes Fader« (Jak. 1, 17). Vi takke Gud for de Velgjerninger, som i denne lange Aarrække ere blevne vor Konge og gennem ham vort Fædreland til Del.

Vor hellige Kirke læres os, at Gud i sin Visdom har indsat al Øvrighed her paa Jorden. Den hidrører fra ham, som hersker i Himmelen og paa Jorden.

Vi kunne derfor sige, at Kongen er bleven valgt af Gud, at han ovenfra har modtaget sin Krone og sit Scepter, for at bruge det i Kongernes Konges Tjeneste og til Nationens Velfærd. — Derfor siger den hellige Skrift: »Frygter Gud og holder Kongen i Ære« (1. Petri 2, 17)! Og i Overensstemmende hermed formaner Vi eder derfor i Dag: Værer vor elskede Konges trofaste Undersaatter i Ærbødighed, Kjærlighed

og Lydighed, ikke af Frygt eller Tvang, men for Guds og eders Samvittigheds Skyld. —

Verdens store Apostel, den h. Paulus, formanede Romerne: »Hvert Menneske være de høje Øvrigheder underdanig; thi der gives ingen Øvrighed uden af Gud, og de som ere, ere anordnede af Gud« (Rom. 13, 1.), og i Brevet til Titus skriver den samme Apostel: »Paamind dem om at være Fyrster og Myndigheder underdanige, at adlyde, at være rede til al Gjerning« (Tit. 3, 1.). Ja, vor guddommelige Frelser selv har givet os dette store Bud: »Giv Kejseren, hvad Kejsereis er, og Gud, hvad Guds er« (Matth. 22, 21.). Siden Kristendommens første Tider forkynder Kirken denne Lære.

Apostlene Petrus og Paulus skreve til de kristne Menigheder: Frygter Gud og holder Kongen i Ære; værer Øvrigheden underdanig; thi der gives ingen Myndighed uden af Gud.« —

»Giver Kejseren, hvad Kejsereis er, og Gud, hvad Guds er,« formaner vor hellige Kirke den Dag i Dag sine Børn, og saa længe Petrus i sine Efterfølgere vogter Herrens Hjord, det vil sige indtil Verdens Ende, skal hans Ord staa ved Magt: »Frygter Gud og holder Kongen i Ære.«

Thi paa samme Tid som vor hellige Kirke under alle Jordelivets Farer fører sine Børn paa Vejen til Himlen, opforstrer den dem tillige til Kongens trofaste Undersaatter og til gode Medborgere i Staten. —

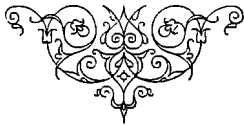
Elskede Herren! Dette vor hellige Kirkes Bud er for os let at overholde, da vi i saa Hensende kun følge vort Hjærtets Mening, hvor det, som her, gjælder en elsket Konge, som i Løbet af 25 Aar har givet sit Folk utallige Beviser paa, at han stedse tænker paa sit Folks og sit Lands Velfærd, at han skjænker alle sine Undersaatter sin kongelige Gunst og agter deres Frihed og Rettigheder.

Lad os derfor navnlig i disse Glædens Dage bede for vor Konge, at Herren ville beskytte og værne om hans Krone, velsigne hans Regering og udgyde sin Naades Rigdom over det kongelige Hus og hele vort Fædreland. — Vi henvende Os til Eder, Elskede i Herren, med Apostelen Pauli Ord: »Saa formaner jeg først af Alt til, at der holdes Bønner, Paakaldelser, Forbønner, Taksigelser for alle Mennesker, for Konger og Alle, som ere i Højhed, for at vi maa føre et langt og stille Levnet i al Guds frygt og Ærbarhed« (1. Tim. 2, 1—2.). For selve Jubilæumsdagen anordne Vi, at der paa Søndagen den 19. September skal i alle det Apostoliske Vikariats Kirker fejres en højtidelig Messe som Taksigelsesoffer. Efter Messen synges »Te Deum« og »Tantum ergo«, hvorefter følger Bøn og Velsignelse.

Dette Hyrdebrev skal oplæses for Menigheden i alle Kirker, baade under de stille Messer og under Højmassen, Søndagen den 12. September.

Stockholm, den 8. Sept. 1897.

✠ **Albertus**, Biskop af Doliche,
Apostolisk Vikar for Sverige.

Domitian.

En Fortælling fra det første kristelige Aarhundrede.

Af Anton de Waal.

—o—

FØRSTE KAPITEL.

Tempelskatten.

Det lakkede mod Enden af det første Aarhundrede efter Kristi Fødsel, og forfærdelig blodigt skulde det ende. Efter Vespasians og Titus velsignelsesrige Regering, sad nu en Tyran paa den romerske Kejsertrone, som skulde bringe de værste Dage af Neros Rædselsperiode tilbage over Rom! — Domitian var en Son af Vespasian og en Broder til Titus; men sjældent lignede en Son sin Fader saa lidt, eller Brødre været større Modsætninger.

Den Dag, vor Fortælling¹⁾ begynder — det var Efterhøst i Aaret 95 --- herskede der en usædvanlig Ophidselse i det transtiberinske Kvarter, der mest var beboet af Jøder.²⁾ Overalt saa man Mænd og Kvinder

¹⁾ I denne Fortælling have vi saa tro som muligt holdt os til de udførlige Beretninger som Suetonius, Dio Casius og andre gamle Historikere have givet. Ikke alene er hele Fortællingen med de deri optrædende Personer fuldstændig historisk, men ogsaa dér, hvor man maatte lade Digtningen vederfares sin Ret, danne historiske Beretninger Grundlaget.

²⁾ Angaaende Jødernes Bosættelse i Rom og deres Historie henvises til den klassiske Skildring af Allard, *Historie des persécutions* I. Kap. 1 og 2. Allerede uuder Nero var de vel 20—300. De boede saa vidt muligt i Kvarterer sammen, særlig i Kvadraten paa den højre Tiberbred ved Foden af Janiculus og opad den Appiske Vej ved Egerias Lund; de ernærede sig ved Smaahandel og Tiggeri. Men der fandtes ogsaa adskillige meget rige Folk iblandt og hvis Bord ved de jødiske Højtider kunde opvise de kostbarste Lækkerbidskener, som det er muligt at opdrive i Rom. Tro

staa sammen i Grupper. og selv om en forbigaaende Romer ikke forstod disse Orientaleres Sprog, saa vilde dog de livlige Gestikulationer og især den Ild, der gnis-trede i Kvindernes Øjne, have forklaret ham tydelig nok, at en skjæbnesvanger Nyhed maatte være Skyld i den almindelige Ophidselse.

»Ved mine Fædres Gud!« sagde en Olding med skaldet Isse og langt hvidt Skæg, »jeg har set Jerusalem, har set Hærskarernes Herres Tempel gaa op i Flammer, har set Tusinders Blod flyde gennem den hellige Stads Gader; men midt i den uendelige Jammer skuede jeg med Haab og Tillid mod Oven!

Hævnens Dag maatte jo komme for den uhørte Niddingsdaad, som Vespasian og Titus havde begaaet mod Israel og hans Helligdom. — »Jeg vil bære det,« vedblev den Gamle med bævende Stemme, »at jeg maa stige ned i min Grav, uden at have oplevet Gjengjældens Dag for Romerne. Men at jeg endnu maatte skue dette nye Edikt, som sætter Tornekronen paa al Forsmædelse, . . .« Greben af dyb Smerte knyttede den Gamle stum sine Hænder, og Taarerne strømmede ned ad hans Kinder.

»Fader Jacob,« tog en yngre Mand Ordet, »denne Dobbelttrakme er jo det aarlige Offer, som enhver Israelit fordem sendte til Templet i Jerusalem. Havde Domitian lagt denne Skat paa os til et Krigstog mod Germanerne, eller til hans afsindige Pragtbygninger, vilde jeg om end knurrende have ydet den; — men forat gjenopbygge deres Jupitertempel paa Capitolium,

---

og samvittighedsfulde i Efterfølgelsen af de mosaiske Forskrifter vare Jøderne i det fremmede Land utrættelige i at udbrede deres Lære og i at sé at vinde Tilhængere blandt Hedningerne for Troen paa den eneste Gud. Der er fundet jødiske Kirkegaarde, som forresten aldeles ligne de kristne Katakomber; det var navnlig ved den Portuensiske og den Appiske Vej at disse fandtes og især vare kjendelige ved den syvarmede Lystage.

medens Zion ligger i Ruiner, altsaa til Forherligelse af Afguder — Fader Jacob, nej, jeg forvinder aldrig, at jeg skal give mine surt fortjente Penge til det! —«

»Hvad der trøster mig, Benjamin,« sagde en Tredie, »er, at Kejseren ogsaa har Nazeræerne med til at betale Skat. Disse Kristenhunde har altid skjult sig bag vore Privilegier; jeg vil være Tolderne behjælpelige, at ingen undslipper dem.«¹⁾

»En daarlig Trøst i vor Smerte, at disse Hunde faa de samme Hug som vi,« bemærkede Benjamin; men den gamle Jacob vedblev forbitret:

»Denne hele »Flavier Slægt« er en Forhaanelse for Israel; værre end Moabiterne og Philisterne have de raset mod det udvalgte Folk. Forbandelse over Vespasian, Forbandelse over Titus, som have stukket Herrens Tempel i Brand. Men tre Gange Forbandelse over denne, som endogsaa vil tvinge os til Afgudsdyrkelse! — Men, naar Scepteret er taget fra Juda, saa vil jo Messias aabenbare sig. Ak,« raabte den Gamle og hævede Hænderne mod Himlen, »naar jeg blot kunde se Ham, kunde tage Ham som en lille Dreng paa mine Arme, Ham, Israels Haab, — o. da vilde jeg salig udraabe: Herre, nu lade du Din Tjener fare i Fred; thi mine Øjne have set Din Frelse.«

¹⁾ Blandt Bekjenderne af den jødiske Religion, som ikke vare af jødisk Afstamning, skjæuede man mellem Retfærdighedens Proselyter, som autoge hele Loven og bleve fuldgyldig Jøder — og Portens Proselyter, som kun opgave Afguderiet og tilbade Jødernes eneste Gud, men ellers ikke forandrede deres Levevis eller opgave deres Embeder og Værdigheder. Man kaldte disse *timents Deum* (de, der frygte Gud). En saadant var f. Ex. Hovedsmauden Kornelius førend han med hele sit Hus blev døbt af Petrus. Overhovedet var Antallet af disse sidste meget stort endogsaa blandt de højere Stænder og voxede saa meget mere som det taabelige i de mythologiske Eventyr og Usædeligheden blandt Hedningerne fik alvorlige Aander til at tænke efter og ædle Naturer til at stræbe efter gode Sæder.

»Fader Jacob,« raabte Benjamin, dybt grebet af Oldingens Smerte, »hviler ikke Himlens Straf synlig paa denne flaviske Slægt og paa hele Romerfolket? Domitian har som den sidste af sin Stamme set sine Børn, det ene efter det andet, stige fra Vuggen ned i Graven, bævende for Tegntyderens Forudsigelse, der have forudsagt ham Døden ved Morderhaand og tugtet af Herrens Vrede flakker han om Nætterne uden Hvile omkring i Paladsets prunkende Gemakker; forgjæves forsøger han at vaske sine Hænder rene for Faderens Brøde, ved at lade Romernes Blod flyde i Strømme, og dette nye Edikt — jeg forsikrer dig, Fader Jacob, det vil faa Bægeret til at flyde over. — Domitians Dage ere talte, og vore Forsmædelses Dage ere ogsaa talte, Israels Forløsning stunder til!«

Hverken den Gamle eller de andre havde lagt Mærke til en Mand, der i Kramboden ved Siden af købte Svovltraade af en Jødinde og tingede om Prisen paa en sønderbrudt Vase, medens han spændt lyttede til Underholdningen, og da han ikke forstod Ordene,

---

Da den h. Petrus i Aaret 42 kom til Rora, fandt Evangeliet den voldsomste Modstand blandt Jøderne; det kom til saa stærke og vedholdende Tumulter, at Kejsers Claudius deraf tog Anledning til at udvise baade Jøder og Kristne af Rom. De vendte forresten tilbage igjen, men Tvedragten vedblev, skjønt Jøder og Kristne i Romernes Øjne vare et og det samme, og de Sidste kun ansaas for en Sekt af Jødedommen. Skylden for Roms Brand i Aaret 64, som først blev lagt Jøderne til Last, da deres Kvarterer bleve skaanede af Ilden, blev af Jøderne væltet over paa de Kristne og foranledigede den første store Forfølgelse under Nero. Derved opdagede Romerne jo nok, at der var Forskjel mellem Jøder og Kristne, men de Sidste ansaas dog for en Gren af den samme Stamme, i alt Fald vare de Brødre. Da Titus ødelagde Jerusalem, gjorde han Regning paa, at Kristendommen vilde gaa tilgrunde tilligemed Jødedommen (Sulp. Sev. Chron. II. 30); hans senere Velvilie mod Jøderne maatte ogsaa udstrække sig til de Kristne, saa meget mere som disse ikke havde deltaget i Opstanden i Palestina.

søgte nøje at indpræge sig de Talendes Træk. — Det var en af Domitians talrige Spioner, som havde bragt Saamange, fra de fornemste Patriciere til de tarveligere, i Bøddelens Hænder. — (Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Torsdag d. 22. September jordedes fra St. Josefs Hospital dettes mangeaarige Forstanderinde Mère *Placide*. Den højtidelige Sjælemesse, under hvilken St. Josefs søstrenes flerstemmige Sang ledsagedes af Organist *Jos. Hammermüllers* Harmoniumsspil, blev frembaaret af Præsten ved Hospitalet, højærv. *A. Newvel*, som foretog Absolutionen ved Kisten, der var opstillet i det med sort Klæde drappede Kapel. Det lille Kapel var fyldt indtil sidste Plads; blandt de Tilstedeværende bemærkedes Hendes kgl. Højhed *Prinsesse Marie*, en Del Gejstlige, Hospitalets Læger, Medlemmer af det franske Gesandtskab og Officererne fra den franske Krydser »La Manche«. Kisten blev efter Sørgegudstjenesten baaret ned til Ligvognen af Menighedsmedlemmer og af 6 franske Matroser fra »La Manche«. Begravelsen fandt Sted paa katolsk Assistentskirkegaard, hvorhen næsten hele Sørgekaren havde fulgt Ligvognen. *R. I. P.*

Kirkelig Kalender.

Søndag den 3. Oktober.*) 17. Søndag e. Pintse. Rosenkransfesten. (Ansgarius-Bonifacius-Kollekt i samtlige Kirker til Fordel for de mest trængende kirkelige Anstalter i Vikariatet). — **4. M.** Frants af Assisi, Bekjender. — **5. Ti.** Votivofficium af St. Ansgar. — **6. O.** Bruno, Bekjender (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Messe for Ansgariusforeningen.) — **7. To.** Votivofficium af det allerh. Sakramente. — **8. F.** Birgitta, Enke og Ordensstifterinde. — **9. L.** Dionysius og Lidelsesfæller, Martyrer.

Søndag den 10. Oktober. 18. Søndag e. Pintse.

*) Paa Hverdage i Oktobermaaned bedes under Skolemessen Rosenkransen, det Lauretanske Litani og Bønnen til den h. Josef; paa Søndagene holdes om Aftenen Rosenkransandagt.

Jesu Hjærte Kirke (Stenosgade). Fra første Søndag i Oktober holdes hver Søn- og Fesdag Kl. 6 Aftengudstjeneste med Prædiken.

Rosenkranskirken. Søndagsgudstjeneste: Kl. 7 stille Messe; Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Højmesse og Prædiken; Kl. 5 Efterm. Katekese og Andagt. — Paa Hverdag læses Kl. 6 $\frac{1}{2}$ og 8 Stille Messe.

Rosenkransbroderskabet. Paa Rosenkransfesten (Søndag den 3. Oktober) holde Medlemmerne ligesom i de foregaaende Aar Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke under den h. Messe Kl. 8, som frembæres for alle levende og afdøde Medlemmer af Foreningen. — Om Aftenen Kl. 6 gjenoptages den sædvanlige maanedlige Rosenkransandagt med Prædiken og Procession. Med Fælleskommunionen er paa denne Dag forbunden en fuldkommen Aflad.

St. Franciskus' Kapel (Holmegaard). Søndag den 3. Oktober holdes i Anledning af den h. Franciskus af Assisis Fest om Morgen Kl. 9 højtidelig Messe, og om Efterm. Kl. 2 Festandagt med Prædiken.

Helsingør. I Helsingør holdes Gudstjeneste Fredag den 8. Okt. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Form. og Kl. 7 Aften.

Den offentlige Konvertitundervisning gjenoptages og holdes som sædvanlig hver Tirsdag og Torsdag Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$ i St. Ansgars Kirkes Forsamlingsværelse, hvortil Enhver har fri Adgang.
Joh. Braun, Sognepræst.

Mødreforeningen. Tirsdag den 5. Oktober Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggender. Efter Messen holdes et kort Foredrag for Medlemmerne.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion Søndag den 10. Okt. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjerte Kirke.

St. Josefs Gilde. Mandag den 4. Okt. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ pr. Møde for 3. Grad. — Brødre af 2. Grad have Ret til at møde.

Unio. Søndag d. 3. Okt. første Møde i Vinterlokalet, Østergade 32, 1. Sal. — Eventuelle Forslag til den ordinære halv-aarlige Generalforsamling bedes indsendte til Formanden senest d. 5. Okt.

— Søndag den 17. Okt. fejres Foreningens 12aarige Stiftelsesfest i Koncertpalæet.

St Knuds Broderskab. Tirsdag den 5. Okt. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Møde alene for Medlemmer. — Mandag den 11. Okt. Kl. 8 Aften, holdes i Lokalet, Østergade 15, **Aftenunderholdning** og **Bal** fra Kl. 8—2. Af Programmet fremhæves: Foredrag. Musik og gratis Bortlodning af tre Malerier. — Medlemmerne af Broderskabet have gratis Adgang. Billetter à 25 Øre faas i Lokalet, Bredgade 67, 2. Sal o. G. og hos Medlemmerne.

Literatur. I Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søn (Gothersgade 49) faas:

Fred Esser: **Den h. Frants af Assisi.** Et Livsbillede I. II. III. à 25 Øre.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.
Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 41.

Søndagen den 10. Oktober.

1897.

Indhold: Betragtning. Domitian. En protestantisk Udtalelse om Skriftemaalet. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Horsens. Kina. Italien. Rusland. Bekjendtgjørelse om Forstandervalg. — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til 18. Søndag efter Pintse.

—o—

1. »Og se, nogle Mænd bare paa en Seng et Meneske, som var værkbruden, og denne søgte de at bringe ind. Og der de formedelst Folket ikke kunde finde, hvorledes de skulde bringe ham ind, stege de op paa Taget og lode ham tilligemed Sengen ned imellem Tagstenene midt iblandt Folket foran Jesus« (Luc. 5.). — Den ivrige Opfindsomhed, som denne Syge viser for uden Ophold at komme Jesus nær, forbauser og rører os paa samme Tid ved den besynderlige, dristige og hastige Maade, hvorpaa den kom til Udførelse. Den behagede Frelseren og blev kronet med Held. Men hvad bragte den Værkbrudne paa denne Tanke? Det gjorde de Lidelser, han udstod og Ønsket om at befries for dem. Hvad udtænker man ikke, hvad forsøger man ikke for at helbredes fra en Sygdom!

»Hvis vi følte vor Sjæls Sygdomme og Svagheder ligesaa dybt som vort Legemes,« siger Kristi Efterfølgelse, »da vilde vi være opfindsomme og ivrige for at raade Bod paa dem.« Udfaldet vilde svare til Anstregelserne; og hvis det alvorligt laa os paa Sinde, vilde vi tilsidst rejse os fra den aandelige Lamhed. der nu maaske i Aarevis har hindret os i at leve et sundt, aandeligt Liv og der truer med ellers at blive uhelbredelig.

2. »Da Jesus saa deres Tro, sagde han til den Værkbrudne: »Vær frimodig, min Søn, dine Synder ere Dig forladte!« — Den Værkbrudne var kommen udelukkende i den Hensigt at søge Legemets Helbredelse, hvorfor begynder Jesus da med at skjænke ham Sjælens, idet han tilsiger ham alle hans Synders naadige Forladelse? Hvorfor vilde Frelseren, at Sjælens Frelse her skulde gaa forud for Legemets Helbredelse? For at give de dengang Tilstedeværende og os Alle at forstaa, at han er kommen fremfor Alt for at helbrede og frelse vore Sjæle. Og for derved at minde hver Enkelt af os om, at Omhu for vore Sjæles Helliggjørelse bør beskæftige os uendeligt mere end Omsorgen for vort jordiske Velvære.

Vi forstaa Alle, hvor ophøjet og vigtig den Paa-mindelse er, som vor guddommelige Mester her giver os, men rette vi os ogsaa efter den? Naar I vide dette, ere I salige, — *dersom* I gjøre det«, siger Kristus (Joh. 13). Dette *dersom* er saa afgjørende, at vi maa klare os selv, hvorledes vi stille os til det. Kunne vi med Sandhed sige, at vi sædvanligvis ere mere optagne af hvad der tjener til vor Sjæls Bedste, end af vore jordiske Ønsker? Lad os adspørge vore Tanker, Ord og Gjerninger. Vor første Tanke, naar vi vaagne om Morgen, er den at sørge for Sjælens eller Legemets Fornødenheder? Hvor ofte i Dagens Løb tænke vi paa disse, hvorofte paa hine? Og vore Samtaler, dreje de

sig ikke langt oftere om vor timelige Trang og Midlerne til at afhjælpe den, end om vor aandelige Nød og Midlerne til at raade Bod derpaa? I Gjærning endelig, hvad tilstræber vi mest, vor jordiske eller evige Lykke? »Giv os idag vort daglige Brød«, lærer Kristus os at bede og han helliger derved vor Bøn om timelige Goder, men han vil, at vi først skulle bede om det vigtigere: »Til os komme Dit Rige«.

Domitian.

En Fortælling fra det første kristelige Aarhundrede.

Af Anton de Waal.

(Fortsat.)

—o—

Den samme Dags Aften var Præsterne, Diakonerne og nogle fremragende Medlemmer af Kristenmenigheden samlede i Biskop Clemens Hus, forat raadslaa om Ediktet.¹⁾ Det var et meget blandet Selskab, naar man skulde regne efter Stand og Stilling, her var Medlemmer af den højeste Adel ved Siden af Frigivne og Slaver, og dog var der neppe forhen set en mere Ærefrygt indgydende Forsamling i Rom. De vare alle Disciple af Apostelfyrsterne Biskop Clemens, som var i Familie med det flaviske kejserlige Hus, samt den Frigivne Anencletus, der var den første blandt de syv Diakoner, Senator Titus Flavius Clemens, Kejser Dometians kjødelige Fætter, og begge Brødrene Nereus og Achilleus,

---

¹⁾ Den hellige Clemens Bolig laa mellem Lateranet og Colloseum, der hvor den til ham nu indviende Kirke ligger; i Aaret 1868 fandt man enkelte Dele af den, da man udgravede den Basilika, som i Konstantins Tid var bygget oven over den. Værelserne ligge underneden denne Basilikas Kor, og fra Sideskibet førte en bred Trappe hen til den hellige Clemens fordums Bolig, hvor de Troende i Apostlenes Dage forsam-

der under Nero som Soldater havde været hans blodige Værktøj, indtil de bleve omvendte ved at se Martyrernes Standhaftighed og vare blevne døbt af Apostlen Petrus. Nu tjente de hos Flavia Damitilla, den nylig nævnte Senator Titus Flavius Clemens Ægtefælle, men tillige var som Diakoner betroet dem Omsorgen for Enkerne og de Forældreløse og Herberget for de Fremmede. Blandt Præsterne, som sammen med Biskoppen førte Forsædet, vare tre først for nogle Dage siden hjemkomne fra Korinth, hvorhen de havde bragt en Hyrdeskrivelse fra den romerske Menighed, der skulde bilægge en Stridighed, der var udbrudt. Thi allerede dengang ansaa Rom det som sin Ret og Fligt — som det hedder i Skrivelsen, — at sørge for alle Kirkernes Fred og Frelse. Den Yngste i Forsamlingen, der var bleven døbt ved sidste Paaskefest, var Stephanus, Flavia Domitillas Prokurator eller Forvalter, tredive Aar gammel og paafaldende stærk og stor og af livligt Temperament. Han var ikke bleven Kristen for at behage sin Herskerinde eller i Haab om at blive »Frigiven«, men efter lang Kamp og af fuld Overbevisning; men Damitilla havde paa hans Daabsdag givet ham Fribrev som Faddergave; og da faa Uger efter hendes øverste Forvalter døde, lod hun endogsaa Stephanus indsætte i hans Plads. Domitillas Ægtefælle var ikke den eneste, der havde fundet denne Befordring lidt overilet. —

Biskop Clemens aabnede Forsamlingen med Bon og forelæste saa Kejserens Edikt, der forpligtede baade

---

lede sig til Gudstjeneste. Ligesom der i de Basilikaer, der vare byggede ovenover Martyrernes Grave, førte særskilte Adgange og Trapper ned til disse Grave, saaledes ere ogsaa de Troende siden det IV. Aarhundrede stegne ned ad denne Trappe til den hellige Clemens gamle Bolig, for at ære det Sted, som Apostelfyrsterne og deres Efterfølgere ved deres Prædikener havde givet en saa højtidelig Indvielse.

Jøder og alle, som hørte til dem, fra 1ste Januar at betale aarlig Skat¹⁾ af en Dobbeltdrakme, og vedblev saa: »Fordi vi i Lighed med Jøderne tilbede den ene Gud, og have de samme hellige Bøger, ville Embedsmændene utvivlsomt ogsaa drage os ind under Befalingen.« — »Men ærværdige Fader« faldt Stephan Biskoppen i Taler, »hvorfor skulle vi betale Skat, da vi jo hverken anerkjende Beskæringen eller andre Forordninger hos Jøderne?«

»Vægre vi os ved at betale Drakmen,« svarede Biskoppen »og sige til Dommeren at vi hverken ere Jøder eller Tilhængere af Synagogen, saa vil han fordre som Bevis, at vi ofre til de romerske Guder. Afslaa vi nu dette, saa fremstaa vi som et Selskab, der ikke har nogen Fordring paa Jødernes Privilegier, hvilket bekjender sig til en Religion, som ikke er anerkjendt af Staten.«

»Har Kirken lykkeligt overstaaet Forfølgelsen under Nero,« bemærkede Stephanus igjen, »saa vil den ogsaa med Hæder opstaa efter en Domitians' Forfølgelse. At betale Skatten vil med andre Ord sige at fornægte Kristus, og vi vilde vistnok alle hellere udgyde vort Blod til sidste Draabe.

Flere end én af de Forsamlede rynkede Panden over det, den overilede Taler havde sagt, men saa rejste Senatoren Flavius Clemens sig og sagde:

»Mine Brødre! I Apostlenes Dage var Sondringen

---

¹⁾ Efter Jerusalems Ødelæggelse maatte Jøderne nu betale den hidtil værende Tempelskat af 2 Drakmer til Jupiters Tempel i Rom. Domitian, som trængte til Penge i Anledning af hans utallige Byggeforetagender, udvidede denne Skat til alle „qui vel improffessi judaicam viverent vitam“ (Suetonius 12), som endskjønt de ikke vare fødte Jøder og heller ikke bekjendte sig til deres Tro, dog „levede paa Jødernes Vis“. Det var navnlig Retfærdighedens og Portens Proselyter, men ogsaa de Kristne, som i Romernes Øjne ansaa's for en jødisk Sekt.

mellem Kristne og Jøder ikke saa udpræget; Israel er først og fremmest kaldet til Frelse, ligesom Frelsen ogsaa er kommen derfra, og saa nød Moder og Datter lige Rettigheder og Privilegier. Siden Jøderne have stødt Naadens Tid fra sig, har Kristi Kirke ikke mere noget Fællesskab med Synagogen; men skulde Datteren derfor have mistet Fordringen paa sin Arvelod? Derfor har jeg den Mening, at saa længe Dommerne ikke forlange, at vi skulle fornægte vor Herre Jesus Kristus, men lade sig nøje med den Erklæring, at vi tilbede den samme Gud som Jøderne og have de samme hellige Bøger, vi da maa betale Skatten, ikke fordi vi ere Jøder, men trods det, at vi ere Kristne.«

Skjønt disse Ord vandt almindeligt Bifald, gjentog dog Stephanus, at han aldrig vilde udrede Todrakmen, saa meget mere som Skatten skulde anvendes til Gjenopførelsen af Jupiters Tempel, det vil sige til Forherligelse af Afguderiet. — Medens nu Jøderne rasede over det nye Paalæg, og de Kristne raadsloge om de skulde underkaste sig den, tilbragte han, der havde paalagt dem den, bitre Timer i Palatinets Pragtværelser. Alt hvad hin Tids fine Kunstsands, naar talløse Summer stode til dens Raadighed, kunde skaffe af Pragt og Herlighed, var opbudt for at udstyre Herskerens Bolig med en ligefrem vanvittig Luksus. Umaadelige Summer vare anvendte til Nybygningen af Jupiters Tempel paa Kapitolium, som under Vitellius var gaaet op i Luer. Blot Forgyldningen af Metaltaget havde beregnet i vore Penge kostet omtrent 50 Millioner Kroner, og dog erklærede Plutarch, at det var for intet at regne, naar man betragtede et eneste Galleri eller en Sal i Paladset. Domitian vilde, som Søn af Minerva, hans Yndlingsgudinde, betragtes som Gud: hans Bolig maatte være værdig en Gud. Der funkede alt af Guld og Ædelstene, selv det simpleste Husgeraad var et Kunstværk af første Rang; alt hvad Grækenland og

hele Orienten besad af ubetalelige Skatte, alt det Sjeldneste og Kostbareste, der kunde findes i Romerrigets mange Provinser, havde maattet gaa til Herskerens Palads. Men den Mand, der raadede over alle disse Skatte og over al den Rigdom, var ikke lykkelig. Nej, i hele det store Rige var der Ingen, slet Ingen, hvis Liv var saa glædesløst, og hvis Sind formørket af en saadan Nat. Hadende Alle er han hadet af Alle; forgjæves søger han Adspredelse i de storartede Byggeforetagender, i Triumfbuerne og Statuerne, som han til sin Forherligelse lod opføre i Rom, lænket til en Kvinde, som han nu hader ligesaa dødeligt, som han tidligere havde elsket saa højt paa forbryderisk Maade; uden Arvinger, da den grumme Tilskikkelse havde berøvet ham hans Børn det ene efter det andet i deres spædste Ungdom. Paa ethvert Skridt frygtede han Morderdolken, saaledes som Astrologerne havde forudsagt ham, og saaledes vandrede Domitian om Natten søvnløs omkring i sine prunkende Sale og skinnende Haller med Hjærtet fuldt af Græmmelse og Harme frygtende sin egen Skygge — umaadelig ulykkelig i sin umaadelige Herlighed.

I ubændig Stolthed foragtede han Alle og skælver dog for den, der er ham overlegen i Evner. Den mindste Mistanke er nok til en Anklage for Majestætsforbrydelse (*reus laesae maiestatis*) og Statsomvæltning (*molitor novarum rerum*), og paa alle Hjørner og Kanter overleverede Spioner Høje og Lave i Dommernes Hænder. Kun lidt over 50 Aar gammel havde Domitian mistet alt sit Haar; de mørke dybtfurede Træk gjorde, at han saa' mere end 10 Aar ældre ud.

Men skjønt Svetonius og Dio Cassius ikke kunde finde Farver mørke nok til at skildre Domitian som et Uhyre — saa var der dog Øjeblikke, hvor den mørke Aand havde forladt ham — Øjeblikke, hvor han atter var Menneske og glædede sig ved at være det. Der

var i hans nærmeste Omgivelse en lillè Pige paa 6 Aar, Datter af en lavere Hofembedsmand og som hed »Irene, Fred«. Hun var hans Yndling, og selv naar Alverden bævede for Herskeren, saa var den Lille aldeles ikke bange for ham. Den søde Sternme, de rene uskyldige Øjne, ja blot Barnets Navn fortryllede hans Hjærte, og det var ikke saa sjældent, naar hun sad paa hans Skød og paa sin Maade passiarede med ham eller han vuggede det paa sine Arme, at en Taare kunde komme i den mørke Mands Øje og et dybt Suk undslippe hans Bryst. Fordringsløs, opmærksom paa ethvert Vink, ham hjærtelig hengiven uden Falskhed, tro-skyldig og dertil i høj Grad aandeligt begavet, legede den Lille mellem Løvens Kløer, idet hendes Uskylds Trylleri havde fængslet ham.

Irenes Forældre vare Kristne i det Skjulte — ja Korset havde allerede siden Apostlenes Dage havt sine Bekjendere i Kejserborgen paa Palatin. Hin Aften, da de Kristne holdt deres Raadslagning hos Biskop Clemens, havde den Lille ved munter Snak en liden Stund fordrevet den onde Aand fra Domitian, mere rolig end ellers vandrede han gennem den aabne Hal, som inde-sluttede en duftende Blomsterhave. Den fulde Maane skuede stille og festlig ned fra den natlige Himmel og forvandlede ved sit Lys de brusende Straaler fra Springvandet midt i Gaarden til flydende Sølv. I en Nische i Hallen stod en gylden Statue i Legemsstørrelse af Minerva, Kejsereus Skytsgudinde.

Lænet med korslagte Arme til en Søjle, med Blikket fæstet paa Statuen, overlod Kejseren sig til Tanker, som forunderlig nok for ham selv for første Gang vare dukkede op i hans Sjæl idag. »Jeg véd det,« sagde han til sig selv, »mine Dage ere talte. Den Drøm, min Gudinde, i hvilken Du sagde mig, at Du ikke kunde forandre Jupiters Beslutning, har tydeligt tilkjendegivet mig, at Morderne staa udenfor min Dør.

»Jeg bøjer mig for Skjæbnen. —

»Underligt nok at det er første Gang idag det Spørgsmaal dukker op i mig: Hvem skal herske efter Dig?

»Skal jeg ogsaa overlade det til den mørke Skæbnes Forgodtbefindende?

»Ha! blot jeg havde Nogen, der kunde hævne min blodige Død. — En, der kunde holde Mindet om mig i Ære, og hindre det Hundepak af et romersk Folk i at glæde sig over mit Fald.

»Titus Flavius Clemens — —?

»Hvorledes falder jeg paa det Navn?

»Ved alle Guder — hvis jeg tog ham, min Fætter, til Medregent, . . . og adopterede hans 2 Sønner, . . . saa blev Herredømmet i Fabiernes Slægt, og den hændende Stamme vilde skyde nye Skud. »Ganske vist er Clemens saa uudsigelig doven (Svetonius siger: contemptissimæ inertia), at han ikke vil have med noget-somhelst Embede eller Arbejde at gjøre. — Men saa har jeg saa meget desto mindre at frygte af ham, saa længe jeg lever. — Og man kan vente sig noget mere af hans Sønner, naar jeg faar fat i en god Lærer til dem. —

»Hav Tak, min høje Gudinde! — Kun af Dig kan jeg have faaet den Tanke. Selv om Du ikke kunde hindre min Død, lader Du mig dog ikke dø uden Trøst.«

I mange Maaneder havde Domitian ikke sovet saa roligt som denne Nat. Men Flavius Clemens og hans Hustru vilde næppe have lukket et Øje, hvis de havde anet, hvad den næste Dag skulde bringe dem.

En dansk luthersk Biskop og en dansk luthersk Bønnebog om det katholske Skriftemaal.

—o—

Glædeligt er det at se, hvorledes oprigtige Kristne indenfor Lutheranismen yde den katholske Kirke deres Anerkjendelse, og dobbelt glædeligt i en Tid, hvor det saakaldte »Kristelige Dagblad« og d'Hrr. *Sp.* og *M.* i »Nationaltidende« med næsten uhyggeligt Had angribe og bagvaske Catholicismen.

I den nylig udkomne Biografi af den afdøde Biskop *Fog* findes der den udtrykkelige Erklæring, at den katholske Kirke i det lønlige Skriftemaal »har en Betingelse for kirkelig Tugts Udøvelse, som den protestantiske mangler«, og at den kath. Kirke »derved har vundet i sand Renhed og Hellighed« (*Bondo*: »Biskop Fogs Levnet«, Kbhvn. 1897, S. 82).

Utvivlsomt bør en saadan Indrømmelse fra fremragende protestantisk Side ikke gaa upaaagtet hen. Ord som disse bidrage til at slaa Bro over den Kløft, lutherske Hadprædikanter gjerne vilde aabne mellem os og vore i Troen fraskilte Brodre.

— Maaske det i denne Sammenhæng ogsaa kan interessere, at en dansk luthersk Bønnebog fra et sa sent Tidspunkt som 1765 endnu indeholder en fuldstændig Skrifteandagt, ganske efter katholsk Brug. Der findes her et meget udførligt *Skriftespejl*, en Række Angerbønner samt Vejledning til, hvorledes man har at forholde sig i Skriftestolen. Tiltalen til Præsten lyder — ordret — saaledes:

»Ærværdige Herre! Jeg beder eder for Guds Skyld, I ville høre mit Skriftemaal og Bekjendelse, og i Guds Sted og paa hans Vegne frikjende og løse mig for alle mine Synder.«

Herefter følger Syndsbekjendelsen, »Suk, imedens

Absolutionen forkyndes«, Taksigelse efter Skriftemaalet og »Suk om Levnets Forbedring«.

Det er, som man ser, endnu hele den fra den katholske Tid overleverede Form. Mærkeligt er det at tænke paa, at det lønlige Skriftemaal nu er Protestanterne saa meget imod. De brugte det endnu for 100 Aar tilbage.

Bogen, hvorom der er Tale, er udgivet af *M. J. Rittmeyer*, »den HERRes JESu Tjener ved hans Menighed i Helmstæd«. Titlen er »Guds Børns himmelske Fryde-Maaltid paa Jorden«.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. I Anledning af de forestaaende *Forstander- og Suppleantvalg* gjøre vi Læserne opmærksomme paa, at skjønt *et nyt Regulativ for den katholske Menighed i Kjøbenhavns kirkelige Forstanderskab og Skolekommission* er bleven approberet den 1. Januar d. A. af den højærværdigste Biskop, vil dette dog ikke kunne tjene som Rettesnor ved det forestaaende Valg, paa Grund af, at dets Ordlyd hidtil ikke har været almindelig bekjendt i Menigheden. Betingelserne for *Valgbarhed og Valgberettigelse*, der ere indeholdte i § 2 og 3 af *det gamle Regulativ*, gjælder derfor endnu ved Valget, som finder Sted *Søndag den 31. Oktober*.

Betingelserne for *Valgberettigelse* ere følgende:

- § 2. Aktiv *valgberettiget* er enhver katholsk Mand,
- a. som har fyldt sit 25. Aar og mindst i 3 Aar har holdt sig til den herværende katholske Menighed;
  - b. hverken har modtaget nogen urefonderet Understøttelse af det offentlige Fattigvæsen eller af Kirkens Legater, som bortgives af Forstanderskabet;

- c. det sidste Aar før Valget har betalt idetmindste 2 Kroner i Præstepenge eller frivillig Kirkeskat;
- d. er i Myndighedstilstand og har fri Raadighed over sin Ejendom;
- e. ikke har lidt nogen vanærende Straf, uden at have opnaaet lovlig Æresoprejsning.
- f. ikke vitterligen forsømmer sin Paaskekommunion.

§ 3. Til *Forstander* eller *Suppleant* kan enhver katholsk Mand blive valgt, som foruden de i § 2 nævnte Betingelser endnu opfylder følgende: nemlig at han

- g. i de sidste 5 Aar har holdt sig til den katholske Menighed i Kjøbenhavn, og ejheller ved sit Opholdssteds Fjernhed er forhindret i at opfylde de en Forstander paahvilende Pligter;
- h. har opnaaet 30 Aars Alderen.
- i. i de sidste 3 Aar før Valget har ydet et Bidrag til Præstepenge og Kirkeskat.
- k. har en aarlig skattepligtig Indkomst af idetmindste 1200 Kr.

Horsens. Søndag d. 3. Oktober blev *tre Klokker til St. Josefs Kirken i Horsens viede*. Da den højærværdigste Biskop var forhindret i selv at foretage Vies- sen, havde han bemyndiget Pastor *Kerff* til at foretage samme.

Kl. 4 om Eftermiddagen var Kirken tæt fyldt med Mennesker. Paa den aabne Plads mellem Bænkene og Kommunionbænken var der rejst et lille, af Gran- guirlander og Blomster dækket Stillads, hvori de 3 Klokker hang. Medens Menigheden sang en Salme, foretog Pastor *Kerff*, assisteret af Pastor *Heiden* fra Fredericia, Indvielsen. Forst læste de to Gejstlige skiftevis nogle af Davids Salmer samt andre Bønner; dernæst viedes Vand, med hvilket Klokkerne afvaskedes, og, efterat de atter vare aftørrede, salvedes de udvendig og indvendig. Sluttelig sattes et Røgelseskar under hver af Klokkerne, hvorved Kirken indhyldedes i

en Sky af Viraksduft. Efter at *Tc Deum* var sunget, holdt Pastor Kerff en ganske kort Tale. Henved et Aar. ytrede han, har Taarnet forau Kirken staaet stumt; men nu har en ædel Velgjørerinde (Lehnsgravinde Rantzau, Rosenvold) afhjulpet dette Savn og skjænket disse Klokker, som fra nu af ved deres Røst skulle forkynde, at her er et Guds-Hus. Han forklarede derpaa kortelig Ceremonien ved Klokkevielsen: Aftvætningen med indviet Vand, der skal minde om, den Renhed, som alt, hvad der bruges ved Gudstjenesten, maa være i Besiddelse af, samt om at Menneskenes Hjærter maa være rene for at takkes Gud; — Salvelsen med de 7 Kors-tegn, som skal minde om, at Klokkerne kalde til Modtagelsen af Kirkens 7 Sakramenter; — den indvendige Salvelse af Klokken med de 4 Korstegn, en Henvisning til, at Klokken kalder Menneskene fra de 4 Verden-hjørner til at høre Guds Ord, der jo ifølge Kristi Bud til sin Kirke skulle forkyndes for den ganske Verden; — Røgelsen endelig, som opfordrede os til at have vore Hjærter opløftede til Gud i Bønnen. Følge vi Klokkernes Indbydelse, tør vi forvente at, naar en Gang alle Jordens Kirkeklokker ere forstummede og Basunen kalder os alle til Dommen, vi da kunne komme til at staa ved Herrens højre Side. Højtideligheden sluttede med den sakramentale Velsignelse.

Klokkeindskrifterne lyde saaledes. Paa den største: Sancte Michael, defende nos in proelio — In piam memoriam Gerdae Rantzowii. (Hellige Michael, forsvar os i Striden — til fromt Minde om Gerda Rantzau.) Paa den mellemste: Sancte Josef, protector noster, ora pro nobis — Franciscus Otto me fecit. (Hellige Josef, vor Beskytter, bed for os — Frans Otto støbte mig.) Paa den mindste: Ave Maria, gratia plena. — Anno Domini MDCCCXCVII. (Hil Dig, Maria, fuld af Naade — Herrens Aar 1897). Straks efter Indvielsen slog man nogle

Slag paa de 3 Klokker, der havde en ren og melodisk Klang.

Samtidig blev en ny Prædikestol taget i Brug, der efter Tegning af Arkitekt Estrup i Horsens præsenterede sig som et smukt udskaaret Arbejde i gotisk Stil, helt af Egetræ.

Kina. For nylig modtog Pave *Leo XIII.* i Privataudiens den Apostoliske Vikar for Sydschantong, Msgr. *J. B. Anzer*, som tilhører Missions-Anstalten i Steyl. Biskoppen kunde ved denne Lejlighed glæde den hl. Fader med en Beretning om Missionærernes Virksomhed og opnaaede Resultater i den ovennævnte Provinds af Kina. Flere Tusinde Konversioner have fundet Sted og man var for Tiden beskjæftiget med at forberede 8000 Katekumener til den h. Daab. Da Vikariatet Schantong i 1882 blev delt i tre Dele, overdroges den sydlige Del af Provinsen til Missionen i Steyl, som her begyndte med kun to Præster, blandt hvilke den nuværende Biskop Anzer befandt sig.

Italien. Kirken har i disse Dage mistet to fremragende Mænd, som ere afgaaede ved Døden, en Kardinal og en Abbed. Den afdøde Kardinal var Ærkebiskoppen af Messina, *G. Guarino*, som blev født i 1827 i en lille Landsby i det Indre af Sicilien. I sit Bispedømme var han meget anset og almindelig elsket paa Grund af sin Hjærtensgodhed og Velgjørenhed, navnlig mindes man med Taknemlighed hans rastløse Virksomhed i Kolera-Aaret 1887. Guarino er den tredie Kardinal, som er afgaaet ved Døden i Aar; efter hans Død tæller Kardinalskollegiet 57 Medlemmer. — Den anden Døde, hvis Navns Berømmelse er naaet langt udover Italiens Grænser, nemlig Abbeden for Benediktinerklostret Monte Cassino, *L. Tosti*. Han tilhørte en neapolitansk Adelsfamilie og blev født 1811; tidlig traadte han ind i Benediktiner-Ordenen og har stedse paa en værdig Maade fulgt denne lærde Ordens

hæderfulde Traditioner og beriget Literaturen med en Mængde udmærkede historiske Værker. Siden 1887 var han Abbéd for Monte-Cassino, hvor han beskæftigede sig med videnskabelige, historiske Værker.

Rusland. Fra St. Petersborg skrives der fra velunderrettet Side til »I. C.«: Czar *Nikolaus* har nu indfriet det Løfte, han ved sin Kroningshøjtidelighed gav den pavelige Gesandt, Kardinal *Agliardi*, idet 52 katolske Gejstlige, som i Løbet af de sidste 8 Aar vare blevne dømt til længere Fængselsstraffe eller til Landsforvisning til Siberien, nu ere blevne benaadede af Kejseren. Der vil blive tilsendt Paven en Liste over de Benaadede, hvori der nøje gives Underretning om Tiden og Processens nærmere Omstændigheder, saa vel som de Landsforvistets Opholdssted.

Bekjendtgjørelse.

I Anledning af det forestaaende Valg af *tre Menighedsforstandere* og *tre Suppleanter* vil en **Fortegnelse over Valgbare og Valgberettigede** henligge tillige med Aarsregnskabet til Gjennemsyn for Alle og Enhver i Forsamlingsværelset i Præsteboligen ved St. Ansgars Kirke fra *Søndag den 17. Okt. til Søndag den 24. Okt.*, hver Dag Kl. 11 $\frac{1}{2}$ —1.

Valghandlingen finder Sted i *Lokalet Bredgade 67, 2. S. o. G. Søndag den 31. Oktober Kl. 11 $\frac{1}{2}$* efter Højmessens i St. Ansgars Kirke.

Kjøbenhavn, d. 6. Oktober 1897.

**Forstanderskabet
for St. Ansgars Menighed.**

Kirkelig Kalender.

Søndag den 10. Oktober. 18. **Søndag e. Pintse.** — 11. **M.** Votivofficium af St. Ansgar. — 12. **Ti.** Ferialdag. — 13. **O.** Eduard. Bekjender. — 14. **To.** Callistus. Mart. og Biskop. — 15. **F.** Theresia, Jomfru. — 16. **L.** Votivofficium af den ubesmittede Undfangelse.
Søndag den 17. Oktober. 19. **Søndag e. Pintse.**

Jesu Hjærte Kirke. Hver Søn- og Fstedag holdes om Aftenen Kl. 6 Andagt med Prædiken.

Rosenkranskirken. Søndagsgudstjeneste: Kl. 7 stille Messe; Kl. 9 $\frac{1}{2}$, Højmesse og Prædiken; Kl. 5 Efterm. Katekese og Andagt. — Paa Hverdag læses Kl. 6 $\frac{1}{2}$ og 8 Stille Messe.

Den levende Rosenkrans 1. Afd. (Jomfruernes Forening.) gjenoptager sine Møder med Exhortation i Dag Søndag den 10. Oktober Kl. c. 11 $\frac{1}{2}$ paa Toldbodvejen Nr. 14.

Den offentlige Konvertitundervisning gjenoptages og holdes som sædvanlig hver Tirsdag og Torsdag Aften Kl. 7 $\frac{1}{2}$ i St. Ansgars Kirkes Forsamlingsværelse, hvortil Enhver har fri Adgang.
Joh. Braun, Sognepræst.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion Søndag den 10. Okt. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjærte Kirke.

St. Elisabeths Systue gjenoptager sine Møder Mandag den 11. Okt. Kl. 1 $\frac{1}{2}$ i Forsamlingsværelset ved St. Ansgar. Bestyrelsen nærer tillidsfuldt Haab om en talrig Deltagelse i denne Barmhjærtighedsgjerning til Bedste for de Fattige, og at ikke blot de hidtilværende Medlemmer ville vedblive at yde deres Støtte, men ogsaa nye Medlemmer træde til, for at Resultatet kan blive desto større.

Paramentforeningen ved St. Ansgar begynder sine Møder Torsdag den 21. Oktober Kl. 1 i Forsamlingsværelset i Præsteboligen.

St. Josefs Gilde. Alm. Møde for alle Brødre Mandag d. 11. Okt. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Aften præcis.

Unio. Onsdag d. 13. Okt. Kl. 9 afholdes den ordinære halvaarlige Generalforsamling i Kückers Lokale Østergade 32¹. Dagsorden: Beretning om Forens Virksomhed — Regnskabsafleggelse. — Valg af Næstformand, Kasserer, to Repræsentanter og to Revisorer.

Søndag d. 17. Okt. fejres Foreningens Stiftelsesfest i Koncertpalæet med Festmaaltid (2 Retter, Vin, Caffé & Likør). Underholdning og Bal. Prisen for Medlemmer er 2 Kr., Besøgende 4 Kr.; man bedes tegne sig i Vinterlokalet eller paa Listen, som vil blive præsenteret af Foreningens Bud.

Hver Onsdag Møde i Vinterlokalet Østergade 32¹.

St. Knuds Broderskab. Mandag den 11. Okt. Kl. 8 Aften, holdes i Lokalet, Østergade 15, **Aftenunderholdning** og **Bal** fra Kl. 8—2. Af Programmet fremhæves: Foredrag. Musik og gratis Bortlodning af tre Malerier. — Medlemmerne af Broderskabet have gratis Adgang. Billetter à 25 Øre faas i Lokalet, Bredgade 67, 2. Sal o. G. og hos Medlemmerne.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 42.

Søndagen den 17. Oktober.

1897.

Indhold: Betragtning. St. Philip Neri. Domitian. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Amerika. Rom. Bekjendtgjørelse om Forstandervalg. — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til 19. Søndag efter Pintse.

—o—

»Se, jeg har beredt mit Maaltid.«

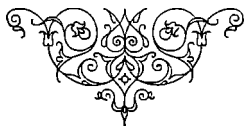
Det Gjæstebud, hvortil Gud indbyder os Alle, er den hellige Nadvere. Alterbordet staar hver Dag dækket i Guds Hus og ved Sakramentet vil Gud stige ned i vore Hjærter, ligesom vi ved Bønnen hæve os op til ham. Hensigten med den h. Kommunion er altsaa at forene os med Gud og det er nødvendigt at forklare os selv, hvorledes det er muligt, at vi, som modtage Sakramentet, ikke altid knyttes nærmere til Gud derved. Svaret herpaa er givet med to Ord: vi ere ikke godt og sømmeligt forberedte.

Den første Betingelse, en ren Hensigt, er ganske uundværlig ikke blot ved Modtagelsen af Sakramentet, men ved Alt hvad vi gjøre. Vor Hensigt er ren, naar vi, idet vi gaa til Alters — eller hvad andet vi monne

gjøre — ene have det Formaal for Øje, derved at blive mere forenede med Gud og være ham velbehagelige.

Den næste Betingelse er, at vi stemme vort Sind til Andagt. Vore Tanker maa være samlede om, hvor højtideligt vort Forehavende er og hvad det fordrer af os. Hermed menes ikke, at al Adspredelse ganske skal undgaas, thi det have vi ikke i vor Magt; men vi bør være bestemte paa ikke frivillig at hengive os til adspredende Tanker.

Den nødvendige Erkjendelse af vor egen Udværdighed og Guds Storhed og Barmhjærtighed vil af sig selv paatrænge sig hver alvorlig, tænkende Kristen, der nærmer sig Nadverbordet, men næst disse Forberedelser er det vigtigste en fuldkommen Hengiven os til Gud, saa at vi lægge os selv og alle vore ganske i hans Haand, og uden Forbehold underlægge ham vore Ønsker, vor Villie og vore Følelser. Jeg siger: uden Forbehold, thi vor Elendighed er saa stor, at vi næsten altid forbeholde os et eller andet, som vi ville bevare for os selv. Men vor Sjæl vil i Sakramentet kun modtage Frelserens Naade i Forhold til sin egen Længsel og Trang. Jo bedre vi derfor formaa at rive os løs fra Alt, hvad der holder os tilbage fra Gud, desto bedre ville vi kunne sige med Apostlen: »Jeg lever ikke mere, men Kristus lever i mig!« Og da først ville vi fuldelig erfare, hvor saligt det er i Nadveren at forenes med Gud!

Sanct Philip Neri.

Roms Apostel.

(Foredrag holdt i „Academicum catholicum“ og i „Studenterhjemmet“.

—o—

Naar De gennemgaar den danske af Universitetet tilladte Almanak med dens Rækker af Helgennavne, vil De ikke finde Navnet paa den Helgen, jeg i Aften vil søge at skildre for Dem. Den hellige Philip Neri stammer nemlig fra en Tid, som ligger efter Luthers Optræden, og hans Navn kunde saaledes ikke som andre katholske Helgeners gaa over i den protestantiske Kalender. Han er imidlertid saa betydelig en Skikkelse og tilmed saa lidet kendt, at jeg har ment, en Skildring af ham nok vilde være i Stand til at interessere. Skulde denne min Forventning blive skuffet, maa jeg udelukkende tilskrive mine bristende Ævner Skammen herfor.

Den hellige Philip Neri fylder med sit Liv det meste af det 16de Aarhundrede. Han er født 1515 og dør først 1595, næsten 80 Aar gammel. Han lever under femten Paver — fra Leo X. til Clemens VIII. Hans Ungdom er samtidig med Kejser Karl den V., med Henrik den VIII. og Luther. Hans Alderdom falder sammen med Elisabeths Regering i England, med den spanske Armadas Undergang, med Slaget ved Lepanto og Henrik IV.s Tronbestigelse i Frankrig. Han er i sin Manddom Ven med St. Ignatius af Loyola, og den h. Frans af Sales kommer som ungt Menneske til Rom for at besøge ham i hans Alderdom. Philip beundrer Savonarola og Dominikanerne, ærer og støtter Jesuiterne og Barnabiterne, ender med selv at grundlægge et Ordenssamfund. Han deltager i alle de Reformationsbestræbelser, som udgaa fra Paverne Paul IV., Pius V.,

Gregor XIII. og Sixtus V. Gregor XIV. er Philips Discipel, Clemens VIII. endog hans Skriftebarn. Videnskabsmænd som *Baronius* og *Bosio* er Philips Lærlinge og Kirkemusikens Genføder, *Palestrina*, er helt gennemtrængt af Philips Aand.

Med andre Ord — Philip Neri staar i det 16de Aarhundrede, som den hellige Franciskus af Assisi i det 13de. Han er Midtpunktet for hele Tidens aandelige Liv indenfor den katholske Kirke. Alle ideale Bestræbelser har deres Udgang fra ham eller finder i ham en væsenlig Støtte. Medens han selv vedbliver at leve et tilbagetrukket Liv, fjernt fra alle Æresstillinger, stiger hans Disciple til Kardinalpurpuren og den pavelige Tiara. Han er en stille Magt, men han er Tidens største.

Philip Neri er af de Mænd, der omformer Verden. Som St. Benedikt fører Christendommen til endelig Sejr over den hedenske Oldtid, og som St. Franciskus bringer det Hedenskab, der var opblomstret Middelalderen igennem, tilbage under Evangeliet, saaledes var Philip Neri den af Gud vakte Mand, hvis Opgave blev at bekæmpe den nye Fordærvelse, hvori den saakaldte *Renæssance* havde nedstyrtet Christenheden.

Ligheden mellem den Hellige fra Assisi og St. Philip er ofte bleven fremhævet. Den er ubestrideligt til Stede og bestaar deri, at begge Mænd af hele deres Hjærte har omfattet Herrens Ord i Bjærgprædikenen — »Salige ere *de Fattige*.« Begge forkynder de derfor *Fattigdommen* som den sikreste Vej til Jesu Kristi Efterfølgelse. Franciskus lægger imidlertid Vægten paa den *materielle* Fattigdom, Philip forkynder derimod en *aandelig* Armod. Begge Dele vidner om den Visdom, hvormed Guds Forsyn leder Historien og Kirken. Hvad det XIII. Aarhundrede trængte til, var netop Løsrivelse fra *den* rent udvortes Rigdom, der efter Korstogene begyndte at ophobe sig i de frie italienske Stæder.

Det XVI. Aarhundrede havde derimod først og fremmest behov at blive fattig i Aanden — opblæst som det var af Hovmod over sin megen nye Lærdom. Købmandsrepublikkerne i det 13de Aarhundrede trængte til at høre om Barnet, der blev født paa Krybbestraa i Stalden, og om Frelseren, der døde nøgen paa det nøgne Kors — og dette blev St. Franciskus' Forkyndelse. De lærde Humanister og fine Renæssancehedninger trængte til at høre det gamle Ord om Porten til Himmeriges Rige, der er saa lav, at kun Børn og de, der ydmyge sig som Børn, kan komme igennem den. St. Philip Neris Liv gaar derfor op i dette ene — at *være* ydmyg og at *lære* Andre Ydmyghed.

Philip er født 1515 i det skønne Florens. Hans Fødselsdag er d. 21. Juli og allerede Dagen efter, som var en Søndag, blev han døbt i det herlige Baptisterium, hvis Broncedøre Michel Angelo erklærede for værdige til at føre ind til Paradiset.

Hans Forældre vare fromme Borgerfolk, Faderen var Notar og ejede et lille Landsted. Familien var gennemtrængt af religiøs Aand og stod i et særligt Venskabsforhold til Dominikanerne i San Marco, hvis Prior Savonarola havde været.

Philip voxede op som et usædvanligt godt og elskeligt Barn; hans Kammerater kaldte ham aldrig andet end gode *Pippo*, et Kælenavn for Philippo. Især udmærkede han sig ved punktlig Lydighed og stadig Munterhed — to Egenskaber, der fulgte ham hele hans Liv igennem.

Som Dreng var det en af hans Yndlingsglæder at besøge Kirkerne, særligt San Marco. Elleve Aar gammel var han mellem den i Datiden meget ansete Prædikant Fra Baldolinis Tilhørere. Philips Biografer fortæller, at han allerede dengang nærrede en stor Kær-

lighed til den lidende Frelser — en Kærlighed, der især viste sig ved den Ro og Gudhengivenhed, hvormed han bar Sygdomme og andre Plager, der tilstødte ham.

Da Philip var bleven sexten Aar, skulde han som alle andre, sættes til en Bestilling. Hans Fader bestemte da, at han skulde være Handelsmand, og at han skulde begynde sin Løbebane under en Slægtnings Vejledning nede i San Germano, i Kongeriget Neapel. Philip adlød og drog afsted, skønt Handelen aldeles ikke tiltalte ham. Det lykkedes ham hurtigt at vinde sin Slægtnings Velvilje og at udføre alt til hans fulde Tilfredshed. Den aldrende Købmand, som ikke havde Børn, indsatte endog Philip til Arving af sin Formue — en Sum paa 22,000 Scudi eller mellem 60 og 70,000 Kroner.

Imidlertid gik Philips hemmelige Ønsker i en ganske anden Retning og hans Fremtidsmaal var ganske andre end hans Families. Byen San Germano ligger ved Foden af et Bjærg, som fra øverst til nederst er spaltet af dybe Kløfter. Folketroen siger, at disse Kløfter fremkom, dengang Jesus døde paa Korset, og i Overensstemmelse hermed har Benediktinerne fra Monte Cassino bygget et Kapel i en af disse Kløfter og indviet det til den korsfæstede Frelser.

Til dette ensomme Sted trak Philip sig tilbage i sin Fritid. Time efter Time knælede han her foran Krucifixet, baade ved Dag og ved Nat. Og det, hvorefter han bad, var at faa Lys til at se, hvad Vej han skulde gaa i Livet, og hvad Guds Vilje var med ham.

Og en Dag skete det, at han følte sig bønært. Hans Sjæl fyldtes med Klarhed, og hans Maal stod tydeligt for ham. Det blev ham sikkert og vist, at Gud kaldte ham til at forlade alle Ting og leve for Ham alene.

Den brave gamle Købmand blev meget ulykkelig,

da Philip meddelte ham, hvilken Beslutning han havde taget. Forgæves søgte han at holde den unge Mand tilbage. Ingen Overtalelser hjalp, og de to Slægtninge skiltes da i Venskab fra hinanden. Philip drog ud af San Germano og vendte sine Fjed mod *Rom*.

Den franske Skribent Louis *Veuillot* har ved Midten af dette Aarhundrede skrevet et Par Bind, hvor han har samlet sine Indtryk af *Rom*. Han udbryder her et Sted, at Rom er den By, hvor man har *Ret til at være fattig*, hvor Fattigdommen ikke nedsætter et Menneske i den almindelige Agtelse, fordi man i Rom har Følelsen af, at Fattigdommen er evangelisk, er apostolisk. Dette gjaldt under Pius IX. og utvivlsomt har det ogsaa haft Gyldighed, dengang Philip Neri i Aaret 1534 drog ind i Rom. Vi se ham i hvert Fald strax optaget i den florentinske Adelsmand Galeotto *Caccias* Hus, hvor han blev boende i sexten Aar. Han havde her frit Husly og fik desuden af sin Velgører en Portion Mel aarligt. Dette Mel bragte han til en Bager og fik til Gengæld et lille Brød hver Dag. Sammen med nogle Oliven og lidt Salat var dette Brød hans eneste Næring; hans Drikke var Vand af Husets Brønd. Hans hele Udgift til Føde beløb sig til fem Lire maanedlig, altsaa 3¹/₂ Kr. Skønt han blev opfordret dertil, saa man ham aldrig spise ved Familiens Bord; han foretrak at indtage sine Maaltider paa Randen af den ovenomtalte Brønd.

Hans Værelse var yderst tarveligt; der var en Seng, et Bord, nogle Stole, et Par Bøger og en Snor tværs igennem Stuen, hvorpaa han hængte sit Tøj, og som altsaa tjente ham til Klædeskab.

Hans Liv her var som en af de gamle Eremiters. Han omgikkes slet ikke med Husets øvrige Beboere, men tilbragte sin Tid med Læsning og Bøn. Ofte fandt man

ham om Morgenens sovende paa det haarde Stengulv i Steden for i Sengen, der syntes ham altfor blød og behagelig. Daglig piskede han sig med smaa Jærnlænker. Saaledes gik to Aar hen. Philip synes at have brugt denne Tid udelukkende til at befæste sig i det Gode. Først da han følte sit Liv fast grundet paa dette Fundament, mente han Tiden kommen til at udvide sine Kundskaber. Det var Philosophi og Theologi, han kastede sig over, og han gjorde saa grundige Studier, at han endnu i sin høje Alderdom var fuldstændig i Stand til at beherske ethvert theologisk Æmne.

Philip opgav dog ikke for sine Studier de fromme Øvelser, hvortil han havde vænnet sig. Naar de andre Studenter sad paa Vinstuen, var Philip at finde paa Hospitalerne, hvor han besøgte de Syge, eller blandt Tiggerne udenfor de store Kirker, ifærd med at give dem Udervisning i Katekisme. Naar Aftenen nærmede sig, tog han sin Tilflugt til en eller anden afsides Kirke, og her læste han Evangeliet eller de Helliges Liv. Blev det saa for mørkt til at læse, knælede han ned foran Alteret og begyndte at bede. Her kunde han blive Time efter Time — ofte bede Natten igennem. Fandt han Kirken lukket, knælede han udenfor og holdt sin Bøn der. Ofte saaes han sidde i Maaneskin under en Kirkeportal og læse.

I tre Aar fortsatte Philip dette Liv, delt mellem Studier og Bøn. Saa solgte han en skønne Dag sine Bøger og gav Pengene til de Fattige. Han mente ikke at behøve dem længer.

Han trak sig fra nu af et helt Aar tilbage i fuldstændig Ensomhed. Caccias Hus var ganske vist stadig hans Bolig, men han var der aldrig. Han var i Kirkerne Dag og Nat, og da disse tilsidst ikke blev ham ensomme nok, opslog han sin Bolig i de gamle *Katakomber*. Hernede, mellem Benene af Oldtidens Martyrer, foregik den sidste Del af hans Indvielse. Fra

disse steg han op, gennemtrængt af Oldkirkens Aand, for at bringe Martyrernes Christendom tilbage til Verden. Det var i Aaret 1538, at han, den fattige Lægmand, som ikke engang var Munk, begyndte den Apostelvirksomhed, der skulde omskabe Rom og med Rom hele den katholske Kirke.

Om den hellige Dominikus fortælles det samme Træk som om den hellige Philip, at han solgte sine Bøger til Fordel for de Fattige. Hos Dominikus var det imidlertid selve Hønsynet til de Fattige, som var Drivfjederen — hos Philip derimod mere Følelsen af, at han ikke var kaldet til at virke ved Lærdom, men ved *Kærlighed*,

Roms Historie i Middelalderen viser tilstrækkeligt, hvilket vildt og stolt og blodtørstigt Folkefærd Romerne endnu var.

Borgerkrige, Sammensværgelser og Oprør følger i næsten uafbrudt Række efter hinanden. Paven maatte snart indeslutte sig i en eller anden Fæstning, snart ty til fremmede Magters Hjælp mod sine Undersaatter. Størsteparten af det 14de Aarhundrede igennem holdt Paverne sig i Avignon, medens Rom var et Bytte for indre Stridigheder og hovmodige Tyranner. Først 1376 vendte Paven tilbage til Rom, væsenlig bevæget dertil af de to hellige Katharinaer — Katharina af Vadstena, S'ta Birgittas Datter, og Katharina af Siena. Da Gregor XI. to Aar efter døde, brød Borgerkrigen imidlertid ud paany i Form af *det store Skisma*, og fyrretyve Aar igennem kæmpede Paver og Modpaver med hinanden. Forvirringen var stor, og mange Katholiker var i Vilderede med, hvem de skulde anerkende som Petri retmæssige Efterfølger.

Først Konciliet i *Konstans* gjorde Ende paa denne Forargelse ved 1417 at vælge Martin V. til Pave.

Men Ødelæggelsens Vederstyggelighed i Rom var frygtelig. Samtidige Krønikeskrivere beretter, at de gamle Basilikaer, Cæsarerne's Paladser, Lensherrernes Borge alle var i Ruiner. Alt forfaldt, sank sammen, smuldrede hen. Rom beboedes næsten udelukkende af Hyrder, Hjørde græssede i Peterskirken, paa Kapitol og paa Forum. (Fortsættes.)

Domitian.

En Fortælling fra det første kristelige Aarhundrede.

Af Anton de Waal.

—o—

(Fortsat.)

ANDET KAPITEL.

Kejseren.

Naar Domitian havde bebrejdet sin Fætter dennes foragtelige Utilbøjelighed til alt Arbejde og enhver Gjerning i Statsembederne, saa laa denne Uvillie hos Clemens ikke saa meget i hans Karakter, som i Umuligheden for enhver Kristen at overtage et offentligt Embede, som hver Dag vilde kunne sætte ham i den Nødvendighed at deltage i hedenske Offerhandlinger. Viktorias Statue stod i Senatet og hvert Møde begyndte med et Offer; Domitian havde ladet en gylden Statue af sig selv oprejse i Jupiters Tempel paa Kapitolium og vø den Embedsmand, der ikke daglig strøede sin Virak for den. Romernes hele offentlige Liv var saa inderligt forbunden med Tilbedelsen af deres Guder, at den størst mulige Tilbageholdenhed blev et uundgaaeligt Paabud ved Overgangen til Kristendommen.¹⁾

¹⁾ Blandt de mange Anklager, der bleve rejste mod de første Kristne, var ogsaa den, at de trak sig tilbage fra enhver offentlig Virksomhed og derfor maatte anses for i det mindste

Men dertil kom endnu under Domitians Regering den Omstændighed, at Enhver, der var i Besiddelse af Talent og Dygtighed, var udsat for den Mistanke at stræbe efter Magten, og den blotte Mistanke var nok til at bringe Manden for Domstolen. Hvad hjalp det Agricola, den sejrrige Feltherre i Britannien, at han efter sin Tilbagekomst levede i største Ingetogenhed? Domitian var ikke rolig, før han havde faaet ham ryddet af Vejen ved Gift.

Titus Flavius Clemens var omtrent ligesaa gammel som Kejseren. Han var en meget smuk Mand, han havde mørkt krollet Haar og et kort Skæg, de ædle Træk som ogsaa de dybe Øjne mindede om Kejsers Vespasian, der var hans Farbroder. —

Det var Skik og Brug samt tillige streng Befaling, at Senatorerne og hele Adelen iførte den festlige hvide Toga tidligt paa Dagen skulde gjøre deres Mørgenbesøg i Paladset. Domitian viste sig sjældent, i Reglen lod han dem afskedige gennem en Hofembedsmand, og Enhver var glad ved at faa Lov til at gaa igen paa den Maade.

Men denne Morgenstund viste Herskeren sig i egen Person. Streng og stolt som altid, men dog mere nedladende end man ellers var vant til at se ham, lod han sig kysse paa Haanden af alle dem, der laa og knælede for ham, og gav endogsaa Enkelte et eller andet venligt Ord — men rigtignok til hemmelig Skræk for dem, hvem denne Begunstigelse blev til Del. Thi man vidste, at Domitian holdt meget af ved

---

unyttige Medlemmer af Samfundet. „Sed alio quoque injuriarum titulo postulamus, et infructuosi in negotiis dicimur,“ siger Tertullian. De Kejsere, som vare velvilligt stemte overfor de Kristne, havde fritaget kristne Embedsmænd for at være tilstede og deltage i Ofringerne eller ogsaa stiltiende fundet sig i deres Udeblivelse derfra. Men selv under disse Omstændigheder var det meget vanskeligt for en Kristen at beklæde et offentlig Embede.

Naadesbevisninger at skjule sine Hensigter for den Mand, han vilde skaffe afvejen. Derfor blegnede Flavius Clemens Venner, da Kejseren hilste paa sin Fætter med en usædvanlig Venlighed og priste hans fortræffelige Karakter og store Begavelse for alle de Tilstedeværende. Da derfor Domitian gav ham Befaling til at følge med sig ind i sine Værelser var der ingen, der misundte ham denne Udmærkelse, da den var et sikkert Forvarsel om Undergang.

Samtalen mellem Kejseren og hans Fætter varede længe. Da Domitian erklærede ham, at det var hans Villie, at han nu snart skulde udnævnes til Konsul for det kommende Halvaar, der begyndte med den første Januar, og derefter gjøres til »Augustus«, det vil sige til Medregent, samt at han vilde adoptere begge hans Børn som »Cæsares«, — da saa Clemens klart den Fare, der truede ham. Men hvad han end ogsaa kunde fremføre for at slippe for at modtage dette Tilbud, saa holdt Domitian dog fast ved sin Beslutning; endnu i idag skulde Domitilla, Senatorens Gemalinde, bringe begge Bornene til Paladset.

Domitilla var sammen med Drengene og sin hele Husstand lige bleven færdig med den daglige Morgenbøn, da hendes Gemal ligbleg kom hjem og aabenbarede Kejsereus Befaling for hende. —

Nu ville vi lade de to alene, medens de raadslaa om Herskerens skjæbnsvangre Beslutning, og begive os ind i den indre Gaard af Paladset, hvor vi blive Vidne til en uskyldig og fornøjelig Scene.

Af de 7 Børn, som Domitilla havde skjænket sin Ægtefælle, var kun 2 Drengene tilbage, *Sabinus* og *Plautius*, den første 10, den anden 8 Aar gammel. De vare paaklædte som fornemme Folks Børn plejede at være det, med en Toga prætexta, en Klædning, der var baldyret med Broderi, og om Halsen havde de, fastgjort til en Kjæde, den gyldne Bulla, et Tegn paa adelig Fød-

sel. Det sorte Haar faldt i rige Lokker ned paa Skuldrene; fra de mørke Øjne, der lod En sé dem lige ind i Hjærtet, lyste Uskyldighed tilligemed en usædvanlig Begavelse; hos den lille Plautius mene vi at finde et vist overgivent Træk; han synes i det hele taget at være livligere end sin ældre Broder.

Naar Børnene lege eller hvile sig er deres Bevogtning overladt til en kæmpemæssig Skikkelse ved Navn *Sigamber*, en germansk Slave. Bragt som Krigsfange fra Rhinens Bredder til det romerske Slavemarked, blev han købt af Flavius Clemens, og naar Sigamber lidt efter lidt havde overvundet den dybe Længsel efter sit nordiske Hjem, kunde han derfor takke den særdeles gode Behandling, der blev ham til Del saavel fra sin Herres som Herskerindes Side. Det er en prægtig Figur, høj og stærk med fyldigt Haar og Skæg og der er en troskyldig Godmodighed i hans Træk. Kun en Gang imellem, naar der gaar ham noget imod, viser den gamle Germanernatur sig igen: Saa spyer Øjnene Ild og Vreden giver sig Luft i hans eget Sprog; thi Latin, som han overhovedet kun taler meget daarligt, synes ham at være et altfor blødt Sprog til at udtrykke sin Lidenskab paa. Ivrig i alle de Tjenester, hvortil han bruges, er han lykkeligst, naar han er hos Drengene, som allerede have lært enkelte tyske Ord af ham. Intet er ham kjærere end naar han kan fortælle dem lidt om sit Fædreland, om hvorledes Germanerne underviste deres Sønner i Vaabentjeneste og Krigskunst, eller hvorledes de lejrede paa Bjørneskind holdt deres Raadslagninger, hvorledes de i deres Skove gjorde Jagt paa Bjørne, Urokser og Elsdyr og om Vinteren maatte gaa over Isflagerne, der bedækkde Floderne, og hvorledes de drog i Kampen, fulgt af deres Hustruer og Børn, som tilraabte dem Mod fra Vognborgene. Sigamber havde hverken glemt Odin og

Thor eller sit Folks andre Guder, men om dem maatte han ikke tale med Børnene.

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Afholdsforeningen »*St. Knuds Broderskab*« startede i Mandags Aftes en vellykket Aftenunderholdning i »Kongens Klub«. Deltagernes Antal var over 400. Efter et Musiknummer holdtes et Foredrag af Fru *Vivi Norberg* fra Finland, som hævdede Kvindens Forpligtelse til at gaa foran i Afholdsbevægelsen, hvilket hun maatte gjøre for sit Hjem, sin Mands og sine Børns Skyld; thi ligesaavel som en uduelig Hustru kunde ødelægge et Hjem, saaledes kunde en Kvinde, der med Iver arbejdede for Afholdssagen, bringe Velsignelse over sin Familie. Fruen fremførte flere Exempler paa Kvindernes Arbejde og Resultater med Hensyn til Afholdssagen og gav sluttelig en Skildring af Afholdsbevægelsen i sit Fødeland Finland, hvor bekjendte Mænd som Runeberg og Zacharias Topelius vare ivrige Forkæmpere for Afholdenhed. Det interessante og med Begejstring holdte Foredrag modtoges, skjønt Sproget lagde en Del Hindringer i Vejen for den fulde Forstaaelse, med stærkt Bifald.

Derefter blæstes et stemningsfuldt »Ave Maria« paa Kornet af Hr. *Hohling* og nogle komiske Numre bleve givne til bedste. Da en Hurtigmaler til Slut, efter at have givet nette Prøver paa sin Kunst, paa humoristisk Maade forevige et Par tilstedeværende Smaadrenge, var Bifaldet stormende, især fra den yngste Ungdom. Den smukke Aften sluttede med en munter Svingom.

Amerika. Fra Klondyke-Guldlandet beretter »Catholic Times«: Guldlejerne ere rige, men Landet er ugjæstvenligt, og Klimaet er saa raat som tænkes kan.

Eskimoer, katholske Missionærer og Ordenssøstre vare hidtil dets eneste Beboere — naar undtages nogle Robbefangere og Embedsmænd. De eneste Færdselspunkter ere de katholske Missionsstationer langs hele Kysten og Vulkanstrømmen. I 10 Maaneder hersker der her den frygteligste Vinter og Jorden er frossen ligesaa længe. Temperaturen er bidende kold og isnende Storme fra Nordpolen jage stedse ind over Landet. Kulde, Farer og Møjsommeligheder af enhver Art true Sundheden og Livet og indgyde Tusinder af Guldsoegere en saadan Skræk, at end ikke de sikre Udsigter til Rigdom ere i Stand til at overvinde den. Kun de katholske Missionærer og Søstre, som forkynde Evangeliet og arbejde af Kjærlighed til Sjælene, ikke for Guldets Skyld, ere i Stand til at modstaa denne Isørken, for hvilken endog Guldgravere og Guldfindere flygte.«

Rom. I Følge Meddelelser fra Rom til polske Blade agter Kardinal *Ledochowski* at nedlægge sit Embede som Generalpræfekt for Propagandakongregationen, hvilket han har beklædt siden 1892.

Bekjendtgjørelse.

I Anledning af det forestaaende Valg af *tre Menighedsforstandere* og *tre Suppleanter* vil en **Fortegnelse over Valgbare og Valgberettigede** henligge tillige med Aarsregnskabet til Gjennemsyn for Alle og Enhver i Forsamlingsværrelset i Præsteboligen ved St. Ansgars Kirke fra *Søndag den 17. Okt. til Søndag den 24. Okt.*, hver Dag Kl. 11¹/₂—1.

Valghandlingen finder Sted i *Lokalet Bredgade 67, 2. S. o. G.* **Søndag den 31. Oktober Kl. 11 $\frac{1}{2}$** efter Højmessen i St. Ansgars Kirke.

Kjøbenhavn, d. 6. Oktober 1897.

**Forstanderskabet
for St. Ansgars Menighed.**

Kirkelig Kalender.

Søndag den 17. Oktober. 19. Søndag e. Pintse. — 18. **M.** Lukas, Evangelist. — 19. **Ti.** Petrus af Alcantara, Bekjender. — 20. **O.** Johannes af Kent, Bekjender. — 21. **To.** Ursula og Lidelsesfæller, Mart. — 22. **F.** Margaretha Maria af Alacoque, Jomfru. — 23. **L.** Votivofficium af den ubesmittede Undfangelse.

Søndag den 24. Oktober. 20. Søndag e. Pintse. Ærkeengelen Rafaels Fest.

Paramentforeningen ved St. Ansgar begynder sine Møder Torsdag den 21. Oktober Kl. 1 i Forsamlingsværelset i Præsteboligen.

St. Josefs Gilde. Mandag den 25. Okt. fejrer Gildet sin 12aarige Fødselsdagsfest. Kl. 8 Aften Festmaaltid i Koncertpalæet. Adgangskort å 1 Kr. 50 Øre for Brødrene faas hos D'hr. Br. Raith og Simonsen samt hos Inkassatoren, Hr. Br. Weidele.

Unio. Søndag d. 17. Okt. Kl. 7 $\frac{1}{2}$, fejres Foreningens Stiftelsesfest i Koncertpalæet med Festmaaltid (2 Retter, Vin, Caffé & Likør), Underholdning og Bal. Prisen for Medlemmer er 2 Kr., Besøgende 4 Kr.

St. Knuds Broderskab. Tirsdag d. 19. Okt. Aften. Kl. 8 $\frac{1}{2}$, i Lokalet, Bredgade 67, 2. Sal o. G. Oplæsning af Formanden Hr. C. Meyer. — **Alle ere velkomne!** Formandens Adresse er: Fredericiagade 53, 2. Sal.

Søndag d. 24. Okt. Kl. 8 holder Broderskabet Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke. Alle Medlemmer bedes give Møde.

Annoncer til „Nord. Ugeblad“ (å 10 Øre Petitlinien) modtages af Hr. Grosserer C. B. Lohrer, Adelgade 31. — Træffes kun Kl. 9—2 og Kl. 5—7. — Forenings-Annoucer modtages som sædvanlig af Redaktionen.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 43.

Søndagen den 24. Oktober.

1897.

Indhold: Betragtning. „Relikvierne“ i Doberan. St. Philip Neri. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Bekjendtgjørelse om Forstandervalg. — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til 20. Søndag efter Pintse.

—o—

»Lad Sorgen føre til Gud.«

Hvad var det, som førte den kongelige Tjener til Jesus? Det var Sorgen over Sønnens Sygdom. Hvor ofte har ikke Sorgen bragt Mennesker til at bede til Gud og ført dem nærmere i Samfund med ham. Men Sorgen har en dobbelt Virkning: den fører os enten nærmere til Gud, eller den gjør os bitter og modløs, saa vi fjærnes fra Frelseren, idet vi tvivle paa hans Barmhjærtighed, hans Forsyns Naade. Thi at elske Gud, naar Livet er lyst for En og Lykken tilsmiler En, det formaa selv de ganske ubefæstede, de der endnu kun have vandret de første Trin ad Troens Vej. Men elske Gud i Sorg og Modgang, stole paa ham, naar jordisk set alt styrter sammen for En, det er Tegnet paa, at vi ere blevne grundfæstede i Haabet og Troen

paa, at »alle Ting tjene dem til Gode, der elske Gud«. Paa Thabor at kunne udbryde: Lovet være Gud! der-til havde den h. Petrus tilstrækkelig Tro, medens han endnu var ganske uprøvet; men paa Golgatha at blive hos Kristus det formaaede kun hans hellige Moder og Apostlen Johannes.

Maaske vil en og anden Lidende indvende, at det er ham umuligt at samle sine Tanker og vende dem mod Gud; saalænge Smerte og Lidelse opfylder hele Sjælen og lægger Beslag paa alle Tanker. Men det er heller ikke det, der fordres for at tilhøre Gud i Trængslens Tid. Dertil er ene nødvendig at vi ofte — om end det kun kan ske kortelig — opløfte vort Hjærte til Gud; at vi modtage den Sorg, der har ramt os som en Prøve sent af Gud; og at vi stræbe at bære denne Byrde af Kjærlighed til Gud, huskende at derved faa vi Del i Kristi Lidelses Samfund.

Men om end vort naturlige Jeg føler Afsky for og ligesom gjør Oprør imod Lidelsen, saa er dette dog intet Bevis paa, at vi mangle Kjærlighed til Gud; thi jeg tror, at om Frelseren viste os, at vi kun gennem denne eller hin Sorg kunde komme til ham, da vilde vi vælge den ikke *uden* at vor Natur gjorde Indsigelser imod Lidelsen; men *tiltrods* herfor.

Den Sorg, der for enhver Kristen er sværest at bære, er den, Frelseren følte, da han udbrød: »Min Gud, min Gud, hvorfor har Du forladt mig?« Men jo inderligere vor Sorg over denne Tomhed i Sjælen, denne tilsyneladende Gudsforladthed er, desto klarere lyser Forjættelsen over os: »Salige ere de som sørge, thi de skulle husvales.«

„Relikvierne“ i Doberan.

Af Fr. Esser.

—o—

Relikviedyrkelsen er for Protestanterne en af de største Anstødten i den katholske Lære og Praksis. Uden at ville drøfte dens Tilladelighed her maa vi indrømme, at der hist og her findes Relikvier, hvis blotte Navn er i Stand til at vække Tvivl og Forargelse. Blandt disse trænge enkelte kun til en nærmere Forklaring for at høre op med at være forargelige. Saaledes kunne Relikvierne, der gaar under Navnet af Knokler af de uskyldige Børn, synes noget mistænkelige. De maa dog uden al Tvivl ikke henføres til de Børn, som bleve dræbte af Herodes, men til de »ny uskyldige Børn«, til hvis Ære Pave Gregor IX. lod bygge en Kirke paa Øen St. Pietros Kyst. Det var Børn, som deltog i Børnekorstoget 1212, men strandede og druknede ved nævnte Ø i Nærheden af Sardinien (se Hurter, Innocens III. 1835. II. Bd. S. 419 421.).

Anderledes forholder det sig med en Række »Relikvier«, der findes i gamle katholske Kirker, som siden Reformationens Tid ere gaaede over i Protestanternes Hænder. Om disse saakaldte Relikvier, der saa ofte vække Protestanternes Forargelse over Katholikernes Dumhed og Overtro, tør der med Føje tvivles, hvorvidt de ere ægte; om mange kan det slaaende paavises, at de ere forfalskede. Dette gjælder i første Linie om »Relikvierne« i den gamle Cistercienserkirke i Doberan i Mecklenburg. Denne Kirke hører til de ypperligste Monumenter, der er leverede os af den nordtyske Bygningskunst. Der var fuld af de kosteligste Kunstskatte; navnlig er dens Højalter efter den dygtigste Kunstkjender Münzenbergers Dom »det smukkeste og mest fuldendte fra den tidligere Gothik, der overhovedet er bevaret til vor Tid.« De flittige Munke udøvede ved deres Kunstbestræbelser en dybtgaaende

Indflydelse paa hele Nordtyskland, hvorom endnu den Dag i Dag mangfoldige Snitværker i Stralsund, Rostock, Brandenburg aflægge et talende Vidnesbyrd.

Denne Cistercienserkirke i Doberan er nu i »Til­ læg til Berlingske Tidende« af 12. ds. bleven skildret paa en ret tiltalende Maade af *cand. theol.* Jørgensen; men desværre har Kandidaten ladet sig forlede til ogsaa at omtale Kirkens »Relikvier« paa en for ham meget lidt hædrende Maade. »Men da jeg er ved det kuriøse,« skriver han kort før Slutningen af sin Artikel, »maa jeg ikke glemme det, som i gamle Dage gjorde Kirken berømt, men som nu fornylig efter Ordre fraoven, og ogsaa med Rette, er bleven lagt til Side og ikke forevises: Relikvierne. Kirken var meget rig paa saadanne og det var Sjældenheder. Foruden noget saa almindeligt som en Splint af Korset havde man en Knokkel af Goliath, Marias Natkappe, Adams — Lænestol (!) og endnu mærkeligere Ting, som man tilvisse maa taksere endnu højere, nemlig den Stige, som Jakob saa i Drømme, og et »Stykke af det ægyptiske Mørke« (!). Dette sidste forevistest bag Alteret, hvor man kiggede ned i et sort Hul. . . Ja, nærmere Kommentar over disse Relikvier er vist overflødig«.

De sidste Ord om Kommentaren lade formode, at *cand. theol.* Jørgensen har anset Relikvierne for ægte, og dog turde lidt Eftertanke have gjort ham mistænkelig, og lidt Studium, maaske lidt Efterspørgsel vilde have ført ham til den Erkjendelse, at han her stod overfor et storartet protestantisk Falskneri, der visseligen ikke gjorde en nærmere Kommentar overflødig. Vi havde allerede i flere Maaneder tænkt paa at skrive denne Kommentar; nu fremskynder Hr. Jørgensens Uforsigtighed dens Tilblivelse. Vi rette os i det følgende hovedsagelig efter de Meddelelser, som den forhenværende protestantiske, nu katholske Præst B. Lesker, en grundig Kjender af den mecklenburgske

Historie, har leveret i »Wissenschaftliche Beilage zur Germania, Nr. 24. 18. Marts 1897«.

Først vil vi give Læserne en lidt udførligere Fortegnelse over de berømte Relikvier. Forhenværende Kaptejn I. F. v. Klein skriver i sin »Fremdenführer durch Doberan und seine Umgebung 1884«: »Degnen foreviser, naar det ønskes, følgende endnu opbevarede Relikvier: 1) Hør fra Jomfru Marias Spinderok; 2) et Stykke af det Skødskind, Slagteren havde paa, da han slagtede Kalven ved den forlorne Søns Tilbagekomst; 3) Delilas Ragekniv, hvormed han ragede Simsons Lokker; 4) en Lap af den arme Lazarus' Kappe; 5) et Stykke af Josefs Kappe, som blev i Potiphars Hustrus Hænder; 6) Marias Natkappe, hvori der gjemmes nogle Knogler af de uskyldige Børn, som Herodes lod myrde; 7) et Stykke af Kristi Svøb; 8) nogle Knokler af Adams Bedstemoder; 9) en lille Gren af det Træ, hvori Absalon blev hængende med Haarene; 10) den mest paafaldende Relikvie er vistnok en af de Stene, den lille David havde i sin Slynge, da han fældte Goliath, en tyk Sten (Dammstein) fra Søen; 11) Lots Hustru, forvandlet til en Saltstøtte; 12) nogle Knogler af den h. Kristoffer o. s. v.« Da Lesker i 1886 besøgte Doberan, vistes ham foruden de af Klein anførte Relikvier ogsaa et Stykke af det ægyptiske Mørke, et Stykke af den Stige, som Jakob saa i Drømme, en Fjer af Ærkeengel Gabriels Vinge. Det ægyptiske Mørke, siger han, var en sort Sten; nu er den ifølge Hr. Jørgensen bleven til et sort Hul bag Alteret. I 1894, da Lesker for anden Gang kom til Doberan og spurgte efter Relikvierne, nægtede Degnen at vise ham dem. Han vidste vel, føjede han til, at de vare uægte, og foreviste dem derfor kun nødig, naar det blev forlangt. En Henvendelse fra Leskers Side til Overkirke- raadet i Schwerin, hvori han bad de høje Herrer om at gjøre en Ende paa det nedrige Bedrageri, blev i lang

Tid uden Resultat. Stadig forevistes de falske Relikvier, og stadig troede dannede Folk at se i dem ægte Beviser for Munkenes og Katholikernes Dumhed og Overtro. Lesker anfører et Sted af »Mecklenburgisches Kirchen- und Zeitblatt« fra 1881, hvori en fremragende protestantisk Præst skriver som følger: »Saaledes findes i Kirken i Doberan blandt andre Relikvier, f. Ex. af den store Kristoffer, endnu den Sten, hvormed David slog Kæmpen Goliath til Jorden, Hør, hvoraf Herrens Moder har spundet, Stykker af det Svøb, hvori Jesus har ligget, selv et Stykke af det ægyptiske Mørke! — Alt dette har jeg set med mine egne Øjne! — Er det ikke et højt talende Vidnesbyrd fra hin Tid og imod hin Tid, om hvordan dengang det stakkels Folk blev ledet, og hvad der blev budt det til Bestyrkelse i Troen og til Andagtens Fremme? Et Stykke ægyptisk Mørke i Stedet for det Lys, hvorved hele Verden er bleven oplyst! Hø og Halm i Stedet for det levende Brød, som giver Verden Livet!« Og at dannede Mennesker, endogsaa theologiske Kandidater endnu den Dag i Dag kunne lade sig ride til Vands, have vi ovenfor set paa Hr. Jørgensens Exempel.

Jeg sagde ovenfor, at lidt Eftertanke maatte have ført Hr. Jørgensen til den Erkendelse, at de Relikvier umulig kunde hidrøre fra den katholske Tid. Nogle saa umulige Ting som »det ægyptiske Mørke«, »en Fjer af Engelen Gabriels Vinge«, »Lots Hustru«, »Knokler af Adams Bedstemoder, hvoraf han har lavet Adams Lænestol o. s. v. maatte dog, skulde man tro, ogsaa vække Mistanke hos en *Candidatus theologiæ*. Ved lidt Efterspørgsel vilde han da have opdaget, at »Lots Hustru« ikke er andet end en Torso af en Brøndfigur fra den nyere Tid. I Stedet for »Adams Bedstemoder« hed det tidligere (1738) »Nogle Knokler af Stedets forhenværende Abbed Adams Bedstemoder;« men selv i denne Skikkelse er det et Falskneri, da der aldrig har

været en Abbed Adam i Doberan. Ligesaa umulig er ogsaa en Relikvie, der kaldtes »en Knokkel af den h. Ignatio Lojola«; Ignatius af Loyola døde først 1556, men Klosteret var allerede 1552 bleven ophævet. Disse og lignende falske Relikvier gjøre, selv uden anden mere overbevisende Kommentar, ogsaa alle de andre saak. Relikvier i høj Grad mistænkelige. Ja den ansete protestantiske Historieskriver L. Dolberg drager deraf den almindelige Slutning, at alle »disse saak. Relikvier ikke kunne nedstamme fra den klosterlige Periode« (Die St. Marien-Kirche der ehemal. Cistercienser-Abtei Doberan. 1893. S. 89).

Men der haves endnu mere slaaende Bcviser for deres senere protestantiske Oprindelse. Det staar nemlig fast, at de gamle Relikvier fra den katholske Tid indtil senest 1615 fuldstændig ere bortfjernede fra Doberan. Den lærde Kansler Ernst Joachim von Westphalen, en Protestant, skriver i sine *Monumenta inedita rcrum Germanicarum* (1739—1745), at i A. 1534 blev en Del af de gamle højtansete Relikvier sendte til Spanien. Doberan var paa den Tid endnu katholsk, men Reformationens Sejr var kun et Tidens Spørgsmaal. En Del skal være nedgravet i Jorden 1593. Dolberg formoder, at det ikke har været Relikvier, men Penge, der blev nedgravne, da det næppe kunde antages, at den »trosivrige« Hertug Johan Albrecht I. ikke skulde have tilintetgjort Relikvierne. 1580 fandtes der igjen Relikvier i Doberan; de bleve brændte paa Hertug Ulriks Befaling. Endnu en Gang er der Tale om Relikvierne i Begyndelsen af det 17. Aarhundrede, der ligesom de fra 1580 næppe have været Levninger fra den katholske Tid. I alt Fald findes de heller ikke mere i Doberan, da de af Hertug Adolf Friedrich bleve sendte til Hertug August af Lüneburg og af ham til Hertug Wilhelm af Bayern. Dette meddeler Hertug Adolf Friedrich selv i sin Dagbog. At

der herefter indtil 1676 ikke fandtes flere Relikvier i Doberan, derom vidner efter Leskers og Dolbergs overensstemmende Dom den protestantiske Pastor Peter Eddelin, der sikkert ikke vilde have undladt at omtale dem i sine Doberanischen Denkwürdigkeiten.

Hvorfra komme da de »Relikvier«, som nu findes i Kirken? Da de ikke kan være opfundne af Katholiker, staar deres protestantiske Oprindelse fast. Lesker siger, at Folk i Doberan fortalte ham, at snu Degne, kjede af de mange Forespørgsler efter Relikvier, simpelthen have lavet dem. De omtaltes først 1738 af Hans Heinrich Klüver, Notar i Heiligenhafen, som allerede dengang optæller 25 af de underligste Relikvier. Pastor Röper aftrykte dem 1808, skjønt han kjendte deres Uægthed (se Dolberg, S. 90). 1884 gjorde von Klein det ovenanførte Udtog deraf, men føjede »Lots Hustru« til. Forskjellige andre, som Klein ikke kender eller anvender, har Lesker set 1886. Siden 1895 skal deres Forevisning være forbudt af Overkirkeraadet.

Den ovenanførte protestantiske Præst i »Meckl. Kirchen- und Zeitblatt« mente, at disse Relikvier var »et højttalende Vidnesbyrd . . . imod hin (katholske) Tid«. I Virkeligheden have de i 200 Aar staaet som et dybt beklageligt Vidnesbyrd om, hvad man kan indbilde Protestanter, ogsaa dannede Protestanter, ja endogsaa theologiske Kandidater, naar det handler sig om katholske Spørgsmaal. Vi troede ikke at turde undertrykke denne Bemærkning, da der netop i disse Uger føres en forbitret Kamp imod den katholske Kirke ud fra denne bundløse Uvidenhed angaaende katholske Ting. Den sørgelig berømte M. benytter den Uforsigtighed, hvormed en stor Del Katholiker have troet en fransk Skurks hyklede Omvendelse og hans senere »Afløringer« for paa den mest hadske Maade at angribe Kirkens og Pavens Ufejlbarhed; men paa samme Tid er han enten selv saa ubegribelig uvidende, at

han ikke mærker, at denne Sag ingenting har at gjøre med Pavens Ufejlbarhed, eller han holder sine — dan- nede saa godt som udannede — Læsere for saa ube- gribelig uvidende, at de kunne lade sig binde sligt paa Ærmet.

Sanct Philip Neri.

Roms Apostel.

(Foredrag holdt i „Academicum catholicum“ og i „Studentershjemmet“.

—o—

(Fortsat.)

Det pavelige Hofs Tilbagevenden til Rom foran- drede kun langsomt denne sørgelige Tingenes Tilstand. Fra Nikolaus V. til Julius II. og Leo X. blev der ar- bejdet meget paa atter at hæve Rom, men saa snart Byen var kommet lidt til Kræfter, begyndte de gamle Partistridigheder paa ny. Kirkelige og verdslige Stor- mænd var i saa Henseende lige gode. I nogle faa Uger blev der Aar 1492 begaaet to hundrede Mord indenfor Roms bedste Familier. Under Hadrian VI. blev der vel gjort nogle Forsøg paa at højne det sædelige Ni- veau, men alt strandede paa den gennemgaaende For- dærvelse hos dem, der skulde være Religionens og Moralens Vogtere.

Da ramtes endelig Rom under Clemens VII. af Guds straffende Vrede. I Aaret 1527 gik Karl den V.'s Hære under Konnetablen af *Bourbon* mod Rom og indtog den evige Stad. Det var en Begivenhed saa rædselsfuld som ingen i Historien siden Jerusalems Ødelæggelse. Attilas og Genseriks Hærskarere var dannede Mennesker ved Siden af Bourbons og Georg Frundsbergs frygtelige Landsknægte. Der blev røvet og plyndret, skændet og brændt paa det mest grup-

vækkende. I Kirkerne blev der begaaet de frygteligste Gudsbespottelser, Relikvierne og de hellige Kar blev vanærede, Biskopper og Præster blev halvnøgne slæbte ved Haaret gennem Gaderne eller ført omkring til Spot, fastbundne paa Æsler. Hvorledes det gik Roms Kvinder og i Særdeleshed Nonnerne, skal jeg ikke komme ind paa.

Samtidig havde Luther og Calvin løsrevet store Dele af Europa fra Samfundet med Rom. Tyskland, Danmark, Norge og Sverig, Island, Schweiz, Polen, ja tilsidst England gik tabt for den katholske Kirke. Da Paul III. 1534 besteg Pavestolen, saa det ud, som om den yderste Dag var kommen for Petri Sæde og den romerske Kirke.

I dette Øjeblik var det, Philip Neri fremtraadte. Midt i en Tid, der genlød af Vaabenlarm hjemme og ude, begyndte han ganske stille at forkynde det Ord, som er det eneste, der kan give Verden Fred, det Ord, som Gang efter Gang har bragt Menneskeheden Frelse — det lille Ord, som Evangeliet havde lært ham og Katakomberne havde stadfæstet, — Ordet om at elske Gud over alle Ting og sin Næste som sig selv.

Det var en Lægprædikantvirksomhed, Philip begyndte paa, men hans Prædiken foregik lige saa meget i Gerninger som i Ord. Daglig var han hos de Syge og de Fattige for at hjælpe dem og tjene dem.

Saa vel Syge- som Fattigplejen var jo i Middelalderen overladt til den private Godgørenhed eller til barmhjærtige Ordenssamfund. Mellem de legemlige Kærlighedsgerninger har den katholske Kirke, under Henvisning til Matth. 25, altid nævnt at bispise de Hungrige, at give de Tørstige Drikke og at besøge de Syge. Philip begyndte nu sit Apostolat med at vie sig til disse Beskæftigelser.

I Roms forskellige Hospitaler blev han de Lidendes Trøst og Stotte. Med Overvindelse af sit fintfølende Naturel gav han sig til at vaske de Syges Saar, rede deres Senge, feje deres Værelser og i det Hele gøre deres Stilling saa hyggelig og taalelig som muligt. Havde han saaledes vunden Patienternes Kærlighed, begyndte han at tale med dem om de Ting, der hører Guds Rige til. Havde de svære Lidelser, saa led han med og formanede dem til Taalmodighed; vare de svage i Troen, styrkede han dem og gjorde dem Troens Sandheder indlysende; begærede de altfor ivrigt at blive raske, saa mindede han dem om Verdens Elendighed og Himlens evige Salighed.

Og Philip nøjedes ikke — som de fleste andre — med at blive et Kvarter eller en halv Time hos den Syge. Hvor frygtelig Vedkommendes Tilstand end var, hvor meget Synet af den Syges Saar og Bylder end var Philips Natur imod, han holdt standhaftig ud. Saa han én, der laa for Døden, knælede han ned ved hans Seng, bad med ham og bad for ham og forlod ham ikke, før den sidste Strid var udstridt.

Til andre Tider forlod Philip Hospitalerne og gik rundt paa Torvene, i Portene, i Butikerne, paa Værkstederne — alle Vegne, hvor han kunde træffe Mennesker samlede. Hans skønne Ydre, hans milde, huldsalige Optræden vandt hurtigt alle Hjerter for den unge Forkynder af Evangeliet. Han plejede at indlede sin Tale med et Spørgsmaal som dette: »Naa, Brødre, hvornaar skal vi saa begynde at leve et godt Liv?« Og mange, der ellers med Foragt vilde have afvist ethvert Ord om Omvendelse, hørte paa Philip, lagde sig hans Tale paa Hjærte og blev paa denne Maade vundne for Gud.

En Dag kom Philip saaledes ind i en Klædebutik og talte. En af Kommiserne blev saa grebet af hans Ord, at han i den samme Time brød med hele sit tidli-

gere Liv og blev et nyt Menneske. En anden ung Mand bevægede Philip til at gaa i Kloster. I det Hele taget var der en Mængde af hans Tilhørere, som blev Præster eller Ordensfolk, og St. *Ignatius* af Loyola, som dengang opholdt sig i Rom, sammenlignede derfor spøgende Philip med en Klokke, der kaldte Folk til Klosteret, medens den selv blev udenfor.

Selvfølgelig vakte Philips Optræden stor Undren — men ogsaa stor Begejstring. Det viste sig, at Troen ikke var død i Romernes Hjærter — den slumrede kun. Den ene efter den anden blev greben af Philips Exempel, og Præster, Adelige, Borgere begyndte at tage ham til Forbillede.

Ti Aar igennem virkede Philip saaledes i Rom. Han vedblev at være Lægmand og vedblev at føre det samme simple, strænge Liv som hidtil. En af de Andagtsøvelser, han yndede mest, var *Valfarten til Roms syv gamle Kirker* — nemlig St. Peter, St. Paul, St. Sebastian, St. Johannes i Lateranet, Santa Croce, St. Lorenzo og Santa Maria Maggiore. Det er en Vandring paa syv—otte Timer, som han helst foretog i Nattens Stilhed, og som fyldte hans Hjærte med de helligste Følelser. Her ligesom nede i Katakomberne opflammedes hans Kærlighed til Gud ved Tanken om at vide sig i Nærheden af hine hellige Apostle og Martyrer, hvis Liv og Død helt havde været i Kærlighed. Og fra Disciplene løftede hans Sjæl sig op til Mesteren, til den store Martyr fra Golgatha, hvis Krybbe opbevares i Santa Maria Maggiore, og hvis Kors gemmes i Santa Croce. I disse to Kirker mindedes han ogsaa Herrens Moder — hun, som sad ved Krybben i Bethlehem og stod under Korset paa Hovedpandestedet. Saaledes blev disse Valfarter af stor Betydning for hans indre aandelige Liv, og vi skal senere se ham gøre dem om med sine Disciple.

Hele sit Liv igennem havde Philip en særlig Andagt til den Tredje Person i den allerhelligste Treenighed. Som Lægmand plejede han dagligt at bede om den Hellig Aands syv Naadegaver — Vidsoms Aand og Forstands Aand, Raads og Styrkes Aand, Kundskabs Aand og Fromheds og Guds frygts Aand. (Es. 11, 2). Senere, da han blev Præst, undlod han aldrig, naar det lod sig gøre, at bruge Kollekten til den Hellig Aand.

Denne trofaste Andagt skulde ikke forblive uden Løn. I Aaret 1544 en Nat kort før Pintse var han, som sædvanligt, steget ned i Katakomberne for at bede. Det var ved den hellige Sebastians Grav, han knælede og han bad i Særdeleshed om Forøgelse af Kærlighed til den Hellig Aand. Hans Sjæl hvilede i dyb Betragtning af det, som var foregaaet paa den første Pinsefest; han dvælede i Bønnen hos Maria og Apostlene, han hørte den stærke Brusen som af et stort Vejr, og han saae Ildtungerne dale ned.

Og da skete det, at Philip med et følte en mægtig, hidtil ukjendt Glæde gennemstrømme sit Hjærte, en Salighed, der bragte ham til at udraabe som Petrus paa Tabor — »Herre, her er godt at være!« Hele hans Legeme skjælv som af Feber; Hjærtet glødede som Ild i hans Bryst og bankede, som kunde det ikke faa Plads. Da Philip endelig kom til sig selv igen, slog hans Hjærte endnu voldsomt, og da han førte Haanden op til det, mærkede han en stor Svulst. Hele Resten af hans Liv vedblev han at lide af voldsom Hjærtebanken, og denne kunde blive saa stærk, naar han enten bad eller læste Messe eller uddelte den hellige Kommunion eller talte om aandelige Ting, at Stolen, hvorpaa han sad, ja endog Værelset, hvori han befandt sig, rystede derved. Flere af hans Skriftebørn fortæller, at de hørte Hjærtet i hans Bryst som Hammerslag.

Tilmed følte Philip sig efter den Tid som gennemglødet af indre Hede, at han, selv i den koldeste Vinter, naar Sneen faldt, altid maatte gaa med Klæderne aabne for Brystet. Da man efter hans Død obducerede hans Lig, befandtes det, at to af hans Ribben var itu og at Enderne af dem var nedadbøjede for at give hans Hjærte Plads. Oratorianerne i Neapel opbevarer endnu et af disse Ribben, som en dyrebar Relikvie.

Efter denne vidunderlige Begivenhed i Katakomberne fornam Philip sin Andagt forøget til en usædvanlig Højde. Ofte følte han sig saa gennemglødet af Kærlighed til Gud, at han kastede sig ned paa Jorden og udbrod: »Ikke mere, Herre, ikke mere; Stands, Herre, eller jeg dør!« Og til andre Tider udbrod han i Højsangens Ord: »Vederkvæg mig med Honning, styrk mig med Æbler, thi jeg er syg af Kærlighed.«

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. I Lordags vendte den højærværdigste, apostoliske Vikar, Biskop *von Euch*, atter tilbage til Hovedstaden, efter nogle Ugers Ophold i Udlandet.

— Efter hvad vi have erfaret vil *Bjornstjerne Bjornsons* Foredrag »Paven i Jesuitterkirken«, holdt i Koncertpalæet d. 16. ds., i forkortet Form blive optaget i Novembernummeret af den af Hr. Capozzi-Bentzen redigerede Musik-Revu »*Petite Mignon*.«

— Søndag d. 17. Okt. fejrede Foreningen »*Unio*« sin 12aarige Fødselsdag med et Festmaaltid i Koncertpalæet. Festen, der havde samlet ca. 80 Medlemmer, bæredes med den højærværdigste Biskops og flere Gejstliges Nærværelse.

Formanden, Hr. Grosserer May, bod Velkommen.

Hr. Løjtnant Lohrer udbragte et af nifoldigt Hurra ledsaget Leve for vor h. Fader Pave Leo XIII. Skaalen for den højærværdigste Biskop motiveredes smukt af Hr. Murermester Günther sen. Biskoppen takkede og udtalte bl. a. følgende:

»Lige hjemkommen fra en Rejse i Tyskland, hvor jeg har været Vidne til det katholske Foreningsliv, som blomstrer der, er det mig en Glæde at være nærværende ved denne Fest. Lige fra Unios Begyndelse har denne Forening staaet mit Hjærte nær og det er min Overbevisning, at denne Forening, der har sin fulde Berettigelse, ja ligefrem er et nødvendigt Bindeled imellem Katholikerne her i Hovedstaden, stadig vil voxe, og det er mit Ønske, at ikke blot Mellemstanden men ogsaa de Bedrestillede ville slutte sig til Unio og blive Medlemmer, thi, faa som vi ere, have vi den inderligste Sammenslutning og Samvirken af alle Stænder behov. Jeg løfter mit Glas og udbringer et Leve for Foreningen Unio.«

Begeistrede Hurraraab ledsagede Biskoppens Tale. Efter at der endnu var holdt flere Taler samt afsunget et Par Sange, begav man sig ind i de tilstødende Sale, hvor der serveredes Kaffe, medens nogle Medlemmer paa forskjellig Maade forlystede de Tilstedeværende, særlig var et Parodinummer »Gebrüder Weis«, meget vellykket. Den smukke Fest sluttede med et lille Bal.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 24. Oktober. 20. Søndag e. Pintse. Ærkeengelen Rafaels Fest. — 25. M. De hh. Relikviers Ihukommelse. — 26. Ti. Votivofficium af St. Ansgar. — 27. O. Ferialdag. — 28. To. Simon og Judas Thaddæus, Apostle. — 29. F. Ferialdag. — 30. L. (Vigiliefastedag.) Alfons Rodriguez, Bekjender.

Søndag den 31. Oktober. 21. Søndag e. Pintse. Wolfgang. Biskop og Bekjender.

Mandag den 1. November. Alle Helgeners Fest. (Befalet Fstedag). I St. Ansgars Kirke: Kl. 7 og 8 stille Messe: Kl. 10 højtidelig Pontifikalmesse; Kl. 8 Rosenkrandsandagt med Prædiken og Procession.

Tirsdag den 2. November. Alle Sjæles Dag. I St. Ansgars Kirke: Kl. 9 Pontifikal-Sjælemesse.

Bekjendtgjørelse.

I Anledning af det forestaaende Valg af tre **Menighedsforstandere** og tre **Suppleanter** vil en **Fortegnelse over Valgbare og Valgberettigede** henligge tillige med Aarsregnskabet til Gjennemsyn for Alle og Enhver i Forsamlingsværket i Præsteboligen ved St. Ansgars Kirke fra **Søndag den 17. Okt. til Søndag den 24. Okt.**, hver Dag Kl. 11¹/₂—1.

Valghandlingen finder Sted i **Lokalet Bredgade 67, 2. S. o. G. Søndag den 31. Oktober Kl. 11¹/₂** efter Højmessens i St. Ansgars Kirke.

Kjøbenhavn, d. 6. Oktober 1897.

**Forstanderskabet
for St. Ansgars Menighed.**

Exercitier.

Fra den 7.—14. November holdes i Jesu Hjærte Kirke hver Aften Kl. 8¹/₄ Exercitier eller Foredrag om de evige Sandheder for Medlemmer af de to Mariakongregationer, hvortil alle Mænd og Ynglinge i Menigheden have Adgang.

Børnene, som til Paaske skulle annamme Konfirmationens h. Sakramente, bedes snarest mulig anmeldte af Forældre eller Værger hos Undertegnede, som træffes fra Kl. 9—10 Form. og Kl. 3—4 Efterm. Joh. Braun, Sognepræst.

I Anledning af det forestaaende **Valg af tre Menighedsforstandere og tre Suppleanter** indbyder herved undertegnede Foreninger de ærede Vælgere til **et Prøvevalg Fredag d. 29. Okt.** i Küickers Lokale, Østergade 32, 1. Sal Kl. 8¹/₂ Aften.

St. Josefs Gilde.

Unio.

St. Josefs Gilde. Mandag den 25. Okt. fejrer Gildet sin **12aarige Fødselsdagsfest.** Kl. 8 Aften Festmaaltid i Koncertpalæet. Adgangskort á 1 Kr. 50 Øre for Brødrene faas hos D'hr. Br. Raith og Simonsen samt hos Inkassatoren, Hr. Br. Weidele.

Søndag d. 24. Okt. Kl. 8 holder Broderskabet Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke. Alle Medlemmer bedes give Møde.

Tirsdag d. 26. Okt. Aften Kl. 8¹/₂ i Lokalet, Bredgade 67, 2. Sal o. G.: Foredrag af Fru Loth og Deklamation af Fru A. Møller. — **Alle ere velkomne!**

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 44.

Søndagen den 31. Oktober.

1897.

Indhold: Betragtning. Domitian. St. Philip Neri. Kollektterne i 1897. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. — Bekjendtgjørelser.

Betragtning til 21. Søndag efter Pintse.

—o—

Den gjældbundne Tjener.

Gud vil, at der skal herske Fred og Kjærlighed mellem hans Børn, og han byder os at tilgive vore Brødre, hvad de have syndet imod os. Og for at opnaa dette, siger han, at han vil handle imod os, som vi have handlet mod Andre; at han vil tilgive os, saafremt vi tilgive, ellers ikke. Hvergang vi derfor bede: »Forlad os vor Skyld, som vi forlade vore Skyldnere«, paatage vi os paany denne Forpligtelse. Vi bede om at blive tilgivet, *saaledes* som vi selv tilgive vor Næste.

Der er forskellige Grader i den Tilgivelse, vi skjænke vore Medbrødre. Vore Tilgivelser indskrænke sig undertiden til, at vi ingen hævngejærrige Tanker nære mod dem, der have forurettet os, intet Ondt ønske over dem; medens vi dog inderst inde i Hjertet bevare en vis Bitterhed mod dem. Eller vi kunne

komme saa vidt, at vi tilgive af ganske Hjærte, saa det Onde, de have gjort os, er glemt, saa vi virkelig ønske godt over dem og bede Gud om at beskærme dem. Saaledes tilgav Kristus sine Fjender; skjønt mishandlet tilgav han dem fuldtud og bad for dem: »Fader forlad dem, thi de vide ikke hvad de gjøre.« Vi maa stræbe at lære af Jesus at tilgive saaledes, og denne hans Bøn fra Korset gjør dette lettere for os. Thi det er jo netop den Undskyldning, vi kunne anvende paa de fleste af dem, der alvorlig forurette os, at vare end deres Ord og Gjæringer imod os onde og uretfærdige, saa vare de sig som oftest ikke det fuldt bevidste. Hvis de klart havde overskuet hele Rækkevidden af deres Ondskab, vilde de muligvis være gyste tilbage derfor. Men i Uvidenhed, Uforstaaen og halvbevidst Ondsind gjorde de det Onde.

Et er nu imidlertid at tilgive *Synderen*, et andet er at ville tvinge sig til i sin Bevidsthed at udslette Erkjendelsen af hans *Synd*. Det første ere vi forpligtede til, det andet derimod vilde være at forvrænge Sandheden. Vi bør derfor vel søge at undskylde vor Næstes Bevæggrunde, men vi ere ikke pligtige at erklære Sort for Hvidt, eller betragte Ubillighed som Billighed.

Vi maa ikke blot nære forsonlige Tanker i Hjærtet, men ogsaa vise dem i det Ydre. Hvorledes dette bedst sker, er afhængig af de nærmere Forhold. Men der gives Tilfælde, hvor fornyede Tilmærmelser kun vilde være Anledning til fornyet Ufred. Ligesom man ikke uden gyldig Aarsag anden Gang vilde nærme sig et Dyr, der har vist sig at være ildesindet imod En, saaledes er man berettiget til at holde sig paa Afstand fra et Menneske, der gjentagende har tilkjendegivet sin onde Stemning imod En. Ved mild Omtale af Vedkommende, og paa mangfoldige andre Maader vil man alligevel faa Lejlighed til at vise et forsonligt Sindelag.

At vort Hjertes Hensigt er ren og ublandet er her som i alle Forhold det, hvorpaa det kommer an. Og at det mere og mere maa blive Tilfældet, derpaa ville vi Alle arbejde vidende, at »Salige ere de Barmhjærtige, thi dem skal vederfares Barmhjærtighed.«

Domitian.

En Fortælling fra det første kristelige Aarhundrede.

Af Anton de Waal.

—o—

(Fortsat.)

Germaneren fortalte just igjen de lyttende Børn om Krigernes Vaabenøvelser, da Stefanus, der var »Prokurator« eller Forvalter hos Flavia Domitilla, traadte hen til dem. Sigamber havde lige fra den første Dag, denne Mand var traadt i Domitillas Tjeneste, betragtet ham med en vis Uvillie, og denne var endvidere voxet derved, at Stefanus gjerne gjorde ham til Skive for sine Drillerier.

»Ah ha,« begyndte Forvalteren, idet han henvendte sig til Drengene og trak Germaneren i hans prægtige Skæg, »fortæller den pjuskede Bjørn Eder igjen nogle Løgne fra sit germaniske Vildnis? — Sig mig engang, Sigamber, hvormange Pund Hestekjød har Du dér daglig sat tillivs og hvormange Tønder Mjød har Du skyllet ned dertil? I Mad og Drikke ere I jo nogle Pokkers Karle.«

»Sigamber ikke lyve«, svarede Kæmpen mørkt, »og Hestekjød og Mjød være bedre end romersk Mad. O! Germanere ikke stikke Fingre i Halsen, naar de ere mætte. Fy! Romere æde og drikke, og saa brække sig og igjen æde og drikke. Ja! ja; deri Romere bedre end Germaner.¹⁾

¹⁾ Saaledes gik det virkelig temmelig ofte til ved Gjæstebudene,

»Véd Du,« blev Stefanus ved i den samme Tone, »at en af dit Folks Spaakvinder er kommen til Rom i det Haab at blive Kejserinde.«¹⁾

»Sigamber kjende Ganda, Præstinden,« svarede Germaneren. »Men tyske Jomfruer rene og dydige; Romerinder, fy, kaade. Ganda hellig Præstinde, Odins Sendebud til Imperator — og gaadefulde Sendebud. O, Germanere ikke Snigmordere; Germanere ligefremme.«

Stefanus, som ikke havde forstaaet Meningen af de sidste Ord, var just ifærd med at komme med en ny Spøg, som maaske endelig havde faaet Sigamber til at bryde løs i sit Modersmaal, hvis ikke lige en Tjener var kommen, som skulde hente Drengene til deres Forældre; samtidig bragte han den Befaling med til Germaneren, at denne skulde tage sin Festklædning paa for som *praecursor* eller Forløber at ledsage sin Herskerinde, som skulde aflægge et højfornemt Besøg.

Naar fornemme romerske Damer gjorde Besøg, gik der altid en Tjener foran deres *lectica* (en lukket Bærestol, hvori de sad), for at gjøre Plads i Trængslen; dertil brugte man især høje og stærke Slaver.

Efter nogen Tids Forløb saa' man Domitilla, med Sorg og Kummer i sine ædle Træk, forlade sin Bolig og slaa ind paa Vejen til Palatinet; i en anden *lectica* sad de to unge Brødre.

---

og naar aldeles vanvittige Priser bleve betalte for sjældnere Spiser, f. Ex. Nattergaletunger, og disse bleve serverede, saa drev man det saa vidt i Fraadseri og Fylderi, at Bordselskabet greb til det af Sigamber betegnede Middel for at kunne begynde forfra igjen.

¹⁾ Domitian lod i sin stedse stigende Angst for Snigmordere haade Seere og Stjærnetydere komme fra Orienten og andre Provinser for at raadspørge dem om sin Skjæbne og angaaende andre Personer, som han frygtede. Historien beretter udtrykkelig om, at han ogsaa lod en hos hendes Stamme i de germaniske Skove højtanset Præstinde, ved Navn Ganda, kalde til Rom i den Anledning.

Sigamber, der var iført Forløbernes røde Livré og havde en med en gylden Knap forsynet Stok i Haanden, skred stolt og gravitetisk foran sin Herskerinde, idet han gjorde Plads i de stærkt befærdede Gader med sit »cedite« (Gaar af Vejen!).

Bagved begge Bærestolene fulgte efter Skik og Brug Stefanus, da fornemme Damer ved saadanne Udflugter lod sig ledsage af deres Forvalter.

Jo nærmere man kom Forum, des større blev Trængselen, og Sigamber havde sin Nød med at gjøre Vejen fri for Bæerne.

»Av«! skreg en tyk Kone af Folket. »Denne Stud! tror maaske, at jeg er et Knippe Hø?«

»Mig blot skubbe sagte til Side!« svarede Kæmpen med sin dybe, barske Stemme; »cedite«! — »Ødelæg ikke Folderne i min Toga!« raabte en fin Laps rasende.

»O, I Guder!« jamrede en Tredje, »det er en Elefant, der er brudt ud af Amphitheatret!«

»Cedite, cedite!« blev Germaneren ved at raabe med uforstyrret Ro, idet han paa sin Vis vedblev at »skubbe Folk sagte til Side«.

Endelig havde man da naaet den store Perron, som førte op til Palatinet; efter et Par Øjeblikkes Forløb stod Domitilla med bankende Hjærte i Kejsereis Forgemak. En usigelig tung Ængstelse knugede hendes Bryst; — hun troede, hun skulde synke i Jorden, da »cubicularius« bød hende træde ind med Børnene.

Saasnart Domitilla saa' Regenten, kastede hun sig tilligemed de 2 Drenges for hans Fødder og kyssede taust Herskerens Haand.

Domitian rettede sit Blik paa Drengene, der af Frygt ikke turde se paa ham; han tænkte paa sine Børn, der nu vilde have været i den samme Alder, hvis den bitre Skæbne ikke havde berøvet ham dem. »Af din Mand,« sagde han til Domitilla, »har Du faaet min Villie at vide. Af din Haand modtager jeg disse

Drengene, ikke for at rive dem fra Dig, men for at de under den fortræffelige Quintilianus' Haand kunne blive uddannede til det Kald, hvortil de udødelige Guder have bestemt dem. Jeg venter derfor, at din Gemal, ligesom Du selv, ville vise Eder værdige til den Ære, der er tiltænkt Eder. Skulde denne min Forudsætning slaa fejl, saa knuser jeg for mine Fødder det, jeg har hævet i Vejret. Jeg vil nu strax,« sluttede Domitian, »sætte Tiberius' Palads istand; indtil det er færdigt, kan Du hver Morgen komme og se til dine Drengene.«

Med sønderknust Hjærte samlede Domitilla alle sine Kræfter sammen for at svare Kejseren.

»Min Herre og Hersker,« sagde hun, »din Villie er en Befaling for din Tjenerinde, saa tungt det ogsaa vil blive for mig at ombytte den stille Kreds i mit Hjem med Paladsets Glands, og uendeligt tungere vil det blive for mig at skilles fra mine Børn.«

Taarerne kvalte hendes Stemme; men Domitian, der ikke havde noget Begreb om det Offer, den kristne Kvinde bragte, ikke heller anede Moderhjærtets dybe Sorg og Bekymring, rynkede vredt sin Pande.

»Den guddommelige Domitian, din Herre,« sagde han, »er ikke vant til Indvendinger. Hvad jeg har besluttet, er indgivet mig ovenfra. Gaa Du nu hjem; Børnene blive her. — Og hør nu: for Fremtiden skulle de have andre Navne; den Ældste skal hedde Vespasian efter min Fader og den Yngste kaldes op efter mig. Kom herhen, Drengene, og lov mig at være flittige og lydige.«

Skjælvende nærmede de to Drengene sig den skrækelige Mand og kyssede hans Haand, uden at turde se paa ham.

Deres Forældre havde under stor Bedrøvelse saare alvorligt og indtrængende foreskrevet dem, hvorledes de skulde opføre sig, saa Børnene anede, hvor umaa-

delig megef der afhang af deres Optræden i dette Øjeblik.

»Jeg vil befale Læreren,« sagde Kejseren, »at han ikke skaaner Tampen paa Eder. Naa! tag nu Afsked med Eders Moder; en Slave vil føre Eder til Eders Værelser.«

Domitilla trykkede i Taushed begge Børnene til sit Bryst og betegnede hemmeligt deres Pande med Korsets hellige Tegn; saa forlod hun Herskerens Gemak.

Først da hun igjen sad i sin Bærestol, gav Moderhjærtets Smerte og Kummer sig Luft i en Strøm af Taarer.

«O Gud!» bad hun og hævede i glødende Andagt sine Øjne mod Himlen, »o Gud! har Du beskærmet de tre unge Mænd ved Nebuchanesers Hof og udfriet Daniel af Løvegraven, saa beskyt da ogsaa mine Børn i Løvens Hule, de smaa Lam midt iblandt Ulvene.«

Stefanus var traadt ind i Kejserenes Forværelse sammen med sin Herskerinde. Medens han her ventede paa Domitillas Tilbagekomst kom *Parthenius*, den saakaldte *præfectus cubiculariorum*, eller Overhofmester; Forvalteren sagde hvem han var, og Parthenius, som havde faaet Kejserenes nyeste Beslutning at vide, benyttede gjerne denne gunstige Lejlighed til, under en let Samtale og ved tilsyneladende uskyldige Spørgsmaal, at faa lidt at vide om Livet og Forholdene i Clemens' Hus.

Da nu Stefanus paa Hjemvejen gik bag ved sin Herskerindes Bærestol, kom han til at tænke paa denne Samtale, og hans Samvittighed bebrejdede ham, at han, lokket af den høje Herres indtagende Venlighed, var kommen til at sige adskillige Ord, som han hellere maatte have tiet stille med.

(Fortsættes.)

Sanct Philip Neri.

Roms Apostel.

(Foredrag holdt i „Academicum catholicum“ og i „Studenterhjemmet“.

—o—

(Fortsat.)

Philip var nu bleven 35 Aar, og det var endnu aldrig falden ham ind, at han kunde være værdig til at blive Præst. Da foreslog hans Skriftefader, en gudfrygtig Mand ved Navn *Persiano Rosa*, ham at lade sig ordinere. Philip modsatte sig længe, men Rosa trængte ind paa ham, og Philip bøjede sig da tilsidst for hans bestemt udtalte Vilje. I Marts Maaned 1551 modtog han Tonsuren, de fire mindre Vielser og Subdiakonvielsen, Paaskelørdag s. A. blev han ordineret Diakon, og kort efter modtog han endelig Præstevielsen.

Hermed indtræder Philip i den *anden* Periode af sit Liv. Den første omfatter Ungdommen og Lægmandsvirksomheden, den anden Tiden fra Philips Præstevieelse til han optræder som *Ordensstifter*, hvormed den tredje og afsluttende Periode begynder.

Som Præst forlod Philip Adelsmanden Caccias Hus, hvor han hidtil havde boet, og sluttede sig til Præsterne ved Kirken San Girolamo da Carità, hvor hans Skriftefader ogsaa var ansat. En lille Samling Præster levede her et fælles Liv i stor Fromhed og broderlig Kærlighed, og Philip befandt sig hurtig vel i deres Midte.

Med stor Iver og Nidkærlighed beflittede Philip sig nu paa at røgte sit nye Kald. Saa fuldkomment som muligt at udtrykke Jesu Christi præstelige Karakter i sig og at efterligne hans hellige Liv, det var Maalet for Philips Bestræbelser fra den første Time, han satte sine Fødder over Dørtærskelen i San Girolamo. Ligesom Christus bragte sig selv som et Offer til den himmelske Fader, tilgav Syndere, som nærmede sig ham i Tro

og Anger, og udstrøede den gode Sæd ved sit Liv og sin Lære, saaledes vilde Philip daglig frembære det hellige Messeoffer, tilgive Syndere i Bodens Sakrament og prædike Ordet tidlig og silde. Fra Begyndelsen af sin præstelige Virksomhed holdt Philip stadig sit Blik fast rettet paa Frelseren og forenede sig saa inderligt med ham, at alt, han herefter virkede, egenlig var Jesu Christi Virken i ham. Mer end nogensinde saa han i sig selv intet andet end Vinranken, der maa være forbunden med Vinstokken Jesus Christus for at bære Frugt.

Hver Morgen læste Philip som sagt den hellige Messe — en Skik, der var kommen i Forfald i Rom, men som Philip genoplivede. Hans Forening med Frelseren under denne hellige Handling var saa inderlig, at han ofte geraadede i Ekstase derved. Saasnart han begyndte at iføre sig Messedragten, tænkte han ikke mere paa andet end Gud. Ofte var han saa betaget, at han med Magt maatte søge at adspredde sine Tanker for overhovedet at kunne foretage de ved Messen nødvendige Ceremonier. Naar han gød Vinen i Kalken, sitrede hans Hænder, saa at han maatte støtte Albuen mod Alteret for ikke at spilde. Højest steg imidlertid hans inderlige Bevægelse, naar han udtalte Konsekrationsordene over Brødet og Vinen — de almægtige og sanddru Ord af Herrens Mund: »Dette er mit Legeme, som gives for Eder« og »Dette er mit Blod, som udgydes for Eder«. Taarerne randt i stride Strømme over hans Kinder, og naar han havde opløftet den hellige Hostie til Menighedens Tilbedelse, var det ham ofte ikke muligt at drage Hænderne ned igen. Det var ham, som maatte han flyve op gennem Rummet, og flere Gange troede de, som overværede hans Messe, at se ham løftet op i Luften, svævende flere Haandsbredder fra Jorden. Der fortælles, hvorledes en lille Pige en Gang udbrød ganske højt i Kirken: »Mor, Mor, se

den Præst dér, han staar i Luften«. Flere af Philips Skriftebørn paastaar ogsaa at have set ham løftet fra Jorden i Ekstase under den hellige Messe.

Med stor Forkærlighed og utrættelig Udholdenhed viede Philip sig endvidere til Forvaltningen af *Bodens Sakramente*.

Det er naturligvis vanskeligt for mig, her i en væsenlig protestantisk Forsamling, at give en fuldt forstaaelig Fremstilling netop paa dette Omraade. Bods-sakramentet er Dem dog imidlertid bekendt under det mere populære Navn *Skriftemaalct*. De véd, at Katholikerne efter gammel kirkelig Skik bekender deres Overtrædelser for Præsten, ligesom Maria Magdalene og Røveren paa Korset bekendte deres Synd for Vor Herre, og at vi anser Præstens Tilgivelse for Vor Herres egen, saafremt vi virkelig angrrer de Synder, vi bekender.

Brugen af Sakramenterne var nu paa Philips Tid saa forsomt, at meget faa Personer gik til Skrifte og Kommunion mere end én Gang om Aaret — hvilket endda var højt. Philip søgte nu at vække sine Tilhørere af denne aandelige Slummer og at drage dem til Naademidlerne, særlig da til Bodssakramentet. Saa snart Kirken blev lukket op tidlig om Morgenens, var Philip i sin Skriftestol og sad der saa trofast som en Soldat i sit Skilderhus. Kom der ingen, tilbragte han Tiden med at læse eller bede. Vedblev der haardnakket ikke at komme nogen, drev hans Iver ham udenfor Kirken, ud paa Gaden. Der patrouillerede han op og ned i Haab om, at en eller anden skulde komme forbi, som han kunde give sig i Kast med og maaske ved sin Tale bringe til Omvendelse.

Begav han sig saa endelig til sit Værelse, var han altid rede til at lade sig forstyrre for at høre Skriftemaal. Hans Skriftebørn kunde komme til ham naar i Døgnet de vilde. Om Natten laa Nøglen til hans Væ-

relse under Døren, saa at enhver kunde gaa ind og vække ham. Ofte hændte det, at han i den tidlige Morgenstund hørte 30—40 Skriftemaal, inden han læste sin Messe. Da den katholske Præst altid er fastende indtil Messen, mente hans Kaldsbrødre, at denne aandelige Anstrængelse paa fastende Hjærte maatte trætte ham eller paa anden Maade være ham ubehagelig. Philip erklærede imidlertid altid, at det var ham en Glæde og en Lyst at dvæle i Skriftestolen og opfordrede ivrigt sine Skriftebørn til ikke af Hensyn til ham at udeblive eller trække sig tilbage.

Endelig maa Philips Virksomhed som *Prædikant* omtales.

Efter at han var bleven præsteviet, saae man ham ikke saa meget paa Gaderne. I Kirken prækede han imidlertid heller ikke. Derimod plejede han om Eftermiddagen at samle nogle Mennesker paa sit Værelse og tale med dem som en Fader med sine Børn. Han talte staaende op mod sin Seng eller siddende paa den, og Tilhørerne stod og sad som de kunde bedst — paa de faa Stole, paa Philips Bedeskammel eller i Vindueskarmen.

Philips Taler her var imidlertid ikke udelukkende religiøse. Var der en Læge til Stede, underholdt han sig med ham om Lægekunst; med Filosofer diskuterede og disputerede han, med Digtere talte han om Poesi. Philip var nemlig selv Poet og havde i de første Aar i Rom skrevet en Del religiøse Digte, som han dog siden brændte paa tre Sonnetter nær. Paa denne Maade søgte Philip at være Alt for Alle; og først lidt efter lidt ledte han Samtalen ind paa det religiøse Omraade.

Disse Eftermiddagssamtaler blev hurtig meget søgte og Philip saa sig inden længe nødt til at skaffe sig et større Værelse. Dermed var Begyndelsen gjort til det senere *Oratorium*.

Saaledes gik Philips første Aar som Præst. Sex Aar efter sin Ordination havde han samlet en Skare om sig af Mænd fra alle Samfundsklasser, deriblandt Begavelser som den senere Kardinal og Kirkehistoriker *Baronius* og Philips højre Haand Francesco Maria *Tarugi*, en Neveu til Paverne Julius III. og Marcellus II.

Imidlertid syntes Philip, at Virksomheden i Rom ikke rigtig tilfredsstillte ham i Længden. Han havde attraaet større Ting, da han bad nede i Katakomberne — mindre end en Martyrkrone kunde han ikke nøjes med. Og her i Rom — ja, her var i det Højeste to Sakristaner i San Girolamo, som et Par Aar igennem havde haft deres Glæde af at drille og plage ham, give ham iturevne Messeklæder, gemme Alterkarrene for ham, jage ham Kirken rundt fra det ene Alter til det andet, inden de tillod ham at begynde sin Messe — — men det var ogsaa alt. Han havde taalmodig og uden Klage baaret denne Forfølgelse, og tilsidst var de to ondsindede Mennesker gaaet i sig selv og havde bedt Philip om Tilgivelse . . .

Philip tænkte paa større Ting.

Nylig havde den store Hedningemissionær Franciscus *Xaverius* efter en tiaarig Virksomhed lukket sine Øjne paa Øen *Sancian* ved den kinesiske Kyst. Beretningen om hans æventyrlige Liv var i alles Hænder. Hele Christenheden var begejstret for Indiens Apostel — — for den Offervillighed og det Mod, han havde lagt for Dagen ved ti Aars Missionsrejser i Forindien, paa Malakka, de indiske Øer og i Japan. Breve fra hans Efterfølgere derovre i det fjærne Østen kom jævnlig til Rom og blev oplæste og droftede paa Philips Værelse. De gjorde det dybeste Indtryk paa ham. Tanken om de ulykkelige Millioner derude i de store Riger, som laa hen i Vantroens Mørke, fyldte hans Øjne med Taarer. Efterhaanden dannede der sig en Beslutning hos ham — han vilde sammen med tyve af sine bedste

Disciple bede om Pavens Tilladelse til at drage ud og omvende Hedningene. (Fortsættes.)

Kollekterne i 1897.

Fra det Apostoliske Vikariat have vi modtaget følgende Oversigt over de i Kirkerne i Løbet af dette Aar atholdte Kollektur:

1. **Til de afrikanske Missioner.** Kjøbenhavn: St. Ansgars Kirke Kr. 15,50; Jesu Hjærte Kirke Kr. 12,79; Frederiksberg Kr. 9,62; Ordrup Kr. 9,54; Odense 6 Kr.; Svendborg 5 Kr.; Kolding 10 Kr.; Fredericia 7 Kr.; Horsens Kr. 3,72; Aarhus Kr. 9,18; Randers Kr. 4,55. **Ialt Kr. 98,15.**
2. **Til den hellige Grav i Jerusalem.** Kjøbenhavn: St. Ansgars Kirke Kr. 18,35; Frederiksberg 8 Kr.; Odense Kr. 15,77; Svendborg 5 Kr.; Kolding 2 Kr.; Fredericia 5 Kr.; Horsens Kr. 3,86; Aarhus Kr. 13,68; Randers Kr. 15,86. **Ialt Kr. 87,52.**
3. **Til de hedenske Missioner.** Kjøbenhavn: St. Ansgars Kirke Kr. 29,25; Jesu Hjærte Kirke Kr. 14,19; St. Josefs Kapel Kr. 5,75; Ordrup Kr. 9,15; Odense Kr. 5,50; Svendborg 6 Kr.; Kolding 5 Kr.; Fredericia Kr. 6,50; Horsens Kr. 6,59; Aarhus Kr. 15,40; Randers Kr. 3,50. **Ialt Kr. 115,83.**
4. **Pederspenge.** Kjøbenhavn: St. Ansgars Kirke Kr. 57,88; Jesu Hjærte Kirke Kr. 26,11; Frederiksberg Kr. 26,34; St. Josefs Kapel Kr. 17,66; Ordrup Kr. 25,98; Odense 16 Kr.; Svendborg 11 Kr.; Kolding 5 Kr.; Fredericia 10 Kr.; Horsens Kr. 4,96; Aarhus Kr. 29,31; Randers Kr. 6,52. **Ialt Kr. 236,76.**
5. **Ansgarius-Bonifacius-Kollekt.** Kjøbenhavn: St. Ansgars Kirke Kr. 136,10; Jesu Hjærte Kirke Kr. 46,18; St. Josefs Kapel Kr. 29,40; Frederiksberg Kr. 61,21; Ordrup Kr. 36,37; Odense Kr. 41,31; Svendborg Kr. 32,50; Kolding Kr. 30,80; Fredericia 43 Kr.; Horsens 46,31; Aarhus Kr. 126,27; Randers Kr. 39,51. **Ialt Kr. 658,96.**

Hele Beløbet af *samtlig*e i Aaret 1897 afholdte Kollektur udgjorde altsaa **1197 Kr. 22 Øre**. Vi benytte Lejligheden til paany og meget indtrængende at anbefale til alle vore Læsere navnlig den fire Gange aarlig stedfindende *Ansgarius-Bonifacius-Kollekt*. Som bekendt er det den *eneste Kollekt*, der er bestemt til *vore egne Kirke- og Skolefor nødenheder* og som saaledes staar til den Apostoliske Vikars Raadighed. Men saalænge disse Samlinger holde sig indenfor det beskudne Omfang, som de hidtil have haft, hvad Betyd-

ning have de da overfor de stedse stigende Krav, som Udviklingen af vort Kirke- og Skolevæsen paalægger den Apostoliske Vikar? Man betænke vel, at en eneste Lærers Gage udgjør mere end det dobbelte af det ved Kollekten indkomne Totalbeløb; man betænke endvidere, at det paahviler den Apostoliske Vikar at lønne samtlige Præster og Lærere ved alle i den senere Tid oprettede Stationer. Som Stedbørn, hvad vi Katholiker nu engang ere, naar der er Tale om Tilskud fra Statens og Kommunens Side til — vi sige ikke Kirkernes, — men Skolernes Underhold, ere vi henviste til vor egen Kraft, til vort eget Sammenhold og Samarbejde. Netop ved disse i samtlige Kirker og Kapeller stedfindende Kollektioner gives der alle Katholiker, selv de fattigste iblandt dem, en gunstig Lejlighed til efter Evne at yde deres Skjærv til denne store og vigtige Sag. Vi ere overbeviste om, at vi ved fælles virksom Deltagelse — det gjælder kun om at huske det hver Gang, at Kollekten afholdes — ville kunne opnaa et langt gunstigere Resultat til næste Aar. Det skulde glæde os inderligt, om vi ved næste Aars Oversigt kunde meddele, at vi ikke havde taget Fejl i vore Forhaabninger.

Redaktionen.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

Kjøbenhavn. I Mandags fejrede *St. Josefs Gilde* sin 12-aarige *Fødselsdagsfest* med et Festmaal i Koncertpalæet. Der deltog henved 40 Brødre samt nogle Indbudne. Den højjærværdigste Biskop, Gildets Protektor, bærede Festen med sin Nærværelse. Formanden, Hr. Naalemagermester Jørgensen sen., udbragte en Toast for den højjærværdigste Hr. Biskop. Msgr. von Euch takkede og udtalte sin Glæde over at være nærværende ved Gildets Stiftelsesfest; han betonedes Gildets særlige Nødvendighed her i vor Menighed, idet det kunde samle alle Haandværkere og Arbejdere i Fællesskab mod alle de Farer, som truede dem, med Hensyn til deres Tro, deres materielle Fornødenheder

og deres Familieliv, og fremhævede særlig den Fare, som laa i Socialdemokratiet. Men foruden Haandværkere og Arbejdere burde ogsaa Andre slutte sig til Gildet og dets smukke Formaal, helst som aktive Medlemmer eller som bidragydende Æresmedlemmer. Biskoppen opfordrede Brødrene til at arbejde for Gildets Fremgang udadtil, saa at vi engang kunde voxe os stærke og se Tusinder flokkes om vore Faner og derved ogsaa hævde Kirkens Stilling i vort Fædreland. Den højærværdigste Taler udbragte tilsidst et Leve for St. Josefs Gildet.

I Dagens Anledning havde to Medlemmer skænket et Par Malerier, forestillende St. Josefs Gildes Vaaben og den højærværdigste Biskops Vaaben, til Gildet.

Vi benytte atter Lejligheden til at anbefale St. Josefs Gildet, hvis smukke Formaal: gjensidig Hjælp og Støtte i aandelig og legemlig Nød, har Krav paa at finde Velvillie hos alle Stænder i vor Menighed. Maatte det lykkes Gildet i dets nu begyndte nye Aar at vinde megen Fremgang til Ære for St. Josef og til Brødrenes Bedste!

— I Mandags, den 25. Oktober, begyndte Hr. Dr. philos. *A. Hammerich* paa Universitetet sine interessante Forelæsninger over den katholske Kirkes største kirkelige Komponist, *Palestrina*, og fortsætter Mandag den 1. og 8. November. Som Illustration til Foredragene vil paa Mandag (Alle Helgens Dag) et Kor under Ledelse af Hr. Organist *Jos. Hammermüller* synge i Auditoriet *Palestrinas* Improperier og Dele af Missa »*Æterna Christi munera*«. Foredragene holdes hver Mandag Kl. 3 i Universitetets Auditorium Nr. 6 og Adgangen er gratis.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 31. Oktober. 21. Søndag e. Pintse. Wolfgang. Biskop og Bekjender.

Mandag den 1. November. Alle Helgeners Fest. (Befalet Fstedag). I St. Ansgars Kirke: Kl. 7 og 8 stille Messe: Kl. 10 højtidelig Pontifikalmesse; Kl. 8 Rosenkrandsandagt med Prædiken og Procession.

Tirsdag den 2. November. Alle Sjæles Dag. I St. Ansgars Kirke: Kl. 9 Pontifikal-Sjælemesse. Kl. 8 Aften Rosenkrans for de Afdøde. — 3. O. Oktavdag (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ h. Messe for Ansgariusforeningen). — 4. To. Karl Borromæus, Biskop og Bekjender. — 5. F. Oktavdag (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ højtidelig Prælatmesse til Ære for Jesu guddommelige Hjærte; Aften Kl. 8 Broderskabsandagt med Prædiken). — 6. L. Oktavdag.

Søndag den 7. November. 22. Søndag e. Pintse.

Jesu Hjærte Kirke. Alle Helgeners Fest. Kl. 6, 7 og 8 $\frac{1}{2}$ stille h. Messe; Kl. 10 Levitmesse; Kl. 8 Aften Festandagt med Prædiken.

Exercitier.

Fra den 7.—14. November holder Pastor Werhahn i Jesu Hjærte Kirke hver Aften Exercitier eller Foredrag om de evige Sandheder; Søndag den 7. Nov. og Søndag den 14. Nov. Kl. 6; paa de andre Dage i ovennævnte Uge Kl. 8 $\frac{1}{4}$. Adgang for alle Mænd og Ynglinge i Menigheden. — Torsdagen forud (den 4. Nov.) holdes i Jesu Hjærte Kirke Kl. 8 $\frac{1}{4}$ et indledende Foredrag om Exercitiernes Betydning, hvortil alle Ovennævnte indbydes.

Rosenkransbroderskabet. Mandag den 1. Nov. (Alle Helgeners Fest) Kl. 8 Aften sluttes i St. Ansgars Kirke Rosenkransmaanedens med Prædiken og Procession, hvori Jomfruernes Forening deltager med Broderskabets Faner. — Maanedsmødet med Procession Søndag den 7. Nov. bortfalder.

Valghandling.

Valg af tre Menighedsforstandere og tre Suppleanter finder Sted **Søndag den 31. Oktober Kl. 11 $\frac{1}{2}$** i Lokalet, Bredgade 67, 2. Sal o. G.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer anmodes om at møde til sædvanlig Tid til Tilbedelse i St. Ansgars Kirke Fredag den 5. November.

St. Josefs Gilde. Paa Grund af Exercitierne i Jesu Hjærte Kirke indstilles Møderne indtil den 15. Nov. Nærmere bekjendtgjøres.

Mødreforeningen. I Stedet for det sædvanlige, maanedlige Tirsdagsmøde afholdes Søndag den 7. Novemb. Kl. 3 Efterm. et Møde med Foredrag i St. Josefssøstrenes Huskapel paa Toldbodvejen, hvortil alle Mødre og Hustruer i Menigheden indbydes.

St. Knuds Broderskab. Kun personligt Aftold.

Møde Tirsdag den 2. Novemb. Kl. 8 $\frac{1}{4}$, Aften for Medlemmerne a. l. e. — Formandens Adresse er: C. Meyer, Fredericiagade 53, 2. Sal.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 45.

Søndagen den 7. November.

1897.

Indhold: De Helliges Samfund. St. Philip Neri. Domitian. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Fredericia. Island. Køln. — Bekjendtgjørelser.

De Helliges Samfund.

—o—

Jeg tror paa de Helliges Samfund,
en Broderskabskjæde paa Jord,
hvor Græker og Jøde
hinanden kan møde,
hvor sorte og hvide
staa Side om Side
og lovsynge Herren i Kor.

Jeg tror paa de Helliges Samfund,
 et Legem, hvis Hoved er Gud,
 hvor Haand og hvor Tunge
 maa virke og sjunge,
 hvor Øje og Øre
 maa spejde og høre,
 men alt efter Hovedets Bud.

Jeg tror paa de Helliges Samfund,
 hvorover ej Døden har Magt;
 thi vi, der maa stride,
 og de, der maa lide,
 og de, der fik Sæde
 i Himmerigs Glæde,
 er fælles om Frelserens Pagt.

Jeg tror paa de Helliges Samfund,
 hvori jeg alene har Rod;
 hvert Lem, som afrives,
 det kan ikke trives;
 thi hastigt hentæres
 maa det, som ej næres
 af Jesu fornyende Blod.

Jeg tror paa de Helliges Samfund,
 et Fællesskab ej blot af Navn;
 naar en er i Kvide,
 maa alle de lide;
 kan en overvinde
 vor ældgamle Fjende,
 det kommer dem alle til Gavn.

Jeg tror paa de Helliges Samfund,
 skjønt aldrig min Dværgeforstand
 kan fatte, hvorledes
 de Bønner, der bedes,
 hver Modgang, som prøves,
 hver Bodsgang, som øves,
 kan virke saa vide om Land.

Jeg staar i de Helliges Samfund,
 omend som et unyttigt Lem.
 Ak, Herre, udriv mig
 dog ej, men opliv mig,
 saa engang forklaret,
 fra Døden bevaret,
 jeg naar dit livsalige Hjem!

1012.

Sanct Philip Neri. Roms Apostel.

(Foredrag holdt i „Academicum catholicum“ og i
 „Studentershjemmet“.

—o—
 (Fortsat.)

For at være sikker i sin Sag raadførte han sig imidlertid med en Mand, der stod i stort Ry for Hellighed og Visdom, nemlig Prioeren for Cistercienserklosteret ved *Tre Fontane* i Rom, *Agostino Ghettini*. Denne Mand besad, efter sine Biografers Udsagn, en vis Lighed med Profeten Samuel i den gamle Pagt. Allerede før sin Fødsel var han indviet til Gud af sine Forældre, og som Dreng viste han af egen Drift stor Tilbøjelighed for Ordensstanden. Han mentes at være i Besiddelse af Spaadomsgaver.

Til denne Mand gik altsaa Philip. Ghettini bad

ham komme igen om nogle Dage, han vilde imens overveje Sagen i Bøn. Da Philip saa kom, gav Ghet-tini ham følgende Svar:

»Min Søn, den hellige Johannes Evangelist har vist sig for mig i Bønnen og sagt mig, at *Rom skal være dit Indicn.*«

Philip opgav da alle Rejseplaner og blev i Rom til sin Dødsdag som den evige Stads Apostel.

I 155^s blev det Oratorium færdigt, som Philip havde faaet Lov at opføre ovenover Kirkehvælvingerne i S. Girolamo, og her holdt han saa daglig sine Opbyggelsesmøder. Der var et om Eftermiddagen og et om Aftenen. Eftermiddagsmødet aabnedes med Bøn og Sang, hvorpaa en af de Tilstedeværende læste højt af en eller anden aandelig Bog. Læsningen varede en halv Time og blev nu og da afbrudt af Philip, som snart forklarede det Læste, snart opfordrede en af de Tilstedeværende til at sige sin Mening om det, han havde hørt.

Efter Læsningen blev der holdt tre korte Prækener, hver paa en halv Time, og Mødet sluttedes saa igen med Bøn og Sang.

Foruden Philip prækede ogsaa Tarugi, Baronius og andre af Disciplene — saaledes Modio, Bordino og Fucci. De vare alle Lægmænd. Philip forbød dem derfor at behandle theologiske Æmner; de skulde kun tale om praktiske Ting, om Kærligheden til det Gode og Hadet til Synden, om Foragt for Verden og Kærlighed til Selvfornægtelse og Lidelse. Som Illustration til disse Æmner blev de Helliges Levnetsløb oplæste; senere hen fik Baronius det Hverv at fortælle hele Kirkehistorien i Oratoriets Møder.

Aftenmøderne vare helt viede til Andagt. Først var der stille Bøn i en halv Time, derefter forskellige Fællesbønner. Mandag, Onsdag og Fredag var Bødsdage; naar den stille Bøn var endt, blev Oratoriets Dør

laaset og Vinduerne blændede, saa at der ikke var andet synligt end et Krucifix, hvorover der kastedes Lys fra en Blændlygte. Jesu Lidelseshistorie blev derpaa læst højt, og alle Tilstedeværende brugte Bods-svoben, medens de i Kor fremsagde den 50de og den 129de Salme (*Miserere* og *De profundis*). Der blev saa bedt for Udholdenhed i Guds Tjeneste, for Kirkens Behov og for de arme Sjæle i Skærsilden. Derpaa blev *Simcons Lovsang* fremsagt, og det hele endte med en Paakaldelse af den hellige Jomfrus Forbøn.

De andre Ugedage erstattedes Bodsøvelserne af andre Bønner, men Mødets Gang var ellers den samme.

En Ting, hvori Philip ogsaa øvede sine Disciple, var *Kærlighed til Næsten*. Hver Morgen efter Messen samlede han dem udenfor Kirkedøren, delte dem i flere Hold og sendte dem af Sted — et Hold til hvert Hospital. De, som ikke kunde deltage i denne Kærlighedsgerning om Hverdagen, indfandt sig om Søndagen og fejrede denne med at besøge og pleje de Syge. Philip selv foregik sine Lærlinge med et godt Exempel, idet han altid var rede til at paatage sig de mest uappetitlige og ubehagelige Dele af Sygeplejen. Disciplene adlød ham derfor ogsaa med den mest ubetingede Lydighed og fulgte ethvert af hans Bud uden Knurren. Der fortælles saaledes, at han en Dag i Aaret 1554 gik med nogle af sine Skriftebørn til et af Hospitalerne og undervejs fandt en syg Mand liggende paa Gaden. Philip vendte sig da om og bød en af sine Ledsagere ved Navn Francesco at bære den Syge til Hospitalet, og Francesco adlød uden et Ord — bar den syge Mand midt gennem de menneskevrímlende Gader, ligetil de naede Hospitalet.

En anden Gang kom den rige Adelsmand Giov. Battista Salviati ind paa et Hospital og fandt der en af sine forrige Tjenere meget syg. Salviati bad Tjeneren staa op, saa vilde han rede hans Seng, men den

Syge, der kun havde kjendt Salviati før hans Omvendelse, troede, at han var kommen for at drive Spot med ham. Det kostede Salviati megen Overtalelse, før Tjeneren indsaa, at hans forrige Herre virkelig var kommen for at tjene og hjælpe ham.

En Frugt af Philips Virksomhed var ogsaa Stiftelsen af en mandlig Orden af Sygeplejere. Denne Ordens Grundlægger, den h. *Camillus af Lellis*, var nemlig et af Philips Skriftebørn.

Skønt Philip intet ejede, hjalp han dog mange Fattige med at anbefale dem til de Velhavende blandt sine Disciple. En særlig Forkærlighed havde han for de *honnette Fattige* — til dem bragte han selv i Natens Mulm og Mørke de Almisser, han havde skaffet dem. En Gang blev der fortalt ham om en Dame, der var saa fattig, at hun ikke engang ejede en Kjole. Han tog da strax sin Præstekjole af og sendte hende, for at hun deraf kunde sy sig en Dragt. En anden Gang hørte han om en spansk Præst, der levede i Rom i stor Elendighed — det var i Hungersaaret 1551. Philip tog de sex Brød, som en formuende Ven havde givet ham, og sendte dem til den fremmede Gejstlige. »Jeg er jo kjendt her i Rom,« føjede Philip til, »og kan sagtens klare mig.« Han nøjedes derefter selv den Dag med trediven Oliven.

Ogsaa dem, som var i Fængsel, tænkte han paa og sendte ofte sine Skriftebørn til dem. Mange Gange gik han selv til Paven for at udvirke Frigivelse for dem, som sad fængslede med Urette.

Forældreløse Børn, særlig Piger, sørgede han for at faa ind i et Kloster eller skaffede dem en Medgift.

Arbejdere, der vare komne ud af deres Beskæftigelse, gav han noget at bestille og søgte, kort sagt, paa alle Maader at gøre godt.

Ogsaa overfor Dyrene viste hans store Kærlighed sig. Sendte man ham Duer og Høns til Foræring, slap

han dem løs eller satte dem i Pleje hos et af sine Skriftebørn. Ligesom St. Franciscus af Assisi kunde han ikke taale at se noget levende Væsen lide eller pines.

Det er især *Ungdommen*, Philip gik paa Jagt efter — med rigtigt Blik for, at en Reform helst maa begyndes, hvor der er friske, endnu uberørte Sjæle at arbejde med. Samtidens Humorister sammenlignede ham derfor ogsaa med *Sokrates*, saaledes Biskop *Valerio* af Verona i sin Dialog »Philip eller den christelige Munterhed«.

Hovedmængden af den Flok, som omgav Philip, var altsaa *unge Mennesker*. Man maa imidlertid ikke tro, at det var et aandrigt Lediggængerliv, de førte i hans Nærhed. Naar de kom til ham paa hans Værelse, blev de strax sat til at bestille noget — enten læse eller lave Rosenkranse eller binde Guirlander til Kirkens Udsmykning eller feje hans Gulv eller rede hans Seng. Det var Philip ligegyldigt, hvad de bestilte, blot de tog sig noget til, og han lod dem derfor ofte flytte sine Møbler fra det ene Sted i Stuen til det andet og tilbage igen — blot for at de ikke skulde sidde ledige.

Til andre Tider tog han sine Disciple med sig hen i en eller anden Klosterkirke, naar Munkene læste deres Korbønner, og lod dem deltage deri. Undertiden fik han ogsaa Pavens Kapelmester og nogle af hans Korsangere til at gaa med, og disse sang da sammen med Munkene saa smukt, at hele Kirken ofte fyldtes af andægtige Deltagere i Gudstjenesten.

Philip var selv meget munter og satte stor Pris paa Munterhed. Titlen paa den ovennævnte Dialog viser, hvor bekendt dette Træk hos ham var. Han plejede at sige, at Folk, der havde et godt Humør,

var lettere at lede end tungsindige Mennesker, og at faa Ting er mere til Hinder for virkelig Fromhed end Hang til Melankoli. Saae han derfor nogen af sine unge Mænd hænge med Hovedet, gav han dem strax et lille venligt Dask paa Kinden og bød dem være glade.

Ogsaa Børnene flokkedes om Philip. Han legede med dem og spaserede med dem, og naar de andre Præster skændte, fordi Børnene støjede for meget, tog Philip dem altid i Forsvar. »Bryd Jer aldrig om det,« plejede han at sige, »mør Jer blot, saa meget I lyster. Det eneste, jeg forlanger af Jer, er, at I ikke begaar nogen Synd.« Da en Adelsmand, der kom i Besøg, undrede sig over, hvorledes Philip kunde udholde al den Larm, Drengene gjorde, svarede Philip paa samme Maade: »Blot de ikke synder, er jeg villig til at lade dem hugge Brænde paa min Ryg.«

Saa stort var Philips Ry for at kunne omgaas de Unge, at Dominikanerne i Rom ofte sendte hele deres Noviciat hen hos ham. Han tog da ud paa Landet med dem til et eller andet smukt Sted, hvor de indtog deres Middagsmad sammen. Efter Middagen lod han dem alle sætte sig ned paa Græsset og begyndte saa at tale med dem om aandelige Ting. Han var i saadanne Timer udtømmelig — som en Husbonde, der drager frem af sit Forraad Nyt og Gammelt. Følelse, Begejstring, Lune, Aandfuldhed — alle Skatte, i hans dybe Hjærte og rene Sjæl kom for Dagen ved en saadan Lejlighed. Og under de sølvgraa Oliventræer led den skønne Dag hurtigt, og Solen var sunken, og Angelusklokkerne ringede, uden at nogen vidste, hvor Tiden var bleven af.

Især en Aarstid var der, da Philip mere end ellers søgte at holde sin Hjerd samlet — det var i *Karnevalstiden*. Det romerske Karneval var i Renæssancen en sand Forargelse, og Philip vilde ikke have været en

Helgen, hvis han havde ladet denne Anstødssten urokket.

At tordne og true var imidlertid ikke Philips Vane — og vilde i dette Tilfælde heller ikke have nyttet det Ringeste. Han indsaae, at skulde han have Held med sig, maatte han *konkurrere* med Karnevallet. Han maatte ogsaa byde paa noget fornøjeligt.

I denne Hensigt genoptog han sin gamle *Valfart til Roms syv Hovedkirker*, som han i de senere Aar jævnlig havde foretaget sammen med en lille Flok af sine Skriftebørn.

Han besluttede nu at skabe en mere offentlig Pilgrimsfærd, hvori alle skulde opfordres til at deltage. Han lejede et Musikkorps til at følge med Toget og fik af en adelig Familie, han kendte, en Vingaard overladt til at bespise Folket i. Tidlig om Morgenen samledes Pilgrimmene saa udenfor St. Paulskirken og blev her delt i smaa Hold med en Præst i Spidsen for hvert. Efter en halv Times Vandring i Tavshed begyndte Musiken at spille, og alle sang med — en eller anden Salme eller et Litani. Naar Musiken holdt op, blev der givet Tilladelse til Samtale — dog var al forfængelig eller letsindig Snak forbudt. Saaledes gik det til de to næste Kirker, hvor der blev læst Messe, og hvor store Mængder af Pilgrimmene gik til Alters. Efter Messen drog man saa ind i den Vingaard, Philip havde faaet overladt; her blev Forraadene aabnede, og enhver fik lidt Brød, et Æg, et lille Stykke Ost, nogen Frugt og Vin, blandet med Vand.

Efter Middagen gik det paa samme Maade som for, videre til de fire andre Kirker, hvor der blev holdt en Præken hvert Sted. Ved Santa Maria Maggiore opløstes Toget, og alle gik hjem.

Disse Pilgrimstog vandt saa stor Tilslutning, at tilsidst over to Tusend Mennesker deltog i dem. Mange, som til en Begyndelse kun gik med af Nysgærrighed,

rørtes af Philips Ord og reves med af de Andres Andagt, saa at et nyt Liv fra den Dag begyndte ogsaa for dem. (Fortsættes.)

Domitian.

En Fortælling fra det første kristelige Aarhundrede.

Af Anton de Waal.

— 0 —

(Fortsat.)

TREDJE KAPITEL.

Tronfølgerne.

Den 24. Oktober fejrede Domitian sin Fødselsdag, og da de nye Konsuler for det næste Aar skulde designeres, det vil sige, at deres Navne af Kejseren skulde bekjendtgjøres for Senatet og Folket i Oktober Maa-
ned, saa opsatte Domitian den festlige og offentlige Bekjendtgjørelse af sine nyeste Beslutninger til denne nærforestaaende Højtidsdag. Men i Rom, hvor selv Væggene have Øren, var Sagen allerede straks bleven bekjendt, og næste Dag, ja hele Ugen igjennem blev der ikke talt om andet i Forum og i Værtshusene end Flavius Clemens' Designering til Konsul ved Siden af Kejseren, hans to Sønners Adoption og Familiens forestaaende Flytning til Palatinet. Overalt blev denne Efterretning modtaget med uskromtet Glæde; det fik Kejseren at vide af sine Spioner og var dobbelt glad derover.

Begge de unge Prinser, som Domitian til Nytaar vilde give Titlen af »Cæsar«, vidste med en Sindsstyrke, der var langt over deres Alder, at finde sig i Adskillelsen fra Forældrene og i deres nye Stilling, hvis Glans ikke gav dem Erstatning for den glade Lykke, de hidtil havde nydt. Hvad der gjorde dem dette

Offer lettere var den kjære lille Irene. Saasnart hun havde hørt om deres Ankomst til Paladset, var hun ilet til dem og havde paa alle Maader søgt at opmuntre dem; af Domitian listede hun sig til at faa Tilladelse til at være sammen med dem begge i den daglige Rekreationstid.

Quintilian, den berømteste Rhetor paa den Tid, som Kejseren havde tilkaldt for at undervise Drengene, var hel og holden Lærer. Allerede den første Dag vandt han deres Hjærter, han gjorde dem Læsningen let og fik dem til at holde af Undervisningen. Paa den anden Side viste begge Drengene saa meget Talent, at Quintilian allerede efter den første Uges Forløb kunde melde det glædeligste Resultat. Den første Undervisning, som i Almindelighed blev meddelt af en *literator* eller højere Elementarlærer, gjaldt Forklaringen af de græske og romerske Digtere og Talere, især Homer og Demosthenes, Virgil og Cicero. Til Øvelser i Retskrivning blev der dikteret dem en Del. Hukommelsen blev skærpet ved Udenadslæsning, og ligesom vore Børn lære de ti Bud, saaledes maatte de unge Romere fremsige de tolv Tavlelove.

Rhetoren havde den Opgave at undervise Drengene i de forskjellige Videnskaber, der hørte med til Dannelse, saa gik Haand i Haand med dem ogsaa Legemsøvelserne, særlig da Brugen af Vaaben. I sin Ungdom havde Domitian beskæftiget sig meget med Filosofi og Digtekunst, men senere foragteligt kastet dem til Side; han forlangte, at Quintilian skulde uddanne begge Drengene i enhver aandelig Henseende og han var ofte personlig tilstede ved Legemsøvelserne. Domitian var en Skytte som faa, saa sikkert vidste han at træffe Maalet med sin Pil; den yngste af de to Dreng, som ogsaa bar Kejsers Navn, var allerede af den Grund bleven hans Yndling, fordi han skød bedre end sin ældre Broder.

Domitilla benyttede sig af den hende givne Tilladelse til daglig indenfor den givne Tidsgrændse at besøge sine Børn. Hvor meget havde hun ikke at tale med Drengene om; med hvilken Moderkjærlighed formanede, advarede, trøstede og opmuntrede hun dem ikke! Glædede hun sig end over deres Fremskridt i Undervisningen, saa bævede hun dog paa den anden Side for, at den kristelige Tros spæde Plante i hendes Børns Sjæl kunde lide Skade ved deres hedenske Opdrageres Lære og Grundsætninger. Og endnu mere sorgfuldt var Moderhjærtet for hendes Sønners Uskyldighed ved et Hof, hvor Synden satte sine Garn ud allevegne trods Frygten for Tyrannen.

Flavius Clemens maatte kun engang imellem besøge sine Børn; saa svært dette Offer end faldt ham, bød Klogskab og Omsorgen for Familiens Vel ham ikke at gøre sine Faderrettigheder gældende ud over de af Adoptivfaderen afstukne, snevre Grændser. Thi Domitian betragtede de to Dreng, som han havde trukket frem fra det skjulte Privatliv for at sætte dem paa de romerske Imperators Trone, som *sin* Ejendom.

For Sigamber var den Dag altid en Festdag, naar han kunde komme til at overvære Prinsernes Øvelser. Han lo, saa det klukkede i ham, naar han saa de unge Kæmper tumble deres smaa Heste eller haandtere Bue og Pil. En Dag kunde han ikke lade være med ligeledes at tage en Bue; med sikker Haand ramte han Dørens Nøglehul, hvorpaa han havde sigtet, men i samme Øjeblik fo'r han forskrækket sammen, da han hørte en raa Stemme raabe til ham:

»Du er en Pralhans --- og dog kun en Stymper!«

Det var Kejseren, som tæt ved, ubemærket havde set paa Drengenes Øvelser. Sigamber, der for første Gang saa Domitian, denne store, stærke Skikkelse med de stikkende Øjne og de barske Ansigtstræk, troede at have sin egen Krigsgud Thor for sig.

Paa Kejsers Befaling maatte nu den lille Domitian stille sig i den dobbelte Afstand af den, hvori Nøglehullet havde været, og strække sin Haand frem med udspilede Fingre.

»Hvis Du rører Dig, skyder jeg Dig lige i Hjertet,« raabte Kejseren, idet han spændte Buen. I næste Øjeblik surrede Pilen ind imellem Drengens Tommel- og Pegefinger.

»Staa stille!«

Den anden Pil fo'r mellem de næste Fingre uden at røre ved dem.

Saaledes gik det ogsaa med de to følgende Pile.¹⁾

Sigamber stod taus og saa paa den grusomme Leg; saa kastede han sig ned paa Gulvet for Kejsers Fødder og raabte:

»O! Sigamber nu begribe, Germanerne besejrede, Thor forlade Germanerne; Thor bleven Romernes Kejser!«

Domitian, der ikke blev lidet smigret ved Barbarens ligefremme Hyldest, tillod for Fremtiden Sigamber oftere endnu at overvære Drengenes Øvelser.

Saaledes gik de sidste Uger af det gamle Aar. Domitian var meget tilfreds med sig selv over at have adopteret de to Børn, og disse glemte efterhaanden deres store Frygt for »Herren«; saaledes skulde de nemlig kalde ham. At de kun nærmede sig ham med sky Ærefrygt, det skulde Herskerens blotte Tilsynkomst, Stemme og Blik nok sørge for. Indtil nu havde de ikke givet Kejseren nogensomhelst Anledning til Dadel, men naar de ikke nogensinde havde hørt det mindste anerkjendende Ord fra hans Læber, saa bævede de saa meget mere for det Tilfælde, at kunne opvække den skrækkelige Mands Vrede. Mere end en Gang havde de i stor Angst været Vidner til hans Anfald af Raseri.

(Fortsættes.)

¹⁾ Dette Bravournummer er udtrykkelig omtalt af Svetonius.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—0—

Kjøbenhavn. I Foreningslokalet i Bredgade 67 foretoges i Søndags *Valg af tre Menighedsforstandere og tre Suppleanter*. Efter at Sognepræsten havde aabnet Mødet med en kort Bøn og oplæst nogle Paragrafer i Regulativet vedrørende Valghandlingen, skred man til Valget af en *Forstander for 9 Aar* i Stedet for den efter Tur fratrædende Forstander, Hr. Fotograf Stratbøcker. I hans Sted valgtes da Hr. Fabrikant *Herm. Hoffmann* med 36 Stemmer blandt 38 Tilstedeværende. Derefter valgtes for afdøde Forstander, Fabrikant Joh. Hoffmann, til *Forstander for 6 Aar* Hr. Grosserer *Albert Hitzinger* med 34 Stemmer blandt 40 Tilstedeværende, og endelig til *Forstander for 3 Aar* i Stedet for Hr. Observator C. F. Pechüle, som selv havde ønsket at nedlægge sit Mandat som Forstander, valgtes Hr. Fotograf *H. F. Stratbøcker* med 31 Stemmer blandt 40 Tilstedeværende.

Derefter foretoges *Valg af Suppleanter* med det Resultat, at Hr. Assistent *L. Nielsen* blev valgt for 9 Aar med 38 Stemmer og Hr. Muremester *I. C. Gynther* for 6 Aar med 28 Stemmer. Om en tredje Suppleant kunde Enighed ikke opnaas blandt Vælgerne; hvorfor Formanden tilsidst foreslog efter gjentagne Opfordringer at hæve Mødet og at udsætte Valget af en tredje Suppleant til et senere Tidspunkt — et Forslag, som vedtoges med en betydelig Stemmemflerhed. Mødet sluttedes derefter med en kort Bøn, og Resultatet af Valgene vil nu blive indsendt til den øverste kirkelige Myndighed herhjemme, for at det kan blive godkjendt og stadfæstet af den højærværdigste Biskop.

Fredericia. Sognepræsten i Fredericia, højærv. Pastor *Ferd. Heiden* har for nylig svævet i Dødsfare og kunde i alt Fald være kommen meget alvorligt tilskade, idet

Hestene toge Magten fra Kusken og løb løbsk med en Vogn, paa hvilken Pastoren befandt sig under en Missionsrejse i sit Distrikt. Efter Forlydende har Pastor Heiden ved denne Lejlighed faaet den ene Fod beskadiget af et af Vognens Hjul.

Island. I Anledning af, at Sognepræsten i Reykjavik, højærv. Pastor *Joh. Fredricksen* paa Grund af Sygdom ser sig nødsaget til at forblive Vinteren over i Tyskland, hvor han har opholdt sig allerede i flere Maaneder, sender den højærværdigste Apostoliske Vikar den unge Præst, som hidtil har holdt Guds tjeneste og meddelt Religionsundervisning i St. Anna Kapel og Skole paa Amager, højærv. Pastor *Vilh. Klemp* til Reykjavik, for at han der foreløbig kan hjælpe Pastor *Osterhammel* i Kirken og Skolen. Pastor Klemp rejser i den Anledning paa Tirsdag den 9. November Kl. 9 Form. med Dampskibet »Laura« til Island. Baade den kjøbenhavnske Menighed og navnlig den lille Flok ved St. Anna Kapellet, som han havde faaet saa kjær, ville uden Tvivl ledsage ham paa den lange Rejse med deres Forbønner og nedbede over ham Herrens Velsignelse til hans nye Virksomhed.

Køln. Hs. Eminence, Kardinal-Ærkebiskop *Philip Krcmentz* af Køln, som i længere Tid har været syg, modtog den 29. Oktober de hellige Dødssakramenter paa den højtidelige Maade, som det biskoppelige Ceremoniel foreskriver. Hele Kølns Gejstlighed tillige med Domkapitlet og Viebiskopperne Dr. Fischer og Dr. Schmitz ledsagede i Procession det h. Vandringsbrød, som blev baaret af Domprovsten, Prælat Dr. Berlage. I Sygeværelset modtog Kardinalen den h. Kommunion efter at have aflagt Trosbekjendelsen. Kardinal-Ærkebiskoppen rettede nogle Ord til de Tilstedeværende, idet han tog Afsked med sit Bispedømme og formanede til Enighed og til Troskab mod den katolske Kirke. Efter den h. Handling gik Processionen i samme Orden tilbage til Domkirken. Den ærkebiskoppelige Kapellan, Privatsekretær Dr. Vogt meddelte senere Kardinalen den sidste Salvelse.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 7. November. 22. **Søndag e. Pintse.** — 8. **M.** Oktav af alle Helgener. — 9. **Ti.** Laterankirkens Indvielse i Rom. — 10. **O.** Andreas Avellino, Bekjender. — 11. **To.** Martinus, Bekjender og Biskop af Tours (saak. Mortensdag). — 12. **F.** Martinus, Pave og Martyr. — 14. **L.** Stanislaus Kostka, Bekjender.
Søndag den 14. November. 23. **Søndag e. Pintse.** Marias Ofring.

Exercitier.

Fra den 7.—14. November holder Pastor Werhahn i Jesu Hjærte Kirke hver Aften Exercitier eller Foredrag om de evige Sandheder; Søndag den 7. Nov. og Søndag den 14. Nov. Kl. 6; paa de andre Dage i ovennævnte Uge Kl. 8 $\frac{1}{4}$. Adgang for alle Mænd og Ynglinge i Menigheden.

Bekjendtgjørelse.

Det bringes herved til St. Ansgars Menigheds Kundskab, at de Søndag den 31. Oktober foretagne Forstander- og Suppleantvalg ere blevne stadfæstede af den højjærværdigste Biskop. Kjøbenhavn, den 4. November 1897.

J. Braun, Sognepræst.

Den levende Rosenkrans (1. Afd. Jomfruernes Forening).

Søndag d. 14. November Møde med Exhortation paa Toldvejen 14, Kl. c. 11 $\frac{1}{2}$, efter Højmessens i St. Ansgars Kirke.

Mødreforeningen. I Stedet for det sædvanlige, maanedlige Tirsdagsmøde afholdes Søndag den 7. Novemb. Kl. 3 Efterm. et Møde med Foredrag i St. Josefssøstrenes Huskapel paa Toldbodvejen, hvortil alle Mødre og Hustruer i Menigheden indbydes.

St. Josefs Gilde. Paa Grund af Exercitierne i Jesu Hjærte Kirke indstilles Møderne indtil den 15. Nov. Nærmere bekjendtgjøres.

St. Knuds Broderskab. Tirsdag den 9. November bortfalder Mødet i Anledning af Exercitierne i Jesu Hjærte Kirke.

Johanne Christiansen anbefaler sin **Trikotage-Forretning** til Menighedens velvillige Erindring. Strømper forfødtes i alle Finheder. Solitudevej 10 A.

Literatur. I Kommission hos Andr. Fred. Høst & Sønns kgl. Hofboghandel (Gothersgade 49) faas:

Boudreux: Lyksaligheden i Himlen. Pris heftet 1 Kr. 50 Ø.
 Rippel: Den katholske Kirkes Skjønhed. Pris heftet 2 Kr. 25 Ø.
 Segur: Aftentimer for det katholske Folk. Pris heftet 1 Kr.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

№ 46.   Søndagen den 14. November.   1897.

Indhold: St. Philip Neri. Domitian. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. — Bekjendtgjørelser.

Sanct Philip Neri. Roms Apostel.

(Foredrag holdt i „Academicum catholicum“ og i „Studenterbjergstedet“.)

—o—
(Sluttet.)

Der er endnu saa meget i Philips Liv, som kunde fortjene en Omtale, men jeg mærker, at jeg maa begrænse mig. Det er jo heller ikke saa let, i en knap Times Tid at skildre et Livsløb, der omfatter 80 Aar. Jeg vil derfor kun i Forbigaaende nævne, at Philip to Gange — under Paul IV. og Pius V. — blev angivet for Inkquisitionen som en mistænkelig Person, men begge Gange fik glimrende Oprejsning. Den ene Gang blev Tilladelsen til at høre Skrifte og til at prædike endog taget fra ham i fjorten Dage.

Nu kommer iøvrigt den Tid, da Bevægelsen, som Philip har rejst, naar helt op til Pavestolen. Pius V., der af Kirken er erklæret for Helgen, var en Mand helt efter Philips Hjærte, og Philips Aand gennem-

trængte under hans Beskyttelse mer og mere Rom. De Rejsende, der havde hørt om Pavestaden som et andet Babylon, vendte tilbage, fulde af Harme over disse — som de troede — uretfærdige Beskyldninger.

Tidens store Mænd var ikke længer Hedninger, men Kristne. Det var *Baronius*, Kirkehistorikeren, og *Bellarmin*, Theologen; det var de religiøse Malere *Dominichino* og *Guido Reni*; det var Kirkemusikens Gen-skaber *Falestrina*.

En Mængde nye Ordener opstod i denne Tid — først og fremmest *Jesu Selskab*, dernæst St. Camillus af Lellis Sygeplejeorden, St. Carl Borromæus' Oblat-Kongregation, Enrico Pietras Samfund til Udbredelse af kristelig Lære. Franciskanerne blev reformerede af den senere Pave Sixtus V., og de fleste andre Ordener tog et nyt Opsving.

Paa Peters Stol sad endelig en hel Række ud-mærkede Mænd — Paul IV, som var Philips første Ven blandt Paverne — derefter Pius IV., St. Pius V., Sixtus V., Gregor XIV. som var en af Philips Disciple, og Clemens VIII., der endog var et af hans Skrifte-børn. Under denne sidste steg Philips Inflydelse til sit højeste, og Forholdet mellem de to Mænd var et yderst fortroligt, næsten kammeratligt. I endnu større Ud-strækning end i sin Tid den hellige Bernhard har Philip saaledes haft Pavestolens Bevaagenhed, men han benyttede aldrig denne sin Magt i politiske Øjemed, hans eneste Maal var Kirkens Lutring og Sjælenes Frelse.

Allerede under Gregor XIII. havde Philip gjort det Skridt, hvorved det blev muligt at bevare Frugten af hans Virksomhed for Kirken. *Oratoriet*, som hans Flok af Disciple almindelig kaldtes efter Bedesalen oven-over San Girolamo, blev konstitueret som kirkelig aner-kendt Orden. Philip havde længe stridt imod — han ansaa sig ikke for værdig til at grunde et varigt Værk indenfor Kirken — men forskellige Tegn pegede hen paa, at det

dog blev nødvendigt, hvis ikke det Hele skulde falde sammen med Philips Død. Den 15. Juli 1575 blev den nye Orden da stiftet ved en pavelig Bulle, og en Kirke blev kort efter bygget — Ordenens første selvstændige Helligdom, den saakaldte *Chiesa nuova*, som endnu staar nede i Rom.

Oratoriets Ordensregler vare yderst simple — saa simple, at de end ikke behøvede at nedskrives. Dette skete først 1612, 17 Aar efter Philips Død.

Ordenen optager kun Præster. Den har sit væsentlige Forbillede i Dominikanerordenen — dog er dens Forfatning demokratisk, uden nogen General eller andet øverste Hoved. Hvert Ordenshus har Selvstyre, og Kærlighedens Baand er det eneste, som holder den hele Familie samlet.

En særlig Pligt for Ordenens Medlemmer er daglig at læse Messe og hyppig at præke for Folket paa en ukunstlet og letfattelig Maade.

Ligesom Philip selv var meget ydmyg, var det et af hans Hovedformaal at lære sine Disciple Ydmyghed. Og for at opnaa denne Hensigt anvendte han Midler, der undertiden kunde se ud næsten som aandelig Tortur.

Et godt Exempel paa hans Fremgangsmaade har vi i hans Ledelse af *Baronius*. Philip havde nemlig erkendt denne Mands særegne og store Begavelse og dannede sig ogsaa sine Planer med ham. Baronius var en meget alvorlig Natur og vilde helst prædike om Døden, Helvede osv. Dette vilde Philip paa ingen Maade have, men bad Baronius i Steden fortælle noget af Kirkens Historie — fra Begyndelsen lige op til Dtiden. Dette havde Baronius imidlertid ingen Lyst til, men foer fort med sine Prækener om Død og Dom og Fordømmelse. Da befalede Philip ham at udføre det Hverv, han havde givet ham, og Baronius adlød nu.

Imidlertid vidste Philip meget vel, hvor let intellektuelt Arbejde er i Stand til at gøre Mennesket hovmodigt, og han sørgede da for, ikke paa nogen Maade at lade Baronius faa Lejlighed til at henfalde i Selvbehagelighed. Under det fælles Liv i San Girolamo blev derfor netop Baronius oftere end nogen andre sat til at feje, koge Mad, vaske op o. dsl., saa at Fremmede, der kom for at besøge den lærde Mand, mange Gange fandt ham i Færd med at tørre Tallerkener af eller slibe Knive. Over Kaminen i Køkkenet skal han selv spøgende have skrevet: *Baronius coquus perpetuus*.

Heller ikke fritog Philip ham for nogen andre af de Hverv, der paahvilede ham — han maatte prædike, høre Skrifte og i det Hele taget staa beredt for alle og enhver. For yderligere at ydmyge sin Lærling, havde han fundet paa, at sende ham efter Vin med en kæmpestor Flaske og en Guldmønt til en Snes Kroners Værdi, skønt det hele Indkøb kun beløb sig til et halvt hundrede Øre. Han gav desuden Baronius saa mange Forskrifter om, at Flasken skulde gøres godt ren af Vinhandleren, og at Baronius selv skulde gaa med ned i Kælderen og passe paa, at han virkelig fik, hvad han skulde have, saa den ufejlbare Slutning paa hele Historien blev, at Vinhandleren skældte den ulykkelige Baronius Huden fuld.

Naar Baronius saa endelig, alle Hindringer til Trods, havde fuldført et nyt Bind af sin store Kirkehistorie (12 Foliobind, 1588—1607) var den Belønning han fik af Philip kun — en Befaling til at forrette en Kordrengs Tjeneste ved Messen tre Dage i Træk.

I Fortalen til ottende Bind af sit Værk bekender Baronius selv, at han ofte var halvt forarget over Philips Fremgangsmaade og sammenlignede sig selv med Israels Børn i Ægypten, hvis Arbejde blev forøget, medens Rørene, de skulde bruge, blev nægtet dem. »Men det viste sig,« skriver han, »at Philip kun efter-

lignede Elias, som overgød Alteret tre Gange med fire Kar Vand, for at Guds Magt skulde blive des mere aabenbar.«

Ogsaa andre Historier viser, hvorledes det for Philip betød alt, om et Menneske var »sagtmodig og ydmyg af Hjærtet«. En af de mest bekendte drejer sig om en klostergiven Jomfru, der stod i stort Ry for Hellighed. Philip fik af Paven den Opgave at undersøge, hvorledes Sagen egenlig forholdt sig. Han begav sig af Sted til Fods og naaede Klosteret. Han blev indladt, satte sig i en Stol og lod straks vedkommende Nonne kalde. Hun kom — og uden at hilse, strakte Philip sine smudsige Støvler ud mod hende og bad hende trække dem af. Nonnen blev yderst opbragt over dette uhøflige Forlangende og begyndte at bruge Mund. Saa gik Philip rolig tilbage igen — fremstillede sig for Paven og erklærede: »Hellige Fader, hun er ingen Helgeninde, thi hun mangler Ydmyghed«.

I sine senere Leveaar, da han syntes, at han var bleven altfor berømt, plejede han at bøde paa denne ubehagelige Omstændighed ved alle Slags latterlige eller lidet helgenmæssige Streger, som han tillod sig. Snart lod han sit halve Skæg rage og gik rundt til almindelig Fornøjelse med et halvt Skæg. Snart viste han sig paa Gaden med en elegant Pels, som han brystede sig med og lod til at være meget stolt over. Snart hoppede han paa et Ben henad Fortovet som en Dreng, eller han gik og stavede højt i en Bog, som om han kun med stor Vanskelighed kunde tyde Skrift. Nu og da viste han sig med en for en gammel Præst højst upassende brandrød Skjorte, eller han saa's i Kirken med Vrangen ud af Ærmerne og Præstebaretten paa Snur. Naar fornemme Fremmede kom langvejs-

fra for at se ham, fandt han snart paa det ene og snart paa det andet for at opvække deres Ringeagt. En Gang lod han saaledes en af sine Disciple læse højt for sig i en Samling taabelige Historier, medens han laa paa sin Seng og vred sig af Latter derover. Da det fine Besøg traadte ind, lod han rolig Oplæseren fortsætte og vilde siden hen ikke tale om andet end disse morsomme Historier, der var hans kæreste Læsning...

Det var i denne Tid, Philip begyndte at sige, at der er fire Trin i Erhvervelsen af den fuldkomne Ydmyghed — nemlig at *foragte Verden, foragte ingen, foragte sig selv, foragte at foragtes*. »Disse er den Højstes Gaver,« plejede han at tilføje. »Men jeg er ikke naaet saa vidt endnu.«

Philip var nu en gammel Mand, og hans lange Liv gik mod Aften. Han begyndte at blive svag og kunde ikke gaa uden Stok eller støttet paa en ung Paters Arm. Nu og da havde han hæftige Sygdomsanfald.

Hans Værelse laa højt oppe i Kongregationsbygningen, saa fjærnt fra Jorden som muligt. Sine Morgenær tilbragte han stadig i Skriftestolen og læste derefter sin Messe, altid iført de ældste og daarligste Messesklæder, der var at finde i Sakristiet. Ellers levede han som en Eneboer i sit Værelse, og hans Liv havde saaledes nu igjen antaget en lignende Form, som dengang han for mange Aar siden boede i Caccias' Hus. Ofte maa hans Tanke være gaaet tilbage til hin fjærne Tid og lige saa ofte maa hans Hjærte have svulmet af Tak mod Gud, der havde givet ham saa langt og saa rigt et Liv.

I 1590 fik han af Pave Gregor XIV. Tilladelse til at sige sin Messe privat i et lille Oratorium, der blev indrettet ved Siden af hans Værelse. Og her kunde

han ret give efter for den Henrykkelse, hvormed Gud havde benaadet ham under Frembærelsen af det hellige Nadveroffer. Saa snart han kom til det Øjeblik, da han skulde modtage Herrens Legeme og Blod, slukkede Messetjeneren Lysene paa Alteret, tændte en Lampe i Steden for, lukkede Skodderne og gik, idet han paa Yderdøren hængte en Tavle med følgende Indskrift: *Stille! Fader Philip læser Messe.* To Timer efter vendte han tilbage, bankede paa Døren og gik ind, hvis der blev svaret. Lysene blev saa tændt igjen, og Philip fuldendte sin Messe.

I 1594 var Philip meget syg, men han kom sig dog atter. Den 30. Marts 1595 blev han haardt angreben af Feber, som dog var overstaaet i Begyndelsen af Maj. Den 12. i nævnte Maaned fik han imidlertid saa voldsomme Blodstyrninger, at alle troede, hans sidste Time var slaaet. Baronius gav ham den sidste Salvelse, og Kardinal Frederik Borromæus gik for at hente den hl. Kommunion til ham. Men næppe var han traadt ind i Værelset, bærende den hl. Hostie, før Philip, der hidtil havde ligget hen uden Bevægelse, pludselig vaagnede op og under Taarer udbød: »Min Kærlighed er her! Lad ham komme til mig!« Da Kardinalen derpaa fremsagde Ritualets Ord: »Herre, jeg er ikke værdig, at Du indgaar i mit Hus,« svarede Philip lidenskabeligt: »Nej, Herre, jeg er ikke værdig, og heller aldrig har jeg været værdig, thi jeg har aldrig gjort noget Godt.« Saasnaert han havde kommuniceret, udbød han: »Nu har jeg annammet min Læge!«

Samme Aften havde han endnu nogle Anfald af Blodspytning, men de gjorde intet Indtryk paa ham, saa stor var hans Attraa efter at udgyde hver Blodsdråbe i sine Aarer af Kærlighed til den Herre, som havde udgydt alt sit Blod for ham. Flere Gange løftede han Øjnene mod Himlen og udbød: »Gud være lovet, at jeg faar Lov at give Blod for Blod.« Til

andre Tider udbød han: »Herre, hvis jeg bliver rask igjen, vil jeg blot blive slettere og slettere, saafremt det skal afhænge af mig selv. Thi jeg har nu saa mange Gange lovet Dig at forandre mit Liv og har aldrig gjort det, at jeg ikke mere har noget Haab om mig selv.«

Ikke desmindre var Philip Dagen efter oven Senge igen, og der kom ingen Tilbagefald, han vedblev at være rask. *Christi Legemsfest* kom — den faldt det Aar d. 26. Maj.

Philip begyndte som sædvanligt Dagen med at høre Skrifte, og der blev siden lagt Mærke til, at han havde taget Afsked med alle sine Skriftebørn paa usædvanlig hjærtelig Maade og givet dem alle Formaning med Hensyn til deres fremtidige Liv.

Saa skred han til at sige sin Messe — den Messe, han utvivlsomt vidste, var hans *sidste*.

Alle de sidste Dage havde han læst Messe med ganske usædvanlig indre Fryd — men idag var det, som om han skulde gaa helt ud af sig selv.

Gennem Vinduerne kunde han se Toppen af Janiculus, med det berømte gamle Kloster *San Onofrio*, et af de Steder, hvor han helst havde vandret hen med sine Disciple. Hans Blik fæstede sig derved som til Afsked, og en lang Tid blev han staaende saaledes og stirrede.

Endelig begyndte han Messen. Da han kom til *Gloria in excelsis* — den store Lov- og Takkebøn, der kun synges af Koret under Højmessen — tog hans Bevægelse Magten fra ham, og medens Taarerne strømmede ned over hans Kinder, og hans Ansigt straaede, begyndte han at synge og sang det fra Ende til anden med en Jubel, en Ømhed, saa overjordisk, at den kun var at ligne ved Englenes Sang i den hellige Julenat.

Hele Dagen igennem beskæftigede han sig som

sædvanligt. Om Eftermiddagen lod han St. Bernhardin af Sienas Liv læse for sig — Stykket om hans Død bad han om at faa to Gange. Kl. 9 om Aftenen lagde han sig som han plejede, idet han sagde: »Til sidst skal vi dø.« Og derpaa: »Tre og tre er sex, nu er det Tid at gaa.« Han sendte derpaa dem bort, som var hos ham.

Kort efter fem hørte man ham gaa op og ned. Man ilede til — og fandt ham siddende op i Sengen, halv-kvalt af Blod. Blodstyrtingen blev standset, men Philip udbød: »Umag Eder ikke mere, nu gaar jeg bort.« Han lukkede derpaa sine Øjne, men blev siddende oprejst.

Baronius nærmede sig ham nu og sagde: »Fader, gaar Du saaledes fra os uden et Ord? Giv os i det mindste din Velsignelse.«

Philip aabnede da Øjnene, saae en Tid lang op mod Himlen og lukkede dem saa for sidste Gang, idet han uden et Suk faldt tilbage paa Pudlen og blidt og stille sov hen.

Den næste Morgen samledes hele Rom om hans Ligseng. Alle vilde røre ved ham, kysse hans Hænder og Fødder eller blot Baaren, hvorpaa han laa, eller en Flig af Ligklædet. Mange skar Lokker af hans Haar eller Stykker af hans Klæder.

Tre Dage efter blev han begravet under Højaltret i sin egen Kirke. Fra dette Sted blev han dog siden flyttet til et særligt Kapel.

1615 blev Philip erklæret for Salig og 1622 optog Pave Gregor XV. ham paa Listen over den katholske Kirkes Helgener.

Den af Philip stiftede Orden har udbredt sig over hele den katholske Verden. For Tiden blomstrer den endog i England, hvor *Newman* i sin Tid indførte

den i Birmingham og *Faber* grundlagde et Oratorium i London.

Den Dag i Dag vandrer Philip Neris Disciple altsaa endnu iblandt os.

Johannus Jorgensen.

Domitian.

En Fortælling fra det første kristelige Aarhundrede.

Af Anton de Waal.

—o—

(Fortsat.)

Foruden Sigamber fandt de to gamle Tjenere Nereus og Achilleus ogsaa Lejlighed til at se til deres unge Herrer.

»Husker Du endnu«, sagde Nereus paa Hjemvejen efter saadant Besøg, »husker Du endnu, med hvilket Raseri Nero opbød alt, for at udslette det kristelige Navn? Og nu, efter kun 30 Aar Forløb, staa to unge kristelige Adels sønner ved den kejserlige Trones Fod og, hvis det er Guds Villie, ville de, endnu medens vi leve, tiltræde Verdensherredømmet som Imperatorer.«

»Jeg«, svarede Achilleus, »har ogsaa tidt tænkt paa denne Forandring, som saa tydeligt viser, at Gud ikke vil forlade sin Kirke. Men naar jeg saa tænker paa Følgerne, maa jeg vente et større Under, hvis jeg ikke skal falde i den sorteste Fortvivlelse.«

»Jeg ved, hvad Du tænker paa. Men kan Gud, der leder Menneskenes Hjærter som Vandbække, ikke ved et Almagtsord pludselig oplyse Jøderne om deres Forstokkelse og Romerne om deres Vildfarelser!«

»Jo sandelig, Nereus, og jeg vilde i dette Under se Frugten af Martyrernes Blod, hvis Død vi ogsaa i vor Forblindelse have været delagtige i.«

»Og hvad hindrer Dig i at vente et saadant Under?

Saa vi ikke Jerusalem og dets Tempel gaa op i Flammer og Jødefolket, paa Grund af dets Misgjerning mod Guds Søn, spredt omkring i hele Verden, ganske saaledes som Herren havde forudsagt det?»

»Men paa en anden Maade forholder det sig med det Under, jeg tænker paa. Er virkelig det romerske Folk med sin Afgudsdyrkelse og sine fordærvede Sæder endogsaa kun halvvejs moden for Kristendommen? — Gud tager ikke Mennesket med Magt og paa én Nat blive Ulve ikke til Lam. Og heri ser Du, heri ligger Grunden til min Sorg.«

»Jeg maa ganske vist give Dig Ret i noget,« bemærkede Nereus, efter at have tænkt sig om. »Naar vore unge Herrer snart bestige Tronen og da ville handle og herske som kristelige Kejsere, faa de strax Præstestanden, Adelen og Borgerne mod sig; men Romerne ere under Domitian nedsunkne i et Slaveri, som har lænkebundet baade deres Aand og Samvittighed; skulde da ikke en af Gud sendt Imperator formaa at løfte dem til den højeste og ædleste Frihed?«

Achilleus trak paa Skuldrene og taug.

»Jeg siger Dig,« blev han ved efter nogen Tids Forløb, »jeg frygter for vore unge Herrer, naar jeg tænker paa Fremtiden. Trods al Forsigtighed maa den Stund dog komme, da de offentlig enten maa bekjende eller fornægte deres Tro.«

»O! de ville ikke vakle et eneste Øjeblik.«

»Og med det samme er saa Dommen over dem fældet.«

»Saa Du er altsaa bange for . . . .«

»Naa, jeg overlader alt til Ham deroppe. Men jeg har hidtil ikke glædet mig et eneste Øjeblik over den Udmærkelse, Domitian har tiltænkt vore unge Herrer og deres Familie.« —

Stefanus saa anderledes paa Sagen; hvis han havde været tilstede ved denne Samtale, vilde han sandsyn-

ligvis have udtalt som sin Overbevisning, at den forsmædelige Trældom, hvorunder Romerne havde lært at føje sig i det Haardeste og mest Uværdige, just var en af Gud tilskikket Forberedelse, for paa én Gang at faa hele Riget omvendt til Kristendommen. — Ogsaa han benyttede sig af enhver Lejlighed til at se de to Drengene i Paladset, og han gjorde det af hjærtelig Hengivenhed for dem. Men han dannede ogsaa Fremtidsplaner for sig selv ved samme Lejlighed: et eller andet af de vigtigste og mest indbringende Embeder ved det kejserlige Hof maatte han jo kunne være sikker paa.

Ved sine Besøg i Paladset fandt Stefanus ofte Lejlighed til at tale med Overhofmesteren Parthenius. Under sin første Samtale med ham havde Stefanus forsøgt at udslette det, han i sin Snakkesalighed sidst var kommen frem med, og sagde nu akkurat det Modsatte, -- ja han gik saa vidt, at han endogsaa løj og fortalte, at Clemens og hans Familie daglig ofrede Virak i deres Lararium til Kejserens Statue, for at Ingen skulde fatte Mistanke om, at de vare Kristne. — I Anledning af den fremragende Stilling, som Flavius Clemens snart skulde indtage, syntes Parthenius, den snu beregnende Hofmand, det for bedst at gjøre Domitillas Forvalter til sin Ven, og til sin store Tilfredsstillelse fandt han, at Prokuratoren var tilgængelig ikke alene for Smiger men ogsaa for Gaver.

Skjønt Boligen i Tiberius's Palads allerede for længe siden var færdig, udsatte Flavius Clemens, under stadig nye Paaskud, sin Flytning fra den ene Uge til den anden. Domitian, som ellers var vant til at se sin Villie blive udført øjeblikkelig, maatte i denne Sag lade sine Befalinger hvile og lod foreløbig den Undskyldning gælde, at Opsættelsen hidrørte fra Ordningen af han huslige Forhold. — I Forudfølelsen af at Timen nærmede sig, da Herren vilde prøve Guldets i Ilden,

søgte Domitilla med en sjælden Sjælsstyrke at være forberedt paa enhver Prøvelse. Hun havde en Landejendom foran den Appiske Port, ved den ardeatinske Gade. Der lod hun en Familiebegravelse indrette, uden at sige noget derom til sin Mand, og unddrog ved en lovformelig Akt dette Gravsted fra enhver Afhændelse eller Arv.¹⁾

Paa Gravmonumentets Front stod paa en Marmortavle en Indskrift, der betegnede Graven som hørende til Flaviernes Familieejendom.

Under Indskriften havde hun ladet indhugge et Anker, Symbolet paa det kristelige Haab.²⁾ En bred, hvælvet Gang førte jævnt skraanende ned i Jordens Dyb, Loftet var dekoreret med nydelige Scener, der forestillede Genier, som samlede Druer af Vinranker, der snoede sig mellem hverandre, og Væggene vare prydede med bibelske Billeder: Noah i Arken, Daniel i Løvekulen, det himmelske Gæstebud og flere andre.

¹⁾ I Rom var det en meget udbredt Skik ved en sidste Villie, som blev beskyttet af Statens Love, at sikre sig Besiddelsen og Ukrænkeligheden af et Gravsted for alle Tider, saa at det blev unddraget enhver Arvefølge. Derfor læser man ofte paa hedenske Indskrifter den Bestemmelse, som ofte blev indmejslet med Begyndelsesbogstaverne af den almindelige bekjendte Formel H.M.E.T.H.N.S. Hoc monumentum ex testamento heredes ne sequatur, „dette Gravsted gaar efter testamentlig Bestemmelse ikke over paa Arvingerne“.

²⁾ Ankeret, som allerede Apostlen Paulus havde betegnet som Sindbillede paa Haabet, er det ældste Symbol, som møder os paa Katakombernes Gravstene. Men for klart at udtrykke, at dette Haab beroede paa Kristi Kors, tegnede man gjerne Ankeret i opretstaaende Stilling paa Gravstenene eller gav det en Form, hvorved Korset traadte tydeligt frem. En Gravsten fra Callistus Coemeterium viser os under den afdøde Faustinianus Navn nærmest et saadant Anker. Under dette er den afdøde afbildet som et hvilende Lam, der sér op til Korset, Sindbilledet paa hele vort Haab i Døden. Og Opfyldelsen af dette Haab er udtrykt ved Noahs Due, der kommer flyvende hen imod den med den evige Freds Oliegren.

Tilhøje og tilvenstre i Væggene var der anbragt Nischer til Anbringelse af Sarkofager. Til alt dette har en senere Tid endnu føjet en Bolig for Opsynsmanden tilvenstre for Indgangen og ligeoverfor, tilhøje, en Sal, hvor de Efterlevende, ifølge gammel kristelig Skik, i Fællesskab plejede at fejre den aarlige Sjælemesse for de Afdøde. I denne Skikkelse er Gravmælet endnu tildels vedligeholdt under Navn af Domitillas Coemeterium.¹⁾

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—○—

Kjøbenhavn. Vi henlede vore Læseseres Opmærksomhed paa November-Numret af Hr. *Th. Bentzens* Tidsskrift for Musik og Musiklitteratur »*Petite Mignon*« som faas for 25 Øre i enhver Boglade. Det indeholder bl. a. i sammentrængt Form Hovedindholdet af *Bjørnstjerne Bjørnsons* Foredrag »Paven i Jesuiterkirken,« som den norske Digter holdt ved sin populære Soirè i Koncertpalæets store Sal Lørdag 16. Oktober. Det samme Foredrag har Digteren ogsaa holdt i forskellige andre Byer i Jylland, paa en Tournè, han og Datteren, Fru *Bergliot Ibsen* foretage i denne Tid. Vi skulle i næste Nr. af Ugebladet bringe et længere Udtog af Foredraget, som dette blev holdt i Horsens.

— I Tirsdags, den 9. November, rejste højærv. Pastor *V. Klempe* med Dampskibet »*Laura*« (Kapt. Chri-

¹⁾ Af Malerierne i Domitillas Katakomber er den hvælvede Indgangs Loftsdekoration endnn tildels bevaret. Fremstillingen af det himmelske Gjæstebud viser os to Personer siddende ved et lille Bord, hvorpaa en Tjener har sat Fisk og Brød, en Hentydning til den underfulde Bespisning i Ørkenen, som Herren selv udtydede som et Forbillede paa hin højere Spise, hvis Nydelse giver et evigt Liv.

stiansen) til *Island*. Den højærværdigste Biskop, en Del Gejstlige og flere Menighedsmedlemmer havde givet Møde paa Adolfs Plads, for at tage Afsked med den Bortdragende. Under Skibets korte Ophold ved *Færoerne* agter Pastor Klemp at meddele de hh. Sakramenter til en 80aarig Katholik, som er bosat i Omegnen af Thorshavn og hidtil i en meget lang Aarække hvert Aar i Paasketiden har modtaget Besøg af en af Præsterne i Danmark.

— »*De kristelige Familiers fromme Forening til Ære for den h. Familie i Nazareth*» er nu oprettet i de fleste Menigheder her i Landet og vil uden Tvivl stifte megen Velsignelse i vore katholske Familier, navnlig ved at fremme *den fælles Bøn* i Hjemmene. Foreningen tæller nu *227 Familier* i Vikariatet med *1029 Medlemmer*, fordelt paa følgende Maade: *Kjøbenhavn* St. Ansgars Sogn 81 Familier med 356 Medlemmer (hvorunder høre 5 Fam. med 23 Medl. i *Helsingør* og 2 Fam. med 11 Medl. i *Ringsted*); *Rosenkranskirkens* Sogn paa *Frederiksberg* 35 Fam. med 158 Medl.; *Odense* 15 Fam. med 51 Medl.; *Svendborg* 16 Fam. med 85 Medl.; *Kolding* 15 Fam. med 69 Medl.; *Fredericia* 31 Fam. med 157 Medl.; *Aarhus* 22 Fam. med 90 Medl. og *Randers* 12 Fam. med 63 Medlemmer.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 14. November. 23. **Søndag e. Pintse.** Marias Ofring. — 15. **M.** Gertrud, Jomfru. — 16. **Ti.** Josafat, Biskop og Mart. — 17. **O.** Gregorius Thaumaturg, Biskop og Bekj. — 18. **To.** Peterskirkens Indvielse i Rom. — 19. **F.** Elisabeth af Thyringen, Enke. — 20. **L.** Felix af Valois, Bekjender.

Søndag den 21. November. 24. og sidste **Søndag e. Pintse.**

St. Ansgars Kirke. Søndag den 14. November Kl. 6 Aften: højtidelig **Festandagt med Prædiken** af den højærværdigste Biskop i Anledning af den h. Elisabeth af Thyringens festlige Mindedag (den 19. Nov.).

Gudstjeneste i Helsingør afholdes Fredag den 19. Nov. Kl. 9¹/₂ (Messe med Prædiken) i Sudergade Nr. 8. 2. Sal.

Foredrag i Helsingør.

Torsdag den 18. og Fredag den 19. November Kl. 7 $\frac{1}{2}$, Aften agter Hr. Past. em. **M. C. Jensen** fra Fyen at holde **Foredrag i Helsingør**, Søndergade 8, 2. Sal.

Kateketiske Foredrag. Onsdag den 17. Nov. Kl. 8 Aften gjenoptages de kateketiske Foredrag i Jesu Hjærte Kirke og fortsættes de derefter hver Onsdag Aften Kl. 8.

Mariakongregationerne for Mænd og Ynglinge holde efter afsluttede Exercitier Fælleskommunion i Jesu Hjærte Kirke Søndag den 14. November Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Elisabethforeningen. I Anledning af den h. **Elisabeths Fest** tilfalde, ligesom i Fjor, Søndag den 21. November **samtligesamte Kollekter** i St. Ansgars Kirke, Rosenkranskirken og St. Josefs Hospitals Kirke **Elisabethforeningen** til Bedste for forældreløse Børn.

St. Josefs søstrenes Basar,

den aarlige Basar til Fordel for de Fattige, St. Josefs Hospital og Vajsenhuset, som afholdes Fredag den 26., Lørdag den 27. og Søndag den 28. November i Søstrenes Ordenshus paa Toldbodvejen 14, anbefales til Menighedens Velvillie. Gaver, saavel Penge som Gjenstande, modtages med stor Taknemlighed: Toldbodvej 14, Frederiksberg Allé 17 og paa St. Josefs Hospitalet.

St. Josefs Gilde. Mandag den 15. November Kl. 8 $\frac{1}{2}$, Aften almindeligt Møde med Diskussion for alle Brødre. Formanden indleder.

Unio. Søndag den 21. Nov. Møde med Underholdning i Kückers Lokale, Østergade 32.

St. Knuds Broderskab. Tirsdag den 16. November holdes intet Møde i Lokalet Bredgade 67; derimod bedes Medlemmerne at møde i Østerbros Afdeling Viborggade 77, Kl. 8.

Alle, som have vist os Deltagelse i Anledning af vor Datter Sofies Sygdom og Begravelse, bringe vi herved vor hjærteligste Tak.
Familien Mortenson.

En **Organist** søges til den katolske Kirke i Aarhus. Man bedes henvende sig til Ryesgade 26.

Literatur. Udkommen er faas i Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søns kgl. Hofboghandel (Gothersgade 49): Ign. Schmid, **Jesu Hjærte Andagten**, en Bønne- og Betragtningbog. Pris indb. 1 Krone.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 47.

Søndagen den 21. November.

1897.

Indhold: Jesu Gjenkomst. Bjørnstjerne Bjørnson og den katholske Kirke. Domitian. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Sundbyerne. — Bekjendtgjørelser.

Jesu Gjenkomst.

—o—

Han kommer — ja naar Tidens Strøm
Engang er rundet ud,
Da holder han det Løftes Ord,
Han gav sin elskte Brud.

Men mangt et Suk der lyder først
Og mangan angstfuld Bøn,
Mens Himmelbruden længselsfuld
Forventer ham, Guds Søn.

Naar alle Baand, der før holdt fast,
 Som Traade briste vil,
 Naar Jordens Grund selv vakler ved
 De vilde Kræfters Spil;

Naar Oprørsraab og Krigens Larm
 Med Dybets sammenslaar,
 Da stunder det mod Aftentid, —
 For Døren Jesus staar.

Naar Sol og Maane mørkner brat
 Og Himlens Stjernehær —
 Se da oprinder Tidens Nat,
 Og da er Jesus nær.

Da gennem Taarer smiler sødt
 Hans Brud, til Højtid stemt:
 »*Han kommer* — da er Striden endt
 Og al min Kummer glemmt.«

M. C. J.

Bjørnstjerne Bjørnson og den katholske Kirke.

—o—

Paa en Rundrejse, som den norske Digter *Bjørnstjerne Bjørnson* for nylig har foretaget tillige med sin Datter, Fru *Bergliot Ibsen*, her i Landet, fortalte han paa talrig besøgte Møder i forskjellige Byer nogle »Rejseindtryk fra Rom«. Navnlig dvælede Digteren ved den højtidelige Aftenandagt, som afholdes hvert Aar Nytaarsaften i Kirken »Al Gesu« i Rom for at

takke Gud for alle i Aarets Løb forundte Velgjerninger, og som Pave Pius IX. plejede at bivaane indtil 1870, da den evige Stad blev erobret af Piemonteserne. »Den hele Skildring,« skriver »Horsens Folkeblad«, »blev givet saa levende, saa stærkt og intenst malende, at man ligesom saa det hele Billed for sig. Man *var* i Kirken. Man hørte og saa det, Bjørnson havde set og hørt. Der var hele Bjørnsons Individualitet og Kraft i Fremstillingen. De, som hørte Bjørnsons Skildring, vil huske den hele deres Liv.«

I forskjellige Enkeltheder har Digteren dog ikke helt forstaaet den katholske Kirkes Ceremonier, hvor udmærket han end i det Hele har beskrevet Festen.

Efter nogle indledende Bemærkninger fortalte Bjørnson, hvorledes han som Barn havde levet i pietistiske Omgivelser. Han fødtes i en lille Fiskerbygd og blev oplært i den Tro, at den Lære, der prædikedes i Bygden, var den eneste saliggjørende. Paven ansaa han som Barn for at være næsten lige saa slem som Djævelen selv. Og naar der foran i Katekismen stod:

„O hør, du Pabst, jeg være vil
din Pestilens, mens jeg er til“,

saa syntes han, at disse Luthers Ord om Paven var overmaade retfærdige og træffende.

Bjørnson blev Student, men hans Synskreds blev i disse Ting ikke synderlig udvidet. I Kjøbenhavn gav Grundtvigianismen ham et friere Syn paa mange Ting, men ikke paa Paven og Katholicismen. Først da han fik Stipendium og kom paa Rejse gennem katholske Lande, kom Omslaget. Allerede paa Vejen til Rom havde de katholske Kirkers aabne, klare Dag virket stærkt paa ham; han havde faaet et Indtryk af, at her var uendelig meget mere af Livsglæden end hjemme. Jo nærmere han kom Rom, des mere fik han Fornemelsen af, at det var en mægtig Stormagt, han nærmede sig.

Det var i Juleugen, han kom til Rom, og han havde nu Tid til at se sig om. Han stod foran Peterskirken og behøvede ikke at vide for at forstaa, at den Tro, der har bygget saadanne Kirker, ogsaa har udrettet meget mere. Inde i Kirken staar en vældig Jærnstatue, som forestiller Peter. Hver den, som kommer ind i Kirken, kysser denne Statues Fod. Og i Tidernes Løb er den store Taa bleven kysset bort ved Millioner af Kys. Hvilket mægtigt Menighedsmøde er dette ikke Udtryk for!

Saa kom Nytaarsaften, da Paven uddelte »Syndsforladelse« i Jesuiterkirken.

Her har Bjørnson misforstaaet de kirkelige Cereemonier; thi i den katholske Kirke meddeles aldrig Absolution eller Syndsforladelse udenfor Skriftemaalets Sakramente. Ved denne Aftenandagt har Paven kun meddelt sin Velsignelse og derefter med Altrets allerhelligste Sakramente lyst Velsignelse over de Troende.

Bjørnson gav nu en Skildring af Rom, som det er i Fest. Alle Husfacader i Gaderne, som det pavelige Tog skulde passere fra Vatikanet til Jesuiterkirken, vare dekorerede. Altanen var Midtpunktet i en saadan Facade-Dekoration — Arvesølvet var bragt frem i Vinduerne, slægtledgamle Tæpper hang ned fra Balkonerne, hvor skønne Damer stod i et uendeligt Blomsterflor.

Og saa inde i Kirken. Medens man ventede paa Paven, spillede to Orgler vexelvis; siden akkompagneredes en Bassanger med en Røst som 24 norske Bassangere. Saa kom de franske Soldater (som den Gang holdt Garnison i Rom) marscherende ind; Trommehvirler og »Præsenter Gevær!« lød tordnende op mod Kirkens Hvælvinger. Og medens nu Skumringen begyndte at falde paa, kom et langt Tog af sortklædte Mænd — Jesuiterne, om hvilke Fortælleren havde hørt saa meget. Dem kjendte han saa godt. Men hvor

forbausedes han, da han saa disse kloge Ansigter, disse fine og noble Personligheder. Hvilken Selvtugt, hvilken Dannelsen, der lyste ud af dem! De gik nedad Kirken for at tage imod Paven. Udefra hørtes i det Fjerne Brusen af Pavens Tog, som nærmede sig. Saa kom Kapucinerne. I Spidsen gik en gammel, næsten hensmuldret Olding i sin Ordens fattige Dragt med et Reb om Livet og med Sandaler paa Fødderne. To Ordensbrødre maatte støtte hans vaklende Gang, men hans Ansigt straaled; han saa ud som et Bud fra Evigheden; — men han kom, fordi han maatte have Pavens Velsignelse i Dag og her.

Nu fulgte Biskopperne og Kardinalerne. Fortælleren havde set mange Senater, lovgivende Forsamlinger og overværet Møder, hvor lærde og kloge Mænd havde været forsamlede, men aldrig havde han set noget, der kunde maale sig med denne Forsamling af Biskopper — ikke et eneste dumt Ansigt, men gamle Slægtansigter med den store, fine Næse, den fine Mund og den stærke Pande. Det var de mest karakterfulde Ansigter, der alle bar Præget af den fineste Intelligens.

Saa kom det pavelige Tog, indledet med Nobelgarden — Sønner af Verdens ældste Adelsfamilier, — og Kammerherrerne i den vakreste Dragt, som endnu har været brugt. I et Nu straalte hele Kirken i et Lyshav, og med det samme ser man, at hvert Blus er et Led i disse Ord, som straalte i vældige Buer: »Du er Petrus; paa denne Klippe vil jeg bygge min Kirke.« Udenfor blive Raabene, Jubelen til en Orkan: »Leve Pius IX.! Leve vor Pave, vor Konge!« Da lød Kommandoordet: »Paa Knæ!« og Soldaterne knælede, Pavens Hof, Kardinaler, Biskopper, Præster, Fakkeltædere, Folkemassen, — hver eneste en, knælede, — og Paven, den smukkeste Olding, man kan tænke sig, — den hvide Pave med den lille røde (hvide) Fløjskalot skrider op ad Kirkegulvet og med udstrakt Haand uddeler

han sin Velsignelse med de tre Fingre. Han gaar, til han naar Altret; der vender han sig om og med sit klangfulde Organ slynger han disse Ord: »Fred være med Eder! Eders Synder ere Eder forladte!« ud over den knælende Menighed.

Hvad Digteren her fortalte, er aldeles fejlagtigt. Paven har nøjagtigt sunget følgende: »Herrens Navn være priset!« Derpaa svarer Koret: »Fra nu af og i Evighed.« Paven: »Vor Hjælp er i Herrens Navn.« Koret: »Han, som har skabt Himmel og Jord.« Paven: »Den almægtige Gud, Faderen og Sønnen og den Hel- ligaand, velsigne Eder.« Koret: »Amen.« De af Dig- teren anførte Ord: »Eders Synder ere Eder forladte,« bruges aldrig ved en katholsk Gudsstjeneste.

Saa kommer det vældige Kor, fortsatte Bjørnson, med Sangen »Du er Petrus!« Det begynder 16 Gange og voxer for hver Gang, idet nye Kormasser slutte sig til. Saa følger: »Paa denne Klippe vil jeg bygge min Kirke!« Der kommer Storm fra Nord, fra Syd, fra Øst og fra Vest — Bølgerne gaa højere og højere, men gennem det hele lyder fast, urokkelig: »Du er Klippen!« og man ser og føler Klippen bygge sig op, holde sig stor og mægtig — Kirken — tiltrods for al Storm.

Og under alt dette knælede Menigheden. Ved at se den, gik det op for Bjørnson, hvilken umaadelig Aandsmagt Paven repræsenterer. Her svandt hans trange Dom, hans snevre Tro. Her lærte han, at der er Sandhed, at der er Traditioner og Tro, som ere uendelig meget ældre og ærværdigere og højere i Kul- tur end hans egen.

»Man kan forstaa,« sluttede den fortællende Dig- ter, »at jeg blev ydmyget.«

Domitian.

En Fortælling fra det første kristelige Aarhundrede.

Af Anton de Waal.

—O—

(Fortsat.)

FJERDE KAPITEL.

=====

Den 1. Januar.

Nu begynde vi paa den 1. Januar i Aaret 96, den Dag, paa hvilken begge de nye Konsuler for det kommende Aar skulde tiltræde deres Embede. Domitian havde nu igjen selv overtaget det ene Konsulat, — det var for 17. Gang, — stolt over at ingen Kejser før ham havde været Konsul saa mange Gange.

Ifølge romersk Skik skulde begge Konsulerne vælges for et helt Aar, men fra Neros Tid var det ikke usædvanligt, at de kun stod i Spidsen for Statsstyrelsen $\frac{1}{2}$ Aar; Domitian plejede allerede i den anden eller tredie Maaned at vælge en *consul suffectus*, som var hans Stedfortræder. Med Hensyn til Flavius Clemens havde Kejseren kun tænkt paa at have ham $\frac{1}{3}$ Aar; skulde det vise sig, at han svarede til de Forventninger, man nærede til ham, vilde han saa blive udnævnt til Augustus eller Medregent.

Til den Festlighed, der fandt Sted, naar Konsulerne tiltraadte deres Embede, hørte der særegen Stadsdragter, der opbevarede i Skatkammeret i Jupiters Tempel paa Kapitolium: *tunica pulmata*, en lang Pragtklædning af blændende hvid Uld med to i Farver og Guld broderede brede Strimler (*latus clavus*), som faldt fra Skuldrene ned over Brystet lige til Fødderne — og *toga picta*, en stor Kappe, besat med Guldstjerner og prydet med en Purpurkant, samt guldbroderede Sandaler med højrøde Purpurbaand. Dertil kom endnu som et særegent Tegn paa Værdigheden en Elfenbensstok med en Guldørn. — Kejserens Dragt var endnu kostbarere, idet han ovenover *tunica pulmata* bar Trium-

falklædningen, nemlig en Toga helt af Purpur, som var oversaaet med Broderi i Guld og Ædelstene; tillige havde han en Laurbærkrands om Panden.

Efter Skik og Brug maatte de nye Konsuler strax ved et Offer spørge Guderne, om disse bifaldt, at de overtog deres Embede; dette skete i Larariet, det var Husets og Familiens Helligdom. Derpaa fulgte det festlige Offer paa Kapitolium i Senatets og hele Folkets Overværelse. Den første Anordning efterkom Flavius Clemens, idet han ganske rigtig meget tidligt om Morgenen før den sædvanlige Tid bivaanede den hellige Messe, som Biskop Clemens frembar i den nye Konsuls Hjem, hvor ogsaa Familiens kristelige Venner og Nærpaarørende vare til Stede.

Men hvorledes skulde han kunne undgaa det andet højtidelige Offer, som begge de nye Konsuler skulde bringe Jupiter, den højeste af alle Guderne, paa Kapitolium? —

Festtoget, med hvilket Domitian begav sig til dette Offer, havde et Musikkorps bestaaende af Fløjteblæsere og Trompetere i Spidsen; derefter kom i lange Rækker Ridderne, som alle vare klædte i hvide, purpurbræmmede Stadsdragter, og tilsidst de 24 Liktorer i Purpur-Livré med *fasces* eller Risknipperne over Skuldrene. — En utallig Folkemasse stod tæt sammenpakket paa begge Sider af Vejen ned fra Palatinet forbi Vestas Tempel og op over Forum til Jupiters Tempel; den lod i Taushed Festprocessionens enkelte Afdelinger gaa forbi og ventede med spændt Blik paa Imperatorens Tilsynekomst.

Endelig kom da Triumfalgvognen trukken af sex hvide Heste; Kejseren straaledede i guddommelig Pragt, og Folket, der frydede sig ved al den Herlighed, hilste ham med levende Bifaldsraab; bagefter Kejseren fulgte Senatet i Embedsdragt, alle øvrige Embedsmænd samt det kejserlige Hus's Venner og Klienter.

Paa Kapitoliiums Høj ved Indgangen til Jupiters Tempel ventede *Pontifex maximus* med hele Præsteskabet paa Kejseren, for at ofre de hvide Oxer, saaledes som Konsulerne fra det forrige Aar ved Embeds-tiltrædelsen havde lovet at ville gjøre, for at faa en lykkelig Regeringstid; det samme Offer maatte de nye Konsuler ogsaa love at bringe, for at nedbede Gudernes Velsignelse over sig. Ved dette Offer havde Kejseren sin Hædersplads paa en *suggesstus* med Guldtrone; denne, hvortil mange Trin førte op, havde en Baldakin med guldbræmmed Purpurklæde over sig, lige overfor Kejseren var der en anden ophøjet Trone, hvor Kejserinden ventede paa sin Gemal; — Folket, som ikke havde Øjne eller Øren for andet end den glimrende Fest, bemærkede ikke det hadefulde Blik, hvormed Herskerinden forfulgte den Mand, hvem hun hadede af hele sin Sjæl og som ikke engang værdigede hende en Hilsen.

Kejseren overværede, omgiven af sit glimrende Hof, Offerhandlingen; saa fremsagde han med lydelig Røst for det lyttende Folk en Bøn, hvori han for det kommende Aar stillede Statens Velfærd under Gudernes Beskyttelse, — en ældgammel Bøn, som Ypperstepræsten hviskede til ham, for at enhver Fejl kunde undgaas, da det ellers kunde blive et ondt Forvarsel.¹⁾

¹⁾ Det er i høj Grad lærerigt at sé med hvilken Ærefrygt Hedningerne omfattede deres Gudstjeneste. De maatte kun nærme sig Guderne rene paa Legeme og Sjæl, med vadskede Hænder; kyske i Tanke og Gjerning og med en rén Samvittighed. Klædet, Offerkaaben, Offeret selv — alt dette maatte være rent. Ved mange Ofringer var det kun tilladt enkelte bestemte Personer at være tilstede, og Liktoeren udviste strax ved den hellige Handlings Begyndelse alle uvedkommende. De Tilstedeværende stode alle i ærefrygtsfuld Taushed; „favete linguis“ er det Tilraab, der paalægger alle Stillehed i Gudens Nærværelse. (Quintilian, Decl. 265). Hele Opmærksomheden var henvendt paa Bønnen; ethvert profant Ord blev ængsteligt undgaaet. Herolden tilraabte Offerpræsten „hoc age“, formauende ham til at have hele sit Sind

Domitian havde naturligvis været sikker paa, at hans Embedsbroder havde fulgt umiddelbart efter ham ved Udrykningen fra Palatium og Ingen havde haft Mod til at underrette Kejseren om, at Flavius Clemens endnu ikke havde ladet sig se; ja mange mente, at han udtrykkelig var bleven borte, for at Herskeren kunde nyde Dagens Hæder og Ære alene. Domitian havde paa Vejen til Kapitolium været saa meget beskæftiget med sig selv, at han ikke havde tænkt paa sin Medkonsul; men nu, da han skulde fremsige den højtidelige Bøn, som hans Kollega ogsaa skulde være med til, opdagede han først, at Flavius Clemens manglede og en mørk Vredesrødme lagde sig over hans Ansigt.

»Kan da dette Menneske,« raabte han, »ikke engang nu aflægge sin skammelige Dovenskab, da den guddommelige Domitian vil hæve ham op til den højeste Værdighed ved Siden af sig selv? Petronius,« sagde han til den prætorianske Livvagts Præfekt, »send strax

---

og alle sine Tanker henvendte paa dette Ene. Under Ofringen havde Præsten sit Hoved indhyllet, for at der ikke skulde trænge nogen Lyd til hans Øre, der kunde forstyrre ham, og en „tibicen“ eller Fløjteblæser, ledsagede den hellige Handling med Musik. Man bad staaende med Ansigtet vendt mod Øst og Hænderne hævede mod Himlen, medens Kvindene knælede. Der blev ligeledes bedt i Stilhed, idet man lagde Fingren paa Munden. Det var nøje bestemt, hvilke Offerdyr, der vare behagelige for de forskjellige Guddomme. Offeret maatte være uden Plet og Fejl og frivilligt lade sig føre til Alteret; her blev det først indviet og modtog derpaa Dødsstødet. Foruden de blodige Ofre frembar man ogsaa Førstegrøden af Frugter, Spiser, Mælk, Vin og Virak. Som Offermedhjælpere, hvad der hos os nærmest svarer til Kordrenge, bleve Præsterne assisterede af Drengene, som kaldtes „camilli“; disse maatte være af pletfri Fødsel og i enhver Henseende uden Lyde. Som Guddommens Tjenere bar de prætexta'en, en vid purpurbræmmet Klædning, som kun blev tilstaaet Børn af Byrd (Se udførligere herom hos Marquart: Hdb. der röm. Alterth. IV. 464, f.).

en Centurion hen til ham, og kan denne ikke faa ham selv med sig herhen, skal han bringe mig hans Hoved.«

Disse Ord fremkaldte en Bifaldsmumlen blandt de Omkringstaaende; selv Clemen's bedste Venner rystede paa Hovedet: Kunde man da ikke med god Grund have ventet, at han havde gjort Vold paa sig selv denne ene Dag? —

Lige efter Offeret paa Kapitolium skulde Senatet have et højtideligt Møde, i hvilket de nye Konsuler i en Tale skulde gjøre Rede for de Grundsætninger og Synspunkter, hvorefter de i det kommende Aar havde tænkt sig at ville passe deres Embede. Domitian aabnede Mødet med det vedtagne Røgoffer foran Victorias Statue, hvorpaa han lod »de forsamlede Fædre« vide, at han havde adopteret Titus Flavius Clemen's to Sønner og bestemt dem til engang at blive hans Efterfølgere.

Da nu den ældste af Senatorerne, i sine Standsfællers og hele det romerske Folks Navn, med overvættets varme Ord takkede Herskeren for denne hans Beslutning og for hans faderlige Omsorg for Rigets fremtidige Velfærd, og da hele Senatet saa rejste sig for at vise sit Bifald, kom disse Taksigelser denne Gang i Sandhed fra Hjærtet; thi saa blev jo Herredømmet i Flaviernes Slægt, som havde givet det romerske Rige en Vespasian og en Titus, og ved Kejserens Død vilde en Borgerkrig saa ogsaa lettere kunne undgaas.

Medens den ældste Senator endnu talte, indfandt Flavius Clemens sig i Curien.

Domitian, som bedre end nogen anden forstod at lægge Baand paa sig, bød ham paa den venligste Maade velkommen og forestillede ham for *patres conscripti* som sin Embedsbroder i Konsulatet for det kommende Halvaar.

De faa Ord, som Clemens henvendte til det høje Senat, vare saa vel overlagte og saa klogt afpassede til de forhaandenværende Omstændigheder, at de vel

ikke helt udhviskede, men dog i høj Grad svækkede det uheldige Indtryk af hans sene Ankomst. — Kejseren var den eneste, som ikke syntes om Talen. Han ikke alene ærgrede sig over den Lykke, Talen gjorde hos Tilhørerne paa Grund af de baade i Henseende til Form og Indhold lige fortræffelige Ord, men særlig ogsaa over at Senatorerne med stor Hjærtelighed lykønskede Clemens til hans Konsulat. Alligevel var Domitian igjen den første, der i høje Toner roste ham for hans klassiske Tale.

Efter Mødets Slutning vendte Kejseren i det samme glimrende Optog tilbage til Palatinet; hans Medkonsul fulgte da lige efter den kejserlige Vogn med 12 Liktorer gaaende foran sig. De store Haller i Paladset kunde næppe rumme den Mængde Gratulanter, som, fordelt i de forskjellige Værelser efter Rang og Stilling, vare komne for at bringe Kejseren og hans Kollega deres Hyldest. Domitian, der var bleven træt af den foregaaende Højtidelighed, lod sig ikke se; men hans Spioner skulde berette ham om, hvorledes Clemens opførte sig ligeoverfor Gratulanterne.

Petronius Secundus, Befalingsmanden for den kejserlige Livvagt, var en Mand, der var vant til militærisk Punktlighed og Orden. Skønt han var en Ungdomsven af Clemens, havde han dog taget dennes sene Ankomst meget ilde op, især da han af Hjærtet havde lykønsket ham til hans Ophøjelse. Da han derfor om Aftenen traf sammen med Parthenius, som var *præfectus cubiculariorum* eller øverste Kammerherre, og denne i Spøg bemærkede, at Clemens dog var kommen godt igjennem denne sit Konsulats første Dag uden at at være falden i Kejsereus Unaade, sagde Petronius:

»Ved Herkules! I mig havde han ikke fundet en saa naadig Dommer; hvad kunde ikke den Mand være bleven til, hvis han blot havde været Soldat et Par

Aar! Hans Tale viste, at han baade er i Besiddelse af Aand og af sjelden Klogskab.«

»Ja, langt mere af begge Dele, end det er godt for ham,« svarede Parthenius smilende. »Jeg lagde nøje Mærke til Kejseren,« vedblev han, »og jeg siger Dig, ædle Petronius, at hvis Flavius Clemens holder flere af den Slags Taler, ...«

Hofmanden gjorde her en betegnende Bevægelse med Haanden om sin Hals, for at udtrykke, hvad han ikke vilde sige højt.

»Hans Konsulats Skjold dækker ham i al Fald saa længe, han er i sit Embede,« bemærkede Petronius.

Parthenius trak paa Skuldrene. — »Hvad dette Skjold angaar,« bemærkede han spottende, »kan Flavius Clemens blot se hen til sin Fætter Titus Flavius Sabinus, som Herskeren lod dræbe et Par Dage efter at han havde tiltraadt sit Konsulat. Og hvad havde den stakkels Fyr egentlig gjort?«

»Skal Du nu igjen,« raabte Petronius, »minde mig om den Kamel af en Herold, der kom til at fortale sig og udraabte Sabinus til Kejser i Stedet for til Konsul?«

»Og hvis det var nok til at fælde Sabinus,« svarede Hofmanden, »saa er jeg bange for, at der ogsaa kan findes en Sten — en ganske lille Sten, hvorover Flavius Clemens ogsaa kunde komme til at snuble.«

Paa denne Maade talte de om Henrettelsen af Statens første Mænd med den Ligegyldighed, som følger med Livet i skrækkelige Tider, under et dagligt Tyranni, hvor man forbliver kold endog overfor den uretfærdigste Død, fordi man selv hvert Øjeblik maa være belavet paa at lide samme Skjæbne.

»Naa,« bemærkede Petronius Secundus efter en Pause, »naar blot den ny Konsul vil holde sig forskandset bag sin medfødte Ladheds beskyttende Vold og ligesom hidtil holde sig horte fra det offentlige Liv

og lade som om han ikke eksisterede, saa tror jeg nok, han vil gaa fri for Kejserefs Efterstræbelser.«

»Saa Du tror ogsaa paa den Historie om hans Ladhed?« spurgte Hofmanden leende. »Du kjender ham dog fra Skoletiden, ædle Petronius; han var dog vist ganske anderledes, da han var ung.«

»Ja, ved Herkules!« lo Obersten, »vi vare alle nogle Vildkatte, og han var ganske vist den værste. — Saa maa det altsaa være Frygten for Kejseren, der gjør ham saa tam.«

»Hvorfor ser man ham heller aldrig ved de offentlige Fester, hvor dog den Enkelte forsvinder i den store Mængde? Staar hans Plads ikke altid tom i Theatret, ved Gladiatorkampene i Colosseum og ved Væddeløbene i Cirkus? eller, hvad der er endnu mere paafaldende, har Du nogensinde set ham enten i Jupiters eller Minervas eller Isis eller Æskulaps Tempel?«

»Ved Minervas Hjelm!« raabte Petronius, »hvad kan dog være Grunden til, at Strengen paa denne Bue er bleven saa slap?«

»Ja, denne Forvandling maa vist have sin skjulte Aarsag,« svarede Hofmanden. »Siden Flavius Clemens har faaet Bolig paa Palatinet, findes der ikke mere lukkede Døre eller Hemmeligheder i hans Hus, og jeg,« fortsatte Parthenius med et lunt Smil, »forstaar mig en lille Smule paa at opdage Ting, som har Interesse og Betydning for mig.« — (Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Fra Bestyrelsen for *Elisabetforeningen*, der antager sig forældreløse og under vanskelige Kaar levende Born, ere vi blevne anmodede om at henlede Opmærksomheden paa, at *Kollekterne* i St. Ansgars Kirke, Rosenkranskirken og Kapellet paa St. Josefs Hospital Søndag den 21. November tilfalde Elisabeth-

foreningen. Den har for Tiden 14 Børn, af hvilke nogle ere anbragte hos Maristbrødrene, nogle hos St. Josefsøstrene og nogle i private Hjem. Udgifterne beløb sig ifjor til 2660 Kroner og ville i Aar næppe blive mindre, saa Bestyrelsen ikke uden en vis Ængstelighed ser Fremtiden i Møde. Imidlertid haaber den paa Guds Bistand. Han vil skjænke Medlemmerne udholdende Offervillighed, tilføre Foreningen nye Medlemmer og derved de Forældreløse nye Velgjørere og ogsaa i Dag lægge sin særegne Velsignelse til *Kirkekollekten*, ved at minde Mange om sit Ord: »Hvad I have gjort imod den mindste af mine Brødre, det have I gjort imod mig,« saa Alle føle sig tilskyndede til at yde deres Hjælp med Glæde og Rundhaandethed. Mon ikke en Almisser, ydet i Allesjælesmaaneden til Elisabethforeningens Øjemed og tilvendt de kjære Afdøde, vil være særlig velsignelsesrig?

— Under en Diskussion, som i Mandags fandt Sted i *St. Josefs Gildet* efter det sædvanlige Møde, foreslog Formanden, Hr. Naalemagermester *Jørgensen* sen., at Gildet skulde begynde at arbejde hen paa, under sit Protektorat at danne en tredobbelt Forening, nemlig en *Lærlingeforening*, fra hvilken de unge Mennesker senere traadte over i en *Svendeforening*, hvis Medlemmer atter, naar de havde opnaaet de nødvendige Kvalifikationer traadte ind i det egentlige *St. Josefs Gilde*. Dette udmærkede Forslag, som fandt megen Sympathi blandt Gildets tilstedeværende Medlemmer, fremkaldte en længere Diskussion, under hvilken man enedes om, at lade Formanden ved given Lejlighed forelægge Forslaget for Gildets Protektor, den højærværdigste Biskop.

Sundbyerne. Den 14. November har den højærværdigste Apostoliske Vikar overdraget Udøvelsen af de kirkelige Funktioner i St. Anna Kapel paa Amager til højærv. Pastor *Fr. Ronge* ved Rosenkranskirken, til hvis Omraade Katholikerne paa Amager foreløbig henhøre.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 21. November. 24. og sidste Søndag e. Pintse. — 22. M. Cæcilia, Jomfru og Martyrinde. — 23. Ti. Clemens, Pave og Martyr. — 24. O. Johannes af Korset, Bekjender. — 25. To. Catharina, Jomfru og Mart. — 26. F. Silvester, Abbed. — 27. L. Leonhard af Porto Mauricio.

**Søndag den 28. November. 1. Søndag i Advent. Kirkeaa-
rets Begyndelse!**

Gudstjeneste i Helsingør afholdes Fredag den 26. Nov.
Kl. 9 $\frac{1}{2}$ (Messe med Prædiken) i Sudergade Nr. 8, 2. Sal.

Foredrag i Helsingør.

**Torsdag den 25. og Fredag den 26. November Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Af-
ten** agter Hr. Past. cm. **M. C. Jensen** fra Fyen at holde **Fore-
drag i Helsingør**, Sudergade 8, 2. Sal.

St. Ansgars Kirke. Søndag den 21. November Kl. 6
Aften: højtidelig **Festandagt med Prædiken** af den højærvær-
digste Biskop i Anledning af den h. Elisabeth af Thyrin-
gens festlige Mindedag (den 19. Nov.). — Ved en Misfor-
staaelse stod i forrige Nr.: Sønd. den 14. Nov.

Elisabethforeningen. I Anledning af den h. Elisabeths
Fest tilfælde, ligesom i Fjor, Søndag den 21. November
samtlige Kollekter i St. Ansgars Kirke, Rosenkranskirken og St.
Josefs Hospitals Kirke **Elisabethforeningen** til Bedste for for-
ældreløse Børn.

Onsdag den 24. Nov. Kl. 8 $\frac{1}{4}$, læses i St. Ansgars Kirke
en h. Messe for Foreningens afdøde Medlemmer.

St. Josefssøstrenes Basar,

den aarlige Basar til Fordel for de Fattige, St. Josefs Hospita-
let og Vajsenhuset, som afholdes Fredag den 26., Lørdag
den 27. og Søndag den 28. November i Søstrenes Ordens-
hus paa Toldbodvejen 14, anbefales til Menighedens Velvillie.
Gaver, saavel Penge som Gjenstande, modtages med stor Tak-
nemlighed: Toldbodvej 14, Frederiksberg Allé 17 og paa St. Jo-
sefs Hospitalet.

St. Elisabeths Understøttelsesforening holder Møde
Søndag den 28. November Kl. c. 11 $\frac{1}{2}$ efter Højmessen i St.
Ansgars Kirke. Mødested: Bredgade 67, 2. Sal o. G. — Med-
lemmerne afgive Beretning om deres Virksomhed i det forløbne
Halvaar og modtage nye Adresser for det kommende Kvartal.

A. C. Onsdag d. 24. November Kl. 9, Søvavillonen. Højærv.
Pastor Helmke: „Det gl. Testamente under den moderne Kri-
tik's Behandling“. Akademiske Besøgende kunne medbringes.

Unio. Søndag den 21. Nov. Møde med Oplæsning
samt Fremvisning af **Grafofonen** i Kückers Lokale, Østergade 32.

St. Knuds Broderskab. Tirsdag den 23. Nov.
Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i Lokalet, Bredgade 67, 2. S. o. G.. Humo-
ristisk Oplæsning af Hr. I. C. Berg. — Revysange
foredrages af Hr. H. Petersen. — Billeder med
Sang forevises af Hr. P. Kristensen. Særlig ind-
bydes Menighedens Børn.

Gratis Adgang.

Alle ere velkomne.

En **Organist** søges til den katolske Kirke i Aarhus. Man
bedes henvende sig til Ryesgade 26.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 48.

Søndagen den 28. November.

1897.

Indhold: Privatvelgørenheden i Middelalderen. Domitian. Religiøs Literatur. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Horsens. Odense. London. — Bekjendtgørelser.

Privatvelgørenheden i Middelalderen,

særlig i Norden.

Af W. Schmitz.

—o—

1. Fattigforsørgelsen skete i Middelalderen ved Hjælp af en vis Del af Tienden. I nogle Lande var en Tredjedel bestemt dertil, i andre en Fjerdedel. Endvidere udfoldedes en i Sandhed beundringsværdig Godgørenhed for efter en endnu større Maalestok at afhjælpe Nøden, dels ved Ydelse af rige Gaver en Gang for alle, dels ved Stiftelse af Velgørenhedsanstalter af forskellig Art. Endelig var det næsten altid de Fattige tilladt at paakalde de Velhavendes Hjælp. Og da hele Ordningen af Fattigvæsenet var rodfæstet i Religionen og havde sit Udspring fra Overbevisningen om de gode Gerningers Fortjenstlighed, gjaldt Armoden, som for den Fattige var et Lighedspunkt med

Frelseren, ikke som nogen Skam; de Velhavende derimod ansaa det som deres Pligt at uddele Almisser.¹⁾

Selv *Luther* aflægger et ærefuldt Vidnesbyrd om den storartede Godgørehed, som udviklede sig heraf: »Under Pavedømmet var Enhver barmhjertig og mild da gav man med fulde Hænder, med et glad Sind og stor Andagt.« »Tilforn kunde enhver By, eftersom dens Størrelse var, rigelig ernære flere Klostre, ikke at tale om Messepræster og rige Stiftelser.« Paa et andet Sted hedder det: »Da sneede det med Almisser, Stiftelser og Testamenter.« »Under Pavedømmet vare Folk godgørende og gave gerne.«²⁾

I det skandinaviske Norden var Velgøreheden saa almindelig, at man i Danmark endog holdt sig for berettiget til at aflede Ordet *Dania* fra *dare* (at give).³⁾ Iøvrigt er Trangen til at hjælpe hinanden, fremelsket eller dog styrket paa Religionens Jordbund, bleven til en Nationaldyd hos de Danske og er en Pryd for dem den Dag i Dag. For Sveriges Vedkommende er det betegnende, at man til Tider hist og her satte en saadan Tillid til Beboernes Barmhjertighedstrang, at man overlod dem den for de Fattige bestemte Andel af Tienden, for at de selv kunde fordele den til de Fattige. For de Fattiges Behov sørgedes der da ogsaa saa rigeligt, at denne deres Tiendeandel henimod Aaret 1500 kunde anvendes til Opførelsen af den prægtige Domkirke i Upsala og Oprettelsen af et Domkapitel sammesteds, ligesom ogsaa til Understøttelse for Studerende og lignende Formaal.⁴⁾

¹⁾ Jfr. S. Thomas Aquinas, Summa theol. II. 2. quæst. XXX. art. 5.

²⁾ Luthers sämtliche Werke (udg. af Plockmann og Irmischer) V. 264 f.; XIII., 123; XLI., 131 f.; XLIII., 164.

³⁾ *Dania, docta dare, de dando dicitur.* vnde

Ex re nomen habet, sua munera fundit habunde. (H. Rørslam, Historieskrivning S. 124.)

⁴⁾ Hedqvist, Den kristna kärleksverksamheten i Sverige under

Allen skildrer med Begejstring hin Tids gavmilde Næstekærlighed for alle tre nordiske Rigers Vedkommende: »Goddædighed var et smukt Træk i vore Forfædres Karakter. Den hjælpeløse Fattige, den Gamle og Svage, den Syge og Vanføre, det forældrelose Barn led ikke Nød og savnede ikke Pleje og Understøttelse. Intet er hyppigere, end at den, som laa paa sin Sotteseng, i sin sidste Vilje betænkte de Forladte i Verden og skænkede de Fattige efter sin Evne Gods og Penge, eller Klæder og Sko, nogle Maaltider af Kød, Brød og Øl bedre end det sædvanlige, og Midler til at faa et Antal varme Bade, der i hin Tid vare saa brugelige, ikke blot for Renligheds Skyld, men fordi de betragtedes som et Hovedmiddel til i visse pinefulde Sygdomme at skaffe Lindring og Lise.«¹⁾

Ratzinger fuldstændiggør denne Skildring med Hensyn til hele Kristenheden: »Ved enhver vigtig religiøs Handling i Livet, ved Daaben og Konfirmationen, ved Skriftemaalet og Modtagelsen af den hl. Eucharistie, ved Ægtevielsen og ved Bortgangen fra Livet, steds forbandtes en Almisse til de Fattige dermed. Ved enhver Gudstjeneste mindedes man de Fattige og ofrede dem en lille Gave, som enten blev lagt umiddelbart paa Altret, eller givet de tilstedeværende Fattigforstandere, rent bortset fra de Gaver, som bleve lagte i Fattigblokken, og om hvilke den venstre Haand ikke vidste, hvad den højre gav.²⁾ Ingen Tid har, efter *Uhlhorn*, »gjort saa meget for de Fattige som Middeldalderen. Hvilke Masser af Almisser uddeltes der, hvilken Overflod af Stiftelser af enhver Art, hvilket Utal

---

medeltiden. S. 33 ff. Om en lignende Tillidsfuldhed, lige ærefuld for vedkommende Tiendeydere som for deres Land, beretter en frankisk Kapitular. Smlgn. Bensen, Ein Hospital im Mittelalter, (Regensburg 1853) S. 19.

¹⁾ Tre Riger, IV. 1. 239.

²⁾ Ratzinger, Armenpflege S. 366.

af Hospitaler for alle Slags Nødlidende, hvilken Række af Plejeordener, mandlige og kvindelige, ridderlige og borgerlige, hvilken Grad af Selvopofrelse og Hengivelse!«¹⁾

Der gaves næsten utallige Legater, hvis Renter blev fordelte mellem de Fattige, som havde bivaanet Stifternes Anniversarium eller den aarlige Sjælemesse for en Afdød og bedet for hans Sjæls evige Hvile. De Nødlidende erholdt disse Almisser enten i selve Kirken eller ved den Afdødes Grav eller ogsaa i deres Hjem. Andre Legater blev i stort Antal anvendte til Grundlæggelse af Hospitaler, eller ogsaa til for Syge, Arbejdsudygtige, Pilgrimme eller Vandringsmænd at muliggøre Ophold og Forplejning der paa kortere eller længere Tid. — For at beskytte Haandværkere og mindre Næringsdrivende mod Aager, blev der, særlig i den anden Halvdel af det femtende Aarhundrede oprettet Laanehuse, som mod Haandpant og meget ringe Rente eller endog rentefrit udlaante mindre Pengesummer og Korn. Paa Grund af, at velgørende Rigmænd af Kærlighed til Gud saa at sige »ophobede« de dertil nødvendige Kapitaler, fik disse Laaneanstalter det betegnende Navn *montes pietatis*, eller ogsaa kaldtes de efter den Egn, hvis Beboere allerede tidligere havde taget Del i lignende Foretagender, *Lombardanstalter*. Efterat mange af de Ældre vare faldne i Aagerkarlenes Hænder, toge især Paverne *Pius II*, *Paul II*, *Sixtus IV* og *Leo X* sig af dem og sørgede for deres Fornyelse og Forbedring. Ligeledes vare Franciskanerne særdeles virksomme for at oprette saadanne kirkelig nyordnede Lombardanstalter i Italien. Af deres Orden udmærker sig i denne Henseende særlig den salige Bernardin af Feltre. Endnu før Slutningen af det femtende Aarhundrede begyndte man ogsaa

¹⁾ Uhlhorn, Die christliche Liebesthätigkeit I. 389.

udenfor Italien at oprette dem; Nürnberg erholdt i Aaret 1498 et saadant.¹⁾

Palladius priser ogsaa Middelalderens Gavmildhed, saavel hvad de for en enkelt Gang givne Almisser angaar, som ogsaa af Hensyn til de i velgørende Øjemed oprettede Testamenter og Legater, idet han søger at forsvare den »nye Lære« mod den dobbelte Bebrejdelse, at den baade havde Skyld i den øjensynlige Aftagen af den private Gavmildhed og desuden i alle de Ulykker, hvorunder Folket sukkede. »De to mend,« siger han, »som ere udkeysede til fattige folckis forstandere oc skulle haffue huer sin laass oc nøgel til blocken, de skulle vare saa flittige paa de fattigis vegne, som kirckeuierier bør at være paa kirckens uegne, saa at naar sognepresten haffuer værít her udi sognen oc beret nogen siug mand eller quinde (huis naffn hand kand neffne neste søndag der effter, oc befale eder at bede for samme siuge menniske), da skal strax en aff fattige folckis uerier giffue sig ind til den siuge oc først trøste hannem til det euige liff oc siden bede hannem giffue de fattige vdi sognen noget til siæle gaffue, som mand kalder, heller vdi testamente før end hand dør her aff uerden. Oc de skulle skifttis ved at gaa met fattige folckis taffle, som kirckeuierier skulle skifttis huer søndag oc huer hellig dag. Gud forlade eder det oc den Hellig Aand, om i haffue det forsømt her til! oc er icke da vnder, om i bliffue til stackarle, forarmede oc wsele, effterdi at i skøde icke mere om de fattige, naar i komme til eders sognekircke.«

Paa et andet Sted formaner han sine Tilhørere til at sørge 1) for de Syge, »som ligge indlagde i hospitalit i Københaffn oc andersteds omkring i Siellands land«; 2) for de »fattige peblinger, som fange loff at

¹⁾ Kirchenlexikon af Wetzer og Welte, 2. Opl. „Leihanstalten“; Alberdingk Thijm, Wohlthätigkeitsanstalten in Belgien S. 202 f.

komme hid til eder og siunge for æg, til papir, sko, bøger o. s. v.«; 3) for Vejfarende, som kunde ty til deres Hus; 4) for deres Sognepræst og Degen; de skulde især hjælpe dem, om deres Hus brændte; 5) for de »husarme oc andre fattige her i sognen hos eder.« Ikkun hans Anmodning om at hjælpe Sognepræsten og Degnen kunde ifølge Kirkernes Sekularisation være foranlediget ved særlige Omstændigheder og derfor ny. Alle andre Fornødenheder, som Palladius fremfører, bleve ogsaa i den katholske Tid anbefalede, og de Fattige derved hjulpne.

Om der end, som Palladius antyder, i Kirkerne mest samledes Pengegaver til de Fattige, plejede man dog i Norden før visse Mariefester at medbringe Viktualier til de Fattige. Da de efterlodes paa Kirkestolene, kaldtes de »Stolemad«. Palladius omtaler endnu »Kornkister« i Kirken, til hvilke man efter hans Ønske skulde medbringe en Haandfuld Korn i sit Ærme eller Forklæde. Endnu i senere Tider fandtes de i Odense Domkirke. Det er dog et Spørgsmaal, om de allerede forefandtes i den katholske Tid. I ethvert Tilfælde have ikke alle Sognekirker ejet saadanne; thi den første lutherske Biskop siger til sine Tilhørere, at de herfter skulle faa en Kornkiste. Ikke blot i Norden men ogsaa andetsteds var det Skik og Brug i Tilslutning til Anniversarierne og visse Broderskabandagter at uddele Brød. Uddelingen skete sædvanlig foran Kirken.¹⁾

(Fortsættes.)

Domitian.

En Fortælling fra det første kristelige Aarhundrede.

Af Anton de Waal.

—o—

(Fortsat.)

Paa samme Tid som Samtalen mellem de to Hof-

¹⁾ Palladii Visitatzbog S. 55, 57, 112 ff.; Uhlhorn II. 150.

mænd fandt Sted, havde Flavius Clemens sin første Embedssamtale med Kejseren.

Var det nu hans Klogskab, som forsigtigt lod ham veje hvert Ord, og snarere ved hans Miner, end ved de faa Ord, han ytrede, gav Herskeren et Indblik i hans Sjæls inderste Tanker — eller var det Domitillas inderlige Bøn til Himlen om Frelse for hendes Gemal, en Bøn hun vedblev med, indtil hans Hjemkomst blev anmeldt, — nok er det: Domitian var meget tilfreds med sin nye Embedsbroder.

»Skulde jeg,« sagde han, idet han gik op og ned ad Gulvet i sit Gemak, »skulde jeg da endelig, ved min Gudindes naadige Bevaagenhed, have truffet eet Menneske, der i Sandhed er mig trofast hengiven og uden Spor af Egennytte? — Hidtil har jeg ikke gjort andet end hadet, -- og kun kunnet udsaa Had. Fandt jeg blot En, — en Eneste, der vilde tjene mig for min egen Skyld, jeg vilde sandelig holde op med at hade og foragte Menneskene.«

»Folk mene,« vedblev Kejseren efter et Ophold, »at det er hans medfødte Ladhed, der er Skyld i, at han ikke har ansøgt om noget Embede; jeg ved bedre, hvad det er for Lænker, der hidtil have bundet hans Virkekraft; — jeg vil skille ham ved disse Lænker og jeg vil vise Verden, at de, som ere værdige til min Agtelse, ikke behøve at være bange for mig.«

»Men — men hvis nu alligevel den fra Lænken losslepte Hund . . . . .«

Kejseren udtalte ikke Slutningen af denne sin Tanke. Den usalige Mistænksomhed, han nærede mod Alle og Enhver, bortvaskede igjen den milde Solstraale, som i nogle Minutter havde oplyst hans mørke Sind.

»Han skulde blot,« raabte Domitian med bitter Haanlatter, »vove at gjøre et eneste Aandedrag, som jeg ikke synes om, — og ved alle Guderne, hverken

hans Navn eller hans Konsulat skal redde ham fra Liktores Øxe!»

FEMTE KAPITEL.

Jødeskatten.

Under den første Samtale, som Parthenius ganske tilfældigt havde med Stefanus, den Gang denne ledsagede sin Herskerinde paa hendes tunge Vej til Kejseren, havde Forvalteren i sin Sladderagtighed ladet falde nogle Ord, som i Forbindelse med andre Iagttagelser havde bibragt Hofmanden den Formodning, at Flavius Clemens og hans Familie ikke alene som saa mange andre Romere og Romerinder hyldede de jødiske Anskuelse og Skikke, men at de endogsaa hørte til den mest yderliggaaende Sekt, *de Kristne*. Som vi saa, havde Parthenius ogsaa antydnet denne Formodning ligeoverfor Befalingsmanden for den kejserlige Livvagt. For ham selv, Kejsereisens øverste Hofembedsmand, var Sagen af største Vigtighed. Som hans Navn udviste det, stammede han fra en af Rigets asiatiske Provinser, hvor man dyrkede Mithras eller Solguden; Parthenius bekendte sig ogsaa til denne Religion, som var meget udbredt og anerkjendt af den romerske Stat og som i Aarhundreder havde staaet i aaben Kamp mod Jødedommen. Allerede af den Grund maatte han være en Modstander af, at den ivrigste og virksomste Sekt blandt Jøderne fik Del i den øverste romerske Statsstyrelse; men han maatte tillige være bange for, at Flavius Clemens vilde gjøre sin Indflydelse gjældende til Fordel for sine Trosfæller, saa de bleve værdige til at opnaa forskjellige Hofembeder.

Forresten laa en anden Overvejelse Parthenius endnu nærmere. Paa Grund af den Gunst, Flavius Clemens

for Tiden stod i hos Kejseren, var hans Venskab ham naturligvis meget magtpaaliggende; men Parthenius, den kejserslige Frigivne, vilde endog have den kejserslige Yndling i sin Magt, hvis han var indviet i en Hemmelighed, som Flavius Clemens havde al Grund til at skjule.

Naar Parthenius imidlertid havde rost sig af, for Befalingsmanden for den kejserslige Livvagt, at han forstod sig paa at opdage Hemmeligheder, der havde Tilløkkelse og Betydning for ham, saa syntes denne Kunst aldeles ikke at ville lykkes ligeoverfor Flavius Clemens. Denne levede nemlig, siden han havde taget Ophold paa Palatinet, endnu mere tilbagetrukket end før; Parthenius forsøgte sig flere Gange hos de to Gamle, Nereus og Achilleus, men de vilde ikke bide paa den gyldne Madding, han kastede ud for dem; lige saa lidt kunde han komme nogen Vej med de øvrige Tjenestefolk. De vare nemlig allesammen Kristne og havde ikke engang behøvet deres Herres og Herskerindes alvorlige Formaning om ikke at indlade sig med Nogensomhelst, saafremt det da ikke var en Kristen eller en god Ven af Familien. Stefanus var ogsaa bleven mere tilbageholdende siden sin første Uforsigtighed og undveg omhyggeligt ethvert nysgjerrigt Spørgsmaal angaaende Familien.

Endelig troede Parthenius dog at have fundet den Nogle, der skulde lukke Hemmeligheden op.

I de sidste Dage af December Maaned var det nemlig lykkedes ham at lokke Sigamber ind i en Beværtning tæt ved Circus maximus; Drikken, som Parthenius vilde sætte for ham i et afsides Værelse, langt borte fra de øvrige Gæster, maatte dog sikkert løse hans Tungebaand. Da den kejserslige Frigivne havde ledet Underholdningen hen paa Sigambers Hjem ved Rhinens Bredder, snakkede denne ogsaa løs af Hjer-

tenslyst, medens Opvartningspigen med tilbageholdt Latter bragte det ene Bæger efter det andet.

Endelig henkastede Parthenius, for at faa Gjenstanden paa Bane, en Bemærkning om, at Domitilla vistnok var meget streng mod sine Tjenestefolk og kneb paa Vinen til dem.

»Min Herskerinde?« raabte Sigamber, »kaste alle Eders Gudinder fra Olympen i Gryde og koge sammen til Vælling, alligevel ikke blive det halve af min *Domina*; drikke paa min *Dominas* Sundhed! — *Me Hercule*, drikke helt ud!«

Parthenius maatte enten han vilde eller ej tømme Bægeret.

»Ja vistnok,« fortsatte han, »er din Herskerinde den ædleste Romerinde, jeg kjender; men . . . .«

»Min *Domina* som Diamant mellem Kiselstene, som Hjort blandt Harer i Skoven,« afbrød Germaneren ham og, stolt af sin Ros over sin Herskerinde, tog han igjen en stor Slurk paa hendes Sundhed.

»Men hvorfor spærrer hun sig selv saaledes inde i det smukke Palads, som Kejseren har anvist hendes Gemal til Bolig?«

»Aah ja,« raabte Germaneren, der kun forstod lidt af det, der blev sagt til ham og paa hvem Vinen begyndte at gjøre Virkning, »Imperator give smukt Palads — meget smukt Palads. Hej! Freja, eller hvad Pigen hedde — to Bægre til for Kejseren sin Sundhed.« — »*Vinns bonus! vinus bonus*,« sagde han, idet han gottede sig efter at have smagt paa Vinen; — og Parthenius maatte atter tømme sit Bæger paa Kejserens Sundhed; hvorledes havde han vel kunnet undslaa sig derfor?

»Hvad bestiller egentlig Din Herre hele den lange Dag? Ikke sandt? Om Morgenen tidlig strør han Virak foran den guddommelige Domitians Statue og saa?«

»Aa! Flitus Flavius Tremens stor Herre, mageløs

Herre!« lo Germaneren og slog med sin Næve i Bordet, saa Bægrene hoppede. »Nok et ha, ha, ha, nok et Bæger for Consul Clitus Falius Flemens! Drikke *finus ponus* ha, ha, ha! paa min *Dominus* sin Sundhed.«

Da Hofmanden nu strittede imod og ikke vilde drikke ud, tog Sigamber ham i Armen med en saadan Fortrolighed, at al Modstand var umulig, og holdt ham fast saa længe, til han havde faaet den sidste Draabe ned.

Kæmpen blev med hvert Øjeblik lystigere og lystigere og blandede Tysk og Latin sammen; — nu var han rigtignok i en saadan Tilstand, at han kunde have røbet hvad det skulde være. Men Parthenius mærkede ogsaa, hvorledes Vinen steg ham selv til Hovedet og hans Tanker bleve uklare. Han begyndte stadig paa nye Spørgsmaal; men Tungen nægtede ham sin Tjeneste, og hvad Germaneren svarede i sit Kaudervelsk, var det ham omtrent umuligt at forstaa.

Saa blev der jo ikke andet tilbage for ham end at betale Gildet.

Heldigvis var det atter bleven Nat, da de igjen traadte ud paa Gaden. Men medens Germaneren strax blev klar i Hovedet af den friske Luft, var det modsatte Tilfældet med Parthenius, han havde kun saamegen Bevidsthed, at han kunde trække Kappen op over Hovedet, for at Ingen skulde kjende ham, og lod sig saa følge hjem af Kæmpen.

Tung i Hovedet vaagnede han den næste Morgen noget sent og længe efter at han skulde have mødt hos Kejseren. —

(Fortsættes.)

Religiøs Literatur.

Paa eget Forlag har Pastor *Ign. Schmid* i Aarhus udsendt en lille Bog om »**Jesu-Hjærte-Andagten**« (439 S. i Duodez).

Jo mere Jesu-Hjærte-Andagten dadles af Protestanterne og forarger dem, des mere maa alle Katholiker elske den og beflitte sig paa at øve den. Denne Andagt er et stadigt Bevis paa, at vi tro paa Jesu fortsatte Existens, og at vi anse hans Almagt for usvækket den Dag i Dag. Vi indskrænke os ikke til at anerkende hans Aabenbaringer for nu halvnittende Aarhundreder siden. Vi tro, at han endnu lever, og at han viser sig for sine Udvalgte nu som før. Umiddelbart efter Opstandelsen var Maria Magdalene den benaadede — i det syttende Aarhundrede var det den fromme Nonne Maria Margreta i Paray-le-Monial.

Pastor Schmid's Bog indeholder i sin første Halvdel en historisk Redegørelse for Jesu-Hjærte-Andagts Oprindelse, den første Modstand mod den, dens Sejr og senere Forløb. Dernæst kommer en Række Betragtninger over Andagts Genstand og Karakter, Maaden at øve den paa og dens velsignelsesrige Virkninger. Endelig indeholder sidste Halvdel af Bogen en righoldig Samling Bonner — Morgen- og Aftenbøn, Messeandagter, Skrifte- og Kommunionandagt, særlige Bonner, Vejledning til de ni Kærlighedstjenester, Litanier o. s. v., o. s. v.

Pastor Schmid fortjener Tak for sin Bog. Han har ikke skyet nogen Anstrængelse eller noget Offer for at gøre sit Arbejde saa værdig dets ophøjede Genstand som muligt, Bogen fremtræder i handeligt Format og smukt Udstyr; foran i den findes et smukt Jesu-Hjærte-Billede, udført af *Imle* og reproduceret i Lystryk af B. Kühlen, Gladbach.

Den lille Bog, der til den overvætted billige Pris

af 1 Krone faas hos alle Gejstlige i Landet, fortjener en vid Udbredelse og vil forhaabenlig ogsaa faa det. I katholske Hjem bør den være en selvskreven Julegave.

J. J.

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Atholdsforeningen *St. Knuds Broderskab* havde i Tirsdags foranstaltet en Aftenunderholdning særlig for Menighedens Børn, som ogsaa havde indfundet sig talrigt, saa at Lokalet i Bredgade var stuvende fuldt, og Børnene saavel som de Voxne morede sig udmærket godt. Hr. *Petersen* gjorde Lykke med nogle Revysange, Hr. *Berg* oplæste nogle fornøjelige Fortællinger og, da Hr. *Kristensen* fremviste sine Billeder kulminerede Jubelen, saa at alle Børnene sang med. Hele den store Forsamling, som talte c. 180 Personer, istemte til Slutning et kraftigt Leve, som blev udbragt for Afholdsforeningens Formand, der har forstaaet med en sjælden Energi at vække Sympathi og Interesse hos Mange for Foreningens velsignelsesrige Formaal.

Horsens. I Følge »Horsens Folkeblad« har den katholske Menighed i Horsens Mandag den 15. November fejret 25 Aarsdagen for sin Oprettelse, idet det da var 25 Aar, siden Pastor *Brüggemann* (nu i Aarhus) tog fast Ophold der i Byen. En Maaned senere, Søndag den 15. December, indviedes saa et provisorisk Kapel, der var indrettet i en Ejendom paa Søndergade 47. Da den apostoliske Præfekt, Msgr. *H. Grüder* netop befandt sig i Udlandet, udførtes Indvielseshandlingen af daværende Sognepræst i Fredericia, Msgr. *Joh. von Euch*, som derefter frembar det første Messe-

offer, under hvilket Sangen udførtes af den kirkelige Sangforening fra Fredericia.

I dette Kapel paa Søndergade holdtes saa Guds-tjenesten indtil den 17. December 1874, da et Kapel blev aabnet paa Nørregade i Vikariatets egen Ejendom. Msgr. Grüder havde nemlig af Kjøbmand *H. Brandt* kjøbt det gamle »Hotel Royal«, i hvis Mellembygning Arbejderforeningen havde sine Lokaler. Denne Forenings Festsal i Stuen blev indrettet af Pastor *I. C. Lichtle* fra Odense til et Kapel, medens 1. Etage omdannedes til Præste- og Lærerbolig. Ogsaa dette nye Kapel indviedes af den daværende Sognepræst i Fredericia, Msgr. *Joh. v. Euch.* Trods Snevejr og Storm, som rasede hele Dagen, lod Sangforeningen fra Fredericia sig heller ikke denne Gang afholde fra at yde sin Medvirkning til Dagens Festlighed.

Et Par Aar senere blev den Hotelbygning ud mod Nørregade nedrevet og den Elmetræs-Allé plantet, der i en Del Aar gav Kapellet et eget idyllisk Præg. Men ogsaa dette Kapel blev efterhaanden for snævert, og dels ved Hjælp af Kobberhandler *van der Reydts* testamentariske Gave, dels ved andre Katholikers Of-fervillighed lykkedes det endelig i de sidste Aar at faa rejst den nuværende Kirke, der meget har bidraget til at give den katholske Menighed der i Byen en Position i den almindelige Bevidsthed som »en Institution«.

Allerede i en længere Aarrække vare Katholikerne i Jylland og paa Fyen blevne pastorerede af Msgr. v. Euch som Sognepræst i Fredericia, indtil der lidt efter lidt oprettedes selvstændige Menigheder i flere Byer. Pastor *F. Brüggemann* blev den første faste Sognepræst i Horsens, hvor han opholdt sig fra 1872 til 1874, da han forlod Landet for at indtræde i Jesuiterordenen.

Menigheden, der nu tæller c. 300 Medlemmer, højtideligholdt Jubilæet Søndag Aften i Kirken ved Præ-

diken og »Te Deum«, og Mandag Aften samledes 60 Medlemmer for at deltage i et Festmaal, efter hvilket Pastor *Kerff* gav en kort Oversigt over Katholicismens Historie i Horsens saavel før som efter Kirkeomvæltningen. Festen holdtes i det tidligere Kapel, der nu er omdannet til Skolelokale, men tillige afgiver et udmærket Forsamlingslokale, og det besluttedes da ogsaa fremtidig af og til at holde Sammenkomster her, som kunde bidrage til at styrke Sammenholdet i Menigheden og overhovedet fremme Menighedslivet.

Odense. Søndag den 7. og Mandag den 8. Novemb. afholdt *Elisabethforeningen* i Odense en *Bazar*, som fik et efter vore smaa Forhold særdeles gunstigt Udfald, idet Nettoindtægten var 350 Kroner. Paa Grund af den hidtilværende Forstanderinde, *Jenny Haas* Bortrejse fra Byen, lod Foreningens Direktør, højærv. Hr. Pastor *A. Whitte*, Tirsdag den 9. Nov. indkalde en Generalforsamling, ved hvilken Fru *Fanny Osterhammel* blev valgt til Forstanderinde, Fru *Luckhaus* til Assistentinde og Frøken *Banzon* til Kassererinde.

London. »The catholic truth society« (Den katolske Sandheds Forbund), et Konsortium, som udgiver katolsk Literatur, blev grundlagt for nogle faa Aar siden med en Kapital paa 60 Pund Sterling (c. 1100 Kr.) af tolv Præster og Læg-mænd, som ingenlunde vare videre bekendte. De tolv første Subskribenter ere nu blevne til tolv Hundrede og de aarlige Indtægter beløbe sig til 20,000 Pund Sterling (c. 360,000 Kr.), som altsammen bruges til Udbredelsen af katolsk Literatur. Publikationerne beløbe sig til Millioner — af et enkelt Bind »Den lille Bønnebog« er der solgt en halv Million Exemplarer.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 28. November. 1. Søndag i Advent. Kirkeaa-
rets Begyndelse. — 29. M. Ferialdag. — 30. Ti. Andreas,
Apostel. — 1. December, O. (Fastedag)* Ferialdsg (Kl.
8½ h. Messe for Ansgariusforeningen) — 2. To. Bibia-
na, Jomfru og Mart. — 3. F. (Fastedag.) Frants Xave-

*) Onsdag og Fredag i Adventstiden ere befalede Fastedage.

rius, Bekjender, Indiens Apostel. (Kl. 8 $\frac{1}{4}$ højtidelig Prælatmesse til Ære for Jesu guddommelige Hjærte; Kl. 8 Aften Broderskabsandagt med Prædiken). — 4. L. Barbara, Jomfru og Mart.

Søndag den 5. December. 2. Søndag i Advent.

St. Josefssøstrenes Bazar, som afholde Fredag den 26., Lørdag den 27. og Søndag den 28. November paa Toldvejen 14, anbefales til Menighedens Velvillie.

De Kateketiske Foredrag i Jesu Hjærte Kirke ere gjenoptagne og fortsættes hver Onsdag Aften Kl. 8.

St. Elisabeths Understøttelsesforening holder Møde Søndag den 28. November Kl. c. 11 $\frac{1}{2}$ efter Højmessen i St. Ansgars Kirke. Mødested: Bredgade 67. 2. Sal o. G. — Medlemmerne afgive Beretning om deres Virksomhed i det forløbne Halvaar og modtage nye Adresser for det kommende Kvartal.

Den eucharistiske Forenings Medlemmer anmodes om at møde til sædvanlig Tid til Tilbedelse i St. Ansgars Kirke førstkommande Fredag den 3. Decbr.

Rosenkransbroderskabet holder sit maanedlige Møde med Procession i St. Ansgars Kirke Søndag den 5. December Kl. 6 Aften. — Jomfruernes Forening deltager i Processionen.

St. Josefs Gilde. Mandag den 29. Nov. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ almindeligt Møde for alle Brødre. Efter Forhandlingerne fortsættes Diskussionen om det sociale Spørgsmaal.

Unio. Mandag den 29. November Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses i St. Ansgars Kirke en h. Messe for afdøde Medlemmer af Foreningen.

St. Knuds Broderskab. Tirsdag den 30. Nov. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ i Lokalet, Bredgade 67, 2. S. o. G. Oplæsning af Hr. C. Meyer. — Fremvisning af Forvandlingskunstneren Hr. S.

Gratis Adgang.

Alle ere velkomne.

Literatur. Udkommen er faas i Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søns kgl. Hofboghandel (Gothersgade 49): Ign. Schmid, **Jesu Hjærte Andagten**, en Bønne- og Betragtningbog. Pris indb. 1 Krone.

Redaktionen modtager kun de forskellige Forenings-Annoncer til Ugebladet. Alle private Annoncer maa indsendes til Hr Grosserer **C. B. Lohrer**, (Adelgade 31. Kl. 9—2 og Kl. 5—7), hos hvem Betalingen — 10 Ø. pr. Petitlinie — ogsaa erlægges. Annoncerne maa være indleverede senest Onsdag Middag for at komme i Bladet samme Uge.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13, 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen, Bredgade 64, 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 49.   Søndagen den 5. December.   1897.

Indhold: Længsel efter Forløseren. Privatvelgøreheden i Middelalderen. Domitian. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Frankrig. Til Ugebladets Læsere. — Bekjendtgjørelser.

Længsel efter Forløseren.

(Fra tysk).

—o—

O Frelser, aabne Himlens Hal!
Stig ned, stig ned til Taaredal!
Fra Himlens Port bryd Laas og Slaa,
Som det Profeten monne spaa!

O Gud, en Dug fra Himlen gyd!
I Duggen, Jesus, til os flyd!
O Skyer, regner over Land
Den Konge, som os frelse kan!

O Jord, lad op dit Skød, lad op,
Lad grønnes Dal og Bjærgets Top!
O Jord, lad Blomsten spire frem,
Der fryder Jesses dunkle Hjem!

Hvi tøver du, Alverdens Trost,
 De gamle Fædres Haab og Lyst?
 O kom, o kom fra højen Sal
 Og kvæg os huldt i Jammerdal!

O klare Sol, o Stjerne prud,
 O kom, Gud Faders Sendebud!
 O Sol, gyd ned fra Himlens Tind
 I Jordens Nat dit klare Skin!

Her lide vi den største Nød
 Og trues af en evig Død.
 O Jesus, med din stærke Haand
 Løs os fra Trældoms tunge Baand!

Led os fra Dødens golde Strand
 Til Livets lyse Fødeland!
 Der ville vi da prise Dig
 Med Engles Kor evindeligen.

sr.

Privatvelgørenheden i Middelalderen, særlig i Norden.

Af W. Schmitz.

—o—

For selve Pengene, man havde samlet i Kirkerne, blev der anskaffet Fødemidler og Klædningsstykker, som derefter bleve uddelte til de Trængende. Eller ogsaa blev der, saavel for det i Kirkerne Indkomne, som for Renterne af Legaterne, foranstaltet fælles Maaltider for de Fattige. Den tyske Krønike fra Birgittinerklosteret i Maihingen i Bayern beretter, at den ærværdige Wernher, som tidligere havde været ansat som Prædikant i Stuttgart og henimod Aaret 1500

oprettede sit Legat, havde anordnet, »i levende Live, Aar og Dag før sit Endeligt, at man hvert Aar til evige Tider som Almisse skulde give og uddele til de Fattige *Værdien* af fem og tyve Gylden, nemlig Klæde, Korn, Træ, Mad og Drikke og andet, de Fattige trænge til.«¹⁾)

Paa hvilken Maade saadanne Almisser bleve uddelte. anskueliggøres ved mange Malerier fra Middelalderen, paa hvilke Begravelser ere fremstillede eller ogsaa Scener af den hellige Joachims og den hellige Annas Liv eller lignende Æmner. Om Joachim og Anna beretter Legenden, at de længe havde været barnløse, og at deres Ægteskab først blev velsignet ved Barnet Marias Fødsel, efterat de havde lovet og ydet de rigeste Almisser. Det er Uddelingen af disse Almisser, der med Forkærlighed blev behandlet af den nederlandske Malerskole, som man endnu kan se f. Eks. i Lybæk.

Forresten forsømte man heller ikke at give Almisser af en hel anden Art. Blandt de gamle islandske Homilier inddeler Homilien »*in capite ieiunij*» alle Almisser i tre Hovedklasser: den første Slags er den legemlige, at give dem, som trænger; dernæst den aandelige, at forlade sine Fjender deres Mengerninger;

¹⁾ G. Binder, Bayerische Birgitten-Klöster S. 175. Uhlhorn II. 132 ff. paapeger det fordelagtige ved denne Fremgangsmaade. Fordi der uddeltes Spisevarer kunde Paulus Heliæ ligeoverfor sine Modstandere gøre gældende: „Thet see och høre wij daglige blant these ny christen, ther saa møget tale om andre folckis gerighedt, wkyskhedt oc homodt, ath thette ny euangelium, som the ere falden wdi, haffuer thenom gifuet skønæ hwstrwer, gaard och grwnd skat och renthe, som tilforne wore gantske lijdet agtede, oc the, ther bade sith brød i Guds naffn, haffue nw saa twinget herrer oc fyrster, oc ere thennom saa weldige, som the wore fødte træle. Oc thennom gifwe nw herrene skat oc renthe, som tilforn trøglede skeppe korn oc stumpe flesk.“ (Sechers Udg. S. 78 f.).

for det tredje at forbedre syndefulde Mænd og lede dem fra ondt til godt.¹⁾

2. Man lod det dog ikke blive ved alt dette alene. Medlidenheden med de Fattiges Nød og Ønsket om at sørge for Sjælens Frelse ved Almisser og Velgerninger gjorde opfindsom, udfandt de Steder, hvor der trængtes til Hjælp, og tilskyndede til at yde Bistand. Paa Kirkens Opmuntring og under dens Vejledning aabnedes herved en stor Virksomhed for Privatfolk i Næstens Tjeneste.

Da Kristendommen vandt Indgang i de Lande, som laa udenfor det gamle Romerriges Grænser, aabnedes der straks et uhyre Virkefelt, ikke blot for Kirkens Organer, men ogsaa for de nysvundne Tilhængere. I Norden skulde uigennemtrængelige Skove ryddes, Moradser opfyldes eller udtørres, Veje anlægges, Broer bygges og udstrakte Egne bringes under Ploven. Og samtidig med Landets Opdyrkelse udførtes et andet Arbejde, paa hvilket vi først ville rette vor Opmærksomhed.

Trællenes Frigivelse fortjener saa meget mere at paaskønnes, som den paa en ret følelig Maade udøvede sin Virkning paa de Enkeltes Formue, og selv da forringede deres Indkomster, naar den Frigivne var forpligtet til, fremdeles til visse Tider at arbejde for den tidligere Herre og til at svare ham Afgifter. Men idet Kirken paa enhver Maade tilskyndede til at frigive Trællene, gik den dog aldrig voldsomt til Værks, ej heller da den var kommen til Indflydelse og Magt. Alligevel lykkedes det den ved dens Indvirkning paa Sindene i forholdsvis kort Tid at forskaffe alle Trællene Friheden eller i det mindste Muligheden for at føre et nogenlunde menneskeværdigt Liv i et eget Hjem.²⁾

¹⁾ Wiséns Udgave S. 61—64; A. D. Jørgensen, Kirkens Grundlæggelse S. 582.

²⁾ Om Kirkens Medvirken ved Trællenes Frigivelse se Kröss i

Under disse Bestræbelser foregik Kirkens Udsendinge og ypperste Tjenere alle andre med et godt Eksempel. Der berettes om den hl. Ansgar, at han grundede en Skole til Uddannelse af nordiske Præster. I denne optog han dertil egnede Dreng, som han havde løskøbt. Dette forudsætter et Udvalg af et større Antal løskøbte Trælle; thi ikke enhver af disse egnede sig vel uden videre til at studere. St. Ansgars Biograf, den hl. Rimbart, kan da ogsaa anføre endnu andre Træk af ham, som vidne om hans kærlige og virksomme Deltagelse for Trællene og de Fangne.¹⁾ Om Rimbart selv siges det samme. Der fortælles, at han satte alt ind paa at løskøbe Fanger og Trælle og ikke engang veg tilbage for at sælge de hellige Kirkekar for med Udbyttet at løskøbe Fanger. Hans Valgsprog var den hl. Ambrosius' Ord: »Bedre er det at bevare Sjæle for Herren end Guld.« Allerede den hl. Paulinus af Nola havde i samme Øjemed ikke blot hengivet alt hvad han ejede, men ogsaa givet sig selv i Trældom for at løskøbe en Enkes Søn; den hl. Cyprian samlede 100,000 Sestercier for at udfrie Fanger; den hl. Kolumban hengav det kostbareste han ejede, for at befrie fra Trældommen. Disse og andre hellige Biskopper og fremragende Mænd har Rimbart vist tænkt paa, da han overfor nogle, som modsatte sig hans Salg af Kirkekarrene, erklærede: »Det er mig vel bekendt, at alt det, som bruges ved Gudstjenesten, maa behandles med stor Ærefrygt; men det er Gud mere velbehageligt, at man i Nødsfald giver Slip paa disse

---

Zeitschrift für kathol. Theologie Bd. XIX. S. 273 ff.; 593 ff. (Die Kirche u. d. Sklaverei in Europa in den späteren Jahrhunderten des Mittelalters). Angaaende det ovenfor sagte smlgn. især S. 273 f., 296 og 593 f.; desforuden A. D. Jørgensen, D. nordiske Kirkes Grundlæggelse S. 584.

¹⁾ Script. rer. danic. Tom. I. pg. 455, 490 sq.; Fenger, Ansgars Levnedbeskrivelse af Ærkebiskop Rimbart, S. 23, 97, 103 ff.; Schebel, De danske Helgene S. 18, 38 ff.

Genstande for at løskøbe en Kristen, som er et af Guds Born, end at man bevarer dem og derved maa-ske lader disse falde fra Troen under Trældommens Lidelser.« Da han en Dag befandt sig i Omegnen af Byen Slesvig, blev netop en Skare lænkede Kristne førte forbi. Blandt dem befandt sig en Nonne, som ved Synet af Rimbert straks bøjede sit Knæ og istemte en Salme. Den hl. Rimbert blev saa greben deraf, at han bad til Gud om at befri hende. Gud bønhørte ham ved at lade Lænkerne om hendes Hals springe itu. Da Fangevogteren desuagtet holdt hende fast, gav han straks sin Ridehest med alt Tilbehør som Løsepenge for hende og lod hende drage bort som fri. I det ellefte Aarhundrede har den hl. Sigfred været en Apostel for Sverige, som Ansgar i det niende. Som denne har ogsaa Sigfred udmærket sig ved offervillig Kærlighed til Trællene og grundlagt en Koloni af løskøbte Slaver.¹⁾

Om end saadanne højhjærtede Biskoppers Optræden ikke ligefrem har fremkaldt, saa har den dog været en stærkt virkende Aarsag til de mange Love, der lidt efter lidt have forberedt alle Trælles Frigivelse, og indtil dette Resultat blev opnaaet, have disse Love bidraget saare meget til, at enkelte Ufri fik deres Frihed og at deres Skæbne blev forbedret, som endnu maatte forblive i Trældommen.

Disse Love sigtede til, at i Femtiden saa faa som muligt maatte blive Trælle, og Trællene i alt Fald blive bevarede for Kristendommen. Nordens gamle Love fra den kristne Tid, i Særdeleshed den skaanske, stemplede alt Menneskeran som uretfærdigt, allerede efter den Grundsætning, at hvad der en Mand er fra-

¹⁾ Script. rer. danic. Tom. II. pg. 140 sq.; Schebel, De danske Helgene S. 54 f.; Svensk Konversationsleksikon til Ordet „Sigfred“; Bensen S. 11; Montalembert, Les moines d'Occident. Livre 18, chap. 3.

vendt, maa atter blive hans. Norske Love fastsatte fyrgetyve Marks Straf for hver den, som solgte fri Mand eller købte en saadan. Var den Bortranede da falden i Hedningers Hænder, maatte Røveren desforuden tilbagekøbe den Ranede og give ham tilbage til hans Slægtninge. Kom Nogen i Gæld uden egen Skyld, forbød Kong Eriks sjællandske Lov at gøre ham til Træl. Var han derimod kommen i Gæld ved egen Skyld, saa tilstode de nordiske Love nok at gøre ham til Træl, dog kun med visse Indskrænkninger. Kreditoren maatte først forespørge hos Slægtningene, om de ikke vilde erlægge Gælden, og kun saalænge beholde ham i Trældommen, indtil Gælden var betalt. Efter Andreas Sunesøns Lovforklaring fulgte BARNET rigtignok i Danmark Moderens Stand, saa at kun den var fri, hvis Moder var fri. I Sverige rettede man sig derimod efter den kanoniske Rets Grundsætning, at der skal følges den bedste Part. Som Følge heraf vare alle de Børn frie, som fremgik af et blandet Ægteskab imellem en Fri og en Ufri. For at Trælles Kristen-tro ikke maatte stedes i Fare, var det i hele Kristenheden forbudt at sælge Kristne til Jøder, Saracener eller Hedninger. Med al Nidkærhed skulde der vaages over, at Sjæle, som ved Kristi Blod vare genløste, ikke maatte gaa tabte. Derfor forbød svenske Love ogsaa at sælge Kristne til Hedninger; norske ligesom engelske gik endnu videre og forment overhovedet at sælge nogen til Udlandet.¹⁾

Andre Love foranledigede mange Trælles Frigivelse. I Norden skulde enhver Familie, hvoraf et Medlem uden egen Skyld var kommet i Fangenskab, være pligtig, at løskøbe Fangen. Der blev bevilget Trællene

¹⁾ H. F. J. Estrup, Om Trældom i Norden (1823) S. 7 ff., 14 f., 29, 110; Kröss S. 284, 303 f., 614; Smith i Traill, Social England I. 203; Rühs, Geschichte Schwedens (Halle 1803) I 60.

et Pekulium. Var det end ringe, saa gives der dog Eksempler paa, at det satte Trælle i Stand til snart efter et Aars Forløb at løskøbe sig selv. At Trællene løskøbte sig selv blev da ogsaa forudsat i Lovgivningen. I Norge var det bestemt, at der hvert Aar skulde gives en Træl Frølse, saavel paa de store Lagthing som paa Fylkesthingene. I England havde Kong Ine fastsat, at den Herre, som havde ladet sin Træl arbejde paa en Søndag, til Straf skulde frigive Trællen. Ved Kristendommens og saadanne Loves Indflydelse blev Trællenes Frigivelse saa hyppig, at der i Kong Eriks sjællandske Lov maatte fastsættes, at den, der i sit Testament vilde frelse Trælle, derved kun maatte gaa indtil en halv hovedlods Værdi. Vi møde da ogsaa snart efter Kristendommens Indførelse frie og lønede Tjenere ved Siden af Trællene.¹⁾

Var da Friheden bleven bevilget nogen Træl, saa skulde hans »Rettigheder sikres ham, som var det Frelsmands Liv og Ejendom det gjaldt.« For at vænne den Frigivne til et Liv i Frihed, for at sørge for hans første Ophold og for at beskærme ham mod allehaande Farer, blev — idetmindste i sydligere Lande — den, der skulde frigives, først for nogen Tid betroet til et Abbedi, en anden kirkelig Anstalt eller ogsaa et Asyl, som særlig var bestemt til at være de Frigivnes foreløbige Opholdssted. Ikke sjældent overlod Kirken dem en lille Jordlod, for at de ved at dyrke den kunde opholde sig selv og deres Familie. Overhovedet behandlede Kirken sine egne Vordnede paa en Maade, at Estrup tror, ikke at skulle anse dem for Trælle. Mange Frie overgave da ogsaa sig selv til Kirken, hvad enten det skete af et fromt Sindelag, eller for at undgaa Adelsmændenes Undertrykkelse. Paa Island var det bestemt,

¹⁾ Estrup S. 8, 37, 132; A. D. Jørgensen 584 f.; Kröss 298, 303; Montalembert, l. c. l. 18, ch. 3. Smlgn. Skaanske Lov 6. Bog Nr. 5.

at den, som frigav en Træl, ogsaa skulde sørge for hans Ophold, dersom den Frigivne ikke formaaede at opholde sig selv eller der paa anden Maade var sørget for ham. Grágásen tilskyndte ogsaa til at løskøbe Trælle ved at fritage den, som løskøbte, fra den Forpligtelse at sørge for deres Ophold, forudsat at han havde betalt den halve Købesum. Blev en Løskøbt arbejdsudygtig, skulde den sidste Sælger være hans Forsørger.¹⁾

(Fortsættes.)

Domitian.

En Fortælling fra det første kristelige Aarhundrede.

Af Anton de Waal.

— 0 —

(Fortsat.)

Med den 1ste Januar traadte Loven om Jødeskatten i Kraft, og Embedsmændene begyndte med ubønhørlig Strenghed at inddrive Dobbelttrakmen i det Kvarter, som særligt beboedes af Jøder. I det trans-tiberinske Kvarter kom det strax næste Morgen til blodige Optrin, da den gamle Jakob, hvem vi gjorde Bekjendtskab med i første Kapitel, sammen med den hidsige Benjamin med Magt satte sig imod Inddrivningen af Skatten, og de bleve understøttede af talrige Stammefrænder. Forgæves blev der sendt en Centurion med en Afdeling Soldater til Hjælp for den truede Embedsmand. I disse snevre Gyder, der tildels vare byggede op ad Janiculushøjen, var det umuligt at udfolde den militæriske Kraft; Kvinderne kastede oppe fra de flade Tage kogende Vand eller Stene og hvad de ellers kunde faa fat paa, ned paa Soldaterne. Til-

---

¹⁾ Estrup S. 7 f., 11; Alberdingk Thijm S. 27 og Anm. 7; A. D. Jørgensen 585; Grágás Kap. 134, 137; Koncilsbestemmelserne desangaaende hos Kröss S. 297 f.

sidst maatte Krigerne og Embedsmændene, da de saa sig angrebne fra alle Sider, trække sig tilbage, efterladende flere Døde og forfulgte af Jødernes Skare indtil den Æmiliske Bro.

Saasnart Domitian fik Underretning om dette Oprør, befalede han, at der skulde gaas frem mod Oprørerne med skaanselsløs og ubønhørlig Strenghed, og henimod Middag rykkede flere Cohorter fra forskjellige Sider ind i dette Virvar af Gader, idet de nedhuggede alt, hvad de mødte paa deres Vej. Trængte fra alle Sider, søgte Jøderne nu deres Frelse i Flugten og skjulte sig i Kjældere og Smuthuller; saaledes var der da bleven Ro igen henimod Aften. I Løbet af Natten bleve Ophavsmændene paa Kejsereus Befaling halshuggede og deres Hoveder til Skræk og Advarsel satte paa Spyd i en dobbelt Række foran Synagogen. Spionen, der hin Dag, da Proklamationen om Jødeskatten blev udstedt, havde beluret Samtalen, havde ogsaa besørgt den gamle Jakobs og hans Staldbrødrers Hoveder derhen.

Som vi have set, havde Domitian udvidet Pligten til at betale denne Skat ogsaa til alle dem, der i religiøs Henseende havde noget tilfælles med Jøderne, og derfor begyndte nu en Uendelighed af Efterforskninger i hele Rom. Embedsmændene havde umaadelig travlt i mange Uger, men Arbejdet lønnede sig. Med stedse voxende Forbauselse opdagede man, hvor stort Antallet var paa dem, som bekjendte sig til Troen paa den eneste Gud, som Jøderne tilbade.

Skjønt Jøderne af alle Kræfter havde sat sig imod at betale Dobbelttrakmen, var det dog dem, der nu ydede Embedsmændene de vigtigste Tjenester i Efterforskningerne. Men det hændte dog flere Gange, at nogle af dem, der bleve angivne af Spionerne, viste sig foran Dommeren at være Tilbedere af Afguderne, idet de strax kastede Røgelseskorn i Fyrfadet foran Jupiters

Statue. Blandt dem, som saaledes bleve falskelig anklagede, var der adskillige ansete Patriciere, og dette tilligemed den hensynsløse og hadefulde Maade, paa hvilken Embedsmændene gik frem, fremkaldte for hver Dag der gik, en stedse voxende Utilfredshed med den nye Lov og de utaalelige Efterforskninger.

Det lykkedes dog Flavius Clemens, idet han forestillede Kejseren alt dette, ved en Forordning at faa udvirket, at Skatteopkræverne for Fremtiden ikke maatte besvære Ridderne og Senatorerne. Det var i al Fald en Begunstigelse, som friede de Kristne, der tilhørte de højere Stænder, for Efterforskninger.

De fleste Troende betalte Skatten strax; de faa, som vægrede sig, bleve tilligemed de andre Gjenstridige udpantede.

Selv om end Flavius Clemens personlig og hans Familie ikke bleve besværede af Opkræverne, dels paa Grund af hans høje Værdighed og dels som Følge af den nye Forordning, saa var der dog et ikke ringe Antal Patriciere, og iblandt dem ham selv, som havde Slaver og Frigivne, af hvilke en eller anden maaske flere faldt ind under Loven; derfor var der heller ikke noget særlig paafaldende og mærkeligt i, at alle Flavius Clemens Tjenestefolk maatte betale Skatten, som deres Herre saa underhaanden betalte dem tilbage. Men Stefanus vilde, trods de alvorlige Formaninger paa ingen Maade betale Dobbelttrakmen, og da Opkræverne vilde udpante ham, appellerede han til Dommeren.

»Jeg er ikke Jøde og heller ingen Proselyt af Jøderne,« erklærede han; »jeg hverken holder deres Sabbath eller kommer i deres Synagoge; jeg tværtimod forkaster deres Læresætninger og Skikke. Derfor er jeg paa ingen Maade pligtig til at betale Skatten.« — »Ja men Du er,« svarede Dommeren ham, »bleven angivet

som en af de ivrigste Tilhængere; bevis saa det Modsatte ved nu at ofre til de udødelige Guder.«

»Aldrig vil jeg ofre til Eders falske Guder, eftersom jeg bekjender mig til den eneste sande Gud.« —

»Er den Gud maaske saa Mithras eller en af de andre østerlandske Guddomme, som ere blevne anerkendte af den romerske Stat?«

»Jeg tror paa Gud Fader, Himlens og Jordens almægtige Skaber og paa Jesus Christus hans enbaarne Søn.«

»Saa er Du altsaa en Kristen? Men de Kristne ere jo dog ogsaa en Sekt af Jøderne, og da jeg ikke vil indlade mig paa Spørgsmaal angaaende Eders Love og Lære, maa Du betale Skatten.«

De Kristne ere aldeles ikke nogen Sekt af Jøderne, saaledes som I Romere mene. Hvorledes kunde det ogsaa være Tilfældet, da vi tilbede ham som Gud, hvem Jøderne have korsfæstet?«

»Det er i al Fald en Gud, som den romerske Lov ikke kjender, og Du maa vel vide, at en Religion, som ikke er anerkjendt af Staten, er forbudt under Dødsstraf.«

»Jeg er beredt til at gaa i Døden for Jesus Kristus.«

»Tænk dog paa, at hvis Du vedbliver med at vægre Dig for at betale Skatten og ikke vil opgive en Religion, der er forbudt af Staten, saa gaar Sagen til Højesteret, som skal dømme over Liv og Død.«

Efter disse Ord trak Dommeren sig tilbage for at raadslaa med sin Tilforordnede; det varede temmelig længe, inden de kom tilbage, da et saadant Tilfælde ikke var fremkommet før. Resultatet af Raadslagningen blev, at Dommeren, paa Grund af, at den Anklagede tjente hos en højbaaren Fruc, gav ham 8 Dages Betænkningstid, for at han kunde komme paa bedre Tanker.

Stephanus forlod Retslokalet, idet han fastholdt den

Erklæring, at han hverken vilde betale Skat eller ofre til Guderne; — men den Aand, der talte ud af ham, var ikke af den Aand, der skaber Martyrer.

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Bestyrelsen for *Elisabethforeningen*, som antager sig forældreløse og vanskeligstillede Børn, meddeler os følgende glædelige Resultat af *Kollekten*, som til Bedste for Foreningen fandt Sted i Anledning af den h. Elisabeths festlige Mindedag Søndag den 21. November. I *St. Ansgars Kirke*, hvor Formanden for Foreningen selv foretog Kollekten baade under Morgen- og Aftengudstjenesten, indkom 65 Kr. 20 Øre, i *Rösenkranskirken* 12 Kr., i *St. Josefs Hospitals Kapel* 51 Kr. 30 Øre og desuden en Gave paa 20 Kr. Ialt indkom saaledes 148 Kr. 50 Øre.

— *St. Josefs-Søstre* have anmodet os om i deres Navn at takke de mange, som ved Gaver og Indkjøb have bidraget til Basarens heldige Udfald.

Ved Lodtrækningen faldt følgende større Gevinster paa hosstaaende Numre: Gulduhret (180), Sengetæppet (102), Dukken Stella (113), Dukken Malvina (247), Raadyrene (14 og 85) og 1 Favn Brænde (25).

— Det er paa en vis Maade bleven Tradition og en stereotyp Skik at angive Katholikernes Antal paa hele Jorden til 200 Millioner, saa at endog katholske Forfattere ofte endnu iagttage den. En Kjendsgjering er det imidlertid, at Katholikernes Antal langt snarere nærmer sig til 300 Millioner end til 200 Millioner. Allerede for mere end et Decennium tilbage angav »*Oservatore Romano*« ved Hjælp af paalidelige Kilder deres Antal til 250—275 Millioner. Dette Tal støttede sig paa Biskoppernes, de apostoliske Vikarers

og Præfektens Beretninger i de fem Verdensdele. Siden den Tid er Katholikernes Antal voxet i en betydelig Grad, ved at en Mængde nye Missionslande ere komne til, saa at der næppe mangler meget i 300 Millioner, og 270 Millioner kan under alle Omstændigheder gjælde for et aldeles sikkert og paalideligt Tal.

Frankrig. Det stille, franske Abbedi for Benediktinerinder i Solesmes aabnede sidstleden sine Porte for en mindeværdig Højtid. En Novice-Søster, ærværdig ved sin Alder, fremragende ved Rang og Navn, Moderen til kronede Fyrstinder, gik op til Højaltret ledsaget af Kapitularindernes Tog og svor højtidelig paa de strenge Regler, efter hvilke man lever i Solesmes-Abbedi, skjønt Nonnerne for det meste nedstammer fra denne Verdens højeste Adel. Novicen var Enke efter Don Miguel, Infant af Portugal og Hertug af Braganza, hvem de portugisiske Legitimister havde tilkjendt sin Faders Kongekrone og i Kampen søgt at erobre samme. Hendes Navn er *Hertuginde Adelheid af Braganza*, født Prinsesse af Løvenstein-Wertheim-Rosenberg den 3die April 1831. Hun blev Moder til 7 Børn. Hendes eneste Søn, Prins Don Miguel, er østerrig-ungarsk Oberst og ivrig Sportsmand; hendes anden Datter, Prinsesse Maria Therese, tilhører som Erkehertug Karl Ludvigs Enke Kejserhuset. Den ældste Datter, Maria de la Nieves, lever som Ægtefælle til Infanten Don Altonso af Spanien i Graz. Den tredje Datter, Maria Josefa, er som Gemalinde til Hertug Dr. med. Karl Theodor i Bayern bleven Svigerinde til Kejserinden af Østerrig, Prinsesse Adelgunde de Jesu. er gift med Greven af Bardi, Prins af Bourbon-Parma. Prinsesse Maria Anna har ægtet Arvestorhertugen Wilhelm af Luxemburg, som gjæstede Kjøbenhavn ved den svenske Konges 25-Aars Regeringsjubilæum. Den yngste Datter, Maria Antonia, er som Hertug Robert af Parmas anden Gemalinde Stifmoder til Fyrst-

inden af Bulgarien. Og Moderen til alle disse Fyrstinder har valgt den stille Klosterfred i Solesmes, hvorhen to Niecer vare gaaede forud for hende: Prinsesserne Maria og Agnes af Løwenstein, medens en tredje har valgt de »fattige Søstre af den hellige Franciskus's« grove Ordensdragt. I lignende Tilbagetrækthed lever i et Karmeliterkloster i Graz en Hertuginde af Østerrige, Maria Beatrix, Enke efter Infanten Don Juan af Spanien, Moder til Infanten Don Carlos og Don Alfonso.

Til Ugebladets Læsere.

Undertegnede Bestyrelsesmedlemmer af *Elisabethforeningen* og *St. Elisabeths Urderstøttelsesforening* agte ligesom i de foregaaende Aar at foranstalte i Anledning af **Julefesten** en Uddeling af **Fødevarer til de Fattige**. Hvormeget der end lægges Beslag paa Menighedens Offervillighed, nære vi dog det tillidsfulde Haab, at man heller ikke i Aar vil glemme de Fattige, for hvem det vilde blive en stor Skuffelse, om Juleuddelingen udeblev i Aar. Vi anmode derfor Enhver, som har Evne og Villie, om at yde sin Skjærv i nævnte Øjemed.

Tillige gjøre vi opmærksom paa, at de *Trængende*, som ønske at komme i Betragtning, maa opgive *nøjagtige Adresser* hos en af Undertegnede *inden den 15. Dec. inkl.*

Kjøbenhavn, den 1. December 1897.

Enkefru **M. Larsen**,
Nansensgade 40, 2. S. I. Opg. A.

Fru **A. Osterhammel**,
Nørrefarimagsgade 53, 2. S.

Kammerhinde **Th. Scavenius**,
Nørrevoldgade 48.

Lehns^{besse} **Stampe-Charisius**,
Kalkbrønderivej 57.

Frøken **Fr. Stratbøcker**,

Sommerly, Jægersborg Allé. Charlottenlund.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 5. December. 2. Søndag i Advent. — 29. M. Nikolaus, Biskop og Bekjender. — 7. Ti. Ambrosius, Biskop og Kirkelærer. — 8. O. (Fastedag.) Marias ubesmittede Undfangelse (fejres følgende Søndag). — 9. To. Petrus Chrysologus, Biskop og Kirkelærer. — 10. F. (Fastedag.) Loretto-Fest. — 11. L. Damasus, Pave og Bekjender.
Søndag den 12. December. 2. Søndag i Advent. Marias ubesmittede Undfangelse.

Rosenkranskirken. Hr. Past. emerit. **M. C. Jensen**, holder religiøse Foredrag i Rosenkranskirken **Fredag den 3. Dec.** og **Søndag den 5. Dec.**, begge Aftener Kl. 8.

Mariakongregationen for Mænd fejrer Søndag den 12. Dec. (Marias ubesmittede Undfangelse) sin **Titularfest**. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ Fælleskommunion i Jesu Hjerte Kirke. Kl. 6 Aften Højtidelighed i St. Ansgars Kirke med Prædiken, Optagelse af nye Medlemmer og Te Deum.

Mariakongregationen for Ynglinge holder Fælleskommunion Søndag den 12. Dec. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ i Jesu Hjerte Kirke.

Rosenkransbroderskabet holder sit maanedlige Møde med Procession i St. Ansgars Kirke Søndag den 5. December Kl. 6 Aften. — Jomfruernes Forening deltager i Processionen.

Mødreforeningen. Tirsdag den 7. December Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses i St. Ansgars Kirke den h. Messe for Foreningens Medlemmer og Anliggende. — Efter Messen holdes et kort Foredrag for Mødrene.

St. Josefs Gilde. Mandag den 6. Dec. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ (2. Gr.) Kun Brødre af 2. Grad give Møde.
 St. Josefs Gildets Julefest afholdes den 2. Januar 1898.

St. Ansgars Kirke. Menighedsmedlemmer, som ønske at leje (4 Kr. aarlig) eller at opsigte **Stolepladser** i St. Ansgars Kirke, anmodes om at meddele saadant til Hr. Kirkeforstander Herm. Hoffmann (Kjøbmagergade 48) eller til Hr. Kirkebetjent P. Stein inden denne Måned's Udgang.
 Kirkeforstanderskabet.

Literatur. Udkommen er og faas i Kommission hos Andr. Fred. Høst & Søns kgl. Hofboghandel (Gothersgade 49): Ign. Schmid, **Jesu Hjerte Andagten**, en Bønne- og Betragtningbog. Pris indb. 1 Krone.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13. 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen Bredgade 64. 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

№ 51.

Søndagen den 19. December.

1897.

Indhold: Privatvelgørenheden i Middelalderen. Domitian. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Aarhus. Holland. — Bekjendtgjørelser.

Privatvelgørenheden i Middelalderen, særlig i Norden.

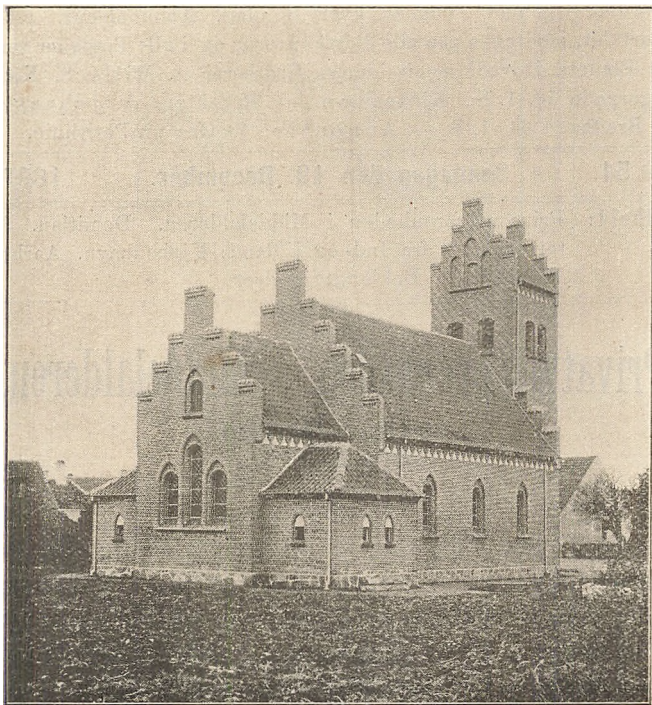
Af W. Schmitz.

—o—
(Fortsat.)

Den i dette Tidsrum *almindeligt udøvede Gæstfrihed* maa uvilkaarlig afnøde os Beundring. Vanskeligt vilde man i en Rejsendes Dagbog fra Slutningen af Middelalderen finde Klage over, at han ikke kunde finde Nattely eller maatte drage sulten bort. Dette gælder endog om de fattigste Pilegrimme og Vandringsmænd, som ikke formaaede at yde nogetsomhelst jor-disk Vederlag.

Blandt andet vidner Lovgivningen om denne almindelige Gæstfrihed. Naar den nærmere bestemte Grænserne, til hvilke Gæstfriheden i det mindste skulde gaa, forudsatte det aabenbart, at vel næppe Nogen helt vilde unddrage sig for den. Fra dette Synspunkt maa et Capitular af Karl den Store betragtes. Dette

bestemmer for det udstrakte frankiske Rige som det mindste, der skal ydes Pilegrimme, som af Guds frygt og til deres Sjæls Bedste drage igennem Landet: Tag, Arne og Vand.¹⁾ »Men hvo, der vil tilstaa ham mere, han skal faa Belønningen af Gud.« Og naar for Tysklands Vedkommende »der Sachsen,

St. Birgittæ Kirke i Maribo.

spiegel«, for Englands Edvard Bekenderens Lovgivning foreskriver, at den, som for tredje Gang tager ind hos den samme Gæstgiver, ikke længer skal

¹⁾ Capitul. 27 fra Aaret 802. Dette ofte citerede Capitular findes hos Bensen S. 17 f. og Alberdingk Thijm S. 18. Capitularerne 73 fra Aaret 782 og 16 fra Å. 803 indeholde lignende Bestemmelser.

anses som Gæst, men som Ven og saa at sige som Familiens Mødlem, saa forudsætter dette dog en meget udstrakt Gæstfrihed.¹⁾ For Norden ere de mange Bestemmelser om Gæstfriheden betegnende, som Magnus Lagabætr har optaget i sin Gulathingslov. Selv det

Det Indre af St. Birgittæ Kirke.

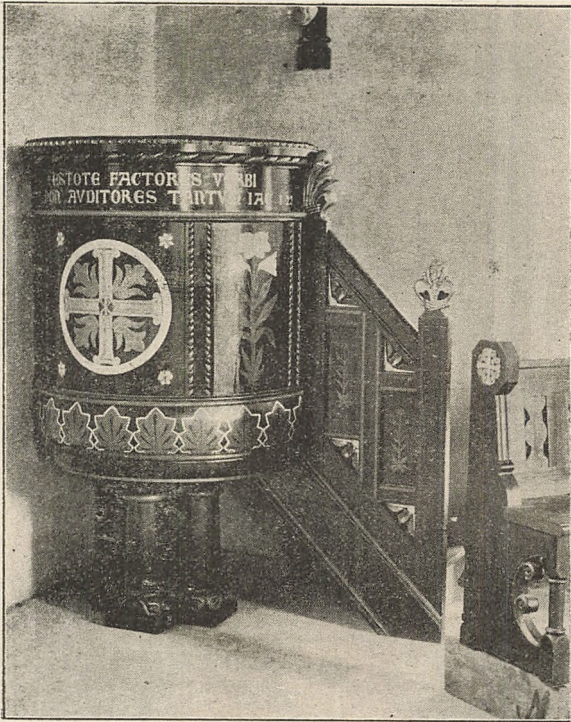
Misbrug, at Kongerne og de Adelige gennem hele Middelalderen drog paa Gæsteri i Klostrene og ind-

¹⁾ Alberdingk Thijm S. 23.

kvarterede sig der med Heste og Rideknægte, ofte kun for at nyde Jagtens Glæder, beviser, at Gæstfriheden i denne Tid gjaldt som noget selvforstaaeligt.

I Udøvelsen af Gæstfrihed toge Alle Del. Lægefolk betragtede den som en Pligt, hvilket fremgaar ikke blot af de nylig anførte Lovbestemmelser, men

Prædikestolen i St. Birgittæ Kirke.

af vedkommende Lovgivning overhovedet, og ligeledes af mange Rejseberetninger. I langt højere Grad blev den dog udøvet af de Gejstlige. Derfor betegnede Paulus Helix det som en himmelraabende Uret, da den nye Religions Tilhængere bestræbte sig for at berøve de Gejstlige deres Andel af Tienden, fordi det vilde umuliggøre dem at modtage og forpleje Gæster uden

Vederlag. »Deres Hus,« sagde han. »maa jo staa aabent for Vejfarende og Gæster; thi disse opsøge fremfor alle andre Huse Præstens Hus.«

Indtil Slutningen af Middelalderen passe disse Ord ogsaa paa Klostre og Hospitaler. Ikke alene i England, men i alle kristelige Lande »strakte deres Gæst-

Skriftestolen i St. Birgittæ Kirke.

frihed sig til alle Ankommende. Her var den Fremmede sikker paa at finde Optagelse, sikker paa at blive opvarmet og plejet«. Det var endogsaa, efter hvad Paulus Heliæ forsikrer, en Hovedbeskæftigelse for Klosterfolk »at modtage og forpleje Gæster og Vandringsmænd.«¹⁾ Derfor tog Enhver, som var paa

¹⁾ Paulus Heliæ S 452, 469; P. H. Newman i Traill, Social England I. 217 ff.

Rejse, det være sig paa Valfart eller i Forretninger, og som ikke før Nattens Frembrud kunde naa sit Bestemmelsessted, med Forkærlighed ind i et af de talrige Klostre. Derhen ilede ogsaa Søfolkene, naar de flygtende for Stormen havde naaet Kysten og maatte vente paa Medvind. Her kunde Kongen træffe sammen med den fattigste Pilegrim. Alle bleve plejede efter bedste Evne for Kristi Kærligheds Skyld. Ved Bortgangen var det da overladt til Enhvers Forgødtbefindende enten at efterlade en Almisse eller blot at lade sig nøje med en Tak for Opholdet eller ikke engang det. Selv paa Steder, hvor der var anlagt Værtshuse og Herberger, fremskyndede den ærbare Vejfarende sine Skridt for inden Nattens Frembrud at naa et Kloster, fordi Værtshusene og Herbergerne ofte vare et Samlingssted for alt Slags Pak. Og dette vedvarede endog i de protestantiske Lande, saalænge der fandtes Klostre i dem.¹⁾ Palmen for Gæstfriheden maa man vist tilkende Cistercienser- og Benediktinerordenen. Cistercienserabbediernes ensomme Beliggenhed maatte især føre mangen træt Vandringsmand til dem og give dem Lejlighed til at udøve en udstrakt Gæstfrihed. Benediktinernes og Cisterciensernes hellige Stifter, Benedikt, havde da ogsaa paalagt sine Sønner en kærlig Modtagelse af Fremmede som en Pligt, og denne Pligt have de stedse samvittighedsfuldt opfyldt.

I endnu højere Grad end i de andre Lande herskede Gæstfriheden i Norden. Den Omstændighed, at store uvejsomme Strækninger her ofte vare sparsomt beboede, de herskende Skikke og Sæder, som ofte stammede fra den hedenske Tid, og endelig gode Lovbestemmelser have ganske vist bidraget til Frømme af Gæstfriheden. Skikkene, som Kristendommen allerede forefandt, har den imidlertid forædlet og lutret ved de

¹⁾ Uhlhorn II 73 og 84; Baden i Maanedsskriftet Athene (udg. af Chr. Molbech) IV 49; Troels-Lund I 192.

religiøse Motiver, som den lagde til Grund for dem, og derved i de gamle Vikingers Hjem skabt en Gæstfrihed, som allerede i Middelalderen endog blev beundret af de andre kristelige Nationer. Derfor kunde den svenske Rimkronike endog forsikre om Sverrig:

„Ther är manliget och skönista reenhet
 Ther nager man affsighia weet
 Bade med huus, ööl, bröd och maat
 Ok bewijsas Gästom så godt laat
 Man skal ther meer för Gudz skuld faa
 Än i androm Landom för Penninga naa
 Thet skole alle the thet frästa
 Som genom Rijket fara och almogen gästa.“¹⁾

Allerede Adam af Bremen havde prist Nordboernes Gæstfrihed, i Særdeleshed Svenskernes. I Aaret 1431 led Quirini, — der maaske har hørt til den Dogeslægt af samme Navn, som endnu er til, — Skibbrud paa en lille norsk Ø. Særlige Omstændigheder førte ham tilligemed hans Rejsefæller til Sveriges Østkyst. I hans for Kulturhistorien højst interessante Rejseberetning kan han ikke nok rose den Gæstfrihed, som han paa sin Rejse tværs gennem Skandinavien overalt fandt efter den herskende Skik.²⁾ Endnu 1555 var ogsaa Olaus Magnus i Overensstemmelse med Albert Krantz fuld af Ros over samme. Den Førstnævnte fremhæver blandt andet, at Svenskerne og Gotherne opsogte de Vejfarende. Albert Krantz, hvem Olaus Magnus citerer, tillægger alle Nordboere en lignende Gæstfrihed og siger, at de stredes indbyrdes om, hvem der skulde huse Gæsten, og gave ham ved Bortreisen Anbefalinger, Lastdyr og andet med, som kunde være ham tjenligt paa Rejsen.³⁾ (Fortsættes.)

¹⁾ Script. rer. Suecic. Tom. I Sectio poster. pg. 3.

²⁾ Nyerup I. 304 ff.; Hildebrand i Sveriges historia (i 6 Bind) Bd. II 168 ff.

³⁾ Hist. de gentib. sept. Lib. XVI, capp. 12, 13. Mere udførligt behandler Weinhold det nord. Gæstevenskab (Altnord.

Domitian.

En Fortælling fra det første kristelige Aarhundrede.

Af Anton de Waal.

—o—

(Fortsat.)

Stephanus forundrede sig over, at han ikke blev indkaldt for Retten til den bestemte Termin; — men han var ikke utilfreds derover. Begyndte maaske Martyrdommens Straaleglands allerede at falme i hans Øjne, naar han tænkte paa de straalende Udsigter, der saa pludselig og saa uventet havde aabnet sig for ham? — Han var atter bleven indbudt til det kejserslige Tafel og igen bleven udmærket paa en særlig Maade.

Et Par Dage senere saa Domitilla ham spadsere omkring i Parken Arm i Arm med Parthenius.

»Ak!« sukkede hun, »der ser jeg nu ham, som frelste min Søn fra Hugormens dødbringende Bid, omslynget af en anden Slange, som vil ødelægge ham, hvis han ikke snarlig kan støde ham bort.«

Med den Finfølelse, som er Kvinderne medfødt, havde Domitilla strax den første Gang, Parthenius paa Embeds Vegne kom i hendes Hjem, gennemskuet ham og indset, at han var et Menneske, hvis Venskab var lige saa farligt som hans Fjendskab. —

Saaledes stode Sagerne, da Quinquatria festen i Marts Maaned til Ære for Minerva nærmede sig. For ret at anbefale sig til sin Skytsgudinde havde Domitian anordnet storartede Festligheder og fremfor alt kostbare Ofre paa hver af de fem Dage i Minervas Tempel, hvor han havde tænkt paa selv at optræde som *pontifex*

Leben S. 441 ff) men særlig med Henblik paa den hedenske Tid — At hjælpe Rejsende videre paa selve Rejsen var dog ikke ukendt i andre Lande. I Aaret 1481 stiftede i en af Bryssels Forstæder en Adelsmand ved Navn van Aa et Legat blandt andet, for at der af Renterne til de Rejsendes Raadighed kunde stilles Heste, som skulde bære deres Rejsetøj. (Alberdingk Thijm S. 91).

maximus eller Statens Ypperstepræst. Begge hans Adoptivsønner skulde ved samme Lejlighed gjøre Tjeneste som *camilli* eller Offertjenere og saaledes paa den højtideligste Maade forestilles for det romerske Folk som Cæsarer eller tilkommende Tronarvinger.

Trods al Stephanus Forsigtighed havde Parthenius dog lokket nogle Ytringer ud af ham, af hvilke det klart fremgik, at Domitilla var en Kristen, og hvoraf man saa temmelig sikkert kunde slutte, at Konsulen ogsaa hørte til denne Sekt. Derfor imødesaa han med voxende Spænding Minervas Fest, paa hvilken Konsulen nødvendigvis maatte vise sig ved Kejserens Side. Hvis han blev borte eller blot kom for sent, vilde det være en personlig Fornærmelse mod Herskeren og ufeilbarligt medføre hans øjeblikkelige Fald.

Flavius Clemens havde ogsaa længe forudset denne Afgjørelsens Time. Alligevel blegnede han, da Parthenius Dagen før Festens Begyndelse kom med den bestemte Befaling fra Kejseren, at han tilligemed sin Hustru skulde ledsage Herskeren i Festoptøget til Minervas Tempel.

Med en Slanges lurende Blik spejdede den Frigivne efter at opdage det Indtryk, som denne Ordre vilde gjøre paa Konsulen, og han blev ikke lidet forbauset, da Clemens svarede:

»Sig min kejserlige Herre, at jeg gjerne personlig vilde meddele ham, hvor kært det er mig at adlyde hans Befalinger.«

Efterat Hofmanden var forsvunden, gik Flavius Clemens i dybe Tanker op og ned ad Gulvet i sit Værelse. Det var ikke alene hans eget, hans Hustrus og hans Børns Liv det gjaldt — nej, hans Vægning ved at deltage i Ofringen, fordi han var Kristen, vilde faa skæbnesvangre Følger for alle de Kristne. Konsulen mindedes endnu alle de blodige Scener, han havde oplevet under Nero, de levende Fakler, den lange Række

af Korsfæstede, de af Hundene sonderrevne Bekjendere; — under en Domitian maatte man være belavet paa en ikke mindre grusom Forfølgelse.

Da Domitilla erfarede, at Parthenius havde besøgt hendes Mand, skyndte hun sig ind i hans Værelse.

»Dyrebare Kone,« sagde han med bævende Stemme, »nu er Afgjørelsens Time kommen; jeg troede at have rustet mig til den . . . og nu . . . nu . . .«

»Min elskede Mand,« svarede Domitilla, idet hun greb hans Haand, »jeg behøver vist ikke at sige Dig, hvor stærkt mit Hjærte hænger ved Dig og Børnene, ved dem navnlig i dette Øjeblik, hvor det skønneste Lys og det sorteste Mørke ligger Side om Side i deres Fremtid som en uløselig Gaade. — Men skulle vi vel nu ved at fornægte vor Tro frelse vort Liv i Dag, for saa maaske allerede i Morgen at miste det paa Grund af Tyrannens Grusomhed? — Hvad er Livet værd, naar man ikke har Religionens Trøst og oven i Købet maa bebrejde sig den sværeste Synd?«

»Indtil nu,« vedblev Domitilla, og hendes Stemme bævede af inderlig, dyb Bevægelse, »har mit Moderhjærte, naar jeg tænkte paa vore Børns uklare Fremtid, i tillidsfuld Bøn kunnet anraabe Himlen om Naade for dem. Men hvorledes vilde jeg dog kunne bede for dem til den Gud, hvem jeg har sagt mig løs fra? Jeg kan ikke leve og vil ikke dø afskaaret fra de Troendes Samfund, hvor vi have set saa store Exempler paa modig Bekjendelse og hvem vi selv skyldte en saadan Bekjendelse — forstødt af Gud, der tilbød mig Martyrdømmens Palme, som jeg imidlertid solgte for en stakkels Levetid hernede.«

En stærk Kvinde med et stort Hjærte er som en Lysets Engæl, der svæver foran Manden og atter bringer ham op paa de lyse Højder, naar jordiske Tanker og Sorger truede med at kaste ham ned i giftige Sumpe. Clemens sluttede dybt rørt sin Hustru i sine Arme.

»Nu er Ofret bragt,« sagde han, »baade mit og Eders Liv! — Gud vil styrke os, kære Hustru, til at tage mod Døden, naar og hvorledes den end kommer.«

En Time senere stod Konsulen i Kejsereus Forværelse ventende paa det Øjeblik, da Herskeren vilde tage imod ham. Uvilkaarlig tænkte han paa sit Barn, som havde stukket sin Haand ind i Løvens Gab, hvor den giftige Hugorm havde skjult sig.

»Du ved,« sagde han, da han var kommen ind til Domitian, »at jeg altid har adlydt Dig som min Herre og Hersker; men den Befaling, som din Frigivne har overbragt mig, kan jeg ikke efterkomme.«

Domitian var vant til, at Alle slavisk skjælvede for ham; aldrig havde han, saalænge han havde været Kejser, hørt saa forvovne Ord. Hans Pande lagde sig i dybe Folder og, idet han traadte et Skridt tilbage, maalte han Konsulen med et gennemborende Blik fra øverst til nederst og sagde til ham i en langsom Tone:

»Du kan ikke opfylde min Befaling? — Har jeg maaske befalet Dig, at du skal skjære Halsen over paa din Hustru — eller stikke Øjnene ud paa begge dine Drengene?«

»Herre! jeg vil være oprigtig mod Dig: — jeg er en Kristen, og derfor kan jeg ikke deltage i Ofringen til Ære for Gudinden. Jeg tilbeder den samme Gud, som Jøderne, og deres Religion er lovlig anerkjendt i det romerske Rige.«

Tigereu kan ikke se med et mere blodbegærligt Blik paa sit Offer, end Domitian i dette Øjeblik gjorde med sammenbidte Læber overfor Konsulen. Aarerne i hans Tindinger svulmede af Vrede. Efter en længere Pause udstødte han med dirrende Stemme disse Ord:

»Jøde? Kristen? — En romersk Consul? — Og Du vægrer Dig ved at ofre til Kejsereus Skytsgudinde? — Ved Du til hvem Du siger dette? — Og Drengene, ere de ogsaa . . . . . ?

»Herre,« sagde Clemens, idet han uden at blinke saa ind i de af Vrede glødende Øjne, »jeg vidste, da jeg gik til Dig, at det var for at hente min Dødsdom. Hvad gav mig Mod dertil? — Bevidstheden om, at jeg ikke mere kunde være tro mod min kejserlige Herre, naar jeg blev utro mod min Gud!«

»Din Gud? Den korsfæstede Nazaræer?« brølede Domitian, »og ham maa Du adlyde mere end mig?« —

»Rom adlyder Dig,« vedblev Clemens med uforstyrrelig Ro, »fordi Rom skjælver for Dig. — Hør mig, min Hersker, det vil jo blive mine sidste Ord. Du skjælver selv for dem, der skjælve for Dig. Frygten for de S sammensvornes Dolke jager Sønnen bort fra dine Øjne. Hverken Ærgjerrighed eller Havesyge, men din kejserlige Villie alene har revet mig ud af min stille Tilværelse. Jeg har tjent Dig med tro Hengivenhed. — Sig mig engang,« vedblev han, og Ordene kom, uden at han selv vidste hvorfra, »har Du Mange, min Kejser, paa hvem Du kan stole i Farens Stund? — Kjender Du Nogen, blot en Eneste, som vilde kaste sig mellem Dig og Morderen og med sit Bryst opfange det Stød, der var tiltænkt Dig? — Kun den, der har Mod til at dø for sin Gud, vil ogsaa dø for sin Kejser.«

De sidste Ord, som Clemens havde udtalt med stigende Varme, gjorde især et dybt Indtryk paa Domitian.

Nej, han kjendte Ingen — Ingen blandt Senatorerne, Ingen blandt Ridderne, Ingen blandt den store Mængde Frigivne og Slaver, der vilde opfange Morderens Dolk — — Clemens var den Eneste.

Domitian havde levet sig ind i den dybeste Foragt for Menneskelivet og derfor gjaldt heller ikke et Menneskeliv noget for ham. Nu saa han en Mand foran sig, der aftvang ham Højagtelse, baade for det Mod, hvormed han vovede at trodse hans kejserlige Vrede,

og for den Hengivenhed, han viste ham, og som hans Ord vare en Borgen for.

Kejseren blev staaende nogle Øjeblikke taus og med sænket Hoved.

»Ere dine Sønner ogsaa allerede Kristne?« spurgte han efter en Pause.

»Endnu have de ikke modtaget Daaben, hvorved de først blive Kristne, men fra deres Barndom af ere de blevne opdragne i den kristelige Tros Lærdomme.«

Kejseren sænkede atter i Taushed sit Hoved. Efter at have tænkt sig lidt om, hævdede han det igjen og, idet han med Haanden pegede paa Døren, udtalte han kun dette eneste Ord: »Gaa!«

(Fortsættes.)

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. De fire smukke Billeder, som Ugebladet i Dag bringer sine Læsere, ere hentede fra en Artikel om den katolske Kirke i Maribo, som har været optaget i Bladet »*Arkitekten*« for 3. Dec. d. A. og ved Redaktørens, Arkitekt *Alfred Møllers* Velvilie have vi faaet Billederne overladte til Afbenyttelse i Ugebladet. St. Birgittæ Kirke i Maribo er, som tidligere meddelt her i Bladet, tegnet af Arkitekt *Glahn*, Nykjøbing pr. Falster, efter gamle lollandske kirkelige Motiver, — hvilket ogsaa er Tilfældet med Kirkeinventariet, som udførtes af Snedker *Kroyer*, Maribo. Den indre Dekoration er udført af Kunstmaler *M. Balin*, der som bekjendt er Medlem af Menigheden i Kjøbenhavn. Altret, der er hugget i Sandsten i Tyskland, mangler, efter Billedet at dømme, endnu en Opsats omkring Tabernaklet.

-- I Torsdags rejste den højærværdigste Biskop med Aftentoget over Berlin og München til Rom. Flere Gejstlige og Kirkeforstanderskabet ved St. Ansgars havde givet Møde paa Banegaarden, for at tage Afsked med Biskoppen, som tiltraadte sin officielle Rejse til Kristenhedens Hovedstad.

Aarhus. Paa Grund af, at Angrebene paa Pavens Ufejlbarehed i Anledning af Taxilaffairen ogsaa havde fundet Vej til et herværende Blad og det deri fremhæ-

vedes, at efter Taxils Bekjendelse »vakler Pavetronen«, holdt Pastor *Günther* i Mandags Aftes i Handels- og Kontoristforeningens Sal et Foredrag betitlet: »Et oplysende Ord om den romerske Biskops Ufejlbarhed.« Foredraget, der varede henved halvanden Time og paa-hørtes af en anelig Tilhørerkreds, skildrede i klare Træk, hvorledes Begrebet »ufejlbar« følger af den katholske Kirketanke, og præciserede nærmere Ufejlbarhedens Rækkevidde i Aabenbaringsens Bærere efter Aposteltiden. Ved Slutningen af sit Foredrag forklarede Taleren de infallible Kendelsers bevirkende Aarsag og udtalte sluttelig, at den katholske Kirkes herhenhørende Lære paa Grundlag af Troeskilderne og Ufejlbarhedens Øjemed ikke blot maatte kaldes sand, men ogsaa rationel og formaalstjenlig.

Holland. I den hollandske By *Zwolle* ved Yssel er der fornylig bleven afsløret et Mindesmærke til Ære for Forfatteren af den verdensberømte katholske Bog »*Kristi Efterfølgelse*«, nemlig Regular-Domherren af Wiedersheim *Thomas a Kempis*. Zwoller-Mindesmærket rejst ved Hjælp af indsamlede Midler. Ogsaa Paven, Kongen af Sachsen og Dronning-Regentinden af Holland have ydet deres Bidrag. Ærkebiskoppen af Utrecht, indviede Monumentet, ved hvilken Lejlighed Direktøren for de skjønne Kunster, *de Stuers*, var tilstede som Regeringens Repræsentant. Mindesmærket, der ligner et Mausoleum og dels bestaar af Marmor dels af fransk Sandsten, ligger inde i St. Mikaelkirken i Zwolle. *Thomas a Kempis* Bog »*Kristi Efterfølgelse*« er som bekjendt ogsaa oversat paa Dansk og kan faas i Andr. Fred. Høst & Søns kgl. Hofboghandel.

Kirkelig Kalender.

- Søndag den 19. December.** 4. Søndag i Advent. — 20. M. Ferialdag. — 21. Ti. Thomas, Apostel. (Korteste Dag). — 22. O. (Fastedag) Ferialdag. — 23. To. Ferialdag. — 24. F. (Vigiliefastedag.) Vigilie til Julefesten.
- Lørdag den 25. December.** Guds Søns Fødsel i Kjødet. Første Juledag.
- Søndag den 26. December.** Anden Juledag. St. Stefans Fest. — 27. M. Apostlen Johannes Fest. — 28. Ti. De bethlehemitiske Børns Fest (Kl. 9 Form. Børnegudstjeneste i St. Ansgars Kirke med Kollekt for

Jesu Barndoms Forening). — 29. O. Thomas af Canterbury, Biskop og Mart. — 30. To. Oktavdag. — 31. F. Sylvester, Pave og Mart.

Gudstjenesten paa 1ste Juledag.

St Ansgars Kirke:

- Kl. 5 Morgen: Levitmesse med Prædiken; derefter hh. Messer.
 „ 10 Anden Levitmesse med Prædiken.
 „ 6 Aften: Festandagt med Prædiken.

Rosenkranskirken:

- Kl. 5 Morgen: Højmesse og derefter stille hh. Messer.
 „ 9 $\frac{1}{2}$ Højmesse med Prædiken.
 „ 5 Festandagt.

Jesu Hjærte Kirke:

- Kl. 6 Morgen: Levitmesse med Prædiken; derefter hh. Messer.
 „ 10 Levitmesse med Prædiken.
 „ 6 Festandagt med Prædiken.

St. Josefs Hospital:

- Kl. 5 Morgen: Højmesse med Exposition af det Allerhelligste.
 „ 6 Stille h. Messe.
 „ 9 Højmesse med Prædiken.
 „ 3 Festandagt.

2den Juledag holdes Gudstjenesten alle Steder som paa almindelige Festdage.

Kirke-Kollekt. Under den højtidelige Gudstjeneste Kl. 5 og 10 i St. Ansgars Kirke og Kl. 5 og 9 $\frac{1}{2}$ i Rosenkranskirken paa 1ste Juledag afholdes en **Kollekt til Kirkernes Opvarmning**.

Gudstjeneste i Helsingør holdes Søndag d. 26. Dec. (Anden Juledag) i Sudergade 8, 2. Sal. — Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Form. Messe med Prædiken; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Prædiken og Sakramentsandagt.

St. Josefs Gilde. Den aarlige Julefest afholdes Søndag den 2. Januar 1898 i Lokalerne i Bredgade 67, 2. Sal o. G. — Nærmere i næste Nr. — Gaver modtages med Taknemlighed af Bestyrelsen.

Unio. Onsdag den 29. Dec. Kl. 6 afholdes Mødet i **Koncertpalæet** i Forbindelse med **Juletræ** for Foreningens Børn. Nævnte Dag bortfalder Mødet hos Kückler.

St. Knuds Broderskab. Tirsdag den 21. Dec. Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Aften Møde i Lokalet, Bredgade 67, 2. S. o. G. Foredrag af Hr. L. Christensen: En Skildring af Møens Klint og Folkelivet paa Møen i Midten af dette Aarhundrede.

Gratis Adgang!

Alle ere velkomne!

Sparepengene udbetales.

Alle Slags **Broderier monteres** smukt og billigt. Særlig anbefaler jeg mig med **Skoletasker** og **Fodskamler**.

Joh. Metz, Sadelmager.
 Nørrebrogade 56 o. G. t. v.

Udkommen er og faas hos Hr. Grosserer C. B. Lohrer (Adelgade 31): **Katholsk Væggekalender for 1898.** Pris 20 Øre.

Den **katholske Syge- og Ligkasse af 1867**
 giver fri Læge og Sygepenge, eller event. Indlæggelse paa St. Josefs Hospital. Indmeldelser modtages daglig. Love og Blanketter samt nærmere Underretning faas hos Kassereren.

Træffes hver Søndag fra Kl. 2-4
 samt Lørdag Aften fra Kl. 7-9.

F. Simonsen,
 Petersens Passage 9 A, I. S.

Ernst Bæklund,
59, Kjøbmagergade 59.

Stort Udvalg i Herrehatte anbefales til Menighedens velvillige Erindring.

Vins fins de la Gironde.
Vve F. Froidefond & Fils,
 Vinbjergerjere.

Chateau de Rolland. Barsac (Gironde)
 anbefale sine første Rangs, absolut rene og ublandede, røde og hvide

Bordeauxvine

Château de Rolland (château Sauternes)	1893	hvid	Kr. 1,75	pr. Fl.
— — — (orig. Slotsvin)	1893	rød	— 1,35	—
— — — — —	1894	—	— 1,00	—
Sainte croix du mont = Saint Georges	1895	—	— 0,75	—

Leveres i enkelte Flasker fra Husets Dépot i Kjøbenhavn.
 Betydelig Rabat ved direkte Aftapning i Oxhofter fra Barsac (fra 150 frs. pr. 300 Fl.).

Leveraudeurer af Messevin.

Rikard W. Mariboe,

Husets Repræsentant og Eneforhandler for Danmark,
 Ahornsgade 2, (Hj. af Nørre-Allé).
 Kjøbenhavn N.

Literatur.

Som **Julegaver** anbefales: **Det nye Testamente** — **Bønne- og Salmebøger** — **Kristi Efterfølgelse** — **Den katholske Kirkes Skjønhed** — **Vor Frue af Lourdes** — **Den h. Aloysius** — **Den h. Birgitta** — **Katholsk Kirkehistorie** — **Den tredje Ordens Regelbog** — **Jesu Hjærte Andagten** — **Englens Hilsen** — **Guds Billedbog** — **Den aandelige Kamp** m. fl. Samtlige Bøger kunne faas gjennem Andr. Fred. Høst & Søns kgl. Hofboghandel, Gothersgade 49, Kbhvn.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne.

Femogfyrretyvende Aargang.

„Nordisk Ugeblad“ udgaar hver Søndag. Abonnement, 1 Kr. Kvartalet, modtages paa alle Postkontorer og i alle Boglader samt hos Bladets Hovedkommissionær, Grosserer A. Millech, Kjøbmagergade 13. 1. S., Kjøbenhavn. — Redaktør: A. Johansen Bredgade 64. 1. S. — Annoncer: 10 Øre pr. Petitlinie.

N° 52.

Søndagen den 26. December.

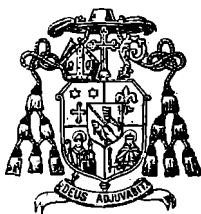
1897.

Indhold: Biskoppeligt Hyrdebrev. Julesalme. Privatvelgøreheden i Middelalderen. Efterretninger fra Ind- og Udland: Kjøbenhavn. Rom. Bryssel. — Bekjendtgjørelser.

Biskoppeligt Hyrdebrev.

Johannes,

ved Guds Barmhæjrtighed og den Apostoliske Stols Nåde

Biskop af Anastasiopolis,

Hs. Helligheds Husprælat,

Apostolisk Vikar for Danmark og Island,

til det højærværdige Præsteskab og det Apostoliske Vikariats Troende.

Hilsen og Velsignelse i Herren!

Højtelskede i Herren!

Førend Vi selv skulle have den store Lykke i Rom personlig at overvære vor h. Fader, Pave Leo XIII.s sjældne Højtid, hans *60-aarige Præstjubilæum*, føle Vi Trang til at henvende til Eder, kjære Diöcesanere, igjennem Eders

Sjælesørgeres Mund, nogle Ord i Anledning af denne Fest, der ved sin Ejendommelighed og Sjældenhed er ligesaa opløftende og trøstefuld for den h. Fader, som den er rørende og gribende for os Alle, som ere hans aandelige Børn.

Hvor selve Sagen og Øjeblikket tale saa mægtigt, ville faa Ord være tilstrækkelige til at retlede Tanken, til at gribe Sindet. *Hvad er da denne Dag, den 1. Januar, for os?*

Vor Kjærlighed til Kirkens herlige Overhyrde, — en Kjærlighed, der knytter os til ham ved et Baand, der er stærkere end alle jordiske Baand, fordi det er knyttet af Naadens Almagtshaand, — lader os føle og tænke som ham, den ærværdige Olding, der paa denne Dag med inderlig Tak skuer tilbage paa dette lange Liv i den Allerhøjestes Tjeneste, som Guds rige Naade og Barmhjærtighed har skjænket ham. Med Leo XIII. skue derfor ogsaa vi i Aanden tilbage paa dette lange, daadskraftige, til Kirkens Tjeneste indviede Liv, — et Liv, der har haft sin store Betydning for ethvert Lem af Kirken, ikke mindst ogsaa for os heroppe i Norden; thi først ved hans kjærlighedsfulde Omsorg ere vi blevne dragne frem af den Nedværdigelse, i hvilken vi tidligere havde levet; afskaarne som vi vare, fordi vi havde ophørt med at være et organisk Led i Kirkens synlige Organisme.

Alt hvad der angaar vor h. Fader vækker vor mest levende Interesse; glæder han sig, saa glæde vi os med ham, beder han, saa bede vi med ham; og skuer han nu med Tak og Lovprisning tilbage til hin Tidsperiode, hvor Spiren blev lagt til den Glæde, som nu opfylder hans Hjærte, saa dele vi med ham dette Tilbageblik og denne Glæde.

Vi se ham under dette perspektiviske Tilbageblik paa hans Liv som den unge Mand, der dreven af Guds Naade forlader Familiens Skjød, giver Afkald paa Verdens Glæder og Forhaabninger, opsøger i mange lange Aar Ensomheden og Tausheden, for at hengive sig til Bøn og Studium.

Der stiger han under stadigt, anstrængende, aandeligt Arbejde stedse dybere og dybere ned i den hellige Videnskabs Skakter; der rensar han sig fra de Pletter, som Verdensaadens Pust maatte have efterladt i hans Sjæl; der erhverver han Ordenens og Andagtens faste og ufravigelige Normer; der henrinde hans Dage i Skyggen af Helligdommen; gradvis nærmer han sig til det hellige Alter, idet han gjennemløber alle de mangfoldige Funktioner, som forberede til Præstedømmet.

Og efter at de enkelte Prøvelsers Række er gennemvandret, kalder han ikke selv sig; men de, som Gud har givet ham som Foresatte, forkynde ham, at det hellige Øjeblik er kommet, da han skal modtage den hellige Ordination og knyttes ved et uopløseligt Baand til Herrens og til hans Brødres Tjeneste. Han bøjer ydmygt sit Hoved under den hellige Byrde, der bliver ham paalagt, og da han rejser sig efter Ordinationen, føler han sig fri for alle jordiske Baand og forstaar, at Guds Almagt har omskabt ham til et *nytt Menneske*.

Den følgende Dag skal han bestige Altrets Trin, ikke som hidtil for at tjene Præsten, men for nu selv at frembære den nye Pagts Offer. I Natten, som gaar forud for dette attraaede hellige Øjeblik, flygter Sønnen bort fra hans Øjne. Hvorledes skulde han vel kunne bortvende sin Tanke fra den frembrydende Morgens store Mystorium? Endelig er det højtidelige Øjeblik oprundet; omgiven af Himmelens Engle som den Allershøjestes Sendebud og af Kirkens Præster, der ere graanede i Helligdommens Tjeneste, udtaler han for første Gang med en Stemme, der skjælver af Ærefrygt og Bevægelse, det Almagtsord, som lader nedstige Jesus Kristus i hans salvede Hænder!

Hvilken Dag, kjære Diöcesanere, i et dødeligt og skrøbeligt Menneskes Liv! Hvilke dybe Drag, hvilke Jubelraab i den nyviede Præsts Sjæl! Disse mysteriøse og inderligste Følelser og Fornemmelser kunne ikke gjengives af nogen Talers Ord eller nogen Malers Pensel; de maa gennem-

laves og foles, for at kunne forstaas. Denne Dag kan ikke regnes for et simpelt Led, der kun følger et nyt Led ind i Dagenes og Livets fortløbende Kjæde, nej, det er en Dag for sig selv, en Dag, som Gud har gjort for Præstens Hjærte, en Dag, som bærer mere Evighedslivets Karakter end det timelige Menneskelivs Stempel. »*Hæc dies, quam fecit Dominus*«, denne er Dagen, som Gud har gjort.

Og det er Mindet om denne evig minderværdige Dag, som vor h. Fader vil fejre den 1. Januar, naar han højtideligholder sit 60aarige Præstejubilæum. Alle Kristne beundre vor store Paves heroiske Dyder og fremragende Egenskaber, hans Godhed, der er ligesaa mild som hans Villieskraft er ubøjelig; hans Taalmodighed, der er ligesaa udholdende som hans Mod er uovervindeligt; hans faderlige Nedladenhed, der er forenet med den ubøjeligste Energi og Iver for at forsvare sit ophøjede Embedes hellige Rettigheder. Hvorfra har Leo XIII. øst denne fuldkomne, harmoniske Forening af ædle Egenskaber, der paanøde den fjendtlige Verden Ærbødighed og opfyldte hans aandelige Børn med Beundring og Kjærlighed? Uden Tvivl fra det hellige Messeoffer, som han daglig har frembaaret i mere end et halvt Aarhundrede, med al den glødende Andagt, han har faaet som en Gave fra Himmelen. Ja der, i denne daglige Kontakt, om man tør sige det, med Jesus Kristus, den evige Præst efter Melkisedeks Orden, der har han øst og øser han endnu af de rige Naadestrømme, som føre frem og henover Nutidens Farer og Storme.

Lad os haabe, kjære Diöcesanere, at vor h. Faders Jubilæumsmesse den 1. Januar 1898 i rigt Maal maa nedkalde Guds Naade og Beskyttelse over den hele kristelige Verden; at Kraften af dette hellige Offer, som frembæres af Jesu Kristi Stedfortræder, maa styrke de Svage iblandt os, maa opvarme de Lunkne og skjænke de Nidkjære en større Fuldkommenhed! Ja, maatte denne guddommelige Kraft ogsaa smelte hine Hjærter, som ere lukkede for Religionens Trost og Forhaabninger, og aabne Fyrsternes og

Folkenes Øjne for den Erkjendelse, at Samfundets Fred og Sikkerhed beroer paa den Fred og Sikkerhed, der ydes Jesu Kristi Kirke!

Saa ville vi da Alle, Præster og Lægfolk, slutte os ved den forestaaende opløftende Højtid til vor h. Fader, Pave Leo XIII., slutte os til ham med vor Kjærlighed og vor Bøn. Vi opfordrer de Troende til i Fællesskab at slutte sig til de højtidelige Bonner og Lovsange, der opsendes fra vore Helligdomme, og Vi vilde finde det endnu trøstefuldere, om ret Mange vilde opfre den hellige Kommunion for vor h. Fader paa hans Højtidsdag. Giv Gud, at denne skjonne, haabefulde Højtid paany maatte tilskynde os Alle til fremdeles at dække og forsvare vor af saa mange Farer omringede Fader med Kjærlighedens Skjold og med vor Bons Vaaben!

Men hvor der er levende Kjærlighed, der er der ogsaa Redebonhed og Villighed til Hjælp. Og vor h. Fader er i Nød; hans Hjælpkilder til hele Kirkens Styrelse ere ham frarandede, selv er han som en Fange indesluttet indenfor Vatikanets Mure. Men hans Børns Kjærlighed er hans Vagt og hans Rigdom. Som vi da ogsaa hidtil efter vor ringe Evne have støttet vor h. Fader ved vore Bidrag til »*Peterspengen*«, saaledes ville vi ogsaa i Fremtiden og navnlig i denne festlige Anledning gjøre det.

Og saa lader da Eders Lov- og Takkesang opstige foran det hellige Alter, naar Festdagen nu oprinder, og synger med de mange Millioner paa Jorden: *Cantate Domino canticum novum* — Synger Herren en ny Sang, en ny Lov- og Takkesang, thi han har i Sandhed gjort store Ting imod os.

Nærværende Hyrdebrev bliver at oplæse i alle katolske Gudshuse i Vikariatet Søndag den 26. December.

Kjøbenhavn, den 16. December 1897.

✠ **Johannes.**

Biskop af Anastasiopolis,
Apostol. Vikar for Danmark og Island.

Julesalme.

(Fra Tysk.)

—O—

I Bethlehem i Stalden
 Er født et Barnelil,
 Guds Søn fra Himmelhallen;
 Kun hans jeg være vil —
     Eja! Eja!
 Kun hans jeg være vil.

Jeg vil mig dybt nedsænke
 Vel i hans Kærlighed;
 Min Sjæl jeg vil ham skænke
 Og alt, jeg frydes ved —
     Eja! Eja!
 Kun hans jeg være vil.

O Barnelil, af Hjærte
 Saa tro jeg elsker dig,
 I Glæde og i Smerte,
 Nu og evindeligt —
     Eja! Eja!
 Kun hans jeg være vil.

For mig, o Jesus, lider
 Du Nød og Savn med Taal,
 Og som en Helt du strider;
 Min Sjæl er Sejrens Maal —
     Eja! Eja!
 Kun hans jeg være vil.

Min Sjæl jeg vil dig give,
 Tag den, min Jesus sød;
 Din være den i Live,
 Din være den i Død —
     Eja! Eja!
 Kun hans jeg være vil.

Lad Kærlighed den knytte
 Til dig med evigt Baand.
 Vær du min Svagheds Støtte
 Alt med din stærke Haand —
 Eja! Eja!
 Kun hans jeg være vil.

sr.

Privatvelgørenheden i Middelalderen, særlig i Norden.

Af W. Schmitz.

—o—

(Fortsat.)

Fodvadskningen som religiøs Øvelse mod Fattige og Gæster dannede saa at sige en Fuldstændiggørelse af Middelalderens Gæstfrihed. Den bliver anbefalet paa to Steder af den hell. Skrift og var derfor i Kirken altid i Brug.¹⁾ Paa Grund af Frelserens Tilskyndelse dertil hos Joh. XIII., 14 og 34 blev den kaldt »Mandatum«. For det meste var en Gave eller en Bespising forbunden med den.

I den tidlige Middelalder maa Udøvelsen af »Mandatum« have været meget hyppig. Man kunde ellers ikke forstaa, hvorledes et frankisk Capitular havde kunnet forlange, at Præsterne skulde hver eneste Dag

¹⁾ For den apostoliske Tids Vedkommende fremgaar dette af I. Thimoth. V. 10. At Fodvadskningen ogsaa var Skik i den nærmest følgende Tid fremgaar af Lovtaler over Martyrerne og andre Vidnesbyrd af Kirkefædre og Koncilier. Den hell. Gallicanus, Søn af en Konsular, berømmes for, at han har vadsket de Fattiges Fødder (Martyrolog. Roman. ad diem 25. Junii). Med Hensyn til det følgende Tidsrum smlgn. Binterim, Denkwürdigkeiten der christ-kathol. Kirche V. 1. S. 204 f. — I Nutiden finder denne Skik kun Sted Skærtorsdag og udføres af Biskopperne og Prælaterne samt af enkelte Fyrster.

vadske to eller tre Fattiges Fodder,¹⁾ selv om det kun gjaldt for Fastetiden. Og naar i det nylig anførte Capitular fra Aaret 802 bliver forlangt, at der skal bydes den Rejsende Vand, saa kan der i Betragtning af, hvad der var Skik i Middelalderen, ligeledes kun være ment Vand til Fodvadskning. Omtrent fra samme Tid, hvorfra disse Capitularer stamme, berettes der om den hellige Ansgar, at han i Fastetiden daglig bespiste fire Fattige ved sit Bord. Derhos vadskede han selv de tvende Mænds Fodder, medens en Nonne paa hans Befaling viste de tvende Kvinder den samme Kærlighedstjeneste.²⁾ Henimod Aaret 1100 plejede Mathilde, den engelske Konge Henrik den Førstes Gemalinde, at vadske de Syges Fodder i den af hende stiftede Anstalt for Spedalske. I disse Fattige vilde hun yde Frelseren selv denne Tjeneste. Efter at Thomas Becket fra Kongens Kantsler var bleven Ærkebiskop af Canterbury, vadskede han hver Dag knælende Fodderne paa tretten Fattige.³⁾

Ved Aaret 1200 blev Fodvadskningen foretaget hver Lørdag i Fastetiden paa tretten Fattige i Johannerhospitalet i Jerusalem og derpaa bleve de iførte nye Klæder. Noget lignende fandt Sted i mange andre Klostre; det var nemlig især Klosterfolkene magtpaaliggende at opfylde Mandatum.⁴⁾

¹⁾ Capitularret (anført af Michelsen i *Eranien zum deutschen Recht*, udg. af Falk. Heidelberg 1826 S. 127) lyder: presbyteri quotidie duos vel tres pauperes colligant ad lavandos pedes.

²⁾ Lebrecht Dreves, *Leben des hl. Ansgar* S. 133.

³⁾ Creighton i Traill, *Social England*. I. 367; Raumer, *Die Hohenstaufen u. ihre Zeit*. II. 197.

⁴⁾ Andre Exempler fra ældre Klostre hos Uhlhorn II. 79; Montalembert, *Moinen d'occident*. Attende Bog 6. Kap., hvor ogsaa Ceremonier omtales som ved Mandatums Udøvelse undertiden fandt Sted; om det derved tilkendegivue Sidelag se Uhlhorn II. 143.

Ogsaa i den senere Middelalder nøjedes man ikke med blot paa Skærtorsdag at efterkomme Mandatum, men udførte det ogsaa paa andre af Aarets Dage. I Bremen synes Fodvadskningen siden St. Ansgars Tid at have fundet hyppig Sted. Der saa vel som i Lybæk, Hildesheim og Marburg bleve rige Almisser og Gaver forbundne dermed. Især var en Gæsts Ankomst en velkommen Anledning for Mange til at opfylde Mandatum. Man rakte den trætte Vandringsmand da ikke blot Vand til at tvætte Fødderne med, men ofte vadskede Værten eller Værtinden selv Gjæstens Fødder.

Butzbach erfarede ofte dette paa sine Vandringer i det femtende Aarhundrede, og det er tvivlsomt, om han har optegnet i sin Dagbog, hver Gang det er sket. En Gang beretter han endog om en Fodvadskning, som blev udført af en Hussit. »Husherren vadskede, omendskønt han var en Kætter, andægtig mine Fødder og lod mig kærlig bespise.«¹⁾

Reformatorerne, som forkastede Værdien af de gode Gerninger, tillode alligevel denne Fodvadskning. Heri synes at ligge et nyt Bevis for dens hyppige Udøvelse i den katholske Tid. Fodvadskningen fandt altfor ofte Sted til at kunne blive afskaffet paa engang. Luther anbefalede blandt andre gode Gerninger, ogsaa den, at »indbyde fattige Folk, vadske deres Fødder og tjene dem ydmygelig.« I Danmark ytrede Paladius sig saaledes: »Oc i dannequinder! naar der kommer en gest til eders huss mødig oc tret, da henger en kedel vand offuer ilden, oc ville i icke selff gøre det, da lader eders pige eller hannem selff to sine Fødder, som vor herre Jesus tode sine apostlers fødder! Thi saa siger S. Pouel i sit sendebreff til Timotheum: at den quinde er vel at hielpe aff fattige

¹⁾ Uhlhorn II. 109, 308 ff.: om det ved Mandatum beviste Sindelag II. 143; Butzbachs Wanderbüchlein udg. af Becker S. 103 og S. 32, 36. 108.

folckis block, om hende gaar nod at; huilcken? Quae sanctorum pedes lauit, den som tøde sine gæster deris følder, naar de komme til hende. Fordi saa at et armt mødigt oc tret menniske, som haver gaaet sex eller siu mile veys om dagen, vilde saa gerne haffue noget varmt vand hoss dig, som hand vilde haffue enten mad eller dricke.« Efter Palladius vare saadanne Gerninger »icke muncke gerninger, men rette gode christne gerninger, der den hellige scriffit loffuer oc priser.«¹⁾

Varme Bade vare meget hyppige, i det mindste i Europas nordlige Halvdel. De betragtedes som en Fornødenhed ikke for Renlighedens Skyld, men gjaldt ved mange Sygdomme og Daarligheder som det bed-Helbredelsesmiddel. Man var saa gennemtrængt af Tanken om at Alle skulde faa sig et Bad, at dette heller ikke maatte mangle i Plejen, som Jomfru Maria ydede Jesusbarnet. I det mindste glemmer Christiern Pedersen ikke at lade Maria bade sit guddommelige Barn.²⁾ Derfor havde ikke blot alle Byer, men ogsaa Landsbyer og ensomt beliggende Klostre offentlige Badstuer.

Vilde man ogsaa lade de Fattige nyde Fordelene ved et saadant Bad, saa kaldte man det *Sjælebad*, fordi man ansaa Ydelsen af de dertil nødvendige Pengemidler for en god, den egne Sjæl til Gode kommende Gerning, ligesom enhver Gave til de Fattige kaldtes Sjælegave. De som bleve betænkte med Sjælebade, opfordredes da ogsaa til at bede for Giveren; ofte vare bestemte Bønner foreskrevne. Badepenge eller Berettigelsen til fri Afbenyttelse af en Badstue dannede ikke sjældent en Del af Arbejdslønnen.

I Frankrig saavel som i Tyskland gjaldt det for høfligt snart efter en Gæsts Ankomst at byde ham et varmt Bad. I Lybæk havde næsten hver Gade en Badstue allerede ved Slutningen af det trettende Aarhun-

¹⁾ Luthers Værker, Bd. X. 401; Palladii Visitatsbog S. 114.

²⁾ Christiern Pedersens Danske Skrifter I. 123. f.

drede. I Nürnberg vare Legaterne for Sjølebade i Begyndelsen af det sekstende Aarhundrede saa talrige og rige, at Raadet besluttede i Fremtiden at anvende nye Legater til Sjølebade til andre Øjemed. I Frankfurt havde Magistraten hver Lørdag et større Antal Badepenge at uddele. I Aaret 1480 hedder det om det store Bad i Baden, at det var »von alters her allen elenden um gottes willen allweg fry« (at det fra gammel Tid for Guds Skyld var gratis for alle elendige Mennesker). Vistnok kunde ikke alle Badstuer staa »allweg fry« for enhver Fattig, det var dog Sædvane, at Byens Øvrighed ved Udleje af Badstuer betingede fri Benyttelse af dem for de Fattige visse Dage og Timer.

Denne Begunstigelse kan anslaaes højt, saa meget mere, som der med et Sjølebad gerne forbandtes et gratis Maaltid, undertiden ogsaa fri Aareladning eller fri Kopsætning. For at de Fattige ikke skulde gaa glip af alle disse Velgerninger ved Ukendskab med Tidspunktet, blev det ikke sjælden forkyndt fra Prædikestolen.¹⁾

Ogsaa i Norden vare Badstuer og de dermed forbundne Sjølebade meget hyppige. Navnet Lordag eller Løverdag har som bekendt sin Oprindelse fra et oldnordisk Ord, som betyder at bade eller vadske. Mange Byer have endnu en Badstuesgade eller et Badstuestræde. Ikke faa Privathuse besade Badstuer til Brug for Familien, Tyendet og Gæster. Varme Bade ansaas for næsten ligesaa nødvendige som Mad og

¹⁾ Janssen, Geschichte des deutschen Volkes Bd. I. 3. Bog. 2. Afsnit (Badestuben für Arbeiter); Allen, Tre Riger, IV. 1. 246 f. Troels Lund (efter Alwin Schultz, Das höfische Leben II. 319; Uhlhorn II. 310 ff.; Falk (i Hist. polit. Blätter CVIII. S. 811 ff. og CXVIII. 305 ff.) anfører endnu en Del, som her ikke er benyttet og tilføjer adskilligt til det som Zappert, Janssen og andre havde bragt. Smlgn. hertil endnu Hist. polit. Blätter Bd. CXIX S. 206 og det fra den svenske Rimkrønike anførte.

Drikke. Da i Begyndelsen af det sekstende Aarhundrede de offentlige Badstuer imidlertid lukkedes, for at forebygge Smitte, fremsatte Paulus Heliæ Fordring om at indrette særskildte Badstuer for Sunde og Syge. I Regninger og Testamenter fra hin Tid omtaltes Sjølebad ofte. Drikkepenge for Benyttelsen af et Bad og Almisser til et Sjølebad kaldtes Badstucpenninge. I Stockholm, som dengang vel neppe havde ti Tusinde Indbyggere, var »Själagården,« et af Byens fire Hospitaler, efter Reglement fra Aaret 1480, forpligtet til et Sjølebad maanedlig for tresindstyve Fattige. Efter Badet skulde disse rigelig bispises og dertil have en Drik Øl. I Bergen havde Lybækker Købmænd oprettet flere Sjølebade. Desforuden havde naturligvis ogsaa Byens indfødte Borgere indrettet Badstuer, som efter Skik og Brug vist tilstode de Fattige gratis Bade. Ridder Otto Madsøn, Befalingsmand paa det kongelige Slot i Bergen, skænkede sin Andel af Badstuen »paa Bjærget« til velgørende Øjemed, dog uden nærmere Bestemmelse, blot til Fordel for sin egen og sin Ægtefælles Sjæl, samt for Børnens og Bedsteforældrenes paa begge Sider; de Fattige skulde bede for dem. I Sverige skænkede Ridder Sten Bengtson 1406 en Gaard og en Badstue til Skolen i Enköping. Ligesom Frederik den Vise i Tyskland endnu 1517 stiftede et Sjølebad, saa fremgaar det samme for Danmarks Vedkommende med Hensyn til hans fromme Søster, Dronning Christine, idet de findes anførte paa hendes Regninger. Ved Sønnen, Frans's Jordfæstelse i Odense, foranstaltede hun sammen med sin Gemal, Kong Hans, et Sjølebad for Byens Fattige. Et saadant oprettedes i Aaret 1420 af en Katharina Wädeke. De dermed betænkte Fattige skulde efter Badet hver have en Flaske dansk Øl.¹⁾

(Fortsættes.)

¹⁾ Troels Lund II 319 f.; — Paulus Heliæ, Danske Skr. S. 152.
— Falk, samme St. S. 818. 822. — Allen, IV 1. 239; 246

Efterretninger fra Ind- og Udland.

—o—

Kjøbenhavn. Den højærværdigste Biskop, Msgr. *Alb. Bitter*, apostol. Vikar for Sverige, ankom i forrige Uge til Kjøbenhavn paa Gjennemrejse fra Udlandet til Stockholm. Biskoppen, som i længere Tid har opholdt sig i Tyskland for at gjenvinde sit Helbred, befandt sig nu betydelig bedre, og man tør haabe, at Gud vil forunde den apostoliske Overhyrde for Sverrigs Katholiker endnu mange Aars opoirende Arbejde i Kirkens Tjeneste i Sverige.

— *Vincentforeningen* afholdt sit fjerde Generalmøde for i Aar Søndagen den 12. Decbr. Hans biskoppelige Højærværdighed præsiderede. Der var mødt 34 Brødre. Efter at Foreningens tre herværende Konferentser havde aflagt Beretning om deres Virksomhed, udtalte Hr. Dr. theol. *B. Hansen* Foreningens gode Ønsker til den højærværdigste Biskop i Anledning af dennes forestaaende Rejse til Rom »ad limina«. *Hans biskoppelige Højærværdighed* takkede og udtalte, at han ved Apostelfyrsternes Grav ogsaa vilde mindes de danske Vincentsbrødre. Hr. *Frants Jørgensen* mindede om, at det i Aar var 40 Aar siden, Vincentiusforeningen indførtes i Danmark, og foreviste det i 1857 udstedte Optagelsespatent fra Foreningens Generalraad i Paris. Udlaan fra St. Ansgars Konferens' Bibliothek, der tæller 571 Bind, finder Sted gennem Hr. Lærer Ertner hver Dag fra Kl. 2—3, samt Lørdag Aften Kl. 6—9 og Søndag Aften efter Gudstjenesten.

— I Anledning af den h. Fader, Pave Leo XIII.s 60aarige *Præstetjubilæum* fejres paa Nytaarsdagen ifølge den højærværdigste Biskops foranstaaende Hyrdebrev

---

f. — Hedquist, S. 95 f. — Yngv. Nielsen, Bergen S. 126; — *Diplomatarium Suecan.* ed. Silfuerstolpe I pg. 550 (Nr. 720); — Vedel. Simonsen, Odense By, II 1. 120. og Aum.; — *Sript. rer. danic.* VIII 548.

en højtidelig Takkegudstjeneste med »Te Deum« i Landets samtlige Gudshuse. Man tør haabe, at de Troende ved denne Lejlighed ogsaa ville vise deres Kjærlighed til den h. Fader, ved at yde et større Bidrag end ellers til den saak. *Peterspenge-Kollekt*, som afholdes samme Dag.

Rom. Den h. Faders Diamant-Præstjubilæum vil blive fejret i hele den katholske Kirke. Alt ruster sig til dets Høitideligholdelse. Ligesom de tyske have ogsaa de østerrigske Biskopper udsendt et Fælleshyrdebrev, ifølge hvilket der paa Nytaarsdagen i alle Sognekirker skal afholdes en højtidelig Messe med »Te Deum« og foranstaltes en Kollekt for den h. Fader. I Prædikenen skal der tages Hensyn til Pavens Jubilæum og de Troende opfordres til Bøn for Kristenhedens Fader.

— Den højærværdigste apostoliske Vikar fra Norge, Msgr. *J. B. Falize*, har i forrige Uge opholdt sig i Rom og blev for nylig modtaget i Privataudiens af Pave Leo XIII., som længe samtalede med Biskoppen om Forholdene i Norge. — Vor egen højærværdigste apostoliske Vikar og Biskop, Msgr. *Joh. von Euch*, vilde efter Rejseplanen ankomme til Rom Tirsdag den 21. December.

Bryssel. Tertiær-Kongressen, som i forrige Maaned blev afholdt i Bryssel, bærer god Frugt. Næsten i ethvert Sogn og i enhver Opdragelsesanstalt er den hellige Franciskus tredie Orden bleven indført. Forøvrigt har Belgien ogsaa sine Skyggesider; i de større Byer faa Tusinder af Børn ingen Religionsundervisning, f. Ex. i Bryssel hened 30,000 Børn og i en anden By hened 18,000 Børn. De kirkelige Autoriteter have gjort Alt, for at hæve denne bedrøvelige Tilstand. Men Skoleloven fastsætter en halv Time Religion i Skolen enten ved Begyndelsen eller Afslutningen af hver

Dags Undervisning. I Byer som Bryssel, hvor der findes over 160 Skoleklasser, er det simpelthen en Umulighed, at finde saamange disponible Præster i den halve Time.

Kirkelig Kalender.

Søndag den 26. December. Anden Juledag. St. Stefans Fest. — **27. M.** Apostlen Johannes Fest. — **28. Ti.** De bethlehemitiske Børns Fest (Kl. 9 Form. Børnegudstjeneste i St. Ansgars Kirke med Kollekt for Jesu Barndoms Forening). — **29. O.** Thomas af Canterbury, Biskop og Mart. — **30. To.** Oktavdag. — **31. F.** Sylvester, Pave og Mart.

Lørdag den 1. Januar 1898. Herrens Omskærelses Fest. Nytaarsdag. (Gudstjeneste som paa alm. Søndag). Paa Nytaarsdag afholdes den første **Halvaarskollekt af Peterspenge** til Bedste for den h. Fader, som paa denne Dag fejrer sit **Diamantpræstejubilæum**. I Dagens Anledning fejres højttidelig Levitmesse med **Te Deum** i St. Ansgars Kirke Kl. 10.

Søndag den 2 Januar. Oktav af St. Stefans Fest.

Nytaarsaften (Fredag den 31. December): **Takkegudstjeneste** med Prædiken og **Te Deum**:

St. Ansgars Kirke Kl. 6. Rosenkranskirken Kl. 5.
Jesu Hjærte Kirke Kl. 6. St. Josefs Hospital Kl. 7 $\frac{1}{2}$.

Gudstjeneste i Helsingør holdes Søndag d. 26. Dec. (Anden Juledag) i Sudergade 8, 2. Sal. — Kl. 9 $\frac{1}{2}$ Form. Messe med Prædiken; Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Aften Prædiken og Sakramentsandagt.

Jesu Hjærte Kirke. Nytaarsdag Kl. 10 Levitmesse og Prædiken; Kl. 6 Festandagt med Prædiken og **Te Deum** i Anledning af Pavejubilæet.

Mariakongregationen for Ynglinge holder ikke Møde den sidste Mandag i Aar og første Mandag i det nye Aar. — Julenøjelsen holdes Søndag 9. Januar; fra Klampenborg St. Kl. 1.40.

Rosenkransbroderskabet holder i det nye Aar sit første maanedlige Møde med Procession Lørdag den 1. Januar (Nytaarsdag) Kl. 6 Aften i St. Ansgars Kirke. — Jomfruernes Forening deltager i Processionen med Broderskabets Faner.

Højerv. Pastor v. **Geyr** er fraværende fra Byen paa følgende Dage: 2. og 3. Juledag, den 31. Dec., 1. og 2. Januar.

St. Knuds Broderskab. Tirsdag den 28. Dec. Kl. 8 $\frac{1}{2}$ (Bredgade 67, 2. S. o. G.) humoristisk Op-læsning af Hr. I. C. Berg. — Fremstilling af store **Lysbilleder** ved Hr. Redaktør V. Figge. — **„Nansens Nordpols Færd“**. — Særlig indbydes Menighedens Børn i Følgeskab med Voksne.

Gratis Adgang!

Alle ere velkomne!

Reverendi DD. Missionarii, qui novum **Directorium** accipere optant, pretium (à 1 Krone) committant ministerio cursus publici, Hafniam (Andr. Johansen, Bredgade 64 K.) transmittendum, et tunc franco recipient Directorium.

St. Josefs Gilde afholder sin aarlige Julefest

Søndag den 2. Januar 1898, Kl. 7 $\frac{1}{2}$, i Lokalerne Bredgade 67. Al Programmet fremhæves: Juletræ, Uddeling af Gaver til Børnene, Musik, Sang, humoristisk Oplæsning m. m.

Brødrene, deres Hustruer og Børn have **gratis** Entré (for Kontrollens Skyld maa Br. afhente Billetter hos Kredsformændene).

Besøgende, baade Voxne og Børn (indførte ved en Broder) betale **50 Øre**. Eventuelle Gaver til Julefesten modtages med Taknemlighed af:

J. C. Jørgensen,

Gildets Formand, Gothersgade 41, St.

Festudvalget:

Carl Rasmussen,
Grønnegade 26.

H. Raith,
Ahornsgade 14.

Fr. Jørgensen,

J. A. Schwartzgade 10.

Unio.

Stor Julefest for Medlemmernes Børn i Koncertpalæet **Onsdag den 29. December Kl. 6 præcis**. Almindeligt Møde for Medlemmerne. **Adgang gratis**. **Stor Tilslutning forventes**. Mødet hos Kücker bortfalder samme Dag.

Tirsdagen d. 4. Januar 1898. Aftenunderholdning og Julebal (kun for Voxne) i Koncertpalæet. Medlemmer 50 Øre, Besøgende 1 Kr.

A. C. Onsdag den 29. December intet Møde.

Alle Slags **Broderier monteres** smukt og billigt. Særlig anbefaler jeg mig med Skoletasker og Fodskamler.

Joh. Metz, Sadelmager.

Nørrebrogade 56 o. G. t. v.

Literatur.

Som **Nytaarsgaver** anbefales: Det nye Testamente — Bønne- og Salmebøger — Kristi Efterfølgelse — Den katolske Kirkes Skjønhed — Vor Frue af Lourdes — Den h. Aloysius — Den h. Birgitta — Katholsk Kirkehistorie — Den tredje Ordens Regelbog — Jesu Hjærte Andagten — Englens Hilsen — Guds Billedbog — Den aandelige Kamp m. h. Samtlige Bøger kunne faas gennem Andr. Fred. Høst & Søus kgl. Hofboghandel, Gothersgade 49, Kbhvn.

Udkommen er og faas hos Hr. Grosserer C. B. Lohrer (Adelgade 31): **Katholsk Væggekalendar for 1898**. Pris 20 Øre.

Dette og næste Nr. af Ugebladet komme **Abonnenterne** maaske lidt senere i Hænde paa Grund af Helligdagene.